

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
DIŞ İLİŞKİLER VE YURT DIŞI İŞÇİ HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

DİYİH

2015 YILI RAPORU

Yurt Dışındaki Vatandaşlarımıza İlişkin Gelişmeler ve Sayısal Bilgiler

©

Bu kitabın yayın hakkı T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Dış İlişkiler ve Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü'ne aittir. Kitaptan yapılacak alıntılar kaynak göstermek suretiyle yapılabilir.

ISBN : 978-975-455-130-3

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI

“Devlet, yabancı ölkelerde alışan Türk vatandaşlarının aile birliğinin, çocuklarının eğitiminin, kültürel ihtiyaçlarının ve sosyal güvenliklerinin sağlanması, anavatanla bağlarının korunması ve yurda dönüşlerinde yardımcı olunması için gereken tedbirleri alır.”

(Madde 62)

1. GENEL MÜDÜRLÜĞÜMÜZ VE YURTDIŞI TEŞKİLATINA İLİŞKİN GENEL BİLGİLER.....	1
1.1. TARİHÇE.....	1
1.2. SAYISAL VERİLER	2
2. BAKANLIĞIMIZ GÖREV ALANLARINI VE VATANDAŞLARIMIZI İLGİLENDİREN GELİŞMELER.....	5
2.1. FEDERAL ALMANYA	5
2.1.1. DEMOGRAFİK BİLGİLER	5
2.1.2. ÇALIŞMA VE İSTİHDAM	8
2.1.3. SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIMLAR.....	21
2.1.4. GENEL VE MESLEKİ EĞİTİM	31
2.1.5. İŞGÜCÜ GÖÇÜ VE UYUM	35
2.1.6. İKİLİ VE ÇOK TARAFLI ANLAŞMALAR/İKİLİ İLİŞKİLER.....	43
2.2. BELÇİKA.....	44
2.2.1. DEMOGRAFİK BİLGİLER	44
2.2.2. ÇALIŞMA HAYATI.....	46
2.2.2. SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIMLAR.....	50
2.2.3. GENEL VE MESLEKİ EĞİTİM	53
2.2.4. GÖÇ VE UYUM.....	54
2.2.5. İKİLİ VE ÇOK TARAFLI ANLAŞMALAR/İKİLİ İLİŞKİLER.....	55
2.3. AVUSTURYA	57
2.3.1. DEMOGRAFİK BİLGİLER	57
2.3.2. ÇALIŞMA VE İSTİHDAM	60
2.3.3. SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIMLAR.....	84
2.3.4. GENEL VE MESLEKİ EĞİTİM	101
2.3.5. İŞGÜCÜ GÖÇÜ VE UYUM	105
2.3.6. İKİLİ VE ÇOK TARAFLI ANLAŞMALAR/İKİLİ İLİŞKİLER.....	111

2.3.7. HAZIRLANAN ARAŞTIRMA RAPOR.....	113
2.3.8. ULUSLARARASI MAHKEME KARARLARI	121
2.3.9. DİĞER ÖNEMLİ GELİŞMELER	127
2.4. RUSYA FEDERASYONU	130
2.4.1. DEMOGRAFİK BİLGİLER	130
2.4.2. ÇALIŞMA VE İSTİHDAM	131
2.4.3. SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIMLAR.....	134
2.4.4. GENEL VE MESLEKİ EĞİTİM	138
2.4.5. İŞGÜCÜ GÖÇÜ VE UYUM	139
2.4.6. İKİLİ VE ÇOK TARAFLI ANLAŞMALAR/İKİLİ İLİŞKİLER.....	142
İŞGÜCÜ ANLAŞMASI.....	142
2.5. İSVİÇRE	144
2.5.1. DEMOGRAFİK BİLGİLER	144
2.5.2. LİECHTENSTEİN PRENSLİĞİ.....	151
2.5.3. ÇALIŞMA VE İSTİHDAM	152
2.5.4. SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIMLAR.....	178
2.5.5. GENEL VE MESLEKİ EĞİTİM	208
2.5.6. İŞGÜCÜ GÖÇÜ VE UYUM	217
2.5.7. İKİLİ VE ÇOK TARAFLI ANLAŞMALAR/İKİLİ İLİŞKİLER.....	229
2.6. HOLLANDA.....	232
2.6.2. ÇALIŞMA HAYATI.....	235
2.6.3. SOSYAL GÜVENLİK.....	243
2.6.4. GENEL VE MESLEKİ EĞİTİM BİLGİLERİ.....	251
2.7. AVUSTRALYA.....	253
2.7.1. DEMOGRAFİK BİLGİLER	253
2.7.2. ÇALIŞMA VE İSTİHDAM	256
2.7.3. SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIMLAR.....	269

2.7.4. GENEL VE MESLEKİ EĞİTİM	290
2.7.5. İŞGÜCÜ GÖÇÜ VE UYUM	295
2.7.6. İKİLİ VE ÇOK TARAFLI ANLAŞMALAR/İKİLİ İLİŞKİLER.....	312
2.8. AZERBAYCAN.....	314
2.8.1. DEMOGRAFİK BİLGİLER	314
2.8.2. ÇALIŞMA VE İSTİHDAM	315
2.8.3. SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIMLAR.....	321
2.8.4. GENEL VE MESLEKİ EĞİTİM	327
2.8.5. İŞGÜCÜ GÖÇÜ VE UYUM	330
2.9. SUUDİ ARABİSTAN.....	333
2.9.2. ÇALIŞMA VE İSTİHDAM	335
2.9.3. SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIMLAR.....	341
2.9.4. GENEL VE MESLEKİ EĞİTİM	346
2.9.5. GÖÇ VE UYUM.....	347
2.9.6. İKİLİ VE ÇOK TARAFLI ANLAŞMALAR/İKİLİ İLİŞKİLER.....	348
2.10. KAZAKİSTAN	349
2.10.1. DEMOGRAFİK BİLGİLER	349
2.10.2. ÇALIŞMA HAYATI.....	349
2.10.3. SOSYAL GÜVENLİK.....	355
2.10.4. GENEL VE MESLEKİ EĞİTİM	360
2.10.5. GÖÇ VE UYUM.....	361
2.10.6. İKİLİ VE ÇOK TARAFLI ANLAŞMALAR/İKİLİ İLİŞKİLER.....	362
2.11. İSVEÇ	364
2.11.1. DEMOGRAFİK BİLGİLER	364
2.11.2. ÇALIŞMA HAYATI.....	367
2.11.3. SOSYAL GÜVENLİK.....	370
2.11.5. GÖÇ VE UYUM.....	379

2.11.6. İKİLİ VE ÇOK TARAFLI ANLAŞMALAR/İKİLİ İLİŞKİLER.....	382
3. ULUSLARARASI KURULUŞLARLA İLİŞKİLER VE ULUSLARARASI YARGI KARARLARI	384
3.1. ULUSLARARASI İLİŞKİLER	384
3.1.1. ULUSLARARASI ÇALIŞMA ÖRGÜTÜ (ILO)	384
3.1.2. AVRUPA KONSEYİ (AK)	393
3.1.3. İKTİSADİ İŞBİRLİĞİ VE GELİŞME TEŞKİLATI(OECD).....	401
3.1.4. G20 PLATFORMU	406
3.2. AVRUPA BİRLİĞİ ADALET DİVANİ KARARLARI	410
4. MERKEZ VE YURTDIŞI BİRİMLERİ ADRES REHBERİ.....	415
4.1. GENEL MÜDÜRLÜK.....	415
4.2. YURTDIŞI BİRİMLERİ.....	415
4.2.1. F. ALMANYA	415
4.2.2. HOLLANDA.....	417
4.2.3. FRANSA	418
4.2.4. AVUSTURYA	418
4.2.5. BELÇİKA.....	419
4.2.6. İSVİÇRE	419
4.2.7. AVUSTRALYA.....	420
4.2.8. İSVEÇ	420
4.2.9. İNGİLTERE	420
4.2.10. DANİMARKA	420
4.2.12. S.ARABİSTAN.....	421
4.2.13. LİBYA	421
4.2.14. KUVEYT	421
4.2.15. KATAR.....	421
4.2.16. KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ.....	422

4.2.17. AZERBAYCAN.....	422
4.2.19. KAZAKİSTAN	422
4.2.20. CEZAYİR.....	423
4.2.21. ABD.....	423
4.2.22. NORVEÇ.....	423

1. GENEL MÜDÜRLÜĞÜMÜZ VE YURTDIŞI TEŞKİLATINA İLİŞKİN GENEL BİLGİLER

1.1. TARİHÇE

Bakanlığımız yurtdışı teşkilatı ilk defa, 4841 sayılı Çalışma Bakanlığı Kuruluş Kanununun 6'ncı maddesine, 08.05.1967 tarih ve 864 sayılı kanunla eklenen bir maddeyle kurulmuştur. Daha sonra yine aynı Kanuna, 06.04.1972 tarih ve 1579 sayılı kanunla eklenen maddelerle, "Yurt Dışı İşçi Sorunları Genel Müdürlüğü" Bakanlık Merkez birimleri içinde yer almıştır. Bu kanunlara dayanılarak hazırlanan yurt dışı yönetmeliği, 11.06.1973 tarih ve 14561 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konmuştur. Bu yönetmelik, 06.05.1988 tarihine kadar muhtelif değişiklikler yapılarak uygulanmıştır. Çalışma Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının birleştirilmesiyle 13.12.1983 tarih ve 184 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle Kurulan "Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı"nın ana hizmet birimleri içinde Genel Müdürlüğümüz, "Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü" adı altında yer almıştır. Daha sonra 09.01.1985 tarih ve 3146 sayılı Bakanlığımız Teşkilat Kanununda, Genel Müdürlüğümüzün görev, yetki ve sorumlulukları yeniden belirlenmiştir. Söz konusu Kanun 18 Ocak 1985 tarih ve 18639 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurt dışı Teşkilatı Hakkında 189 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile düzenlenen yurt dışında görevlendirilecek memurların seçimi, atanmaları ve yurt dışı kadro sayıları, Başbakanlık ve Bakanlığımızca çıkarılan çeşitli yönetmeliklerle yeniden belirlenmiştir. 16.07.2003 tarihinde TBMM'de kabul edilen ve 24.7.2003 tarih ve 25178 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4947 sayılı Kanunla 3146 sayılı Bakanlığımız Teşkilat Kanununda yapılan değişiklik sonucunda Genel Müdürlüğümüzün adı "Dış İlişkiler ve Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü" olarak belirlenmiş ve görevleri yeniden tanımlanmıştır. Dünyanın çeşitli ülkelerinde yaşayan vatandaşlarımıza Dış İlişkiler ve Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğümüzün koordinasyonunda, 29 ülkede 30'u Müşavirlik, 27'si Ataşelik olmak üzere toplam 57 birim ile hizmet verilmektedir.

1.2. SAYISAL VERİLER

Yurt Dışındaki Vatandaş Sayıları

31.12.2015 İtibarıyla

Türk Vatandaşlığından Yabancı Ülke Uyuşuna Geçen Türklerin Bazı Ülkelere Göre

ÜLKELER	Toplam Türk Sayısı	Sadece Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı Olanlar	Çifte Vatandaş ve Yaşanılan Ülke Vatandaşı Olanlar	Çalışan Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşı Sayısı
F. Almanya	3.081.113	1.506.113	1.575.000	509.900
Fransa	649.482	248.640	400.842	248.748
Hollanda	396.555	75.400	321.155	160.000
Avusturya	279.390	116.026	163.364	53.864
Belçika	233.114	36.747		87.500
A.B.D.	202.500			
İngiltere	250.000	250.000		
Suudi Arabistan	130.000	130.000		110.000
İsviçre	130.000	70051	50.959	58.070
Avustralya	119.634	80.188	39.446	40.860
İsveç	63.685	11.663	52.022	
Bulgaristan	67.064	67.064		1.100
Danimarka	61.634	29.876	31.758	14.857
Norveç	16.000	16.000		
KKTC	46.330	46.330		27.726
Rusya Federasyonu	86.000	86.000		38.000
Kanada	38.002	38.002		29.000
İtalya	36.115	36.115		6.414
Romanya	29.857	29.657		3.200
Yunanistan	22.540	22.340		3.563
Azerbaycan	15.248	15.248		6.138
Ukrayna	14.912	14.912		1.900
Kazakistan	15.000	15.000		4.844
Türkmenistan	9.787	9.787		10.985
Gürcistan	8.000	8.000		3.000
İspanya	7.500	7.500		1.097
Polonya	7.000	7.000		1.586
Toplam	6.016.462	2.973.659	2.634.546	1.422.352
Diğer Ülkeler	223.896	222.466	1.430	216.255
GENEL TOPLAM	6.240.358	3.196.125	2.635.976	1.638.607

Sayıları

	Tarih	Sayı
F. Almanya	1972 - 2014	914.209
Hollanda	1946 - 2015	381.470
Belçika	1985 - 2013	173.562
Avusturya	1999 - 2015	163.486
Fransa	1991 - 2013	390.272
İsveç	1990 - 2015	44.420
Danimarka	1980 - 2014	38.050
İngiltere	1989 - 2014	77.979
İsviçre	1990 - 2014	50.959
Avustralya	1996 - 2006	39.446
Toplam		2.273.853

2015 Yılında Yurt Dışına Yapılan İşgücü Göndermelerin Dağılımı

ÜLKELER	
IRAK	5335
RUSYA	4379
CEZAYİR	4240
TÜRKMENİSTAN	2913
S. ARABİSTAN	2830
AZERBAYCAN	1630
ETİYOPYA	1606
KAZAKİSTAN	1374
ALMANYA	655
MISIR	634
İSRAİL	612
KATAR	541
UMMAN	422
GÜRCİSTAN	395
KONGO	365
KOSOVA	292
BELARUS	266
KIBRIS	254
CİBUTİ	244
ARNAVUTLUK	237
GİNE	223
MORİTANYA	197
B. ARAP EMİR.	175
AFGANİSTAN	157
ÖZBEKİSTAN	138
NİJERYA	129
GANA	126
KUVEYT	125
FAS	109

LİBYA	77
ROMANYA	71
TUNUS	65
MALEZYA	64
UKRAYNA	60
PAKİSTAN	46
HİNDİSTAN	41
BOSNA HERSEK	31
HIRVATİSTAN	30
TAYLAND	29
HOLLANDA	22
TACİKİSTAN	18
K. YEMEN	16
KIRGIZİSTAN	10
YENİ ZELLANDA	8
AVUSTRALYA	7
KAMERUN	6
FRANSA	3
MALDİVLER	3
GABON	2
ÇİN	1
BELÇİKA	1
İNGİLTERE	1
MOLDOVYA	1
DİĞER ÜLKELER	760
TOPLAM	31976

2. BAKANLIĞIMIZ GÖREV ALANLARINI VE VATANDAŞLARIMIZI İLGİLENDİREN GELİŞMELER

2.1. FEDERAL ALMANYA

2.1.1. DEMOGRAFİK BİLGİLER

2.1.1.1 Genel, Yabancı ve Türk Nüfus

31.12.2015 tarihi itibarıyla

Cinsiyet	Genel	Yabancı	Türk
Erkek	39.915.800	4.873.294	776.510
Kadın	41.376.600	4.234.599	729.603
Toplam	81.292.400	9.107.893	1.506.113

Kaynak: Federal İstatistik Dairesi

2.1.1.2. Vatandaşlarımızın Cinsiyetlerine ve Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

31.12.2015 tarihi itibarıyla

	0-15	16-35	36-65	65 ve yukarı
Erkek	23.569	246.758	386.342	119.841
Kadın	22.217	229.595	361.482	116.309
Toplam	45.786	476.353	747.824	236.150

Kaynak: Federal İstatistik Dairesi

2.1.1.3. Vatandaşlarımızın Eyaletlere Göre Dağılımı

31.12.2014 tarihi itibariyle

Eyalet/Bölge/İdari Yapılanma (Bölge Adı)	Toplam
Bavyera	201.448
Berlin-Brandenburg	112.863
Bremen	25.965
Hamburg	48.057
Hessen	159.572
Mecklemburg Vorpommer	1.307
Aşağı Saksonya	92.271
Kuzey Ren Vestfalya	512.703
Palatina	60.159
Saarland	10.856
Saksonya	4.059
Saksonya Anhalt	2.336
Schleswig Holstein	28.847
Thüringen	2.033
Genel Toplam	1.527.118

Kaynak: Federal İstatistik Dairesi

2.1.1.4. Vatandaşlarımızın Diğer Yabancılarla Sayısal Mukayesesi

31.12.2015 tarihi itibarıyla

Uyruğu	Erkek	Kadın	Toplam
Avrupa	3.583.733	3.247.695	6.831.428
AB-28	2.188.257	1.824.922	4.013.179
Polonya	398.880	342.082	740.962
İtalyan	349.991	246.136	596.127
Romanya	256.137	196.581	452.718
Yunan	185.321	154.610	339.931
Hırvatistan	155.543	142.352	297.895
Bulgaristan	123.779	103.147	226.926
AB'ye Aday Ülkeler	1.026.132	961.569	1.987.701
Türkiye	776.510	729.603	1.506.113
EWR Ülkeleri/İsviçre	21.486	26.584	48.070
Diğer Avrupa Ülkeleri	347.858	434.620	782.478
Rusya Federasyonu	86.362	144.632	230.994
Kosovo	110.194	98.419	208.613
Bosna Hersek	87.311	80.664	167.975
Afrika	266.056	162.992	429.048
Amerika	118.831	132.998	251.829
Asya	845.570	653.608	1.499.178
Avustralya ve Okyanus Ülk.	8.700	7.112	15.812
Ülkesiz	50.404	30.194	80.598
Toplam	4.873.294	4.234.599	9.107.893

Kaynak: Federal İstatistik Dairesi

2.1.1.5. Doğan, Ölen, Evlenen Vatandaşlarımızın Sayısı

2015 yılı itibariyle

Başkonsolosluk	Evlenen			
	Doğan	Ölen	Türk-Türk	Türk-Yabancı
Berlin	2.134	508	220	937
Düsseldorf	1.675	610	132	912
Essen	1.786	470	102	780
Frankfurt	2.330	862	240	660
Hamburg	1.175	378	52	600
Hannover	1.959	706	53	877
Karlsruhe	1.597	374	205	975
Köln	2.305	586	398	620
Mainz	1.026	143	236	270
Münih	1.855	549	436	379
Münster	1.624	191	220	546
Nürnberg	967	243	101	477
Stuttgart	2.766	585	554	548
Toplam	23.199	6.205	2.949	8.581

Kaynak: Almanya'daki Başkonsolosluklarımız

2.1.2. ÇALIŞMA VE İSTİHDAM

2.1.2.1. Önemli Olaylar ve Gelişmeler

Federal İstatistik Dairesi'nin verilerine göre, 2015 yılında tüm çalışanların sayısı ortalama 329.000 (% 0,8) artarak 43,03 (2014 yılında 42,65 milyon) milyona yükselmiştir. Böylece tüm çalışanların sayısı iki Almanya'nın birleşmesinden sonra geçen yıl da olduğu gibi en yüksek düzeye ulaşmıştır.

2015 yılında sigortaya tabi olarak çalışanların sayısı ise, çok daha hızlı bir şekilde artmıştır. Sigortaya tabi olarak çalışanların sayısı, 597.000 (% 2,0) (1 yıl öncesinde 559.000, % 1,9) artarak, 30,77 milyon (2014 yılında 30,17 milyon) olarak kayıtlara geçmiştir. Böylece, sigortaya tabi olarak çalışanlar tüm çalışanların % 71,5'ini (2014 yılında % 70,7) oluşturmuştur.

2015 yılında bağımsız çalışanların sayılarında azalma kaydedilmiştir. Bağımsız çalışanların sayısı 2015 yılında bir yıl öncesine göre ortalama 97.000 (% 2,2) azalarak 4,30 milyon düzeyine gelmiştir. Böylece 2015 yılında çalışanların % 10,0'unu bağımsız çalışanlar oluşturmuştur. 2014 yılında bu oran % 10,3, 2005 yılında % 11,2, 1995 yılında ise % 10,0 olarak gerçekleşmiştir.

Düşük ücretli işlerde çalışanların sayıları azalmıştır. Düşük ücretli işlerde çalışanların sayısı, 2015 yılında 184.000 (% 3,6) azalarak 4,90 milyon olarak kayıtlara geçmiştir. Bunların tüm çalışanlar arasındaki oranı ise % 11,4'dür. 2015 yılında % 11,9, 2005 yılında % 12,3 olarak kaydedilmiştir. Sigortaya tabi çalışırken ayrıca ek bir işte çalışanların sayısı da bir yıl öncesine göre 55.000 (%2,3) (2014 yılında 91.000, % 3,9) artarak 2,48 milyona (2014 yılında 2,42 milyon) çıkmıştır.

2015 yılında kısa süreli çalışanların sayısı azalmıştır. Bunların sayısı, 2015 yılında ortalama 94.000'den 90.000'e inmiştir.

Bölgesel olarak ele alındığında sigortaya tabi olarak çalışanların sayısı, Haziran 2015 itibariyle bir yıl öncesine göre Batı Almanya'da % 2,1 artarak 25,00 milyona, Doğu Almanya'da ise % 1,4 artarak 5,76 milyona çıkmıştır.

İş piyasasının durumu eyaletlere göre değerlendirildiğinde, 2015 yılında en büyük artış, 1 yıl öncesinde olduğu gibi % 3,3 oranıyla Berlin'de ve sırasıyla Bavyera % 2,4 ve en düşük artış Saarland'a % 1,2 oranlarıyla gerçekleşmiştir. Doğu eyaletlerinden en büyük artış Brandenburg'da % 1,3 oranında, en düşük artış da Sakdonya'da % 0,3 oranında gerçekleşmiştir.

Sektörlere göre sigortaya tabi çalışanların sayısı neredeyse tüm işkollarında artış göstermiştir. En büyük artış nitelikli girişimci hizmet sektöründe 86.000 (% 4), sağlık ve sosyal hizmet alanlarında 76.000 (3,8), ticaret 72.000 (%1,7) olarak kaydedilmiştir. Kamu idaresinde -7.000 (%0,4), madencilik, enerji ve su işleri sektöründe -7.000 (% 1,2) azalma kaydedilmiştir.

2015 yılında sigortaya tabi çalışanların % 70,2'si hizmet sektöründe istihdam edilmiştir (2014 yılında 69,9, 2013 yılında 69,2, 2012 yılında % 69, 2011 yılında % 69, 2010 yılında % 68,8, 2009 % 68,2, 2008 % 67,7). İmalat sektöründe ise sigortaya tabi çalışanların % 29'u (2014 yılında 29,3, 2013 yılında 29,9, 2012 yılında % 30,2'si, 2011 yılında % 30,2, 2010 yılında % 30,4'ü, 2009 % 31,0, 2008 % 31,5) istihdam edilmiştir.

2015 yılında ortalama 2.795.000 işsiz kayıtlara geçmiştir. (2014 yılında 2.646.000, 2013 yılında 2.950.000, 2012 yılında 2.897.000, 2011 yılında 2.976.000, 2010 yılında 3.239.000). İşsizlerin sayısı bir yıl öncesine göre, 69.000 (% 3) daha azdır.

2015 yılında yabancı çalışanlarda işsizlerin sayısı 34.000 (% 6) artarak 563.000'e yükselirken, Alman vatandaşı işsizlerin sayısı 138.000 (% 6) azalarak 2.226.000 olarak kayıtlara geçmiştir.

2015 Aralık ayı itibariyle işsiz vatandaşlarımızın sayısı bir ay öncesine göre az da olsa 443 artarak 133.670 olarak kaydedilmiştir. Bir yıl öncesine göre ise işsiz vatandaşlarımızın sayısı 4.535 azalmıştır.

İşsiz vatandaşlarımızın 73.438'i erkeklerden, 60.232'si kadınlardan oluşmakta, bunlardan 10.931'i 25 yaşın altında, 95.945'i 25 ile 50 yaşları arasında, 26.721'i 50 ile 65 yaşları arasındadır.

İşsiz kalınan süre olarak 2015 yılında bir yıl öncesine göre hemen hemen aynı kalmıştır. Bu yılda işsizler ortalama 266 gün sonra yeni bir iş bulabilmişlerdir. Uzun süreli işsizlerin (12 aydan fazla işsiz kalanlar) sayısında azalma görülmüştür. 2015 yılında ortalama 1.039.000 kişi uzun süreli işsiz olarak kayıtlarda yer almışlardır. Bu sayı bir yıl öncesine göre, 37.000 (% 3) daha az. Uzun süreli işsizlerin tüm işsizler içindeki oranı % 37,2 olarak kaydedilmiştir.

2015 yılı işsizlik oranı ortalama % 6,4 olarak gerçekleşmiştir. Bu oran bir yıl öncesine göre % 0,3 daha azdır. Batı Almanya'da oran % 5,7, Doğu Almanya'da % 9,2 olarak kaydedilmiştir. Bir yıl öncesine göre Batı Almanya'da % 0,2, Doğu Almanya'da % 0,6 azalma kayıtlara geçmiştir.

2015 Aralık ayı itibariyle yabancı işsizlerde işsizlik oranı % 14,7, Türk vatandaşlarının işsizlik oranı ise % 20,0 olarak kaydedilmiştir. Türk işsizlerin yabancı işsizler içindeki oranı ise % 23,3 olarak tespit edilmiştir

2.1.2.2. Mevzuat değişiklikleri ve önemli yargı kararları

2.1.2.2.1. Asgari Ücret

Almanya genelinde 1 Ocak 2015 tarihi itibariyle Alman çalışma mevzuatında ilk defa asgari ücret uygulaması yürürlüğe girmiştir. Böylece, Almanya'da istihdam edilen tüm çalışanların işverenlerinden asgari ücret talep hakları doğmuştur. Asgari ücret brüt 8,50 Avro olarak belirlenmiştir. Asgari ücret uygulamasından 4 milyona yakın çalışan yararlanmaktadır.

Diğer taraftan yeni düzenleme bazı branşlarda geçiş dönemi uygulamaları öngördüğünden, asgari ücret buralarda kademeli olarak yükseltilecek ve 31 Aralık 2017 tarihinde ilgili sektörlerde de 8,50 Avro düzeyine ulaşılmış olacaktır. 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren ise tüm Almanya genelinde Asgari Ücret Komisyonu tarafından belirlenecek asgari ücret uygulamasına geçilmiş olacaktır.

Geçiş dönemi uygulamasından daha önce yapılan toplu sözleşmelerde branşa özgü asgari ücret belirlenen sektörlerde çalışanlar yararlanabileceklerdir. Bu sektörler et sektörü, kuaförler, ödünç işçi sektörü ve büyük firmaların işlerini üstlenen temizlik sektörüdür. Bu arada tekstil sektörü de geçiş dönemi uygulamasından yararlanmak için branşa özgü asgari ücret başvurusunda bulunmuştur. Ayrıca, ormancılık, tarım ve bahçecilik alanlarında 1 Ocak 2015 tarihinde branşa özgü asgari ücret uygulaması yürürlüğe girmiştir.

Tarımda istihdam edilen geçici yardımcı işçiler ve gazete dağıtıcıları için de geçiş uygulamaları öngörülmüştür. Bu alanlarda asgari ücret 8,50 Avro'nun altındadır.

Staj yapanlar, meslek eğitimi veya üniversite eğitimi sırasında çalışan gençler ise ilk

3 ay asgari ücret uygulaması dışında tutulmuşlardır. Yalnız zorunlu staj yapan öğrencilere asgari ücret 3 aydan sonra da ödenmemektedir

2.1.2.2.2. Bakım Sigortasında Asgari Ücret

Bakım sigortası hizmetlerinin sunulduğu alanda 15 Temmuz 2010 tarihinden beri uygulamada olan asgari ücret artırılmıştır. Aşağıda Batı ve Doğu Eyaletlerine göre bakım sigortası hizmetleri asgari ücretleri belirtilmiştir:

	Batı	Doğu
01.07.13 - 31.12.14	9,00	8,00
01.01.15 - 31.12.15	9,40	8,65
01.01.16 - 31.12.16	9,75	8,00
01.01.17 - 31.10.17	10,20	9,50

2.1.2.2.3. İş Hukukunda Önemli Yargı Kararları

Federal İş Mahkemesi'nin 10.02.2015 tarih ve 9AZR 53/14 sayılı tam günlük çalışmadan kısmi çalışmaya geçenlerin izin hakkına ilişkin Kararı

Federal İş Mahkemesi, AB Adalet Divanı'nın tam günlük çalışmadan kısmi çalışmaya geçen çalışanların yıllık izin sürelerinin orantısız bir şekilde kısaltılmayacağı şeklinde olan içtihatı doğrultusunda hükmederek, bir işveren nezdinde tam gün çalışırken kısmi olarak çalışmaya başlayan çalışanın iznini kesen işvereni haksız bulmuştur. AB Adalet Divanı'nın bahsi geçen içtihatından dolayı, Federal İş Mahkemesi'nin kısmi çalışmadan dolayı çalışılan günlerin azalmasından dolayı izin süresinde bu oranda kısaltma yapılır şeklindeki bugüne kadar olan içtihatı hükmünü kaybetmiştir.

Federal İş Mahkemesi'nin 11.02.2015 tarih ve 7 AZR 17/13 sayılı emeklilik yaşından sonra süreli hizmet sözleşmesiyle çalışma hakkındaki Kararı

Emeklilik yaşını dolduran ve emekli aylığı bağlanan bugüne kadar süresiz bir hizmet sözleşmesi ile çalışmış çalışanla yapılan eski sözleşmeyi iptal eden süreli hizmet sözleşmesi, çalışanın yerine gelecek kişiyi işe alıştırması amacıyla yapılmış olması halinde, nesnel bir nedene dayandırıldığından dolayı geçerlidir.

Federal İş Mahkemesi'nin 19.02.2015 tarih ve 8 AZR 1011/13 sayılı çalışanların video görüntülerinin yayınlanmasına ilişkin Kararı

Çalışanların izni olmadan video görüntülerinin yayınlanması yasaktır. İzin çalışan tarafından yazılı olarak verilmelidir. Kısıtlamasız verilmiş bir izin, iş ilişkisinin bitmesi ile otomatik olarak ortadan kalkmaz. Ancak önemli bir sebebin olması halinde çalışan tarafından iptal edilebilir.

Federal İş Mahkemesi'nin 19.02.2015 tarih ve 8 AZR 1007/13 sayılı işverenin çalışanını bir detektif tarafından izletmesine ilişkin Kararı

Yalandan işgöremez gibi davrandığı şüphesiyle işverenin bir detektif tutarak çalışanını takip ettirmesi, şüphenin somut sebeplere dayanmaması halinde, hukuka aykırıdır. Aynı durum gizlice çekilen resimler için de geçerlidir. Böyle bir hukuksuz davranış çalışanın genel kişilik haklarının ihlali anlamına geldiğinden, çalışanın işverenden tazminat (acı parası) talep etme hakkını doğurur.

Federal İş Mahkemesi'nin 18.03.2015 tarih ve 10 AZR 99/14 sayılı işgöremezlik durumunda iş ücretinin ödenmesine ilişkin Kararı

Bir işçinin aklı başında bir kişiden beklenilebileceği gibi, büyük bir ölçüde kendi menfaatine aykırı davranmamış olması halinde, çalışan işgöremezlik haline kendi davranışından dolayı sebep olmuş sayılmaz. Yalnız belirgin şekilde kendi menfaatine aykırı davranılması halinde, çalışanın ücretini talep etme hakkı kaybolmaktadır. Alkol tedavisi görmüş bir çalışanın, terapiye rağmen bağımlılığından dolayı tekrar alkol alması sonunda ortaya çıkan işgöremezlik durumunda, çalışanın belirgin şekilde kendi kusuru bulunmamaktadır.

Federal İş Mahkemesi'nin 19.03.2015 tarih ve 8 AZR 67/14 sayılı meslek eğitimi gören çırakların sorumlulukları hakkındaki Kararı

Meslek eğitimi gören bir çırağın davranışından dolayı aynı işletmede çalışan bir kişinin zarar görmesi halinde, çıraklarda yaşlarına bakılmaksızın aynı diğer yetişkin çalışanların tabi oldukları kurallara göre zararı tazmin etmekle yükümlüdürler.

Federal İş Mahkemesi'nin 20.11.2015 tarih ve 9 AZR 224/14 sayılı iş ilişkisinin kısa süreli kesilmesinde yıllık izin süresine ilişkin Kararı

Federal İzin Kanunu'na göre iş ilişkisi sona erdiğinde izin hakkını kullanmayan çalışanın işvereninden izin hakkı yerine geçen bir ücret talep hakkı bulunmaktadır. Böyle bir iş ilişkisinin sona ermesinden sonra aynı işverenle yeni bir iş hizmet sözleşmesi yapılması halinde, bu iş ilişkisi sırasında doğacak izin hakkı, ilk iş ilişkisinden bağımsız olarak değerlendirilir. Tam izin hakkı da buna göre ancak bekleme süresinin doldurulmasıyla elde edilir. Kısmi izin hakkı da yine ilk iş ilişkisinden bağımsız olarak çalışılan yeni süreye göre hesaplanır.

Federal İş Mahkemesi'nin 10 Kasım 2015 tarih ve 3 AZR 575/14 sayılı müstahdemlerle işçilerin arasındaki eşitlik ilkesine ilişkin Kararı

Bir işletmede statü farklılığının eşitsiz uygulamayı haklı kılacak nesnel bir hususa dayandırılmış olması halinde, müstahdemler ve işçiler arasında eşitlik ilkesi ihlal edilmiş sayılmaz. Müstahdemlerin mesleki niteliklerinden dolayı daha yüksek bir ücret almalarından dolayı, işletme emekli aylıklarının daha yüksek olması nedeniyle eşitlik ilkesi ihlal edilmez.

2.1.2.2. Sayısal Veriler

Sigortalı Çalışanların Sayıları Ve Oranları

30.06.2015 tarihi itibariyle

	Kadın		Erkek		Toplam	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Ülke Geneli	14.267.125		16.504.172		30.771.297	
Yabancı	1.076.812		1.752.658		2.829.470	
Türk	160.643	% 14,9	349.257	% 19,9	509.900	% 18

Kaynak: Federal İş Ajansı

Çalışan Vatandaşlarımızın Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

30.06.2015 tarihi itibariyle

Yaş Grubu	Erkek	Kadın	Toplam
15-20	9.019	7.688	16.707
20-25	31.789	24.125	55.914
25-30	38.957	20.640	59.597
30-35	41.650	16.400	58.050
35-40	54.649	21.252	75.901
40-45	57.641	26.315	83.956
45-50	51.032	20.710	71.742
50-55	40.397	13.392	53.789
55-60	17.470	6.276	23.746
60-65	5.755	3.412	9.167
Toplam	349.257	160.643	509.900

Kaynak: Federal İş Ajansı

Çalışan Vatandaşlarımızın Bölge İş Ajanslarına Göre Dağılımı

30.06.2015 tarihi itibariyle

Kuzey (Schleswig-Holstein-Hamburg ve Mecklenburg-Vorpommern)	23.580
Aşağı Saksonya-Bremen	33.737
Kuzey Ren-Vestfalya	151.709
Hessen	57.841
Rheinland Pfalz-Saarland	23.258
Baden-Württemberg	106.255
Bavyera	83.963
Berlin-Brandenburg	26.421
Saksonya-Anhalt/Thüringen	1.639
Saksonya	1.312
Toplam	509.900

Kaynak: Federal İş Ajansı

Çalışan Vatandaşlarımızın İşkollarına Göre Dağılımı

30.06.2015 tarihi itibarıyla

Tarım,Orman,Balıkçılık	925
Maden ve Taş Toprak	1.971
İmalat Sanayi	159.462
Enerji	860
Su işleri, kanalizasyon, çöp sektörü	3.658
İnşaat sektörü	27.775
Ticaret,Otomobil ve Motorlu Araçlar Tamirciliği	72.304
Ulaştırma ve Depolama	44.034
Otelcilik, Lokantacılık	27.703
Bilişim ve İletişim	4.410
Kredi ve Sigortacılık	4.067
Emlak ve konut sektörü	1.480
Serbest ve bilimsel hizmetler Sektörü	12.231
Diğer İktisadi Hizmetler Sektörü	81.901
Kamu İdaresi, Savunma ve Sosyal Sigortalar	7.965
Eğitim ve Öğretim	7.268
Sağlık ve Sosyal Hizmetler	36.454
Sanat, eğlence, Dinlence	2.767
Diğer Hizmet Sektörleri	12.045
Özel Ev Hizmetleri	265
Extrateritorial Organizasyonlar	169
Başka İş koluna Girmeyen Hizmetler	186
Toplam	509.900

Kaynak: Federal İş Ajansı

Bağımsız Çalışan Vatandaşlarımızla İlgili Bilgiler

2014 yılı itibariyle, Almanya’da 70.000’ün üzerinde Türk kökenli işverenin bulunduğu tahmin edilmektedir.

Türk işletmelerinin faaliyet gösterdikleri alanlar sektörler itibariyle tahmini olarak aşağıda belirtilmiştir.

1.820’si	(% 2,6)	imalat sanayiinde
1.120’si	(% 1,6)	inşaat işkolunda
6.370’i	(% 9,1)	el sanatları dalında
3.220’si	(% 4,6)	toptan ticaret alanında
23.170’i	(% 33,1)	parakende ticaret alanında
16.450’si	(% 23,5)	gastronomi dalında
17.850’si	(% 25,5)	hizmet sektöründe (serbest meslekler)

Yine tahmini olarak Türk işletmelerinde yaklaşık 400.000’e yakın kişi istihdam edilmektedir. Toplam yatırımın 8 milyar Avro, yıllık cironun ise 40 milyar Avro olduğu tahmin edilmektedir. Söz konusu işletmelerin büyük bölümünü küçük aile işletmeleri teşkil etmektedir.

Kaynak: Türkiye Araştırmalar Merkezi

Asgari ve Ortalama Brüt Aylık Ücretler

2015 yılı itibariyle

İşkolları	Aylık Asgari Ücret	Asgari Saat Ücretleri	Ortalama Brüt Aylık Ücretler
Kömür madencilik			3.563
Gıda sektörü			2.282
Tekstil			2.451
Ağaç işleri, hasır sektörü			2.614
Kağıt/karton sektörü			3.039
Matbaa, fotokopi			2.697
Kimya sanayii			3.290
İlaç sanayii			3.341
Kauçuk, lastik sektörü			2.844
Metal sektörü			3.433
Elektronik sanayii			3.228
Makine sektörü			3.529
Otomobil yedek parça sektörü			3.855
Mobilya sektörü			2.703
İnşaat			2.602
Ticaret			2.350
Toptan ticaret			2.401
Ulaştırma depolama			2.379
Posta, paket sektörü			2.299
Otel			1.745
Lokantacılık, ağırlama			1.431
Finansman sektörü			3.521
Hukuk, mali müşavirlik hizmetleri			2.131
Bahçıvanlık			1.878
Eğitim, öğretim			2.700
Sağlık sektörü			2.255

Kaynak: Kaynak Federal Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı

Toplu İş Uyuşmazlıkları ve Toplu İş Sözleşmeleri

Almanya’da 2015 yılında yaklaşık 60.000 toplu sözleşme bağtlanmıştır. Ayrıca, Almanya’da 2015 yılında 450 genel geçerli toplu sözleşme ilan edilmiştir. Bu sözleşmelerin 320’si 2014 yılından kalan sözleşmelerin devamı niteliğinde olup, 130 yeni genel geçerli toplu sözleşme yürürlüğe girmiştir. Tüm toplu sözleşmeler sendikalı çalışanların % 52’si ile doğrudan ilgilidir.

Kaynak: Federal Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı

İşsiz Sayısı ve İşsizlik Oranları

31.12.2015 tarihi itibarıyla

	Kadın		Erkek		Toplam	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Ülke Geneli	1.221.863	5,9	1.459.552	6,3	2.681.415	6,1
Yabancı	271.060		301.925		572.985	14,7
Türk	60.232		73.438		133.670	20,0

Kaynak: Federal İş Ajansı

İşsiz Vatandaşlarımızın Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

2015 yılı ortalaması

Yaş Grubu	Erkek	Kadın	Toplam
15-25	6.916	4.774	11.690
25-35	18.903	13.168	32.071
35-45	25.038	22.548	47.586
45-55	20.463	15.828	36.291
55-65	7.071	5.148	12.219
65 ve daha yaşlı	62	56	118
Toplam	78.454	61.522	139.976

Kaynak: Federal İş Ajansı

İşsiz Vatandaşlarımızın Bölge İş Ajanslarına Göre Dağılımı

31.12.2015 tarihi itibariyle

Kuzey (Schleswig Holstein,Hamburg,Mecklenburg-Vorpommern)	7.811
Aşağı Saksonya/Bremen	12.785
Kuzey Ren-Verstfalya	55.779
Hessen	12.160
Rheinland-Pfalz/Saarland	5.639
Baden-Württemberg	15.171
Bavyera	9.488
Berlin/Brandenburg	13.740
Saksonya-Anhalt, Thüringen	545
Saksonya	552
Toplam	133.670

Kaynak: Federal İş Ajansı

2.1.3. SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIMLAR

2.1.3.1. Önemli Olaylar ve Gelişmeler

2015 yılında 2.795.000 işsizden yıllık ortalama 859.000'i (% 31) birinci basamak işsizlik parası; 1.936.000'i (% 69) ikinci basamak işsizlik parası almıştır. Bir yıl öncesine göre, birinci basamak işsizlik parası alanların sayısı, 75.000 (% 8), ikinci basamak işsizlik parası alanların sayısı ise 29.000 (% 1) azalmıştır.

2015 Aralık ayında 133.670 işsiz vatandaşımızın 21.093'ü birinci basamak işsizlik parası alırken (1 yıl öncesine göre % -8,3 daha az), 112.577'si ikinci basamak işsizlik parası almıştır (1 yıl öncesine göre % -2,3 daha az).

2.1.3.2. Mevzuat Değişiklikleri ve Önemli Yargı Kararları

Emeklilik Sigortası Prim Oranı

2015 yılında emeklilik sigortası prim oranı, istihdamdaki sürekli artışa bağlı sigorta gelirlerindeki büyümeden dolayı % 0,2 oranında indirilerek % 18,9'dan % 18,7'ye düşürülmüştür, madenciler sigortası prim oranı ise % 25,1'den % 24'e indirilmiştir.

Sanatçıların Sosyal Güvenliği Prim Oranı

Sanatçıların sosyal sigorta prim oranı 2015 yılında % 5,2 oranıyla aynı kalmıştır.

Sağlık Sigortası Prim Oranı

2015 yılında sağlık sigortası prim oranı % 14,6 olarak belirlenmiştir.

İkinci Basamak İşsizlik Parası (Harz IV) Miktarı

01.01.2015 tarihi itibariyle ikinci basamak işsizlik parası uygulaması çerçevesinde hak sahipleri için yardım miktarları % 2,2 oranında artırılmıştır. Yalnız yaşayanlar için mutata yardım miktarı aylık 391 Avrodan 399 Avro'ya çıkarılmıştır. Aşağıda yardım basamaklarına göre mutata yardım miktarları belirtilmiştir. Sosyal Kanun'un 12'nci Kitabına göre istihdam piyasası dışında kalan ve yardıma muhtaç kişiler için ödenen sosyal yardım ödenekleri de yardım miktarlarıyla aynıdır:

- 1'inci yardım miktarı (Yalnız yaşayan ve yalnız çocuk yetiştiren hak sahipleri) : 399 Avro
- 2'nci yardım miktarı (Aynı hanede yaşayan eşlerden her biri için) : 360 Avro
- 3'üncü yardım miktarı (Ailesi yanında yaşayan yetişkin hak sahipleri) : 320 Avro

- 4'üncü yardım miktarı
(14-18 yaşındaki çocuklar) : 302 Avro
- 5'inci yardım miktarı
(6-14 yaşındaki çocuklar) : 267 Avro
- 6'ncı yardım miktarı
(0-6 yaşındaki çocuklar) : 234 Avro

Emeklilik Yaşı

Kademeli olarak yükseltilem emeklilik yaşı, 2015 yılında bir ay artırılarak 1950 yılında doğan sigortalılar için böylece 65 artı 4 aya yükselmiştir.

İsteğe Bağlı Asgari Sigorta Prim Miktarı

Yaşlılık sigortası isteğe bağlı aylık asgari prim miktarı, 2015 yılında da 85,05'den 84,15 Avro'ya indirilmiştir.

Bakım Sigortası Ödenekleri

Her 3 yılda bir gözden geçirilen bakım sigortası ödenekleri, 2015 Yılı için bakım durumu basamaklarına göre aşağıda belirtilen miktarlar arasında belirlenmiştir:

Ayakta Bakım Ödenekleri (Avro)

1. basamak bakım durumu : 468
2. basamak bakım durumu : 1.144
3. basamak bakım durumu : 1.612

Yatakta Bakım Ödenekleri (Avro)

1. basamak bakım durumu : 1.064
2. basamak bakım durumu : 1.330
3. basamak bakım durumu : 1.612
4. özel maduriyet durumları : 1.995

Bakım parası miktarları

1. basamak bakım durumu : 244

2. basamak bakım durumu : 458
3. basamak bakım durumu : 728

Aile Yardımları

Çocuk Parası Miktarları

Çocuk paraları 13.07.2015 tarihinde geriye dönük olarak Ocak 2015 ayı itibariyle 4 Avro artırılmıştır. Buna göre 2015 yılında aşağıda belirtilen meblağlar ödenmeye başlanmıştır:

Almanya'daki	çocuklar	için:
1.çocuk için: 188	Avro	(184Avro).
2.çocuk için: 188	Avro	(184Avro).
3.çocuk için: 194	Avro	(190Avro).
4.ve		sonraki
her çocuk için: 221 Avro (215 Avro).		

Türkiye'deki çocuklar için:

1.çocuk için	: 5,11Avro.	
2.çocuk için	: 12,78Avro.	
3.ve4.çocuk için	: 30,68Avro.	
5.ve		sonraki
her çocuk için	: 35,79 Avro	

Çocuk Muafiyet Miktarı

Gelir vergisinde dikkate alınan çocuk muafiyet miktarında bir değişiklik olmamış ve 2015 yılında her bir çocuk için 7008 Avro olarak kalmıştır.

Çocuk Nafaka Miktarları

Eşlerinden ayrı çocuklarını yetiştiren ebeveynlerin çocukları için 2015 yılında talep edecekleri asgari nafaka miktarları aşağıda belirtilmiştir:

6 yaşını doldurmamış çocuklar için: 317 Avro,
12 yaşını doldurmamış çocuklar için: 364 Avro,
18 yaşını doldurmamış çocuklar için: 426 Avro.
18 yaşını doldurmuş çocuklar için: 488 Avro

Ebeveyn Parası

Ebeveyn parası uygulaması çerçevesinde 2015 yılında ebeveynler bir çocuk sahibi olmaları halinde, gelirlerinin % 67'si oranında ebeveyn parası, ancak azami ayda 1.800 Avro alabileceklerdir.

Ebeveyn parası 2015 yılında 12 veya 14 ay süreyle ödenmektedir. Daha uzun ebeveyn süresi, diğer eşin 2 aylık bir bebek yetiştirme izni veya haftalık çalışma süresini 30 saate indirmesine bağlanmıştır. Bu durumda ebeveyn parası 12 ay yerine 14 ay boyunca ödenecektir. Ebeveyn parası yanında ebeveynler aynı zamanda çocuk parası da alabileceklerdir.

Diğer taraftan 2015 yılında “artı ebeveyn parası” uygulaması başlamıştır. Bu uygulamadan ebeveyn parası alırken kısmi çalışmaya başlayan ebeveynler faydalanabilmektedir.

Artı-ebeveyn parası ile böylece doğumdan önce elde edilen gelir % 100 oranına tamamlanmış olacaktır. Artı-ebeveyn parası özellikle kısmi çalışan ebeveynler için düşünülmüş bir uygulama olup, bunlara kısmi çalışmaya devam etmeleri halinde 24 ay boyunca ebeveyn parası ödenecektir.

Elektronik Sağlık Kartı

1 Ocak 2015 tarihi itibarıyla fotoğraflı elektronik sağlık kart uygulaması Almanya genelinde zorunlu hale gelmiştir. Başlangıçta elektronik kartlara sigortalıların kimlik bilgileri yüklenecektir. İleride sigortalıların sağlık sorunlarına ilişkin bilgiler de sağlık kartlarına aktarılacaktır.

2.1.3.3. Sayısal Veriler

Aktif/Pasif Sigortalı Sayısı

31.12.2014 tarihi itibariyle

Yıllar	Aktif Sigortalı		Pasif Sigortalı	
	Genel	Türk*	Genel	Türk*
1985	22.391.000	460.200	13.612.000	452.987
1990	24.128.000	562.826	16.825.000	464.303
1992	30.270.000	685.577	17.612.000	479.731
1995	31.430.000	678.429	18.002.000	488.654
2000	33.830.000	786.050	17.277.000	501.298
2005	34.722.000	849.960	17.007.000	552.278
2011	35.546.000	909.390	16.877.000	596.447
2012	35.714.000	911.387	16.958.000	595.107
2013	36.194.000	932.161	16.778.000	594.809
2014	36.483.000	945.777	16.847.000	592.027

Kaynak: Alman Emeklilik Sigortası

Sigorta Kolları İtibariyle Ödenek Alanların Sayısı

31.12.2015 tarihi itibariyle

Sigorta kolları ve rejimleri	Yararlananların sayısı	
	Genel	Türk*
Yaşlılık	17.852.026	219.507
Maluliyet	1.755.101	62.865
Ölüm (Dul, Yetim)	5.392.263	81.182 (dul) 13.006 (Yetim)
Toplam	24.999.390	376.560

Kaynak: Alman Malullük, Yaşlılık, Ölüm Sigortası

Türkiye’de İkamet Eden Vatandaşlarımıza Yapılan Sosyal Sigorta Ödemeleri

(31.12.2015 tarihi itibariyle)

Aylık Türü	Aylık Alanların Sayısı
Maluliyet	991

Yaşlılık	26.657
Dul	26.036
Yetim	1.087
Toplam	54.771

(Kaynak: Alman Emeklilik Sigortası)

Türkiye-Almanya Sosyal Güvenlik Anlaşmasına Göre Bağlanan Aylıklar

(31.12.2015 tarihi itibarıyla)

Aylık Türü	Aylık Alanların Sayısı
Maluliyet	9.198
Yaşlılık	77.221
Dul	41.537
Yetim	2.036
Toplam	129.992

(Kaynak: Alman Emeklilik Sigortası)

Almanya’da İkamet Eden Vatandaşlarımıza Türkiye-Almanya Sosyal Güvenlik Anlaşmasına Göre Bağlanan Aylıklar

(31.12.2015 tarihi itibarıyla)

Aylık Türü	Aylık Alanların Sayısı
Maluliyet	7.036
Yaşlılık	47.525
Dul	16.987
Yetim	1.434
Toplam	72.982

(Kaynak: Alman Emeklilik Sigortası)

31.12.2015 tarihi itibariyle Almanya’da ikamet eden her hak sahibine ayda ortalama 792,32 Avro (erkekler: 1.140,64 Avro, kadınlar: 655,49 Avro),Almanya’da ikamet eden Türk vatandaşlarına ortalama 686,38 Avro (erkekler: 802,76 Avro, kadınlar: 409,47 Avro), Türkiye’de ikamet eden her hak sahibine ise ayda ortalama 590,56 Avro tutarında yaşlılık aylığı ödenmektedir.

2015 Yılında Türk Vatandaşlarına Ödenen Pirim İadesi

2015 yılında Türk vatandaşları tarafından prim iadesi için toplam 1.772 başvuru yapılmıştır. Bunlardan 877 başvuru kabul edilerek toplam 20.770.178,11 Avro prim iadesinde bulunulmuştur.

Sosyal Güvenlik Prim Oranları

2015 yılı itibariyle

Sigorta Kolları	İşçi Payı	İşveren Payı	Devlet Katkısı	Toplam
Yaşlılık-malullük-ölüm	% 9,35	% 9,35	-	% 18,70
Madenciler Yaşlılık Sigortası	% 9,35	% 15,45	-	% 24,80
İşsizlik Sigortası	% 1,5	% 1,5		% 3
Hastalık	% 7,3	% 7,3		% 14,60
Bakım Sigortası				
- Çocuklu Sigortalılar	% 1,175	% 1,175		% 2,35
-Çocuksuz Sigortalılar	% 1,3	% 1,3		% 2,6

İşsizlik Ödeneği

Sosyal Kanun’un 3’üncü Kitabının 137’nci maddesine göre işsiz olan gerekli bekleme süresini dolduran ve İş Ajansına işsizlik beyanında bulunan sigortalı çalışanlara birinci basamak işsizlik parası ödenmektedir. Gerekli bekleme süresi son 2 yılda 12 aydır. Buna göre son 2 yılda 12 ay işsizlik sigortasına prim ödeyen sigortalılar birinci basamak işsizlik parasına

hak kazanmaktadırlar. Evli ve en az 1 çocuklu sigortalılar ücretlerinin % 67'si, diğer sigortalılar % 60'ı oranında işsizlik parası almaktadırlar.

Aşağıda birinci basamak işsizlik parası alma süreleri belirtilmiştir:

<u>Sigortalılık süresi</u>	<u>Sigortalının yaşı</u>	<u>İşsizlik parası alma süresi</u>
12 ay		6 ay
16 ay		8 ay
20 ay		10 ay
24 ay		12 ay
30 ay	50.	15 ay
36 ay	55.	18 ay
48 ay	58.	24 ay

2015 Yılında Bağlanan İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları Aylıklarına İlişkin Veriler

2014 yılı itibariyle

	İş Kazası	Yol Kazası	Meslek Hastalığı
Alman	12.444	4.167	11.758
Yabancı	928	155	699
bunlardan Türk	109	28	249
Toplam	13.372	4.322	12.706

Kaynak: Alman Kaza Sigortalıları Birliği

Kaza ve Meslek Hastalıkları Aylıklarına İlişkin Veriler

2014 yılı itibariyle

	İş Kazası	Yol Kazası	Meslek Hastalığı
Alman	600.300	82.607	24.516
Yabancı	38.761	3.816	1.408
bunlardan Türk	8.020	802	491
Toplam	647.081	87.225	26.415

Kaynak: Alman Kaza Sigortalıları Birliği

Aile Yardımları ile İlgili Sayısal Bilgiler ve Aile Yardımlarının Miktarı

Çocuk Parası Miktarları

2015 yılı itibariyle

	Görev yapılan ülkedeki çocuklar için	Türkiye’de kalan çocuklar için
1. Çocuk için	188 Avro	5,11 Avro
2. Çocuk için	188 Avro	12,78 Avro
3. Çocuk için	194 Avro	30,68 Avro
4. Çocuk için	221 Avro	30,68 Avro
5. ve sonraki her çocuk için		35,79 Avro

Kaynak: Federal İş Ajansı

Çocuk Parasından Yararlanan Çocuk ve Aile Sayısı ile Ödenen Miktarlar

2014 tarihi itibariyle

	Görev yapılan ülkedeki çocuklar için	Türkiye’de kalan çocuklar için
Çocuk Parası Alan Çocuk Sayısı	651.937	1.195
Çocuk Parası Alan Aile Sayısı	321.616	19
Ödenen Toplam Çocuk Parası Avro	1.558.896.337,15	4.475,81

Kaynak: Federal İş Ajansı

Türkiye’de İkamet Eden Vatandaşlarımıza Yapılan Sosyal Sigorta Ödemeleri

Aylık Türü	Aylık Alanların Sayısı
Maluliyet	9.198
Yaşlılık	77.221
Dul	41.537
Yetim	2.036
Toplam	129.992

(Kaynak: Alman Emeklilik Sigortası)

Türkiye’de ikamet eden her hak sahibine ayda ortalama 590,26 Avro tutarında yaşlılık aylığı ödenmektedir.

Sigorta Kolları İtibariyle Sosyal Sigorta Ödeneği Alanların Sayısı

31.12.2015 tarihi itibariyle

Sigorta kolları ve rejimleri	Yararlananların sayısı	
	Genel	Türk
Yaşlılık	16.182.671	227.345
Maluliyet	1.609.893	65.032
Ölüm (Dul, Yetim)	4.758.001 (dul)	86.046 (dul)
	286.515 (yetim)	11.598 (Yetim)
Toplam	22.844.915	390.214

Kaynak: Alman Malullük, Yaşlılık, Ölüm Sigortası

2.1.4. GENEL VE MESLEKİ EĞİTİM

2.1.4.1. Önemli Olaylar ve Gelişmeler

Meslek Eğitimi

Ekim 2014’den Eylül 2015’e kadar 520.000 açık mesleki eğitim yeri kayıtlara geçmiştir. Bu sayı bir yıl öncesine göre 8.400 (% 2) daha fazladır. Anılan açık mesleki eğitim yerlerinden 488.400’ü işletme içi, 31.600’ü işletme dışı mesleki eğitim yeri tespit edilmiştir.

Bölgesel olarak Batı Almanya’da 410.600 (bir yıl öncesine göre 5.900 (% 1) daha fazla), Doğu Almanya’da ise 77.500 (bir yıl öncesine göre 1.300 (% 2) daha fazla) işletme içi açık mesleki eğitim yeri kaydedilmiştir.

Eylül 2015 sonu itibariyle 522.200 gençle mesleki eğitim anlaşması bağtlanmıştır. Bu sayı bir yıl öncesine göre hemen hemen aynı olup, bir yıl öncesine sayı yalnız 100 (% 0,0) azalmıştır.

2015 yılında 549.100 genç, bir mesleki eğitim yerine yerleştirilmek üzere başvuru yapmıştır. Bu sayı bir yıl öncesine göre 10.300 (% 2,0) daha azdır. Batı Almanya'da başvuru sahibi genç sayısı 2015 yılında 9.600 (% 2,0) azalarak 456.600 olarak kayıtlara geçerken, Doğu Almanya'da ise 900 (% 1) azalarak 89.300'e düşmüştür.

2015 yılı sonunda 20.700 genç henüz bir mesleki eğitim yerine yerleştirilememiştir. Bir yıl öncesine göre bu sayı 200 (% 1) daha azdır. Bununla Almanya genelinde başvuru sahibi gençlerin % 4'ü henüz mesleki eğitim yeri bulamamışlardır. Bu oran Batı Almanya'da % 4, Doğu Almanya'da % 5'dir. Batı Almanya'da 16.600 (200 ya da % 1,0- daha az), Doğu Almanya'da ise 4.300 (300 ya da % 6 - daha fazla) genç mesleki eğitim yerine yerleştirilememiştir.

2015 sonunda 41.000 (bir yıl öncesine göre 3.900 (% 10) daha fazla) meslek eğitim yerine yerleştirme yapılamamıştır. Batı Almanya'da 33.400, (3.100 ya da % 10 daha fazla), Doğu Almanya'da 7.500 (800 ya da % 12 daha fazla) açık mesleki eğitim yeri bulunmaktadır.

2015 yılında 549.100 gence karşılık 520.000 açık meslek eğitim yeri mevcuttur. Böylece Almanya genelinde meslek eğitim yeri arayan gençlerin sayısı, açık meslek eğitim yeri sayısından 29.100 daha fazladır.(2014: 47.800, 2013 : 53.900, 2012:44.700)

2015 yılında açık meslek eğitim yeri sayısı, meslek eğitim yeri bulamayan gençlerin sayısından 20.200 daha fazladır. (2014: 16.200, 2013 : 12.700, 2012 : 17.600).

2.1.4.2. Sayısal Veriler

Okula Devam Eden Türk Çocuklarının Sayısı ve Devam Ettikleri Okullara Göre Dağılımı

(2014/2015 öğretim yılı itibariyle)

Okul Tipi	Çocuk Sayıları		(Bir Önceki Öğretim Yılı)
	Yabancı	Türk	Türk
Genel Eğitim veren okullar (Allgemeinbildende Schulen)			
Önsınıflar (Vorklassen)	1.124	89	76
Ana okulu (Schulkindergarten)	2.494	432	548
İlkokul (Grundschule)	192.840	25.703	30.918
Orta okul (Hauptschulen)	97.519	22.895	31.851
Farklı eğitim veren okullar (Schulen mit mehreren Bildungsgängen)	23.223	4.407	5.099
Orta okul (Realschulen)	67.295	21.681	27.614
Kapsamlı orta okul (Gesamtschule)	80.694	22.698	26.932
FreieWaldorf okulları	1.570	104	125
Lise (Gymnasium)	93.895	20.347	22.754
Akşam okulları (Abendschulen)	4.671	1.784	3.511
Öğrenme engelli okulları (Förderschulen)	33.759	8.626	10.601
Akşam Liseleri (Abendgymnasien)	2.351	895	1.000
Kollegler (Kollegs)	1.453	394	398
Toplam	602.888	130.055	161.108

Kaynak: Federal Eğitim ve Araştırma Bakanlığı

Meslek Okuluna Devam Eden Türk Çocuklarının Sayısı

(2014/2015 yılı itibariyle)

Okul türü	Çocuk Sayıları	
	Yabancı	Türk
Kısmi meslek okulları	110.653	39.315
Meslek hazırlık sınıfları	18.412	2.513
Meslek temel eğitim sınıfı	6.043	2.292
Meslekte ilerleme okulları	54	13
Meslek okulları	51.927	21.394
Meslek teknik okulları	1.301	482
Meslek liseleri	11.642	4.469
Meslek orta okulları	12.408	5.172
Mesleki nitelik okulları	7.308	1.860
Meslek akademileri	563	80
Sağlık meslek okulları	13.667	2.418
Toplam	220.311	77.590

Kaynak: Federal İstatistik Dairesi

Türk Dili ve Kültürü Derslerine Devam Eden Çocukların Sayısı

(2013/2014 öğretim yılı itibariyle)

Çocuk sayısı: 100.000 (yaklaşık)

(Kaynak: Almanya'daki Eğitim Ataşelikleri)

Yüksek Öğrenime Devam Eden Türk Öğrenci Sayısı

<u>Ders Yılı</u>	<u>Yabancı Öğrenci</u>	<u>Türk</u>
2014/2015	301.350	34.736

Kaynak: Federal İstatistik Dairesi

2.1.5. İŞGÜCÜ GÖÇÜ VE UYUM

2.1.5.1. Mevzuat Değişikliği ve Önemli Yargı Kararları

Federal İdare Mahkemesi'nin Türk vatandaşlarının ortaklık hukukundan doğan ikamet hakkının hükmünü kaybetmesine ilişkin 25.03.2015 tarih ve BverwG 1 C 19.14 sayılı Kararı

Federal İdare Mahkemesi 25.03.2015 tarihinde aldığı kararında bir Türk vatandaşının ortaklık hukukundan doğan ikamet hakkını Almanya'yı terketmesi ve 1 yıldan fazla Türkiye'de ailesi yanında kalması halinde kaybedeceğine hükmetmiştir.

Türk vatandaşı davacı ilk defa 1988 yılında Almanya'da çalışan Türk vatandaşı eşinin yanına aile birleşimi yoluyla gelmiş, bu eşinden boşandıktan sonra yeniden evlenmiştir. İkinci eşi ortak çocuklarıyla birlikte Almanya'ya iltica ve aile birleşimi başvurusunda bulunmuş, başvuruların reddedilmesi üzerine, davacı 2004 yılının Ekim ayında Türkiye'ye gitmiş ve 2006 yılının Mart ayına kadar 18 ay kadar Türkiye'de kalmıştır. Davacının yeniden Almanya'ya gelmesi üzerine, Yabancılar Dairesi davacının 1/80 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı'nın 7'nci maddesine göre ortaya çıkan ikamet hakkının 18 ay yurt dışında ikamet edilmesinden dolayı hükmünü yitirdiğini tespit etmiş ve yabancıya sınırdışı edeceğini bildirmiştir.

Davacının İdare Mahkemesi önünde açtığı davada İdare Mahkemesi davacıyı haklı görmüştür. Berlin-Brandenburg Eyalet İdare Mahkemesi'nde görülen temyiz davasında ise Mahkeme, AB Adalet Divanı'nın içtihatına dayanarak davacıyı haksız bulmuştur. AB Adalet Divanı'nın içtihatına göre, ikamet hakkı sahibi yabancıнын geçerli nedenleri olmaksızın az sayılmayacak bir süre boyunca üye ülkeden ayrılması halinde, ikamet hakkı hükmünü kaybetmektedir. Eyalet İdare Mahkemesi, İdare Mahkemesi'nce az sayılmayacak sürenin“ somutlaştırılmasını 2004/38/EG sayılı AB Yönergesi'nin 16'ncı maddesinin 4'üncü fıkrasında AB vatandaşları için öngörülen 2 yıllık süreye dayandırmasının doğru olmadığına, bunun yerine 2003/109/EG sayılı AB Yönergesi'nin 9'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında öngörülen AB ülkelerinde uzun süreli ikamet eden statüsüne sahip üçüncü ülke vatandaşlarının ikametlerinin geçerliliklerinin sona ermesinde öngörülen 12 aylık sürenin Türk vatandaşlarına uygulanmasının doğru olacağına hükmetmiştir.

Federal İdare Mahkemesi, Avrupa Adalet Divanı'nın konuyla ilgili diğer kararlarına 1/80 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı'nın 14'üncü maddesinin 1'inci fıkrası bağlamında ikamet izninin geçerliliğini kaybetmesi açısından atıfta bulunarak, Türkiye- AB Ortaklık Anlaşması'nın yalnız iktisadi hedeflere ulaşmak için yapıldığını vurgulamıştır. Diğer taraftan, 2004 yılında 29 Nisan 2004 tarih ve 2004/38/EG sayılı Avrupa Parlamentosu'nun ve Avrupa Konseyi'nin Avrupa Topluluğu Vatandaşlarının ve Aile Bireylerinin Üye Ülkelerde Serbest Dolaşım ve İkamet Haklarına İlişkin Yönergesi vasıtasıyla AB genelinde iyileştirilen ikamet haklarına ilişkin düzenlemesi, AB vatandaşlık hukukuna dayanmaktadır. AB vatandaşlık hukuku, iktisadi hedeflerden farklı olarak AB vatandaşlığından kaynaklanan AB ülkeleri vatandaşlarının her üye ülkede serbest hareket ve ikamet edilmesi gibi temel haklarını kapsamaktadır. Böyle ağırlıklı bir hukuksal konum ise Türk vatandaşlarının sahip oldukları ortaklık hukukundan kaynaklanan sınırdışı edilmede korunma hakkı, AB üye ülkeleri vatandaşlarının sahip oldukları yasal koruma kapsamına dahil değildir. Böylece, Avrupa Topluluğu vatandaşları için geçerli olan bu sınırdışı edilmede korunmaya ilişkin düzenleme Türk vatandaşlarına aynı şekilde uygulanamayacağı gibi, ikamet hakkı sahibinin geçerli nedenleri olmaksızın az sayılmayacak bir süre boyunca üye ülkeden ayrılması halinde de bu sürenin somutlaştırılmasında 9'uncu maddenin 1'inci fıkrasında öngörülen 12 aylık sürenin ölçü alınması uygun olacaktır. Bu süre hukuksal ikamet statüsünün ortadan kalkmasında belirleyici olan, kişinin yaşam odak noktasının başka bir ülkeye aktarılması anlamına gelmektedir.

OKK'nın 7'nci maddesi aile bireylerine üye ülkede bağımsız çalışma ve ikamet hakkı tanıyarak kalıcı entegrasyonunun teşvikini amaçlamaktadır. Federal İdare Mahkemesi, Almanya'daki ikameti sonlandıran ve 1 yıldan fazla Türkiye'de kalan davacının, üye ülkede elde ettiği entegrasyon ilişkisini kendisinin sona erdirdiğine hükmederek, ikamet hakkının geçerliliğini yitirdiğine karar vermiştir.

Değerlendirme:

Bilindiği üzere Avrupa Birliği Adalet Divanı, 08.12.2011 tarih ve C-371/08 sayılı ZIEBELL Kararı ile daha önceki 10 Şubat 2000 tarih ve C-340/97 sayılı NAZLI Kararı'ndaki görüşünden saparak, Türk vatandaşlarının AB vatandaşlarının sınırdışı edilmelerinde sahip oldukları hukuksal korunmaya sahip olamayacaklarına hükmederek, Türk vatandaşlarının sınırdışı edilmede sahip oldukları korunma hakkının kapsamını daraltmıştır.

Federal İdare Mahkemesi de, ABAD'ın içtihatı doğrultusunda Türk vatandaşlarının ortaklık hukukundan doğan ikamet haklarına - 2004/38/EG sayılı AB Yönergesi'nin 16'ncı maddesinin 4'üncü fıkrasında öngörülen 2 yıllık „olası“ süreye- bir sınırlandırma getirmiştir. Diğer taraftan, İkamet Kanunu'nun „İkametin Yasallığının Sona Ermesi, Sınırlamaların Geçerli Kalması“ başlığı altında yer alan 51'inci maddenin 1'inci fıkrası „ikamet izni“nin geçerlilik süresinin sona ermesi, verilme koşullarından birinin ortadan kalkması, geri alınması, iptali, yabancının sınırdışı edilmesi, yabancının geçici olmayan bir nedenle Almanya'dan ayrılması veya Almanya'dan ayrılan yabancının 6 ay içinde Almanya'ya dönmemesi hallerinde hükmünü kaybetmesini öngörmektedir. Bu hükme göre Almanya'da ikamet eden üçüncü ülke vatandaşlarına ikamet izninin geçerliliğinin sona ermesinde kural olarak 6 aylık bir süre tanınmıştır. Federal İdare Mahkemesi'nin Kararı doğrultusunda, ikamet hakkının geçerlilik koşullarının daraltılmasına rağmen, Türk vatandaşlarının ortaklık hukukundan doğan ikamet hakkının diğer üçüncü ülke vatandaşlarından farklı muameleye tabi olduğu ve AB ülkeleri içinde uzun süreli ikamet eden üçüncü ülke vatandaşlarında olduğu gibi 12 ayla sınırlandırıldığı görülmekte, anılan Kanun hükmüyle öngörülen 6 aylık sürenin ortaklık hukuku koşullarını yerine getirmiş vatandaşlarımıza uygulanamayacağı düşünülmektedir.

Federal İdare Mahkemesi'nin 28.04.2015 tarih ve BverwG 1 C 21.14 sayılı yeterli derecede Almanca dil bilgisine sahip olmayan ve uyum kurslarına katılmayan Türk vatandaşlarının yerleşme izni talep hakları olmadığına ilişkin Kararı

1/80 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı'nın 7'nci maddesine uyarınca Türkiye AB ortaklık hukukuna göre süresiz oturma izni sahibi bir Türk işçisinin eşinin, yeterli derecede Almanca dil bilgisine sahip olmaması ve Almanya'nın hukuksal ve toplumsal yapısı ile yaşam koşullarına ilişkin temel bilgilerin edinildiği bir uyum kursuna katılmamış olması halinde,

Federal İdare Mahkemesi, 28.04.2015 tarih ve BverwG 1 C 21.14 sayılı kararında, İkamet kanunu'nun 9'uncu maddesine göre yerleşme izni talep hakkına sahip olamayacağına hükmetmiştir.

Davacı Türk vatandaşı, 2005 yılında aile birleşimi çerçevesinde Almanya'ya eşinin yanına gelmiştir. Geldiği yıl kendisine oturma izni verilmiş ve İkamet Kanunu'na göre bir uyum kursuna katılmakla yükümlü kılınmıştır. Davacı, hamilelik durumundan dolayı kursu bitirmeden kurstan ayrılmıştır. Davacı kadın, çocuğunun dünyaya gelmesinden sonra da çocuğuna bakmak zorunluğunda olduğu ve buna bağlı olarak ulaşım zorluğundan dolayı kursa gelemeyeceği gerekçesiyle, doğumdan sonra da kursa gitmemiştir. Daha sonra yeniden hamile kaldığından, bununla ilgili zorluklardan dolayı kursa katılamayacağını bildirmiştir. 2010 yılında davacı kadına çalışma iznini de içeren sınırlı oturma izni verilmiştir. 2012 yılında davacı kadının yerleşme izni başvurusu yabancılar dairesi tarafından, kadının yeterli derecede Almanca dil bilgisine sahip olmadığından ve Almanya'nın hukuksal ve toplumsal yapısı ile yaşam koşulları hakkında temel bilgiden yoksun olmasından dolayı reddedilmiştir. Buna karşı davacı kadının başvurusu İdare Mahkemesi tarafından reddedilmiştir. Temyiz davasında da Federal İdare Mahkemesi kadını haksız bulmuştur.

Federal İdare Mahkemesi, davacı kadının gerekli yeterli Almanca dil bilgisine ve Almanya'nın hukuksal ve toplumsal yapısı ile yaşam koşullarına ilişkin temel bilgiye sahip olduğunu belgeleyemediğinden, İkamet Kanunu'nun 9'uncu maddesinin 2'nci fıkrasına ve 28'inci maddesinin 2'nci fıkrasına göre yerleşme izni talep hakkının bulunmadığını tespit ederek, başvuruyu reddetmiştir. Federal İdare Mahkemesi, İkamet Kanunu'nda öngörülen kişiye ait özel durumlardan dolayı istisnai olarak bir uyum kursuna katılma zorunluluğundan sarfi nazar edilemeyeceğini, zira davacı tarafından ileri sürülen sebeplerin böyle bir istisnai mağduriyet durumunu haklı kılmadığına karar vermiştir.

Federal İdare Mahkemesi, davacının 1/80 sayılı OKK'nın 13'üncü maddesinde öngörülen, „AB üyesi ülkeler ikametleri ve istihdamları yasal olan Türk işçilerine ve aile fertlerine işgücü piyasasına girmeleriyle ilgili yeni kısıtlamalar getiremezler“ ilkesinden de faydalanamayacağına, zira davacının talep ettiği yerleşme izni olmaksızın da ortaklık hukuku uyarınca bir Türk işçisinin eşi olmasından dolayı sürekli bir ikamet hakkının bulunduğu hükmetmiştir. Buna göre, kendisinin İkamet Kanunu'nun 4'üncü maddesinin 5'inci fıkrasına

göre iş piyasasına girmesine izin veren sürekli bir oturma izni hakkı bulunmaktadır. 1/80 sayılı OKK'nın 13'üncü maddesi, Türk vatandaşları ve aile bireyleri açısından yalnız yeni kısıtlamalar sözkonusu olduğunda engelleyici konumdadır. Buradaki yerleşme iznine ilişkin getirilen uyum kurslarıyla elde edilebilen koşullar, davacının iş piyasasına dahil olmasında engel teşkil etmemektedir.

2.1.5.2. Sayısal Veriler

Almanya Uyuşuna Geçen Vatandaşlarımızın Yıllar İtibariyle Sayısı

Yıl	Sayı
1972-1979	2.219
1980-1989	10.361
1990	2.034
1991	3.529
1992	7.377
1993	12.915
1994	19.590
1995	31.578
1996	46.294
1997	42.240
1998	59.664
1999	103.900
2000	82.861
2001	76.861
2002	64.631
2003	56.244
2004	44.465
2005	32.661
2006	33.388
2007	28.861
2008	24.449
2009	24.647
2010	26.192
2011	28.103
2012	33.246
2013	27.970
2014	22.463
2015	19.674
Toplam	968.417

Kaynak: Federal İstatistik Dairesi

Almanya Uyuşuna Geçen Vatandaşlarımız ile Diğer Yabancıların Sayısal Mukayesesi

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Türk	24.467	26.192	28.103	33.246	27.970	22.463	19.674
Bosna Hersek	1.733	1.945	1.703	1.864	1.801	1.598	1.612
Hırvat	542	689	665	544	1.721	3.899	3.327
Eski Yugoslav,Sırp Montenegro	4.187	3.298	2.881	2.611	2.592	2.231	2.206
Polonya	3.841	3.789	4.281	4.493	5.462	5.932	5.945
Romen	2.357	2.523	2.399	2.343	2.504	2.566	2.994
Rusya Federasyonu	2.477	2.753	2.965	3.165	2.784	2.743	2.322
Ukrayna	2.345	3.118	4.264	3.690	4.539	3.142	4.167
Fas	3.042	2.806	3.011	2.852	2.710	2.689	2.551
Tunus	632	792	816	867	979	1.055	1.114
Afganistan	3.549	3.520	2.711	2.716	3.054	3.000	2.572
Sri Lanka	1.407	1.207	1.032	864	728	714	687
Vietnam	1.513	1.738	2.428	3.299	2.459	2.196	2.213
İrak	5.136	5.228	4.790	3.510	3.150	3.172	3.446
İran	3.184	3.046	2.728	2.463	2.560	2.546	2.527
İsrail	1.681	1.649	1.971	1.438	1.904	1.432	1.315
Kazakistan	1.439	1.601	1.923	1.937	1.916	1.656	1.641
Lübnan	1.759	1.697	1.433	1.283	1.406	1.480	1.489
Pakistan	1.305	1.178	1.151	1.251	988	1.300	1.268
Çin	1.194	1.300	1.332	1.381	1.270	1.240	1.255
Diğerleri ve Toplam	96.121	101.570	106.987	109.938	112.353	108.422	107.181

Kaynak: Federal İstatistik Dairesi

Türk Vatandaşlarımızın Alman Vatandaşlığını Doğumla Kazanan Çocuklarımızın Yıllar İtibariyle Sayıları

Yıl	Sayı
2000	23.553
2001	20.931
2002	19.531
2003	18.244
2004	17.448
2005	16.743
2006	16.084
2007	14.075
2008	11.282
2009	9.490
2010	9.690
2011	10.095
2012	10.808
2013	9.726
2014	8.746
Toplam	216.446

Kaynak: Federal İstatistik Dairesi

Almanya'ya Gelen ve Almanya'dan Ayrılan Vatandaşlarımızın Sayıları

Yıl	Gelen			Ayrılan			Fark		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
2000	50.026	29.449	20.527	40.263	26.655	13.608	+9.763	+2.844	+6.919
2001	54.695	33.399	21.296	36.495	24.664	11.831	+18.200	+8.735	+9.465
2002	58.128	35.919	22.209	36.750	25.571	11.179	+21.378	+10.348	+11.030
2003	49.774	30.791	18.983	36.863	25.843	11.020	+12.911	+4.948	+7.963
2004	42.644	26.253	16.391	38.005	26.024	11.981	+4.639	+229	+4.410
2005	36.019	20.883	15.136	34.446	23.145	11.321	+1.553	-2.262	+1.486
2006	30.720	18.122	12.598	32.424	21.312	11.112	-1.704	+1486	+1.486
2007	27.599	16.485	11.114	29.879	19.530	10.349	-2.280	-3.045	+765
2008	26.653	16.390	10.263	34.843	22.334	12.509	-8.190	-5.944	-2.246
2009	27.212	16.762	10.450	35.410	22.683	12.727	-8.198	-5.921	-2.277
2010	27.564	16.985	10.579	31.754	20.464	11.290	-4.190	-3.479	-711
2011	28.610	16.670	10.940	27.922	18.168	9.754	+688	-498	+1.186
2012	26.150	16.312	9.838	27.725	18.421	9.304	-1.575	-2.109	+534

2013	23.230	13.654	9.576	27.896	18.250	9.646	-4.666	-4.596	-70
2014	22.058	12.799	9.259	25.520	16.175	9.345	-3.462	-3.376	-86
2015	27.952	15.777	12.375	23.790	15.347	8.443	+4.162	+430	+3.932

Türk Derneklerine İlişkin Sayısal Bilgiler

2015 Yılı İtibariyle

Dernek Türü	Sayı
Diyanet İşleri Türk İslam Birliği (DİTİB)	850
Dini Siyasi Sosyal Kültürel	2.650
Sportif	450
Diğer (İşveren, okul aile birlikleri vs.)	1.300
Toplam	5.250

Vatandaşlarımızın Genel ve Yerel Yönetimlere Katılımlarıyla İlgili Sayısal Bilgiler

2015 Yılı itibariyle

Avrupa Parlamentosu	1
Federal Parlamento	11
Eyalet Parlamentoları	26
Yerel Yönetimler	85
Yabancılar Meclisleri	1.500
Toplam	1.624

2.1.6. İKİLİ VE ÇOK TARAFLI ANLAŞMALAR/İKİLİ İLİŞKİLER

Türkiye-Almanya İstisna Akdi İşgücü Anlaşması Uygulaması

Almanya'da İstisna Akdi İşgücü Anlaşması çerçevesinde 2015 Aralık ayında 86'sı inşaat sektöründe ve 203'ü inşaat yan sektöründe olmak üzere toplam 289 vatandaşımız istihdam edilmiştir.

İstisna Akdi İşgücü Anlaşması çerçevesinde iş üstlenecek Türk firmalarına 01.10.2014 tarihinden sonraki 1 yıllık dönemde 6.170 kişilik kontenjan ayrılmıştır.

2.2. BELÇİKA

2.2.1. DEMOGRAFİK BİLGİLER

Genel, Yabancı ve Türk Nüfus

2015 Yıl Sonu tarihi itibariyle

Cinsiyet	Genel	Yabancı	Türk*
Erkek	5.505.094	656.596	116.484
Kadın	5.703.950	639.064	116.630
Toplam	11.209.044	1.295.660	233.114

Kaynak: Anvers ve Brüksel Başkonsolosluğu, Belçika Federal Ekonomi Bakanlığı İstatistik Genel Müdürlüğü

*Başkonsolosluklarımızda kayıtlı olan vatandaşlarımıza ilişkin rakamdır.

Belçika'daki Türk Kökenlilere İlişkin Sayısal Veriler

Yıllar (Son Beş Yıl)	Belçika Uyruğuna Geçen Türk Vatandaşların Sayısı	Türk Kökenlilerin Toplam Sayısı
2015		36.747
2014	691	39.524
2013	2.517	
2012		39.430
2011	2.359	39.828

Kaynak: Belçika Federal Ekonomi Bakanlığı İstatistik Genel Müdürlüğü

Belçika’da Yerleşik Türklerin Cinsiyetlerine ve Yaş Gruplarına Göre Dağılımı
2015 Yıl Sonu tarihi itibariyle

Yaş Grubu*	Erkek		Kadın		Toplam
	Türk Vat.	Çifte Vat.	Türk Vat.	Çifte Vat.	
0-15					
16-25					
26-50					
51-64					
65 +					
Genel Toplam	116.484		116.630		233.114

Kaynak: Anvers ve Brüksel Başkonsolosluğu.

*Yaş gruplandırmaları alınan istatistik kaynağına göre değişebilir

Vatandaşlarımızın Eyaletlere/Bölgelere/İdari Yapılanmaya Göre Dağılımı

2015 Yıl Sonu tarihi itibariyle tarihi itibariyle

Eyalet/Bölge /İdari Yapılanma (Bölge Adı)	Erkek		Kadın		Toplam
	Türk Vat.	Çifte Vat.	Türk Vat.	Çifte Vat.	
Brüksel Bölgesi	60813		54071		114.884
Valon Bölgesi					
Flaman Bölgesi	55.671		62.559		118.230
Genel Toplam					233.114

Kaynak: Anvers ve Brüksel Başkonsolosluğu.

Belçika’daki Yabancılara İlişkin Sayısal Veriler

01.01.2015 tarihi itibariyle

Ülkeler*	Sayı
Fransa	159.352
İtalya	156.977

Hollanda	149.199
Fas	82.009
Polonya	68.403
Romanya	65.768
İspanya	60.386
Portekiz	42.793
Almanya	39.294
Türkiye	36.747
Diğer	394.358
Yabancı Toplam	1.255.286

Kaynak: Belçika Federal Ekonomi Bakanlığı İstatistik Genel Müdürlüğü.

*Yabancı sayısı en fazla ilk on ülke

Doğan, Ölen ve Evlenen Vatandaşlarımızın Sayısı

Rapor Yılı	Doğan	Ölen	Evlenen
2015	3724	411	688

Kaynak: Anvers ve Brüksel Başkonsolosluğu.

* Uyarı: 5901 Sayılı Kanun kapsamında izin ile Türk vatandaşlığından ayrılan “Mavi Kart” hamili Türk uyruklular ile çifte vatandaşlık hakkı olup, bulunduğu ülke kimlik kartı ile işlemlerini yaptıran vatandaşlarımız bu sınıfa dahil değildir.

2.2.2. ÇALIŞMA HAYATI

2.2.1.1. Kaydedilen Gelişmeler ve Mevzuat Değişiklikleri

01.01.2014 tarihi itibari ile uygulamaya konulan bazı yeni tedbirler şu şekildedir

a) Bağımsız çalışanların emeklilik aylığı işlemlerinde eşitsizliğin sonlandırılması: 1 Ocak 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren yeni uygulama uyarınca emeklilik yaşına ulaşmadan çalışma hayatından ayrılan bağımsız sigortalıların yaşlılık aylıklarının düşük çıkmasına yol açan uygulamalara son verilmiştir

Uygulama ile hak kayıplarına son verilmiş ve yaşlılık aylıklarının hesaplanmasında aynı durumdaki ücretli bir kişi ile bağımsız çalışanın yaşlılık maaşı arasındaki fark sonlandırılmıştır.

Mevzuat farklılıklarını gidermeye yönelik olarak mutabakat sağlanan düzenlemenin en önemli maddeleri aşağıda belirtilmiştir:

1. İşe son verme alanında büro çalışanları ile işçi sınıfı arasındaki mevzuat farklılığı sonlandırılmıştır.
2. İşe son verme sürecinde ön bildirimde bulunma şartı korunmuştur. 2014 yılından itibaren işe son verme alanında yeni mevzuatta öngörülen ön bildirim süresi uygulanacaktır.
3. Çalışan kişinin işe son verme süreci içinde yeni iş arama imkânları daha da genişletilmiştir. Uygulama işsiz kalan kişinin işten ayrıldıktan sonra işsiz kalma olasılığını azaltmaktadır.
4. İş e son verme durumunda bunun gerekçesinin belirtilmesi zorunlu kılınmıştır.
5. 14 günden az olan ve kısa süreli hastalık süresi olarak tanımlanan çalışılmayan sürenin ilk günü için işverenin ücret ödememe uygulamasına son verilmiştir. İşçiler de büro çalışanları gibi çalışmadıkları hastalık süresinin ilk günü için ücret hakkına kavuşmuştur. Uygulamada suiistimalleri azaltmak için denetimler de arttırılmıştır.
6. İşe son vermede takip edilmesi gereken yeni önelim (önbildirim) sürecinin işverenlere ilave mali yük getirmemesi için gerekli bütçe aktarması yapılacaktır.

b) 1 Ocak 2014 tarihinden itibaren malullerin kamu sektöründe işe alınma işlemlerinde aynı niteliğe sahip oldukları iş başvurularında diğer adaylara nazaran daha ayrıcalıklı olarak değerlendirilmesine başlanacaktır. Söz konusu tedbir vasıtası ile kamu sektöründe çalışan malul sayısının arttırılmasını hedeflemektedir.

Hâlihazırda kamu sektöründe %2 ile %3 arasındaki bir oranda malul istihdam edilmektedir.

c) Altıncısı gerçekleştirilen Federal Devlet Kurumlarının yeniden yapılandırılması çalışmaları çerçevesinde bazı alanlarda yetki ve sorumlulukların bölge idarelerine aktarılması kararlaştırılmıştır.

Hâlihazırda birçok alanda yetki ve sorumluluklar bölge idarelerine zaten bırakılmış durumdadır. Yeni uygulama ise yetki ve sorumlulukların aktarılmasından çok bu işlemlerin nasıl yürütüleceği konularında yoğunlaşmaktadır.

d) 1 Temmuz 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren uygulama ile üç alanda düzenleme yapılması öngörülmektedir:

- Aile yardımları
- Sağlık (yaşlı kişilere yönelik sağlık ve bakım hizmetleri)
- İstihdam (İş bulmaya yardım hizmetleri, İşsizlerin denetlenmesi)

Uygulama çerçevesinde 20 milyar tutarında bir bütçenin bölge idarelerine bırakılmasını öngörmektedir. Belirtilen bütçe ihtiyaçlar doğrultusunda ilgili alanlara bırakılacaktır. Bölge yönetimlerinin yetkilerinin artırılmasının hizmet etkinliği ile kalitesinin artırılması beklenmektedir.

Uygulamaya ilişkin en önemli çekince ise Federal Bütçeden yapılan yardımların azalması durumunda bölge yönetimlerinin bu alanlardaki harcamaları karşılamada hangi kaynaklardan bütçe aktaracakları konuları üzerinde yoğunlaşmaktadır. Özellikle aile yardımlarının miktarında zamanla bir azalma gerçekleşeceği yönünde çekinceler bulunmaktadır.

Uygulamaya getirilen diğer bir çekince ise şahısların yer değiştirmesi durumunda işlemlerin karışıp karışmayacağı veya hak ve ödenekler alanında farklı uygulamalara yol açıp açmayacağı konularında yoğunlaşmaktadır.

2.2.1.2. Sayısal Veriler

Toplam Çalışan Sayıları

01.01.2015 tarihi itibarıyla

	Erkek	Kadın	Toplam
Genel	2.639.889	2.280.795	4.920.683
Yabancı*	285.493	183.339	468.832
Türk**	11.730	4.877	16.607

Kaynak: Belçika Federal İstihdam, Çalışma ve Sosyal Diyalog Bakanlığı, Belçika Federal Ekonomi Bakanlığı İstatistik Genel Müdürlüğü.

*Belçika makamları sadece Türk vatandaşlığına sahip kişilere ilişkin istatistik yayımlamaktadır. Belçika vatandaşı olmuş Türk kökenliler toplam çalışan sayısı içinde gösterilmektedir. Veriler güncel olarak yayımlanmamaktadır.

** 2008 yılında çalışan Türk ve yabancı vatandaşı sayısı.

Asgari ve Ortalama Aylık Ücretler

01.01.2013 tarihi itibariyle

İşkolu Adı*	Aylık Asgari Ücret	Asgari Saat Ücreti	Ortalama Aylık Ücret
Avcılık, balıkçılık, tarım ve ormancılık			
Gıda sanayi			
Madencilik ve taş ocakları			
Petrol, kimya, lastik plastik ve ilaç			5.039 €/Brüt
Dokuma, hazır giyim ve deri			2.822 €/Brüt
Ağaç ve kâğıt			2.700 €/Brüt
İletişim		19,44 €/Brüt	3.280 €/Brüt
Basın, yayın ve gazetecilik			4.121 €/Brüt
Banka, finans ve sigorta		25,65 €/Brüt	4.166 €/Brüt
Ticaret, büro, eğitim ve güzel sanatlar		15,61 €/Brüt	2.686 €/Brüt
Çimento, toprak ve cam			
Metal			
İnşaat		16,80 €/Brüt	2.953 €/Brüt
Enerji		19,58 €/Brüt	3.360 €/Brüt
Taşımacılık		19,44 €/Brüt	3.280 €/Brüt
Gemi yapımı ve deniz taşımacılığı, ardiye ve antrepoculuk			
Sağlık ve sosyal hizmetler			
Konaklama ve eğlence işleri		14,54 €/Brüt	2.407 €/Brüt
Savunma ve güvenlik			2.759 €/Brüt
Genel işler		14,65 €/Brüt	2.461 €/Brüt

Toplam	3300€/Brüt 1411,71€/Net (20'nci yaş itibariyle)	8,57 €/Net (38Saat/Hafta)	3300€/Brüt 1411,71€/Net
---------------	---	------------------------------	----------------------------

Kaynak: Belçika Federal İstihdam, Çalışma ve Sosyal Diyalog Bakanlığı, Belçika Federal Ekonomi Bakanlığı İstatistik Genel Müdürlüğü.

İşsiz Sayısı ve İşsizlik Oranları

2015 Yıl Sonu tarihi itibariyle

	Erkek		Kadın		Toplam	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Genel	243.027	9,2	178.363	7,8	421.390	8,6
Yabancı*	43.096	15,1	37.585	20,5	80.681	16,9
Türk*	3.242		2.036		5.278	31,8

Kaynak: Belçika Federal İstihdam, Çalışma ve Sosyal Diyalog Bakanlığı, Belçika Federal Ekonomi Bakanlığı İstatistik Genel Müdürlüğü.

* 2008 yılı işsiz Türk vatandaşı ve yabancı sayısı.

2.2.2. SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIMLAR

2.2.2.1. Kaydedilen Gelişmeler ve Mevzuat Değişiklikleri

28 Kasım 2011 tarihli Kraliyet Kararnamesi uyarınca, işsizlik ödeneği hakkı 3 sene ile sınırlandırılmış olup, daha uzun süredir bu haktan faydalanmakta olanların ödenekleri 31 Aralık 2014 tarihi itibariyle son bulmuştur.

Söz konusu durumda olanlar ilgili kurum tarafından haberdar edilip en son ödeneklerini Ocak 2015 döneminde almışlardır.

İlgili kararname uyarınca istisnai durumda ödenek almaya devam edecek olanlar ise şu şekilde belirtilmiştir:

01.01.2015 tarihinden itibaren, mezuniyet sonrası stajın ardından yapılacak ilk işsizlik ödeneği başvurusunun kişi tarafından 25 yaşından önce yapılması gerekmektedir.

01.09.2015 tarihi itibariyle, 21 yaşın altındaki gençlerin işsizlik ödeneğine başvurabilmesi için ortaöğretim mezunu olması ve mesleki eğitim veren okullardan birini tamamlamış olması gereklidir.

2.2.2.2. Sayısal Veriler

Sosyal Sigortalar

Sosyal Sigorta Prim Oranları

26.12.2015 tarihi itibariyle

Sigorta Kolları	İşçi Payı	İşveren Payı	Devlet Katkısı	Toplam
Yaşlılık	%7,50	%8,86		%16,36
Maluliyet	%1,15	%2,35		%3,5
Geride Kalanlar (Dul/Yetim)				
İş Kazası/Meslek Hastalığı		%1,30		%1,30
Sağlık/Hastalık/Analık	%3,55	%3,80		%7,35
Aile Yardımları/Çocuk Parası				
İşsizlik	%0,87	%1,46		%2,33
Bakım				
Toplam Prim Oranı	%13,07	%17,77		%30,84

Kaynak: Belçika Ulusal Sosyal Güvenlik Bakanlığı.

Sosyal Sigorta Kolları İtibariyle Aylık/Ödenek Alanların Sayısı

01.01.2015 tarihi itibariyle

Sigorta Kolları	Yararlananların Sayısı		Toplam Ödenek Miktarı (Avro - €)	
	Genel	Türk	Genel	Türk
Yaşlılık	2.036.795		2.132.653.701,98	

Maluliyet	321.573		4.138.510.213,38 (2014)	
Geride Kalanlar (Dul, Yetim)	213.774		199.353.462,48	
İş Kazası/Meslek Hastalığı	141.865 (2014)			
Sağlık/Hastalık/Analık	10.730.395		24.774.557.752 (2013)	
Aile Yardımları/Çocuk Parası	6.459.147		5.476.877.899,33 (2014)	
İşsizlik	417.432		1.028.980.000	
Bakım				
Toplam				

Kaynak: Belçika Ulusal Emeklilik Kurumu, Belçika Ulusal İş Kazası Kurumu, Belçika Ulusal İstihdam Kurumu, Belçika Ulusal Sağlık Sigorta Kurumu, Belçika Federal Aile Yardım Kurumu.

İş Kazaları ve Meslek Hastalıklarına İlişkin Sayısal Veriler

2014 yılı itibariyle

	İş Kazası	Meslek Hastalığı	Toplam
Genel	68.988		68.988
Yabancı			
Türk			

Kaynak: Belçika Ulusal İş Kazası Kurumu.

Aile Yardımları

Çocuk Parası Miktarları

01.10.2006 tarihi itibariyle

	Görev Yapılan Ülkedeki Çocuklar İçin (avro - €)	Türkiye'de Kalan Çocuklar İçin (avro - €)
1. Çocuk	92,09	27,21
2. Çocuk	170,39	28,91
3. Çocuk	254,40	30,61
4. Çocuk	-	32,31

Kaynak: Belçika Federal Aile Yardım Kurumu.

Diğer Aile Yardımları

Evlat edinen aile; çocuk başına: 353,76 Avro

Yerleştirilmiş çocuklar; çocuk başına: 61,79 Avro

İşyeri/İşkolu/İlave Emeklilik Aylığı

Bu bölümde hangi işkolları itibariyle hangi sigorta kollarının kapsandığı, zorunlu veya isteğe bağlı olduğu, prim oranları, hak kazanma koşulları gibi hususlar belirtilecek ve sayısal bilgiler varsa verilecektir.

Sosyal Yardımlar

17.09.2015 tarihi itibariyle

Sosyal Yardımlar*	Genel	Yabancı	Türk
Faydalanan Kişi Sayısı	103.171		
Yardım Miktarı	833,71 Avro		

Kaynak: Belçika Ulusal Sosyal Entegrasyon Kurumu.

* Gelir/varlık testine tabi olarak aile ya da bireye tanınan aylık asgari geçim yardımı

2.2.3. GENEL VE MESLEKİ EĞİTİM

Türk Dili ve Kültürü Sınıflarına Devam Eden Türk Öğrenci Sayısı

7 Eylül 2015 Eğitim/Öğretim Yılı

Öğrenci Sayısı	3448
-----------------------	------

Kaynak: Brüksel Büyükelçiliği Eğitim Müşavirliği

Belçika'da yerleşik Türk toplumu bünyesinde Brüksel Büyükelçiliği Eğitim Müşavirliği eğitim hizmetlerinin yürütülmesinde 44 öğretmen ve 2 okutman ile birlikte 11 bölge ve 1 resmi okul (İbn-i Sina İmam Hatip Lisesi) olmak üzere toplam 10 eğitim bölgesinde

faaliyetlerini sürdürmektedir. 3 binin üzerinde öğrenci Türkçe ve Türk Kültürü derslerine katılmaktadır.

Bölgelere göre öğrenci, öğretmen ve okul istatistikleri aşağıdaki tabloda ilköğretim ve orta öğretime ilişkin istatistikler olarak belirtilmiştir. .

Eğitim Bölgesi	Öğretmen Sayısı	Öğrenci Sayısı	Dernek/Okul Sayısı
Brüksel	7	488	28
Charleroi	4	374	18
La Louviere	3	108	14
Liege	7	500	40
Namur	3	120	17
Mons SHAPE	3	94	2
Anvers	4	445	19
Gent	6	523	19
Limboung	5	612	33
MONS Ibn-i Sina İHL	2	184	1
TOPLAM	44	3448	191

2.2.4. GÖÇ VE UYUM

Yargı Kararları

2011 yılında değiştirilen aile birleşimi yasası uyarınca aile birleşimi talebinde bulunabilmek için başvuru sahibinin yeterli düzeyde gelire sahip olması ve en az 21 yaşında olması şartı getirilmiştir.

İlgili yasanın gelir ve yaş şartına ilişkin maddelerinin Türk vatandaşlarına uygulanmaması amacı ile açılan dava sonuçlanmış ve Belçika yerel mahkemesi ilgili maddelerin Türk vatandaşlarına uygulanamayacağına karar vermiştir.

Belçika mahkemesi vermiş olduğu kararda, 1963 Ankara Antlaşması'na dayanarak 1/80 Ortaklık Konsey Kararı'nın 13'üncü maddesinin 'haklarında kısıtlamalar yapılamaz' ilkesi çerçevesine göre Türk vatandaşları hakkında kısıtlamalar yapılamayacağına karar vermiştir.

Kararın emsal davalar için emsal temsil etmesi beklenmektedir.

Türk Derneklerine İlişkin Sayısal Bilgiler

28.06.2016 tarihi itibarıyla

Dernek Türü	Sayı
Üst Kuruluşlar/Federasyon/Konfederasyon	10
Dini Hizmet Amaçlı Dernekler	46
Sosyal ve Kültürel Amaçlı Dernekler	46
İşadamları Dernekleri	10
Spor Dernekleri	3
Diğerleri	12
Toplam	113

Kaynak: Brüksel Başkonsolosluğu, Anvers Başkonsolosluğu.

2.2.5. İKİLİ VE ÇOK TARAFLI ANLAŞMALAR/İKİLİ İLİŞKİLER

Belçika'da çalışan vatandaşlarımızın sosyal güvenlik haklarından ülke vatandaşları ile eşit koşullarda yararlanmalarını sağlamak ve geliştirmek ve aynı zamanda muamele eşitliğini sağlamak amacıyla Türkiye Belçika arasında Sosyal Güvenlik Genel Sözleşmesi 04.07.1969 tarihinde Brüksel'de imzalanmış olup, söz konusu sözleşmenin yürürlük tarihi ise 01.05.1968'dir.

Anılan sözleşme 1981 ve 1996 (Yürürlüğe girişi 2002) yıllarında revize edilmiş olup, mevcut sözleşme yerin geçmek üzere yeni ikili sosyal güvenlik sözleşmesi çalışmaları tamamlanmış ve muhatap bakanların katılımı ile 11 Nisan 2014 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

Sözleşmenin uygulamasına ilişkin İdari Anlaşma ise 2 Mart 2016 tarihinde taraflarca imzalanmıştır.

İkili sosyal güvenlik sözleşmesi ile uygulamaya dair idari anlaşma her iki belgenin Onay sürecinin tamamlanması durumunda yürürlüğe girecektir.

2.3. AVUSTURYA

2.3.1. DEMOGRAFİK BİLGİLER

Genel, Yabancı ve Türk Nüfus

01.01.2016 tarihi itibarıyla

Cinsiyet	Genel	Yabancı	Türk
Erkek	4.272.553	652.609	59.445
Kadın	4.427.918	615.065	56.581
Toplam	8.700.471	1.267.674	116.026

Kaynak:Federal İstatistik Kurumu

Avusturya nüfusunun % 13,3'ünü yabancı ülke vatandaşları oluşturmaktadır. Yabancı nüfusun genel nüfus içindeki oranı 1981 yılında % 3,8 iken (288.200), bu oran 90'lı yıllarda % 8,4'e (665.100) yükselmiş, 2000 yılından itibaren ise % 10 sınırını yakalamıştır. Türk vatandaşlarının diğer yabancı ülke vatandaşları arasındaki oranı da % 10 dolayında kalmaktadır. Avusturya'da yaşayan AB vatandaşlarının (İsviçre dahil) sayısı 579.163 olup, bu sayı tüm yabancı nüfusun % 50,5'ine karşılık gelmektedir. Sayıları 170.475'i bulan Alman vatandaşları, Avusturya'nın en büyük yabancı grubunu oluşturmaktadır. Avusturya nüfusunun önemli bir bölümü 5 büyük şehirde yerleşmiş bulunmaktadır. Bu yerleşim birimleri, Başkent Viyana (1.797.337), Graz 274.207), Linz (197.427), Salzburg (148.420) ve Innsbruck (126.65) şeklinde sıralanmaktadır.

Genel ve Yabancı Nüfusun Federal Eyaletlere Göre Dağılımı

Eyaletler	Yüzölçümü/km2	Genel Nüfus	Yabancı Nüfus
Burgenland	3.961,80	291.011	23.867
Kaernten	9.538,01	560.482	53.620
Aşağı Avusturya	19.186,26	1.653.691	151.683
Yukarı Avusturya	11.979,91	1.453.948	162.763
Salzburg	7.156,03	545.815	85.298
Steiermark	16.401,04	1.232.012	118.827
Tirol	12.640,17	739.139	105.402
Vorarlberg	2.601,12	384.147	62.017
Viyana	414,65	1.840.226	504.197
Toplam	83.879,00	8.700.471	1.267.674

Kaynak: Federal İstatistik Kurumu (Bevölkerung 01.01.2016 nach ausgewählter Merkmalen und Bundesländern)

Vatandaşlarımızın Cinsiyetlerine ve Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

01.01.2016 tarihi itibarıyla

	0-5	Haz.14	15-24	25-49	50-64	65 ve >
Yaş Grubu	7.790	11.008	15.761	56.773	16.516	8.218

Kaynak:Federal İstatistik Kurumu (Bevölkerung am 01.01.2016 nach zusammengefasster Staatsangehörigkeit, Geschlecht und Altersgruppen)

Vatandaşlarımızın Eyaletlere Göre Dağılımı

Eyaletler	Sayı
Burgenland	846
Kaernten	857
Aşağı Avusturya	15.334
Yukarı Avusturya	14.798
Salzburg	6.448
Steiermark	7.107
Tirol	11.783
Vorarlberg	13.314
Viyana	45.539
Genel Toplam	116.026 <i>Kadın: 56.581, Erkek: 59.445</i>

Kaynak: Federal İstatistik Kurumu (Bevölkerung 01.01.2016 nach detailirter Staatsangehörigkeit Bundesland)

Vatandaşlarımızın Diğer Yabancılarla Sayısal Mukayesesi

Ülke*	Sayı
Almanya	176.463
Türkiye	116.026
Sırbistan	116.626
Bosna-Hersek	93.973
Romanya	82.949
Hırvatistan	70.248
Macaristan	63.550
Polonya	57.589
Slovakya	35.326
Rusya	31.190
İtalya	25.327
Kosova	23.386
Makedonya	21.723

Bulgaristan	22.411
Slovenya	15.487
Çek Cumhuriyeti	12.269
Diğer	303.131
TOPLAM	1.267.674

Kaynak: Federal İstatistik Kurumu (Bevölkerung am 01.01.2016 nach Staatsangehörigkeit und Bundesländern)

*Milliyetlerine göre kadın+erkek toplam sayı.

2.3.2. ÇALIŞMA VE İSTİHDAM

2.3.2.1. Önemli Olaylar ve Gelişmeler

Avusturya'nın çalışma yaşındaki (15-64 yaş) nüfusunun toplam sayısı 5.749,900 olup, bu sayının 4.432,500'ü istihdam hayatına katılmış bulunmaktadır. Sivil işgücünün (15-64 yaş) istihdama katılım oranı, % 71,3 olarak gerçekleşmiştir. İşgücüne katılım oranı Avusturya vatandaşlarında % 72,9 iken (erkeklerde: % 76,4 kadınlarda: % 69,4), bu oran göçmen kökenlilerde ortalama % 62,8 (erkeklerde % 69,2 kadınlarda % 56,7), Türk kökenlilerde de % 48 (erkek: % 66,3 kadın: % 30,1) şeklinde ortaya çıkmaktadır.

2015 yılı Aralık ayı itibarıyla 4.180.000 olarak belirlenen çalışan nüfus sayısının (Erkekler: 2.211.200) 3.651.700'ü ücret karşılığı bağımlı çalışanlardan 528.200'ü ise serbest çalışanlardan oluşmaktadır.

Ücret karşılığı bağımlı çalışanların konumlarına göre dağılımı şöyledir:

Aralık 2015 itibarıyla

	Genel	Çıracak	Hizmetli	İşçi	Memur	Serbest Çalışan	Diğerleri
Erkek	2.211.200	71.300	893.900	698.000	204.500	327.700	15.800
Kadın	1.968,80	48.600	1.147.600	330.000	221.400	200.500	20.100
Toplam	4.180.000	119.900	2.041.500	1.028.600	425.900	528.200	35.900

Kaynak: Federal İstatistik Kurumu (Arbeitsmarktstatistik 4. Quartal 2015)

Bağımsız çalışan serbest meslek sahiplerinin konumlarına göre dağılımı aşağıda gösterilmektedir:

Aralık 2015 itibariyle

	Genel	İşçi Çalıştırmayan	İşçi Çalıştıran	Yardımcı Aile Fertleri
Erkek	327.700	165,8	134.100	27.800
Kadın	200.500	119.700	49.600	31.300
Toplam	528.200	285.500	183.700	59.100

Kaynak: Federal İstatistik Kurumu (Arbeitsmarktstatistik 4. Quartal 2015)

Çalışmayan ve sayısı 2.851.400 ile ifade edilmekte olan nüfus kesimi arasında emekliler ilk sırada gelmektedir. Halen 1.891.100 kişi, sigorta aylığı almalarına bağlı olarak iş piyasasından çıkmış durumdadır. 15-64 yaş grubunda olup eğitim hayatında bulunan nüfus sayısı da 536.200 şeklinde tespit edilmiştir.

Çalışan Nüfusun Milliyetlere ve Doğum Yerlerine Göre Dağılımı (*) :

Eylül 2015 itibariyle

	Genel	Avusturya	Yabancı	AB	Eski Yugoslavya	Türkiye	Diğer
Ülke Vatandaşı	4.209,300	3.634,100	575,200	343,200	113,300	53.864**	77,500
Ülke Doğumlu		3.416,700	792,500	375,500	209,100	76,000	131,900

Kaynak: Federal İstatistik Kurumu (Arbeitsmarktstatistik 3. Quartal 2015)

*2015 Yılı ortalaması bağımlı çalışan vatandaşlarımızın sayısı **İşsizler dahil değildir

Çalışmayan ve sayısı 2.793.800 ile ifade edilmekte olan nüfus kesimi arasında emekliler ilk sırada gelmektedir. Halen 1.903.800 kişi, sigorta aylığı almalarına bağlı olarak iş piyasasından çıkmış durumdadır. 15-64 yaş grubunda olup eğitim hayatında bulunan nüfus sayısı da 528.800 şeklinde tespit edilmiştir.

Hizmet sektörü, sivil istihdamın sektörlere göre dağılımında % 69,3 ile önde gelmektedir. Sanayi sektöründe çalışanların oranı % 26,2 iken, iştegal alanı tarım olanların oranı ise %4,5'de kalmaktadır. Bugün itibarıyla her 20 çalışandan neredeyse biri tarım sektöründen gelir elde etmektedir. Hizmet sektörünün genel istihdam içindeki oranı son 20 yıl içinde ortalama % 10'luk bir artış kaydetmiş bulunmaktadır. Buna karşılık sanayi sektöründe

istihdam edilenlerin oranı 1980 senesinde % 38 iken, bu oran günümüzde % 26,2'ye gerilemiştir. Hizmet sektöründe kadın (% 83,6) çalışanlar ağırlığını hissettirirken, sanayi sektöründe tersi bir gelişme kaydedilmektedir. Bu sektörde istihdam edilen kadın işgücü oranı sadece % 12,2 olarak tespit edilmiştir.

Çalışma hayatında bulunan toplam 792.500 göçmen kökenli işçinin 375.500'ü AB ülkelerinden (İsviçre ve AEA ülkeleri dâhil) gelmektedir. Keza eski Yugoslavya'yı oluşturan ülkelere gelmekte olanların sayısı 240,300, Türk kökenli çalışanların sayısı ise 107,700 şeklinde belirlenmiştir. Çalışan Türk kökenlilerin % 94,2'si ücret karşılığı bağımlı çalışanlardan oluşmaktadır. Bunların da % 56,0'sı işçi, % 36,6'sı ise hizmetli statüsündedir. Kamu hizmetlerinde istihdam edilenlerin oranı da sadece % 1,4'de kalmaktadır. Türk kökenlilerin % 6,0'i kendi nam ve hesabına serbest çalışmaktadır.

Göçmen kökenli nüfus içinde yer alıp da 25-64 yaş grubuna mensup olanların eğitim seviyeleri aşağıda gösterilmektedir:

25-64 Yaş Arası Nüfusun Eğitim Durumu

	Genel	Avusturya Kökenli	Türk Kökenli	AB ve AEA/İsviçre Kökenli
Toplam Sayı	4.747.200	3.627.900	160.700	441.500
Zorunlu Eğt. %	14,4	10,8	61,3	9,7
Mesleki Eğt. %	52,2	57,4	26,3	36,6
Lise ve Dengi%	15,9	15,2	8,6	23,3
Yüksek Öğr. %	17,5	16,6	3,8	30,4

Kaynak: Migration&Integration 2016

Avusturya, kalifiye yabancı işgücünün ülkeye gelmesini teşvik amacıyla 01.07.2011 tarihinden itibaren puan esasına dayalı yeni bir sistemi hayata geçirmiştir. Bu kapsamda, yüksek kalifiye elemanlar, nitelikli işgücü aranan mesleklerde yetişmiş kişiler ve kilit personelin Avusturya iş piyasasına girişi sağlanmıştır. Keza, herhangi bir AB ülkesinde yüksek tahsilini tamamlamış üçüncü ülke vatandaşları ile Avusturya'da yüksek öğrenim görmüş yabancıların, belli koşullarda Avusturya'da çalışma ve oturma izni almalarına imkân

sağlanmıştır. Elaman temininde güçlük çekilen mesleklerle ilgili liste Federal Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığınca hazırlanmaktadır.

Avusturya, 2008-2010 yıllarındaki küresel ekonomik krizin iş piyasası üzerindeki olumsuz etkilerini minimal düzeyde tutma çabası içinde olmuştur. Bu gaye ile hayata geçirilen istihdam teşvik programları sayesinde, Avusturya, küresel krizin ardından işsizlik oranını % 4 sınırının altına düşürmeyi başarabilen ilk ve tek AB ülkesi olmuştur. Ancak, 2014 ve 2015 yılları Avusturya iş piyasası açısından beklentilerin altında verilerle sonuçlanmıştır. İşsizlik yılında %11,2 oranında, 2015 yılında ise %11 oranında artış kaydetmiştir. Bu artışın en temel nedeni olarak; uluslararası ekonomik büyüme rakamlarının düşüklüğü ve Avusturya özelinde iş piyasasına katılan/katılacak kişi sayısındaki ekstra artışın Avusturya iş piyasasını olumsuz yöndeki etkisi gösterilmektedir. Avusturya özelinde iş piyasasına katılan/katılacak kişi sayısındaki ekstra artışın nedeni olarak da; emeklilik yaşının yükselmesi, kadınların iş piyasasına katılım oranının artışı ve göçmen sayısındaki artış gösterilmektedir. Bu etkenlerin rekor düzeyde çalışan sayısına ulaşmadaki olumlu etkisinin yanı sıra aktif olarak iş arayan kişi sayısını artırması gibi olumsuz bir sonucu olmaktadır. 2016 yılında özellikle işgücü arzındaki artışın artarak devam edeceğinden Avusturya iş piyasasını zor bir yılın beklediği düşünülmektedir. 1,6 oranındaki ekonomik büyümenin bir önceki 12 aylık periyoda göre iki kat daha fazla olduğu bir gerçektir. Ekonomik büyümenin iş piyasası verileri üzerindeki etkisinin tahmin edilememekle birlikte, iş piyasasında göze ilk çarpan sonucun, yeni açık pozisyonların artacağı bunun yanında işgücü arzındaki sürekli ve hızlı artışın devam edecek olmasıdır. Diğer taraftan Avusturya'da Federal Hükümet, işsizlikle mücadele kapsamında; ileri yaş çalışanların iş piyasasında daha uzun kalabilmelerinin sağlanması, işletmelerin ileri yaş işgücü istihdam etmeye teşvik edilmesi, insan kaynaklarının iyileştirilmesi, uzun süreli işsizlikle mücadele edilmesi, gençlere eğitim yeri garanti edilmesi ve kadın istihdamının artırılması amacıyla değişik teşvik tedbirleri, program ve projeler hayata geçirilmiştir.

Avusturya, diğer Avrupa ülkelerine kıyasla, işsizlik oranındaki artışı kontrol altına almayı başarmıştır. 2015 yılı ortalama verilerine göre 354.322 olan genel işsiz sayısı (149.261 'si kadın), bir önceki yıla oranla % 11 artış göstermiştir. Bu artış 24 yaş altı genç işsiz sayısına % 4,2 olarak yansırken, 50 yaş ve üstü işsiz sayısı yine aynı dönemde % 14,9 ölçüsünde yükselmiş bulunmaktadır.

2015 yılı ortalama işsizlik verilerinde, Avusturya vatandaşlarının sayısı 257.854 (110.303'ü kadın), yabancı ülke vatandaşlarının sayısı 96.477 (38.958'i kadın), Türk vatandaşlarının sayısı ise 13.265 (5.077'si kadın) olarak yer almıştır. Sağlık sorunları nedeniyle iş piyasasına girme şansları yok denecek kadar azalanların sayısı 66.644 şeklinde ifade edilmektedir.

İşsizlik oranı; son 12 aylık süre içinde, Avusturya vatandaşları arasında % 8,1 oranında, yabancı ülke vatandaşında ise % 19,3, Türk vatandaşları arasında % 12,2 oranında artış kaydetmiş bulunmaktadır.

Genel ve yabancı işsiz sayısı ve işsizlik oranlarının Federal eyaletlere göre dağılımı aşağıda gösterilmektedir.

2015 Yılı Ortalaması

Eyaletler	Genel işsiz	%	Yabancı İşsiz	%
Burgenland	10.263	9,3	1.383	5,9
Kaernten	25.670	11,1	4.401	15,4
Aşağı Avusturya	58.522	9,1	10.529	10,6
Yukarı Avusturya	41.192	6,1	10.356	11,0
Salzburg	15.450	5,9	4.646	8,8
Steiermark	44.461	8,3	8.950	13,2
Tirol	23.845	7,0	6.249	9,3
Vorarlberg	10.243	6,1	3.032	8,0
Viyana	124.685	13,5	46.930	19,4
Toplam	354.332	9,1	96.477	13,5

2015 yılında ortalama toplam 65.126 kişi (32.943'ü kadın) işgücü yaratma ve mesleki eğitim tedbirlerine katılmıştır. Bu sayı genel işsizlik sayısına dâhil değildir. Yine aynı dönemde işsiz geçirilen ortalama gün adedi 115 olarak kaydedilmiş bulunmaktadır. Keza, toplam 29.251

açık işyeri bildirilmiş olup, 3.335 meslek eğitim yeri de henüz doldurulmamıştır. Buna karşılık meslek eğitim yeri bulamayan gençlerin sayısı 6.257 olarak bildirilmektedir.

Avusturya, Birlik kriterleri ışığında, işsizlik oranı en düşük yedinci AB ülkesidir. AB-28 ortalaması % 9,4 olan işsizlik oranı Avusturya'da % 5,8 olarak tespit edilmiş bulunmaktadır. Genç işsizler arasındaki oransal mukayesede de benzeri konum söz konusudur. Genç işsizler arasındaki AB-28 ortalaması % 20,4 iken, bu oran Almanya'da % 7,3 olup, bu ülkeyi % 9,9'lük değerle Norveç, 10,5 ile Avusturya takip etmektedir. Genç işsizlik oranı İspanya'da %48,3 Yunanistan'da ise %52,4 olarak gerçekleşmiştir.

Yabancı ülke vatandaşı olup işsiz bulunan, 38.958'i kadın toplam 96.477 yabancı işsiz 13.265 (5.077'si kadın) Türk vatandaşdır. Vatandaşlarımız arasındaki işsizlik oranında bir önceki yıla göre % 12,2'lik bir artış tespit edilmiştir. Bu artış bir önceki yıl %16,7 olarak tespit edilmişti.

Çalışma, Sosyal İşler ve Tüketicuyu Koruma Bakanlığı; çalışma hayatını düzenlemekte, iş güvenliği ve işçi sağlığı ve güvenliği tedbirlerini almakta ve denetlemekte, işsizlikle mücadele, genç işsizliği ve işsizlikten korunma tedbirleri konusunda politika belirlemekte ve bu politikaların uygulanmasını sağlamaktadır. Bakanlık, tam istihdam koşullarını oluşturma ve tam istihdamı yakalamayı, kadınları iş piyasasına sokma ve iş piyasasında tutmayı, genç işsizlerin iş piyasasıyla uyumlarını kolaylaştırmayı, niteliklilik ve fırsat eşitliği sağlamayı, işsizlerin motivasyonunu ve iş piyasasına giriş şanslarını artırmayı, iş ortamı ve çalışma hayatını daha saydam hale getirmeyi, uzun işsizlik süresiyle özel olarak mücadele etmeyi, yaşam boyu eğitim ilkesinin sosyal taraflarca uygulanması ve benimsenmesini teşvik etmeyi hedeflemektedir. Diğer taraftan bakanlık son dönemde İşgücü piyasasına yönelik politikalarını;

- Gençler arasındaki uzun süreli işsizlik sürelerinin azaltılması,
- Yaşlı işsizlerin 6 aylık işsizlik dönemi içerisinde istihdamının sağlanması,
- İş piyasası dışındaki kişilerin istihdamının sağlanması,
- Mesleki Eğitimlerin verimliliğinin artırılması,

- Bekleme süresindeki kişilerin iş piyasasına dâhil edilmesi ve kalifikasyonlarının artırılması,
  - Kadınların ve göçmenlerin kalifikasyonlarına göre istihdamının sağlanması,
  - Açık pozisyonda bulunan işlerin doldurulması,
- olarak belirlemiştir.

İş piyasasına dâhil olmuş Türk işçileri; mesleki niteliklilik ve Almanca dil bilgisi yetersizliği, işsizlik parası veya sosyal yardımların verdiği rahatlıkla iş piyasasına uyum sağlamaktan kaçınmaları, genel olarak Türk işçilerinin çalıştıkları sektörlerin sezon koşulları veya ekonomik kriz ortamından fazlaca etkileniyor olması, istihdam teşvik tedbirlerine yeterince rağbet edilmemesi, işverenlerin özellikle orta yaş üstü işsiz istihdamını tercih etmemeleri, büyük işletmelerin vasıfsız işgücü ihtiyaçlarını daha çok anlaşma yaptıkları özel şirketler kanalıyla karşılamaya başlaması ve işverenlerin, tercihen Avusturya veya AB üye ülke vatandaşlarını istihdam etme eğiliminde olması gibi nedenlerden kaynaklanan sorunlarla karşılaşmaktadır. Yukarıda sayılan etkenler vatandaşlarımızın işsiz kalmalarına veya işsizlik sürelerinin diğer gruplara göre uzun sürmesine neden olduğu gibi bunun yanında iş piyasasına ilk girişlerde de olumsuz olarak etki etmektedir.

İş piyasasının beklentilerindeki yeni trendler rekabeti artırmış ve Avusturya'daki vatandaşlarımız açısından tehdit unsuru olmuştur. Bu nedenle Avusturya'daki vatandaşlarımızın yeni mesleki niteliklilik kazandıracak uygulamalara katılımları varsa da dil problemlerini çözmeleri işsiz kalan veya işsizlik tehdidi altında olanlar açısından büyük önem arz etmektedir.

Avusturya, yabancı işgücü istihdamını, yasal çerçeveye dayandırdığı "Kota" sınırlaması ile sevk ve idare etmektedir. Yabancılar İstihdam Kanunu'nun 12 nci maddesi, Federal Çalışma Bakanlığı'nı, yabancılara uygulanacak sınırlamaları, süre, sayı veya faaliyet alanı açısından belirlemeye veya bunu değiştirmeye yetkili kılmaktadır. Anılan Yasanın 12 a. Maddesi uyarınca, Avusturya'da çalışan veya işsiz yabancıların toplam sayısının, ülkenin toplam sivil işgücünün (yerli, yabancı dahil) % 8'ini aşmaması gerekmektedir. Bu oran, Avusturya'nın AB üyeliğinden kaynaklanan yükümlülüklerinin gerekli kılması halinde 1 puan

artırılabilir. Yabancı işçi kotası, aile birleştirmesi yolu ile Avusturya'ya yeni gelecek üçüncü ülke vatandaşlarına uygulanan senelik kotasının belirlenmesinde de etkili olmaktadır.

Vatandaşlarımızın iş piyasasının gerekliliklerini yerine getirerek yani nitelikli olarak iş piyasasında yer almaları halinde önemli kazançları olacağı aşikârdır. Bu durumda vatandaşlarımız; gelir düzeylerini artıracaklar, iyi bir mesleki konum ve meslekte yükselme imkânına kavuşacaklar ve yüksek emekli aylığı almaya hak kazanacaklardır.

Avusturya'da yaşayan çocuk ve gençlerimizin iyi bir eğitim almaları ekonomik ve sosyal entegrasyonun ön koşuludur. Ana okuldan başlayıp gelişen bu sürecin en önemli parametresi ebeveynlerin bu sürece katkısıdır. Sürecin kilidi de gerek gençlerimizin gerekse ebeveynlerin iyi derece Almanca bilmeleridir.

2.3.2.2. Mevzuat Değişiklikleri ve Önemli Yargı Kararları

2.3.2.2.1. Mevzuat Değişiklikleri

* 01.01.2016 tarihinden itibaren geçerli olacak şekilde yeniden belirlenmiştir. Buna göre kaza sigortası dışında uzun vadeli sigorta kolları primi ödenmeyen kısmi süreli ve sınırlı kazançlı bu çalışma ilişkisinde; günlük 31,92 Avro, aylık 415,72 Avro kazanç elde edilebilecektir.

*

* Federal Çalışma, Sosyal İşler ve Tüketiciyi Koruma Bakanlığı, Avusturya iş piyasasında işgücü ihtiyacı duyulan mesleklerle ilgili 2016 yılında esas alınacak listeyi açıklamış bulunmaktadır. Aralarında Türkiye'nin de bulunduğu üçüncü ülke vatandaşları, mevcut puanlama sisteminde (toplam 75 puanda en az 50 puan) gerekli koşulları yerine getirmiş olmaları şartıyla, "Kırmızı-Beyaz-Kırmızı Kart" olarak adlandırılan çalışma ve ikamet vizesi almak üzere başvuruda bulunabileceklerdir.

Nitelikli yabancı işgücünün Avusturya'ya yasal göçünde esas alınacak puanlama sisteminde "mesleki kalifikasyon", "mesleki deneyim" "yaş", "dil bilgisi" ve "ücret" gibi unsurlar tayin edici kriterler olarak belirlenmiş olup; Avusturya'da bir işyerinden bağlayıcı iş teklifi aldığını kanıtlaması ve işverenin Kanuna, Tüzüğe ve Toplu İş Sözleşmesine uygun bir asgari ücret

ödemeye hazır olduğunu belgelemesi halinde Kırmızı Beyaz Kırmızı Kart (Rot Weis Rot) verilecektir.

2016 Yılı İçin İhtiyaç Duyulan Mesleklerin Listesi:

- 1- FräserInnen(Frezeciler)
- 2- DreherInnen (Tornacılar)
- 3-TechnikerInnen mit höherer Ausbildung (Ing.) für Maschinenbau (Makine İmalatı alanında yüksek öğrenimli teknisyenler)
- 3- DachdeckerInnen (Çatı Kaplamacıları, Çatı Aktarıcıları)
- 4- DiplomingenieurInnen für Maschinenbau (Yüksek Makine Mühendisleri)
- 5- TechnikerInnen für Starkstromtechnik (Yüksek Gerilim Akımı teknisyenleri)
- 6- DiplomingenieurInnen für Starkstromtechnik (Yüksek Gerilim Akımı Mühendisleri)
- 7- Dipl. Krankenpfleger, -schwestern (Eğitimli Bakıcılar, Hemşireler)

Federal Çalışma Bakanlığı, kilit personel (Schlüsselkraft) konumunda istihdam edilecek yabancı işgücüne ödenmesi zorunlu asgari ücret sınırlarını da yeniden belirlemiştir. Bu kapsamda; 30 yaşın altındakilere 2.430 Avro, 30 yaşın üstündekilere ise 2.916 Avro aylık ücret ödenmesi gerekecektir. Bu sınır, yüksek öğrenimlilere 2.187 Avro olarak uygulanacaktır.

* 1 Ocak 2015 tarihinden itibaren çocuk bakım süreleri, askerlik süreleri, eğitim süreleri ve sivil askerlik süreleri işsizlik parasına hak kazanmada dikkate alınmaya başlanmıştır. Ancak kişinin iş ajansına kayıt olduğu tarihten itibaren 2 yıllık süre içerisinde yukarıda belirtilen süreler dışında 14 haftalık sigortalılık süresinin bulunması gerekmektedir.

* 1 Ocak 2015 tarihinden itibaren 30 hafta boyunca alınabilecek işsizlik parası için gerekli olan son 5 yıl içerisindeki işsizlik sigortasına tabii 156 haftalık çalışma zorunluluğu kaldırılmış olup, artık sadece son 5 yıl içerisindeki çalışma sürelerine değil geçmiş dönemdeki tüm çalışma sürelerindeki 156 haftalık işsizlik sigortasına tabi çalışma süreleri dikkate alınacaktır. İşsizlik Parası için baz alınacak en yüksek matrah 1 Ocak 2016 tarihi itibarıyla 4.650 Avro olarak belirlenmiştir. İşveren tarafından zorunlu işsizlik sigortası

kapsamındaki bir kişinin iş sözleşmesinin feshi durumunda ödemesi gereken fesih tazminatı miktarı 2015 yılı için 118 Avro olarak belirlenmiştir.

* 1 Ocak 2015 itibariyle hastanelerde görevli doktorların haftalık çalışma süreleri azaltılmış olup, artık doktorların yazılı onayı olmaksızın haftalık 48 saatten fazla çalıştırılmaları yasaklanmıştır. Yazılı onay ile 48 saatten fazla çalışma durumu ise 2021 yılında tamamen kaldırılacaktır. Aynı zamanda kesintisiz hizmet süresi 32 saatten 25 saate indirilmiştir.

* 1 Ocak 2015 tarihi itibariyle şirketlerin çalışanlarının kaydı ile ilgili kolaylıklara gidilmiş olup, evden yapılan işlerde kayıt zorunluluğu sadece günlük çalışma saatiyle sınırlandırılmıştır. Mola zamanları için kayıt zorunluluğu kaldırılmıştır. - Mesleki eğitim koçluğunun Avusturya çapında tevsi edilmesine yönelik yasal düzenleme yapılmıştır.

– 50 yaş üstü kişilerin istihdamının teşviki için ayrılan bütçede artışa gidilerek 2015 yılı için 120 Milyon Avroluk bir miktar belirlenmiştir.

2.3.2.2.2. Yargı Kararları

Fazla Mesai Ücreti Ebeveynlik İzninde Verilmez

Tarih : 24/06/15 Sayı : 9 ObA 30/15z

Çalışan ebeveynlik izni kullandığı dönemde, iş verenden fazla mesai ücreti talep edemez. Davacı, doğum sonrası çocuk bakım parası aldığı dönemde Anne-Koruma-Yasasında geçen "ebeveynlik izni" hakkını kullanmış ve haftalık çalışma saatlerini 40 saatten 30 saate düşürmüştür. O zamandan itibaren mesai yapmamıştır. Bunun üzerine iş veren, daha işe başlamadan önce kararlaştırılmış olan fazla mesai ücreti ödeneğini kesmiştir. Davacı, bunun üzerine azaltılmış saat ücreti istihdam düzeyine uyan - fazla mesai ödeneğinin ödenmesi talebinde bulunmuştur. Asliye Mahkemesi davacının talebini kabul etmiş, Temyiz Mahkemesi de reddetmiştir. Yüksek Mahkeme Temyiz Mahkemesinin kararını onaylamıştır. Fazla mesai ücreti ödeneği anlaşması, iş veren ve çalışan arasında düzenli olarak mesai yapılması beklentisi olduğundan yapılmaktadır. İş veren, davacıdan ödemesi gereken fazla mesai ücretlerinin karşılığını İş Yasasına göre isteyememektedir. Eğer fazla mesai ücreti ödeneği zorunlu tutulursa, bu iş sözleşmesinin temelindeki iş performansı ve bedeli arasında yatan ilişkiye ciddi biçimde zarar vermiş olur. Bu nedenle Anne Koruma veya Baba-

Ebeveyn-İzni- Yasasına göre ebeveynlik izni döneminde fazla mesai ücretinin dondurulması tutarlı ve doğru olacaktır.

Haksız Yere İşten Çıkarılan Çalışanın Hakları

Tarih: 28/05/2015 Sayı: 9 ObA 6/15w

Haksız yere işten çıkarılan çalışan, kendisinde de hata olması durumunda (görev ihmali vb.) toplu sözleşme kapsamında yer alan özel ödemelerin tamamını değil sadece kısmi miktarını alma hakkı vardır. Davalı tarafından garson olarak istihdam edilen davacı, mazeretsiz olarak işe gitmemiş, gerçekte hasta olmasına rağmen iş yerine doktor raporu göndermemiş ve kendisine ulaşılamış akabinde işten çıkartılmıştır. Fesih hukukunda iş veren ve çalışanın kusurlu olduğu durumda iş feshinde uygulanacak kurallar belirlenmiştir. Buna göre, hotel ve lokanta çalışanları toplu iş sözleşmesinde yer alan haklı yere işten çıkarma durumunda, özel ödemelerin tümünün kesilmesi yer almaktadır. Ancak kendisinde de kusur bulunan davacı, haksız yere işten çıkartılması nedeniyle toplu sözleşme kapsamında yer alan özel ödemelerin tamamını değil sadece kısmi miktarını alabilir.

Şirketin El Değiştirmesi:

Çalışma Koşullarının Kötüleşmesi Durumunda İşten Çıkış Bildirim Süresi

Tarih : 28/04/2015 Sayı : 8 ObA 28/15y

Çalışma koşullarının önemli ölçüde kötüleşmesi nedeniyle çalışanın istifa etmesi durumunda çalışan , İstihdam Sözleşme Kanunu Değişiklik Yasası'nın 3. Maddesinin 5. Paragrafına göre, işveren tarafından yapılan sözleşme feshi haklarıyla aynı haklara sahiptir. Bu aynı zamanda fesih bildirim süresi hesabı ve ücretlerin tamamlanmasında da geçerlidir. Davacı bir hava yolu şirketinde kabin görevlisi olarak çalışırken kendisine şirketin 1 Temmuz 2012 tarihinde el değiştireceği bildirilmiştir. Şirketin el değişimi sonrası çalışma koşullarının önemli ölçüde kötüleşebileceğinden, davacı 28 Mayıs 2012 de istifa edip, İstihdam Sözleşme Kanunu Değişiklik Yasası'nın 3. Maddesinin 5. Paragrafına göre, 30 Haziran 2012 tarihi ile işten ayrılmıştır. Ayrıca davacının kullanılmamış izinlerinin tazminatı ile kıdem tazminatı 30 Haziran 2012 tarihiyle ödenmiştir. Davalının (İş veren), geçerli iş sözleşmesine göre fesih süresi olan 30 Eylül 2012 tarihine riayet etmediği iddiasıyla, davacı 1 Temmuz 2012

tarihinden 30 Eylül 2012 tarihine kadar olan alamadığı maaşı kadar bir tazminatın kendisine ödenmesini görülen davada talep etmiştir. Asliye Mahkemesi davacının talebini kabul etmiştir. Temyiz Mahkemesi de davalının itirazını kabul etmiştir. Davacının 30 Haziran 2012 tarihinde çalışma zorunluluğu ve gelir hakkı sona ermiştir. Yüksek Mahkeme davacının açtığı davayı, davalının lehinde sonuçlandırmıştır. İstihdam Sözleşme Kanunu Değişiklik Yasası'nın 3. Maddesinin 5. Paragrafına göre çalışanın, şirketin el değiştirmesinden dolayı iş koşullarının önemli ölçüde kötüleştiğini fark ettiği andan itibaren görevini, yasal ve toplu iş sözleşmesinde geçen iş çıkış bildirim süresine uygun olarak sonlandırması gerekmektedir. Bu durumda çalışan, işveren tarafından yapılan sözleşme feshi haklarıyla aynı haklara sahiptir. Bu nedenle davacının talep ettiği haklar ancak 30 Eylül 2012 tarihi ile görevinden ayrılması durumunda kazanılabilecekti. Çalışanın görevini şirketin el değiştirmesi gerçekleşmeden sonlandırmasının sorumlusu işveren olamaz. Talep edilen tazminat bu durumda ne şirket el değiştirme ilkesine ne de "İstihdam Sözleşme Kanunu Değişiklik Yasası'nın hükümlerine dayandırılabilir.

Çalışanın Anlaşmalı İş Feshinden Önce İşçi Temsilciliğine Danışması

Tarih : 21/03/2015 Sayı : 9 ObA 137/14h

Bir Çalışan (Çalışma İlişkileri Kanunu hükümlerine tabi çalışıyorsa), anlaşmalı fesih öncesi işçi temsilciliğine danışmak için iş verenden talepte bulunabilir. Anlaşmalı fesih durumunda çalışanın işçi temsilciliğine danışma hakkı vardır. Çalışanın danışmanlık hakkını kullanması durumunda, iki iş günü süresince anlaşmalı iş feshi yasal olarak geçerli değildir. İş Yasasının 104. Maddesinin a bendine göre, iş verenin bilgisi dahilinde çalışan, anlaşmalı fesih öncesi işçi temsilciliğine danışma talebinde bulunursa, talep tarihi itibarıyla iki iş günü (kilit süre) anlaşmalı fesih yasal olarak geçersizdir. Bu iki günlük sürenin (kilit süre) başlaması için çalışanın, iş verenin bilgisi dahilinde işçi temsilciliğinden danışmanlık talebinde bulunması zorunludur. Çalışan, iş verenin teklif ettiği anlaşmalı fesih öncesi sadece düşünmek için süre talebinde bulunursa, kanunen hakkı olan iki günlük kilit-süre devreye girmez.

2.3.2.3. Sayısal Veriler

Aktif Nüfus/işgücü sayıları

Aktif İşgücü 2015 Yılı Ortalama Verileri (Avusturya Geneli, Yabancı ve Türk)

	Avusturya Geneli		
	Kadın	Erkek	Genel
Bağımlı Çalışanlar	1.656.696	1.878.158	3.534.854
İşsizler	149.261	205.071	354.332
Kısmi Kazançlı Çalışanlar	214.029	127.706	341.735
Bağımsız Çalışanlar**	197.654	270.500	468.154
İşgücü (Toplam)	2.217.640	2.481.435	4.699.075

	Yabancı			Türk*		
	Kadın	Erkek	Genel	Kadın	Erkek	Genel
Bağımlı Çalışanlar	253.905	361.776	615.681	18.140	35.724	53.864
İşsizler	38.957	57.520	96.477	5.077	8.188	13.265

*5901 Sayılı Kanun kapsamında izin ile Türk vatandaşlığından ayrılan "Mavi Kart" hamili Türk uyruklular ile çifte vatandaşlık hakkı olup, bulunduğu ülke kimlik kartı ile işlemlerini yaptıran vatandaşlarımız ile işsizlik kaydı bulunan vatandaşlarımız bu sınıfa dâhil değildir.

1 Avusturya İstatistik Kurumu, serbest çalışanların milliyetleri ve faaliyet gösterdikleri sektörlere göre dağılımına ilişkin istatistik tutmadığı gibi, bunların istihdam ettiği işçi sayısı hakkında da bilgi ve doküman mevcut değildir. Federal İstatistik Kurumu tarafından çıkartılan "Göç ve Entegrasyon Yıllığı 2015" adlı kitapçık, 2014 yılı verileri ışığında çalışma hayatındaki 107.700 Türk ve Türk asıllı göçmen nüfusun % 6'sının (6.462) serbest çalıştığına işaret etmektedir.

Çalışan yabancı ülke vatandaşlarının ülkelere göre dağılımı

Ülke	2015
Eski Yugoslavya	66.819
Almanya	90.874
Türkiye**	53.864
Macaristan	71.087
Çek Cmh	12.053
Polonya	32.838
Romanya	38.412
İtalya	12.316
İsviçre	2.555
Slovakya	27.427
Hırvatistan	22.573
Bosno Hersek	38.902
Makedonya	6.022
Sırbistan	15.622
Diğer	124.319
Genel Toplam	615.683

Cinsiyet ve Uyuşma Göre Bağımlı Çalışanlar

	Kadın	2014-2015 % Farkı	Erkek	2014-2015 % Farkı	Toplam Sayı
Türk Vatandaşı	18.140	-1,44	35.724	-1,39	53.864

Çalışan Vatandaşlarımızın Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

	Kadın		Erkek		Genel Toplam	
	Sayı	Değişim Oranı (%)	Sayı	Değişim Oranı (%)	Sayı	Değişim Oranı (%)
< 25	4.708	-2,27 %	7.328	-1,71 %	12.036	-1,93 %
25-44	8.997	-3,06 %	19.977	-2,28 %	28.974	-2,53 %
45 >	4.435	3,00 %	8.420	1,08 %	12.854	1,73 %
Toplam	18.140	-1,44 %	35.724	-1,39 %	53.864	-1,41 %

Kaynak:AMS İstatistikleri(ElektronikPosta yazısı 2015 Ortalama)

Çalışan Vatandaşlarımızın Federal Eyaletlere Göre Dağılımı

Eyaletler	Toplam
Burgenland	444
Kaernten	392
Aşağı Avusturya	8.118
Yukarı Avusturya	6.213
Salzburg	3.330
Steiermark	2.052
Tirol	7.459
Vorarlberg	7.664
Viyana	18.123
Genel Toplam	53.864

Kaynak:İş Piyasası Servisi Genel Müdürlüğünün 29.01.2016 tarihli yazısı

Çalışan Vatandaşlarımızın İşkollarına Göre Dağılımı

Çalışma hayatında bulunan Türk veya Türk asıllı çalışanların % 93,4'ü ücret karşılığı bağımlı çalışanlardan oluşmaktadır. Bunların da % 56,4'sı işçi, % 37'si ise hizmetli statüsündedir. Kamu hizmetlerinde istihdam edilenlerin oranı da sadece % 2,1'de kalmaktadır. Türk kökenlilerin % 6,6'i kendi nam ve hesabına serbest çalışmaktadır.

Federal İstatistik Kurumu tarafından çıkartılan ‘‘Göç ve Entegrasyon Yıllığı 2016’’ adlı kitapçık, 2015 yılı verileri ışığında, göçmen kökenli yabancıların çalıştıkları iş kollarına göre oransal dağılımını şöyle vermektedir:

İşkolları	Yerli %	Göçmen %
inşaat	6,2	10,4
Tarım, Orman, Balıkçılık	4,3	0,9
Maden	0,2	0,1
İmalat Sanayi	12,7	16,1
Enerji, Su	1,1	0,5
Ticaret, Oto Tamirciliğı	11,4	14,9
Gastronomi	3,5	10,8
Haberleşme ve İletişim	2,3	2,4
Sağılık ve Sosyal İşler	8,2	9,4
Eğıitim, Öğretim	5,8	5
Ev Hizmetleri	0,1	0,5
Kamu İdaresi, Sosyal Hizmetler	6,3	2,1
Bilim ve Teknik	4,7	4,7
Ulaştırma	3,7	6,2
Kültür, Sanat ve Eğlence	1,4	2,7
Emlak	0,7	1,2
Toplam	100	100

Bağımsız alışan Vatandaşlarımızla İlgili Bilgiler

Avusturya İstatistik Kurumu, serbest çalışanların milliyetleri ve faaliyet gösterdikleri sektörlere göre dağılımına ilişkin istatistik tutmadığı gibi, bunların istihdam ettiği işçi sayısı hakkında da bilgi ve doküman mevcut değıildir. Federal İstatistik Kurumu tarafından çıkartılan ‘‘Göç ve Entegrasyon Yıllığı 2016’’ adlı kitapçık, 2015 yılı verileri ışığında çalışma

hayatındaki 109.500 Türk ve Türk asıllı göçmen nüfusun % 6,6'sının (7.227) serbest çalıştığına işaret etmektedir.

Bağımsız Çalışanlar

	Toplam Çalışan	Bağımsız Çalışan %
Genel	4.148,4	13,3
Avusturya Kökenli	3.329,6	13,9
Göçmen Kökenli	852,8	9,6
AB/AEA-İsviçre Kökenli	364,4	14,4
Eski Yugoslavya Kökenli	252,5	5,3
Türk Kökenli	109,5	6,6

Viyana Ticaret Odası yetkililerinin yaptığı açıklamalara göre, buradaki Türk ve Türk asıllı müteşebbislerin sayısı 3.000'i geçmektedir ve bunlardan 1000 kadarının Türk vatandaşı olduğu anlaşılmaktadır. Müteşebbislerimizin faaliyet alanı, % 45 ile ticari sektörlerde yoğunlaşmaktadır. Zanaatkâr olarak serbest meslek icra edenlerin oranı ise % 29 olup, bu sektörü % 26 ile hizmetler takip etmektedir.

Vatandaşlarımızın veya Türk kökenli müteşebbislerin kurmuş oldukları şirketlerin türleri ve büyüklüklerine ilişkin ayrı bir istatistik tutulmamaktadır. Bununla birlikte, bunların ağırlıklı olarak perakende ticaret sektöründe (2.000) ve gastronomi (500) alanında faaliyet gösterildiği, keza 100 kadar şirketin ithalatçı-toptancı olarak ticari faaliyet yürüttüğü tahmin edilmektedir. Türk veya Türk kökenli işletmelerde toplam 6.000 kişinin istihdam imkânı bulunduğu ve bu sayının çok büyük oranda yine Türk kökenli göçmenlerden oluştuğu düşünülmektedir.

Avusturya Ticaret Odası yetkilileri, Türk veya Türk kökenli şirketlerin toplam 300 milyon Avro tutarında bir ciroya sahip olduğu tahminen belirtmektedirler. Bu ciroların yaklaşık %

30'unun, Türkiye'den mal ithal eden firmalara ait olduğu hususunda ortak görüş bulunmaktadır.

Avusturya'da faaliyet gösteren Türk girişimciler, büyük ölçüde küçük ve orta ölçekli Türk işletme sahiplerini bir araya getiren ATİS, TÜMSİAD, MÜSİAD ve Viyana Türk İş Adamları Derneği adı altındaki teşkilatlarla örgütlenmiş bulunmaktadır.

Asgari ve Ortalama Aylık Ücretler

Avusturya'da İşçi ve Hizmetliler İçin Ortalama Aylık Brüt Ücretler (Para Birimi: Avro)

	Kadın	Erkek	Genel
Ücret Karşılığı Bağımlı Çalışan İşçiler	1.543	2.506	2.159
Ücret Karşılığı Bağımlı Çalışan Hizmetliler	2.239	3.728	2.746
ORTALAMA	1.934	2.841	2.424

Kaynak: Sosyal Güvenlik Yıllığı 2015

Not: Bu veriler, Avusturya Sosyal Güvenlik Kurumları Birliği tarafından senelik yayımlanan "İstatistik Yıllığı" esas alınarak hazırlanmış olup, giydirilmiş (izin ve Noel parası dahil) brüt ücretleri ifade etmektedir.

Not: Avusturya'da yasal asgari ücret uygulaması bulunmamaktadır. Bununla birlikte Federal Çalışma Bakanlığı sadece ev hizmetlerinde istihdam edilenlere uygulanmak üzere aylık asgari ücret sınırlarını belirlemektedir. Bu kapsamda ödenecek asgari ücretlerde istihdam edilen kişinin mesleki eğitimi ve çalışma süresi esas alınmaktadır.

Federal Çalışma, Sosyal İşler ve Tüketiciyi Koruma Bakanlığınca Ev Hizmetlerinde Çalışanlar için 2015 yılı Asgari Ücret Listesi

1. Ev Hizmetleri (Aşçılık Hizmeti Hariç)

	a)	b)	c)
Hizmet yılı	€	€	€
1. - 5. Yıl	1 162,--	1 185,--	1 208,--
6.-10. Yıl	1 170,--	1 193,--	1 216,--
11. yıldan sonra	1 178,--	1 206,--	1 229,--

b) kapsamındaki ücret 1 yıllık mesleki eğitiminin kanıtlanması durumunda,

c) kapsamındaki ücret 2 yıllık mesleki eğitiminin kanıtlanması durumunda ödenmektedir.

2. Ev Hizmetleri (Aşçılık Hizmeti Dahil)

	a)	b)	c)
Hizmet yılı	€	€	€
1. - 5. Yıl	1 219,--	1 280,--	1 363,--
6.-10. Yıl	1 266,--	1 396,--	1 494,--
11. yıldan sonra	1 488,--	1 664,--	1 779,--

a) kapsamındaki ücret 1 yıllık mesleki eğitiminin kanıtlanması durumunda,

b) kapsamındaki ücret 2 yıllık mesleki eğitiminin kanıtlanması durumunda ödenmektedir.

3. Aşçılık Hizmetleri

	a)	b)	c)
Hizmet yılı	€	€	€
1. - 5. Yıl	1 296,--	1 434,--	1 535,--
6.-10. Yıl	1 394,--	1 572,--	1 681,--
11. yıldan sonra	1 678,--	1 870,--	2 001,--

a) kapsamındaki ücret 1 yıllık mesleki eğitiminin kanıtlanması durumunda,

b) kapsamındaki ücret 2 yıllık mesleki eğitiminin kanıtlanması durumunda ödenmektedir.

4. Ev Ekonomisi Hizmetleri

	a)	b)	c)
Hizmet yılı	€	€	€
1. - 5. Yıl	1 315,--	1 465,--	1 567,--
6.-10. Yıl	1 436,--	1 604,--	1 717,--
11. yıldan sonra	1 710,--	1 908,--	3 042,--

a) kapsamındaki ücret 1 yıllık mesleki eğitiminin kanıtlanması durumunda,

b) kapsamındaki ücret 2 yıllık mesleki eğitiminin kanıtlanması durumunda ödenmektedir.

5. Bebek ve Çocuk Bakım Hizmetleri

	a)	b)	c)
Hizmet yılı	€	€	€
1. - 5. Yıl	1 202,--	1 265,--	1 339,--
6.-10. Yıl	1 253,--	1 367,--	1 459,--
11. yıldan sonra	1 453,--	1 624,--	1 738,--

a) kapsamındaki ücret 1 yıllık mesleki eğitiminin kanıtlanması durumunda,

b) kapsamındaki ücret 2 yıllık mesleki eğitiminin kanıtlanması durumunda ödenmektedir.

6. Hasta ve Yaşlı Bakım Hizmetleri

Hizmet yılı	€
1. - 5. Yıl	1 332,--
6.-10. Yıl	1 447,--
11. yıldan sonra	1 723,--

7. Diplomalı Hasta Bakıcıları

Hizmet yılı	€
1. - 5. Yıl	1 594,--
6.-10. Yıl	1 746,--
11. yıldan sonra	2 077,--

8. Yeterlilik Belgesine Sahip Çocuk Pedagoğları

Hizmet yılı	€
1. - 5. Yıl	1 593,--
6.-10. Yıl	1 745,--
11. yıldan sonra	2 075,--

9. Hayvan Bakıcıları

	a	b
Hizmet yılı	€	e
1. - 5. Yıl	1 261,--	1 345,--
6.-10. Yıl	1 355,--	1 466,--
11. yıldan sonra	1 593,--	1 742,--

Toplu İş Uyuşmazlıkları ve Toplu İş Sözleşmeleri

Sendikal Örgütler ve Çalışma Alanları

1945 senesinde kurulan Avusturya İşçi Sendikaları Birliği (**ÖGB**), bünyesinde barındırdığı 7 sendika ile ülkenin tek konfederasyondur. Konfederasyon içinde, değişik siyasi pozisyonları olan fraksiyonlar (kanatlar) veya federasyon benzeri oluşumlar da faaliyet imkânı bulmaktadır.

ÖGB içinde 6 değişik fraksiyon faaliyet göstermektedir. Bu fraksiyonlardan beşi siyasi partilerle yakın ilişki içindedir. Bunlar; Sosyal Demokrat Sendikacılar Fraksiyonu (FSG), Katolik Sendikacılar Fraksiyonu (FCG), Bağımsızlar Fraksiyonu (UG) Özgürlükçü İşçiler Fraksiyonu (FA) ve Sendikal Sol Blok Fraksiyonu (GLB) şeklinde sıralanmaktadır. Partisizler Fraksiyonu'nun (PFG) herhangi bir siyasi parti ile irtibatı bulunmamaktadır.

Avusturya İşçi Sendikaları Birliği'ne üye sendikalar şöyledir:

- 1) Müstahdemler, Gazetecilik-Yayın-Kâğıt Sanayi İşçileri Sendikası (GPADJP),
- 2) KamuÇalışanları Sendikası (GÖD),
- 3) Belediye İşçileri, Kültür, Sanat ve Spor Çalışanları Sendikası (GdG-KMSfB),
- 4) İnşaatİşçileri ve Ağaç Sanayi Çalışanları Sendikası (GBH),
- 5) Ulaştırma,Sosyal İşler, Sağlık, Özel Hizmet Sektörü Çalışanları Sendikası (Vida),
- 6) Posta ve Haberleşme İşçileri Sendikası (GPF) ,
- 7) Metal, Tekstil, Kimya ve Gıda Sanayi İşçileri Sendikası (PRO-GE)

Avusturya İşçi Sendikaları Birliği'nin 2006 yılında toplam 1.272.011 olan üye sayısı, 2007 yılında 1.247.795'e, 2008'de ise 1.238.590'a düşmüş bulunmaktadır. Konfederasyonun mevcut üye sayısı 1,2 Milyon olarak verilmektedir. Sendikalaşma oranı % 23 -25 civarında değişmektedir.

Avusturya'da toplu sözleşmeler işletmeler bazında değil, branş esasına dayalı olarak yapılmaktadır. Avusturya İşçi Sendikaları Birliği (ÖGB) ve dolayısıyla bağlı sendikaları 04.09.1947 tarihli Kararname ile işçiler adına sözleşme imzalamakla yetkilendirilmiş otoritedir. Toplu sözleşmenin diğer ortağı ise, işverenler adına imza yetkisi tanınan Ticaret Odaları ile yasal diğer meslek örgütleri veya işveren konumuna sahip benzer kurumsal yapılanmalardır. Avusturya'da halen 1500 civarında toplu iş sözleşmesi yürürlükte olup, yıllık ortalama 450 toplu sözleşme imzalanmaktadır. 130 Milyar Avro tutarında ücret veya ücret artışı pazarlık konusu yapılmaktadır. İmzalanan toplu sözleşmeler, sendika üyeliğinden

bağımsız, iş kolunda faaliyet gösteren tüm çalışanları kapsamaktadır. Özel durumlarda, Eyalet sınırlarını kapsayacak sözleşmeler de yapılabilmektedir.

Çalışanların ve emeklilerin isteğe bağlı olarak üye olabildikleri ve yine serbestçe üyelikten ayrılabilirdikleri ÖGB, kendi kuruluş tüzüğü uyarınca üyelerinden brüt aylık gelirin % 1'i oranında üyelik aidatı tahsil etmektedir. Mesleki eğitim görenler, üniversite öğrencileri ve işsizler indirimli aidat tarifesiyle ödeme yapmaktadır. Üyelik aidatları yıllık gelir vergisinde dikkate alınmakta ve bir bölümü vergiden düşülebilmektedir. Üyelik aidatı işverenler tarafından ücretten kesilerek doğrudan Birliğe havale edilmektedir. Emeklilerin aidatı da Sigorta Kurumu tarafından ÖGB'ye yönlendirilmektedir.

ÖGB, Avrupa Sendikalar Birliği ile Enternasyonal Sendikalar Birliği'nin üyesi olup, Avrupa Birliği nezdinde de bir temsilciliği bulunmaktadır.

Sosyal politika kapsamında çalışanlar açısından önem arz eden her tür yasa taslağına detaylı görüş hazırlayarak katkı veren ve bu surette ücretlilerin çıkarlarını gözetmeye çalışan Avusturya Sendikalar Birliği, üyelerine çalışma hayatının her alanında ve sosyal güvenlikle ilgili konularda doğrudan danışma hizmeti sunmakta, ayrıca istihdam ettiği hukukçular kanalıyla, hiçbir ücret talep etmeksizin üyelerinin iş ve sosyal mahkemelerde savunmasını üstlenmektedir. Konfederasyon, yayımladığı ve ücretsiz dağıttığı aylık dergi vasıtasıyla üyelerine bilgi ve enformasyon akışını gerçekleştirmekte, bünyesinde oluşturduğu Sendika Okulu (Gewerkschaftsschule) ile işçi temsilcilerinin eğitimini üstlenmekte, aktüel siyasi konularda hazırladığı düzenli seminerlerle üyelerinin kanaat oluşumuna katkı sağlamakta, işlettiği tatil köylerinde üyelerine ucuz dinlenme imkanı sunmakta, düzenlediği kimlik kartları ile (ÖGB-Card) ülke genelindeki tüm kültürel faaliyetler için indirimli tarifeden (% 10-25 oranında) bilet temin etmektedir.

ÖGB 24 kişilik bir Yönetim Kurulu'na ve 5 kişilik Danışma Meclisine sahiptir. Erich Foglar, 2013 yılı Haziran ayında gerçekleştirilen 18. Genel Kurul'da ÖGB başkanlığı görevine ikinci kez seçilmiş bulunmaktadır. 1955 doğumlu Başkan FOGLAR 1979 yılından itibaren sendikal faaliyet içindedir.

İşsiz Sayısı ve İşsizlik Oranları

2015 Yılı Ortalaması

	Kadın		Erkek		Toplam	
	Sayı	%yıllık değişim oranı	Sayı	%yıllık değişim oranı	Sayı	%yıllık değişim oranı
Ülke Geneli	149.261	9,9	205.071	11,7	354.322	11
Yabancı	38.958	18	57.520	20,2	96.477	19,3
Türk2	5.077	14,3	8.188	11	13.265	12,2

Kaynak: AMS istatistikleri

*Meslek eğitimine devam eden vatandaşlarımız dâhildir.

İşsiz Vatandaşlarımızın Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Avusturya İş Piyasası Servisi, işsiz vatandaşlarımızın yaş ve cinsiyetlerine göre dağılımına ilişkin istatistik tutmamaktadır. Aşağıdaki tabela genel işsiz sayısının yaş ve cinsiyetlere göre dağılımını göstermektedir.

2015 Yılı Ortalaması

Yaş Grubu	Erkek	Kadın	Toplam	Bir Önceki Yıl değişim Oranı %
15-19	4.532	3.583	8.115	0,1
20-24	23.210	15.376	38.586	4,2
25-49	118.319	95.497	213.816	11,02
50->	59.010	34.805	93.815	16,9
Toplam	205.071	149.261	354.332	11

Kaynak: AMS 2015 Ortalama İstatistik Dökümü

2Uyarı: 5901 Sayılı Kanun kapsamında izin ile Türk vatandaşlığından ayrılan "Mavi Kart" hamili Türk uyruklular ile çifte vatandaşlık hakkı olup, bulunduğu ülke kimlik kartı ile işlemlerini yaptıran vatandaşlarımız bu sınıfa dâhil değildir.

İşsiz Vatandaşlarımızın Çalışma Dairelerine/ Bölgelere/İdari Yapılanmaya Göre Dağılımı

2015 Yılı Ortalaması

Eyaletler	Kadın	Erkek	Toplam	Son 12 Ay % Artış
Burgenland	31	68	99	15,6
Kaernten	45	69	114	15,9
Aşağı Avusturya	677	1204	1880	7,6
Yukarı Avusturya	560	924	1484	12,5
Salzburg	207	354	561	9,5
Steiermark	357	569	926	11,6
Tirol	482	582	1064	3
Vorarlberg	370	518	888	5,8
Viyana	2.349	3.901	6250	16,7
Toplam	5.077	8.188	13.265	12,2

Kaynak: AMS 2015 Ortalama İstatistik Dökümü *Meslek eğitimine devam eden vatandaşlarımız dâhildir.

2.3.3. SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIMLAR

2.3.3.1. Önemli Olaylar ve Gelişmeler

Federal Çalışma Bakanlığı

Çalışma hayatının sevk ve idaresinden sorumlu Bakanlık yeniden yapılandırılmıştır. Avusturya'nın çalışma hayatı ve sosyal güvenlik mevzuatı, 31 Ocak 2009 tarihine kadar Ekonomi, Çalışma ve Aile Bakanlığı ile Sosyal Güvenlik ve Tüketiciyi Koruma Bakanlığı olmak üzere iki farklı Federal Bakanlığın sorumluluk alanına bırakılmıştır. Bu tarihten itibaren gerçekleştirilen yasal düzenleme ile Federal Çalışma, Sosyal İşler ve Tüketiciyi Koruma Bakanlığı hayata geçirilmiş ve sosyal politika alanı tek bir kurumsal otoriteye bağlanmıştır.

Yeni Bakanlık, Özel Kalem Müdürlüğü, Basın Müşavirliği ve İç Denetim Organı yanında 7 ayrı ana hizmet biriminden teşekkül etmiştir.

1. Personel, Sivil Savunma,
2. Sosyal Sigortalar,
3. Tüketici Hakları ve Tüketicinin Korunması,
4. Bakım, Engelli Hakları ve Yardımları, Diğer Sosyal Yardımlar,
5. Avrupa Birliği, Uluslar Arası Kuruluşlar ve İlişkiler,
6. Çalışma Hayatı ve İş Piyasası,
7. İş Hukuku ve İş Teftiş Kurumu, şeklinde sıralanmaktadır.

Rudolf Hundstorfer'in Cumhurbaşkanı adayı olması nedeniyle, 26 Ocak 2016 tarihinde Çalışma Bakanlığı görevine Alois STÖGER atanmıştır.

Engelli Hakları Savunma Temsilciliği, Federal Sosyal Daire ve 9 Eyalet Temsilciliği, Federal Yaşlılar Konseyi, Federal Arabuluculuk Kurulu ve Federal Engelliler Komisyonu, doğrudan Bakanlığa bağlı veya sekreteryaya hizmetleri Bakanlık tarafından yürütülen kurum ve kuruluşlardır.

Hastalık sigortası, her Federal eyalette bulunan 9 Bölge, 6 İşletme ve 4 Kurumsal olmak üzere toplam 19 hastalık kasası tarafından yürütülmektedir. 2015 yılı itibarıyla toplam 6.553.415 kişi hastalık sigortalarına aylık prim ödemektedir. Gelirlerin % 82,7'sini prim kesintilerinden sağlayan hastalık sigortası, 8,5 Milyon'luk toplam nüfusun % 99,9' unu (6.553.415 Prim Ödeyen, 1.953.510 Aile Ferdi) kapsamında bulundurmaktadır. Sigorta kapsamında yapılan ve toplam bedeli 17,116 Milyar Avro olan yardım ve harcamaların tutarı, ulusal gelirin yaklaşık % 4,9'una karşılık gelmektedir. Sağlık tesislerine (% 28) ve doktorlara (% 24) yapılan ödemeler, gider kaleminin 52'sini (8,995 Milyar Avro) oluşturmaktadır.

Emeklilik sigortası 6 yetkili kurum tarafından yürütülmektedir. Bu kurumlar; Emeklilik Sigortası Kurumu (ücret karşılığı bağımlı çalışanlar için), Demiryolu ve Maden İşçileri

Sigorta Kurumu, Kamu Çalışanları Sigorta Kurumu, Bağımsız Çalışanlar Sigorta Kurumu, Çiftçiler Sigorta Kurumu ve Noterler Sigorta Kurumu, şeklinde sıralanmaktadır.

Emeklilik sigorta kurumlarına toplam 3.807.725 kişi sosyal güvenlik primi ödemiştir. Bu sayı içinde Çalışanların Emeklilik Sigortası Kurumu (PVA) 3.241.363 açık ara ilk sırada gelmektedir. Bağımsız çalışan toplam 566.362 kişi sosyal güvenlik prim kesintilerini, bağlı oldukları sosyal güvenlik kurumlarına yatırmıştır.

Emeklilik sigortası kurumlarının 39,564 Milyar Avro olan toplam gelirinin 30,378 Milyar Avrosu prim kesintilerinden sağlanmaktadır. 2015 yılının toplam gideri olarak verilen 39,563 Milyar Avro'nun 38,422 Milyar Avro'su sigorta aylıklarına harcanmıştır. 2015 yılında Emeklilik sigorta kurumları toplam 2.301.129 hak sahibine sigorta aylığı ödemiştir. Bu sayının 1.623.199'unu yaşlılık aylığı, 178.112'sini maluliyet aylığı, 505.818'ini de dul/yetim aylıkları oluşturmaktadır.

Her 1.000 çalışana düşen emekli sayısı 2015 yılı sonu itibarıyla 606 olarak tespit edilmiştir. Ortalama emeklilik yaşı erkek sigortalılarda 61,3 iken bu yaş kadınlarda 59,2 olarak belirlenmiştir.

Rapor döneminde emeklilik sigorta kurumlarına 148.467 aylık başvurusu tespit edilmiştir. Bu başvurulardan 62.400'ü yaşlılık aylığı, 50.655'i maluliyet aylığı, 29.086'sı dul aylığı ve 6.326'sı ise yetim aylığı talebiyle gerçekleşmiş olup, toplam 103.032 başvuru olumlu sonuçlanmıştır. Bu kapsamda 55.394 sigortalıya yaşlılık, 15.398 kişiye de maluliyet aylığı bağlanmış, 27.090 hak sahibine dul ve 5.150 hak sahibine yetim aylığı ödenmeye başlanmıştır.

Zorunlu kaza sigortası yürüten kurum sayısı 4 olup, bunlar; Genel Kaza Sigortası Kurumu, Demiryolu ve Maden İşçileri Kaza Sigortası Kurumu, Kamu Çalışanları Kaza Sigortası Kurumu ve Çiftçiler Kaza Sigortası Kurumu şeklinde sıralanmaktadır.

Toplam 6.264.402 sigortalının prim ödediği kaza sigortası kapsamında 98.947 hak sahibine aylık ödenmektedir. Bu aylıklar içinde kaza aylığı (75.137) ilk sırada gelirken, 12.221 dul ve 2.379 yetim aylığı verilmektedir. Kaza sigortasının 1,552 Milyar Avro tutan toplam gelirinin % 96,4'ü (1,496 Milyar Avro) prim kesintilerinden elde edilmektedir. Toplam harcama tutarının (1,628 Milyar Avro) yaklaşık 631 Milyon Avro'luk kısmı kaza aylıklarının finansmanı için kullanılmıştır. Kaza Sigortası tarafından 2014 yılında 179.223 iş kazası kaydedilmiştir.

2.3.3.2. Mevzuat Değişiklikleri ve Önemli Yargı Kararları

2.3.3.2.1. Mevzuat Değişiklikleri

***Bakım Sigortası (Pflegeversicherung)**

Bakım parası miktarlarında % 2 oranında artış olmuş olup, bakım parası 01.01.2016

1. basamak bakım grubu için	aylık	151,30 Avro,
2. basamak bakım grubu için	aylık	290,00 Avro,
3. basamak bakım grubu için	aylık	451,80 Avro,
4. basamak bakım grubu için	aylık	661,60 Avro,
5. basamak bakım grubu için	aylık	920,30 Avro,
6. basamak bakım grubu için	aylık	1.285,20 Avro
7. basamak bakım grubu için	aylık	1.688,90 Avro

olarak ödenmektedir.

Bakım parasına temel olarak ikamet yerinin Avusturya olması durumunda hak kazanılabilmektedir. Bir AB-Ülkesinde, EWR-Ülkesinde veya İsviçre'de ikamet edilmesi durumunda da gerekli koşulların bulunması halinde bakım parasına hak kazanılabilmektedir. Bakım parası sadece dilekçe ile talep edilmesi durumunda verilebilmekte ve uzman doktor raporu gerektirmektedir. Bakım parasından Avusturya veya yabancı ülkelere yapılan benzer ödemeler veya AB-ülkelerinden, ERW-ülkelerinden veya İsviçre'den ödenen bakım

paraları mahsup edilmelidir. Böyle bir ödemenin başlaması ve söz konusu değişikliklerin hemen, ayrıca bakım parası hakkına yönelik değişikliklerin (örneğin hastanede yatma ve yurtdışında bulunma) dört hafta içerisinde bildirilmesi gerekmektedir.

-Bakım paralarında birinci ve ikinci basamak için yeni düzenlemelere gidilmiş olup, 01.01.2015 tarihinden itibaren yeni başvurularda birinci basamaktan bakım parası almak için bakıma muhtaçlık süresi ayda 60 saatten 65 saate, ikinci basamak için 85 saatten 95 saate çıkartılmıştır.

-Evde bakım hizmetlerinin kalitesinin artırılması için ailelerin ve bakıma muhtaç kişilerin talepleri doğrultusunda ev ziyaretleri/ev teftişleri uygulamaya konulmuştur.

-Bakıcı aileler ve fertlerine ücretsiz psikolojik danışmanlık hizmeti getirilmiştir.

-Bakıcı ailelerin çocukları için kreş hizmeti getirilmiştir.

-Bakım hizmetini üstlenen bakıcının aniden bakım hizmetini bırakması veya çalışanların aile bireylerinden bir tanesinin bakıma muhtaç hale gelmesi durumlarında oluşan bu yeni sürecin organize edilmesi için ücretli izin hakkını kullanan kişilerin çocuk parası başvurularında kolaylıklar getirilmiştir.

-Federal Bakım Parası Yasası'na göre incelemelerde bulunacak doktor ve bakım hizmet uzmanlarına gerekli olan sertifikaları temin için kurs hizmeti başlatılmıştır.

-Federal Bakım Parası Yasası'nda yapılan yasal düzenleme ile bakıma muhtaçların ve yakınlarının online olarak başvuru yapıp bilgi alabilecekleri internet adresi hizmete sunulmuştur.www.pflegedaheim.at. Bunun yanında vatandaşlara Avusturya'daki bakım evleri/yurtları ve mobil sosyal hizmet uygulamaları hakkında bilgi vermeyi amaçlayan www.infoservice.sozialministerium.at uzantılı internet hizmeti kullanıma sunulmuştur.

-Federal Engelliler yasasında yapılan değişiklik ile 2015'ten itibaren engelli kişiler için yardımcı ve tedavi köpekleri yasal olarak tanımlanmıştır. Bu yeni yasal tanımın uygulamasına ilişkin yönetmeliğin hazırlanıp yayınlanmasında Federal Çalışma, Sosyal İşler ve Tüketiciyi Koruma Bakanı yetkilendirilmiştir.

-Engellileri istihdam yasasının 9. Maddesinin 2. Paragrafı uyarınca engelli istihdamı için öngörülen yasal rakamların altında kalan firmalara 2015 yılı için uygulanacak tazminatlar belirlenmiştir. Buna göre; çalıştırılmayan her bir engelli için ödenecek tazminatlar;

25-99 arası işçisi olan işverenler için aylık 248 €

100-399 arası işçisi olan işverenleri için aylık 348 €

400 ve üzeri işçisi olan işverenler için 370 €

*Malullük Yaşlılık ve Ölüm Sigortası (Pensionsversicherung) Aylıkları, 1 Ocak 2016 tarihinden itibaren % 1,2 oranında artırılmıştır. Dengeleme Zammı (Ausgleichzulage) miktarı da yalnız başına yaşayan hak sahipleri için 882,78 Avro olmuştur.

*18 yaşını tamamlamış olup da mesleki veya yüksek öğrenimlerini sürdüren çocuklar için yapılan aile yardımlarının (çocuk parası), 2013 yılı Eylül ayından itibaren, ebeveynleri yerine, doğrudan hak sahibi çocuğa ait banka hesap numarasına havale edilmesi uygulaması başlatılmıştır. Mevcut yasal durumda 18 yaşındaki bir hak sahibi için 138,80 Avro çocuk parası ödenmekte olup, bu miktar 19 yaşında 162 Avroya yükseltilmektedir.

*01.01.2014 tarihinde 50 yaşını doldurmuş olan sigortalılara, sadece sürekli olarak iş veya meslek göremezlik halinde maluliyet aylığı bağlanabilecektir. Bu tarihten önce yapılan geçici maluliyet aylığı ödemesi, iyileştirme aylığı (Rehabilitationsgeld) veya meslek değişikliği eğitimi yardımı (Umschulungsgelg) adıyla ödenmeye devam edecektir.

***Hastalık Sigortası Katkı Payı**

Sosyal sigortalar kanununda değişiklik yapan 2. Yasanın 2010 yılında yürürlüğe girmesiyle birlikte □ Bir Avrupa birliği ülkesi, Avrupa Ekonomi Bölgesine üye ülke yada İsviçre yahut Karşılıklı olarak sağlık sigortasını da içeren sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ülkelerden alınan emekli maaşlarından da, % 5,1 oranında bir tutar sağlık sigortası için kesilmektedir. Bu katkı payı sadece Avusturya sağlık sigortasından yararlanma hakkı olması durumunda kesilecektir. Bu nedenle yurtdışından alınan her türlü emekli maaşının ve bunlardaki değişikliklerin bildirmesi gerekmektedir.

***Reçete Ücreti Muafiyeti**

1 Ocak 2016 tarihinden itibaren geçerli reçete ücreti ve muafiyet sınırları yeniden belirlenmiştir. Buna göre; düzenlenen her reçete için sigortalılardan 5,70 Avro katkı payı alınacaktır.

Aylık net kazancı 882,78 Avro'yu aşmayan yalnız yaşayanlar ile aylık net kazançları 1.323,58 Avro'yu aşmayan eşler, katkı payı ödemeyecektir. Bu miktara çocuk başına 136,21 Avro eklenmektedir.

Aynı şekilde, hastalıkları ya da özürlülük hali nedeniyle ortalamanın üstünde harcamaları olan ve aylık net kazancı 1.015,20 Avro'yu aşmayan yalnız yaşayanlar il aylık net kazancı 1.522,12 Avro'yu aşmayan eşlere de reçete ücretinden muafiyet hakkı tanınmıştır.

Hastalık Kasaları tarafından sigortalılara düzenlenen Elektronik-Sağlık Kartı (E-Card) için 2015 yılında düzenleme bedeli olarak tahsil edilen 10.30 Avro, 2016 yılı için 10,85 Avro olmuştur.

***İşsizlik Sigortası (Arbeitslosenversicherung)**

İşsizlik Sigortası prim kesintisinin işçi payında esas alınan aylık kazanç sınırları 2016 yılı için yeniden belirlenmiş olup,

Aylık 1.311,00 Avro'dan az olan kazançlarda	Prim kesintisi yapılmayacaktır.
Aylık 1.311,00-1.430, 00 Avro kazanç aralığında	% 1 oranında,
Aylık 1.43,00-1.609,00 Avro kazanç aralığında	% 2 oranında,
Aylık 1.609,00 Avro'dan fazla olan kazançlarda	% 3 oranında

işsizlik sigortası prim kesintisi yapılacaktır.

*01.01.2013 tarihinden itibaren yürürlüğe sokulan yasal düzenleme kapsamında; malullüğe bağlı olarak uygulanan erken emeklilik (57 Yaş) sisteminde değişikliğe gidilmiştir. Buna göre; 57. yaşını doldurmuş olup, malûllük aylığı bağlanmasına ilişkin tespit işlemlerinin başlatıldığı tarihten (Stichtag) önceki son 15 yıl içinde en az 10 yıl süreyle yapmış oldukları işi hastalık veya engellilik hali nedeniyle artık yapabilecek durumda olmayan sigortalılar malûl kabul edilmektedir. Yeni düzenleme ile 57 yaş sınırı, 1.1.2013 tarihinden itibaren kademeli olarak 60 yaşa yükseltilmiştir.

Aynı yasal mevzuatla „Geçiş Aylığı" (Korridorpenzion) ile İlgili düzenlemede de değişikliğe gidilmiş ve 62. yaşın doldurulması ve 37,5 yıllık (450 ay) sigortalılık süresinin bulunması halinde bağlanan geçiş aylığı için öngörülen sigortalılık süresi, 1.1.2013 tarihinden itibaren kademeli olarak 480 aya (40 yıl) çıkarılmıştır.

2.3.3.2.2. Yargı Kararları

*** Ülke Sınırı Dışında Çalışanların Gelir Durumuna Göre Bağlanan Çocuk Bakım Parası**

Tarih : 22.10.2015 Sayı: 10 ObS 148/14h

Gelir durumuna göre belirlenen çocuk bakım parası için başvuruda bulunan çalışanın, diğer AB ülkesinde sigortalı olarak çalıştığı işi de dikkate alınarak hesaplama yapılır. Avusturya vatandaşı olan davacı, karısı ve doğan oğluyla birlikte Avusturya'da yaşamakta ve çocuk için aile yardımını almaktadır. Davacının karısı da 2007 yılından beri Avusturya'da çalışmakta olup, doğumdan sonra 26 Haziran 2013 tarihine kadar annelik parası ve akabinde 27 Haziran 2013 tarihinden 31 Aralık 2013 tarihine kadar gelire bağlı çocuk bakım parası almıştır. 1999

yılından beri kesintisiz olarak Almanya'da çalışan davacı 1 Eylül-31 Ekim 2013 tarihleri arasında Almanya velilik iznini kullanmıştır. Davacı 1 Eylül-31Ekim 2013 tarihleri arasında olan zaman dilimi için Avusturya'dan gelire bağlı çocuk bakım parası talebinde bulunmuştur. Davalı sigorta kurumu, davacının çocuğun doğumundan önceki son altı ayında Avusturya'da sigortalı olarak çalışmaması nedeniyle talebi reddetmiştir. İş ve Sosyal Mahkemesi 1 Eylül - 31 Ekim 2013 tarihleri arasında gelire bağlı çocuk bakım parası verilmesine karar vermiştir. Yüksek Mahkeme, Birlik Yasasına göre çocuk Avusturya'da yaşadığı ve annenin de çalıştığı için Avusturya'nın, aile yardımlarının öncelikli verilmesinden sorumlu olduğuna özellikle dikkat çekmiştir. Gelire bağlı çocuk bakım parası alabilmeye hakkı olması için özellikle ön şart olan bir ebeveyn tarafının çocuğun doğumundan önceki son altı ay Avusturya'da sigortaya tabi bir işte çalışmış olması gerekmektedir. Sadece Avusturya'da sigortaya tabi bir işte çalışmış olmasını gerektiren kısıtlama Birlik Yasasına aykırıdır. Bu sebeple başka bir ülkede çalışan ebeveynin sigortalı olarak çalıştığı işin de dikkate alınması gerekmektedir. Davacının gelire bağlı çocuk bakım parasına hak kazanıp kazanmadığı, Almanya'da ki gelirine bakılarak karar verilmek üzere sonraki oturuma bırakılmıştır.

* Yeni Yasaya Düzenleme: Yasal Emeklilik Sigortasına Göre Muhtemel Kalıcı Sakatlık (Maluliyet) veya İş Göremezlik Durumu

Tarih: 30/07/2015 Sayı: 10 ObS 40/15b

Sakatlık veya mesleki işgöremezlik durumunda sigortalının iyileşme olasılığının yüksek ihtimalle ortadan kalkması halinde sigortalı kalıcı olarak malul kabul edilir. Halen ruhsal sağlık bozukluğu nedeniyle işgöremez durumda olan davacı, ne tıbbi nede diğer yöntemlerle tedavi edilememiştir. Hastalığın kalıcı olması ve iyileşme olasılığının neredeyse mümkün görünmemesi nedeniyle kendisine geçici bağlanan maluliyet aylığının devam ettirilmesi talebinde bulunmuştur. Alt Mahkemeler, davalı Emeklilik Sigortası Kurumunun (PVA) davacıya (süresiz) kalıcı maluliyet aylığı bağlanması kararını vermiştir. Yüksek Mahkeme kararı onaylamıştır. Yüksek Mahkeme 1975 yılında dağan davacının 2012 tarihli Sosyal Hukuk Değişiklik Yasası sonrasındaki yeni yasal duruma göre karar vermiştir. Buna göre, fiziksel yada ruhsal nedenlerden dolayı iş göremez durumda olan sigortalı, iyileşme olasılığının mümkün olmaması yada iyileşme olasılığına çok düşük ihtimal verilmesi durumunda süresiz maluliyet aylığı hakkı kazanır.

* Anne-Çocuk-Sağlık Karnesinde Belirtilen Zamanlardaki Muayenelerin Yapıldığının Sigorta Kurumuna Kanıtlanmadığından Çocuk Bakım parasının Azaltılması

Tarih : 30/06/2015 Sayı: 10 ObS 157/14g

Çocuk bakım parasını alabilmek için yerine getirilmesi gereken Anne-Çocuk Sağlık Karnesinde belirtilen muayenelerin vaktinde yapılmaması durumunda, sigorta kurumu çocuk bakım parasını azaltıp, önceden ödenmiş olan parayı kısmen geri talep edebilir. Davacı bayan 10 ocak 2010 doğumlu kızı için 8 Mart 2010 tarihinden 9 Şubat 2011 tarihine kadar günlük 66 Avro miktarı olan „gelire bağlı çocuk bakım parasını" (varyant 12+2) almıştır. Davacı, anne - çocuk-sağlık karnesinde belirtilen zamandaki 10 uncu muayenesini vaktinde yaptırmıştır, ancak gerekli kanıtı sigortaya „çocuğu 3 yaşını doldurduktan sonra " gecikmeli sunmuştur. Mahkeme kararı ile sigorta kurumu, davacıya zamanında sunmadığı muayene kanıtlarından dolayı 10 Ekim 2010 tarihinden 9 Ocak 2011 tarihine kadar sadece günlük 49,50 Avro çocuk bakım parasına hakkı olduğunu belirtmiş ve davacıdan fazladan aldığı 1.518 Avroyu geri ödemesi talebinde bulunmuştur. Yüksek Mahkeme çocuk bakım parasının tam olarak alınabilmesi için gerekli olan anne-çocuk-sağlık karnesi muayenelerinin zamanında yapılıp kanıtlanması gerektiğine özellikle işaret etmiş ve davacının anne-çocuk-sağlık karnesi 10 uncu muayenesinin yapıldığının kanıtını, çocuğunun 3 üncü yaşını doldurmadan önce sigortaya sunmadığı için, çocuk bakım parasının geriye dönük azaltılmasını haklı bulmuştur. Bu nedenle davacının 1.518 Avroyu geri ödemesi kararını vermiştir. Sigorta kurumunun davacıya bununla ilgili bir hatırlatma yazısı gönderebileceği, ancak böyle bir hatırlatma yazısının (ödenmiş olan) çocuk bakım parasının (sonradan) azaltılması için yasaya göre bir ön şart olmadığı belirtilmiştir. Davacı vaktinde sunması gereken kanıtı "göz ardı ettiği" için, sigorta kurumunun çocuk bakım parasının kısmen geri ödenmesi talebinde bulunma hakkı olduğu hükmünü koymuştur.

* Almanca Kursuna Giderken Gerçekleşen Kazada, „Kaza Sigortası" Geçerli Değildir

Tarih : 30/06/2015 Sayı : 10 ObS 157/14g

Oturum vizesinin uzatılması için bir işçi boş vaktinde (çalışma saati dışında) Almanca kursuna gidiyorsa, yasal olarak „kaza sigortası güvencesi" altında değildir. Asyalı davacı 2008 tarihinden itibaren Avusturya'da ikamet etmekte olup,sürelî oturum vizesi ve çalışma hakkına sahiptir. Oturum vizesinin uzatılması için bölge idare makamı tarafından Almanca

kursuna gitmesi zorunlu tutulmaktadır. Davacı tekstil işçisi olarak çalışmaktadır. Boş vaktinde Almanca kursuna giderken bir trafik kazasında ağır yaralanmıştır. Davacı yasal kaza sigortası kapsamında yararlanmak istemiştir. Asliye Mahkemesi davacının talebini haklı bulmuştur. Ancak Temyiz Mahkemesi talebi reddetmiştir. Yüksek mahkeme özellikle Genel Sosyal Sigortalar Kanununun 116. Paragrafının 1. Maddesinin 5. Bendinin hükmüne dikkat çekmiştir ki, buna göre eğer sigortalının mesleki eğitim kurslarına giderek işinde kariyer yapması söz konusuysa, bu mesleki eğitim kursuna giderken geçirilen kaza yasal kaza sigortası kapsamı altına girmektedir. Ancak bunda yakın bir mesleki bağ aranmaktadır. Mesleki eğitim kursunun, sigortalının hedeflediği veya zaten icra ettiği meslek dalında olması şartı vardır. Yüksek Mahkeme Almanca kursuna genel eğitim amacı için gidildiğine, mesleki bağın eksik olduğuna ve mesleki bir amaç içinde olmayan eğitimin yasal sigorta kapsamı altında olamayacağına hükmetmiş ve Temyiz Mahkemesinin kararını tasdik etmiştir.

* Avusturya Bakım Parası ve İsviçre Sakatlık Ödeneği

Tarih : 28/01/2015 Sayı : 10 ObS 96/14m

İsviçre'de ikamet edip, Avusturya'dan ve İsviçre'den yaşlılık aylığı almakta olan Avusturyalı bir sigortalının, İsviçre'den sakatlık ödeneği almaya hakkı olup (aynı zamanda) Avusturya'dan bakım parası almaya hakkı yoktur. İsviçre'de ikamet eden Avusturya vatandaşı olan, hem İsviçre hemde Avusturya'dan emekli olup yaşlılık aylığı alan davacı,

İsviçre hasatalık sigortası kasasına tabidir. (Avusturya) Emeklilik Sigorta Kasasından İsviçre'de aldığı sakatlık ödeneğine bağlı olarak (Avusturya) bakım parası talebinde bulunmuştur. Asliye Mahkemesi davacının talebin reddine karar vermiştir. Temyiz Mahkemesinde ulusal hukuka göre tüm koşullar yerine getirildiği zaman ABAD'ın içtihat hukuku ışığında kişinin ikamet yerinin İsviçre olması durumunda bakım parası hakkı olduğuna karar vermiş ve itirazı kabul etmiştir. Yüksek Mahkeme, Avrupa Birliği Üye Devletleri ve İsviçre'ninde dahil olduğu 883/2004 sayılı sosyal güvenlik sistemlerinin koordinasyonu sözleşmesine atıfta bulunarak, Temyiz Mahkemesinin kararını iptal edip, Asliye Mahkemesinin verdiği red kararını onaylamıştır. Sözleşmeye göre bir kaç Üye Devletten aynı anda emeklilik maaşı alınması durumunda, sağlık sigortası bakımından ikametinin bulunduğu devletin sağlık sigortasına tabi olunur. Bu nedenle başvuru sahibi için

hizmet sunumundan sorumlu İsviçre sağlık sigortasıdır. Bakım parası hakkı Birlik Hukukuna göre de sağlık hizmeti kapsamında değerlendirilmektedir. Davacının, geçmişteki sosyal güvenlik primleri uzun yıllar Avusturya'ya ödenmiş olsa bile, bakım parasının ilke olarak federal bütçeden karşılanması ve Avusturya Bakım Parası Yasasına göre de davacının Avusturya'da daimi ikamet yeri bulunmadığından bakım parası almaya hakkı bulunmamaktadır.

2.3.3.3. Sayısal Veriler

Vatandaşlarımıza Ödenen Emekli Aylıkları

2015 Yılı		
Aylık Türleri	İkamet Yeri Türkiye	Türkiye'ye Havale AVRO
Yaşlılık	10.838	60.161.670,47
Maluliyet	507	5.949.491,87
Dul Aylığı/Yetim Aylığı	6.594	21.478.824,00
TOPLAM	17.939	87.589.986,34

Kaynak: Hauptverband'ın 01.02.2016 tarihli yazısı

2015 yılında Avusturya sigorta kurumları ülkemizde ikamet eden 17.939 hak sahibi vatandaşımıza (10.838 yaşlılık aylığı, 6.594 Dul/Yetim Aylığı, 507 Maluliyet Aylığı) yıllık toplam 87.589.824,00 Avro tutarında aylık havalesi gerçekleştirmektedir. Aylık havalesinin 60.161.670,47 Avro'su yaşlılık aylığından kaynaklanmaktadır.

2014 yılında İkamet yeri Avusturya olan toplam 10.126 vatandaşımız, bu ülkeden sigorta aylığı almıştır. Bu aylıkların en önemli bölümünü yaşlılık aylıkları (5.657) oluştururken, bu ülkede mukim 2.140 vatandaşımıza maluliyet aylığı ödenmiştir.

Sigorta Kolları İtibariyle Ödenek Alanların Sayısı

2015 Yılı

Sigorta kolları ve rejimleri	Yararlananların sayısı			
	Genel	Türk*		
Bağımlı Çalışan	1.379.602	5.657		
- Yaşlılık				
- Maluliyet			149.420	2.140
- Ölüm(Dul, Yetim)			418.953	2.329
- İşsizlik**			354.322	13.266
Bağımsız Çalışan/Serbest Meslek Sahibi	251.435			
- Yaşlılık				
- Maluliyet			21.069	
- Ölüm(Dul, Yetim)			84.877	
- İşsizlik				

Kaynak: Handbuch der Österreichischen Sozialversicherung 2015

*Uyarı: 5901 Sayılı Kanun kapsamında izin ile Türk vatandaşlığından ayrılan "Mavi Kart" hamili Türk uyruklular ile çifte vatandaşlık hakkı olup, bulunduğu ülke kimlik kartı ile işlemlerini yaptıran vatandaşlarımız bu sınıfa dâhil değildir. Avusturya'da mukim vatandaşlarımıza yapılan aylık ödemelerinin tutarı verilmemektedir.

**Bağımlı çalışanlar bölümündeki işsizlik sigortası yardımları bağımsız çalışanları da kapsamaktadır.

Sosyal Güvenlik Prim Oranları

Sosyal Güvenlik Prim Kesinti Oranları (%)

Sigorta Kolları ve Kesintiler	Ücret Karşı	İği Bağımlı Ça	ışan İşçiler
	İşçi ¹	İşveren	Toplam
Emeklilik Sigortası	10,25	12,55	22,80
Hastalık Sigortası	3,87	3,78	7,65
Kaza Sigortası		1,30	1,30
İşsizlik Sigortası	3,0	3,0	6,0
İşçi Odası Üyelik Aidatı	0,50		0,50

Kötü Hava Ödeneği Katkısı(1)	0,70	0,70	1,40
Konut Teşvik Katkısı	0,50	0,50	1,0
İşletme İçi Emeklilik Primi (2)		1,53	1,53

(1) : İnşaat sektörü çalışanları için

Sigorta Kolları ve Kesintiler	Ücret Karşılığı Bağımlı Çalışan Hizmetliler		
	İşçi	İşveren	Toplam
Emeklilik Sigortası	10,25	12,55	22,80
Hastalık Sigortası	3,87	3,78	7,65
Kaza Sigortası		1,30	1,30
İşsizlik Sigortası	3,0	3,0	6,0
İşçi Odası Üyelik Aidatı	0,50		0,50
Konut Teşvik Katkısı	0,50	0,50	1,0
İşletme İçi Emeklilik Primi (2)		1,53	1,53

(2): "işletme içi Emeklilik Sigortası" uygulanan işyerlerinde çalışanlar için

Sosyal Güvenlik Prim Kesinti Oranları (%)

Sigorta Kolları ve Kesintiler	Devlet Memurları		
	İşçi	İşveren	Toplam
Emeklilik Sigortası	11,75		11,75
Hastalık Sigortası	4,10	3,20	7,30
Kaza Sigortası		0,47	0,47
İşsizlik Sigortası	3,0	3,0	6,0
İşçi Odası Üyelik Aidatı	0,50		0,50
Konut Teşvik Katkısı	0,50	0,50	1,0

(2) : "İşletme içi Emeklilik Sigortası" uygulanan işyerlerinde çalışanlar için

İşsizlik Ödeneği

İş piyasasına amade olan işsizlere, ön sigortalılık koşulunun yerine getirilmesi halinde "İşsizlik Parası" (Arbeitslosengeld) ödenmektedir.

İşsizlik parasında uygulanan genel kural işsizlik müracaatından geriye doğru 2 yıl içinde en az 52 hafta süresiyle işsizlik sigortası primi ödenmiş olmasıdır. Hak sahibinin 25 yaşın altında olması halinde, işsizlik kaydından geriye doğru 1 yıl içinde en az 26 haftalık prim süresi talep edilmektedir.

İşsizlik Parası, asgari 20 hafta süreyle ödenmektedir. Ödeme süresi, geçmiş dönemdeki tüm çalışma süreleri içerisinde en az 156 hafta (3 yıl) işsizlik sigortası primi ödemiş bulunan hak sahipleri için 30 haftaya, 40 yaşını doldurmuş ve son 10 yıl içinde en az 312 hafta (6 yıl) işsizlik sigortası primi ödemiş hak sahipleri için 39 haftaya, başvuru tarihinde 50 yaşını aşmış ve son 15 sene içinde en az 468 hafta (9 yıl) prim ödemiş hak sahipleri için 52 haftaya yükseltilmektedir. İşsizlik parası, emeklilik sigortası kurumlarınca mesleki rehabilitasyona tabi tutulan hak sahiplerine istisnai olarak 78 hafta süreyle ödenebilmektedir.

İşsizlik parası miktarı, hak sahibinin son bir yıllık ortalama net gelirinin % 55'i oranında olup, 20-52 hafta arasında değişen süre için ödenebilmektedir. Hak sahibine, birlikte yaşadığı ve bakmakla yükümlü olduğu aile fertleri için ayrı ayrı günlük 0,97 Avro tutarında ilave ödeme yapılmaktadır. İşsizlik parası için tavan ücreti 4.650 Avro olarak belirlenmiştir.

İşsizlik sigortası kapsamında, işsizlik parası alma süresi dolan işsizlere, hak sahibinin herhangi bir geliri olmaması şartına bağlı olarak "Muhtaçlık Ödeneği" (Notstandshilfe) yardımıyla bulunmaktadır. Muhtaçlık süresine bağlı olarak yapılan bu yardımın miktarı, işsizlik parasının % 92-95'i oranında değişmekte olup, hesabında hak sahibinin veya birlikte yaşadığı aile fertlerinin gelirleri dikkate alınmaktadır.

İşsizlik sigortası kapsamında; hak sahiplerine Emeklilik Avansı (Pensionsvor schuss), Meslek Geliştirme Yardımı (Weiterbildungsgeld), Meslek Değitirme Parası (Umschulungsgeld) gibi ilave maddi destekler sağlanmaktadır.

İşsizlik Sigortasından Ödenek Alanların Sayısı

2015 Yılı

ÖDENEKLER	Kadın	Erkek	Toplam
İşsizlik Parası	64.132	86.966	151.138
Muhtaçlık Ödeneği	63.154	99.886	163.040
Emeklilik Avansı	4.463	1.020	5.483
Eğitim Yardımları	10.915	7.932	18.847
Diğer	34.571	27.381	61.952
GENEL	177.235	223.185	400.460

Kaynak: AMS Jahresbericht 2015

İş Kazaları ve Meslek Hastalıklarına İlişkin Veriler

VAKA	2011	2012	2013	2014	2015
İş Kazası	113.500	112.104	108.353	108.572	104.312
Meslek Hastalığı	1.498	1.474	1.569	1.520	1.421
Yol Kazası	12.810	13.328	13.905	13.101	13.038
Öğrenci Kazası	54.373	54.393	53.483	56.030	54.685
GENEL	182.181	181.299	177.310	179.223	173.456

Statistisches Handbuch 2016

Aile Yardımları ile İlgili Sayısal Bilgiler ve Aile Yardımlarının Miktarı Çocuk Parası Miktarları/Avro

2016 Yılı İtibariyle

Yaş	1. Çocuk	2. Çocuk	3. Çocuk	4. Çocuk	5. Çocuk	6. Çocuk
0 – 3	111,80	125,60	162,80	215,80	268,80	321,80
3 –10	119,60	133,40	170,60	223,60	276,60	329,60
10 -19	138,80	152,60	189,80	242,80	295,80	348,80
19-26	162,00	175,80	213,00	266,00	319,00	372,00

Kaynak:Federal Ekonomi Bakanlığı

- 7. ve sonrası her çocuk için 50 Avro fazla ödeme yapılır. -Engelli çocuklar için 150 Avro tutarında ek ödeme yapılmaktadır.

- 6-15 yaş grubuna giren çocuklar için her yılın Eylül ayında bir defaya mahsus olmak üzere „okul başlangıç desteği" adı altında çocuk başına 100 Avro ilave ödeme yapılmaktadır. Bu yardım için yazılı başvuru şartı aranmaz.

- Çocuk Parası, öğrenim hayatına devam edilmesi halinde kaideden 25, istisnai durumlarda da 26 yaşın tamamlanmasına kadar ödenebilmektedir.

***Çocuk Parasından Yararlanan Çocuk ve Aile Sayısı ile Ödenen Miktarlar**

Avusturya, ülkemizde yaşayan çocuklar için aile yardımı yapmamaktadır.

***Türkiye'de İkamet Eden Vatandaşlarımıza Yapılan Sosyal Sigorta Ödemeleri**

2015 Yılı

Aylık Türleri	İkamet Yeri Türkiye	Türkiye'ye Havale AVRO
Yaşlılık	10.838	60.161.670,47
Maluliyet	507	5.949.491,87
Dul Aylığı/Yetim Aylığı	6.594	21.478.824,00
TOPLAM	17.939	87.589.986,34

Kaynak: Hauptverband'ın 01.02.2016 tarihli yazısı

Yıl	Hak Sahibi	Miktar/Avro
2015*	68	392.892,75
2014	119	607.589,95
2013	113	569.088,56
2012	113	602.533,68
2011	132	738.595,05
2010	114	618.190,51
2009	130	606.907,92

* 2015 Yılı Eylül ayına kadar

2.3.4. GENEL VE MESLEKİ EĞİTİM

2.3.4.1. Önemli Olaylar ve Gelişmeler

29 Eylül 2013 tarihinde gerçekleştirilen genel seçim sonrası oluşturulan yeni Federal Hükümet, Eğitim Bakanlığının teşkilat yapısında değişikliğe gitmiş ve bu kapsamda "Eğitim, Kültür ve Sanat Bakanlığı" adıyla anılan Bakanlığın görev alanı eğitim ve kadın sorunlarıyla sınırlı tutulmuştur. Yeni Kabinenin Eğitim ve Kadın Sorunları Bakanlığı görevine Gabriele Heinisch-Hosek getirilmiş bulunmaktadır.

Aynı şekilde; yüksek öğrenim kurumlarından sorumlu Bilim ve Araştırma Bakanlığı lağvedilmiş olup, bu bakanlığın görevleri, "Federal Bilim, Araştırma ve Ekonomi Bakanlığı" adıyla oluşturulan yeni bakanlığa devredilmiştir.

2.3.4.2. Sayısal Veriler

Avusturya nüfusunun 324.236'sı "06-09", 331.109'u "10-13", 447.120'si ise "14-18" yaş grubunda bulunmaktadır. Avusturya genelinde ilk ve orta dereceli okullarda toplam 1.094.380 öğrenci bulunmakta olup, bunlardan 129.520'si yabancı ülke vatandaşıdır. Türk vatandaşı öğrenci sayısı da 15.823'tür.

Okul Türleri	Toplam Öğrenci	Avusturya Vatandaşı	Yabancı Vatandaşı	Ülke
İlkokul	328.143	283.341	44.802	
Ortaokul	59.568	52.029	7.539	
Özel Eğitim/ Sonderschulen	14.247	11.597	2.650	
Politeknik Okulu	15.816	12.783	3.033	
Yeni Orta Okul	148.568	126.734	21.834	
Lise	204.024	185.312	18.712	
Meslek Okulları/ Berufsschulen+BM S	176.994	158.506	18.488	
Yüksek Meslek Lisesi	147.020	134.558	12.462	
Avusturya Genel	1.094.380	964.860	129.520	

Kaynak: Federal İstatistik Kurumu (Schulstatistik 14.12.2015)

Türk Dili ve Kültürü Derslerine Devam Eden Çocukların Sayısı

Avusturya'da Türkçe ve Türk Kültür Derslerine devam eden Türk öğrencilerin sayısı 15.338 olup, bu öğrenciler için 161 öğretmen görevlendirilmiştir.

Almanca bilgisi yetersiz Türk öğrencileri, dersleri takip edebilmekle birlikte, eğitimleri için gereklisan bilgisine sahip olduklarını kanıtlamadan, daha üst sınıflara geçememektedir. Bu sorunun temelde iki nedene dayandığı gözlenmektedir. Bunlardan birincisi, vatandaşlarımızın çocuklarını okul öncesi kreş eğitimine göndermemeleri, bir diğeri ise aile birleştirmesi kapsamında Avusturya'ya sonradan gelen çocukların, oldukça ileri yaşlarda bu ülkeye getiriliyor olmalarıdır. Kreş eğitimi eksikliğinde, bütün talepleri karşılayacak ölçüde eğitim yeri bulunmamasından veya kendilerinden kaynaklanmayan bazı sorunlar yaşansa da, birçok vatandaşımızın, çocuklarının kreş kayıtlarında mümkün ölçüde erken tedbir almadığı ve ön kayıt işlemi için ilgili kurumlara zamanında başvuruda bulunmadığı tespitlerimiz arasındadır.

Okul Türleri	Toplam Öğrenci Sayısı	Kız Öğrenci Sayısı
İlkokul	5.258	2.501
Ortaokul	1.126	530
Özel Eğitim/Sonderschulen	534	232
Politeknik Okulu	475	198
Yeni Orta Okul	3.604	1.758
Lise	1.046	667
Meslek Okulları/ Berufsschulen+BMS	2.636	1.098
Yüksek Meslek Lisesi	1.144	-
Genel Toplam	15.823	7.608

Kaynak: Federal İstatistik Kurumu (Schulstatistik 14.12.2015)

2013/2014 Eğitim Yılı İstatistikleri

Okul Türleri	Toplam Öğrenci Sayısı	Kız Öğrenci Sayısı
Zorunlu Eğitim	5.290	2.593
Temel Eğitim	1.940	931
Özel Eğitim/Sonderschulen	567	227
Politeknik Okulu	504	207
Yeni Orta Okul	3.097	1.463
Lise	1.043	649
Meslek Okulları/ Berufsschulen+BMS	2.752	1.179
Yüksek Meslek Lisesi	879	484
Genel Toplam	16.072	7.733

Üniversite Eğitimine Devam Eden Türk Vatandaşları Sayısı ve Devam Ettikleri Üniversitelere Göre Dağılımı

Öğrenim Branşları	Toplam Öğrenci Sayısı	Erkek	Kadın
Viyana Üniversitesi	1.515	779	136
Graz Üniversitesi	40	8	32
İnnsbruck Üniversitesi	105	47	58
Viyana Tıp Üniversitesi	12	26	46
Graz Tıp Üniversitesi	8	3	5
İnnsbruck Tıp Üniversitesi	15	7	8
Salzburg Üniversitesi	83	37	46
Viyana Teknik Üniversitesi	1.241	807	434
Graz Teknik Üniversitesi	52	36	16
Leoben Montan Üniversitesi	28	21	1
Viyana Yer Bilimleri Üniversitesi	31	16	21
Viyana Veteriner Üniversitesi	2	1	1
Viyana Ekonomi Üniversitesi	223	121	102
Linz Üniversitesi	101	49	52
Klagenfurt Üniversitesi	23	16	7
Diğer	79	59	20
Genel Toplam	3.556	1.990	1.566

Kaynak: Federal Bilim, Kadın ve Aile Bakanlığı (08.01.2016)

Mesleki Eğitim Görenlerin Sayısı

İkili (dual) sistemde mesleki eğitim Avusturya'da önemli bir toplumsal değer taşımaktadır. 10 ncu sınıf öğrencilerinden % 38,8'i dual sistemli mesleki eğitimi seçmekte, % 42'si ise tam gün okul eğitimli meslek okullarına devam etmektedir. Yani gençlerin % 80,8'i mesleki eğitim yoluyla hayata atılmayı tercih etmektedir. Bununla birlikte, eğitim sistemi, kurumlar

arasında geçişlere imkân tanır niteliktedir. Yani, mesleki eğitimini sürdüren bir genç, aynı zamanda lise bitirme diploması da alma olanağına sahip bulunmaktadır.

Avusturya genelinde yaklaşık 30.374 işletmede toplam 254 dalda (14'ü tarım ve orman meslekleri) meslek eğitimi verilmektedir. Bu eğitimi gören 109.963 gencin 1.426 kadarı Türk vatandaşdır. İstatistiklere göre, her yıl 10.000 kadar genç herhangi bir mesleki eğitim kurumuna devam etmeksizin veya eğitimlerini tamamlamaksızın diplomasız olarak öğrenim hayatlarını sonlandırmaktadır. Aşağı Avusturya (17.693) ve Viyana (17.406) yoğun çırak eğitiminin verildiği diğer büyük eyaletlerdendir.

Çırakların Sektörlere Göre Dağılımı (2015 İstatistikleri Esas Alınmıştır)

SEKTÖRLER	ÇIRAK		İŞLETME SAYISI		TÜRK GENÇLERİ %		SAYI	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Esnaf- Sanatkar	49.183	46.365	17.891	17.020	1,2	1,3	590	603
Sanayi	16.044	15.491	1.320	1.280	0,6	0,5	96	78
Ticaret	16.745	15.883	4.595	4.338	1,9	2,0	318	318
Banka-Sigorta	1.255	1.186	263	245	0,5	0,4	6	5
Taşıma- Ulaştırma	2.404	2.547	403	404	0,5	0,7	12	17
Turizm- Eğlence	9.646	9.075	3.486	3326	0,9	1	87	90
Bilgi İletişim	2.422	2.263	1.341	1280	0,6	0,6	15	14
Ticaret Odası Dışı	8.162	7.875	2.474	2376	0,6	0,5	49	50
İşletmeler Üstü	9.217	9.328	105	105	2,9	2,7	267	251
GENEL	115.068	109.963	31.878	30.374	1,2	1,3	1.440	1.426

2.3.5. İŞGÜCÜ GÖÇÜ VE UYUM

2.3.5.1. Önemli Olaylar ve Gelişmeler

Avusturya, bir göç ülkesi olmadığını her vesile ile iddia ediyor ve gündemde tutuyor olsa da, iş gücü piyasalarında yaşanan gelişmeler, yabancı işgücünün kontrollü bir şekilde ülkeye gelmesine imkân sağlandığını göstermektedir. Özellikle, yerli iş gücü ile doldurulamayan nitelikli işgücü açığı, AB ve üçüncü ülke vatandaşları ile kapatılmak istenmektedir. Bu gaye ile oluşturulan yasal zeminde, her yıl açıklanan meslek dallarındaki personel ihtiyacı için

ülkemizden de başvuru yapılabilmektedir. Bu başvurular, başvuru sahibinin yaşı, yabancı dil bilgisi seviyesi, mesleki eğitimi ve meslek deneyimi kapsamında ve belli bir puanlama sistemi esas alınarak değerlendirilmektedir. Göçmen adayının, niteliğine uygun bir işyeri bulunduğunu belgelemesi ve toplam 75 puandan en az 50 puan alacak niteliğe sahip olması zorunludur. Aynı şekilde, çok üst düzey kalifikasyona sahip yabancı iş gücünün istihdamında da benzeri puanlama sistemi uygulanmakta, ancak başvuru sahibinden 100 toplam puandan en az 70 puan alması beklenmektedir. Bu kapsamda çalıştırılacak kişilere ödenecek asgari brüt ücret sınırı da ilgili Bakanlık tarafından belirlenmektedir.

Öte yandan; Avusturya’da yüksek öğrenimlerini tamamlayan üçüncü ülke vatandaşlarına, tahsillerini bitirdikleri tarihten itibaren 6 ay içinde eğitim alanlarına uygun bir iş bulmaları halinde, oturma ve çalışma izni verilmesi yasal zorunluluktur. Bu kesimden bir kişiyi istihdam edecek işverenlerin en az 2.187,50 Avro tutarında bir aylık brüt ücret ödemeyi taahhüt etmesi gerekmektedir.

Avusturya’da yüksek öğrenim gören üçüncü ülke vatandaşları da Yabancı İşçi İstihdam Yasası hükümlerine tabi olup, bunlar da çalışma izni almak suretiyle, belli saat ve kazanç sınırında çalışma hakkına sahiptir. Bu tür istihdam ilişkisi için düzenlenecek çalışma izni, iş piyasası incelemesine tabi olmayıp, işverenlerin başvurusu ile gerçekleşmektedir. Haftalık çalışma saatinin daha uzun süre öngörülmesi halinde, yerel makamlar (AMS), iş piyasasındaki gelişmeleri ve ihtiyaçları esas alarak karar vermektedir.

Avusturya’da mukim bir işletme veya işveren, İş Piyasası Servisi’nin (AMS) aranılan niteliklere sahip kilit personel ihtiyacına cevap verememesi halinde, aylık 2.916 Avro brüt ücret ödemeyi taahhüt etmesi şartıyla, üçüncü ülkelerde kilit personel getirebilmektedir. Bu statüde istihdamı düşünülen personel için de puanlama sistemi uygulanmakta olup, 75 tam puandan en az 50 puana ulaşılması gerekmektedir.

Diğer Batı Avrupa ülkelerinde olduğu gibi, Avusturya’da da, toplumun bir kesimi, yabancı nüfusu, yaşanan ekonomik sıkıntıların, bazı çevresel veya sosyal sorunların, asayiş ve güvenlik kaygılarının sorumlusu olarak görme eğilimindedir. Bu eğilim, zaman zaman bazı

siyasi partiler, sivil toplum örgütleri veya bir kısım basın ve yayın kuruluşları tarafından da suiistimal edilerek, ülkede yabancı aleyhtarı bir ortamın doğmasına veya yayılmasına zemin hazırlamaktadır. Bu kesimler, politikalarını, “yabancılar Avusturya toplumuna uyum sağlamıyor” tezine dayandırırken, yabancı aleyhtarı tutum ve davranışlarına kılıf sağlama arayışıyla, entegrasyon konusundaki başarısızlıkların sorumluluğundan adeta kaçmak istemektedir. Entegrasyon sürecinin başarısı, yerleşik yabancı nüfusun uyum arzusu ve barış içinde birlikte yaşam kararlılığı kadar, yerli halkın da yabancıları kabul etmelerine ve güçlü bir ortak yaşam çabasına bağlıdır. Burada siyasetten beklenen, yabancıların güven duyabilecekleri kurumsal yapıların hayata geçirilmesi ve yabancı nüfusun uyumunu engelleyen yasal mevzuatın ayıklanarak süratle değiştirilmesidir.

Sanayileşmiş demokratik bir toplum düzeninin, hukuk sistemi içinde ayrımcılığı kabullenmesi zaten mümkün değildir. Avusturya’da da, din, ırk, dil, cinsiyet, etnik köken veya milliyet esaslı ayrımcılığı suç eylemi olarak değerlendiren yasal düzenlemeler vardır ve uygulanmaktadır. Ancak, mevcut yasal düzenlemelere de rağmen, yabancı aleyhtarı bir takım eylem ve söylemler de bulunmaktadır.

Bazı kişi, kurum ve grupların taciz, saldırı, tartaklama ve kundaklama şeklinde tezahür eden yabancı karşıtı fiillerini, basit asayiş olayı şeklinde sunmaya çalışmak veya bunları zararsız göstermeye gayret sarf etmek de, yabancı düşmanlığının bir başka türüdür. Bu tavır, elbette ki Avusturya toplumunun çok büyük bir bölümünü olduğu gibi, bu ülkede huzur, barış ve güven içinde Avusturyalı komşularıyla yaşamak isteyen, kanunlara bağlı, insan hakları ve temel özgürlüklere saygılı, kişisel hak ve yükümlülüklerinin bilincinde olan vatandaşlarımızı ve onların samimi entegrasyon çabalarını olumsuz yönde etkilemektedir.

Son dönemde Avrupa’daki olaylar bahane gösterilerek bazı Türk dernekleri ve kuruluşlarına yönelik gerçekleştirilen saldırılar da bulunmaktadır. Bu saldırılar Avusturya’daki bir kısım aşırı grupların faaliyetlerinin daha yakından izlenmesi gerektiğine dikkat çekecek niteliktedir.

Avusturya’da ırkçılıkla mücadele etmek ve toplumsal duyarlılığı artırmak üzere 1999 senesinde kurulan ZARA (Zivilcourage und Anti-Rassismus-Arbeit) isimli sivil toplum

kuruluşu, çalışmaları hakkında düzenli olarak yıllık raporlar hazırlamaktadır. “İrkçılık Raporu” adıyla yayınlanan raporların sonuncusu 2015 yılına ait olup, bu yıl içinde tespit edilen eylemlere bu raporda yer verilmekte ve kuruluşa intikal eden veya ettirilen yabancı aleyhtarı tüm girişimler sıralanmaktadır.

ZARA'nın 2014 Yılı İrkçılık Raporunda, rapor döneminde 927 ırkçı eylemin kayıt altına alındığına ve bu eylemlerden büyük bir bölümünün internet ortamı, kamusal alan ve hizmet sektöründe belirlendiğine dikkat çekilmektedir. Eylemlerin, vuku bulunduğu alanlara göre oransal dağılımı aşağıda verilmektedir:

Kategoriler	2013 (%)	2014 (%)	2015 (%)
Hizmet Sektörü ve Hizmet Sunumu	19	19	15
İnternet Üzerinden Yayın	20	17	20
Kamusal Alan	19	20	22
Polis Teşkilatı	8	7	6
Siyasi Hayat ve Basın/Yayın Kuruluşları	8	8	13
Duvar Yazıları, Afiş ve Hakaret İçeren Karalamalar	8	8	8
Çalışma Hayatı	7	8	7

Sıralanan bu eylemlerin sadece % 31 'ü eyleme doğrudan muhatap kalanlar tarafından ihbar edilmiştir. İhbar sahiplerinden % 53'ü ise, bizzat şahit olduğu veya gözlemlediği eylem hakkında bildirimde bulunmuş ve bunların kayıt altına alınmasını talep etmiştir.

ZARA yetkilileri, gerek çalışma hayatında, gerekse kamusal alandaki ırkçı eylemler sıralamasında, başörtüsü taşıyan kadınlara yönelik şiddet ve taciz girişimlerinin önde geldiğini ve bu eylem kayıtlarında önceki yıllara oranla büyük artış gözlemlendiğini ifade etmektedir.

İrkçi eylem ve saldırılardan 69'ünün plaket, afiş veya slogan kullanılarak gerçekleştirildiği, bunlardan 5'i toplu taşıma araçları olmak üzere 62'nin Viyana'da tespit edildiği, afiş, karalama ve duvar yazılarında; % 49 oranında Yahudi aleyhtarlığının, % 20 oranda İslam dini karşıtlığının, % 10 oranda Afrika karşıtlığının, % 3 oranda Türk düşmanlığının ve % 18 oranda ırkçılığın işlendiği ifade edilmektedir.

2.3.5.2. Sayısal Veriler

Avusturya Uyuğuna Geçen Vatandaşlarımızın Yıllar İtibariyle Sayısı

Yıl	Sayı
2013	1108
2014	885
2015	998

Avusturya Uyuğuna Geçen Vatandaşlarımız ile Diğer Yabancıların Sayısal Mukayesesi

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Türk	2077	1664	1242	937	1181	1200	1108	885	998
Sırp	4216	2582	1638	829	548	710	824	671	636
Bosna-H.	3329	2207	1457	1279	1174	1131	1039	1120	1218
Makedon	415	377	281	150	182	163	183	211	224
Hırvat	1349	824	440	456	363	401	224	184	143
Slovak	56	46	50	66	64	78	97	107	102
Sloven	12	28	23	13	26	13	19	19	18
Macar	75	56	72	68	66	71	83	112	120
Çek	42	41	46	28	37	26	36	43	58
Romen	455	382	246	114	223	275	224	244	221
Bulgar	93	63	66	46	46	65	84	87	91
Polonya	172	129	138	99	91	60	91	114	100
Toplam	14.041	10.268	7.990	6.190	6.754	7.107	7.418	7.693	8.265

Türk Derneklerine İlişkin Sayısal Bilgiler (*)

Dernek Türü	Sayı
Üst Kuruluşlar	11
Dini Hizmet Amaçlı Dernekler**	72
Sosyal ve Kültürel Amaçlı Dernekler	52
Spor Dernekleri	2
Diğerleri	4
Toplam	141

*Viyanalı Başkonsolosluğumuz verileri esas alınmıştır, tüm Avusturya'da 250 kadar derneğin faaliyet gösterdiği düşünülmektedir.

**Bu derneklerin 63'ü ATİB'e bağlıdır

2.3.6. İKİLİ VE ÇOK TARAFLI ANLAŞMALAR/İKİLİ İLİŞKİLER

Türkiye-Avusturya İşgücü Sözleşmesi 15.05.1964 tarihinde imzalanmış ve aynı tarihte yürürlüğe girmiştir. Sözleşme, resmen iptal edilmemiş olmakla birlikte, yabancı işgücü getirme yasağı kararına dayanarak artık uygulanmamaktadır.

Türkiye-Avusturya Sosyal Güvenlik Sözleşmesi 28.10.1999 tarihinde imzalanmış olup, 01.12.2000 tarihinde yürürlüğe sokulmuştur. Bu Sözleşme ile aynı tarihte yürürlüğe giren İdari Anlaşma'nın imza tarihi de 15.11.2000 olarak kayıtlıdır.

Avusturya, 1949 senesinde kurulan ve üye sayısı 49'a ulaşan Avrupa Konseyi'ne 1956 yılında üye olmuştur. Avrupa Konseyi tarafından 18.10.1961 tarihinde kabul edilen Sosyal Şart'ı 10.09.1969 tarihinde onaylayan (BGBL. 460/1969) Avusturya, 2010 yılında Şartın 7. (Çocuk ve Gençlerin Korunması), 8. (Çalışanların Korunması), 16. (Ailenin Korunması), 17. (Annenin Korunması) ve 19 (Göçmen İşçiler ve Aile Fertlerinin Korunması) maddelerinin uygulamalarına ilişkin ülke raporu sunmuştur.

Avusturya, Gözden Geçirilmiş Sosyal Şartı 01.05.2011 tarihinde onaylamıştır. Bu kapsamda 2,4,5,6,26 ve 28 nci maddelere ilişkin ülke raporu 2013 yılı Ekim ayında teslim edilmiş bulunmaktadır.

Avusturya, 1919 ve 1938 yıllarını kapsayan dönemde ve 1947 senesinden itibaren Uluslar arası Çalışma Örgütü (ILO) üyesidir. ILO'nun 188 sözleşmesinden 54'ünü onaylayan Avusturya, bunlardan 46 tanesi yürürlükte, insan haklarına yönelik temel sözleşmelerin tamamına taraftır. Bu sözleşmeler sırasıyla; 29 No'lu Zorla Çalıştırma Sözleşmesi 1960 yılında,

87 No'lu Sendika Özgürlüğü ve Sendikalaşma Hakkı Sözleşmesi 1950 yılında,

98 No'lu Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı Sözleşmesi 1951 yılında,

100 No'lu Eşit Ücret Hakkı Sözleşmesi 1953 yılında,

105 No'lu Zorla Çalıştırma Yasağı Sözleşmesi 1958 yılında,
111 No'lu Ayırmacılığın Önlenmesi Sözleşmesi 1973 yılında,
138 No'lu İstihdamda Asgari yaş Sözleşmesi 2000 yılında ve
182 No'lu En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi 2001 yılında onaylanarak kabul edilmiştir.

Onayladığı ortalama sözleşme adedi (54) Avrupa Birliği ortalaması altında kalan Avusturya, İLO sözleşmelerinin onay sürecinde, ulusal mevzuatın sözleşme hükümleriyle tam uyumunun sağlanmış olmasını esas almakta ve sürecin bundan sonra başlatılmasını tercih etmektedir.

Avusturya 2013 yılı Kasım ayında iş sağlığı ve güvenliği alanındaki 187 sayılı İLO Sözleşmesini onaylamış bulunmaktadır.

Avusturya, 1995 yılında üyesi olduğu Avrupa Birliği'nin Adalet Divanı (ABAD) kararlarını ulusal mevzuatına yansıtmada gerekli hassasiyeti göstermemektedir. Bu bağlamda; Birlik ülkelerinin aile birleştirmelerinde şart olarak ileri sürecekleri gelir garantisi sınırında üye devletlerin kendi milli mevzuatlarındaki sosyal yardım sınırlarını esas almaları gerektiği yolundaki ABAD yorum kararını uygulanmamaktadır. Zira Avusturya aile birleştirmesi uygulamasına getirdiği gelir garantisi koşulunda ülkedeki sosyal yardım sınırını, başvuru sahibinin düzenli harcamalarını da (kira, nafaka, banka kredi taksidi vb.) dikkate almak suretiyle yükseltmektedir. Bu uygulama ile aile birleştirmesi koşullarının, ABAD Kararına da ters düşecek şekilde zorlaştırıldığı aşikârdır.

Avusturya, yerleşmek amacıyla gelen 3. ülke vatandaşı yabancılara bir "Uyum Sözleşmesi" (Integrationvereinbarung) imzalatmakta ve belli bir süre zarfında ve belli seviyede (B1) Almanca bilgisine vakıf olduğunu kanıtlayamayan yabancılara, dolayısıyla da vatandaşlarımıza güvenceli ikamet statüsü (süresiz oturma izni-Daueraufenthalt) tanımamaktadır. Bu sözleşmedeki yükümlülükleri yerine getirmeyenlere de ayrıca para cezası uygulanmaktadır. Avusturya'daki "Uyum Sözleşmesi" uygulamasının, Hollanda'da yaşayan yabancılara tatbik edilen uyum kursları ve sınavları ile birebir örtüşmekte olduğundan ve

Utecht Temyiz Mahkemesi'nin, 1/80 sayılı OKK kapsamında Türk vatandaşlarının uyum kurslarına tabi tutulamayacağı yolundaki kesinleşmiş kararından hareketle, Türkiye-AB Ortaklık Hukukuna ters düştüğü düşünülmektedir. Kaldı ki, vatandaşlarımıza beş yıllık yasal ikametten sonra sağlanan çalışma izni muafiyet hakkı, aynı zamanda güvenceli ikamet hakkını da kapsamı ortaklık hukuku gereğidir. eşitliğinin sağlanması (Madde 157) hedeflenmiştir.

Avusturya, fakirlikle mücadeleyi hedefine alan "2020 AB Strateji Belgesi" kapsamında düzenli hazırlanan ülke raporunda; sosyal dışlanma ve fakirlik tehdidi altında yaşayan nüfus sayısını 2020 yılına kadar 235.000'e indirmeyi, ileri yaş çalışanlar ile çocuk, genç ve göçmenlerin iş piyasasına katılım oranı artırmayı, erken yaşlarda emeklilik imkânını daraltmayı, çocuk sahibi kadın çalışanları iş piyasasında tutma veya bunların iş piyasasıyla yeniden uyumunu sağlamayı amaçlamıştır ve bu amaçlara yönelik proje, program ve destek tedbirleri uygulamaktadır.

2.3.7. HAZIRLANAN ARAŞTIRMA RAPOR

Avusturya Federal Çalışma, Sosyal İşler ve Tüketiciyi Koruma Bakanlığı'nın Görev ve Yetkileri ve Merkez Teşkilatının Örgütlenme Biçimi

Federal Çalışma, Sosyal İşler ve Tüketiciyi Koruma Bakanlığı; Avusturya'da çalışma hayatını düzenlemekte, iş güvenliği ve işçi sağlığı ve güvenliği tedbirlerini almakta ve denetlemekte, işsizlikle mücadele, genç işsizliği ve işsizlikten korunma tedbirleri konusunda politika belirlemekte ve bu politikaların uygulanmasını sağlamaktadır. Bakanlığın çalışma alanları arasında öncelikle Federal Adalet Bakanlığı'nın çalışma sahasına girmeyen iş hukukundan doğan işler yer almaktadır. Bunlar özellikle; iş sözleşmesi hukuku, işçi koruma hukuku, iş ve işletme hukuku ve iş hukuku alanında kolektif hukuki çalışmalardır. Bakanlığın diğer çalışma alanları ise iş piyasasından doğan işler, genel sosyal politika, sosyal sigorta işleri ile işsizlik sigortası ve kaza sigortasından doğan işler, genel ve özel bakım işleri, engelliler, muhtaçlar ve sosyal yardım işleri, bakım hizmetleri koordinasyonu, genel nüfus politikası, emeklilik politikası işleri, Federal Aile ve Gençlik Bakanlığı ile birlikte gönüllülük politikası işleri ve

tüketiciyi koruma yasasının dahil olduğu tüketici politikasından doğan işler olarak sıralanmaktadır.

Bakanlık bünyesinde yedi tane Genel Müdürlük bulunmaktadır. Bunlar Personel İlişkileri, Sosyal Sigortalar, Tüketici Hakları, Sosyal Yardımlar, AB ve Dış İlişkiler, İstihdam ve İş Piyasası, İş Hukuku ve İş Teftiş Genel Müdürlükleridir. Bunun dışında beş adet de Bağlı Kuruluş hizmet vermektedir. Bağlı Kuruluşlar; Engelli Hakları Savunma Temsilciliği, Federal Sosyal Daire ve 9 Eyalet Temsilciliği, Federal Yaşlılar Konseyi, Federal Arabuluculuk Kurulu ve Federal Engelliler Komisyonu'dur.

- I. Bölüm 1 olarak da adlandırılan birinci Genel Müdürlük; personel ilişkileri, genel hukuki işler ve ihale işleri, bilgi teknolojileri ile bütçeden sorumludur.
- II. İkinci Bölüm Avusturya resmi sosyal sigortası ile resmi emeklilik sigortasına ilişkin konularda çalışmaktadır (resmi hastalık ve kaza sigortalarından Sağlık Bakanlığı sorumludur).
- III. Üçüncü bölüm ise Tüketiciyi Koruma Hukuku, Genel Sözleşme Hukuku, Kira ve İkamet Hukuku, Emlakçı Hukuku, mali hizmetler, rekabet hukuku, ticaret hukuku ile fiyat hukuku gibi alanlarda faaliyet göstermektedir.
- IV. Dördüncü Bölüm bakım sigortası, engelliler, muhtaçlık ve sosyal yardım işleri ile engelliler politikası ilkeleri gibi konularla iştigal etmektedir.
- V. Beşinci Bölümde Avrupa Birliği, uluslararası ilişkiler ve sosyal politikaya ilişkin temel konular ele alınmaktadır.
- VI. Tam istihdam ve iş piyasasının işlevselliğinin optimal düzeyde tutulması hedefine yönelik çalışmalar altıncı bölümün faaliyetleri arasındadır. Ayrıca bu bölümde işsizlikle mücadele, istihdamın desteklenmesi, iş piyasasına kişilerin entegrasyonu gibi konularla da ilgilenilmektedir.
- VII. Yedinci Bölümün en önemli faaliyet alanı ise iş teftiş kuruludur. Bu bölüm aynı zamanda iş hukuku alanıyla ilgili olan iş ilişkilerindeki hukuki meseleleri de düzenlemektedir.

***Avusturya Federal Çalışma, Sosyal İşler ve Tüketiciyi Koruma Bakanlığı'nın Taşra Teşkilatı**

Avusturya eyalet sistemine dayalı demokratik bir cumhuriyettir. Federal bir cumhuriyet olarak Avusturya dokuz eyaletin bir araya gelmesiyle oluşmuştur. Her bir eyalet, başında eyalet başbakanının bulunduğu bir eyalet hükümeti tarafından yönetilir. Sahip olduğu federal idari yapılanma sebebiyle Avusturya Devleti taşraya merkezden hizmet götürmemekte ve eyalet hükümetleri aracılığıyla taşradaki vatandaşlarına hizmet sunmaktadır.

***Federal Çalışma, Sosyal İşler ve Tüketiciyi Koruma Bakanlığı'nın Yurtdışı Teşkilatı**

Avusturya Devleti'nin sınırları dışında vatandaşlarının yoğun olarak bulunduğu ülkeler mevcut değildir. Bu nedenle Avusturya sınırları dışında bulunan vatandaşlarına ülkemizde olduğu gibi çeşitli kurumların ihtisas birimleriyle değil, büyükelçilikler ve konsolosluklarda görev yapan idari personeli ile hizmet vermektedir ve Federal Çalışma, Sosyal İşler ve Tüketiciyi Koruma Bakanlığının bir yurtdışı teşkilatı bulunmamaktadır.

faaliyet göstermektedir. Avusturya sosyal sigorta sisteminin görevleri arasında, sigorta hizmetlerinin yanında önleyici sağlık hizmetleri, iş kazası ve meslek hastalıklarının önlenmesine yönelik danışmanlık hizmetleri ile rehabilitasyon çalışmaları bulunmaktadır.

Avusturya sosyal sigortası sağlık, emeklilik ve kaza sigortalarından oluşan üç kuruluşuyla geniş çerçevede bir güvence vermektedir. Avusturya nüfusunun neredeyse tümü Avusturya sosyal sigortasının en azından bir kuruluşu tarafından kapsanmıştır. Her eyaletin kendi içerisinde riskler bazında ayrılmış, sosyal sigorta kuruluşları mevcuttur. Avusturya Sosyal Sigorta Kurumları Birliği, ülke çapında bütün sosyal sigorta kuruluşlarının eşgüdümünü sağlamaktadır. Birliğin yönetim yapısında işçi ve işveren temsilcileri de yer almaktadır. Devletin denetim hakkı saklıdır ancak kararlara karışma hakkı bulunmamaktadır. Kuruluşun denetlenmesi, Çalışma, Sosyal İşler ve Tüketiciyi Koruma Bakanlığı'nın görev alanına giren konularda Sağlık Bakanlığı ile koordineli olarak yürütülmektedir.

Türkiye İş Kurumu'nun Avusturya'daki muadil kurumu olan İş Piyasası Servisi (Arbeitsmarktservice -AMS-) ise, Avusturya'da iş piyasasının öncü kuruluşudur. İş gücünün açık pozisyonlara yönlendirilmesi noktasında aracılık ederek iş arayanlar ile şirketlere; danışma, bilgilendirme, vasıflı kılma ve mali desteklerle yardımcı olmaktadır. Kamu tüzel kişiliğini haiz bir kurum olan İş Piyasası Servisi, hükümetin tam istihdam politikası

çerçevesinde Çalışma, Sosyal İşler ve Tüketiciyi Koruma Bakanlığı ile geniş tabanlı sosyal taraflar adına Avusturya'daki işsizliğin önlenmesine ve bitirilmesine katkı sunmaktadır. 1 Temmuz 1994 tarihli İş Piyasası Servisi Yasası ile İş Piyasası İdaresi Çalışma, Sosyal İşler ve Tüketiciyi Koruma Bakanlığı bünyesinden çıkartılmış ve İş Piyasası Servisi, kamu tüzel kişiliği şeklinde yapılandırılmıştır ve federal, eyalet ve taşra düzeylerinde teşkilatlanmıştır.

***Avusturya'daki Kamu Personel Yönetiminin Avusturya Federal Çalışma, Sosyal İşler ve Tüketiciyi Koruma Bakanlığı ile İlişkisi**

Avusturya'da kamu çalışanları federal, eyalet ve taşra düzeylerinde çalışanlar olarak ayrılmıştır. 2014 yılı sonu itibariyle Avusturya'da federal düzeyde çalışan memur sayısı 129.873, eyaletlerde görevli olanların sayısı 138.439, belediyelerde çalışan kamu personeli sayısı ise 74.087'dir. Federal düzeyde çalışanların çoğunluğunu sırasıyla iç ve dış güvenlikle görevli personel, eğitimciler, maliye bakanlığına bağlı personel ile adalet bakanlığına bağlı personel oluşturmaktadır.

Ülkemizdeki Devlet Personel Başkanlığı şeklinde örgütlenmiş bir kuruluş Avusturya'da bulunmamaktadır. Her kamu hizmet biriminin kendi yapısı dahilinde personel ilişkilerinden sorumlu bir birim kurması Avusturya Personel Temsil Yasası (PVG) bağlamında zorunlu kılınmıştır. Ancak Kurumların bünyesinde oluşturulan personel hizmet birimlerinin dışında Başbakanlık bünyesinde gerektiğinde bu personel hizmet birimlerinin denetlenmesinden sorumlu bir mekanizma da bulunmaktadır. Özellikle hukuki anlaşmazlıklarda gerek personel hizmet biriminin gerekse de kamu personelinin talebi üzerine kurulacak Personel İlişkileri Denetim Birimi devreye girmektedir.

Avusturya'da Mesleki Yeterlilikleri Tespit Eden Kurumlar ve Avusturya Federal Çalışma, Sosyal İşler ve Tüketiciyi Koruma Bakanlığı ile İlgisi

Ülkemizde olduğu gibi Mesleki Yeterlilik Kurumu şeklinde teşkilatlanmış bir kurum mevcut değildir. Avusturya'da mesleki yeterlilikler ve standartlara ilişkin usul ve esaslar Mesleki Düzenleme Yasası'nda (Gewerbeordnung 1994 - GewO 1994) düzenlenmiştir. Yasa'ya göre

tek bir kurum yetkili kılınmamış olup Federal Ekonomi Bakanlığı; tarım ve orman faaliyetlerine ilişkin meslekler, serbest meslekler (Noter, Doktor, Avukat vb.) ve madencilik dışındaki mesleklere ilişkin mesleki standard ve mesleki yeterliliklere yönelik düzenleme ve uygulamalardan sorumlu yetkili kurum kılınmıştır.

Avusturya'da meslek eğitimi tek bir kurum marifetiyle değil çeşitli kuruluşların koordinasyonunda gerçekleştirilmektedir. Meslek eğitim yerleri hakkında danışma ve yerleştirme görevi yerel İş Piyasası Servisleri (Arbeitsmarktservice -AMS-) bünyesinde oluşturulan Meslek Danışma Servisi (Berufsberatung) tarafından yerine getirilmektedir. Bu birim, mesleki eğitim yapmak isteyen gençleri uzmanların danışmanlık hizmetleri çerçevesinde uygun oldukları mesleklere yönlendirmekte ve Mesleki Teşvik Enstitüsü (Berufsförderungsinstitut) gibi mesleki eğitim veren kuruluşlara yönlendirmektedir. Az sayıda işletme, çıraklık eğitimi tedbirlerini ve yerleştirmelerini doğrudan kendi birimlerince yürütmektedir. Ticaret Odaları da, yetkilendirilmiş otorite olarak, oluşturdukları çıraklık eğitim birimleri marifetiyle mesleki eğitim konusunda danışma ve yerleştirmede ilk aracı kurum görevi yapmaktadır. Avusturya Sendikalar Birliği ve Federal İşçi Odası, dual mesleki eğitim sisteminde önemli rol oynamaktadırlar. Mesleki Eğitim Kanunu'na göre çıraklık eğitiminin işletmelerle ilgili bölümü için yetkili kurum Federal Ekonomi Bakanlığı'dır. Eğitimi verilecek meslekler ile ilgili yönetmelikler Federal Mesleki Eğitim Danışma Kurulu'nun (Berufsausbildungsbeirat) raporu doğrultusunda Federal Ekonomi Bakanlığı tarafından çıkarılmaktadır.

Mesleki Eğitim Danışma Kurulu'nun üyeleri Avusturya Ticaret Odası ile Federal İşçi Odası'nın teklifi üzerine Federal Ekonomi Bakanlığı tarafından belirlenmektedir. Çıraklık eğitim yerleri için birinci derecede yetkili olan kurum, Eyaletlerin Ticaret Odalarıdır. Söz konusu odalar, işçi odaları temsilcileriyle birlikte çıraklık eğitimi verecek işyerlerinin / işletmelerin eğitimi vermeye yeterliliklerin olup olmadığını incelemekte, bu konuda karar vermekte; çırakların ve eğitim veren işyerinin/işletmenin tüm sorunları ile ilgilenmektedirler. Sendikalar ve özellikle de işçi odaları, gençlere ve yetişkinlere mesleki örgün eğitim, mesleki eğitim yerleri, meslek danışmanlığı ve sair meslek eğitim alanlarında bilgi vermekte ve danışmanlık hizmeti sunmaktadırlar.

Avusturya'da işçi sendikaları (Avusturya Sendikalar Birliği -Österreichischer Gewerkschaftsbund-) ile Federal İşçi Odası (Bundesarbeitskammer) yetişkinlerin mesleki eğitimleri alanında da belirleyici rol oynamaktadırlar.

1959 yılında Avusturya Sendikalar Birliği ve Federal İşçi Odaları tarafından müşterek en Viyana'da kurulan ve günümüzde Avusturya'da yetişkinlerin mesleki eğitimleri alanında en büyük özel eğitim kuruluşu olan Meslek Teşvik Enstitüsü, esas itibarıyla işçilere yönelik mesleki eğitim ve meslekte ilerleme eğitim programları ile işsizler ve iş arayanlara yönelik mesleki eğitim programları sunmaktadır.

Enstitü bu bağlamda;

- meslek eğitimi ve meslek geliştirme eğitimi alanında yönetim, teknik, elektronik bilgi işleme, işletme, yabancı dil, sosyal ve sağlık mesleklerinde eğitim programları,
- işsizlere ve iş arayanlara yönelik olarak mesleki yönlendirme kursları, kariyer planlaması programları ile mesleki eğitim ve meslek değiştirme eğitim programları,
- işletmelerde çıraklık eğitim yeri bulamamış gençler için işletmeler üstü çıraklık eğitimi (Überbetriebliche Ausbildung),
- işletme çalışanları için meslekte ilerleme alanında danışmanlık ve eğitim programları, ihtiyaç analizi hizmetleri, - temel eğitim ile çıraklık eğitimini bitirme sınavlarına hazırlık kursları ve yüksek öğrenim için meslek okul olgunluğu sınavlarına hazırlık kursları, sunmaktadır.

Ayrıca Enstitü'nün Meslek Yüksek Okulu'nda çeşitli öğrenim dallarında mesleki eğitim imkanı bulunmaktadır.

Avusturya'da İş Sağlığı ve Güvenliği ve Çalışma hayatı ve İş Sağlığı ve Güvenliği ile ilgili Konularda Denetim

Avusturya'da iş sağlığı ve güvenliği sorumluluğu çeşitli organlar arasında paylaşılmaktadır. Konuyla ilgili yasalar Çalışanların Korunması Kanunu (Arbeitnehmerinnenschutzgesetz) ve

ilgili mevzuat ile düzenlenmektedir. Mevzuatın hazırlayıcısı ve uygulayıcısı Çalışma, Sosyal İşler ve Tüketicuyu Koruma Bakanlığına bağlı İş Teftiş Birimi'dir.

Avusturya iş sağlığı ve güvenliği konusunu iki temel parçaya bölmek suretiyle mevzuatlaştırmıştır. Bunlar; çalışanlar için iş sağlığı ve güvenliği ile kanun kapsamı dışında olanlar için iş sağlığı ve güvenliğidir. Kapsam dışı olan sınıfların her biri için ayrı ayrı mevzuatlar hazırlanmıştır.

Çalışanların Korunması Kanunu (Arbeitnehmerinnenschutzgesetz) bütün teknik iş sağlığı ve güvenliği mevzuatını kapsamaktadır. Mevzuat, Çalışanların Korunması Kanunu ve buna bağlı yönetmeliklerden oluşmaktadır. Kanunda yer alan sağlık ve güvenlik önlemleri kaza riskini, mesleki hastalıkları ve kalıcı hasarları en aza indirmeyi hedeflemektedir. Bu amaca yönelik olarak kanun sadece işverene değil işçiye de çeşitli sorumluluklar yüklemektedir. Ancak işveren her zaman çalışanlarının mevzuata uymasıyla ilgili nihai sorumludur. Çalışanların Korunması Kanunu bir işyerinde eğitim veya işçi işveren ilişkisi içerisinde çalış an her kesimi kapsar. Bunlara geçici çalışanlar da dâhildir. Devlet memurları, yerel yönetim çalışanları, tarım veya ormancılık işlerinde çalışanlar, ev hizmetleri çalışanları ve uzaktan çalışanlar kanun kapsamı dışındadır ve bu sınıflar için o ilgili işlerin özellikleri çerçevesinde farklı mevzuatlar uygulanmaktadır. Kanun kapsamına giren işyerlerinde işverenler düzenli olarak 10'dan fazla çalışan istihdam etmekte ise işyerinde bir güvenlik temsilcisi belirlemekle yükümlüdür. Güvenlik temsilcisi sayısı 50'den fazla çalışana sahip işyerleri için iki, 100'den fazla çalışana sahip işyerleri için üç kişidir. Seçilen güvenlik temsilcileri belirlenen kurumlarda 24 saatlik bir eğitime tabi tutulur ve İş Teftiş Birimi'nin veri tabanına kaydı yapılır. Güvenlik temsilcilerinin görevleri işyerinde iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili alınan kararlarda fikir bildirmektir. Aynı zamanda işyerinde alınan diğer kararlara da erişim hakkı vardır. Güvenlik temsilcisinin yanı sıra işverenler önleyici uzman olarak tabir edilen bir kimseden de iş güvenliği ile ilgili danışmanlık hizmeti almakla yükümlüdürler. İşverenin danışmanlık hizmeti alacağı bu kimse iş güvenliği hekimi veya iş güvenliği mühendisi olabilir.

Avusturya Çalışma, Sosyal İşler ve Tüketiciyi Koruma Bakanlığı'na bağlı olarak faaliyet gösteren İş Teftiş Kurulu (Arbeitsinspektion), Avusturya'da çalışma koşullarını denetleyen ve gözetleyen en geniş kapsamlı kurumdur.

Ülkede çalışan işçilerin büyük bir kısmı bu kurumun yetki alanı kapsamındadır. Aşağıdaki çalışan grupları kurumun kapsamı dışındadır;

- Devlet memurları ve yerel yönetim çalışanları,
- Tarım veya ormancılık işlerinde çalışanlar,
- Ev hizmetleri çalışanları,
- Kanunen tanınan dini komitelere ait enstitüler.

İş Teftiş Kurulu, çalışanların yaşamlarını ve sağlıklarını gözetleyip koruduğu gibi, çalışma saatleri ve dinlenme süreleri, çocuk ve gençlerin çalışması, hamile ve emziren kadınların çalışması gibi konularda da kanun hükümlerine uyumluluğu gözetler ve denetler. Çalışan sözleşmeleri, toplu sözleşmeler, yasadışı çalışma ve yasadışı ücretlendirme gibi konularda denetim yapmaz. İş Teftiş 19 bölge ofisinden hizmet vermekte olup bunun yanı sıra inşaat işleri ile ilgili ayrı bir ofis vardır.

İş Teftiş Kurumunun yetki alanı dışında kalan diğer alanların iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına uygunluğunu denetlemek için kurulan diğer resmi kurumlar vardır. Bunlar; Tarım ve Ormancılık Teftiş birimleri, Kimya Endüstrisi Teftiş Birimleri, Finansal Polistir.

-

- Tarım ve Ormancılık Teftiş Birimi

Tarım ve ormancılık alanında denetim yapmak üzere yerel yönetimlerin bünyesinde 9 Tarım ve Ormancılık Teftiş Birimi kurulmuştur. Bunlar söz konusu alanda denetim otoritesidir ve kendi mevzuatlarına göre denetim yapmaktadırlar. Tarım ve ormancılık sektörü, çalışanları olduğu sürece bahçe işleri, seracılık ve fidancılık alanlarını da kapsamaktadır.

- Kimya Endüstrisi Teftiş Birimleri

Tarım ve ormancılık Teftiş Birimleri gibi Kimya Endüstri Teftiş Birimleri de 9 bölgede hizmet vermektedir ve bölgesel yönetimlere bağlıdır. Kimyasal endüstri teftiş birimleri iş

sağlığı ve güvenliği ile ilgili gözetim yapmasa da konuyla ilgili iş teftiş biriminin müfettişlerine yardımcı olur.

- Finansal Polis

Finansal polis maliye bakanlığına bağlı özel bir birim olarak hizmet verir. Birimler vergi dairelerinde hizmet ederler. Görevleri, vergi denetmenliği, sosyal sigorta yolsuzluklarını engelleme, yasadışı yabancı çalışanların tespiti, yasadışı ücretlendirme ve çalışanların yalan veya hatalı kayıtlarının araştırılmasıdır.

2.3.8. ULUSLARARASI MAHKEME KARARLARI

ABAD Kararları (2015 Avusturya) Martin Meat Kararı

2007 yılında, Avusturya kanunları altında kurulmuş bir şirket olan Alpenrind GmbH (Alpenrind) Macaristan'da kurulu bir şirket olan Martin Meat ile bir sözleşme imzaladı. Sözleşmeye göre Martin Meat haftada 25 dana işleyecek ve eti işleyerek satış için paketleyecekti İşleme ve paketleme işlemleri Alpenrind'in Salzburg'daki mezbahasında gerçekleşti. Bu işlemler için kullanılan tesisler ve makineler Martin Meat tarafından kiralandı ve Alpenrind'e sabit bir kira ödedi. Alpenring tesislere ilişkin işletim maliyetlerini ödedi. Bu işlemler için kullanılan bıçak, testere ve koruyucu kıyafetler gibi ekipmanlar Martin Meat'e aitti. Bu işlemler Martin Meat'in Macar çalışanları tarafından gerçekleştiriliyordu. Alpenrind'in müdürü işlenecek etlere ve nasıl işleneceklerine ilişkin olarak Martin Meat'in müdürüne talimat veriyordu. Daha sonra Martin Meat'in müdürü talimat verdiği çalışanlarının çalışmasını organize ediyordu. Alpenrind işin kalitesinin gözetimini yapıyordu. Martin Meat tarafından sağlanan hizmetler için ücret, işlenen etin miktarına bağlı idi. Etin düşük kalitede olması durumunda ödeme miktarı azaltılıyordu. Martin Meat tarafından Avusturya makamları nezdinde işçilerin geçici görevlendirme izinlerine ilişkin yapılan taleplerden sonra, söz konusu makamlar şirketin Alpenrind ile sözleşme ilişkisinin, sadece bir geçici görevlendirme izni gerektiren hizmetlerin tedarikine yardımcı bir işçi geçici görevlendirmesi olmadığı, aynı zamanda çalışma iznini gerektiren işçilerin kiralanması olduğunu belirtti. Bu nedenle Alpenrind'e 700.000 Euro'dan fazla bir ceza kesildi. Alpenrind ve Martin Meat arasındaki sözleşmeye göre cezanın ödenmesinden Martin Meat sorumluydu. Martin Meat mahkemeye

gitmeden önce hukuk danışmanlarına karşı bir dava açmaya karar verdi. Danışman, söz konusu sözleşmenin imzalanmasından önce, Macar işçilerin Avusturya mezbahasında çalıştırılmasına imkan tanıyan sözleşmenin ifasının çalışma izinlerinin alınmasını gerektirmediğini belirtti. Şurası hatırlanmalıdır ki 2003 yılındaki Erişim Kanununun 10'uncu Ekinin 1. Bölümü 2. Paragrafı, 1612/68 sayılı Düzenlemenin 1 ila 6 arasındaki Maddelerinin geçici bir süre için Macar vatandaşlarına uygulanmasını hariç tutmak suretiyle işçilerin serbest dolaşımını daraltmaktadır. Söz konusu hükme göre, 1 Mayıs 2004'ten itibaren iki yıllık bir süre için, Üye Devletler, Macar vatandaşları tarafından işgücü piyasalarına erişimi düzenleyen ikili anlaşmalardan kaynaklanan tedbirleri uygulayabilirler. Söz konusu bölümde aynı zamanda iki Üye Devletin işçilerin geçici dolaşımını içeren hizmetleri sağlama özgürlüğünü sınırlandırma hakkına sahip olduğu hassas sektörler de tanımlanmaktadır. 96/71 sayılı Direktifin 1/3/ c maddesi kapsamında işçilerin dışarı kiralınması bu tür hizmetlerin tedarikini teşkil etmektedir. Macaristan Cumhuriyetinin Avrupa Birliğine katılma tarihinde halihazırda birlik üyesi olan devletler, işçileri dışarıya kiralamaya kısıtlama getirme hakkına sahiptir. Yeni Üye Devletlerin katılması ile birlikte, yeni devletlerin vatandaşları olan fazla sayıda işçinin hemen diğer ülkeye akın etmesine bağlı olarak mevcut üye devletlerin işgücü piyasalarındaki bozulmaların önlenmesi amaçlanmıştır. Söz konusu durumda, daha önceki vakalar da göz önüne alındığında, 96/71 sayılı Direktifin 1(3) Maddesine göre işçilerin dışarı kiralınması söz konusudur. İşçilerin kiralınması, kiralama işine ilişkin olarak verilecek ücret mukabilinde sağlanan bir hizmet olup söz konusu işçi hizmeti sağlayan işletmenin çalışanı olmuştur ve kullanan işletme ile herhangi bir iş sözleşmesi imzalanmamıştır. Ayrıca, ev sahibi üye devlete işçinin hareketi, hizmetleri sağlayan işletme tarafından gerçekleştirilen hizmetlerin sunum amacını teşkil etmektedir. Ayrıca, bu tür bir kiralama bağlamında, çalışan görevlerini kullanan işletmenin kontrol ve talimatlarına göre gerçekleştirmektedir. Bu durumda ev sahibi üye devletteki işçinin hareketinin, hizmetlerin tedariki amacını teşkil edip etmediği değerlendirilmelidir. Burada ayrıca şurası da hatırlanmalıdır ki bir hizmet sağlayıcısı ilke olarak sözleşmede belirtilmiş olanlarla tutarlı bir hizmet sağlamaktadır, bu nedenle sözleşme ile uyumlu olmayan bir hizmet söz konusu hizmet sağlayıcısına yüklenmemelidir. Eğer sözleşmedeki yükümlülükler göre hizmet sağlayıcısının orada belirtilmiş olan hizmetleri uygun bir şekilde ifa etmesi gerekli görülmüş ise, ilke olarak hizmet sağlayıcısının sözleşmenin koşulları ile tutarsız olan hizmetlerin tedarikinin sonucu nedeniyle sorumlu tutulmayacak olması durumuna göre işçilerin kiralınma olasılığı daha düşüktür. Mevcut durumda, uygun olmayan ifanın sonuçlarından dolayı sorumlu olanın hangi

taraf olduğunu tespit etmek için ulusal mahkeme sözleşmede tarafların yükümlülüklerinin boyutunu tespit etmelidir. Zira ücretler sadece etin miktarına değil kalitesine göre de değişmektedir. Bu da hizmet sağlayıcısının hizmetleri sıkı bir şekilde sözleşme koşulları ile tedarik etmesinin zorunlu olduğunu göstermektedir. Söz konusu olan hizmetlerin tedariki konusunun ana noktası işçilerin ev sahibi üye devlette hareketi olmayıp, söz konusu hareketin sözleşmede belirtilen hizmetlerin ifasına yardımcı nitelikte olduğu ve bu nedenle işçilerin geçici görevlendirilmesini teşkil ettiği açıktır. Ancak ana davadaki durumda, ne hizmet sağlayıcısının ev sahibi devlette sadece bir müşterisinin olması, ne de hizmet sağlayıcısının hizmetlerin gerçekleştirildiği tesisleri ve makineleri kiralaması, söz konusu hizmetlerin tedarikinin temel amacının işçilerin üye devletlerdeki dolaşımı olup olmadığını sorusunu cevaplamak için yeterli kanıt sunmamaktadır. İşçilerin kendisinin kontrolü ve yönlendirilmesi ile, bir hizmet sözleşmesinin uygun şekilde ifa edildiği konusunun müşteri tarafından doğrulanması arasında bir ayırım yapılmalıdır. Sözleşme ilişkisinin işçilerin kiralanması olarak sınıflandırılıp sınıflandırılmayacağını tespit etmek için, ev sahibi üye devletteki işçilerin dolaşımının, sözleşme ilişkisinin temel aldığı hizmetlerin tedarikinin temel amacı dahilinde olup olmadığını belirten her bir unsur göz önüne alınmalıdır. Bu temele dayalı olarak Mahkeme şu kararı vermektedir: Çek Cumhuriyeti, Estonya Cum., Kıbrıs Cum. , Letonya Cum. Litvanya Cum. Macaristan Cum. Matla Cum, Polonya Cum, Slovenya Cum ve Slovak Cumhuriyetinin katılım koşullarına ilişkin Kanununun 10'uncu Maddesinin 1'inci bölümü 2 ve 13'üncü paragrafları ve AB'nin kuruluş Anlaşmalarındaki düzenlemeler, Avusturya Cumhuriyetinin, her ne kadar söz konusu hüküm Bölüm 1 paragraf 13'ün anlamına göre bir hassas sektör ile ilişkili olmasa bile, söz konusu ekin Bölüm 1 paragraf 2'si ile uyumlu olarak toprakları dahilinde işçilerin kiralanmasını kısıtlama hakkına sahip olduğu şeklinde yorumlanmalıdır. Sözleşme ilişkisinin işçilerin kiralanması olarak sınıflandırılıp sınıflandırılmayacağını tespit etmek için, ev sahibi üye devletteki işçilerin hareketinin, sözleşme ilişkisinin dayandığı hizmetlerin tedarikinin temel amacı olup olmadığını belirten her bir unsur göz önüne alınmalıdır. İlke olarak, söz konusu dolaşımın söz konusu hizmetlerin tedarikinin temel amacı olmadığı yönündeki kanıtlar, diğerlerinin yanında, hizmet sağlayıcısının sözleşme ile uyumlu olarak hizmeti ifa edememekten dolayı sorumlu olduğu ve hizmet sağlayıcısının ev sahibi üye devlete göndermek için gerekli gördüğü işçilerin sayısını tespit etmekte serbest olduğudur. Söz konusu hizmetleri alan işletmenin sözleşme ile uyumluluk bakımından hizmetlerin ifasını kontrol etmesi veya hizmet sağlayıcı

tarafından istihdam edilen işçilere genel talimatlar verebilmesi bu haliyle işçilerin kiralanmasının söz konusu olduğu bulgusuna yol açmaz.

Felber Kararı

1956 doğumlu Bay Felber profesör olup 1991 yılından bu yana federal kamu görevlisidir. Bay Felber'in emeklilik haklarının hesaplanması için, kamu hizmetlerine başlamadan önceki emekliliğe sayılabilecek dönemler 1992 yılında alınan bir karara göre tespit edilmiştir. Sadece 18 yaşından sonraki eğitim süreleri ve tamamladığı mesleki uygulamalar emeklilik haklarının hesaplanması için göz önüne alınmıştır. Dolayısıyla, Bay Felber'in 18 yaşından önce - üç yıllık okul dönemi - eğitim dönemi hesaba katılmamıştır. Bay Felber, söz konusu sürenin de hesaba katılması veya özel bir prim ödemek suretiyle borçlanabilme imkanının verilmesini talep etmiştir. Salzburg'daki kurum 5 Kasım 2010'da başvurusunu reddetmiştir. Gerekçe olarak PG 1965'te, 1 Mayıs 1995 yılından önce tayin edilmiş olmaları nedeniyle PG 1965'in kapsamında olan Bay Felber gibi memurlara ilişkin olarak 18 yaşından önceki eğitim sürelerinin borçlanılmasına imkan tanınmadığı belirtilmiştir. Bay Felber'in temyiz başvurusu kabul edilmemiştir. Bay Felber daha sonra Anayasa Mahkemesine başvurmuştur. Mahkeme, söz konusu kararı onaylamıştır. Referans mahkemesi, 2000/78 sayılı Direktifte ve Şartın 21'inci Maddesinde belirtildiği şekilde yaşa bağlı olarak ayrımcılıkta bulunulmaması ilkesini yorumlanmasını Mahkememizden talep etmektedir. Yaşa bağlı olarak ayrımcılık yapılmaması konusunda Üye Devletlerin göz önüne alması gereken bir çok vaka ve içtihat hukuku bulunmaktadır. Dava konusu olan vakada, kamu görevlilerinin 18 yaşından önce okul eğitiminde geçen sürelerin emeklilik haklarının ve emeklilik ikramiyesinin hesaplanmasına göz önüne alınmasının gerekli olup olmadığı değerlendirilmektedir. Öncelikli olarak 2000/78 sayılı Direktifin kapsamının bilinmesi önemlidir. Söz konusu Direktife göre, kamu ve özel sektördeki tüm çalışanlar, istihdama erişim bakımından - seçim kriterleri ve işe alma koşulları dahil, her türlü faaliyet dalında ve profesyonel hiyerarşinin tüm düzeylerinde, işten çıkartma ve ödeme dahil olmak üzere tüm alanlarda ayrımcılığa tabi tutulmayacaktır. 2007/78'in kapsamı , Madde 157(2) TFEU'nun uygulanmasına yönelik olarak "ücret" tanımı içinde yer almadığı için, sosyal güvenlik veya sosyal koruma haklarını hariç tutacak şekilde anlaşılmalıdır. TFEU Madde 157(2)'ye göre ücret kavramı, çalışanın işveren nezdinde çalışmasına ilişkin olarak dolaylı da olsa almış olduğu mevcut veya gelecekteki nakdi veya aynı karşılığı ifade etmektedir. Söz konusu davadaki konu, Bay Felber'in 18 yaşından ve

dolayısıyla federal kamu hizmetlerine girişinden önce tamamlamış olduğu eğitim sürelerinin emeklilik haklarının hesaplanmasında göz önüne alınmamasıdır. Anlaşılabileceği üzere emeklilik maaşının miktarı hizmet süresine ve memur tarafından alınmış olan aylığa bağlıdır. Emekli maaşı, işveren tarafından çalışanına yapılan ve istihdam ilişkisinin doğrudan bir sonucu olarak ortaya çıkan gelecekteki bir nakit ödemeyi teşkil etmektedir. Emekli maaşı, ulusal kanuna göre, memur emekliliğe hak kazandıktan sonra devam eden bir istihdam ilişkisi kapsamında ödenmeye devam eden bir ücret olarak değerlendirilmektedir. Emekli maaşı bu bakımdan TFEU Madde 157 (2)'nin kapsamında yer almaktadır. Emekli maaşının hesaplanması amacıyla bazı memurların 18 yaşından önce tamamladıkları eğitim sürelerinin kapsam dışında bırakılması ile, PG 1965'in 54(2) Paragrafı 2000/78 sayılı Direktifin 3(1) Maddesi kapsamında memurlara yapılan ödeme koşullarını etkilemektedir. Bu nedenle 2007/78 Direktifi ana davadaki konudaki durumlar için uygulanabilir durumdadır. Söz konusu Direktifin 2(1) Maddesine göre, "eşit muamele ilkesi", yaş dahil olmak üzere Madde 1'de belirtilen temellerden herhangi birine dayalı olarak doğrudan veya dolaylı herhangi bir ayrımcılığın olmamasını ifade etmektedir. PG 1965'in 53(2)(h) paragrafı ile uyumlu olarak memur tarafından orta okulda, lisede, bir akademide veya benzer eğitim kurumunda tamamlanan eğitim süresi, asgari zorunlu eğitim süresinin aşılması kaydıyla borçlanılabilmelidir. Ancak, PG 1965'in 54(2) paragrafına göre, sadece memurun 18 yaşına bastıktan sonraki süreler borçlanılabilmektedir. Bu mevzuat, kişilerin okul eğitimlerini tamamlama yaşlarına dayalı olarak aralarında muamelede bir farklılık tesis etmektedir. Bu uygulama özellikle yaşlarına dayalı olarak aynı eğitimi almış olan iki kişi arasında muamelede bir farklılığa neden olabilmektedir. Bu tür hükmün bulunması, 2000/78 sayılı Direktif kapsamında yaş kriterine doğrudan dayalı olarak muamelede bir farklılık ortaya çıkartmaktadır. Mahkemenin önünde bulunan davadan şurası anlaşılmaktadır ki, bir kamu görevlisinin hizmete başlamadan önce tamamlamış olduğu iş ilişkisi dışındaki sürelerin borçlanması, emeklilik haklarının kazanılması bakımından, federal kamu hizmetlerine başlamadan önce, tayinleri herhangi bir özel eğitim gerekliliği gerektirmemiş olan ve dolayısıyla 18 yaşından sonra memuriyete başlamış olanlar ile karşılaştırıldığında daha yüksek bir eğitim seviyesine ulaşmış olan kamu görevlileri için dezavantaj yaratacak şekilde getirilmiş bir istisnayı teşkil etmektedir. Bu nedenle, memurlar için bu emeklilik sisteminin kurallarının, emekli maaşının hesaplanması amacıyla göz önüne alınacak toplam kariyer süresinin, devlet görevine giriş için asgari yaşa kadar uzatılabilecek şekilde tasarlandığı söylenebilir. Söz konusu davada ele alınan ulusal mevzuat, emeklilik primleri için başlangıç

tarihini ve buna bağlı olarak emekli olabilme yaşının korunmasını uyumlulaştırma amacını taşımaktadır. Bu bağlamda, 18 yaşından önce tamamlanan eğitim sũrelerinin borçlanılmasının hariç tutulması, sũz konusu kişinin, sũz konusu sũreler boyunca, emeklilik primlerinin ȳdenmesine neden olabilecek herhangi bir kazanç getirici faaliyetle iştighal etmemiş olduğu gerçeği ile gerekçelendirilebilmektedir. Bu tũr bir ama Őesifik bir sektȳrdeki tũm kişiler için eşit muamele ilkesinin gȳzetilmesini sağladığı ve emeklilik zamanı gibi istihdam ilişkilerinin temel bir unsuru ile ilişkili olduğu sũrece, bu amaç meşru bir istihdam politikası amacını teşkil etmektedir. Mahkemede bulunan dava dosyasından şurası açıktır ki kamu hizmetlerinde istihdam için asgari yaş 18 olarak belirlenmiştir ve bu nedenle bir memur ancak o yaştan sonra kamu hizmetleri emeklilik programına katılabilir ve prim yatırabilir. Dolayısıyla, bu hũkũm uyarınca, 18 yaşından önce tamamlanan eğitim sũresinin borçlanılmasının mũmkũn olmaması, kamu hizmetlerindeki tũm herkesin, aynı yaşta prim ȳdemeye başlamasını ve tam emekli maaşı alma hakkını elde etmesini sağlayan istihdam politikasının benimsenmesi meşru amacına ulaşmak için uygundur ve bu nedenle memurlar için eşit muameleyi garanti etmektedir. Bu bağlamda sũz konusu davadaki ulusal mevzuat, sevk eden mahkeme tarafından belirtilen gerekçenin - yani ilgili kişinin emeklilik primlerini ȳdemedięi sũrelerin emekli maaşı hesaplamasından hariç tutulması - ışığı altında uygun gȳzũkmektedir. ȳncelikle, mevcut davadaki konu gibi eğitim sũreleri bu katkıların ȳdenmesine sebep olmamaktadır. İkinci olarak, 18 yaşından önce memur tarafından tamamlanan eğitim sũrelerine ilişkin olarak şurası açıktır ki bunlar hizmet yılına denk sũreler olarak kabul edilemez ve bu nedenle eksik primlere karşılık gelen ȳzel bir katkıının yapılması koşuluna dayalı olarak emeklilik haklarının hesaplanmasına gȳz ȳnũne alınamaz. Mahkeme nezdindeki dokũmanlara gȳre, ȳzel katkı ilgili kişi tarafından, zorunlu katkı aracılığıyla emekliliğe eğitim yılları boyunca yapılmayan katkıyı tazmin etmektedir. Bu ȳzel katkı bu nedenle bir tazminat işlevini gȳrmektedir. Dolayısıyla mahkemeye sorulan sorunun cevabı şudur ki 2000/78 sayılı Direktifin 2(1) ve 2(a) ve 6(1) Maddeleri, dava konusu olan konuda olduğu gibi memurun 18 yaşından önce tamamladığı okul eğitim sũrelerinin emeklilik hakkının ve emekli maaşının hesaplanmasında borçlanma maksadıyla gȳz ȳnũne alınamayacağını ȳngȳren ulusal mevzuatı, sũz konusu ulusal mevzuat objektif ve makul bir Şekilde istihdam politikası ve iřgũcũ piyasası politikasına ilişkin meşru bir amaç ile gerekçelendirilebildiği ve sũz konusu amaca ulaşmak için gerekli ve uygun bir aracı teşkil ettiği sũrece, engellememektedir. Bu temele dayalı olarak Mahkeme şu kararı vermektedir: İstihdam ve meslekte eşit muamele için genel bir ereve çizen 27 Kasım 2000 tarihli

2000/78 sayılı Konsey Direktifin 2(1) ve 2(a) ve 6(1) Maddeleri, dava konusu olan konuda olduğu gibi memurun 18 yaşından önce tamamladığı okul eğitim sürelerinin emeklilik hakkının ve emekli maaşının hesaplanmasında borçlanma maksadıyla göz önüne alınamayacağını öngören ulusal mevzuatı, söz konusu ulusal mevzuat objektif ve makul bir şekilde istihdam politikası ve işgücü piyasası politikasına ilişkin meşru bir amaç ile gerekçelendirilebildiği ve söz konusu amaca ulaşmak için gerekli ve uygun bir aracı teşkil ettiği sürece, engellemektedir.

2.3.9. DİĞER ÖNEMLİ GELİŞMELER

***Yeni İslam Yasası Yürürlüğe Girdi**

1912 yılından beri Avusturya'da İslam resmi din olarak kabul edilmektedir. Son dönemde bu kanunun yeniden düzenlenmesi gündeme gelmiş ve Mart 2015 tarihinde yeni islam kanunu yürürlüğe girmiştir. Yarısından fazlasını ülkemiz vatandaşlarımızın oluşturduğu Avusturya'da yaşayan 600 binden fazla müslüman toplumunu yakından ilgilendiren bu kanun oldukça önem arz etmektedir. Kanun; gündeme geldiği tarihte birçok tartışmalara neden olmuş, pek çok maddesi üzerinde itirazlar vuku bulmuş ve bazı maddelerinde değişikliğe gidilmiştir. Yeni İslam Yasasındaki en önemli değişikliklerden birisi; Avusturya'da faaliyet gösteren ve din hizmeti sunan derneklerin statü değişikliği ile Kultusgemeinde'ye dönüştürülüyor olmasıdır. Bu kapsamda Mart 2016 tarihi itibariyle bütün dernekler tüzüklerini değiştirmek zorunda kalmışlardır. Değişikliğin vatandaşlarımızı ilgilendiren en muhim noktası; yurtdışı finansman yasağıdır. Bu değişiklik ile Avusturya'da mukim ATİB (Avusturya Türk İslam Birliği) derneklerinde faaliyet gösteren ve Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından Avusturya'da görevlendiren din görevlilerine Mart 2016 tarihinden itibaren oturum vizesi verilmemeye ve çeşitli zorluklar çıkartılmaya başlanmıştır. Bu kapsamda 2 tane din görevlesine oturum müsadresi verilmediğinden geri gönderilmek zorunda kalmıştır. Konuyla ilgili gelişmeler ilgili makamlar ile görüşülmeye ve çözüm yolları aranmaya devam edilmektedir. Ayrıca ATİB tarafından yasa ile ilgili Anayasa Mahkemesine 61 adet itiraz davası açılmış olup, Avusturya Anayasa Mahkemesi Şubat 2016 tarihinde bu itirazı usulen red etmiştir. Diğer hukuki yollarla kanuna yönelik itirazın devam ettiği ATİB yetkililerince bildirilmiştir. Bunların dışında Yeni yasa ile vatandaşlarımızın lehine değişiklikler de gerçekleştirilmiştir; bunlardan bazıları; dini bayramların resmi olarak tanınması ve resmi izin verilmesi, Kultusgemeindelerin kendi dini

öğretilerini yayabilmeleri, erkek çocukların sünnet edilebilmesi ve helal kesim müsadesidir. Avusturya'da İslam resmi din olarak kabul edildiğinden, anayasal kuruluş olan Avusturya İslam Cemaati tarafından sevk ve idare edilmektedir. Statü olarak bütün dini dernekler ve ilgili konular bu kurumun uhdesindedir. Yeni kanun haziran 2016"a kadar bu kurumun yeniden teşekkülünü de öngörmektedir.

"BILDUNG UND ZUKUNFT-EĞİTİM VE GELECEK" İSİMLİ PROJE

Müşavirliğimizce Avusturya'nın çeşitli Eğitim Kurumları ile işbirliği içerisinde Avusturya'da yaşayan vatandaşlarımızın Avusturya genel eğitim ve mesleki eğitim sistemi hakkında bilgilendirilmesini ve yönlendirilmesini öngören "*Bildung und Zukunft-Eğitim ve Gelecek*" isimli projemiz 07.12.2015 tarihi itibariyle başlamıştır. Proje kapsamında gerçekleştirilecek/gerçekleştirilen faaliyetlerimiz;

1)Başkonsolosluk Bilgilendirme ve Yönlendirme Faaliyetleri

T.C. Viyana Başkonsolosluğu'nda vatandaş başvurusu bakımından haftanın en yoğun günü olan Pazartesi günleri 9-12 saatleri arasında T.C. Viyana Başkonsolosluğu bekleme salonunda kurulan stand ile işlem yapmaya gelen vatandaşlarımıza Avusturya'nın çeşitli eğitim kurumlarından iki eğitim uzmanı ve Avusturya'da eğitimini tamamlamış, eğitim ve meslek hayatında başarısını kanıtlamış eğitimci yönü de olan bir Türk eğitimci aracılığı ile Avusturya genel ve mesleki eğitim sistemi hakkında iki dilde bilgilendirme ve yönlendirme hizmeti sunulmaktadır. Aynı zamanda "*Bildung und Zukunft-Eğitim ve Gelecek*" isimli standımızda vatandaşlarımıza Müşavirliğimizce çift dilde hazırlanan *Avusturya Eğitim Haritası* broşürü ve partner Avusturya'lı kurumların Türkçe ve Almanca broşürleri de dağıtılmaktadır. Toplamda 6 ay boyunca devam edecek bu faaliyetimiz kapsamında yaklaşık 10 bin veli ve öğrenciye ulaşılması hedeflenmektedir.

* 1 Ocak 2015 tarihi itibariyle şirketlerin çalışanlarının kaydı ile ilgili kolaylıklara gidilmiş olup, evden yapılan işlerde kayıt zorunluluğu sadece günlük çalışma saatiyle sınırlandırılmıştır. Mola zamanları için kayıt zorunluluğu kaldırılmıştır. - Mesleki eğitim koçluğunun Avusturya çapında tevis edilmesine yönelik yasal düzenleme yapılmıştır. - 50 yaş üstü kişilerin istihdamının teşviki için ayrılan bütçede artışa gidilerek 2015 yılı için 120 Milyon Avroluk bir miktar belirlenmiştir.

***Sosyal Güvenlik Kurumları**

Avusturya sosyal güvenlik sistemi hastalık, kaza ve emeklilik sigortasını kapsamaktadır. Her üç sigorta da çalışanlar için zorunlu tutulan sigorta kollarıdır. Bir sosyal güvenlik kurumu tarafından yrtlmemekle birlikte işsizlik sigortası da zorunlu sigorta kolu olup, ülke genelinde faaliyet gösteren Federal alışma Kurumu/iş Piyasası Servisi (AMS - Arbeitsmarktservice) tarafından sevk ve idare edilmektedir.

2.4. RUSYA FEDERASYONU

2.4.1. DEMOGRAFİK BİLGİLER

Genel, Yabancı ve Türk Nüfus

01/01/2015 tarihi itibariyle

Cinsiyet	Genel (Ruslar)	Yabancı	Türk*
Erkek	67.772.000		
Kadın	78.495.000		
Toplam	146.267.000	590.817	86.000

Kaynak: Rusya Federasyonu İstatistik Servisi (www.gks.ru)

*Sadece Türk vatandaşı olanlar/ Tahmini rakam

Rusya'daki Türk Kökenlilere İlişkin Sayısal Veriler

Rusya Federasyonu'nda çalışan nüfusun ağırlıklı olarak inşaat sektöründe olması ve Türkiye'den gelen işçi sayısındaki değişim ve vatandaşlarımızın zorunlu bir neden olmadıkça Büyükelçiliğe ve Başkonsolosluklara başvurmamaları nedeniyle sayılar tahmini olarak verilmektedir. Uçak krizi sonrası Federal Göç Servisi'nin basına yaptığı açıklamaya göre 2015 yılı sonu itibariyle 86.000 Türk olduğu, Büyükelçilik tahmini ise 50-60 bin civarında olduğu yönündedir. Kazan Başkonsolosluğu Çifte vatandaş sayısını 277 olarak vermektedir. 2015 yılında 87 Rusya Federasyonu vatandaşı Türk vatandaşlığı için müracaat etmiştir.

Rusya'daki Yabancılara İlişkin Sayısal Veriler

01/01/2015 tarihi itibariyle

Ülkeler*	Sayı
Türkiye	38.000
BÜT(CIS)	529.437
...	
Diğer	23.380

Yabancı Toplam	590.817
-----------------------	----------------

Kaynak: Rusya Federasyonu İstatistik Servisi

Doğan, Ölen ve Evlenen Vatandaşlarımızın Sayısı

Rapor Yılı	Doğan	Ölen	Evlenen
2015	354	20	334

Kaynak: Moskova Büyükelçiliği Konsolosluk Şubesi

2.4.2. ÇALIŞMA VE İSTİHDAM

2.4.2.1. Kaydedilen Gelişmeler ve Mevzuat Değişiklikleri

24 Kasım 2015 günü ülkemizin hava sahasını ihlal eden bir Rus savaş uçağının düşürülmesi üzerine Rusya Federasyonu Devlet Başkanlığının 28 Kasım 2015 ve Başbakanlığın 30 Kasım 2015 tarihlerinde almış olduğu kararlar Türk iş gücüne kısıtlamalar getirmiştir. 1 Ocak 2016 tarihinden sonra yeni Türk çalışan getirmenin mümkün olamayacağı, ancak 31/12/2015 den önce çalışma izni olan Türk çalışanların izinlerinin uzatılabileceği kararlarda yer almıştır. Türk çalışan getirme yasağından muaf olacak olan Başkurdistan, Kırım, Tataristan Cumhuriyetleri, Krasnodar bölgesi, Vladimir, Kaluga, Moskova, Nijegorodsk, Samara ve Tümen oblastları ile Moskova, St. Petersburg ve Yamalo-Nenetsk şehirlerinde faaliyet gösteren şirketlerin sayısı 53 olarak Hükümetin resmi sitesinden açıklanmıştır (izin verilen 53 şirket; inşaat, otomotiv, inşaat malzemeleri üretimi, plastik boru ve bağlantı parçaları, sıhhi tesisat ve döşemecilik sektörlerinde faaliyet gösteren şirketlerdir.) Daha sonra 1 şirket ve 5 banka listeye dahil edilmiştir.

Ayrıca Türkiye'ye yönelik özel ekonomik önlemlerin resmi olarak iptali yayımlanıncaya kadar yürürlükte olmak üzere ;

1 Ocak 2016 tarihinden itibaren;

- Rusya vize muafiyetini kaldırmıştır,
- Türkiye'ye Charter uçuşları yasaklanmıştır,
- Bazı Türk tarım ürünlerinin Rusya Federasyonu'na girişine yasak getirilmiştir,

- Rus limanlarındaki kontrollerin artırılarak gümrüklerde Türk şirketlerinin tam denetime tabi olması çok büyük sıkıntılar çekilmesine sebebiyet vermiştir.
- Hükümetler arası Karma Ekonomik Komisyonunun faaliyetleri başta olmak üzere tüm ikili görüşmeler durdurulmuştur
- Rusya üzerinden yapılan transit taşımacılıkta sıkıntılar yaşanmıştır.

2014 yılından beri gündemde olan Özel İstihdam Bürolarına dair yasa 2015 yılında tamamlanmış olup 01/01/2016 itibariyle yürürlüğe girmiştir.

2.4.2.2. Sayısal Veriler

Toplam Çalışan Sayıları

01/01/2015 tarihi itibariyle

	Erkek	Kadın	Toplam
Genel	38.729.000	36.700.000	75.429.000
Yabancı			
Türk			38.000*

Kaynak: Rusya Federasyonu İstatistik Servisi

* Rusya Federasyonu Çalışma ve Sosyal Koruma Bakanlığı Eylül 2014

Çalışan Türklerin İşkollarına Göre Dağılımı

Rusya Federasyonu'nda (RF) çalışan Türk vatandaşlarının büyük çoğunluğunu RF'de iş yapan Türk inşaat şirketlerince getirilen dönemsel işçiler veya yöneticiler oluşturmaktadır. Diğer çalışan kesim tekstil, turizm ve tarım sektöründe yer almaktadır.

Bağımsız Çalışan Türklerle İlgili Bilgiler

En fazla serbest çalışan Türk nüfusu Kazan Başkonsoloslüğümüzün görev bölgesinde olup 341 Türk sermayeli Rus şirketi olarak bildirilmiştir.

Asgari ve Ortalama Aylık Ücretler (Ruble)

01/01/2015 tarihi itibariyle

İşkolu Adı	Aylık Asgari Ücret	Asgari Saat Ücreti	Ortalama Aylık Ücret
Avcılık, tarım ve ormancılık			17152
Balıkçılık			35422
Madencilik ve taş ocakları			57338
Endüstri sektöründe			28855
İnşaat			28878
Elektrik gaz ve su tedariki; araba, motor ve ev aletleri			25138
Otel, lokanta hizmetleri			19979
Taşıma ve haberleşme			36853
Finans sektörü			66557
Emlak satış, kiralama ve diğer iş faaliyetleri			36248
Kamu idaresi savunma sektörü ve diğer			39461
Eğitim			24843
Sağlık ve sosyal hizmet faaliyetleri			26416
Diğer sosyal ve kişisel hizmetler			27275
ÜLKE DÜZEYİNDE ASGARI ÜCRET	5965		

Kaynak: Rusya Federasyonu İstatistik Servisi

NOT: Ülkede bölgelere göre asgari ücret değişmektedir. Moskova da asgari ücret 15.000 Rubledir.

Toplu İş Uyuşmazlıkları ve Toplu İş Sözleşmeleri ile İlgili Sayısal Veriler

Rusya Federasyonu'nda sendikalaşma oranı 2013 yılı ILO verilerine göre %27,8'dir. 2014 yılı Rusya Federasyonu İstatistik Kurumu tarafından 2 iş yerinde grev yapıldığı greve katılanların sayısının 50 çalışan olarak tespit edildiği belirtilmektedir.

İşsiz Sayısı ve İşsizlik Oranları

01/01/2015 tarihi itibarıyla

	Erkek	Kadın	Toplam

	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Genel	2.296.000	36	1.968.000	35,6	4.264.000	4,9
Yabancı						
Türk						

Kaynak: Rusya Federasyonu İstatistik Servisi

RF'deki Türk Mütcaahhitlik Hizmetleri

Mütcaahhitlik Hizmetleri	2013	2014	2015(1-11)	1972-2015(1-11)
(Milyar ABD Doları)	4.803	3.852	4.331	63.781
Toplam İçindeki Payı (%)				19,9
Proje Sayısı			13	1928

2.4.3. SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIMLAR

2.4.3.1. Kaydedilen Gelişmeler ve Mevzuat Değişiklikleri

Emeklilik yaşının kademeli olarak kadın ve erkeklerde 63 yaşına çıkarılması konusundaki çalışmalar Maliye Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Koruma Bakanlıkları arasında başlatılmıştır. Maliye Bakanlığı emeklilik yaşının yükseltilmesinin Emeklilik Fonu'nun sağlıklı işleyebilmesi ve devlet bütçesine olan mali yükünün hafifletilmesi için şart olduğu yönünde açıklamalarda bulunmuştur ancak 2015 yılında çalışmalar sonlandırılmamıştır.

Çalışma ve Sosyal Koruma Bakanlığı'nın, yılda bir milyon Ruble tutarında gelir elde eden emeklilerin emekli aylıklarının kesilmesine dair kanun çalışması kamuoyunun tepkileri üzerine geri çekilmiştir.

2.4.3.2. Sayısal Veriler

Sosyal Sigortalar

Sosyal Sigorta Prim Oranları

01/01/2015 tarihi itibariyle

Sigorta Kolları	İşçi Payı	İşveren Payı	Devlet Katkısı	Toplam
Yaşlılık	--			
Maluliyet	--			
Geride Kalanlar (Dul/Yetim)	--			
İş Kazası/Meslek Hastalığı	--			
Sağlık/Hastalık/Analık	--			
Aile Yardımları/Çocuk Parası	--			
İşsizlik	--			
Bakım	--			
Toplam Prim Oranı	--	%26	%4	%30

Kaynak: ISSA raporu 2014

Sosyal Sigorta primleri ücretli çalışanlar için işveren tarafından ödenmektedir. Çalışanın herhangi bir katkı payı bulunmamaktadır. Kendi nam ve hesabına çalışanlar primlerini kendileri karşılamaktadırlar. 2014 sonu itibariyle yapılan değişiklikle işverenlerin sigorta prim yükünü hafifletmek için işverenlerin sigorta prim oranının %4 ünü Devlet karşılamaktadır. %30 prim tutarının %22 si Emeklilik Fonuna, %5,1 Zorunlu Sağlık Sigorta Fonuna ve %2,9 u Sosyal Sigorta Fonuna devredilmektedir.

Katkı paylarının hesaplamasında yıllık maksimum gelir 796.000 Ruble tavan olup ayrıca tavanı aşan ücretin %10'u prim olarak ödenmektedir. Bazı işveren grupları için indirimli katkı oranları uygulanmaktadır.

Yıllık geliri 300.000 Ruble'den az olan serbest çalışanların sosyal güvenlik sistemine yıllık olarak katkı payı 17.328,48 Rubledir.

Sosyal Sigorta Kolları İtibariyle Aylık/Ödenek Alanların Sayısı

01/01/2015 tarihi itibariyle

Sigorta Kolları	Yararlananların Sayısı		Toplam Ödenek Miktarı (Ruble)	
	Genel	Türk	Genel	Türk

Yaşlılık	29.400.000			
Maluliyet				
Geride Kalanlar (Dul, Yetim)				
İş Kazası/Meslek Hastalığı	36.000		8 milyar	
Sağlık/Hastalık/Analık	52.000.000		414 milyar	
Aile Yardımları/Çocuk Parası				
İşsizlik	796.000			
Bakım				
Toplam				

Kaynak: Çalışma ve Sosyal Koruma Bakanlığı'nda 4 Ağustos 2015 tarihinde yapılan toplantı notları.

Türkiye'de İkamet Eden Vatandaşlarımıza Yapılan Sosyal Sigorta Ödemeleri

Rusya Federasyonu yasal düzenlemeleri, sosyal güvenlik anlaşması olmayan ülkelerin vatandaşlarına ilişkin sosyal güvenlik ödenmelerinin transferine imkan tanımamaktadır.

Eylül 2014 itibariyle Rusya Federasyonu'ndan emekli aylığı alan ve Türkiye'de ikamet eden 45 Rusya Federasyonu vatandaşı bulunmaktadır.

İş Kazaları ve Meslek Hastalıklarına İlişkin Sayısal Veriler

2013*/2014** tarihi itibariyle

	İş Kazası	Meslek Hastalığı	Toplam
Genel	47.000*	1400**	
Yabancı			
Türk			

Kaynak: 04/08/2015 tarihinde Rusya Federasyonu Çalışma ve Sosyal Koruma Bakanlığı'nda yapılan görüşme tutanakları

Not: İstatistiki bilgiler vatandaşlık esasına göre tutulmamaktadır.

Aile/Çocuk Yardımları ve Sosyal Yardım

Çocuk Parası Miktarları

Rusya Federasyonu sosyal koruma sisteminde, bölgeler itibariyle belirlenen en az geçim tutarının altında gelire sahip olanlara yerel idareler tarafından tamamlayıcı gelir sağlanmaktadır.

Aile/çocuk yardımları işverenlerin ve eğitim kuruluşlarının verdiği bilgiler doğrultusunda Sosyal Sigorta Fonu tarafından ödenen, finansmanının bir kısmının işverenlerin hastalık-analık sigortası altında ödedikleri primlerden karşılanan bir devlet yardımudur. İşverenler ek yardımlar da verebilmektedirler.

Yardımlar, Rus vatandaşlarına, geçici ve uzun süreli oturma sahip yabancılara ödenir. Miktarı bölgeden bölgeye farklılık göstermektedir.

Aile yardımı kapsamına giren ödemeler aşağıda yer almaktadır:

Analık ödeneği : (140 gün-20 hafta- çoklu doğumlarda 194 gün)

Hamileliğin ilk 12 haftası içinde bölgelerdeki anne-çocuk merkezlerine kayıt yapılması koşuluyla verilen bir kereliğe mahsus yardımdır.

Her doğan veya evlat edinilen çocuğa; 3 aylığa kadar toplu para (2016 yılında 15. 512,65 Ruble) yardımı yapılır.

Aylık çocuk ödeneği : (Bölgeler itibariyle farklılık göstermektedir.)

Çocuğunu 18 aylık oluncaya kadar, büyütmek için izin alan ebeveyne ilk çocuk için sabit bir tutar diğer her bir çocuk için ise, işe döndükten sonra ortalama aylığın %40 oranında ilave bir yardım hakkı tanınır. Asgari ücretten az geliri olanlara 2016 yılında 1.çocuk için 2.908,62 Ruble, 2.ve sonraki çocuklar için 5.817,24 Ruble belirlenmiştir.

Askerlik görevi esnasında, eşi hamile olana toptan bir ödeme veya çocuğu doğan askerin çocuğuna aylık yardım yapılır.

Analık anaparası: Birden fazla çocuk sahibi olan ya olmayı planlayan ailelerin yaşam standardını yükseltmek için verilen ve 25 yaşından küçük çocukların eğitimi, ev kredisi veya

ev tadilatı ya da (annenin) emeklilik ek fon primini karşılamak gibi belli amaçlarla kullanılabilen bir yardımdır. 2016 yılında tutarı 450.878 Ruble olarak belirlenmiştir. Bölgelerde farklılık gösterebilmektedir.

Ayrıca, ilave olarak,

Yetim çocuklara: 0-1,5 yaş arasında ve 3-18 yaş arasında 2.500 Ruble

Tek ebeveynli ailelere: 1,5-3 yaş arası 4.500 Ruble

Az gelirli ailelere: 0-1,5 yaş çocukları için 1.500 Ruble; 1,5-3 yaş arasında 2.500 Ruble ve 3-18 yaş arasında 1.500 Ruble

Özürlü çocuğu olanlara: 18 yaşına kadar 6.000 Ruble, doğumdan itibaren özürlü olanlara 23 yaşına kadar 6.000 Ruble, I. ve II grup sakatlığı olan, anne babası çalışan çocuklar için de 6.000 Ruble ödenmektedir.

Ayrıca vergi yasası, eğitime dair yasalarda da aile ve çocuğu koruyucu destekleyici muhtelif yardımlar da bulunmaktadır.

Sosyal Yardımlar

01/04/2014 tarihi itibariyle

Sosyal Yardımlar*	Genel	Yabancı	Türk
Faydalanan Kişi Sayısı			
Yardım Miktarı	4.223,74		

Kaynak: 2015 Missceo verileri

* Gelir/varlık testine tabi olarak aile ya da bireye tanınan aylık asgari geçim yardımı

Not: Bu yardım Rus vatandaşlarına ve sürekli oturma hakkı olan yabancılara verilmektedir.

2.4.4. GENEL VE MESLEKİ EĞİTİM

2.4.4.1. Kaydedilen Gelişmeler ve Mevzuat Değişiklikleri

Rusya Federasyonu'nda okuma yazma oranı %99 'dur. Ayrıca Rusya Federasyonu OECD ülkeleri arasında yüksek lisans-doktora programlarına devam eden 25-64 yaş arası nüfus açısından %54 ile Kanada'dan sonra 2.sırada yer almaktadır. Bu seviyedeki öğretmen başına düşen 17 öğrenci sayısı ile en düşük/en iyi OECD ortalamasına sahiptir. Ayrıca, ilkokulda

öğretmen başına öğrenci sayısı 20 olup 21 olan OECD ortalamasının altındadır aynı şekilde orta eğitimde de 19 ile yine 23 olan OECD ortalamasının altında kalarak en iyi ülke sıralamalarında yer almaktadır.

Mesleki eğitim Federal İstihdam Servisi'nin sorumluluğunda bölgeler itibariyle programlanmakta ve genellikle eğitim kurumlarından hizmet satın alınarak gerçekleştirilmektedir.

2.4.4.2. Sayısal Veriler

Öğrencilerin Sayısı ve Dağılımı

Rusya Federasyonu'nda üst düzey yöneticiler-mühendisler dışında çalışanlar ailelerini ülkeye getirmemektedirler. Üst düzey yönetici ve mühendisler çocuklarını Rus okullarına ya da İngilizce-Fransızca dillerinde eğitim veren uluslararası veya ilgili ülke temsilciliklerinin okullarına vermektedirler.

Yüksek Öğrenime Devam Eden Türk Öğrenci Sayısı

Eğitim Durumu	Öğrenci Sayısı
Ön Lisans	
Lisans	548
Yüksek Lisans	33
Doktora	33

Kaynak: Moskova Büyükelçiliği Eğitim Müşavirliği

2.4.5. İŞGÜCÜ GÖÇÜ VE UYUM

Kaydedilen Gelişmeler ve Mevzuat Değişiklikleri

Patent Uygulaması

1 Ocak 2015 itibariyle Rusya'da Bağımsız Devletler'den gelen göçmen işçiler için yeni kurallar yürürlüğe girmiştir. Yabancı iş gücünün kullanılmasıyla ilgili kotalar kaldırılmış ve

Rusya Federasyonu'nda kanuni olarak çalışmak için bu ülkelerden gelen göçmen işçilerin patent alması gerekmektedir. Yılbaşı itibariyle Rusya'da bu ülkelerden gelen göçmen işçilerin tümü için ortak kurallar uygulanmaya başlamıştır. Daha önce şahıslara çalışanlar (tamircilik, dadılık yapanlar, vs.) patent satın almaktaydılar ancak tüzel kişilik için faaliyet gösterenler (örneğin inşaat firmalarında çalışanlar) patentsiz ayrı bir izin ile çalışmaktaydılar.

Yeni yasayla, bu ülke vatandaşları çalışma iznini almak için Rusya'ya geldikten sonra 30 gün içinde Federal Göçmen Servisi kurumlarından patent satın alarak isterlerse şirketlerde isterlerse kendi nam ve hesaplarına serbest olarak günlük işlerde çalışabileceklerdir.

Patent fiyatını her bölge kendi belirlemektedir. Ancak patent fiyatı ayda 1590 rubleden daha düşük olmayacaktır. Yabancı çalışan istiyorsa, ülkenin birden çok bölgesinde çalışmak için birkaç patent alabilecektir. İşletmelerde, bu ülke vatandaşları için sınırlanma olmayacaktır. Bu yasa Rus vatandaşlarının emek piyasasında rekabet şartlarını da iyileştirmektedir.

Rusya Federasyonu Yıllık Yabancı İşçi Kotaları

Rusya Federasyonu Çalışma ve Sosyal Koruma Bakanı Maksim Topilin, 20 Kasım 2015 tarihinde yapılan yıllık yabancı çalışan kotalarının tespitine dair üçlü danışma komisyonu toplantısı sonrası yaptığı açıklamada, 2016 yılında Rusya Federasyonu'nda bazı sektörlerde yabancı işçi istihdamına bazı kısıtlamalar getirileceğini belirterek bu konuda taslak bir yasa çalışmasından bahsetmiştir. *Özellikle İmar Bakanlığı'nın talebi üzerine inşaat sektöründe toplam yabancı işçi oranını % 65 olarak sınırlama getirilmesinin düşünüldüğünü ifade etmiştir.* Bu konudaki son kararın Bakanlar Kurulu'nda yapılacak görüşmeler neticesinde olacağına dikkat çekmiştir.

Taslak yasada yabancı işçi istihdamında kısıtlama getirilmesi düşünülen sektörler ve işletmelerde toplam işçi sayısına göre oranlar aşağıda yer almaktadır;

- Tarım alanında (sebze yetiştiriciliği) %50
- İnşaat sektöründe %65
- Alkollü içecek satan işletmelerde (bira dahil olmak üzere) %15
- Tütün satan özel işletmelerde %15
- İlaç satan özel işletmeler (eczaneler) %0

- Durağan olmayan perakende ticarete %0
- Diğer perakende ticaret- mağazalar, tezgahlar- %0
- Karayolu yolcu taşımacılığı %35
- Karayolu yük taşımacılığı %35
- Diğer spor aktiviteleri %25

Federal Göçmen Servisi'nin verilerine göre 2015 yılında Rusya Federasyonu'na gelen Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının sayısı 105 bin 570 kişidir. Bu rakam "Türkiye'den Rusya'ya giriş yapanları" gösterdiği için hem turist olarak gelenleri hem çalışma amaçlı gelenleri hem de Rusya'da yaşayanları kapsamaktadır.

Rusya'ya gelen yabancı sayısında genel bir düşüş trendi yaşandığı belirtilmektedir. Bunun istinası, savaşın neden olduğu göçle 1.5 milyondan 2.4 milyona çıkan Rus asıllı Ukraynalılardır, 167 binden 235 bine çıkan Çinli, ve 17 binden 26 bine çıkan Güney Korelilerdir.

Almanya'dan gelenlerin sayısı 348 binden 240 bine, ABD'den gelenlerin sayısı 220 binden 141 bine, İngiltere'den gelenlerin sayısı ise 179 binden 100 bine gerilemiştir.

Ukraynalılar hesaba katılmadığında son bir yılda Rusya'ya gelen yabancıların sayısında düşüş 417 bin olarak saptanmaktadır. Batı ülkelerinden gelişlerin azalması Ukrayna krizi nedeniyle Batı Avrupa ülkeleri ile girilen politik gerginliğe bağlanmaktadır.

2015 yılında Rusya Federasyonu'na gelen toplam yabancı sayısı 10,4 milyondur.

Vatandaşlarımız Arasında Örgütlenme

Rusya Federasyonu'nda çalışanlar arasında herhangi bir kurumsal örgütlenmeye rastlanmamaktadır. Rusya Federasyonu'na yerleşmiş ve iş kurmuş işadamlarımızın Rus-Türk İş Adamları Derneği en faal örgüttür. Ayrıca Moskova Türk Kadınlar Organizasyonu faal bir kadın birliği olarak özellikle çocuklara yönelik faaliyetlerde bulunmaktadır.

2.4.6. İKİLİ VE ÇOK TARAFLI ANLAŞMALAR/İKİLİ İLİŞKİLER İŞGÜCÜ ANLAŞMASI

Ülkemiz ile Rusya Federasyonu arasında görüşmeleri sürdürülen “Vatandaşların Diğer Ülkede Geçici Olarak Çalışmalarına Dair Anlaşma” (İşgücü Anlaşması) görüşmeleri, Rus tarafının, Dünya Ticaret Örgütüne üyeliği sırasında verdiği taahhütlerden dolayı anılan anlaşma kapsamında diğer taraf ülkeye herhangi bir ayrıcalık tanıyamayacağı gerekçesiyle durdurulmuş ve yine Rus tarafınca işgücü anlaşmasının ilgili maddelerinin T.C Ekonomi Bakanlığı ile RF Ekonomi Bakanlığı arasında görüşmeleri sürdürülen Hizmetler Ticareti ve Yatırım anlaşmasının içine derç edilmesi önerilmiştir.

Türk ve Rus heyetlerince 2015 Ekim ayında yapılan Hizmetler Ticareti ve Yatırım Anlaşması marjında gerçekleşen Kişilerin Dolaşımı Hakkında Ek metnin oluşturulması oturumuna T.C Ekonomi Bakanlığının daveti üzerine T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Heyeti 22 Ekim 2015 tarihinde düzenlenen oturuma katılım sağlamıştır.

Oturum sırasında taraflar iki anlaşmanın hangi yöntemle derç edilmesini tartışmış ve bu kapsamda taraflar istihdam piyasası ve çalışma izinleri mevzuatı hakkında birbirlerini bilgilendirmişlerdir.

SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞMASI

Görüşmeleri, 2014 yılının Eylül ayında başlayan Türkiye ile Rusya Federasyonu arasındaki Sosyal Güvenlik Anlaşması III .tur görüşmeleri 10-14 Ağustos 2015 tarihleri arasında, Moskova’da gerçekleşmiştir. 13-17 Nisan 2015 tarihlerinde Kazan’da yapılan II tur görüşmelerinde IV.tur görüşmelerinin 7-11 Eylül 2015 tarihlerinde İzmir’de yapılması taraflar arasında kararlaştırılmış olmasına rağmen, Rus tarafı müteakip görüşmeleri anılan tarihte gerçekleştirmeye hazır olmadığını, zira Moskova’da yapılan görüşmeler sırasında üzerinde uzlaşıya varılamayan hususlar bulunduğunu, sözkonusu hususlara ilişkin Türk tarafının görüşlerinin öğrenilmesinden sonra IV.tur görüşmelerinin gerçekleşebileceğini ifade etmiştir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımızın, Rus tarafının talep etmiş olduğu görüşe cevabı ve IV tur görüşme teklif tarihleri Rusya Federasyonu Çalışma ve Sosyal Koruma Bakanlığı'na iletilmek üzere 13 Kasım 2015 tarihli nota ile Rusya Federasyonu Dışişleri Bakanlığı ulaştırılmış olup bugüne kadar herhangi bir cevap alınamamıştır.

24 Kasım 2015 tarihinde Türk hava sınırını ihlal eden Rus askeri uçağının Türk jetleri tarafından düşürülmesi nedeniyle tüm ikili ilişkiler Rus tarafınca dondurulmuştur.

2.5. İSVİÇRE

2.5.1. DEMOGRAFİK BİLGİLER

Genel, Yabancı ve Türk Nüfus

Federal İstatistik Kurumu (BFS) 24 Nisan 2015 tarihinde nüfus ve yabancılar ile ilgili bazı yeni veriler yayınlamıştır. Söz konusu henüz resmen kesinleşmemiş olan geçici verilere göre ülke nüfusu 8.237.666 olmuştur.

Kurumun yabancılar ile ilgili istatistik güncellemelerinde ise 2014 yılında İsviçre'ye göçte bir önceki yıla oranla % 2.7'lik bir azalma olduğu, aynı şekilde 2014 yılı içinde İsviçre'yi terk eden yabancıların sayısında da % 1.5 oranında düşüş yaşandığı belirtilerek, 2015 Ağustos ayı sonu itibariyle ülkede yaşayan yabancı göçmenlerin sayısı 1.998.459 olarak kaydedilmiştir.

Bu rakamın % 68 ini çoğunluğu Alman ve İtalyan olmak üzere 28 AB/EFTA vatandaşları teşkil etmektedir. İsviçre yetkilileri ülkenin AB/Schengen serbest dolaşım sistemine dahil olmasından itibaren hazırlanan detaylı istatistiklerde ağırlıklı olarak AB ülkeleri vatandaşlarına yönelik istatistiki verileri işlemekte ve güncellemektedir.

Cinsiyet	Genel	Yabancı	Türk (**)
Erkek	4 073 880	1 060 042	37.169
Kadın	4 163 786	938 417	32.882
Toplam	8 237 666	1.998.459	70.051 (68.593) 130.000

Kaynak: Federal İstatistik Dairesi 27.08.2015 itibariyle (BFS) (**) 31.12.2014 tarihi itibariyle.

<http://www.bfs.admin.ch/bfs/portal/de/index/themen/01/07/blank/key/01/01.html>

İsviçre Federal İstatistik Dairesi (BFS) vatandaşlarımızın sayısına ait son verileri **70.051** kişi olarak 31 Aralık 2014 itibariyle yayınlamıştır.

Federal Göç Müsteşarlığı (SEM) kayıtlarında ise 31 Aralık 2015 tarihi itibariyle İsviçre'de yaşayan vatandaşlarımızın sayısı 68.423'ü sürekli, 170'i geçici ikametli olmak üzere toplam **68.593** kişi olarak belirtilmektedir.

Kaynak SEM <https://www.sem.admin.ch/dam/data/sem/publiservice/statistik/auslaenderstatistik/2015/12/2-10-Best-Tot-Kat-d-2015-12.xlsx>

Çifte vatandaş statüsündeki vatandaşlar İsviçre İstatistik verilerinde İsviçre vatandaşı olarak görüntülenmektedir. Bu nedenle vatandaşlarımızı konu alan bazı istatistiklerdeki veriler sadece tek vatandaşlığa sahip Türk vatandaşlarını içermektedir.

Temsilciliklerimize İsviçre vatandaşlığına geçtiklerini belirten vatandaşlarımızın sayısı 50.959 dur. Ülkede yaşayan sırf Türk vatandaşı, çifte vatandaş, mülteci, kağıtsız ve iltica başvurusu statülerindeki toplam vatandaş sayısının 120/130.000 civarında olduğu değerlendirilmektedir. Kesinleşmiş demografik verilerin tarihleri 2009-2014 arasındaki tarihleri kapsamaktadır.

Türk vatandaşı olup İsviçre vatandaşlığına geçen Türklerin toplam sayısı istatistiklerde yer almıyorsa da İsviçre Federal İstatistik Dairesi (BFS) 2015 yılında son 4 yıllık verileri açıklamıştır. Buna göre 2011-2014 yılları arasında İsviçre vatandaşlığına geçen Türk vatandaşlarını sayısı ve cinsiyetlerine göre dağılımı şöyledir:

Yıl	Kadın	Erkek	Toplam
2011	918	934	1852
2012	791	847	1638
2013	792	830	1622
2014	632	737	1369

(BFS) <http://www.bfs.admin.ch/bfs/portal/de/index/themen/01/07/blank/key/03.html>

Vatandaşlarımızın Cinsiyetlerine ve Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

	0-14	15-24	25-54	55 ve yukarı
Erkek	6252	4505	21332	5342
Kadın	6122	4009	17778	5112
Toplam	12374	8514	39110	10454

Kaynak: Federal İstatistik Kurumu'nun (BFS) web sitesinde Nisan 2016 itibariyle güncel olarak yayımlanan 31.12.2014 tarihli veriler.

Vatandaşlarımızın Eyaletlere/Bölgelere/İdari Yapılanmaya Göre Dağılımı (*)

			Erkek	Kadın	
Kantonlar	İsviçre Toplamı	70051	37169	32882	
ZH	Zürich	13764	7425	6339	
BE	Bern / Berne	5550	2988	2562	
LU	Luzern	1569	848	721	
UR	Uri	185	96	89	
SZ	Schwyz	842	436	406	
OW	Obwalden	109	63	46	
NW	Nidwalden	118	59	59	
GL	Glarus	541	296	245	
ZG	Zug	1067	554	513	
FR	Fribourg / Freiburg	1721	949	772	
SO	Solothurn	5230	2783	2447	
BS	Basel-Stadt	6510	3350	3160	
BL	Basel-Landschaft	5220	2694	2526	
SH	Schaffhausen	1023	534	489	
AR	Appenzell Ausserrhoden	352	189	163	
AI	Appenzell Innerrhoden	47	29	18	
SG	St. Gallen	4669	2500	2169	
GR	Graubünden / Grigioni / Grischun	521	289	232	
AG	Aargau	10323	5405	4918	
TG	Thurgau	2778	1465	1313	
TI	Ticino	883	453	430	
VD	Vaud	3221	1721	1500	
VS	Valais / Wallis	546	288	258	
NE	Neuchâtel	852	472	380	
GE	Genève	2228	1174	1054	

JU	Jura	182	109	73	
-----------	-------------	-----	-----	----	--

Kaynak: Federal İstatistik Dairesi (BFS) tarafından Müşavirliğimiz için hazırlanan 2014 yılı sonu verilerini içeren 28 nisan 2016 tarihli e-posta gönderisi.

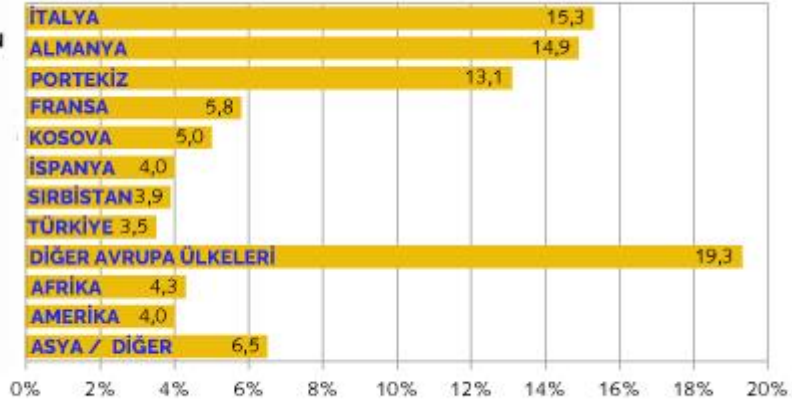
Diğer Yabancıların Nüfusu/Bölgelere/İdari Yapılanmaya Göre Dağılımı

	Arnavutluk	Bulgaristan	Danimarka	Almanya	Fransa	Yunanistan	İtalya	Polonya	Portekiz
Bern / Berne	150	655	275	27413	4360	469	20250	2354	14046
Luzern	42	191	165	13682	511	226	7180	869	7173
Uri	5	6	5	894	17	1	390	59	775
Schwyz	15	88	188	7566	388	86	3239	306	1551
Obwalden	3	19	24	1340	53	6	344	48	988
Nidwalden	4	5	37	1758	77	9	589	54	568
Glarus	3	17	12	1310	26	17	1777	55	1236
Zug	9	141	435	6497	776	233	2957	363	2004
Fribourg /									
Freiburg	57	275	78	3161	7957	125	4188	1011	23648
Solothurn	49	170	58	8892	449	215	10256	620	1732
Basel-Stadt	54	211	179	15077	1710	271	8020	638	3228
Basel-									
Landschaft	27	132	228	11738	992	271	11162	726	1946
Schaffhausen	18	42	30	5730	174	70	2357	229	632
Appenzell A.	7	17	24	2520	45	108	917	84	560
Appenzell I.	0	0	5	389	2	1	124	8	213
St. Gallen	57	246	167	23603	472	679	13418	1163	5338
Graubünden	5	105	67	7690	181	91	6121	209	9521
Aargau	107	380	277	32784	1243	621	25706	1920	8124
Thurgau									
	28	62	55	20810	224	161	8937	1069	4557
Ticino	67	322	160	3525	916	144	58218	619	8237
Vaud	261	840	604	6716	41625	1246	29582	2412	58031
Valais / Wallis	24	151	111	3393	9164	174	9121	553	28681
Neuchâtel	13	54	23	692	7388	72	7405	230	13803
Genève	231	568	412	4763	28888	1284	20874	1361	37152

Jura	8	17	4	182	1901	14	1835	47	1805
	Romany			Sirbista	Hrvatist			Makedon	Kosov
	a	İspanya	Eritre	n	an	B.Hersek	K.Dağ	ya	a
Bern / Berne	949	7156	2659	4758	2494	1976	241	5901	8012
Luzern	353	2022	1101	5245	2077	2085	102	2314	7180
Uri	21	45	120	271	205	96	2	17	119
Schwyz	143	468	324	2194	1017	1036	57	992	2729
Obwalden	18	87	82	212	139	106	32	227	253
Nidwalden	19	103	87	165	36	237	4	118	277
Glarus	20	213	118	572	154	237	2	504	786
Zug	162	981	240	1311	792	993	13	703	1296
Fribourg /									
Freiburg	448	2478	606	1590	188	341	34	1480	3903
Solothurn	268	1149	673	3797	1533	1380	74	2581	5009
Basel-Stadt	418	3436	495	2228	980	705	39	2230	2215
Basel-									
Landschaft	188	2153	838	2354	928	1098	93	1508	3379
Schaffhausen	57	540	246	840	886	232	42	1445	1377
Appenzell A	22	238	172	586	171	268	23	128	303
Appenzell I	1	76	57	68	31	236	0	74	16
St. Gallen	484	2626	1126	9657	3234	4551	689	9844	9142
Graubünden	301	624	468	1088	595	610	22	397	629
Aargau	514	3364	1588	8913	4318	4153	175	6354	16530
Thurgau	273	1316	338	1969	930	1056	70	6742	2701
Ticino	994	1773	520	2630	1965	1729	27	737	1603
Vaud	1664	14935	1422	8262	745	3208	170	3072	5883
Valais / Wallis	286	2322	598	2093	775	708	12	1708	2286
Neuchâtel	382	2548	431	441	68	659	11	138	1100
Genève	1263	14768	1081	1597	330	973	48	772	5213
Jura	65	1111	190	178	78	78	8	112	518

İSVİÇRE'DE İKAMET EDEN YABANCILARIN ORANSAL KARŞILAŞTIRMASI

2015

Quelle: BFS – STATPOP

© BFS, Neuchâtel 2015

<http://www.bfs.admin.ch/bfs/portal/de/index/themen/01/07/blank/key/01/01.html>

İsviçre toplam nüfusunda İsviçreliler ile yabancıların yıllara ve cinsiyetlerine göre dağılımı									
YIL	TOPLAM			İSVİÇRELİ			YABANCI		
	TOPLAM	ERKEK	KADIN	TOPLAM	ERKEK	KADIN	TOPLAM	ERKEK	KADIN
2000	7 204 055	3 519 698	3 684 357	5 779 685	2 762 579	3 017 106	1 424 370	757 119	667 251
2001	7 255 653	3 544 349	3 711 304	5 808 100	2 776 361	3 031 739	1 447 553	767 988	679 565
2002	7 313 853	3 575 029	3 738 824	5 836 887	2 792 944	3 043 943	1 476 966	782 085	694 881
2003	7 364 148	3 601 539	3 762 609	5 863 241	2 808 585	3 054 656	1 500 907	792 954	707 953
2004	7 415 102	3 628 696	3 786 406	5 890 439	2 823 943	3 066 496	1 524 663	804 753	719 910
2005	7 459 128	3 652 502	3 806 626	5 917 216	2 839 046	3 078 170	1 541 912	813 456	728 456
2006	7 508 739	3 679 359	3 829 380	5 954 212	2 858 749	3 095 463	1 554 527	820 610	733 917
2007	7 593 494	3 727 014	3 866 480	5 991 401	2 878 346	3 113 055	1 602 093	848 668	753 425
2008	7 701 856	3 786 675	3 915 181	6 032 141	2 900 174	3 131 967	1 669 715	886 501	783 214
2009	7 785 806	3 830 566	3 955 240	6 071 802	2 921 406	3 150 396	1 714 004	909 160	804 844
2010	7 870 134	3 877 426	3 992 708	6 103 857	2 939 447	3 164 410	1 766 277	937 979	828 298
2011	7 954 662	3 922 253	4 032 409	6 138 668	2 958 165	3 180 503	1 815 994	964 088	851 906
2012	8 039 060	3 968 524	4 070 536	6 169 091	2 975 404	3 193 687	1 869 969	993 120	876 849
2013	8 139 631	4 022 091	4 117 540	6 202 184	2 993 616	3 208 568	1 937 447	1 028 475	908 972
2014 sonu	8 237 666	4 073 880	4 163 786	6 239 207	3 013 838	3 225 369	1 998 459	1 060 042	938 417
2015 başı	8 237 666	4 073 880	4 163 786	6 239 207	3 013 838	3 225 369	1 998 459	1 060 042	938 417

Kaynak BFS STATT POP27.08.2015

<http://www.bfs.admin.ch/bfs/portal/de/index/themen/01/07/blank/key/01/01.html>

Yabancıların uyruklarına ve ikamet ettikleri kantonlara göre dağılımı

<u>Yabancıların toplamı</u>	<u>Türk vatandaşlarının toplamı</u>	<u>Yabancılar içinde Türklerin oranı</u>
1.998.459 (*)	70.051 (130.000)	%3.5 (% 6.5)

(*) Federal Göç Dairesi'nin (SEM) 31.12.2015 verilerine göre ise yabancıların toplam sayısı 1.993.916'dır.

<https://www.sem.admin.ch/dam/data/sem/publiservice/statistik/auslaenderstatistik/2015/12/2-10-Best-Tot-Kat-d-2015-12.xlsx>

YIL SONU İTIBARIYLA İSVİÇRE'DE İKAMET EDEN YABANCILAR						
	2010	2011	2012	2013	2014 YILI SONU	
TOPLAM	1766.3	1816.0	1870.0	1937.4	(*)	1998.5
AB28/EFTA-ÜLKELERİ	1135.0	1177.5	1223.4	1276.9		1326.9
ALMANYA	263.3	275.3	284.2	292.3		298.0
FRANSA	95.6	99.9	104.0	110.1		116.9
İTALYA	287.1	288.0	291.8	298.9		306.4
AVUSTURYA	37.0	37.9	38.8	39.5		40.3
PORTEKİZ	212.6	223.7	237.9	253.2		262.7
İSPANYA	64.1	65.8	69.4	75.3		79.6
DİĞER AVRUPA ÜLKELERİ	369.1	368.3	368.4	369.9		371.4
SİRBİSTAN	121.9	109.3	98.7	90.7		78.1
KARADAĞ	2.0	2.0	2.1	2.4		2.5
TÜRKİYE	71.8	71.4	70.8	70.4		70.0
AFRİKA	71.5	74.8	78.2	83.9		86.7
AMERİKA	74.5	76.6	77.7	78.4		79.0
ASYA	110.5	113.6	117.2	122.9		128.8
OKYANUSYA	4.0	4.1	4.1	4.1		4.2
VATANSIZ	0.8	1.1	1.1	1.2		1.5

KAYNAK: STATPOP 2015 (*) x 1000

Federal İstatistik Dairesi (BFS) <http://www.bfs.admin.ch/bfs/portal/de/index/themen/01/07/blank/key/01/01.html>

Doğan, Ölen, Evlenen Vatandaşlarımızın Sayısı

Görev Bölgesi	Doğum	Ölüm	Evlenme
Bern	359	29	73
Zürih	1094	139	426
Cenevre	365	33	84

Kaynak: T.C. Konsolosluk kayıtları / 2015 yılı sonu itibariyle

-İsviçre'deki vatandaşlarımızın 5.700'ü (2.216'sı kadın, 3.484'ü erkek) İsviçrelilerle evlidir.

-21.878 (9.827'si kadın, 12.051'i erkek) vatandaşımız da İsviçre doğumludur.

2.5.2. LİECHTENSTEİN PRENSLİĞİ

Liechtenstein, Orta Avrupa'da, İsviçre ile Avusturya arasında yer almaktadır. 160 km²'lik yüzölçümü ile dünyanın altıncı küçük devletidir. Sınırları 76 km uzunluğundadır.

Liechtenstein, demokratik parlamenter monarşiyle idare edilmektedir. Devlet başkanı Prens II. Hans Adam'dır. Prensın siyasi yetkileri hayli geniştir. Kanunları veto edebilir, referanduma sunabilir, parlamentoyu dağıtarak seçimlere gidebilir. Parlamento 25 milletvekilinden oluşmaktadır. Başbakana bağlı dört bakan bulunmaktadır. Kabine, parlamentonun önerisi ile dört yıllığına göreve getirilir.

Genel Bilgiler

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla Liechtenstein'ın toplam nüfusu 37.623 kişidir. Genel nüfus içerisinde yabancıların oranı %34'tür.

Nüfus

Yıllar	2015	Oran	2014	Oran
Toplam nüfus	37 623	100.0%	37 366	100.0%
Liechtensteinlılar	24 848	66.0%	24 787	66.3%
yabancılar	12 775	34.0%	12 579	33.7%

Yabancıların tabiyetlerine göre dağılımı

	2015		2014	
	Sayı	oran	sayı	Oran
İsviçre	3 596	28.1%	3 592	28.6%
Avusturya	2 198	17.2%	2 179	17.3%
almanya	1 542	12.1%	1 474	11.7%
İtalya	1 190	9.3%	1 175	9.3%

Türkiye	697	5.5%	706	5.6%
Diğer ülkeler	3 552	27.8%	3 453	27.5%
Toplam	12 775	100.0%	12 579	100.0%

Kaynak Li. İstatistik verileri 2015

GSMH	5.2	milyar	CHF
İhracat (İsviçre hariç)	3.368 milyon CHF		
İthalat (İsviçre hariç)	1.852 milyon CHF		
Çalışanların sayısı	36.680 (Ülke dışından günlük gelip giden işgücü çalışanların % 53'ünü teşkil etmekte olup geldikleri ülkeler İsviçre (% 42.1), Avusturya (% 3.1), Almanya (% 1.1), Diğerleri (% 1.1))		
Çalışan Lichtensteinliler	11.365 + 7.938 (İsviçre vatandaşları)	Toplam: 19.303	
Firma sayısı	4.331		
Ortalama aylık ücret	6,257 CHF		
İşsizlik oranı	%		2.4
Çalışan Türk vatandaşlarının sayısı	172 erkek + 112 kadın	Toplam: 284	

Kaynak Li. İstatistik verileri 31.12.2014

2.5.3. ÇALIŞMA VE İSTİHDAM

2.5.3.1. Önemli Olaylar ve Gelişmeler

a) 2015 yılı sonu itibariyle İsviçre'de istihdam edilmiş çalışan nüfus sayısı Ocak 2016 da yayınlanan istatistiklerde 4.871.809 olarak belirtilmektedir. Federal İstatistik Dairesince açıklanan bu sayının % 47 sini kadınlar, % 53'ünü erkekler teşkil etmektedir. Çalışan nüfusun % 26'sını da yabancılar oluşturmaktadır.

b) Büyük kısmı AB serbest dolaşım bölgesinden olmak üzere, İsviçre'de ki istihdam pazarına dışarıdan katılan genelde vasıflı işgücü potansiyeli, bu ülkede yaşayan ve yeterli mesleki eğitim almamış göçmen işçiler arasında işsizliğin artmasına neden olmaktadır. (2015 yılında İsviçre'ye yerleşen yabancıların sayısı bir önceki yıla oranla % 9,4 daha az olarak gerçekleşmiştir (1.993.916). İsviçre'de ikamet eden yabancıların % 68'i AB ve EFTA ülkeleri olmak üzere 28 ülke vatandaşlarından oluşmaktadır).

c) İsviçre Federal Ekonomi Müsteşarlığı (SECO) raporuna göre Ocak - Haziran 2015 döneminde işsizlerin sayısı 17.690 azalarak 150.946 'dan 133.256' ya düşmüş ise de, yılın ikinci yarısında bu sayı yaklaşık 25.000 kişilik artış ile 158.629 seviyesine ulaşmıştır. (Nisan 2010 tarihinden beri en yüksek seviye)

d) İşsizlikte 2015 Ocak ayı hariç her ay önceki yıla göre önemli artışlar olmuş, özellikle Kasım ve Aralık ayında mevsimsel etkilerle birlikte işsizlik oranında daha yüksek bir artış olmuştur. İşsizlik oranı 2013'ten beri 2 yıl boyunca değişmeksizin % 3,2 düzeyinde iken bu oran yıllık rapor döneminde % 3,4'e kadar yükselmiştir.

e) 2015 yılının genel ortalama işsiz sayısı 142.810 olarak gerçekleşmiş bulunmaktadır. (Bir önceki yıla oranla % 4.4 daha fazla) Bu kapsamda 2015 yılı genel işsizlik oranı %3.3 olarak gerçekleşmiştir (2014 : % 3.2). İşsiz kesimin % 51,6'sını İsviçreliler, % 48,4'ünü ise yabancılar oluşturmaktadır. 31 Aralık 2015 verilerine göre İsviçreliler arasında işsizlik oranı % 2.5, yabancılar arasında ise % 7.5'tir.

f) 15-14 yaşları arasındaki gençler arasında işsizlik oranı % 3.3 olarak gerçekleşmiştir (Bir önceki yıla oranla % 0,1 daha fazla olup 2011 yılından beri değişmemiştir). 50 yaş üzerindeki işsizlerin sayısı ise 2015 yılında bir önceki yıla oranla % 0,1 artarak % 2,9 düzeyine erişmiştir.

g) Federal Göç Müsteşarlığı (SEM) kayıtlarında 31 Aralık 2015 tarihi itibariyle İsviçre'de yaşayan vatandaşlarımızın sayısı 68.552'si sürekli, 161'i geçici ikametli olmak üzere toplam 68.713 kişi olarak belirtilmektedir. (çifte vatandaşlar, ilticacı ya da iltica başvurusu değerlendirilmekte olan kişiler hariç)

h) 2015 yılı sonu itibariyle İşçi Bulma Kurumu'na kayıtlı İşsiz Türk vatandaşlarının sayısı 3084'tür. (Çalışan Türk vatandaşlarına ait son resmi rakam 2010 yılı genel nüfus sayımı verilerine dayanılarak 36.328 kişi olarak açıklanmıştır). Buna göre Türk vatandaşlarının işsizlik kotası (*) % 9,35 olup Türk vatandaşı işsizlerin çalışan Türk vatandaşlarına oranı ise yaklaşık % 8.5'tir. (Bu hesaplamalara çifte vatandaşlar dahil değildir)

Vatandaşlarımızın yaklaşık % 50'si hizmet, % 24'ü metal-makine sanayinde, % 26'sı inşaat, tarım ve tekstil gibi sektörlerde istihdam edilmektedir.

(*) İşsizlik kotası: Referans tarihindeki kayıtlı işsizlerin sayısının 2010 yılı nüfus sayımı kapsamında belirlenen çalışan nüfus sayısına (01 Ocak 2010: 4.322.899) bölünüp 100 ile çarpılması yolu ile elde edilen istatistiki veri.

i) İsviçre Federal İstatistik Kurumu tarafından 23.03.2015 tarihinde yapılan açıklamada 2014 yılında sınır ötesinde ikamet edip İsviçre'de çalışanların sayısında %3.1'lik bir artış olduğu, bunların %52.4 ünün Fransa, %23.7 sinin İtalya, %26.2 sinin ise Almanya'da ikamet ettikleri belirtilmiştir.

j) Ekonomiden sorumlu Federal Bakan Johan Schneider Amman 13 Nisan 2015 tarihinde 50+ (50 yaş üstü) dernekleri ile bir toplantı yapmıştır. Bu toplantıdan sonra 27 Nisan 2015 tarihinde bu derneklerin ve Kantonların ilgili dairelerinin katılımı ile "Ulusal Yaşlı İşgücü" konulu bir konferans düzenlenmiştir.

Konferansta 50 yaş üzeri çalışanların istihdam piyasasına entegrasyonu, devlet, kantonlar ve işverenler ile yapılacak müşterek etkinlikler, yaşlılık dönemlerindeki işsizlik sürecinde yaşlı kişilerin tekrar çalışma hayatına kazandırılmaları için alınabilecek önlemler tartışılmıştır.

k) İsviçre Federal İstatistik Kurumu (BFS) tarafından 14 Nisan 2015 tarihinde yayınlanan verilere göre 2014 yılında çalışan kesimin %44.6'lık bölümü esnek çalışma sistemi ile çalışma faaliyetinde bulunmaktadır. Çalışan her 5 kişiden biri periyodik olarak cumartesi günleri, 10 kişiden bir de pazar günleri çalışmaktadır.

l) İsviçre Federal İstatistik Kurumu (BFS) geçen yıl tam çalışan kişilerin haftalık ortalama mesailerini hesaplamıştır. Buna göre ülke genelinde tam zamanlı çalışan kişiler toplamda 7,7 milyar saat mesai yapmış ve haftalık mesai ortalaması ise 41 saat 20 dakika olmuştur. Açıklanan verilere göre, İsviçre genelinde çalışan iş gücü sayısal olarak artarken, çalışma saatlerinde de yükselme görülmektedir. Buna göre ortalama mesai oranı da bir önceki yıla göre yüzde 1,2 oranında artmıştır.

Açıklamada İsviçre'deki yabancı işçiler ülkede yapılan toplam 7,7 milyar saatlik işin yüzde 32'sini üstlenmektedirler. Yabancıların iş gücü piyasasındaki oranı ise yüzde 29 olarak ifade edilmektedir.

m) İsviçre Federal ekonomi Müsteşarlığı'nın (SECO) 28/05/2015 tarihinde açıklanan yıllık raporunda 2014 yılında federal devlet ve kantonların kayıt dışı çalışanlar ve çalıştıranlara karşı olan mücadelesini hızlandırdığı belirtilmiştir. Açıklamada işyerlerinde yapılan münferit kontrollerin sayısının arttırıldığı ve yıl içinde gerçekleştirilen 12.009 işyeri denetlemede 38.981 işçinin kontrol edildiği ve bu bağlamda 13.594 kaçak işçi vakası tespit edildiği duyurulmuştur. Raporda ayrıca düşük aylık kategorisinde çalışanların sigortalama prosedürleri ve prim sistemlerinde yapılan kolaylaştırmaların olumlu etki yaptığı da vurgulanmıştır.

n) Federal Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Müsteşarlığınca 02 Haziran 2015 tarihinde yapılan açıklamada, en son Nisan 2015 tarihinde yapılan analizlere göre İsviçre çıraklık, staj ve istihdam alanında geçen yılın aynı dönemine göre büyük bir değişiklik olmadığı ve istikrarlı bir durum sergilediği duyurulmuştur. Açıklamada gençlerin çıraklık talebi oranı ile işverenlerin çıraklık kadrosu arzında uyumluluk olduğu ifade edilmiş, çıraklık talebinde bulunan gençlerin sayısında 2014 yılına göre çok az bir oranda düşüş olduğu belirtilmiştir.

o) İsviçre Federal Ekonomi Müsteşarlığı (SECO) tarafından 01.07.2015 tarihinde bir açıklama yapılarak Temmuz ayından itibaren devlet memurluğu kadrolarındaki istihdam talepleri ile ilgili bilgilerin kamuoyuna duyurulmasından 7 gün önce Bölgesel İş bulma Kurumlarının (RAV) erişimine serbest bırakılacağı belirtilmiştir.

Açıklamaya göre bu önlemin gerekçesi iş bulma dairelerinin söz konusu açık işyerlerini öncelikle ülke içindeki istihdam potansiyeline sunması ve böylece ülke içindeki işsizlerin Schengen kapsamında ülke dışından yapılan iş başvurularına karşı avantajlı duruma kavuşmalarınıdır.

ö) İsviçre Federal İstatistik dairesinin (BFS) 30 Kasım 2015 tarihinde yayınladığı, 2015 yılı için referans olarak alınan 2014 yılı ücret barometresi raporunda yer alan ana temaları içeren açıklaması aşağıya çıkartılmıştır:

"2014 yılında İsviçre'de özel sektörde tam zamanlı çalışanın ortalama aylığı brüt 6189 Frank tutarındaydı. Aylıklar 2012 ila 2014 yılları arasında % 1,2 oranında arttı. En yüksek ve en düşük aylıklar arasındaki fark azaldı. Federal İstatistik Dairesinin (BFS) ücret yapısı artışına ilişkin ilk açıklaması bu yönde.

2012 ile 2014 yılları arasındaki nominal ücret artışı % 1,2 oranındaydı ve bu oranla önceki döneme göre daha az artış göstermiş oldu. (2010'dan 2012'ye kadar: + %3,2). En yüksek ücretle çalışanların yüzde 10'u ayda 10.935 Frank kazanırken en düşük ücretle çalışanların yüzde 10'u ayda 4178 Frank ile daha az kazandı.

Ücretler sektöre göre dikkate değer farklılıklar gösterdi. Sigortalar (8769 Frank), araştırma ve geliştirme (9004 Frank), mali hizmetler (9549 Frank) ve ilaç sanayi (9694 Frank) gibi değer artışı yüksek branşlarda ortalama ücretler belirgin şekilde yükselmiştir.

Ücret skalasının en sonunda, gıda ve yem maddesi üretimi (5303 Frank), perakendecilik (4761 Frank), lokantacılık/otelcilik ve gastronomi (4333 Frank) ve özel hizmetler (3910 Frank) gibi branşlar yer almaktadır.

Özel sektördeki bir yönetici, yani en iyi ücreti alan uzman kadronun %10'u, 2014 yılında ayda 18.939 Frank'tan fazla kazanmıştır. (2012 yılında 23.444 Frank olmuştu). Yöneticilerin ücretleri sektöre göre değişiklik göstermektedir. Mesela perakendecilik sektöründe ayda brüt 11.139 Frank, inşaat sektöründe 12.858 Frank, sağlık sektöründe 20.757 Frank, bankacılık sektöründe 41.390 Frank ve ilaç sanayisinde 42.888 Frank.

2014'de İsviçre'de tam zamanlı tüm işler baz alınarak yapılan araştırmada, düşük ücretle işgücü çalıştıran yani ayda brüt ücretin 4126 Frank'tan az ödendiği 256.000 iş yeri vardı. 2008'de % 10,1'den 2014'de % 8,9'a gerileyen düşük ücretli iş yerlerinin zamanla biraz azaldığı gözlemlenmektedir.

Perakendecilik (% 17,5), gastronomi (% 40,7), tekstil üretimi (% 42,7) ya da özel hizmetler (% 57,2) gibi branşlar düşük ücretli iş yerleri arasındaki en büyük oranı teşkil etmektedir . 370.000 düşük ücretli çalışanın % 67'si kadınlardan oluşmaktadır.

Kadınların aleyhine olan bu gelir farkına, daha düşük sorumluluk düzeyi gerektiren pozisyonlarda rastlanılmaktadır (%12,4) .

2014 yılında kadın ve erkeklerin gelir düzeyleri: Ayda brüt 4500 Frank'tan daha az ücret ödenen pozisyonlarda % 60 oranında kadınlar çalışmıştır. Ayda brüt 16.000 Frank'tan daha fazla ücret ödenen pozisyonlarda ise % 87 oranında erkekler çalışıyordu.

İsviçreli çalışanlar ortalama 6443 Frank gelir elde ederken, yabancılar 5730 Frank kazanmıştır. Ancak sorumluluk düzeyi yüksek olan pozisyonlar söz konusu olduğunda yabancı iş gücünün sistematik olarak İsviçrelilerden daha fazla kazandığı görülüyor.

Sorumluluk düzeyi yüksek olan işlerde çalışan İsviçreli 9732 Frank kazanırken, sorumluluk düzeyi yüksek pozisyonlarda sınırlar arası gidip gelen kadın ve erkek çalışanlar 10.293 Frank, kısa süreli oturma izni olanlar (L) 10.810 Frank ve oturuma izni (B) bulunanlar 12.670 Frank kazandılar."

2.5.3.2. Mevzuat değişiklikleri ve önemli yargı kararları

a) İsviçre hükümeti tarafından 14 Ocak 2015 tarihinde yapılan açıklamaya göre çocuk sahibi çiftler, ayrılık ya da boşanma sonrasında da çocuklarının geçimi ve bakımından müteselsil sorumlu olacaklardır.

Bu açıklamayı haber yapan ajans bültenlerinde İsviçre’de her 5 çocuktan 1’inin evlilik dışı doğduğu, belirtilerek eskiden evli çiftlerin çocuklarına evlilik dışı doğan çocuklardan daha fazla hak tanındığı vurgulanmakta ve Federal Meclis ve Senato’da da onaylanan yeni bir değişiklikle evlilik dışı doğan çocukların haklarının güçlendirildiği belirtilmektedir.. Yeni düzenlemeye göre, her iki ebeveyn de çocuk bakımı ve geçiminden sorumlu olacaktır. Söz konusu sorumluluk diğer sorumluluklardan önce gelirken, “evli olanlar“ ya da “evli olmayanlar“ gibi bir ayırım olmayacaktır.

Evlenmemiş anne-babaların çocuklarının daha iyi konumlara sahip olmaları adına, çocuğun bakımını üstlenen ebeveyn lehine bakım-nafakası sistemi getirilmiştir. Böylelikle bekar olan ve evlilik dışı bir bebeğin babası, ayrılık durumunda bakım nafakası ödeme zorunda kalabilecektir. Nafaka, çocuk bakımını üstlenen ebeveynin “aylığı” olarak görülmezken, çocuğun bakım döneminde çalışmayan ebeveyne verilen bir tazminat olarak değerlendirilmektedir.

Boşanmalar ve ayrılma sonrasında çocuk bakımının birçok kez anneye düştüğü gerçeğinden yola çıkılarak düzenleme dahilinde Medeni Kanuna iki ek madde dahil edilecek ve böylece artık babalar da çocuklarının bakımında aktif bir rol üstleneceklerdir.

b) İsviçre Federal Mahkemesi 2015 Ocak ayında bir kararla reşit olmayan çocukların soy isim değişikliği onayının koşullarına açıklık getirmiştir.

(Olay yerel bir mahkemenin, boşanmış bir çiftin 12 yaşında olan kız çocuğunun annesinin kızlık soy ismini almasını onaylamasıyla başlamıştır. Mahkemenin bu kararına itiraz eden baba, çocuğun henüz karar verecek derecede reşit olmadığını, soy isim değişikliği kararını ancak reşit yaşa gelince verebileceğini dile getirmiştir.)

Federal Mahkeme babanın bu itirazını kabul etmemiş ve şu hükümleri ortaya koymuştur;

- Soy isim değişikliği için reşit olmak değil, karar verme kabiliyeti belirleyicidir.
- Bu konuda 12 yaşında olan bir çocuğun temel olarak karar verme kabiliyeti bulunuyor ve tabî ki soy isim değişikliği için bağımsız olarak bu hakkını kullanabilir.

Mahkeme hükmüne göre, İsviçre Medeni Kanunu'nda da buna benzerlik gösteren hükümler bulunuyor. Buna göre, evlenmemiş ebeveynlerin çocukları 12 yaşına geldiklerinde soyadlarını kendilerinin seçmeleri gerekiyor.

Federal Mahkeme verdiği kararla kolaylaştırılmış soy isim değişikliği koşullarına da açıklık getirmiştir. Yasal olarak yapılacak olan değişikliklerde "önemli" yerine, artık sadece "kabul edilebilir nedenler" ifadesi yer alacaktır.

c) İsviçre Federal Hükümeti 01.04.2015 tarihli oturumunda kaçak işçiler ile mücadele ile ilgili yasada yapılacak revizyon konusunu mecliste görüşmeye açmıştır. Federal Meclis'te istişarelerin 01 Ağustos tarihine kadar sürmesi beklenmektedir. Değişiklik metninde kaçak işçilik ile daha etkin bir mücadele sürdürülmesi için kurumlar arası işbirliğinin güçlendirilmesi, denetleme organlarına çeşitli yaptırımlar uygulama yetkisi verilmesi gibi hususlar yer almaktadır.

d) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi halihazırda İsviçre'de aile bireyleri ile yaşayan ve son yıllarda giderek nükseden krizleri ile ağır şizofreni hastası olan, 14 yıl önce karısını öldürdüğü için hapse atılan ve hapis cezası sonunda İsviçre'den sınır dışı edilen bir Türk vatandaşının kendisinin sınır dışı edilmesi kararına itiraz etmesi ile ilgili olarak görülen davanın 14 Nisan 2015 tarihindeki son duruşmasında İsviçre'nin lehine olarak davacının itirazının reddine karar vermiştir.

e) İsviçre Federal Hükümeti 13 Mayıs 2015 tarihindeki oturumunda Kamu Ulaşım Sektörü Çalışanları Özel İş Kanununda (AZG) kısmi değişiklik yapılmasını öngören tasarımı kabul etmiştir. Söz konusu kanun değişikliği demiryolları, tramvay ve otobüs, teleferik ve gemi taşımacılığında istihdam edilmiş çalışanların çalışma ve mola süreleri, gece mesailerini ile tatil günlerini günün koşullarına uygun şekilde düzenlenmesini öngörmektedir.

f) İsviçre Federal Hükümeti devlet bütçesini ferahlatmak için insan kaynakları kapsamında 6 önlem alındığını duyurmuştur. Bu sayede 2016 yılında 30 milyon Franklık bir tasarruf gerçekleştirilmesi öngörülmektedir. Yaklaşık 37.000 devlet çalışanını ilgilendiren önlemler paketi şu unsurları içermektedir:

-Henüz maksimum aylık düzeyine erişmemiş olan çalışanların, aylık düzeyinin belirlenmesi ve rasyonel artışlar için genel ortalama ölçülerin değil bireysel ölçülerin kullanılması.....

-Başarı ikramiyesinin %15 ten %10 a düşürülmesi....

-Sadakat ikramiyesinin 5nci yıldan itibaren 5 er yıl ara ile ödenmesi..

-Çalışma bölgesinin ve çalışma koşullarının, aylık ücretinin belirlenmesinde kriter olarak esas alınmadığı yeni bir aylık sisteminin oluşturulması.....

-İkinci sütun emekliliği oluşturan Mesleki İhtiyat Sigortası (Berufliche Vorsorge : Pansiyon Kasa BVG) kapsamında bazı önemli ve gerekli uygulamaların yeniden yapılandırılması.....

- Personel Yasasının bir sonraki revizyonunda erken emeklilikte işverenin katılım payı oranında değişiklik yapılması.

g) İsviçre Hükümeti 25.11.2015 tarihinde İsviçre ile Avrupa Birliği arasında vergi konularında otomatik veri alışverişi yapılmasını öngören anlaşmayı yasalaştırma teklifini kabul ederek Bakanların onayına sunmuştur. (Söz konusu anlaşma 27 Mayıs-17 Eylül 2015 tarihleri arasında parlamentoda tartışmaya açılmış ve büyük oranda kabul oyu alarak onaylanmıştı.)

2.5.3.3. Sayısal Veriler

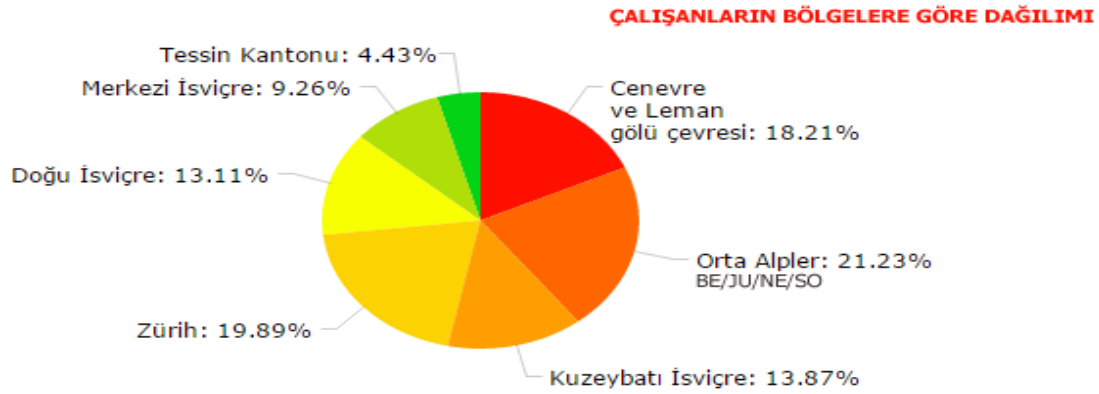
Aktif Nüfus/işgücü sayıları ve oranları

Kadın			Erkek		Toplam	
Sayı	%(*)	Sayı	%(*)	Sayı	%(*)	
İsviçreli	1.678.000	20,3	1.792.000	21,7	3.470.000	42,1
Yabancı (Türkler hariç)	589.101	7,1	886.821	10,7	1.475.922	17,9
Türkler	26.899	0,32	31.179	0,37	58.070	0,70
Genel Toplam	2.294.000	27,8	2.710.000	32,8	5.003.992	60,7

Kaynak: Federal İstatistik Kurumu'nun (BFS) web sitesinde 28 Nisan 2016 itibariyle yayınlanan 31.12.2015 tarihli veriler. (15-65+ yaş arası)

<http://www.bfs.admin.ch/bfs/portal/de/index/themen/03/02/blank/data/01.html>

(*) Genel nüfusa oran (8.237.666)

İstihdam Oranları

(Serbest meslek sigortalılar hariç sadece tam ve kısmi çalışanlar)

	Kadın		Erkek		Toplam	
	Sayı	%(*)	Sayı	%(*)	Sayı	%(*)
Ülke Geneli	1.988.892	46.1	2.331.551	53.9	4.320.443	100
İsviçreli	1.536.921	35.5	1.700.689	36.1	3.237.610	74.9
Yabancı (Türkler dahil)	451.971	10.4	630.862	14.6	1.082.833	25.1
Türk	10.368	0.2	19.546	0.4	29.914 (**)	0,6

Federal İstatistik Dairesi Nisan 2016 ayı itibariyle son veriler olan 31.12.2014 tarihli verileri yayımlamaktadır. Yeni demografik verilerin Nisan 2017 ayından itibaren yayınlanacağını açıklanmaktadır.

Kaynak: Federal İstatistik Dairesi (BFS) (*) Toplam çalışan nüfusa oran (4.320.443), (**) Federal İstatistik Dairesi (BFS) tarafından 29 Nisan 2016 tarihli güncellenmiş hali ile gönderilen 2014 yılı sonu verileri.

Çalışan Vatandaşlarımızın Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

28 Ağustos 2014 tarihi itibarıyla güncellenmiş bilgileri içermektedir

Yaş Grubu	Erkek	Kadın	Toplam
15-24			
25-55			
56-65			
65 Yaş Üzeri			
Toplam	19.546	10.368	29.914

Kaynak: Federal İstatistik Dairesi (BFS) tarafından 29 Nisan 2016 tarihli güncellenmiş hali ile gönderilen 2014 yılı sonu verileri. (İstatistik kurumu çalışan Türk vatandaşlarının yaş gruplarına göre dağılımı konularında veri yayınlamamaktadır)

Çalışan Vatandaşlarımızın İşkollarına Göre Dağılımı

01/09/2002 tarihinden beri bu başlık altında istatistiki veri yayımlanmamaktadır. Ancak genel gözlemler ve yapılan istişarelerde çalışan vatandaşlarımızın işkollarına göre dağılımında sanayi, sağlık, hizmet & gıda ve ulaştırma-haberleşme yönünde bir kayma olduğu, özellikle İsviçre vatandaşlığına geçmiş ve ikinci nesil Türk vatandaşlarının da devlet, bankacılık ve sigorta-pazarlamacılık sektörleri ile akademik kariyere yöneldikleri görülmektedir.

Bağımsız Çalışan Vatandaşlarımızla İlgili Bilgiler

T.C. Bern Ticaret Müşavirliklerinin kayıtlarına göre, oturma izni ve ticari faaliyet gösterme hakkı sahibi olan serbest çalışanların (işveren) toplamı 31/12/2014 itibarıyla 1.800'dür.

Bu rakamlara çifte vatandaş statüsündeki vatandaşlarımızın ticari işletmeleri ile Türkiye'den İsviçre'ye yabancı sermaye olarak gelip kuruluşunu gerçekleştirmiş Türkiye orijinli ticari ve finansal şirket ve kurumlar dahil değildir. Bu grubun da eklenmesi ile serbest çalışanların (işveren) sayısının 2.000'i aştığı değerlendirilmektedir.

Çifte vatandaş olan vatandaşlarımız da hesaba katılarak İsviçre’de 3.500 - 4.000 civarında Türk iş yerinin bulunduğu ve bu işyerlerinin yaklaşık % 90’ının küçük çaplı gıda marketi ve döner imbisi olduğu varsayılmaktadır.

Asgari ve Ortalama Aylık Ücretler

a) İsviçre’de federal düzeyde sabit bir asgari ücret belirleme sistemi yoktur. Ortalama ve asgari aylıklar değişik meslek gruplarına göre farklılık göstermekte, ve baz alınan meblağlar meslek odaları tavsiyeleri, toplu sözleşmeler ve genel sosyo-ekonomik konjonktürün gelişimini takip yolu ile belirlenmektedir. 26 Kanton arasında sadece 3 kantonda (*) asgari ücret uygulaması mevcuttur:

	Haftalık çalışma saati	Saat ücreti	Asgari ücret
Neuchatel Kantonu	40	20.00	3.467 İfr.
Jura Kantonu	42	19.25	3.500 İfr.

(*) 14 Haziran 2015 tarihinde Tessin kantonunda asgari ücret sisteminin kullanılması halk oylaması ile kabul edilmiştir. Ancak kantonda standart bir asgari bedel değil, farklı sektörlere göre farklı asgari ücret kriterleri belirlenmesi söz konusu olacaktır. (01 Ocak 2016 dan itibaren)

b) Asgari ücret kuralı olmaksızın, çalışanların ücretlerin belirlenmesinde genel olarak haftada 40-42 saatlik çalışma süresi baz alınmaktadır. Net aylık ücretler; sosyal güvenlik kesintileri (sağlık sigortası hariç) ve vergiler dikkate alınarak brüt ücretlerin %25 azaltılmasıyla hesap edilmektedir. İsviçre Zürih Kantonu tarafından her yıl yayınlanan ve ülke çapında referans alınan, iş kollarına göre ödenen asgari aylıkların detaylı olarak yer aldığı 2016 yılı aylıklar kitabı ilişikte sunulmaktadır. Bu belgede yer alan, branşlara göre listelenmiş ortalama en düşük aylık ücretlerin bir bölümü aşağıya çıkartılmıştır. (eğitim, vasıflılık, tecrübe ve yaş kriterleri kapsamında en düşük limitler)

Meslek Dalı	Saat ücreti	Aylık ücret	Haftalık çalışma saati
İsviçre Frankı			
Tarım ve orman işçileri	14.20	3.200	52

Bahçıvan	18.55	3.450	42 / 43
Madencilik	20.90	3.712	41
Gıda ve yem üretimi çalışanları	20.85	3.700	41
Satış-pazarlama elemanları	22.79	4.000	40
Tekstil, konfeksiyon üretim sanayi	19.25	3.420	41
Farmakoloji sanayi / laborant	25.19	4.468	40
İlkokul öğretmeni	73.88	6.592	29
Doktor	66.39	11.152	42
Diplomalı hemşire	31.05	5.217	42
Sosyal hizmet görevlisi	26.97	4.530	42
Müzişyen, tiyatro sanatçısı	-----	3.800	----
Kilise rahibi	47.31	9.084	48
Kuaför	20.54	3.800	43
Çocuk bakıcısı	9.05	1.375	35
Ev hizmetlisi	18.55	4.016	50
Büyükelçi	85.45	13.474	42
Otomobil tamircisi	18.20	3.590	42
Restoran&otel personeli	20.15	3.969	42
Bilgisayar programcısı	33.70	6.646	42
Banka personeli, portföy danışmanı	36.70	7.238	42
Mimar-mühendis	32.70	6.446	42
Özel güvenlik elemanı	20.55	4.051	42
Kuaför	16.45	3.243	42
Taksi şoförü	13.50	3.100	53
Kamyon/TIR şoförü	21.15	4.400	48
Sekreter/telefon çağrı merkezi çalışanları	22.00	4.004	42
İtfaiye memuru	29.48	4.952	42
Polis memuru	32.81	5.511	42
Terzi	27.75	5.052	42
Pilot (Askeri eğitimli)	57.45	9.061	----
Profesyonel (paralı) asker (Astsubay)	38.50	6.071	----
Tren makinisti	28.00	4969	41
Fabrika elektrik/mekanik montör	32.00	5.546	40
Makina sanayii yardımcı işçi	28.65	4.970	40
Temizlik işçileri (bina, sokak, ulaşım ar.)	18.50	3.367	42

c) İsviçre Federal İstatistik Kurumunun 2014 yılı verilerine dayanarak hazırladığı, 2015 yılında yayınlanan özel sektör ve sendikasız çalışanlar için hesaplanan ortalama brüt aylık ücretler cetveli aşağıya çıkartılmıştır.

(Federal İstatistik Kurumu söz konusu verileri 2 yılda bir güncellemekte olup en yeni güncelleme 2016 yılı içerisinde yapılacak, 2017 yılı ortalarında da yayınlanacaktır)

-Mesleki pozisyon ve cinsiyete göre göre

	Toplam	1+2	3	4	5
Kadınlar	5.548	8.221	7.185	6.190	5.180
Erkekler	6.536	10.553	8.452	6.942	5.910
Kadın+Erkek ort.	6.189	9.990	8.019	6.711	5.657

Kaynak: İsviçre Federal İstatistik Kurumu / 2015 / İsviçre Frankı.

<http://www.bfs.admin.ch/bfs/portal/de/index/themen/03/04/blank/key/lohnstruktur/>

1+2 = En üst, üst ve orta düzey yönetici/ustabaşı , 3 = Alt düzey yönetici/usta, 4 =En alt düzey yönetici/vasıflı işçi, 5 =Yönetici vasfı olmayan/vasıfsız işçi

-Eğitim durumu ve cinsiyete göre

	Yönetici pozisyonunda olmayan çalışanlar	Genel Toplam	Kadınlar	Erkekler
	Baz alınarak, haftada 40 saatlik çalışma süresi çerçevesinde hesaplanmıştır	Genel Ortalama	Ortalama	Ortalama
	TOPLAM	5. 657	5. 180	5. 910
1	Üniversite ve ayanı yüksek okullar	7. 834	7. 300	8. 276
2	Meslek yüksek okulları	7. 610	6. 944	8. 067
3	İleri uzun süreli mesleki eğitim	7. 245	6. 790	7. 614
4	Ustalık lisansı	6. 275	6. 288	6. 218
5	Bakalorya / olgunluk diploması	5. 777	5. 442	6. 121
6	Standart meslek eğitimi	5. 685	5. 269	5. 905
7	Firma içi mesleki eğitim	5. 144	4. 436	5. 483
8	Temel eğitim (mesleki eğitimsiz personel	4. 689	4. 314	5. 069

Kaynak: İsviçre Federal İstatistik Kurumu / 2015

c) Toplu sözleşme ile çalışan işçiler için sendikalar tarafından öngörülen ortalama asgari saat ücretleri ise şöyledir:

Vasıfsız işçi	:	Saat ücreti	İFr	24.60	-	25.35
İhtisas bilgilere sahip olan vasıfsız işçi	:	Saat ücreti	İFr	27.00	-	28.50
Vasıfsız, fakat mesleki kurs yapmış işçi	:	Saat ücreti	İFr	29.40	-	30.25
Vasıflı kalifiye işçi (3 yıllık iş deneyimi)	:	Saat ücreti	İFr	30.55	-	31.40
Usta başı, şef uzman, büro amiri	:	Saat ücreti	İFr	32.45	-	35.35

Kaynak: İsviçre sendikalar Birliği (SGV)

Sendikalar, Toplu İş Uyuşmazlıkları ve Toplu İş Sözleşmeleri

a) İsviçre Sendikalar Birliği (SGV) yaptığı açıklamada, Radyo ve Televizyon Vergi Yasası'nın yeniden düzenlenmesi için 65 bin'in üzerinde imza toplandığını duyurmuştur. Toplanan ve 12 Ocak 2015 tarihinde hükümete iletilen imzalarla halk oylamasına gidilecektir.

Açıklamada Parlamento tarafından kabul edilen Yeni Radyo ve Televizyon Yasası ile, evinde televizyon cihazı ve radyo kullanımına bakmaksızın, her ev hanesinin TV ve radyo vergisi ödemek zorunda olduğu, buna evinde hiç televizyon ya da radyosu olmayanların da dahil olduğu belirtilmiştir. Ayrıca halk oylamasıyla, yıllık 462 Frank olan televizyon radyo vergisinin 400 Frank'a düşürülmesi planlanmaktadır.

b) İsviçre basınında 2015 Şubat ayında işçi sendikaları kaynaklı olarak çıkan çeşitli haber ve yorumlarda İsviçre Federal Merkez Bankasının Euro karşısında asgari kur uygulamasının iptali kararının ihracatı ve beraberinde istihdam açısından işsizliği de ciddi oranda olumsuz yönde etkileyeceği özellikle sınır bölgelerinde çalışanların Schengen bölgesinden gelecek ucuz işgücü ile haksız bir rekabetin içine düşecekleri ve Frank'ın Euro karşısındaki paritesinin yükselmesinin ülkede enflasyon tehlikesini artıracığı ifade edilmiştir. Yorumlarda Frank'ın değerinin eskiden Euro'ya karşı 1.20 kuru ile sabitlenmiş olduğu, alt sınırın kaldırılması ile artık döviz spekülasyonu için tüm kapılar açıldığı

belirtilerek bundan sonra kontrolsüz bir aşırı değer kazanma olgusunun beklendiği vurgulanmıştır.

c) UNIA Sendikası'nın İsviçre'de çok dilli eğitim ve göçmenlerin kendi dillerinde eğitim konulu sempozyumun ardından yayınladığı basın açıklaması aşağıya çıkartılmıştır.

"Değişik dillerde verilen Ülke Dili ve Kültürü (ÜDK) kurslarına çok çocuk gitmekte. Sadece Zürih Kantonunda şuan 10.000 öğrenci 26 dilde kursa katılmakta. İsviçre resmi dilleri İtalyanca ve Fransızcanın yanı sıra, tüm dünya dilleri İspanyolca, Çince veya Portekizce ve küçük kesimler tarafından konuşulan diller, Fince, Kürtçe vb. öğretilmekte. Buna rağmen, var olan enternasyonal dillerin geliştirilerek bir üst düzeye yükseltilmesi maalesef her yerde mümkün olmuyor. Sempozyum sonrası broşür ÜDK kurslarının hangi zor koşullarda verildiğini ele alan sempozyum İlk Dil İlgi Birliği (İDİB) tarafından organize edildi. Unia'nın da üye olduğu bu kurumun düzenlediği «İsviçre'de ÜDK kurslarının geleceği: Kalite güvencesi, gelişimi ve entegrasyon» konulu sempozyuma 200 uzman katıldı.

Bu sempozyumun bir sonucu olarak «ilk dilin geleceği» adlı broşür yayınlandı. Broşür gelişim, ÜDK kurslarının okul programlarına entegre edilmesi ve ÜDK kurslarının kalite güvencesi ile ilgili bir dizi talebi sıralıyor. Broşürde organizatörler ÜDK kurslarının nasıl geliştirilebileceğini anlatıyor. Amaç ; çok dillilik ve kimlik gelişimi teşvik edilmelidir. Bunun olabilmesi için sıralanan talepler: Kursların verildiği okullardaki altyapının geliştirilmesi, ÜDK kurslarının izole edilmesine karşı esnek ve pragmatik önlemler alınması, ÜDK kurs öğretmenleri ile İsviçre okullarında ders veren öğretmenler arasında ortak çalışma yürütülmesi, iş koşullarının eşit olması ve bu kursların resmi okul sistemine entegre edilmesi. Herkes için eğitim: Çok dillilik teşvik edilmeli. Bu broşürde, ÜDK kurslarının resmi eğitim sisteminin bir parçası olması, okul sistemine bağlanarak entegre edilmesi talep ediliyor. Çok dillilik kamu okullarının geleceğidir. Bu nedenle göçmen çocuklarının konuştuğu ilk dil bir kenara atılmamalıdır. Bu kursların kalitesi arttırılarak kamu okullarına entegre edilecek şekilde tasarlanması gerekir"

d) UNIA sendikası tarafından 03 Mayıs 2015 tarihinde yayınlanan basın duyurusu:

-İsviçre Sendikalar Birliği Nisan ayının ortasında yaşlı işçileri korumak için bir önlem paketi hazırlamıştır. Kanton, Federal Hükümet ve sosyal taraflar bu paket ile ilgili düşüncelerini açıklamışlardır. Sendika tarafından sunulan önlemler olumlu karşılanmış, fakat yeterli

bulunmamıştır. Sendikanın tespitlerine göre 55 ile 64 yaşında ki işçiler arasında işsizlik oranı çok yaygın ve giderek rekor düzeye ulaşmıştır. İşten çıkartılan yaşlı insanların sayısı artmakta ve işsiz kalanlar iş bulmakta zorlanmaktadır.

55 yaşının üzerindeki işçiler daha çok işsiz kalıyor, ve işsizlik parası alma hakkı bitince de, sosyal yardım almak zorunda kalıyorlar. Sendika raporunda, 55 yaşının üzerindekiilerin de ücretli eğitim ve mesleki tekamül eğitimi hakkına sahip olmasını önermektedir. Ayrıca sağlığın korunması amacıyla tedbirlerinin alınması için de sağlık koruma yönetmeliğine uygun kontrollerin yapılması ve işyerlerinin sağlığa uygun donatılması istenilmektedir.

Sendikanın talepleri arasında, hastalık nedeniyle aylıklarda yapılan kesintinin kaldırılması yer almaktadır. Diğer önemli bir talep de bir iş yerinde uzun süre çalışan 50 yaş üzerindekiilerin , işten çıkarmalara karşı korunmasıdır. Örneğin Basel'de kimya sektöründe böylesi bir uygulamaya geçilmiştir. İşsizliğin engellenemediği durumda, bir dizi tedbirin alınması gerekir. Emekliye ayrılmadan önce ödenecek günlük işsizlik parası süresi 120 den 260'a çıkartılmalıdır. Ayrıca işçinin eski işvereninın pansiyon kasasında var olan kaydı devam etmelidir. Erken emeklilik değişik branşlarda mümkün olmalıdır. Federal Meclis değişik branşlarda erken emekliliği, inşaat alanında olduğu gibi mümkün kılmalı ve maddi destek sağlamalıdır. Federal Meclis, kantonlar ve sosyal ortaklar yaşlı işçilerin problemleri ile ilgili tartışmaları yürütmüş ve buna karşı bazı önlemler almıştır.

e) İsviçre Federal Adalet ve Polis Bakanlığı Hukuk Dairesi 25 Eylül 2015 tarihinde İsviçre Federal Hükümetine işçi sendika temsilcilerinin bu faaliyetleri nedeniyle işten çıkartılmalarını önleyici koruma tedbirleri hususunda Federal Ekonomi, Eğitim ve Araştırma Dairesini (WBF) , Çalışma Hayatı İncelemeleri Merkezi (CERT) ve Federal Ekonomi Müsteşarlığı (SECO) ile müştereken hazırladıkları raporu sunmuştur.

f) Benzin İstasyonu İşletmecileri Birliği VTSS ile Unia, Syna sendikaları, Ticari Sektör Çalışanları Birliği arasında 09 aralık 2015 tarihinde toplu iş sözleşmesi imzalanmıştır. 1300 benzin istasyonunda çalışan yaklaşık 12 bin kişiyi kapsayan toplu iş sözleşmesi 1 Ocak 2016 tarihinde yürürlüğe girecek ve branşın tüm çalışanları için geçerli olacaktır.

İmzalanan sözleşmeyle branşta asgari ücret uygulaması güvence altına alınmış olup buna göre; meslek eğitimi olmayan çalışanların aylık asgari ücreti 3700 Frank olarak belirlenirken, 2 yıllık meslek eğitimine sahip olanlar için 4000 Fr., 3 yıllık meslek eğitimine sahip olanlar için ise 4100 Frank Asgari ücret uygulaması getirilmiştir. Sınır bölgelerindeki kantonlarda ise ücretlendirme, 3 kademe için 100 'er Frank aşağı çekilmiştir. Haftalık çalışma süresi 42 saat olarak belirlenirken, tatil günleri çalışmaları için ise % 5'lik ek zam verilmiştir.

g) KOBİ mahiyetindeki, en az 6 çalışanı bulunan temizlik firmalarının asgari ücret uygulamalarına imkan veren Toplu İş Sözleşmesi genel ve bağlayıcı mahiyette ortak sorumluluk deklarasyonunun bir yıl süre ile uzatılması hususu İsviçre Hükümetinin 17 Aralık 2015 tarihli oturumunda karara bağlanmıştır.

h) UNİA Sendikasının inşaat işçilerinin sorunları ile ilgili olarak 2015 Aralık ayında yayınladığı basın duyurusu:

"Süresi bitecek olan toplu iş sözleşmesinin yenilenmesi için yapılan görüşmelerde inşaat patronlarının tutumundan kaynaklı ilerleme sağlanamayınca, işçiler, İsviçre'de üç bölgede 3 günlük grevlerle, patronların tutumuna karşı mücadele kararlılığıyla tepki gösterdiler.

2002 yılında , 60 yaşında emeklilik ve sektör bazında asgari ücret gibi kazanımlarla on binlerce inşaat işçisinin katılımıyla sonlandırılan ve bu gün temel hatlarıyla geçerli olan çerçeve sözleşmenin kazanımları patronlar tarafından ortadan kaldırılmak isteniyor. Görüşmeleri tıkayan bir tutumla ortaya çıkan inşaat patronları, emeklilik yaşını 61 ve 62 yaşına yükseltmek isterken emekli olanların aylıklarının ise %18 oranında düşürülmesini talep ediyorlar. İşçiler ise 60 yaşında emekliliği koruyarak, ücret baskısına karşı daha fazla güvence ve kötü hava koşullarında çalıştırılmaya karşı da güvence ve garanti talep ediyorlar.

Ekim ayı başlarında yapılan görüşmelerde tikanıklığın aşılması üzerine, işçiler arasında yapılan oylamada 9,10 ve 11 Kasım tarihlerinde İsviçre genelinde grev yapılması kararı çıktı. Karar üzerine, Zürih, Cenevre, Delemont, Neuchatel ve Bellinzona'da bir araya gelen 10 binin üzerinde inşaat işçisi, çerçeve sözleşmeye sahip çıkacaklarını ve kaldırılmaya çalışılan haklarını korumak için mücadeleye hazır olduklarını bildirdiler.

50 binin üzerindeki üyesiyle inşaat ana sektörü Unia Sendikası'nın en örgütlü ve güçlü olduğu sektörün başında geliyor. 80 bin kişiyi kapsayan inşaat ana kolu manto sözleşmesinin yanı sıra, temizlik, bahçe inşaatı ve düzenlemesi ve inşaat yan kolu gibi oldukça geniş bir alana yayılmış. Sendikal hareketin yakın tarihinde, grev yasaklarının delinmesi ve grevlerden başarıyla çıkılmasına damga vuran eylemler yine inşaat işçileri gerçekleştirmişti."

i) İsviçre İşçi Sendikaları Birliği Konfederasyonu (SGB) tarafından yıl sonunda 2015 yılı değerlendirme raporu yayınlanmıştır. Raporun içeriğinde ana hatları ile aşağıdaki hususlar yer almaktadır:

"2015 yılında daha önce çalışma koşullarının federal kapsamda toplu iş sözleşmesi ile belirli kurallara bağlanmamış olduğu bazı sektörlerde TİS imzalanmıştır. Bunlar Benzin istasyonları, özelleştirilmiş posta kurumları, çağrı merkezleri ile iletişim ağı kurumları ve bazı diğer kamu ve endüstri sektörlerini kapsamaktadır. 2015 yılında özellikle Alman ve İtalyan kantonlarında mukim medya sektörünün yıllar süren ve toplu iş sözleşmelerini reddeden tavrı sona ermiş, bu sektörde de bazı firmalarla TİS imzalanmıştır.

Uyuşmazlıklar konusunda ise en büyük sorun inşaat sektöründe yaşanmıştır. Sendikaların bu sektör kapsamında gerçekleştirdikleri birçok eylem ve gösterinin ardından erken yaşta emekli olanlara sunulan hizmetlerin kısıtlanmasına yönelik bazı çalışmalar engellenmiştir. Çalışma koşullarının iyileştirilmesi konusundaki en yoğun uyuşmazlıklar ise Cenevre Kantonu ile yaşanmış, Kanton hükümetinin tasarruf paketi özellikle kamu sektörü çalışanlarının günler süren grevleri ile protesto edilmiştir.

2015 yılında sendikal hak olarak elde edilen kazanımların başında erkekler için doğum izni ve yıllık izinler konularında yapılan iyileştirmeler gelmektedir. Frank'ın Euro karşısında değer kazanması genel konjonktürdeki belirsizlikler ve yönetimlerin tasarruf politikalarına ağırlık vermesi ücretler konusunda yapılan pazarlıkları zorlaştırmaktadır. pazarlıklar sonucu elde edilen artışlar ya çok minimal ya da neredeyse sıfır düzeyinde kalmaktadır."

j) İsviçre'de iki büyük İşçi Sendikaları Federasyonu bulunmaktadır. Bu federasyonlar ve sendikalı işçi sayıları aşağıya çıkartılmıştır.

	Bağlı Sendikalar	Toplam Sendikalı	Erkekler	Kadınlar	Erkeklerin Oranı	Kadınların Oranı
İsviçre Sendikalar Birliği (SGB)	16	366.811	260.714	106.130	%71.1	%28.9
Travail Suisse (TS)	11	149.733	101867	47.866	%68	%24.2
Münferit Sendikalar ve işçi örgütleri		229.549				

Kaynak: İsviçre Sendikalar Birliği SGB (31.12.2014)

Grevler

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Grev sayısı	8	3	3	7	7	11	8
Grev yapılan işyeri sayısı	59	3	3	10	50	65	35
Katılan işçi sayısı	10 160	159	172	1 007	2 869	1 688	1 915
Kayıp işgünü sayısı	13 644	395	2 455	2 837	2 554	5 764	4 185

Kaynak : Kaynak: İsviçre Federal İstatistik Kurumu

<http://www.bfs.admin.ch/bfs/portal/de/index/themen/03/05/blank/data/00.html>

Toplu İş Sözleşmeleri sayıları		Standart içerikli genel TİS	Münferit içerikli TİS
Toplu sözleşme sayısı	Sözleşmeler	TİS	İşçi
	kapsamındaki İşçi sayısı		sayısı
602	1 975 100	588	1 788 500
			14 1860

İşsiz Sayısı ve İşsizlik Oranları
İstihdam ve İşsizlikle İlgili Sayısal Bilgiler

İşsizlik	Aralık 2015	Kasım 2015	Aralık 2014
-İşsizlerin sayısı	158'629	148'143	147'369
- İşsizlik oranı	% 3.7	% 3.4	% 3.4
- Genç işsizlerin sayısı	20'622	20'054	19'161
- Genç işsizlik oranı	% 3.7	% 3.6	% 3.4
- 50 yaş üzeri işsizlerin sayısı	38'624	36'236	35'648
- 50 yaş üzeri işsizlik oranı	% 3.2	% 3.0	% 3.0
- Uzun süredir işsiz olanların sayısı	22'799	21'829	21'894
- İş arayanların sayısı	220'209	210'886	203'926
AÇIK İŞYERİ SAYISI	8.033	9.465	8.791

Kaynak: Federal Ekonomi Müsteşarlığı (SECO), Aralık 2015

KAYITLI İŞSİZLERİN KANTONLARA GÖRE DAĞILIMI

Yıllık Ortalamalar	Kasım	Aralık							

2014	2015	2015		2015								
Veriler				Veriler		Değişimler				Giriş - Çıkışlar		
						Önceki aya göre	Relatif Oran%	Önceki aya göre	Relatif Oran%	Girişler	Çıkışlar	
				Toplam sayılar	Payı (%)	Toplam	Relatif Oran%	Toplam	Relatif Oran%	Girişler	Çıkışlar	
136764	142810	148143	Toplam	158629	100.0	10486	7.1	11260	7.6	34583	24097	
26013	27985	29407	Zürich	30684	19.3	1277	4.3	2962	10.7	4740	3457	
13189	14116	15239	Bern	16053	10.1	814	5.3	1625	11.3	3164	2347	
4147	4383	4634	Luzern	4890	3.1	256	5.5	394	8.8	1088	835	
203	200	197	Uri	230	0.1	33	16.8	-30	-11.5	88	57	
1344	1388	1495	Schwyz	1627	1.0	132	8.8	191	13.3	412	286	
196	188	222	Obwalden	237	0.1	15	6.8	19	8.7	105	89	
234	256	275	Nidwalden	318	0.2	43	15.6	20	6.7	117	72	
501	483	513	Glarus	567	0.4	54	10.5	37	7.0	149	95	
1456	1498	1555	Zug	1648	1.0	93	6.0	163	11.0	330	243	
4409	4597	4686	Freiburg	5405	3.4	719	15.3	472	9.6	1831	1116	
3557	3844	4107	Solothurn	4601	2.9	494	12.0	873	23.4	1161	667	
3362	3620	3678	Basel-Stadt	3781	2.4	103	2.8	112	3.1	561	450	
3946	4064	4275	Basel-Landschaft	4581	2.9	306	7.2	517	12.7	883	578	
1258	1404	1385	Schaffhausen	1513	1.0	128	9.2	113	8.1	308	180	
533	570	555	Appenzell A.Rh.	597	0.4	42	7.6	13	2.2	115	70	
97	93	78	Appenzell I.Rh.	87	0.1	9	11.5	-21	-19.4	25	16	
6164	6517	6847	St. Gallen	7286	4.6	439	6.4	909	14.3	1649	1211	
1822	1940	2292	Graubünden	2240	1.4	-52	-2.3	125	5.9	1217	1275	
10138	10874	11279	Aargau	11951	7.5	672	6.0	1019	9.3	2341	1658	
3520	3603	3631	Thurgau	4119	2.6	488	13.4	552	15.5	1044	567	
6810	6175	6426	Tessin	6788	4.3	362	5.6	-594	-8.0	1457	1092	
18238	18566	18436	Waadt	19498	12.3	1062	5.8	360	1.9	4455	3396	
6773	7028	7151	Wallis	9381	5.9	2230	31.2	4	0.0	4020	1793	
4694	4913	5005	Neuenburg	5444	3.4	439	8.8	490	9.9	1110	670	
12817	13019	13217	Genf	13448	8.5	231	1.7	757	6.0	1858	1621	
1341	1485	1558	Jura	1655	1.0	97	6.2	178	12.1	355	256	

Kaynak: federal Ekonomi Müsteşarlığı (SECO) Aralık 2015

KANTONLARA GÖRE İŞSİZLİK ORANLARI

Yıllık ortalamalar		Kasım		Aralık			
2014	2015	2015		2015			
Oranlar				Oran		Oransal değişiklikler	
						Önceki aya göre	
						Önceki yıl bu aya göre	
3.2	3.3	3.4	Toplam	3.7		0.3	0.3
3.3	3.5	3.7	Zürich	3.9		0.2	0.4
2.4	2.6	2.8	Bern	2.9		0.1	0.3
1.9	2.1	2.2	Luzern	2.3		0.1	0.2
1.1	1.1	1.1	Uri	1.2		0.1	-0.2
1.6	1.7	1.8	Schwyz	1.9		0.1	0.2
0.9	0.9	1.1	Obwalden	1.1		-	-
1.0	1.1	1.2	Nidwalden	1.4		0.2	0.1
2.3	2.2	2.3	Glarus	2.6		0.3	0.2
2.3	2.3	2.4	Zug	2.6		0.2	0.3
2.9	3.0	3.1	Freiburg	3.5		0.4	0.3
2.5	2.7	2.9	Solothurn	3.2		0.3	0.6
3.6	3.8	3.9	Basel-Stadt	4.0		0.1	0.1
2.7	2.8	2.9	Basel-Landschaft	3.1		0.2	0.3
3.0	3.4	3.3	Schaffhausen	3.6		0.3	0.2
1.8	1.9	1.9	Appenzell A.Rh.	2.0		0.1	-
1.1	1.1	0.9	Appenzell I.Rh.	1.0		0.1	-0.3
2.3	2.4	2.5	St. Gallen	2.7		0.2	0.3
1.7	1.8	2.1	Graubünden	2.1		-	0.2
2.9	3.1	3.2	Aargau	3.4		0.2	0.3
2.5	2.5	2.6	Thurgau	2.9		0.3	0.4
4.2	3.8	4.0	Tessin	4.2		0.2	-0.4
4.9	5.0	4.9	Waadt	5.2		0.3	0.1
4.2	4.3	4.4	Wallis	5.8		1.4	-
5.3	5.5	5.6	Neuenburg	6.1		0.5	0.5

5.5	5.6	5.6	Genf	5.7		0.1	0.3
3.8	4.2	4.4	Jura	4.6		0.2	0.5

Kaynak: federal Ekonomi Müsteşarlığı (SECO) Aralık 2015

İŞSİZLİK ORANLARI

Yıllık ortalamalar		Kasım		Aralık			
2014	2015	2015		2015			
Oranlar				Oran	Oransal değişim		
					Önceki aya göre	Geçen yıl bu aya göre	
3.2	3.3	3.4	Toplam	3.7		0.3	0.3
...	...	3.4	Sezonluk	3.4		-	...
			Bölgelere göre:				
2.6	2.8	2.9	Alman Kantonları	3.1		0.2	0.3
4.6	4.6	4.7	Fransız ve İtalyan Kantonları	5.1		0.4	0.1
			Cinsiyete göre:				
3.0	3.1	3.3	Kadınlar	3.3		-	0.2
3.3	3.4	3.5	Erkekler	4.0		0.5	0.3
			Milliyete göre:				
2.2	2.3	2.4	İsviçreliler	2.5		0.1	0.2
6.1	6.4	6.7	Yabancılar	7.3		0.6	0.5
			Yaş gruplarına göre:				
3.2	3.3	3.6	15-24 yaş	3.7		0.1	0.3
3.3	3.5	3.6	25-49 yaş	3.9		0.3	0.3
2.8	2.9	3.0	50 ve üzeri	3.2		0.2	0.2

Kaynak: federal Ekonomi Müsteşarlığı (SECO) Aralık 2015

İşsizlik oranları

Kaynak: Federal Ekonomi Müsteşarlığı (SECO), 31 Aralık 2015

Federal Ekonomi Müsteşarlığı'nın (SECO) 31.12.2015 tarihinde yayınladığı işsizlik 2015 yılı ortalaması verileri

	İsviçreliler			Yabancılar			Toplam		Yıllık
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	ortalama
Genel toplamlar	40 217	35 578	75 795	40 760	26 254	67 014	80 978	61 832	142 810
Kantonlar bazında									
Alman kesimi	25 453	22 367	47 820	24 098	15 109	39 206	49 551	37 475	87 026
Fransız-İtalyan kesimi	14 764	13 211	27 975	16 663	11 145	27 808	31 427	24 357	55 783
Zürich	8 130	7 077	15 207	7 859	4 920	12 779	15 989	11 996	27 985
Bern	4 585	4 287	8 873	3 269	1 975	5 244	7 854	6 262	14 116
Luzern	1 323	1 125	2 449	1 200	734	1 935	2 524	1 860	4 383
Uri	49	40	89	81	30	110	130	70	200
Schwyz	435	313	747	421	220	641	856	532	1 388
Obwalden	61	41	102	53	33	86	114	74	188
Nidwalden	82	79	161	59	35	95	142	114	256
Glarus	127	114	241	149	94	243	276	207	483
Zug	446	350	795	432	271	703	878	620	1 498
Freiburg	1 311	1 132	2 443	1 301	853	2 154	2 612	1 985	4 597

Solothurn	1 132	1 046	2 177	997	670	1 667	2 129	1 715	3 844
Basel-Stadt	928	778	1 707	1 207	707	1 913	2 135	1 485	3 620
Basel-Landschaft	1 301	1 109	2 410	1 026	629	1 654	2 327	1 738	4 064
Schaffhausen	380	303	683	483	238	721	863	541	1 404
Appenzell A.Rh.	180	173	353	131	86	217	311	259	570
Appenzell I.Rh.	31	31	62	21	9	31	52	41	93
St. Gallen	1 780	1 542	3 322	1 923	1 272	3 195	3 704	2 813	6 517
Graubünden	484	366	850	699	391	1 090	1 183	757	1 940
Aargau	3 020	2 731	5 752	3 024	2 098	5 122	6 045	4 830	10 874
Thurgau	979	863	1 841	1 063	699	1 762	2 042	1 562	3 603
Tessin	1 760	1 504	3 264	1 814	1 098	2 911	3 574	2 601	6 175
Waadt	4 799	4 236	9 035	5 744	3 787	9 532	10 544	8 023	18 566
Wallis	1 774	1 518	3 292	2 326	1 410	3 736	4 100	2 928	7 028
Neuenburg	1 405	1 214	2 619	1 386	908	2 294	2 791	2 122	4 913
Genf	3 198	3 166	6 364	3 763	2 892	6 655	6 962	6 057	13 019
Jura	517	443	960	328	197	525	845	640	1 485

2015 yıl sonu itibariyle işsizlik rakamı : 158.629

2015 yılı genel işsizlik ortalaması : 142.810

2015 yılı genel işsizlik oranı : % 3.7 Kadınlar : %3.3 Erkekler : %4

Kaynak:İsviçre Federal Ekonomi Müsteşarlığı SECO

İşsiz Vatandaşlarımızın Cinsiyet ve Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

İşsiz Türk Vatandaşlarımızın Cinsiyetlerine ve Yaşlarına Göre Yıl Başı ile Yıl Sonu Arasındaki Dağılımı ile Toplam Verilerin Yıllık Ortalaması

Türk vatandaşları (Çifte vatandaşlar hariç)	Geschlecht	Aylar	Ocak 2015	Aralık 2015	Yıllık Ortalama
		Yaş grupları	İşsizler	İşsizler	İşsizlerin Yıllık Ortalaması
Cinsiyet/Yaş	KADINLAR	15-24 yaş	134	158	149
		25-49 yaş	703	789	737
		50 ve üzeri	133	155	134
		Toplam	970	1.102	1.020
	ERKEKLER	15-24 Yaş	244	220	226
		25-49 Yaş	1301	1.412	1.250
		50 ve üzeri	284	300	278
		Toplam	1829	1.932	1.754
	Ana toplam		2860	3.034	2.773

Kaynak: federal Ekonomi Dairesi SECO / 31 Aralık 2015

İşsiz Vatandaşlarımızın Çalışma Dairelerine/ Bölgelere/İdari Yapılanmaya Göre Dağılımı

İsviçreliler, Yabancılar ve Türk vatandaşları arasında Kantonlara göre İşsizlik sayıları

Kaynak: federal Ekonomi Dairesi SECO Aralık 2015 tarihi itibarıyla.

	Kayıtlı İşsizler			Türkler	İşsizlik Kotası		
	İsviçreliler	Yabancılar	Total		İsviçreliler	Yabancılar	Total
Total	84 079	79 565	163 644	3,034	2,6	7,6	3,8 A
Alman Kantonları	53 407	46 403	99 810		2,2	6,9	3,2
Fransız/İtalyan Kantonl.	30 672	33 162	63 834		3,7	8,9	5,3
Zürich	16 658	14 673	31 331	680	2,9	7,1	4,0
Bern	9 980	6 522	16 502	260	2,1	8,1	3,0
Luzern	2 876	2 288	5 164	64	1,6	6,1	2,4
Uri	112	144	256	5	0,7	...	1,4
Schwyz	881	830	1 711	40	1,3	5,1	2,0
Obwalden	109	112	221	-	0,6	4,3	1,1
Nidwalden	186	120	306	-	0,9	4,3	1,3
Glarus	265	321	586	29	1,5	6,3	2,6
Zug	915	775	1 690	43	1,9	4,9	2,6
Freiburg	2 804	2 808	5 612	79	2,3	9,1	3,7
Solothurn	2 539	2 093	4 632	240	2,2	7,3	3,2
Basel-Stadt	1 760	2 187	3 947	266	3,0	6,3	4,2
Basel-Landschaft	2 670	1 943	4 613	198	2,3	6,2	3,1
Schaffhausen	744	796	1 540	53	2,4	7,2	3,7
Appenzell A.Rh.	363	266	629	9	1,5	5,6	2,1
Appenzell I.Rh.	55	61	116	-	0,8	...	1,4
St. Gallen	3 819	3 809	7 628	174	1,9	6,1	2,8
Graubünden	958	1 331	2 289	15	1,1	6,3	2,1
Aargau	6 372	5 939	12 311	452	2,4	7,6	3,5
Thurgau	2 145	2 193	4 338	95	2,0	6,6	3,1
Tessin	3 578	3 532	7 110	36	3,2	7,5	4,4
Waadt	9 467	10 973	20 440	149	3,8	8,7	5,5
Wallis	4 050	5 559	9 609	24	3,3	14,5	5,9
Neuenburg	2 980	2 674	5 654	63	4,6	11,3	6,4
Genf	6 680	6 964	13 644	93	5,0	6,9	5,8
Jura	1 113	652	1 765	10	3,6	12,7	4,9

2.5.4. SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIMLAR

2.5.4.1. Önemli Olaylar ve Gelişmeler

a) İsviçre Çalışma ve Sosyal Güvenlik Sisteminin kurumsal yapısı altındaki aşağıdaki ana unsurlardan meydana gelmektedir:

- Yaşlılık, geride kalanlar ve malüliyet sigortası (AHV) , (IV)
- Hastalık veya kaza sigortaları (UVG) (İsviçre’de sağlık sigortası tamamen özelleştirilmiştir Çerçevesi devlet tarafından belirlenmiş temel sağlık sigortası tüm özel sağlık sigortası firmalarınca uygulanmaktadır)
- İşsizlik sigortası (ALV)
- Aile (çocuk) yardımları, muhtaçlık yardımları.
- Askeri sigorta (Muvazzaf personel ve silah altındaki askerleri kapsayan sağlık, kaza, maddi hasar sigortası)
- Gelir kaybının tazmini (annelik/askerlik) sigortası
- Mesleki güvence sigortası (BVG)

İsviçre Sosyal Güvenlik Sistemi Federal Konsey / İçişleri Bakanlığına bağlı bir Federal Müsteşarlık olarak ifade edebileceğimiz Federal Sosyal Güvenlik Dairesi (BSV) tarafından yürütülmektedir. Kanunda İsviçre sosyal güvenlik sistemi prim karşılığı aylık bağlanması yanı sıra “Sosyal sigortalar kuralları devletçe konulmuş, belirli ve tam olarak tanımlanmış risklerin güven altına alınmasını sağlayan ve çalışamamazlık durumlarında tamamlayıcı yardımlarla geçim dengesini sağlamaya yönelik hizmetlerdir” şeklinde tanımlanmakta, diğer taraftan kişi ve konuma özel, ihtiyaca bağlı sosyal hizmetler de, kişisel ihtiyaç durumunda muhtaçlık halinde bulunan bireylerin asgari geçim kaynaklarındaki açığın kapatılması için yapılan sosyal yardımlar” olarak nitelenmektedir.

b) İsviçre Hükümeti tarafından 25 Şubat 2015 tarihinde yapılan basın açıklamasında Sosyal Yardım Sistemi'nin iyileştirilmesi ve karşılaşılan zorlukların tespiti için İsviçre Sosyal Yardım Konferansı Örgütü'ne (SKOS) federal düzeyde bir araştırma raporu hazırlatıldığı duyurulmuştur.

Hükümet açıklamasında söz konusu rapora dayanılarak, sosyal yardım sisteminin İsviçre sosyal güvenlik Sistemini oluşturan 3 taşıyıcı sütunun devamı olduğu ifade edilmiş,

sosyal yardım sisteminin geniş bir irtibat ağı oluşturularak kanton ve belediyelere yayılması ve bu kurumların konuya olan angajmanlarının arttırılmasının önemine dikkat çekilmiştir.

Açıklamaya göre, Hükümet federal düzeyde tüm kantonları bağlayan bazı düzenlemelere gidilerek gelecekte SKOS tarafından belirlenen kuralların kantonlarca müştereken uygulanmasını sağlamayı, SKOS kurallarının revize edilip onaylanmasının ardından 01 Ocak 2016 tarihi itibariyle icrası için Kanton idarelerine ulaştırılmasını hedeflemektedir.

c) İsviçre Sosyal Güvenlik Sisteminde Genel Sosyal Güvenlik Sigortası AHV (Yaşlılık ve Dul ve Yetimler Sigortası ve Kişisel Sosyal Güvenlik Birikim Sigortası (Pansiyon Kasa) nın ardından 3ncü sütun olarak tabir edilen Zorunlu Mesleki İhtiyat (BVG) Sigortası primlerinin, 2015 yılı için primlere matrah olacak aylık gelir sınırları şöyle belirlenmiştir:

	Eskisi	Yenisi	
Minimum yıllık aylık tutarı	21.060 İF	21.150	İF
Koordinatif kesinti	24.570 İF	24.675	İF
Yıllık gelir üst sınırı	84.240 İF	84.600	İF
Maksimum koordineli aylık (*)	59.670 İF	59.925	İF
Minimum koordineli aylık	3.510 İF	3.525 İF	

(*) Koordineli aylık : Aylığın sigorta kapsamında değerlendirilen bölümü)

d) SDA Haber Ajansının 06.03.2015 tarihli haberine göre Zürich, Zug, Freiburg, Appenzell Innerrhoden, Graubünden, Thurgau, Tessin, Waadt ve Cenevre Kantonlarında bulunan özel sağlık sigortası şirketleri, geçmiş yıllarda sigortalılarından yüksek miktarlarda prim tahsil ettikleri için sigortalılarına 2015 yılı içerisinde toplamda 254,7 Milyon Frank tutarında geri ödeme yapacaklardır.

Geri ödeme oranı geçmişte tahsil edilen yüksek prim miktarına göre belirlenerek, sigorta şirketleri tarafından geri ödeme miktarları ya Haziran ayı primi hesaplamalarında düşecek ya da ayrı bir ödeme yapacaklardır. Waadt Kantonu'nda yaşayan sigortalıların her biri toplamda 119.70 Frank alacaklı iken, Graubünden'de yaşayan sigortalılara 70'er Rappen ödenecektir. Diğer kantonlardaki iade dağılımı ise 18,30 Frank ile 82,90 Frank arasında değişmektedir.

e) Emekli aylıklarına ilaveten sağlanan tamamlayıcı ödemelerin 2015 yılı güncellemesi:

İsviçre’de 3 sütunlu emekliliği düzenleyen mevzuata göre elde edilebilecek emeklilik gelirinin yetersiz olması durumunda, İsviçre Sigorta Kurumu AHV ve Maluliyet Sigortası Kurumu IV tarafından, ailenin tüm gelir ve serveti esas alınarak emekli aylıklarına ilaveten “Tamamlayıcı sigorta ödemeleri- Ergänzungsleistungen sağlanmaktadır.

“Tamamlayıcı sigorta ödemeleri- Ergänzungsleistungen”, Kantonlar tarafından iki kategoride uygulanmaktadır.

- * Yıllık olarak belirlenip aylık olarak ödeme
- * Hastalık ve engellilik durumunda masrafların karşılanması

“Tamamlayıcı sigorta ödemeleri- Ergänzungsleistungen” ödenebilmesi için, emekli aylığı, maluliyet aylığı ve 18 yaşını tamamladıktan sonra Maluliyet Sigortasınca –IV ödenebilen Yardıma Muhtaçlık Tazminatı „Hilfslosenentschaedigung“ veya en az 6 aydan fazla bir süreyle Maluliyet Sigortası’ndan hastalık parası alınması sırasında, İsviçre’de mukim ve yasal oturma iznine sahip olunması, Avrupa Birliği üyesi ülke vatandaşı olunması, diğer yabancıların İsviçre’de aralıksız olarak en az 10 yıldır ikamet ediyor olmaları şarttır. (Mülteciler ve vatansızlar için bu süre 5 yıldır. Avrupa Serbest Ticaret Bölgesi -EFTA üyesi ülkelerinin -İzlanda, Liechtenstein, Norveç- vatandaşları için süre şartı yoktur.)

Emeklilik yaşına gelen, malul olan, dul veya yetim olanlar İsviçre Sigorta Kurumu’na hiç sigorta primi ödemedikleri veya emekli olmasına yetecek sürede sigorta primi ödemiş oldukları için emekli olma hakkına sahip değiller ise belirlenen şartlara bağlı olarak “Tamamlayıcı sigorta ödemeleri- Ergänzungsleistungen” alabilmektedirler.

“Tamamlayıcı sigorta ödemeleri- Ergänzungsleistungen” ödenmesi için kabul edilen yıllık harcama (gider) düzeyleri:

Yalnız yaşayan için	19.290 CHF
Evli çiftler için	28.935 CHF

İlk çocuk için	10.080 CHF
İkinci çocuk için	6.720 CHF
Sonraki her çocuk için	3.360 CHF

Kira ve kiraya bağı yan giderler de harcama giderlerine dahil edilmektedir. Kendisine ait bir evde oturmayanların kira yan giderler toplamı için sınır yıllık 1.680 CHF olarak belirlenmektedir.

Hesaba katılacak kira giderleri için yıllık azami miktarlar:

Yalnız yaşayanlar için	13.200 CHF
Eş ve çocuklu ailelerde	15.000 CHF ; tekerlekli sandalye ile girilebilen bir ev için bu miktarlara 3.600 CHF ilave edilebilmektedir.

“Tamamlayıcı sigorta ödemeleri- Ergänzungsleistungen” için tanınan varlık sınırları:

Yalnız yaşayanlar için	37.500 CHF
Evli çiftler için	60.000 CHF
Kendine ait evin bedeli için	112.500 CHF
Eşi yaşlılar evinde veya hastanede yaşayanların veya yardıma muhtaçlık ödemesi alanların kendilerine ait evleri için	300.000 CHF

“Tamamlayıcı sigorta ödemeleri- Ergänzungsleistungen için hastalık ve engellilik durumunda yıllık olarak sağlanabilecek ek ödeme miktarları:

Yalnız yaşayanlar için	25.000 CHF
Evli çiftler için	50.000 CHF
Yaşlılar evinde kalanlar için	6.000 CHF

İsviçre Maluliyet Sigortası Kurumu’ndan veya Kaza Sigortası’ndan yardıma muhtaçlık tazminatı alanlar (ağır vakalarda yıllık 90.000 CHF, orta vakalarda yıllık 60.000 CHF) için Kantonlar daha fazla ödeme yapmakta serbesttirler.

“Tamamlayıcı sigorta ödemeleri- Ergänzungsleistungen“ aldıklarını, Billag AG, Postfach, 1701 Freiburg adresine dilekçe ile bildirenler radyo ve televizyon vergileri ödememektedirler.

“Tamamlayıcı sigorta ödemeleri- Ergänzungsleistungen alanlar gelir ve servetlerindeki değişiklikleri, adres değişikliklerini bildirmekle yükümlüdürler.

“Tamamlayıcı sigorta ödemeleri- Ergänzungsleistungen“ ödemeleri için Kantonların Sosyal Sigorta Kurumundan (AHV-Ausgleichskasse) müracaat edilmesi gerekmektedir.

f) Parlamento Yüksek Denetleme Kurulunca İsviçre Sosyal Güvenlik sigorta Sistemini oluşturan Mesleki İhtiyat (Berufliche Vorsorge- BV) Sigortası ile ilgili olarak kamuoyuna 12 Mayıs 2015 tarihinde sunulan yıllık faaliyet raporunda 2014 yılında kurumsal alanda alınan önlemlere rağmen sigortanın finansman açıklarının giderilemediği bunun başlıca nedenlerinden birinin düşük faiz oranları olduğu duyurulmuştur.

Raporda buna rağmen çoğu Mesleki İhtiyat (Berufliche Vorsorge) sigortası kurumu için 2014 öncesi son 3 yıllık sigortası primleri yatırım sektöründe yaşanan olumlu gelişmeler nedeniyle 2014 yılında da sigortaların finans rezervlerinin karşılıklılık oranının %100 ü aşkın bir düzeyde seyrettiği ifade edilmiştir.

g) İsviçre Sosyal Güvenlik Kurumu 2014 yılı Yaşlılık ve Geride kalanlar (AHV) ile Maluliyet Sigortası (IV) ile ilgili 2014 yılı istatistiki verileri 26 mayıs 2015 tarihinde kamuoyuna sunmuştur.

Temel göstergelere göre, 2014 yılında AHV toplam kurumsal giderleri 40.9 milyar İsviçre Frankı olarak görülmekte olup ana gider kalemini 39.8 milyar İsviçre Frankı ile ödenen emekli aylıkları teşkil etmektedir.

Diğer giderler arasında 550 milyon Frank ile muhtaçlık yardımları ve yatalak kişiler için yardım kuruluşlarına ödenen 110 milyon Frank gibi kalemler bulunmaktadır. Kurumun

giderlerinin finansmanı %73 oranında sigorta primleri ile karşılanmış, %19 luk oranı ise devlet tarafından karşılanırken, %5.7 si de KDV gelirlerinden elde edilmiştir.

Maluliyet Sigortası (Invalidenversicherung-IV) 2014 yılında 440.000 kişiye ödeme yapmıştır. Giderlerinin en büyük kısmını 5.5 milyar İsviçre Frankı ile maluliyet aylıkları oluşturmuştur. Yeniden iş yaşamına kazandırma faaliyetleri için ise 1.6 Milyar Frank harcanmıştır.

h) İsviçre Federal İstatistik Kurumu'nun (BFS) 19/05/2015 tarihinde yayınladığı 2015 İsviçre Sosyal İstatistik Raporu hakkında yaptığı genel değerlendirmede özellikle tek başına yaşayan ve tek ebeveynli çocuklu ailelerde sosyal yardıma muhtaç kalma tehlikesinin oldukça yüksek olduğu ifade edilirken diğer yandan geleneksel aile kavramının giderek anlamını yitirmekte olduğu, tek başına yaşayanların, tek ebeveynli ailelerin ve çocuklu kişilerin bir araya gelerek müştereken yaşadıkları "Patchwork" aile türlerinin ise giderek çoğaldığı vurgulanmıştır.

Değerlendirmede ayrıca Halkın genel eğitim düzeyinin yükseldiği ama aynı şekilde istihdam piyasasında çalışanlardan talep edilen eğitim ve bilgi seviyesinin arttığı ve bu nedenle belli bazı toplum kesimlerinde sosyal risklerinde çoğaldığı ifade edilmiştir.

i) İsviçre Federal Hükümeti 05 haziran 2015 tarihli oturumunda, yaşlılık, geride kalanlar ve maluliyet ve işgücü kaybı sigortaları denkleştirme fonlarının yönetimi ve yapılandırılmasına yönelik Federal Yasa taslağını onaylayarak yasa taslağı ile ilgili istişare sürecini başlatmıştır.

Bu kapsamda tasarı görüşlerinin alınması amacı ile Kanton yönetimlerine, siyasi partilere ve ilgili kurumlara gönderilmiştir. Konu ile ilgili olarak yapılan açıklamada, fon yönetiminin organizasyon ve hukuki alt yapısı ile fon yönetim kurallarının günün şartlarına uyumlu hale getirilmesi için modernize edilmeleri gerektiği vurgulanmıştır.

j) İsviçre Federal Hükümeti tarafından 01.07.2015 tarihinde yapılan açıklamada temel olarak halen yürürlükte olan Maluliyet sigortası " maluliyet oranı tespit " sistemine bağlı kalınmak ile birlikte kısmi çalışma sisteminin giderek artan önemi dikkate alınarak

maluliyet oranı tespit metotlarının uygulanmasında yeni düzenlemelere, iyileştirmelere gidilmesinin faydalı olacağı ifade edilmiştir.

Açıklamada hali hazırda maluliyet oranı tespit faaliyetlerinin çalışan maluller ve hiç çalışmayan maluller için farklı metotlarla uygulandığı bunun da sağlıklı sonuçlar vermediği, özellikle kısmen çalışan malullerin olması gerektiğinden daha düşük maluliyet oranları ile sınıflandırıldıkları belirtilmiştir.

k) İsviçre Federal hükümeti 26 Ağustos 2015 tarihinde parlamentoya verilen bir soru önergesine cevap olarak devlet memurlarının emeklilik yaşlarının belirlenmesi hususunda devletin, demografik ve uzman personel noksanlığı gibi etkenler nedeniyle bazı durumlarda memurların sosyal güvenlik kurumunca (AHV) öngörülen emeklilik yaşına erişmiş olsalar da çalışmaya devam etmeleri taraftarı olduğunu açıklamıştır. Halihazırdaki kanuni uygulamalara göre memurların yasal emeklilik yaşının üzerinde 70 yaşına kadar istihdam edilebilmeleri mümkün olmaktadır.

l) İsviçre Konfederasyonu Temsilciler Meclisi Ağustos ayında uzun süreli müzakerelerden sonra Kantonlar AHV/AVS (yaşlılık ve geride kalanlar sigortası) hakkında bazı reformların yapılması yönünde karar almıştır.

Paket Ulusal Meclise havale edilerek parlamentoda ele alınmaya başlanmıştır. Reform paketinde öngörülen en önemli değişiklikler şunlardır:

- Kadınlar da erkekler gibi 65 yaşında emekliye ayrılacak, (bugün olduğundan bir yıl daha geç) Emeklilik yaşı dengelemesine geçiş süreci üç yıl olacaktır. (Bu önlemin 2030 yılında AHV'ya toplam 1,3 milyar Frank ek gelir getireceği hesaplanmaktadır)
- Yaşlılık aylığı bağlanması esnek olarak 62 ile 70 yaş arasında olabilecektir, ayrıca iş hayatından kademeli olarak geçiş mümkün olacaktır. (Bu sebepten kanun teklifinde emeklilik aylıklarının kesintisiz veya ilavesiz olarak alınacağı bir referans yaşının uygulanmasından bahsedilmektedir)
- Düşük gelirli ve uzun süreli prim ödeyenlerin emekliliğe daha kolay geçiş uygulamasını öngören madde reddedilmiştir.
- Referans yaş sonrası ödenecek primler, emeklilik aylığına yansıtılacaktır. Bugün yürürlükte olan, emeklilikte yan gelire muafiyet hususu ise kaldırılacaktır.

- Zorunlu meslek tedbir sigortası (BV) yasasına göre emeklilik aylığının hesaplanmasındaki asgari dengeleme faktörü yüzde 6,8 den yüzde 6'a indirilecektir. (Yeni emekliliklerin sayısının bu uygulama ile yüzde 12 oranında düşmesi öngörülmektedir)
- Kantonlar Meclisi buna karşılık, yeni bağlanacak AHV-Emeklilik aylıklarını 70 Frank düzeyinde arttırmayı kabul etmiştir.. Çiftler için tavan emeklilik oranı yüzde 150 den yüzde 155'e yükselecek. Bu durumda azami karı koca emeklilik aylıklarına ek ödenti 226 Frank düzeyinde olacaktır.
- Yükseltilmiş AHV-Emeklilik aylıklarının finansmanı işveren ve çalışanlardan alınan sigorta primlerinin yüzde 0,15 artırılması ile karşılanacaktır.
- Mesleki tedbir sigortasında koordinasyon kesintisi hafif düşürülecek ancak tam olarak kaldırılmayacaktır. 35 – 54 yaşında olanların yaşlılık primleri yüzde 1 oranında artırılacak, yaşlılık sermayesini artırmak için, emeklilik sandığına ödenecek primler 24 yaş itibarı değil, gelecekte 20 yaş itibarı ödenecektir.
- Zorunlu meslek tedbiri için temel alınan asgari ücret değişmeyecektir. Esnek çalışanlar için ayrı çözüm yolu öngörülmektedir.
- Reformun hayata geçiş tarihinde 50 yaş ve üzerinde olanlar için ihtiyat fonundan bir kereye mahsus bir hak ilavesi yapılacaktır. Bu sayede 50 yaşı geçmiş olanların, ek yaşlılık sermayesi birikimi yapmalarına daha az zamanları olmasından doğan mağduriyetleri de dengelenmiş olacaktır.
- Dulların hakları aynen korunacaktır. (Ulusal meclis ise, emeklilik aylıklarını bakıma muhtaç çocuk sahibi olan kadınlarla sınırlayarak, bağlanan aylığı sayısını düşürmek istemektedir.
- Kendi işinde çalışanların AHV-Primleri yükseltilmeyecektir, düşüş eğilimli prim derecelendirme sistemi korunacaktır.
- Devlet ileride de AHV giderlerini yüzde 19,55 oranında karşılayacaktır.
- AHV'nin finansmanı için katma değer vergisi üç aşamada yüzde bir oranında artırılacaktır. Ancak normal oran, önceden belirlendiği üzere IV-Ek Finansman süreci tamamlanmak üzere olduğundan, yüzde 8,7'e yükselecektir. (Katma değer vergisinde yükseliş anayasa değişikliğini zorunlu kılmaktadır)
- İkinci sütun emeklilik sandıkları (Pansiyon kasa) için yeni şeffaflık ve denetim yönergeleri ve mevzuat değişiklikleri hayata geçirilecektir.

m) İsviçre resmi haber ajansı SDA tarafından 24 Eylül 2015 tarihinde yayınlanan bir haberde 2016 yılında sağlık sigortası primlerinde ortalama % 4 lük bir artış meydana geleceği duyurularak bunun yaklaşık olarak yılda kişi başına 16.30 İsviçre Frank'ına tekabül ettiği belirtilmiştir. Haberde artışın kantondan kantona % 2.2 ile % 8.2 arasında farklılık gösterdiği ve genel ortalamanın %4 civarında seyretmesinin beklendiği duyurulmuştur. Bu konuda İsviçre basınında yayınlanan haberlerde Sağlık Sigorta Primleri 2016 yılında yüzde 4,9 oranında artacağı belirtilmektedir.

Sağlık sigortası primlerine önümüzdeki sene yapılacak zam kantona göre farklılık gösterecektir. Primlere yapılacak zam oranının ortalama yüzde 4 olması bekleniyor. Temel sağlık sigortası primine yapılacak olan zammın çok olması durumunda sigortalı kişi sigortasına çıkış bildirimini verebilir. Sağlık Sigortası Kuruluşu, belirlenen yeni prim miktarını yürürlüğe koymadan iki ay önce, primde yapılacak değişikliği sigortalıya yazılı olarak bildirmek zorundadır. Bu yazılı bildirimde, sigortalı çıkış hakkında bilgi ve şartları bildirmek zorundadır. Sigortalı kişi, yeni uygulama yürürlüğe girmeden önce, ayın sonunda (en geç 30 Kasım) çıkış verebilir. Somut olarak; eğer temel sağlık sigortasının değiştirilmesi durumunda, çıkış mektubunun sigorta kuruluşuna 30 Kasım'dan önce gönderilmesi gerekir.

Çıkış nedeninin prim zammı veya özel bir sigorta biçiminin tercih edilmesi her hangi bir önem teşkil etmez. Belirleyici olan, sağlık sigortasının, Sağlık Bakanlığı tarafından onaylanan yeni primi 31 ekime kadar sigortalı kişiye bildirmesidir. Çıkışın, süresinden önce verilmesi önemlidir. Eğer en son çıkış günü cumaya denk geliyorsa, çıkışın en geç, en son çıkış gününden önceki çalışma gününde gönderilmesi gerekir. Çıkışın iadeli taahhütlü olarak gönderilmesi, çıkışın zamanında verildiği ispatlamaktadır.

n) İsviçre Federal Hükümeti 28 Eylül 2015 tarihinde yaptığı açıklamada Mesleki Sorumluluk Sigortası (BV) primlerine uygulanan %1.75 lik minimum faiz oranının 01 Ocak 2016 itibariyle %1.25 e düşürüldüğünü duyurmuştur.

o) İsviçre Sosyal Güvenlik Kurumunca 11 Aralık 2015 tarihinde yapılan basın duyurusunda birinci sütun olarak adlandırılan Yaşlılık ve Geride Kalanlar Sigortası (AHV), Tamamlayıcı Ödemeler (EL), Gelir Kaybı Yedekleme (EO) ve tarımsal alanda çalışanlara ödenen Aile Yardımları (FZ) kollarındaki denetim mekanizmasının modernize edilmesinin amaçlandığı ve bunun için birinci ve ikinci sütun (Mesleki Sorumluluk Sigortası -BVG)

dahil olmak üzere tüm sigorta branşlarının ve aynı şekilde Maluliyet Sigortasının da risk ve etkin icraat cihetiyle denetlenmesinin öngörüldüğü ifade edilmiştir. Hükümet İçişleri Bakanlığını 2016 yılı sonuna kadar konu ile ilgili bir kanun taslağı hazırlamak ile görevlendirmiştir.

ö) İsviçre İçişleri Bakanlığı Federal Sağlık Dairesi tarafından 15 Aralık 2015 tarihinde yapılan basın duyurusunda zorunlu temel sağlık sigortası (OKP) kapsamında 01 Ocak 2016 tarihinden itibaren varis tedavisinde kullanılan bazı yeni tedavi yöntemi uygulamalarının da sigorta kapsamına alınacağı, hali hazırda genç kızların sigorta kapsamında ücretsiz olarak yaptırdıkları HPV virüsü aşılarının 01 Temmuz 2016 tarihinden itibaren sigorta kapsamında 11-26 yaşları arasındaki genç erkeklere de ücretsiz olarak uygulanacağı duyurulmuştur.

p) İsviçre Hükümeti 18 Aralık 2015 tarihli basın açıklamasında Yaşlılık ve Geride Kalanlar, Maluliyet ve İşgücü Kaybı Dengeleme Fonlarına yeni bir yasal statü sağlamaya yönelik bir yasa tasarısının parlamentoya gönderildiğini duyurmuştur. Yasa tasarısına göre tüm dengeleme fonları "Compensswiss" adı altında birleşecek ve ticaret siciline kaydedildikten sonra Yaşlılık ve Geride Kalanlar, Maluliyet ve İşgücü Kaybı Dengeleme Fonları sahip oldukları tüzel kişilik formasyonunu yitireceklerdir.

r) 18 Aralık 2015 tarihinde İsviçre Haber Ajansı SDA kaynaklı olarak gazetelerde yayınlanan haber:

“Sosyal yardım alanların sayısı yıldan yıla artıyor. Geçtiğimiz yıl İsviçre’de tam 260.000 kişi Kanton ve belediyeler tarafından maddi yardım ile desteklendi. Son rakamlara göre her 30 kişiden birisi sosyal yardım alıyor. 2009 yılında yüzde 25,9 olan sosyal yardım alanların sayısı, en son 2014 verilerinde yüzde 27,5 oranına yükseldi. Bu orana göre her dört kişiden birisi sosyal yardım alıyor.

Sosyal yardım alanların ortalama süresi 23 ay. Tek başına geçinen, ayrılan veya yaşlı kişiler diğerlerine oranla daha uzun süre sosyal yardıma bağımlılar. NE, BS, GE, VD, BE gibi şehir merkezli Kantonlardaki sosyal yardım ortalaması daha yüksek. Buna karşın kırsal kesimler olan AI, NW, OW, UR, GR, SZ gibi kantonlarda sosyal yardım ortalaması daha düşük. Sosyal yardım alanların çoğunluğunun göçmen olması da dikkat çekiyor.”

s) İsviçre Sosyal Güvenlik Kurumu (BSV) tarafından 07 Temmuz 2014 tarihinde yapılan açıklamada "Yaşlılık Sigortası 2020" olarak adlandırılan reform paketinin meclisteki görüşmelerinin önümüzdeki aylar içinde sona ereceği ve paketin kanun tasarısı olarak yıl sonuna kadar parlamentoya sunulacağı belirtilmiştir. Reform paketi Yaşlılık ve geride kalanlar sigortasını -Genel Yaşlılık Sigortası, Mesleki yaşlılık Sigortası (pansiyon kasası) ve Özel Yaşlılık Sigortası şeklinde ele almakta ve bunlardan ilk ikisi üzerinde köklü reformlar yapılmasını öngörmektedir. Reformun başlıca unsurları aşağıya çıkartılmıştır:

- Kadın ve erkeklerin emeklilik yaşının 65 olarak eşitlenmesi.
- Mesleki ve genel yaşlılık sigortalarında erken emeklilik ve kısmi aylık konularında esneklik sağlanması. Diğer yandan erken emekliliğin cazip halden çıkartılması.
- Mesleki sigorta primlerinin yaşam süresinin uzaması göz önüne alınarak yeniden yapılandırılması.
- İşlemlerde daha şeffaf bir yapı ve hızlı işleyen bir bürokratik süreç oluşturulması.
- Sigortalılara sunulan hizmetler ile sigortalılardan talep edilen primlerin sosyal ve ekonomik değişiklikler göz önüne alınarak yeniden değerlendirilmesi.
- Sosyal Sigortalar sisteminin ek finansmanı konusunda planlamalar.
- Maluliyet Sigortasının günün şartlarına uygun reorganizasyonu.
- Yaşlılık Sigortasına devlet katkısı ve KDV'den sigortaya aktarılan kaynağın yeniden değerlendirilerek belirlenmesi.

t) Bern Meslek Yüksek Okulu tarafından 18 Eylül 2015 tarihinde yapılan açıklamada öğrenciler tarafından yürütülen bir proje çalışması sonucunda yapılan anketin verilerine göre, uzun süre sosyal yardım desteği alanların sağlık sorunlarının arttığı belirtilmiştir.

Raporun devamında, 3 yıldan fazla sosyal yardım alanların yüzde 63'ünün sağlık durumunun kötüleştiği, yardım alanların yüzde 40'ının ise fiziksel engellerinin bulunduğu, sosyal yardım alanların yüzde 10'unun depresyon sorunları ve yüzde 30'unun da psikolojik diğer sorunlardan tedavi gördüğü, % 20'sinde de bağımlılık sorunları gözlemlendiği vurgulanmıştır.

2.5.4.2. Mevzuat Değişiklikleri ve Önemli Yargı Kararları

a) İsviçre Sosyal Güvenlik Kurumu yaşlılık ve geride Kalanlar Sigortası (AHV) ve zorunlu Mesleki Sorumluluk Sigortası (Pansiyon Kasa-BVG) kapsamında 01 Ocak 2015 tarihi

itibariyle geçerli olacak, prim hesaplamalarında öngörülen sınır değerleri açıklamıştır. Buna göre BVG :

Prime matrah olacak minimum yıllık gelir	21.250 CHF
Minimum koordineli yıllık gelir	3.525 CHF
Yıllık gelirin üst sınırı	84.600 CHF

olacaktır.

Serbest meslek sahiplerinin primleri minimum prim bedeli 480 CHF olarak belirlenmiştir. Prime matrah teşkil edecek yıllık gelir üst limiti 56.200 Franktan 56.400 Frank'a düşürülmüştür. En düşük gelir limiti ise eskiden olduğu gibi 9.400 frank olarak kalmıştır.

Yıllık serbest gelir		AHV/IV/EO-Primleri oranı
CHF		
Asgari	Azami	
9 400	17 200	5,223
17 200	21 900	5,348
21 900	24 200	5,472
24 200	26 500	5,596
26 500	28 800	5,721
28 800	31 100	5,845
31 100	33 400	6,093
33 400	35 700	6,342
35 700	38 000	6,591
38 000	40 300	6,840
40 300	42 600	7,088
42 600	44 900	7,337
44 900	47 200	7,710
47 200	49 500	8,084
49 500	51 800	8,457
51 800	54 100	8,829
54 100	56 400	9,202
56 400		9,700

AHV Ödemeleri

-Aylıklar

2015 Arttırılmış aylıklar	Asgari	Azami
	Beher ay için	(CHF)
Yaşlılık aylığı	1 175	2 350
Karı koca emeklilerin ikisine birden ödenen azami aylık		3 525
Kadın/erkek dul aylığı	940	1 880
1941 yılından önce doğmuş kadınlara ödenen ek aylık	353	705
Yetim ve çocuk aylığı	470	940
Aynı zamanda 2 çocuk aylığı ya da hem çocuk hem de yetim aylığı almaya hak kazanmış çocukların alabileceği azami aylık tutarı		1 410

AHV Muhtaçlık yardımı	Aylık (CHF)
Ağır muhtaçlık durumu	940
Orta derecede muhtaçlık durumu	588
Hafif muhtaçlık durumu	235

IV Ödemeleri

Aylıklar

Arttırılmış aylıklar	Tam	4/3	4/2	4/1
(Aylık CHF)				
Maluliyet aylığı*	1 175/2 350	882/1 763	588/1 175	294/588
Çocuk aylığı*	470/940	353/705	235/470	118/235

*Asgari/Azami

-IV Muhtaçlık yardımı

Muhtaçlık	Bakım evinde	Kendi evinde
Aylık	CHF	CHF

Hafif	118	470
orta	294	1 175
Ağır	470	1 880

IV Reşit olmayan çocuklar için muhtaçlık ödemesi

Muhtaçlık	Günlük
Hafif	15,70
Orta	39,20
Ağır	62,70

AHV ve IV için tamamlayıcı ek ödemeler

Genel yaşamsal ihtiyaçlar için		CHF
		<i>Yıllık</i>
<i>Tek başına yaşayanlar</i>		19 290
<i>Evli çiftler</i>		28 935
<i>Yetimler ve AHV ya da</i>	<i>1. ve 2. çocuğun her birine</i>	10 080
<i>IV dan çocuk aylığı</i>	<i>3. ve 4. çocuğun her birine</i>	6 720
<i>almaya hak kazanmış</i>	<i>Sonraki her bir çocuk için</i>	3 360
çocuklar		

b) İsviçre hükümeti tarafından 14 Ocak 2015 tarihinde yapılan açıklamaya göre çocuk sahibi çiftler, ayrılık ya da boşanma sonrasında da çocuklarının geçimi ve bakımından müteselsil sorumlu olacaklardır. Bu açıklamayı haber yapan ajans haberinde İsviçre’de her 5 çocuktan 1’inin evlilik dışı doğduğu, belirtilerek eskiden evli çiftlerin çocuklarına evlilik dışı doğan çocuklardan daha fazla hak tanındığı vurgulanmakta ve Federal Meclis ve Senato’da da onaylanan yeni bir değişlikle evlilik dışı doğan çocukların haklarının güçlendirildiği belirtilmektedir.

Yeni düzenlemeye göre, her iki ebeveyn de çocuk bakımı ve geçiminden sorumlu olacaktır. Söz konusu sorumluluk diğer sorumluluklardan önce gelirken, “evli olanlar“ ya da “evli olmayanlar“ gibi bir ayırım olmayacaktır.

Evlenmemiş anne-babaların çocuklarının daha iyi konumlara sahip olmaları adına, çocuğun bakımını üstlenen ebeveyn lehine bakım-nafakası sistemi getirilmiştir. Böylelikle bekar olan ve evlilik dışı bir bebeğin babası, ayrılık durumunda bakım nafakası ödeme zorunda kalabilecektir. Nafaka, çocuk bakımını üstlenen ebeveynin “aylığı” olarak görülmezken, çocuğun bakım döneminde çalışamayan ebeveyne verilen bir tazminat olarak değerlendirilmektedir.

Boşanmalar ve ayrılma sonrasında çocuk bakımının birçok kez anneye düştüğü gerçeğinden yola çıkılarak düzenleme dahilinde Medeni Kanuna iki ek madde dahil edilecek ve böylece artık babalar da çocuklarının bakımında aktif bir rol üstleneceklerdir.

c) İsviçre Hükümeti 15 Nisan 2015 tarihli oturumunda yoğun iş baskısı altında çalışanların iş güvenliklerinin düzenlenmesine dair bir mevzuat yayınlamıştır. Yeni düzenleme 01 Ocak 2016 tarihinde yürürlüğe girecektir.

d) İsviçre Federal Hükümeti 25 Eylül 2015 tarihli oturumunda İsviçre'de ikamet eden ve zorunlu olarak kaza sigortası yükümlüsü olmayan serbest meslek sahiplerinin kendi istekleri ile kaza sigortası yaptırabileceklerini, birlikte çalışan aile bireylerinin de bu sigortadan yararlanabileceklerini belirterek sigorta primine matrah olarak minimum gelir göstergesini serbest meslek çalışanı için yıllık 66.690 Frank, birlikte çalışan aile bireyleri için ise yıllık 44.460 Frank olarak tespit etmiştir.

e) İsviçre Federal Hükümeti yayınladığı bir genelge ile Yurtdışında yaşayan İsviçrelilere gerektiğinde sosyal yardım sağlanması konusunda yetkiyi Federal Adalet ve Polis bakanlığından alarak Federal Dışişleri Bakanlığına tevdi etmiştir. Genelge 01 Ocak 2015 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

2.5.4.3. Sayısal Veriler

Aktif/Pasif Sigortalı Sayısı ve Oranı

Yıllar	Aktif Sigortalı		Pasif Sigortalı		Aktif/Pasif Oranı	
	Genel	Türk	Genel	Türk	Genel	Türk*
2012	4.811.000	54.974	2.088.000		25,6	
2013	4.899.000	54.434	2.142.753		26,3	
2014	5.009.000					

23/03/2015 tarihinde yayınlanan "Sosyal Güvenlik İstatistikleri 2014 isimli" yayın ve nüfus istatistikleri
Kaynak: Federal Sosyal Güvenlik Dairesi BSV ve BFS STAT

Sigorta Kolları İtibariyle Ödenek Alanların Sayısı

-Yaşlılık ve geride kalanlar sigortası (AHV)

Yıllar itibariyle emeklilerin sayısı

-Yıllara göre sigortalılara ödenen toplam aylık bedeli (x1000 Frank)

AHV	2011	2012	2013	2014	2015
Aylıklar	37,350	38,300	39,607	40,714	41,269
Diğer sosyal hizmetler	497	312	174	-45	265

Aralık ayı sonu	Yaşlılık aylıkları erkekler	Yaşlılık aylıkları Kadınlar	Yaşlılık aylıkları toplamı Total	Ek aylıklar	Dul aylıkları	Toplam
2012	936.773	1.151.623	2.088.396	61.306	165.653	2.315.355
2013	968.725	1.174.028	2.142.753	59.972	169.443	2.372.168
2014	999.555	1.196.904	2.196.459	58.698	173.328	2.428.485
Genel giderler	206	185	195	197	202	

-Maluliyet sigortası (IV) aylık ve diğer hizmetlerinden faydalananların sayısı

Aralık ayı sonu	Doğuştan sakatlar	Hastalık	Fizyolojik hastalıklar	Kaza	Toplam
2012	29.000	186.000	102.000	20.000	235.000
2013	29.000	183.000	102.000	19.000	230.000
2014	29.000	180.000	102.000	18.000	226.000

-Maluliyet Aylıkları (x1000 Frank)

Maluliyet aylıkları ve	2011	2012	2013	2014	2015
------------------------	------	------	------	------	------

diğer maluliyet ödemeleri					
Aylıklar ödemeler	8.529	8.341	8.354	8.301	8.358
Genel idari giderler	629	655	664	678	689

-Mesleki Sorumluluk Sigortası (BV) ödemelerinden yararlananların sayısı

BV	Yaşlılık aylıkları	Dul aylıkları	Yetim ve çocuk aylıkları	Maluliyet aylıkları	Diğer aylıklar	Toplam emekli sayısı	Birikim geri ödemesinden faydalananlar
2010	599.856	177.311	68.631	133.163	1.202	980.163	36.225
2011	621.780	179.991	67.804	132.139	1.217	1.002.931	37.918
2012	645.702	182.339	66.673	131.150	1.069	1.026.933	40.382
2013	670.411	184.499	66.216	131.708	1.014	1.053.848	39.664

-Mesleki Sorumluluk Sigortası ödemeleri

Maluliyet Aylıkları & Kapital ödemeleri (x1000 Frank)

BV	2010	2011	2012	2013	2014
Ödemeler (Aylıklar ve kapital geri ödemeleri)	30.912	31.628	32.657	33.228	34.273
İdari ve işletme giderleri	3.554	3.655	3.999	4.005	4.630
Diğer giderler	11.089	9.954	13.000	13.285	12.299

-İşsizlik Sigortası (AL) ödemelerinden yararlananların sayısı

AL	İşsizlik ödeneği alanlar (Erkek)	İşsizlik ödeneği alanlar (Kadın)	Toplam

2010	176.097	146.587	322.684
2011	153.081	135.437	288.518
2012	150.380	128.643	279.023
2013	162.867	133.284	296.151
2014	167.434	135.428	302.862

-İşsizlik Sigortası (AL) ödenekleri (x1000 Frank)

BV	2010	2011	2012	2013	2014
AL ödemeler toplamı	5.595	5.800	6.302	6.523	6.874
İşsizlik ödemeleri	4.888	5.117	5.617	5.832	6.168
İdari ve işletme giderleri	676	666	674	684	699

-Çocuk/Aile yardımından faydalananların sayısı

Yardımların türü	Çocuk yardımı	Eğitim yardımı	Doğum ve evlat edinme yardımı	Toplam
2009	1.243.915	413.370	23.357	1.680.642
2010	1.231.254	403.288	23.330	1.657.872
2011	1.234.261	398.424	24.187	1.656.872
2012	1.248.082	406.169	25.015	1.679.266
2013	1.284.655	418.206	26.005	1.728.866
2014	1.313.136	424.160	27.474	1.764.770

-Çocuk/Aile yardımı ödemeleri (x1000 Frank)

	2010	2011	2012	2013	2014
Ödemeler	4.981	5.047	5.299	5.488	5.609
İdare ve işletme giderleri	141	148	135	138	152

Kaynak : federal Sosyal Güvenlik Kurumu 31.12.2015
<http://www.bsv.admin.ch/dokumentation/zahlen/00093/00424/>

Sosyal Güvenlik Prim Oranları

İsviçre Federal İçişleri Bakanlığı Sosyal Güvenlik dairesince yayınlanarak 01 Ocak 2015 tarihinde yürürlüğe giren, 2015 yılı itibariyle sosyal güvenlik siteminde yer alan sigorta ve diğer hizmetler için ödenecek prim ve katkı payı bedelleri:

	PRİMLER	KAMUSAL KATKI TUTARLARI
YAŞLILIK VE GERİDE KALANLAR SİGORTASI (AHV)	<p>ÇALIŞAN : %4.2 İŞVEREN : %4.2 SERBEST M. : %7.8 ÇALIŞMAYAN: Sosyal, geçim durumuna göre yıllık en az 392 CHF/en fazla 19.600 CHF</p>	<p>FEDERAL DEVLET : Yıllık harcamanın % 19.55 İ KDV: Yıllık KDV gelirlerinin %13.33 ü Kumarhanelerden alınan katkı payları</p>
MALULİYET SİGORTASI (IV)	<p>ÇALIŞAN : %0.7 İŞVEREN : %0.7 SERBEST M. : %1.4 ÇALIŞMAYAN: Sosyal, geçim durumuna göre yıllık en az 65 CHF/en fazla 3.250 CHF</p>	<p>FEDERAL DEVLET : Konjonktürel duruma göre değişken bir pay olup sigortanın Yıllık harcamasının en fazla yarısı ve minimum % 33.7 si KDV: Yıllık KDV gelirlerinin %4.99 u</p>
HİZMET VE DOĞUM TAZMİNATLARI	<p>ÇALIŞAN : %0.25 İŞVEREN : %0.25 SERBEST M. : %0.5 ÇALIŞMAYAN: Sosyal, geçim durumuna göre yıllık en az 23 CHF/en fazla 1.150 CHF</p>	

TAMAMLAYICI ÖDENEKLER (EL)		Yıllık tamamlayıcı ödenekler tutarının 5/8 i Federal Devlet, 3/8 i Kantonlar tarafından karşılanır Hastalık ve engellilik giderleri Kantonlar tarafından karşılanır.
MESLEKİ İHTİYAT SİGORTASI (BVS)	Sigortayı uygulayan pansiyon kasa kurumunun koyduğu kurallara göre belirlenir. İşverenin katkı payı en az çalışanınki kadar olmalıdır.	
BİREYSEL EMEKLİLİK SİGORTASI	Prim bedeli sigortalının kendisi tarafından belirlenir.	Ödenen primin çalışanlar için yıllık 6.768 Frank'a kadar olan bölümü, serbest meslek çalışanları için en yükseği 33.840 Frank olmak kaydı ile yıllık gelirin %20 lik kısmı gelir vergisinden düşülebilir.
AİLE YARDIMLARI	FEDERAL DÜZEYDE ÇALIŞAN : Yok İŞVEREN : %2 TARIM S. : Yok KANTONAL DÜZEYDE ÇALIŞAN : Yok- Wallis Kantonu (hariç %3) İŞVEREN :Aylığın %0.1-%4 arası SERBEST M. :Aylığın %0.1-%4 arası Matrah üst sınırı 126.000	Bütçe açığının 2/3 ü Federal devlet, 1/3 ü Kantonlar tarafından karşılanır. Harcamaların 2/3 ü Federal Devlet, 1/3 ü kantonlara aittir. Çalışmayanların aile yardımları Kantonlar tarafından finanse edilir.
İŞSİZLİK SİGORTASI (AL)	Sigorta kapsamındaki aylık gelirin %2.2 si (Çalışan %1.1+İşveren %1.1) Aylık en üst matrah: 10.500.-	Federal Devlet İş ve işçi bulma faaliyetlerinin giderlerine prime havi toplam aylıklar bedelinin %0.159 u oranında katkıda bulunur. Devlet pazar koşulları ve harcamalar gerektirdiğinde hazine borçlanmasına gidebilir.
KAZALAR VE	Mesleki olmayan kazalar	

MESLEK HASTALIKLARI	ÇALIŞAN : Değişken prim sistemi (çalışılan işyerinin koyduğu oran) İŞVEREN :Yok ÇALIŞMAYAN: (SUVA sigortası) %39.5 Meslek kazaları ve hastalıkları ÇALIŞAN : Yok İŞVEREN : Değişken prim sistemi (çalışılan işyerinin kaza riski durumuna oranla) Gelir üst matrahı : yıllık 126.000 CHF	
------------------------	--	--

*01/01/2015 tarihi itibarıyla

- Genel Sağlık Sigortası özel sağlık sigorta şirketlerinin uhdesinde olup zorunlu sağlık sigortasının çerçeve hükümleri Bakanlık tarafından belirlenmiştir. Primler serbest piyasa koşullarında belirlenir.

Yukarıda belirtilen sigortalar bireylere aylık, ek ödeme, tazminat, aile (çocuk) yardımları şeklinde maddi ödemeler ya da hastalık ve kaza durumlarında masrafların karşılanması şeklinde imkanlar sağlamaktadır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik ödeneği alma çerçeve süresi her işsizlik durumu için 2 yıl olup, işsizlik sigortasından teşvik yardımı almadan kendi işini kurup serbest çalışanlar, çocuk yetiştirenler ve Yaşlılık ve Ölüm Sigortası'ndan (AHV) yaşlılık alma yaşından 4 yıl öncesinden başvuranlar için çerçeve süre belirli şartlarda 2 yıl daha uzatılmaktadır. İşsizlik tazminatı almaya hak kazanmak için aidat ödeme çerçeve süresi her işsizlik durumu için 2 yıl olup, bu süre, tazminat alma hakkının elde edildiği tarihten 2 yıl önce başlamaktadır.

İsviçre'de İşsizlik parası aylık olarak değil günlük yevmiye olarak hesaplanır. Haftada 5 gün için (pazartesi-cuma) günlük yevmiye ödenir. Bir ay içerisindeki çalışma günleri farklılık göstereceğinden aylık olarak ödenen günlük yevmiye tutarları aydan aya değişebilir. İşsizlik ödeneğinin miktarı AHV'ya matrah olan aylık ücret bedeline göre belirlenir (genel olarak son 6 aylık maaş ortalaması/ eğer çalışanın lehine olacak ise son 1 yıllık aylık ortalaması)

Eğer çalışan kişi:

- Bakımından sorumlu olduğu çocukları varsa,
- AHV primine matrah olan aylık tutarı 3.796 Frank'ı geçmiyorsa,
- En az %40 oranında malul ise ve bu orana mukabil maluliyet aylığı alıyorsa

bu kişinin İşsizlik ödeneği prime matrah olan aylık bedelinin % 80 i olarak hesaplanır.

Diğer tüm vakalarda çalışanlar işsiz kalmaları durumunda prime matrah olan aylık tutarlarının %70 i oranında işsizlik ödeneği alırlar.

Yaşlılara ve kısmen malulen emekli olanlara 520 günlük işsizlik parası alma hakkını kolaylaştırmak için parlamento 2 yıllık süreyi 22 aya indirmiştir.

İş Kazaları ve Meslek Hastalıklarına İlişkin Veriler

Konu ile ilgili son istatistik veri tarihi olan 2013 yılında 41'298 kişi iş kazası ödemesi almış, 40'753 kişiye ise meslek kazası nedeniyle maluliyet aylığı bağlanmıştır.

Vaka sayıları

Kadınlar

Toplam İsviçreli Kadın Çalışanlar	207.537
ToplamYabancı Kadın Çalışanlar	56.643
Türk Kadın Çalışanlar	1.272
Gruplandırılmayan vakalar	2.066
Genel Toplam	266.246

Erkekler

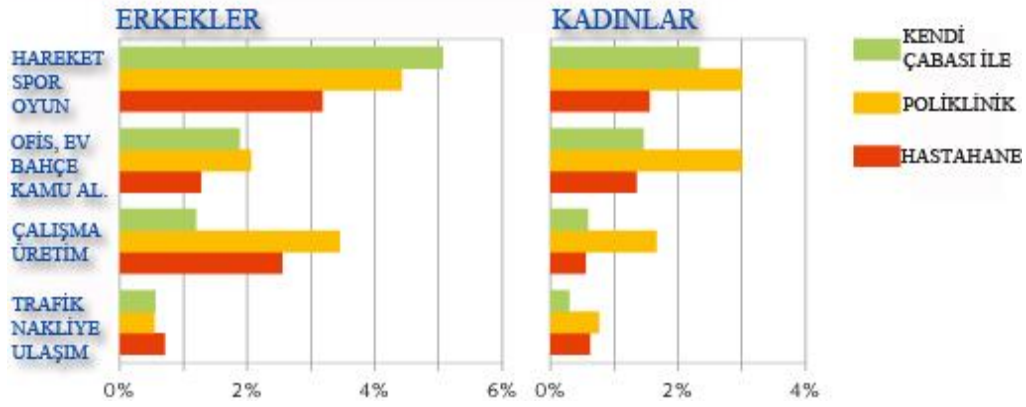
Toplam İsviçreli Erkek Çalışanlar	366.929
ToplamYabancı Erkek Çalışanlar	153.323
Türk erkek Çalışanlar	3.244
Gruplandırılmayan vakalar	4.121
Genel Toplam	524.373

Kaynak: Kaza Sigortası Kurumu UVG * Bu konuda yayınlanan en son istatistikler 2012/2013 yılına aittir

Kazalarda Yaralanma Oranları		
Vaka türleri:	İş kazasında yaralanma oranı %	İş kazası olmayan vakalar %
Göz	13.2	2.9
El	31.1	16.5
Bel/omurilik	3.1	6.3
Bacak/ayak	16	24.3
Kafatası / beyin	0.7	1.5
Açık yaralar	26.7	15.8
Yanıklar	2.7	1
Yabancı madde batması	9.5	1.2

İŞ KAZALARININ TÜRLERİ VE TEDAVİ ŞEKİLLERİ

Aile Yardımları ile İlgili Sayısal Bilgiler ve Aile Yardımlarının Miktarı

Çocuk Parası Miktarları (1)

Kanton	Çocuk Parası	Eğitim yapan çocuklar için Çocuk parası	Doğum Parası	Evlatlık Edinme Yardımı
	Çocuk Başına Ayda Ödenecek Tutar			
Federal Düzey 2	200/220	250/270		
Aile Yasası Kantonal 3	200	250	—	—
ZH⁴	200/250	250	—	—
BE⁵	230	290	—	—
LU	200/210 ⁶	250	1000	1000
UR	200	250	1000	1000
SZ	210	260	1000	—
OW	200	250	—	—
NW	240	270	—	—
GL	200	250	—	—
ZG	300	300/350 ⁷	—	—
FR⁸	245/265	305/325	1500	1500
SO	200	250	—	—
BS	200	250	—	—
BL	200	250	—	—
SH	200	250	—	—
AR	200	250	—	—
AI	200	250	—	—
SG	200	250	—	—
GR	220	270	—	—
AG	200	250	—	—
TG	200	250	—	—
TI	200	250	—	—
VD⁹	230/370	300/440	1500	1500
VS¹⁰	275/375	425/525	2000/3000	2000/3000
NE¹¹	220/250	300/330	1200	1200
GE¹²	300/400	400/500	2000/3000	2000/3000
JU	250	300	850	850

Kaynak: Federal Sosyal Güvenlik Dairesi BSV 2015

1- Aile yardımı

2-Tutarlar isviçre'nin tümü için geçerlidir. İlk tutar düzlük, ikinci tutar ise dağlık bölgelerde yaşayanlar içindir. Tarım sektöründe çalışan aillere bu tutara ek olarak ayda 100 Franklık fazladan ödeme yapılacaktır.

3-Verilen tutarlar kanuni minimum değerleri belirlemekte olup, Kantonlar münferiden daha yüksek tutarları ödemeyi üstlenebilirler.

4-İlk tutar 12 yaşa kadar/İkinci tutar 12 yaş sonrası için geçerlidir.

5-Kantonal Aile Kasası FAK bazı durumlarda tutarları yükseltebilir, evlatlık ve doğum yardımı yapmayı öngörebilir.

6- İlk tutar 12 yaşa kadar/İkinci tutar 12 yaş sonrası için geçerlidir.

7- İlk tutar 18 yaşa kadar/İkinci tutar 18 yaş sonrası için geçerlidir.

8-İlk tutar ilk 2 çocuk için, ikinci tutar 3 ve daha sonraki çocuklar için geçerlidir.

9- İlk tutar ilk 2 çocuk için, ikinci tutar 3 ve daha sonraki çocuklar için geçerlidir. 16 - 20 yaş arası çalışmayan ve 16 yaş altı eğitim gören çocuklar 300 Frank, 3ncü çocuktan itibaren bu durumda olan çocuklara ise 440 Frank ödenecektir.

10-İlk tutar ilk 2 çocuk için, ikinci tutar 3 ve daha sonraki çocuklar için geçerlidir. yaş altı eğitim gören çocuklar 425 Frank, 3ncü çocuktan itibaren bu durumda olan çocuklara ise 525 Frank ödenecektir.

11- İlk tutar ilk 2 çocuk için, ikinci tutar 3 ve daha sonraki çocuklar için geçerlidir.

12-- İlk tutar ilk 2 çocuk için, ikinci tutar 3 ve daha sonraki çocuklar için geçerlidir. 16 - 20 yaş arası çalışmayan ve 16 yaş altı eğitim gören çocuklar 400 Frank, 3ncü çocuktan itibaren bu durumda olan çocuklara ise 500 Frank ödenecektir.

Çocuk Parasından Yararlanan Çocuk ve Aile Sayısı ile Ödenen Miktarlar

Görev yapılan ülkedeki çocuklar için		Türkiye'de kalan çocuklar için (*)
Çocuk Parası Alan Çocuk Sayısı	Kantonların uhdesinde	
Çocuk Parası Alan Aile Sayısı	Kantonların uhdesinde	
Ödenen Toplam Çocuk Parası	Kantonların uhdesinde	

(*) İsviçre dışında ikamet eden çocuklar için aile yardımları (çocuk parası) 01/01/2009 tarihinden itibaren AB ve İsviçre'nin de üyesi bulunduğu EFTA (Norveç, İzlanda, Liechtenstein) ülkelerinin vatandaşlarının çocuklarının İsviçre dışında / AB ve EFTA ülkelerinde ikamet etmeleri durumunda yapılmaktadır.

(Yukarıda anılan tarihte yürürlüğe giren Aile Yardımı Kanununun 4. maddesinin 3. paragrafında, Hükümet yurt dışında yaşayan çocukların çocuk yardımı taleplerini düzene koymakta olup, Aile Yardımı ile ilgili Yönetmelik (Madde7, paragraf 1) sadece, bu konuda hüküm içeren devletlerarası anlaşmaların yapıldığı ülkelerdeki çocuklara aile yardımı ödenmesini öngörmektedir.

Bu durum ödemelerin temel olarak sadece AB ve EFTA ülkelerine yapılmasına yol açmakta olup İsviçre'de çalışan vatandaşlarımızın Türkiye'de ikamet eden çocuklarına çocuk/aile yardımı ödemeleri buna istinaden durdurulmuştur.

Bu konu Türkiye-İsviçre Sosyal Güvenlik Anlaşması tadiline ilişkin ikili görüşmelerde ele alınmıştır.) AB/EFTA üyesi olmamalarına karşın, İsviçre dışında mukim Bosna-Hersek, Kosova, Karadağ, Sırbistan ve Slovenya vatandaşlarının aile yardımları bu ülkelerin İsviçre ile yapmış oldukları Sosyal Güvenlik Sözleşmeleri kapsamında 01/01/2009 tarihinden sonra da sağlanmaktadır.

Sosyal Yardımlar

Sosyal yardım kişisel ihtiyaçlara göre yapılmaktadır. Yasa belli bir miktar belirlememiştir. Sosyal yardım masrafları sosyal güvenlik kurumu tarafından değil, kantonlar ve belediyeler tarafından karşılanmaktadır.

Konfederasyon sadece iltica başvurusunda bulunanların sosyal yardım masraflarına iştirak etmektedir. Sosyal yardım kurallarını kantonların kendileri düzenledikleri için ilgili sosyal yardım yasası her kantonda farklıdır.

Ancak, İsviçre Sosyal Yardım Konferansı (SKOS), uygun bir sosyal yardımın tespiti ile ilgili yönerge yayınlamakta olup, uygulamada genel olarak bu yönergelere kantonlarca referans ölçüler olarak riayet edilmektedir.

SKOS'un tespitlerine göre, temel ihtiyaçlar için gerekli olduğu öngörülen miktarlar Őyledir:

1 kişi.....986.- Frank   2 kişi..... 1509.- Frank   3 kişi..... 1834.- Frank
4 kişi.....2110.- Frank   5 kişi..... 2386.- Frank   6 kişi..... 2662.- Frank
7 kişi..... 2938.- Frank   7 kişiden fazla her kişi için +276.- Frank

Yukarıda belirtilen miktarlara ev kirası, ev yan giderleri (ısıtma vs.) ve temel hastalık sigortası masrafları dahil değildir. rnek Vaka:

-Tek başına yaşayan sosyal yardıma muhtaç kişi temel ihtiyaçlar, kira, yan giderler, sağlık, zorunlu sigortalar vb. Giderler için 2.360 İ Frank

-4 Kişilik bir aile ise aynı giderler için 4.554 Frank sosyal yardım almaktadır

Diğer taraftan, bir ailede 16 yaşından büyük ikiden fazla kişi varsa, bunların her birine yıllara göre değişen miktarda ek yardım yapılır.

Kişinin sosyal hayata entegrasyonu (rneğin: spor, kültürel aktiviteler, eğitim, ulaşım) için temel ihtiyaçlara %10 oranında ilave yapılmaktadır. Bölgeler arasında hayat standart farklılığına göre, yukarıda belirtilen yardım miktarları %5 oranında artırılabilmekte ya da azaltılabilmektedir.

SKOS'un 2015 yılı yoksulluk sınırı hesaplaması için referans olarak yayınladığı, temel ihtiyaçlar için gerekli olduğu ngrlen İsviçre Frankı cinsinden miktarlar Őyledir:

Frank

Kişi sayısı	Temel ihtiyaçlar	Ort. ikamet gideri	Ort.sağlık sigortası	Ort. yoksulluk sınırı
Tek başına yaşayan kişi	986	1160	412	2.600
2 yetişkin (ocuksz)	1.509	1.402	824	3.700
2 ocuklu yetişkin	1.834	1.608	602	4.000
2 yetişkin (2 çocuklu)	2.110	1.787	1014	4.900

Kantonlara göre Sosyal Yardım alanlar Kaynak: İsviçre Federal İstatistik dairesi (BFS) 2015 yılında güncellenen 2014 yılı verileri	Sosyal Yardım vakası	Sosyal Yardım alanların sayısı
İsviçre Geneli Toplam	162.935	261.983
Kantonlar:		
Zürich	28.347	45.469
Bern	26.651	42.760
Luzern	5.305	8.469
Uri	258	422
Schwyz	1.327	2.282
Obwalden	257	403
Nidwalden	240	391
Glarus	535	820
Zug	1.255	2.015
Freiburg	4.175	7.633
Solothurn	6.091	9.402
Basel-Stadt	7.341	11.236
Basel-Landschaft	4.568	7.572
Schaffhausen	1.226	1.927
Appenzell Ausserrhoden	732	1.120
Appenzell Innerrhoden	75	125
St. Gallen	6.693	10.853
Graubünden	1.458	2.335
Aargau	8.195	13.393
Thurgau	3.037	4.479
Tessin	6.102	8.978
Waadt	23.334	36.904
Wallis	3.418	5.649
Neuenburg	7.382	12.508
Genf	15.361	25.303
Jura	1.163	1.858

2014 yılı sonu itibariyle sosyal yardım alanların milliyetlerine ve cinsiyetlerine göre dağılımı

	Oran (%)		
Total	100		
İsviçreliler	53,3	100	
Erkek		50,5	
Kadın		49,5	
Yabancılar	46,7	100	
Erkek		50,7	
Kadın		49,3	

Sosyal Yardım Dışında, Tamamlayıcı Sosyal Sigorta Ödemeleri (EL)

-Yaşlılık ve maluliyet aylığı alan kişilerin ellerine geçen miktar SKOS verilerinde belirtilen yoksulluk sınırı rakamlarının altında ise, bu kişilere sosyal yardım ödemesi yapılmaz ancak aradaki fark Yaşlılık / Geride Kalanlar ve Maluliyet Kasası (AHV/IV) tarafından tamamlayıcı ödeme (Ergänzungsleistung) adı altındaki tamamlayıcı ek ödenek ile ihtiyaç sahiplerine ödenir.

-Sosyal yardım olarak hak sahiplerine ödenen meblağlar bu kişilerin maddi durumlarının tekrar elvermesi durumunda geri talep edilebilir. Yaşlılık/Geride Kalanlar ve Maluliyet Kasası (AHV/IV) tarafından yapılan tamamlayıcı ödemeler ise sosyal yardım kategorisine girmedikleri için geri talep edilmez.

Yaşlılık, Geride Kalanlar (AHV) ve Maluliyet (IV) Sigortaları kapsamında uygulanan tamamlayıcı sosyal sigorta ödemeleri emekli aylığı tutarlarının asgari geçim endeksi rakamlarının altında kaldığı durumlarda aradaki açığı kapatırlar. tamamlayıcı sosyal sigorta ödemesi yasal bir hak olup, bakım ya da sosyal yardım ödeneği değildir. Tamamlayıcı Sosyal Sigorta Ödemeleri (EL) AHV ve IV ile birlikte İsviçre devletinin sosyal alandaki temel unsurlarının içinde yer almaktadır. Tamamlayıcı sosyal sigorta ödemeleri Kantonlar tarafından uygulanır ve iki kategoriye ayrılırlar:

1. Yıllık olarak hesaplanıp tediyesi aylıklar halinde yapılan EL ödemeleri
2. Hastalık ve engellilik durumlarının giderlerine yapılan katkılar

Kimler Tamamlayıcı Sosyal Sigorta Ödemelerinden (EL) yararlanabilir ?

- Yaşlılık ve geride kalanlar aylığı alanlar (erken emekliler dahil) ile maluliyet aylığı alanlar (tüm, dörtte üç, yarım yada dörtte bir aylık alanlar), malulliyet sigortasından muhtaçlık yardımı almakta olan ve 18 yaşını doldurmuş kişiler ile maluliyet sigortasından en az 6 ay süre ile günlük ödeme almış kişiler,
- İsviçre'de ikametgahı olan ve asıl ikametgah yeri İsviçre olanlar ve
- İsviçre vatandaşı olanlar ile belirli bir bekleme süresini doldurma kaydıyla;
- İsviçre'de kesintisiz olarak 10 yıl süre ile ikamet etmiş yabancılar,
- İsviçre'de en az 5 yıldır ikamet etmekte olan ilticacılar ve vatansız kişiler,
- İsviçre'de en az 5 yıldır ikamet etmekte olan serbest dolaşım anlaşması kapsamına giren AB üyesi devletlerin vatandaşları ile EFTA üyesi Norveç, İzlanda ve Liechtenstein vatandaşları.

Tamamlayıcı sosyal sigorta ödemelerinin hakkeş tarihi gerekli koşulların oluşmuş olması halinde başvurunun yapılmış olduğu ay itibariyle başlar ve söz konusu koşulların ortadan kalktığı ayın sonuncu günü itibariyle de tamamen sona erdirilir.

Hiç sigorta primi yatırmadığı ya da yeterince süre prim ödemesinde bulunmadığı için yaşlılık ya da maluliyet aylığı almaya hak kazanamamış kişiler de bazı özel koşullar çerçevesinde tamamlayıcı sosyal sigorta ödemelerinden yararlanabilirler.

Tamamlayıcı Sosyal Sigorta Ödemeleri miktarlarının belirlenmesi (EL) : Kişinin mahiyeti kabul edilmiş yıllık harcamaları ile gelirleri arasındaki fark tamamlayıcı sosyal sigorta ödemeleri miktarını teşkil eder. Bu hesaplama yapılırken, kendi evinde yaşayan insanlar ile yaşlılar bakım evinde ikamet edenler arasındaki farklılık dikkate alınır. Evli çiftlerde içlerinden birinin bir bakımevi ya da hastanede ikamet ettiği durumlarda(EL) ödemesi miktarı yıllık olarak her bir eş için ayrı ayrı hesaplanır. Bu durumda çiftlerin hesaba katılan tüm gelirleri eşler arasında eşit olarak bölüşülür.

Hali hazırda tamamlayıcı sosyal sigorta ödemeleri olan kişilerin gelirlerinde büyük oranda artış ya da azalma olması durumunda (EL) ödemesi takvim yılının sona ermesi beklenmeden yıl içerisinde yeni duruma uygun hale getirilir.

Türkiye’de İkamet Eden Vatandaşlarımıza Yapılan Sosyal Sigorta Ödemeler (*)

2014 yılı itibarıyla

Yaşlılık Aylıkları		Dul/Yetim Aylıkları		Malüliyet Aylıkları		Toplam	
Sayı	Tutar (İFr)	Sayı	Tutar	Sayı	Tutar	Sayı	Tutar
1'364	17'117'545	779	7'793'483	1'147	15'015'845	3'290	39'926'873

Bir kerelik ödeme		Bir kerelik dul/yetim tazminatı		Bir kerelik maluliyet tazminatı		Toplam	
Sayı	Tutar (İFr)	Sayı	Tutar	Sayı	Tutar	Sayı	Tutar
83	1'821'446	19	280'882	-	-	102	2'102'328

(*) İsviçre Sosyal Güvenlik Kurumu (AHV/AVS) tarafından Türk vatandaşlarına yapılan yaşlılık, geride kalanlar ve maluliyet aylığı ödemeleri ile ilgili güncel sayısal veriler 18.03.2016 tarihinde anılan Kurumundan istenmiştir. İsviçre Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından 28.04.2016 tarihinde Müşavirliğimize gönderilen yazıda, söz konusu verilerin halen Kurumlarının istatistik birimince hazırlanmakta olduğu ve 2016 Haziran ayı içerisinde tamamlanarak Müşavirliğimize iletileceği ifade edilmektedir.

2.5.5. GENEL VE MESLEKİ EĞİTİM

İsviçre’de Eğitim Sistemi demek yerine, İsviçre’de yapılan eğitimden söz etmek daha uygun olacaktır. Çünkü, mevcut 26 kanton, kuruluşlarından beri mahalli bağımsızlıkları yanında, kültür ve eğitim yönünden yöntem özelliklerini muhafaza ettiklerinden, İsviçre’de merkezi bir Milli Eğitim Bakanlığı yoktur. Bu bakımdan kantonlar kendi özelliklerine göre farklı okul sistemlerine sahiptir. Bu küçük ülkede en az 26 farklı okul sistemi vardır.

Okul Öncesi Eğitim

Kantonlara göre değişen bu eğitim, 3-4 veya 5-6 yaş çocukları içindir, mecburi okul çağına kadar devam eder. Büyük yerleşim merkezlerinde ve şehirlerde, küçük çocuklar için tam

günlük kreşler veya çocuk bahçeleri onların eğitimine hizmet için hazırlanmıştır. Okul öncesi eğitim hizmetlerini yürütmek genellikle belediyelere bırakılmıştır. Özel kuruluşlara bu alanda faaliyette bulunabilmeleri için izin verilmektedir. Anaokuluna gitmek isteğe bağlıdır. Ancak, anaokuluna başladıktan sonra devam zorunludur. Bu okullar prensip olarak ücretsizdir. Ana okul sınıflarındaki öğrenci mevcutları 10-20 arasında olup, eğitim süresi haftalık 10-20 saat arasındadır. Bugün okula giden çocukların %90'ı okul öncesi eğitimden geçmiştir. Böylesine bir genelleşmenin sebebi, kadının da aile dışında çalışma hayatına katılmış olmasıdır.

İlkokullar (Primarschule-Volksschule) Zorunlu eğitim ilk aşama

İsviçre'deki ilkokulların öğretim süreleri, kantonlara göre 4, 5 ile 6 yıl arasında değişmektedir, İsviçre eğitim sisteminde zorunlu eğitim (6) yılı ilkokul, (3) yılı orta okul olmak üzere, toplam (9) yıldır. Bu süre sonunda öğrenci eğer çok başarılı ise üniversite yolu açık olan gymnasiumlara (liselere), değilse mesleki eğitime yönelir. Zorunlu eğitimin 1. Basamağını oluşturan ilköğretim (6) yıl süreli olup herhangi bir seviyeye ayrılmaz (öğrenme güçlüğü olanlar hariç).

İlkokulların birinci sınıfında öğrencilerin tedricen oyundan ayrılarak belirli bir sistem içerisinde derslere yönelmeleri için gerekli çalışmalar verilir. Bu çerçevede temel kavramlar öğretilerek kelime hazneleri geliştirilir ve ayrıca okuma ve ilk Matematik bilgileri de verilmektedir. İlkokulların ikinci ve üçüncü sınıflarında, ana dilin öğretilmesi ön planda olup, konuşma dilinden yazışma diline geçme öğretilmektedir. Bunun yanı sıra öğrencilere, Matematik, Yurt Bilgisi, Resim ve İş Bilgisi, Yazma, Müzik, Beden Eğitimi dersleri verilmektedir. İlkokulların dördüncü sınıfında ise, birinci, ikinci ve üçüncü sınıftaki derslere tarih ve coğrafya dersleri de eklenmektedir. Ayrıca dördüncü ve beşinci yıldan itibaren bütün öğrencilere ikinci resmi dilin öğretilmesi başlar.

Ortaokullar (Sekundarschule-Bezirkschule-Realschule-Untere Mittelschule) Zorunlu eğitim ikinci aşama

Bu okullara İsviçre'de ilkokul öğrenimini tamamlayan ancak Gymnasium'a (Lise) seçilemeyen öğrenciler devam etmektedirler. Öğrenim süreleri 3-5 yıl arasında değişmektedir. Ortaokullarda dersler branş öğretmenleri tarafından okutulmaktadır. İlkokullara oranla daha

genişletilmiş bir ders programı uygulanmaktadır. Bu okullar öğrencileri meslek okullarına veya liselere hazırlamaktadır.

Liseler (Gymnasium, Kantonsschule, Kollegium, Lyze, Höhere Mittelschule, Maturitätsschule)

İsviçre’de liselerin isimleri kantondan kantona değişiklik göstermektedir. Bunlar, Kantonsschule, Gymnasium, Kollegium, Lyze, Höhere Mittelschule, Maturitätsschule’dir. İsviçre’de liselere, Untere Mittelschule’leri ve Sekundarschule’yi bitiren ve kabul şartlarını taşıyan öğrenciler giderler. Bu okullar öğrencileri yükseköğretime hazırlamaktadır.

Liselerdeki öğrenim, yapılan olgunluk sınavları ile bitirilir ve başarılı öğrencilere “Allgemeines Hochschulreife” veya “Maturitätsausweis” belgesi verilmektedir. Olgunluk diplomasını alanlar yükseköğrenimlerini istedikleri üniversitelerde yapabilirler.

Meslek Okulları (Berufsschulen)

İsviçre’de mesleki öğretimin amacı, genel kültürle birlikte, teorik ve pratik olarak belirli bir mesleği kazandırmaktır. Takriben 270 mesleğin öğretimi yapılmaktadır. Pratik öğretim, 15 yaşını bitiren gençler için veli ve işyeri arasında imzalanan mukavele üzerine öğrenime pratik olarak işyerinde, teorik olarak da genel kültürle birlikte Berufsschule’de (Gewerbeschule, Kauffmännische Schule) haftada bir veya iki gün devam edilir. Bu öğrenimin süresi, mesleğin özelliğine göre 2, 3 veya 4 yıldır. Bu öğrenimi bitirenlere verilen beceri belgesi (das Eidgenössische Fähigkeitszeugnis) olarak ifade edilir. Ayrıca aşağıda isimleri yazılı olan diğer başlıca meslek okulları, ülkemizdeki meslek okullarına benzer program uygulamaktadırlar.

Yüksek Öğretim

İsviçre’deki yükseköğretim kurumları aşağıya çıkarılmıştır. Bu okullar ülkemizde de tanınmaktadır.

- 1- Zürich Federal Politeknik Yüksek Okulu (ETH) (Almanca)
- 2- Lozan Politeknik Yüksek Okulu (EPFL) (Fransızca)
- 3- Zürich Üniversitesi (Almanca)

- 4- Basel Üniversitesi (Almanca)
- 5- Bern Üniversitesi (Almanca)
- 6- Cenevre Üniversitesi (Fransızca)
- 7- Lozan Üniversitesi (Fransızca)
- 8- Neuchatel Üniversitesi (Fransızca)
- 9- Fribourg Üniversitesi (Almanca-Fransızca)
- 10- St. Gallen İktisadi ve Sosyal Bilimler Yüksek Okulu (Almanca)

Meslek eğitimi veren otelcilik okulları, teknik okullar, bazı üniversitelerin bünyesinde bulunduğu halde lisans seviyesinde öğrenim yapmayan bazı okul ve enstitüler tarafından verilen diplomalar yükseköğretim diploması sayılmamaktadır. Ayrıca diplomalarının denkliği tanınmayan özel yüksek okullar da vardır. İsviçre’de üniversite eğitimine kabul edilebilmek için “olgunluk diplomasının” (matura) olması gerekir. Yabancı öğrenciler için ayrıca özel şartlar vardır.

2.5.5.1. Önemli Olaylar ve Gelişmeler

a) İsviçre Federal Hükümetince 21 Mayıs 2015 tarihinde Lugano'da 300 uzmanın katılımı ile 3ncü Ulusal Gençlik Konferansı düzenlenmiştir. Konferansta uzmanlar gençlik ile ilgili, eğitim konularının da yer aldığı genel sorunları ele almıştır. Konferans başkanlığınca konu ile ilgili olarak yapılan yazılı açıklamada şu hususlara değinilmiştir: Federal devlet, Kantonlar, Şehir ve küçük Belediyeler 2010 yılından beri gençler arasındaki şiddet ve suç eğilimleri ile mücadele konuları ve bu husustaki eğitim faaliyetleri üzerinde çalışmalar yapmaktadırlar.

Son raporlar bu konuda önemli adımlar atıldığını ve başarılı sonuçlar elde edildiğini göstermektedir. Bu sayede son yıllarda gençler arası şiddet ve suç vakalarında gözle görülür oranda gerileme kaydedilmiştir. Bu kapsamda özellikle internet suçları, cinsel şiddet ve taciz, kin ve nefret içeren söylemler gibi hususlara karşı özel mücadele önlemleri geliştirilmiştir. Konferansta alınabilecek yeni önlemler ve stratejiler geliştirilmesi amacıyla fikirler tartışılmıştır.

b) İsviçre'de 14 Haziran 2015 tarihinde yapılan halkoylamasında Yüksek Öğrenim Bursları konusunda kantonların değil federal devletin yetkili olmasını sağlayarak bu yol ile yüksek okul ya da yüksek meslek okullarında öğrenim gören öğrencilerin minimal yaşam standartlarını garanti altına alacak, İsviçre çapında eşit oranda burs ücreti almalarını öngören inisiyatif %72.5 hayır oyu ile reddedilmiştir.

c) İsviçre SDA Haber ajansı tarafından 30.06.2015 tarihinde yayınlanan bir haberde Dünya Ekonomik Forumu (WEF) tarafından, BM Dünya Eğitim Kurumu (UNESCO), Dünya Sağlık Kurumu (WHO) ve Dünya Çalışma Örgütü (ILO) tarafından yayınlanan 46 ayrı kriterin incelemesini yapılarak her yıl yayınlanan İnsan Kaynakları Raporu'na göre İsviçre'nin bu yıl genel eğitim sıralamasında ilk sıradan üçüncü sıraya düştüğü, buna karşın mesleki eğitim ve halihazırda çalışanların meslek içi eğitimi konusunda dünya sıralamasında uzun yıllardır olduğu üzere hala ilk sırada kalmaya devam ettiği duyurulmuştur.

Rapora göre geçtiğimiz yıl en iyi eğitim sistemi olan ülke ise Finlandiya olmuştur. Finlandiya'yı çok az farkla Norveç ve ardından İsviçre takip etmektedir. Raporda İsviçre'nin çalışanların eğitimi için ön sırada yer aldığı, ancak yaşlı çalışanlar arasında işsizliğin yaygın olduğuna işaret edilirken, Meslek eğitimi konusunda en gelişmiş sisteme sahip olduğu kabul edilen İsviçre'nin en iyi eğitimi görmüş çalışanlara sahip ülkelerin başında geldiği vurgulanmıştır. Raporda yapılan sıralamada Kuveyt 93., Suudi Arabistan Krallığı 85., Türkiye ise 68. sırada yer almaktadır.

c) İsviçre Ekonomi, Eğitim ve Araştırma Bakanı N. Schneider Amman ile ABD Çalışma Bakanı Thomas E. Perez 12 Ağustos 2015 tarihinde Bern şehrinde bir araya gelmişlerdir. Toplantıda konuk bakana İsviçre'nin "dual" eğitim sisteminin avantajları ve çalışma şekli tanıtılmış ardından iki bakan mesleki eğitimde müşterek işbirliğinin artırılmasına yönelik bir anlaşmayı imzalamışlardır.

2.5.5.2. Mevzuat Değişikliği ve Önemli Yargı Kararları

Kanton Eğitim Müdürleri İsviçre Konferansı 07 Ocak 2015 tarihinde toplanarak 2015 yılı ile ilgili mevzuat ve uygulamaları gözden geçirmiştir.

Kanton Eğitim Müdürleri İsviçre Konferansı, kantonlar arası işbirliği çerçevesinde, okul koordinasyonu hakkında kantonlar arasında işbirliği yapmak, okulları geliştirmek, ülke çapında ahenkli ve dengeli bir eğitim-öğretim yapmak konularında faaliyet göstermekte olup. bu bağlamda kantonlar arası anlaşmanın 2. maddesine göre, kantonlar okul yönetmeliklerini aşağıdaki şekilde düzenlemeyi üstlenmişlerdir..

- Mecburi okula başlama yaşı, 30 Haziran'da 6 yaşını bitirmiş olmak gerekir.
- Mecburi okul yılı kız ve erkekler için en az 9 yıldır. Bir yıldaki öğrenim süresi en az 38 haftadır.
- Mecburi okula başlama tarihinden, olgunluk imtihanına kadar geçen okul süresi en az 12 yıl, en fazla 13 yıldır.
- Her kantonda ders yılı 10 Ağustos ile 25 Ağustos arasında tespit edilen bir tarihte başlar.

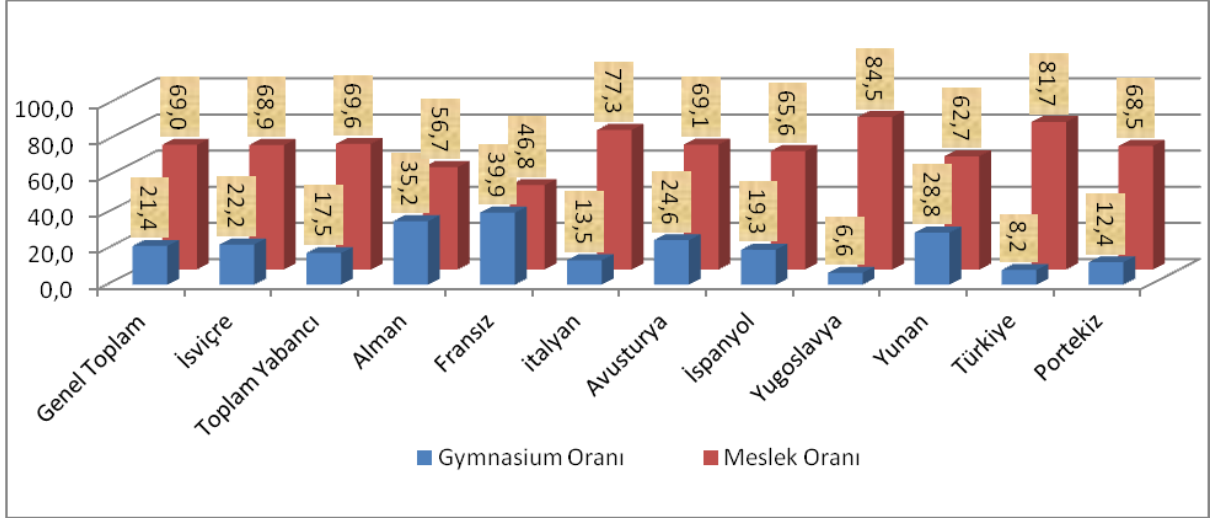
Bu anlaşmanın 3. Maddesinde de; "Anlaşmalı Kantonlar, aşağıdaki konularda ortak bir şekilde hareket etmeye çalışırlar:

Çalışma planları, ortak eğitim araçları denk okullara serbestçe geçebilme, ortaöğretime geçiş, kantonlar arası denk okullardan alınan belge ve diplomaların tanınması-okul tipleri ve okul derecelerinde birlik ve beraberlik-öğretmenlerin eşit formasyona sahip olması.

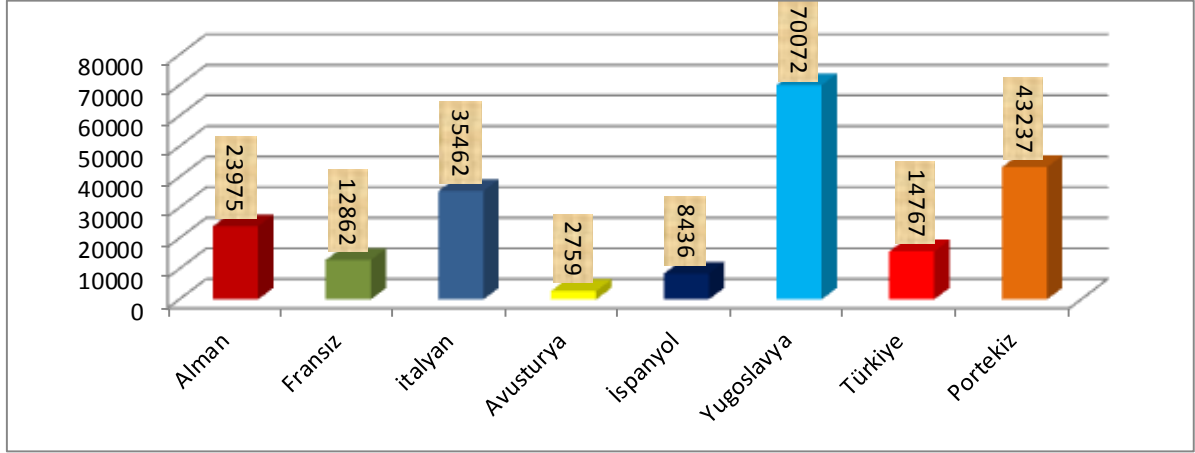
2.5.5.3. Sayısal Veriler

İsviçre'de toplam 15.000 civarında (Eğitim Müşavirliğine kayıtlı rakam: 14.165) Türk vatandaşı öğrenci çeşitli kademelerde eğitim almaktadırlar. Ana okuluna giden Türk sayısı memnuniyet verici bir düzeydedir. Buna mukabil başarıya göre sınıflandırmanın başladığı orta okul kademesinde Türk çocuklarının istenen seviyede bir başarı göstermediği görülmektedir.

Zorunlu Eğitim kademesinde 10.632 öğrencimiz eğitim görmektedir. Üniversite ve yüksek okullara devam eden Türk öğrenci sayısı ise arzu edilen seviyenin altında yer almaktadır.

Kaynak : T.C. Bern Eğitim Müşavirliği 2015 yılı raporu / Milliyetine göre İsviçre'deki lise çağındaki öğrencilerin öğrenim durumlarına (gymnasium-mesleki eğitim) göre dağılımı

Kaynak : T.C. Bern Eğitim Müşavirliği 2015 yılı raporu / İsviçre'de yaşayan Türk ve diğer yabancı kökenli öğrencilerin sayısı

Okula Devam Eden Türk Çocuklarının Sayısı ve Devam Ettikleri Okullara Göre Dağılımı

Ana sınıfı	1.799
İlkokul	4.847
Ortaokul alt seviye	1.665
Ortaokul üst seviye	1.125
Diğer ortaokul muadili	347
Özel eğitim	949
Lise toplam	3.270
Genel lise	225

Mesleki eğitim (orta/lise) 2.313 (Olgunluk sınavsız)

Mesleki Olgunluk Kademesi 46

Diğer lise muadili eğ. kur. 597

Türk Dili ve Kültürü Derslerine Devam Eden Çocukların Sayısı

Bakanlıkça görevlendirilen 32 öğretmenin 179 farklı okulda okuttuğu öğrenci Sayıları:

•SINIFLAR	KIZ	ERKEK	TOPLAM
•Anasınıfı	61	43	104
1. Sınıflar	72	74	146
2. Sınıflar	168	189	357
3. Sınıflar	194	165	359
4. sınıflar	203	182	385
5. Sınıflar	173	173	346
6. Sınıflar	149	145	294
7. Sınıflar	135	125	260
8. Sınıflar	121	87	208
9. Sınıflar	29	20	49
GENEL TOPLAM	1305	1203	2508

Yüksek Öğrenime Devam Eden Türk Öğrenci Sayısı

Yüksek okul 865

Meslek yüksek okulu 214

Üniversite 651

Eğitim Müşavirliğinde Dosya Açtıran Özel Öğrenci Sayıları

• Lise Öğrencisi	105
• Lisans Öğrencisi (İsviçre kökenli)	132
• Lisans Öğrencisi (Türkiye kökenli)	86

• Yüksek Lisans Öğrencisi	50
• Doktora Öğrencisi	9
• Toplam Öğrenci Sayısı	382

Resmi Burslu Öğrenci Sayıları

• Yüksek Lisans Öğrencisi	--
• Doktora Öğrencisi	6
• Toplam Öğrenci Sayısı	6

Resmi Burslu Öğrencilerin Branş ve Araştırma Alanları

• Lise Öğrencisi	105
• Lisans Öğrencisi (İsviçre kökenli)	132
• Lisans Öğrencisi (Türkiye kökenli)	86
• Yüksek Lisans Öğrencisi	50
• Doktora Öğrencisi	9
• Toplam Öğrenci Sayısı	382

Mesleki Eğitim Görenlerin Sayısı

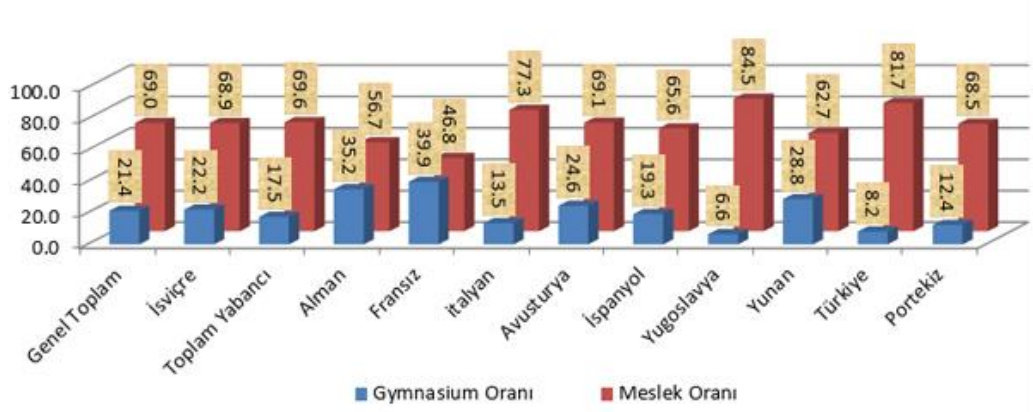
T.C. Bern Eğitim Müşavirliği kayıtlarına göre İsviçre’de 2.313’ü alt kademedede olmak üzere toplam 2.448 Türk öğrenci mesleki eğitim görmektedir. İsviçre’de üniversite okuyabilme imkanı tanıyan gymnasiumlara ve mesleki eğitime devam eden öğrencilere ait istatistikler incelendiğinde; maalesef lise çağında olan Türk kökenli çocukların ancak %8’lik bir kısmı kendisine ileride üniversite okuma imkanı tanıyan gymnasiumlara (Lise) gidebilmeye hak kazandığı görülmektedir. Türk çocuklarının gymnasium oranları diğer ülke çocuklarının oranları ile karşılaştırıldığında da durum iç açıcı değildir.

T.C. Bern Eğitim Müşavirliği kayıtlarında Meslek Yüksek Okullarına devam eden Türk öğrenci sayısı 214 olarak yer almaktadır.

Gymnasiuma ve olgunluk diplomalı meslek liselerine gidebilen Türk öğrencilerin oranları diğer ülke oranları ile karşılaştırıldığında; İsviçre genel ortalamasının yaklaşık (1/3)’ü, yabancı genel ortalamasının ise yarısı kadar olduğu görülmektedir. Gymnasiuma devam

edebilen Türk çocuklarının sayısının düşük olması, onların üniversiteye ya da meslek yüksek okullarına gidebilme oranını da otomatik olarak etkilemektedir.

Kaynak: T.C. Bern Eğitim Müşavirliği

2.5.6. İŞGÜCÜ GÖÇÜ VE UYUM

2.5.6.1. Önemli Olaylar ve Gelişmeler

a) İsviçre Hükümeti 13.03.2015 tarihli oturumunda AB serbest dolaşım anlaşması çerçevesinde iş aramak için İsviçre'ye gelen AB vatandaşlarına verilecek kısa süreli ikamet izni konusunda 01 Nisan 2015 tarihinden itibaren geçerli olarak bazı koşullar getirmiştir. Buna göre İsviçre'ye iş aramak için gelenler ikamet izni alabilmek için iş arayış süreci içerisinde tüm şahsi iâşe ve ikamelerini sağlamaya yetecek maddi imkana sahip olduklarını kanıtlamak durumunda olacaklardır.

b) İsviçre Hükümeti Basın Sözcüsü tarafından 24 Nisan 2015 tarihinde yapılan açıklamada Hükümetin, Ulusal Meclis Denetleme Komisyonu'nun göçmenlerin kayıt altına alınması ile ilgili sistemlerin geliştirilmesi konusundaki tekliflerini uygun bulduğu belirtilmiştir. Komisyon aldığı tavsiye kararında göçmenler ile ilgili bilgi bankalarının geliştirilmesi sayesinde daha çok istatistiki veri elde edilebileceği ve serbest dolaşım kapsamındaki ikamet izinlerinin daha kolay bir şekilde kontrol altında tutulabileceği görüşlerine yer vermiştir.

Hükümet Sözcüsü söz konusu önerilerin uygulamaya konmasının Federal idare ve Kantonlara çok ağır maddi ve idari yükler getireceğini, bu nedenle de önerilerin dikkate

alınarak halihazırda var olan veri değerlendirme sistemlerinin geliştirilip birbirine bağlanması sayesinde daha iyi analiz ve tanımlamaların yapılabileceği görüşünde olduklarını ifade etmiştir.

c) Federal İstatistik Kurumu (BFS) 24 Nisan 2015 tarihinde nüfus ve yabancılar ile ilgili bazı yeni veriler yayınlamıştır. Söz konusu henüz resmen kesinleşmemiş olan geçici verilere göre 2014 yılı sonu itibariyle ülke nüfusu 2013 verilerine göre 96.900 artarak 8.236.600 olmuştur. Yayımlanan verilerde ilgi çeken bir husus nüfusun giderek yaşlanmakta olduğudur. Rapora göre İsviçre’de yaşayan her 5 kadından biri ve her 6 erkekten biri 64 yaşının üzerindedir. Raporda ayrıca 100 yaşının üzerinde olanların sayısının bir önceki yıla göre % 4 artış gösterdiği belirtilmiştir.

Kurumun yabancılar ile ilgili istatistik güncellemelerinde ise 2014 yılında İsviçre’ye göçte bir önceki yıla oranla % 2.7’lik bir azalma olduğu, aynı şekilde 2014 yılı içinde İsviçre’yi terk eden yabancıların sayısında da % 1.5 oranında düşüş yaşandığı belirtilerek, 2014 sonu itibariyle ülkede yaşayan yabancı göçmenlerin sayısı 1.947.023 olarak kaydedilmiştir. Bu rakamın % 68 ini çoğunluğu Alman ve İtalyan olmak üzere 28 AB/EFTA vatandaşları teşkil etmektedir

d) İsviçre Göçmen Dernekleri Çatı Kuruluşu (FİMM - Forum für die Integration der Migranten und Migrantinnen) 9 Mayıs 2015 tarihinde Bern’de delegeler kongre toplantısını gerçekleştirmiştir.

Toplantıda FİMM’in 2014 yılına dair faaliyet değerlendirilmeleri yapılırken, 2015 yılında yapılması planlanan aktiviteler de sunulmuştur. Kongrede Emine Sarıaslan tekrar başkan seçilirken, başkan yardımcılığına Guglielmo Bozzolini ve Diop Mamadou getirilmiştir.

e) İsviçre Federal İstatistik Kurumu’nun (BFS) 22/5/2015 tarihinde bir açıklama yaparak, Mart 2015 itibariyle İsviçre’de 1.967 844 yabancı ülke vatandaşının yaşadığını, İsviçre’de yaşayan yabancıların %68 ini AB ve EFTA ülkeleri vatandaşlarının teşkil ettiğini, yılın ilk 3 ayında İsviçre’ye kalıcı ikamet için 39.102 kişinin giriş yaptığını ve 16.892 kişinin ise yurtdışında yaşamak üzere ülkeden çıkış yaptığını duyurmuştur.

f) İsviçre Federal Göçmen Dairesinin 20/5/2015 tarihli basın açıklamasında ilticacıların tarım sektöründe istihdam edilmelerinin ideal bir "kazan-kazan" pozisyonu oluşturduğu belirtilmiştir. Açıklamada halihazırda geçici kabul ya da ilticası resmen tanınmış kişilerin İsviçre'de çiftliklerde, tarım alanlarında istihdam edildiği bazı örnek vakaların bulunduğu ve başarılı sonuçlar elde edildiğine değinilerek, İsviçre Ziraatçılar Birliğinin Federal Göçmen Dairesinin desteği ile 3 yıllık bir pilot proje başlattığı, bu durumun tarım sektöründeki istihdam açığının kapanması, mültecilerin iş sahibi olması ve bu şekilde kamunun bu grup için üstlendiği finansal yükün azaltılması bağlamında tüm taraflar için bir win-win (kazan-kazan) pozisyonu yaratacağı vurgulanmıştır. (İsviçre tarım alanında çalışmak üzere dışarıdan yılda 25-35 bin kişilik işgücü istihdam etmektedir. Bu proje ile dışarıdan işçi getirmek yerine işsiz ilticacıların istihdam edilmesi planlanmaktadır.)

g) İsviçre Federal Göçmen Dairesinin 11/5/2015 tarihli basın açıklamasına göre 1015 Nisan ayında İsviçre'ye 1376 iltica başvurusu yapılmıştır. (Mart ayına oranla %8 daha az)

Açıklamada Eritre ve Srilanka'lı başvuruların sayısının giderek azaldığı, buna karşın Suriyeli iltica başvurularının arttığı belirtilmiştir.

19 Mayıs 2015 tarihinde yayınlanan Avrupa İstatistik Dairesi (Eurostat) göç raporu verilerine göre, 2014 yılında Avrupa Birliği (AB) ülkelerinde değişik ülkelere 184 bin 665 bin kişiye sığınma hakkı tanınmıştır. Raporda 2008 yılından bu yana AB içinde sığınma hakkı elde eden kişi sayısı 750 bini aşmış olduğu ifade edilmekte, AB ülkelerine 2014'te yaklaşık 434 bin sığınma başvurusunda bulunulduğu, bu sayının 2012'de 332 bin, 2013'te ise 434 bin olarak gerçekleştiği kaydedilmiştir.

AB ülkeleri, 2014 yılında iltica başvurularını kabul ettiği 184 bin 665 kişiden 103 bin 670'ine "mülteci", 60.995'ine "uluslararası korunmaya muhtaç kişi" statüsü vermiştir ; 20 bin 300 kişi ise "insani nedenlerden ötürü" sığınma hakkı kazanmıştır.

AB'nin sığınma hakkı tanıdığı kişilerin yüzde 37,1'ini Suriye uyruklular oluşturmaktadır. AB 2014 yılında 68 bin 435 Suriyeliye sığınma hakkı tanımıştır. Bu rakamla AB'den iltica hakkı alan Suriyeli sayısı 2013'e oranla iki kat, 2012'ye oranla ise dört kat artmış olmaktadır.

Suriyelileri, yüzde 7,9'la (14 bin 585 kişi) Eritreliler ve yüzde 7,6'la (14 bin 80 kişi) Afganlar izlemektedir.

Eurostat verilerine göre, AB ülkeleri tek tek ele alındığında 2014'te en fazla sığınmacı kabul eden ülkeler sırasıyla Almanya, İsveç, Fransa, İtalya, İngiltere ve Hollanda olmuştur.

h) İsviçre Federal Hükümetince 21 Mayıs 2015 tarihinde Lugano'da 300 uzmanın katılımı ile 3ncü Ulusal Gençlik Konferansı düzenlenmiştir. Konferansta uzmanlar gençlik ile ilgili genel sorunları ele almıştır. Konferans başkanlığınca konu ile ilgili olarak yapılan yazılı açıklamada şu hususlara değinilmiştir:

Federal devlet, Kantonlar, Şehir ve küçük Belediyeler 2010 yılından beri gençler arasındaki şiddet ve suç eğilimleri ile mücadele konuları üzerinde çalışmalar yapmaktadırlar. Son raporlar bu konuda önemli adımlar atıldığını ve başarılı sonuçlar elde edildiğini göstermektedir. Bu sayede son yıllarda gençler arası şiddet ve suç vakalarında gözle görülür oranda gerileme kaydedilmiştir. Bu kapsamda özellikle internet suçları, cinsel şiddet ve taciz, kin ve nefret içeren söylemler gibi hususlara karşı özel mücadele önlemleri geliştirilmiştir. Konferansta alınabilecek yeni önlemler ve stratejiler geliştirilmesi amacıyla fikirler tartışılmıştır.

i) İsviçre Konfederasyon Başkanı Simonetta Sommaruga 03 Haziran 2015 tarihinde Lüksemburg'da düzenlenen Schengen Adalet ve İçişleri Bakanlar Konseyine katılmıştır. Toplantıda Avrupa'ya göçmen akını, göçmenlerin rasyonel bir şekilde Schengen ülkelerine dağıtılması, terörle mücadele ve Akdeniz'deki insan kaçakçılığı şebekeleri ile mücadele konularının ele alındığı belirtilmiştir. İsviçre Sınır Muhafaza Birlikleri Komutanlığınca 16 Haziran 2015 tarihinde yapılan açıklamada ise, ülkenin güney sınırlarında sınırı illegal olarak aşmaya çalışan birçok kişinin tespit edildiği ve kaçak ve ilticacıların barındırıldığı Chiasso Mülteci Kampında aşırı yoğunluk yaşandığı ifade edilmiştir.

j) İsviçre Federal İstatistik Dairesi (BFS) 30 Haziran 2015 tarihinde " İsviçre İşgücü Anketi" konulu bir rapor yayınlamıştır. 2013 yılı istihdam verilerinin ve anket sonuçlarının analiz edilerek değerlendirildiği rapora göre ankete katılanların % 6'sı anket öncesi 12 ay içerisinde bir iş kazası nedeniyle, % 11'i de iş ve işyeri koşulları nedeniyle sağlık problemleri

yaşayıp bir süre çalışamaz duruma düşmüş bulunuyor. Raporda bu oranın 1 milyon kişiye tekabül ettiği ifade edilmektedir.

k) İsviçre Federal Göçmenlik Dairesi tarafından 23.07.2015 tarihinde yapılan açıklamada Haziran 2015 sonu itibariyle İsviçre'de yaşayan yabancıların sayısı 1.974.907 olarak belirtilmiştir. Açıklamaya göre yabancıların % 68'i AB ve EFTA ülkeleri vatandaşları olup 2015 in ilk yarısında 72.308 kişi İsviçre'ye ikamet amaçlı giriş yapmış, 33.646 kişi ise İsviçre'yi terk etmiştir.

Bu arada çalışma amacıyla İsviçre'ye göç etmek isteyen Romanya ve Bulgaristan vatandaşlarına kontenjanlı kabul uygulaması yürürlüğe girmiştir. Bu uygulama 2015 ve 2016 yılları için geçerlidir. (yıllık ikamet izni (B) için 1207 kişilik kontenjan, geçici - kısa süreli(sezonluk) işçiler için (L) 11.664 kişilik kontenjan)

Aynı tarihte Federal Ekonomi Müsteşarlığı (SECO) tarafından yayınlanan, AB-İsviçre işçilerin serbest dolaşımı anlaşması değerlendirme raporunda da 2014 yılında İsviçre'ye 73.000 göçmenin yerleştiği, bunlardan 50.600 ünün AB ülkelerinden kaynaklandığı belirtilerek, bu yükselen trendin gerekçesi bazı AB ülkelerinde finansal ve ekonomik krizlerden kaynaklanan olumsuz konjonktürün İsviçre ekonomisi ve dolayısı ile istihdam pazarına fazla ölçüde yansımamış olması şeklinde ifade edilmiştir.

l) İsviçre Federal Hükümeti 12 Ağustos 2015 tarihli oturumunda İsviçre'deki düşük aylıklı iş kolları konusunu ele almıştır. Konu ile ilgili olarak yapılan açıklamada, düşük ücretin, uluslararası ölçüt olan ortalama aylığın üçte ikisinden az olan aylık ücretlerin düşük ücret sınıfına dahil edilmesi suretiyle yapılan tespitine göre, İsviçre'de çalışanların %14 ünün düşük ücret sınırının altında (brüt 4.343,- Frank aylık aldıkları ve bu oranın günümüze kadar yaklaşık aynı değerlerde seyretmiş olduğu ifade edilmiştir.

m) İsviçre Federal Göçmenlik Dairesi tarafından 13 Ağustos 2015 tarihinde yapılan açıklamada Temmuz ayında ülkeye 3896 kişinin iltica başvurusunda bulunduğu (bir önceki aya oranla % 2 daha fazla), başvuranların çoğunluğunun Suriye ve Afganistan vatandaşları olduğu duyurulmuştur.

n) 13.08.2015 tarihli İsviçre Federal İstatistik Dairesi (BFS) duyurusunda İsviçre'de 2014 ün ikinci çeyreği ile 2015 in ikinci çeyreği arasındaki sürede çalışanların sayısında % 1.5 lik artış kaydedildiği belirtilmiştir. Açıklamaya göre Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) kayıtlarında aynı tarihlerde İsviçre'de çalışmayanların oranının % 4.4'den % 4.2' ye gerilediği yer almış, aynı düşüşün AB'nde de yaşandığı vurgulanmıştır (% 10.1'den % 9.5'e)

o) İsviçre federal İstatistik Dairesi (BFS) tarafından 25 ağustos 2018 tarihinde açıklanan dönemsel istihdam barometresine göre istihdam kapasitesi 2015 yılının ikinci çeyreğinde bir yıl önceki döneme oranla % 1.2'lik bir artış göstermiştir

ö) İsviçre'de 18 Ekim 2015 tarihinde yapılacak olan parlamento seçimlerinin öncesinde üzerinde en çok tartışılan konulardan biri olan entegrasyon ve vatandaşlık kriterlerinde bir dizi yeni yaptırımların hayata geçirilmesi hususunda hükümet kanadından çeşitli açıklamalar yapılmaktadır. İsviçre hükümeti entegrasyon ve vatandaşlık kriterlerinde yeni düzenlemeleri öngören yasa taslağını temsilciler meclisi ve ulusal mecliste tartışmaya açmıştır.

Taslakta adı suça karışmış adli sicil sabıka dosyasında kaydı bulunanların vatandaşlık işlemlerinin uzun süre bekletilmesi ve sosyal yardım alanların vatandaşlığa alınmaması gibi hükümler yer almaktadır. Ayrıca, vatandaşlık başvuru sürecinde, hükümetin olası ret durumunda veya başvuru sahibinin başvurusunu geri çekmesi halinde oluşan masrafları karşılamak için, bu işlem bedelinin başvuru sahiplerinden peşin tahsil edilmesi, vatandaşlık başvurusu sahibinin ülkenin anayasal hak ve hukuk kurallarına, milli ve kültürel değerlerine bağlı ve sadık kalacağına dair bir taahhütname imzalaması da öngörüler dahilinde yer almaktadır.

Taslak vatandaşlık kriterleri kapsamında, vatandaşlık başvurusu yapan kişinin sahip olması gereken dil seviyesini de, başvuru sahibinin yaşadığı kantondaki konuşulan dilde sözlü olarak B1, yazılı olarak A2 seviyesine sahip olmasını şart koşturmaktadır. Başvuru adayları sözlü ve yazılı sınava ek olarak lisan durumunu dil kursu diplomasıyla belgelemek durumunda olacaklardır. Başvuru sahibinin ana dilinin İsviçre'de konuşulan ana dillerden birisi olması durumunda veya temel eğitimini İsviçre'de yapmış olması durumunda bu kişiler istisnai olarak bu kapsamın dışında tutulacaktır.

p) İsviçre Federal Göçmen Dairesi 2015 yılı üçüncü çeyreği göçmenler raporunu 29 Ekim 2015 tarihinde açıklamıştır. Rapora göre Eylül 2015 itibariyle İsviçre'de 1.987.706 yabancı yaşamakta olup bunların % 68'i 28 AB/EFTA ülkesi vatandaşlarından oluşmaktadır.

Ülkeye göç oranında geçtiğimiz yılın bu dönemine oranla %0.7 lik hafif bir yükselme kaydedilmiştir. Ocak-Eylül 2015 tarihleri arasında İsviçre'ye göç edenlerin başında Fransızlar (7.236), Portekizliler (6.582), ve İtalyanlar (6.546) gelmektedir. İltica rakamlarında ise yükselme trendi devam etmekte olup ülkeye iltica için başvuruların sayısı Haziran ayında 3.896, Temmuzda 3.899 ve Eylül ayında 4.500 civarına ulaşmıştır.

r) Federal Göçmenlik Müsteşarlığı (SEM) tarafından Aralık ayı başında yapılan açıklamaya göre, bir ay öncesine kıyasla 941 daha fazla iltica başvurusunun yapıldığı, Kasım ayında en fazla iltica başvurusu Afganlılardan gelmiştir. Başvuru sıralamasında Afganlıları Suriyeliler ve Iraklılar takip etmiştir. Kasım ayında 2 bin 386 başvuru Afganlılardan gelmiş, böylece Afganlılar bir ay öncesine göre tam 853 kişilik bir artış göstermiştir. Suriye ve Iraklılarda ise bir ay öncesine göre 370 artış görülmüştür. Kasım ayında Suriye ve Iraklıların başvuru sayısı 991 olmuştur.

Geçtiğimiz aylarda yüksek oranlarda seyreden Eritreli başvuru sahiplerinin sayısı ise % 55 oranında azalmıştır. Bir önceki aya göre 329 daha düşük başvurunun yaşandığı Kasım ayında Eritrelilerden toplam 270 iltica başvurusu gelmiştir. Açıklamaya göre 2015 Ocak ayında yapılan başvuru yapması beklenen mülteci sayısı tahminlerinde hükümetin beklediği 29 bin rakamı çoktan aşılmış olup, sığınma başvurusu 34 bin 653 ü geçmiş bulunmaktadır.

Diğer yandan Federal Göçmenlik Müsteşarlığı (SEM) sözcüsü Gaby Szöllösy 18 Aralık 2015 tarihinde yaptığı açıklamada 2015 yılında göç halinde bulunan insanların sayısının birinci ve ikinci dünya savaşındakilerden daha fazla olduğunu vurgulayarak hükümetin bu nedenle korunmaya ihtiyacı olan insanların güven altına alınmaları için ek olarak 11 milyon Franklık bir kaynak sağlandığını ve yıl sonuna kadar 39 bin iltica başvurusunun beklendiğini duyurmuştur.

2.5.6.2. Mevzuat Değişikliği ve Önemli Yargı Kararları

İsviçre, halk oylamaları neticesinde AB Üyeliği gerçekleşmemiş bir ülke olarak AB – İşgücünün Serbest Dolaşım Anlaşması'na ve Schengen Anlaşmasına taraftır. Bu anlaşmalar, İsviçre'nin AB ülkeleri vatandaşlarının İsviçre'de ikamet ve çalışmalarına ve AB ile ilgili göç politikalarına mesnet teşkil etmektedir.

İsviçre, yabancıların ikamet ve çalışma izinlerini İsviçre Yabancılar Kanunu ile düzenlemektedir. İsviçre, İltica Kanunu yabancılar hukukunun önemli bir alanını oluşturmaktadır.

İsviçre'deki yabancıların vatandaşlığa alınma şartlarını düzenleyen Vatandaşlık Kanunu da İsviçre'nin yabancılar hukukuyla ilişkili mevzuatıdır.

a) 19 Ocak 2015 tarihli hükümet sözcülüğü açıklamasına göre Federal Hükümet İsviçre'de doğmuş, büyümüş ve eğitimini İsviçre'de almış 3. Nesil göçmenlerin kolaylaştırılmış vatandaşlık alabilmelerini onaylayan teklifi kabul etmiştir.

Yasa teklifi devlet politikasını belirleyen ulusal konsey komisyonu tarafından verilmişti. Hükümet sözcüsü özellikle 3.nesil yabancıların İsviçre'ye çok iyi entegre olmuş ve İsviçre ile kopmayacak bağlara sahip gençler olduklarını belirtmiştir. Federal Hükümet yasanın 3. nesil yabancılara otomatik vatandaşlık hakkı vermediğini açıklamıştır. Kolaylaştırılmış vatandaşlık yasanın şartlarından birisi, vatandaşlık isteyen kişinin, anne-baba veya dede-nine den birisinin mutlaka İsviçre'de ikamet etmiş veya İsviçre'de doğmuş olmalarını öngörmektedir. Yasa teklifinin yürürlüğe girebilmesi için Federal Hükümet ve Parlamento ile tüm komisyonlarda kabul görmesi yetmemekte olup yasa teklifi anayasa değişikliği gerektirdiğinden halk oylamasına sunulacak ve kabul görmesi durumunda anayasadaki kolaylaştırılmış vatandaşlık maddesinde gerekli değişiklik yapılacaktır.

b) İsviçre Federal hükümetinin 26 Eylül 2014 tarihinde yayınladığı, İltica işlemlerinin yürütülmesi ile ilgili test süreci konusundaki bir dizi kuralın yer aldığı İltica İşlemleri Test Yönetmeliği 01 Ocak 2015 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Değişiklik metni hükümetin iltica başvurularının işleme konulması, başvurularda ele alınacak kriterler

ve işlem sürecinin yönetimi konularında test çalışmaları yapıp en uygun sistemin hayata geçirilmesi, test sürecinde ilticacı ile ilgili olarak alınan kararlara itiraz süresinin 30 günden 10 güne indirilmesi, test süreci uygulamasının iltica kanununda ilgili değişikliklerin yapılmasının ardından, ya da en geç 28 Eylül 2019 tarihinde sona erdirilmesi gibi konular üzerinde durmaktadır.

c) 09 Haziran 2015 tarihinde AB ile İsviçre arasında mesleki kalifikasyonların ve eğitim durumlarının karşılıklı olarak tanınmasının düzenlenmesine yönelik bir mutabakat sağlanmıştır.

d) İsviçre Ulusal Parlamentosu'nun 20 Haziran 2014 tarihinde onaylamış olduğu Vatandaşlık Yasası'na ilişkin olarak Hükümetin hazırladığı yönetmelik taslağı 19 Ağustos 2015 tarihinde Federal Parlamento'da istişari görüşmelere açılmıştır. Yönetmelik özellikle vatandaşlık hakkını elde etmede baz alınacak entegrasyona bağlı kriterleri ve vatandaşlığa alınma sürecinin Federal yönetime bağlanması ile alınacak masraf bedelleri gibi konularda düzenlemelere gitmektedir.

Söz konusu revizyon ile İsviçre'de ikamet iznli olarak en az 10 yıl yaşamış ve ülkeye uyum sağlamış kişilerin vatandaşlığa alınması öngörülmekte olup uyum sağlamış olmanın kriterleri şu şekilde belirlenmiştir:

Ülkede konuşulan anadillerden birini iyi derecede konuşabilmek, kamu güvenliği ile düzenine ve de anayasal değerlere saygılı olmak, ekonomik yaşamda faal olarak yer almak, ailesinin uyumuna çaba göstermek, İsviçrelilerin yaşam tarzını benimsemiş ve ülkenin iç ve dış güvenliğini tehlikeye düşürücü faaliyetlerde bulunmamış olmak şeklinde tanımlanmıştır. Ayrıca hükümet adli ceza almış ve sosyal yardıma muhtaç olmak gibi durumları vatandaşlığa kabulde bir engel olarak tanımlamıştır. Halihazırda Adli sicilde sabıka kaydı olanların vatandaşlık talepleri reddedilebilmektedir.

e) İsviçre Federal Hükümeti 19 Haziran 2015 tarihinde bir açıklama yaparak ülkede komisyon raporu ile belirlenmiş olan kalifiye işgücü açığının öncelikle ülkede var olan uzman personel ile karşılanması üzerinde durulduğu ve buna yönelik olarak 30 maddelik bir önlem paketi üzerinde çalışmaların başlatıldığını, aynı zamanda Kanton yönetimleri ile

ülkede yaşayan kalifiye işgücünün daha etkin irtibatlandırılmasına yönelik mutabakata varıldığını duyurmuştur. Açıklamada ülkeye kitlesel işgücü göçünün sınırlandırılmasına yönelik inisiyatifin kabulünün ardından ülke içindeki kalifiye eleman potansiyelinin daha iyi değerlendirilmesine önem verildiği vurgulanmıştır.

Söz konusu önlemler arasında iyi eğitilmiş kadınların çalışma hayatına kazandırılmasına ağırlık verilmesi ve bu konuda vergi uygulamalarındaki dezavantajlı durumların düzeltilmesi, aile yardımlarının vergiden düşülmesi, yaşlı ilerlemiş kalifiye personelden daha optimal olarak faydalanılabilmesi ve yüksek kalifikasyonlu personel yetiştirilmesi için gerekli planlamaların yapılması, başta tıp olmak üzere bazı eğitim dallarında öğrenci kapasitesinin artırılması hususları yer almaktadır.

f) 17 Haziran 2015 tarihinde AB Serbest Dolaşım Karma Komisyonu toplantısı yapılmış, toplantıya AB dışından Schengen anlaşmasına taraf olan İsviçre de bir heyet ile iştirak etmiştir. İsviçre heyetinin toplantıda, çalışanların serbest dolaşımı konusunda İsviçre'nin halkoylamalarına bağlı olarak Anayasa gereği yapmakla yükümlü olduğu bazı kısıtlayıcı değişiklikleri izah ettiği belirtilmiştir.

g) İsviçre Federal Göçmenlik Dairesi (SEM) 20.07.2015 tarihinde 2015 yılı ikinci çeyreğinin mülteci rakamlarını yayınlamıştır. Buna göre Nisan-Haziran 2015 tarihleri arasında 7.384 kişi İsviçre'ye iltica talebinde bulunmuştur. (yılın ilk çeyreğine oranla 2.895 kişi daha fazla).

Raporda ilticacılar arasında Eritre tabiiyetlilerin sayısının çoğunlukta olduğu ve büyük kısmının Akdeniz'den Güney İtalya'ya, oradan da İsviçre'ye yöneldikleri, iltica başvurularının sonbahar aylarında daha da artacağı tahmin edildiği vurgulanmıştır.

h) İsviçre Federal Mahkemesi 03 Aralık 2015 tarih ve 9C_268/2015 sayılı kararında sigortalı kişinin vefatı durumunda içinde bulunduğu ay için ödemiş olduğu sağlık sigortası priminin ölüm tarihinden itibaren söz konusu ayın sonuna kadar olan prim miktarının mirasçılara geri ödenmesinin gerektiği hükmüne varmıştır.

i) 2015 yılında AB Adalet Divanı nezdinde İsviçre-AB hukuku /çalışma ile ilgili konularda İsviçre'nin konu olduğu Avrupa Mahkemesi yargı kararları aşağıya çıkartılmıştır

(Karar muhtevaları internet ortamında yer almamaktadır.)

VAKA NO:	SÜREÇ	TARAFLAR	KONU
C-283/15	21/08/2015 BAŞVURU	İSMİ SAKLI	İŞÇİLERİN SERBEST DOLAŞIMI
C-453/14	12/11/2015 KARAR AŞAMASINDA	KNAUER	SOSYAL POLİTİKA
C-342/14	01/10/2015 KARAR AŞAMASINDA	İSMİ SAKLI -VERGİ DANIŞMANLIK ŞİRKETİ	İŞÇİLERİN SERBEST DOLAŞIMI
C-153/14	19/03/2015 KARAR AŞAMASINDA	İSMİ SAKLI	GÖÇMEN POLİTİKASI
C-266/13	19/03/2015 KARARA BAĞLANMIŞ	KİK	SOSYAL GÜVENLİK
C-171/13	14/01/2015 KARARA BAĞLANMIŞ	DEMİRCİ	DERNEKLER ANLAŞMASI

* Müşavirliğimizin konu ile ilgili raporu 21.12.2015 tarih ve 69744742-041.02 sayılı yazımız ile Bakanlığımıza iletilmiştir.

j) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi 02 Temmuz 2015 tarihinde sonuçlanan 6009/10 numaralı davada İsviçre Hükümeti'nin ağır suçlu bir Arnavutluk göçmeninin sınır dışı edilmesi kararının özel ve aile yaşantısına saygı duyulması yönündeki Avrupa İnsan Hakları Antlaşmasının 8'nci maddesine aykırı olmadığı şeklinde karar almıştır.

2.5.6.3. Sayısal Veriler

Görev Bölgesine Gelen ve Ayrılan Vatandaşlarımızın Sayısı

-2013 yılı sonu itibariyle İsviçre'ye gelen Türk vatandaşlarının sayısı : 1.845

Erkek :982 Kadın :863

-2013 yılı sonu itibariyle İsviçre'yi terk eden Türk vatandaşlarının sayısı : 1.447

Erkek :838 Kadın :609

Kaynak: Federal İstatistik Dairesi (BFS)

İsviçre Uyuğuna Geçen Vatandaşlarımızın Yıllar İtibariyle Sayısı

Yıl	Toplam Sayı
2013 (*)	50.959

Kaynak: Konsolosluk verileri

(*) 2013 yılına kadar konsolosluklarımıza cifte vatandaş olduklarını bildirenlerin toplam sayısı.

İsviçre Uyuğuna Geçen Vatandaşlarımız ile Diğer Yabancıların Sayısal Mukayesesi

		Erkek	Kadın
2013 yılında İsviçre Uyuğuna Geçen	Türk vatandaşları	830	792
	Alman vatandaşları	1794	2010
	Sırp vatandaşları	1261	1268
	İngiltere vatandaşları	180	147
	İtalyan vatandaşları	2362	2017
	İsveç vatandaşları	72	84
	Makedon vatandaşları	622	648

Kaynak: Federal İstatistik Dairesi (BFS)

Vatandaşlarımız Arasında Örgütlenme

Türk Derneklerine İlişkin Sayısal Bilgiler

Derneklerin ağırlıklı faaliyet alanlarına göre dağılımı şöyledir:

Kültürel ve sosyal faaliyette bulunanlar 32

Yardımlaşma dernekleri	14
Dini hizmet verenler	48
Spor dernekleri	6
Kadın Dernekleri	6
Federasyon sayısı	11

(Derneklerin ve Okul Aile Birliklerinin listesi Ek.A'da sunulmuştur.)

Vatandaşlarımızın Genel ve Yerel Yönetimlere Katılımlarıyla İlgili Sayısal Bilgiler

İsviçre’de yasal olarak ikamet eden yabancılar Federal Devlet Meclislerine (Ulusal Meclis+Kantonlar Meclisi) seçme ve seçilme hakkına sahip değillerdir.

Yabancı nüfusa sadece mahalli düzeyle sınırlı siyasi katılım tanımakta, kanton düzeyinde ve federal düzeydeki siyasal katılım hakları sadece İsviçre vatandaşlarına hasredilmiş bulunmaktadır.

Ulusal ve Kanton Parlamentolarına seçilmiş çifte tabiiyete sahip vatandaşlarımızın genel nüfusa göre oranları çok düşüktür.

2.5.7. İKİLİ VE ÇOK TARAFLI ANLAŞMALAR/İKİLİ İLİŞKİLER

Türkiye Cumhuriyeti ile İsviçre Konfederasyonu Arasında **Sosyal Güvenlik Sözleşmesi, Ek Nihai Protokol** ile birlikte 01/05/1969 tarihinde Ankara’da ve Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Uygulama Şekilleri hakkında **İdari Anlaşma** 14/01/1970 tarihinde Bern’de imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti ile İsviçre Konfederasyonu Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesi, tarafların onay metinlerini teati tarihini takiben 1/1/1972 tarihinde, ancak Sözleşmede tespit edildiği üzere 1/1/1969 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir.

Bilahare, İsviçre’den Türkiye’ye kesin olarak dönen vatandaşlarımıza prim iadesi imkanını öngören Ek Sözleşme, 25 Mayıs 1979 tarihinde imzalanmış ve 1.6.1981 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

İsviçre tarafı, başta maluliyet sigortası olmak üzere, kendi sosyal sigorta mevzuatında meydana gelen değişiklikleri gerekçe göstererek Sözleşmeyi tadil önerisinde bulunmuş, bunun üzerine taraflar 7-9 Ekim 2002 tarihlerinde İstanbul'da birinci tur, 3-5 Haziran 2003 tarihlerinde Bern'de ikinci tur müzakerelerini gerçekleştirmiş ve 5 Haziran 2003 tarihinde Bern'de Tadil Sözleşmesini parafe etmişlerdir.

Ancak, İsviçre tarafı 5/6/2003 tarihinde Bern'de parafe edilen yeni "Türkiye-İsviçre Sosyal Güvenlik Sözleşmesi'nin 38. maddesine atfen, Sözleşmede "verilerin korunmasına" ilişkin kapsamlı düzenlemelere yer verilmesini teklif etmiş, uygun bulmamamız üzerine Sözleşmeye ek olarak her iki ülke tarafından imzalanacak bir "Ortak Bildiri" önerisinde bulunmuş, bu öneri de tarafımızca uygun görülmemiştir.

Taraflar arasında yazışma yoluyla çözümlenemeyen anlaşmazlıkla ilgili olarak heyetler arasında Ankara'da yapılması kararlaştırılan görüşmeler, İsviçre Tarafının tasarruf tedbirleri, Federal Maluliyet Sigortası Yasası'ndaki değişiklik çalışmaları ve İsviçre'de konuyla ilgili referandum gibi gerekçeler ile ülkemize gelmemesi üzerine 2004-2008 yılları arasında müteaddit defalar ertelenmiştir.

İsviçre'de 6/10/2006 tarihinde yapılan referandumda yeni Federal Maluliyet Yasası'nın kabulü üzerine İsviçre, Türkiye-İsviçre Sosyal Güvenlik Sözleşmesi'nin tadiline ilişkin çalışmaları yeniden başlatmaya ve 2008 yılı içinde ülkemize gelmeye hazır olduğunu bildirmiştir. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun yürürlük süreci de dikkate alınarak İsviçre tarafına 2008 yılı Kasım ayında bir görüşme yapılması önerilmiş, ancak söz konusu görüşme gerçekleşmemiştir.

Nihayet 3-5 Mart 2009 tarihlerinde her iki ülke heyetleri Ankara'da toplanmışlar ve yeni bir Anlaşma metni oluşturulmasına yönelik müzakereleri başlatmışlardır. 2010 yılı içinde yapılan görüşmeler sonucunda,

- "Prim Transferi"ne dair 18. madde,
- "Aile Yardımları"na dair 29. madde ve
- Haksız Yardım Alınmasının Önlenmesi"ne dair 32. madde haricinde

ikili "Sosyal Güvenlik Anlaşması" Taslak metni üzerinde mutabakata varmışlardır.

Sonuç olarak;

- Aile yardımları kapsamında İsviçre’de çalışan vatandaşlarımızın Türkiye’deki çocuklarına 1/3 oranında çocuk parası ödenmesini kabul edip etmediğimiz ve “Haksız Yardım Alınmasının Önlenmesi”ne dair 32. madde metni ve “Ek Protokol Taslağı”nı kabul edip etmediğimiz hususlarında nihai kararımızın verilmesi ve İsviçre tarafına bildirilmesi gerekmektedir.

Türk tarafı olarak yukarıda belirtilen iki madde hakkındaki görüşümüze istinaden İsviçre tarafı, Anlaşma taslağının “Prim Transferi” hakkındaki 18. maddesi ve “Haksız Yardım Alınmasının Önlenmesi” hakkındaki 32. maddesi hakkında nihai kararını verecek ve Sosyal Güvenlik Anlaşma taslağı imzaya hazır hale gelmiş olacaktır.

2.6. HOLLANDA

2.6.1. DEMOGRAFİK BİLGİLER

Genel, Yabancı ve Türk Nüfus

01/01/2015 tarihi itibarıyla

Cinsiyet	Genel	Yabancı	Türk*
Erkek	8.372.858	1.799.906	204.333
Kadın	8.527.868	1.865.415	192.222
Toplam	16.900.726	3.665.321	396.555

Kaynak: CBS/Hollanda İstatistik Bürosu

* Hollanda vatandaşlığı bulunanlar dahil

Bulunulan Ülkedeki Türk Kökenlilere İlişkin Sayısal Veriler

Uyruğu	2015 yılında Hollanda vatandaşlığına geçenlerin sayısı
Türkiye	941
Fas	1.656
Eski Sovyetler Birliği Ülkeleri	935
Irak	898
Çin	708
Hindistan	613
Eski Yugoslavya Ülkeleri	522
Afganistan	503
Gana	468
İran	455

Kaynak: CBS/Hollanda İstatistik Bürosu

Bununla birlikte, 2015 yılında Hollanda vatandaşlığına geçen toplam yabancı sayısı 22.100 kişidir. Ayrıca, Hollanda'da mukim 900 binin üzerindeki kişi Hollanda vatandaşlığına sahip

değildir. Hollanda'da yaşamakta olup, Hollanda vatandaşlığına sahip olmayan Türk vatandaşlarının sayısı ise 2015 yılı itibariyle 75.400'dür.

Vatandaşlarımızın Cinsiyetlerine ve Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

01/01/2016 tarihi itibariyle

Yaş Grubu	Erkek	Kadın	Toplam
0-10	25.391	24.349	49.740
10-20	33.793	31.776	65.569
20-30	36.768	33.751	70.519
30-40	35.906	34.561	74.167
40-50	35.117	33.285	68.402
50-60	22.844	18.785	41.629
60-70	7.496	9.474	16.970
70-80	6.369	5.553	11.922
80-90	968	1.143	2.111
90+	14	72	86

Kaynak: CBS/Hollanda İstatistik Bürosu

Vatandaşlarımızın Eyaletlere/Bölgelere/İdari Yapılanmaya Göre Dağılımı

01/01/2015 tarihi itibariyle

Eyalet/Bölge/İdari Yapılanma (Bölge Adı)	Erkek	Kadın	Toplam
Groningen	2.412	2.322	4734
Friesland	889	828	1717
Drenthe	995	803	1798
Overrijssel	17.787	16.915	34702
Flevoland	3.281	3.073	6354
Gelderland	20.419	19.145	39564

Utrecht	14.017	13.307	27324
Noord-Holland	41.997	39.310	81307
Zuid-Holland	68.577	64.517	13.3094
Zeeland	1.608	1.560	3.168
Noord Brabant	25.968	24.628	50.596
Limburg	6.383	5.814	12.197
Toplam	204.333	192.222	396.555

Kaynak: CBS/Hollanda İstatistik Bürosu

Bulunulan Ülkedeki Yabancılara İlişkin Sayısal Veriler

01/01/2015 tarihi itibarıyla

Uyruğu	Sayı
Türkiye	396.555
Batı Ülkeleri	1.626.812
Diğer Ülkeler	2.038.509
Fas	380.755
(Eski) Hollanda Antilleri ve Aruba	148.926
Surinam	348.662
Toplam (Yabancılar)	3.665.321

Kaynak: CBS/Hollanda İstatistik Bürosu

Doğan, Ölen ve Evlenen Vatandaşlarımızın Sayısı

Rapor Yılı	Doğan	Ölen	Evlenen
2015	5.405	716	1.103

Kaynak: Rotterdam ve Deventer Başkonsolosluklarının kayıtları

2.6.2. ÇALIŞMA HAYATI

2.6.2.1. Sayısal Veriler

Toplam Çalışan Sayıları

2015 yılı itibariyle

	Erkek	Kadın	Toplam
Genel	4.465.000	3.829.000	8.294.000
Yabancı	857.000	735.000	1.592.000
Türk	95.000	65.000	160.000

Kaynak: CBS/Hollanda İstatistik Bürosu

Çalışan Türklerin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

2015 yılı itibariyle

Yaş Grubu*	Erkek	Kadın	Toplam
15-25	19.000	16.000	35.000
25-35	23.000	17.000	40.000
35-45	29.000	20.000	49.000
45-55	20.000	10.000	30.000
55-65	4.000	1.000	5.000
65-75	<1.000	<1.000	<1.000

Kaynak: CBS/Hollanda İstatistik Bürosu

Çalışan Türklerin* İşkollarına Göre Dağılımı

2015 yılı itibariyle

İşkolu Adı	Çalışan Sayısı
Tarım	187.000
Ormancılık	2.000
Balıkçılık	3.000
Madencilik	10.000
Gıda ve meşrubat sanayii	128.000
Tekstil, kıyafet ve deri sanayii	17.000
Ahşap sanayii	13.000
Kağıt sanayii	17.000
Grafik sanayii	22.000
Petrol sanayii	6.000
Kimya sanayii	43.000
İlaç sanayii	13.000
Kauçuk ve plastik sanayii	31.000
İnşaat malzemeleri sanayii	21.000
Basit metal sanayii	19.000
Metal ürünleri sanayii	89.000
Elektronik sanayii	26.000
Elektrik ekipmanı sanayii	20.000
Makine sanayii	80.000
Otomotiv sanayii	20.000
Nakliye sanayii	38.000
Mobilya sanayii ve diğer	139.000
Diğer imalat ve onarım	184.000
Enerji firmaları	24.000
Su firmaları	5.000
Kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme	27.000
Genel inşaat ve geliştirme	153.000
Zemin mühendisliği işleri	56.000
Uzmanlık gerektiren inşaat işleri	248.000

Motor ticareti ve onarımı	131.000
Toptan ticaret	493.000
Perakende (araç hariç)	793.000
Karayolu taşımacılığı	181.000
Suyolu taşımacılığı	20.000
Havayolu taşımacılığı	25.000
Depolama ve taşımacılık hizmetleri	88.000
Postacılık ve kuryelik	63.000
Otelcilik ve konaklama	390.000
Bilişim ve iletişim	267.000
Bankacılık	119.000
Sigortacılık ve emekli sandıkları	58.000
Diğer finansal hizmetler	59.000
Kiralama ve ticari mülkiyet	74.000
Hukuki ve idari danışmanlık	342.000
Yönetim ve teknik danışmanlık	466.000
Mimari, mühendislik ve benzeri	124.000
Araştırma	35.000
Reklam ve Pazar araştırmaları	91.000
Diğer profesyonel uzmanlık işleri	94.000
Menkul kiralama	33.000
Aracı istihdam kurumları	604.000
Seyahat acenteleri, tur operatörleri	22.000
Güvenlik hizmetleri	436.000
Kamu idaresi ve hizmetleri	490.000
Eğitim	519.000
Sağlık bakımı	553.000
Bakım ve refah	832.000
Sanat, kültür ve kumar	92.000
Spor ve rekreasyon	160.000
İdeolojik, çıkar ve hobi dernekleri	57.000
Ev eşyaları tamiri	13.000

Diğer kişisel hizmetler	120.000
Evde çalışanlar	21.000

Kaynak: CBS/Hollanda İstatistik Bürosu

* Yukarıdaki tabloda verilen sayılar, Türk vatandaşlarını/kökenlileri de içerecek şekilde Hollanda nüfusunun tamamına şümlüdür. Bu konuda vatandaşlarımızı ayrıca gösteren bir istatistik yayımlanmamaktadır.

Bağımsız Çalışan Türklerle İlgili Bilgiler

2014 yılı 4.Çeyrek itibariyle

Kendi nam ve hesabına çalışan vatandaşlarımızın sayısı	Sayı
Kadın	4.000
Erkek	17.000
Toplam	21.000

Kaynak: CBS / Hollanda İstatistik Bürosu

Asgari ve Ortalama Aylık Ücretler

2015 yılı itibariyle

İşkolu Adı	Çalışılan saat başına ödenen ortalama brüt ücret (Avro)
Tarım	17,6
Ormancılık	26,7
Balıkçılık	27,0
Madencilik	47,8
Gıda ve meşrubat sanayii	26,5
Tekstil, kıyafet ve deri sanayii	24,2
Ahşap sanayii	21,4
Kağıt sanayii	30,1
Grafik sanayii	23,4

Petrol sanayii	48,4
Kimya sanayii	40,7
İlaç sanayii	36,8
Kauçuk ve plastik sanayii	25,8
İnşaat malzemeleri sanayii	25,3
Basit metal sanayii	30,7
Metal ürünleri sanayii	23,7
Elektronik sanayii	39,3
Elektrik ekipmanı sanayii	29,9
Makine sanayii	30,0
Otomotiv sanayii	26,8
Nakliye sanayii	27,7
Mobilya sanayii ve diğer	17,7
Diğer imalat ve onarım	20,6
Enerji firmaları	38,4
Su firmaları	35,1
Kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme	23,6
Genel inşaat ve geliştirme	27,3
Zemin mühendisliği işleri	28,4
Uzmanlık gerektiren inşaat işleri	23,9
Motor ticareti ve onarımı	21,9
Toptan ticaret	28,7
Perakende (araç hariç)	16,3
Karayolu taşımacılığı	20,6
Suyolu taşımacılığı	29,1
Havayolu taşımacılığı	40,5
Depolama ve taşımacılık hizmetleri	28,6
Postacılık ve kuryelik	20,2
Otelcilik ve konaklama	14,8
Bilişim ve iletişim	33,3
Bankacılık	46,5
Sigortacılık ve emekli sandıkları	41,4

Diğer finansal hizmetler	37,1
Kiralama ve ticari mülkiyet	31,3
Hukuki ve idari danışmanlık	40,6
Yönetim ve teknik danışmanlık	37,7
Mimari, mühendislik ve benzeri	30,8
Araştırma	35,5
Reklam ve Pazar araştırmaları	25,4
Diğer profesyonel uzmanlık işleri	24,7
Menkul kiralama	27,4
Aracı istihdam kurumları	16,2
Seyahat acenteleri, tur operatörleri	22,9
Güvenlik hizmetleri	18,8
Kamu idaresi ve hizmetleri	30,5
Eğitim	31,4
Sağlık bakımı	30,3
Bakım ve refah	23,9
Sanat, kültür ve kumar	26,1
Spor ve rekreasyon	21,7
İdeolojik, çıkar ve hobi dernekleri	30,1
Ev eşyaları tamiri	18,6
Diğer kişisel hizmetler	16,8
Evde çalışanlar	18,8

Kaynak: CBS/Hollanda İstatistik Bürosu

01/07/2015 – 31/12/2015 tarihleri arasında (her yıl ocak ve temmuz aylarında güncellenir) Hollanda’da uygulanmakta olan brüt asgari ücret miktarları aşağıdaki tablolarda Avro cinsinden gösterilmektedir.

Yaş	Aylık	Haftalık	Günlük
23 +	1.507,80	347,95	69,59
22	1.281,65	297,75	59,15
21	1.093,15	252,25	50,45

20	927,30	214,00	42,80
19	791,60	182,65	36,53
18	686,05	158,30	31,66
17	595,60	137,45	27,49
16	520,20	120,05	24,01
15	452,5	104,40	20,88

Kaynak: Hollanda Hükümeti İnternet Portalı

Yaş	Haftada 36 saat çalışılması halinde asgari saatlik ücret	Haftada 38 saat çalışılması halinde asgari saatlik ücret	Haftada 40 saat çalışılması halinde asgari saatlik ücret
23 +	9,67	9,16	8,70
22	8,22	7,78	7,39
21	7,01	6,64	6,31
20	5,94	5,63	5,35
19	5,07	4,81	4,57
18	4,40	4,17	3,96
17	3,82	3,62	3,44
16	3,33	3,16	3,00
15	2,90	2,75	2,61

Kaynak: Hollanda Hükümeti İnternet Portalı

Toplu İş Uyuşmazlıkları ve Toplu İş Sözleşmeleri ile İlgili Sayısal Veriler

2015 yılı itibariyle

Toplam sendikalı işçin sayısı	1.734.400
Gerçekleşen grev sayısı	27
Grevlere bağlı olarak kaybedilen iş günü	47.600
Grevlere katılan işçi sayısı	42.400

Köken, cinsiyet, yaş, nesil ve eğitim durumlarına göre işsizlik oranları, 2015, yüzde								
	Yerli	Batılı	Tüm batı	Türkler	Faslılar	Surinamlılar	Antilliler	diğerleri

	Hollandalılar	yabancılar	dışı yabancılar					
Toplam	6	9	15	14	18	15	17	14
Erkekler	5	8	14	13	18	14	14	13
Kadınlar	6	9	17	16	19	15	20	16
15-24 yaş	9	15	22	23	23	19	-	22
25-44 yaş	4	7	14	12	18	13	15	12
45-75 yaş	6	8	13	9	13	14	15	13
1. Nesil	-	10	14	11	16	13	18	15
2. Nesil	-	8	17	18	22	16	15	12
İlk öğretim	13	16	20	19	23	-	-	18
Alt-orta	8	13	20	18	23	20	22	19
Üst-orta	6	10	16	13	17	15	22	15
Yüksek	3	5	8	8	12	6	8	8

Kaynak: CBS/Hollanda İstatistik Bürosu

2.6.3. SOSYAL GÜVENLİK

2.6.3.1. Sosyal Sigortalar

Sosyal Sigorta Prim Oranları

01/07/2016 tarihi itibariyle

Sigorta Kolu	2016	Ödeme yapması gereken taraf
AOW (Yaşlılık) ANW (Geride kalanlar) WLZ (İstisnai Sağlık Giderleri) (Bu kalem, toplamda Halk sigortaları olarak tabir edilen sigorta türüne aittir)	%17,90 %0,60 %9,65	ÇALIŞAN
WAO/WIA (Maluliyet-işgöremezlik)	%5,88	İŞVEREN
Whk (Maluliyet-işgöremezlik, engelli çalışanlar için)	%1,12	İŞVEREN
Awf (Genel İşsizlik)	%2,44	İŞVEREN
ZVW (Sağlık)	%6,75	İŞVEREN
Sektör primi (ortalama)	%1,78	İŞVEREN
Çocuk bakım yardımı	%0,50	İŞVEREN

Kaynak: Hollanda Hükümeti İnternet Portalı

Sosyal Sigorta Kolları İtibariyle Aylık/Ödenek Alanların Sayısı

Aralık 2015 tarihi itibariyle

Sigorta Kolları	Yararlananların Sayısı		Toplam Ödenek Miktarı (Avro)	
	Genel	Türk	Genel	Türk
Genel Yaşlılık Sigortası (AOW)	3.326.400	23.498*	8.813.911.000*	26.251.000*
Maluliyet	815.500	33.100**	11.154.200.000	-
Geride Kalanlar (Dul, Yetim)	39.100	499	112.489.000*	1.120.000*
Yoksulluk	423.000	35.600**	-	-
Sağlık/Hastalık/Analık	-	-	-	-
Aile Yardımları/Çocuk Parası	3.427.506*	-	807.002.000*	-
İşsizlik	429.800	11.200**	6.442.100.000	-
Bakım	-	-	-	-

Kaynak: CBS/Hollanda İstatistik Bürosu

* 2015 4 üncü çeyrek

** 26/09/2014 tarihi itibariyle

Türkiye’de* İkamet Eden Vatandaşlarımıza Yapılan Sosyal Sigorta Ödemeleri

* Hollanda İstatistik Bürosu kayıtlarında Türkiye’de ikamet eden vatandaşlarımız için ayrı bir kayıt tutulmamaktadır. Aşağıdaki tabloda yer alan bilgiler Hollanda dışında ikamet eden vatandaşlarımıza ilişkindir.

Aralık 2015 tarihi itibariyle

Aylık Türü	Aylık/Ödenek Alanların Sayısı	Aylık/Ödenek Miktarı
Genel Yaşlılık Sigortası (AOW)	4.820	-
Maluliyet	-	-
Geride Kalanlar (Dul, Yetim)	-	-
İş Kazası/Meslek Hastalığı	-	-
Sağlık/Hastalık/Analık	-	-

Aile Yardımları/Çocuk Parası	59	-
İşsizlik	-	-
Bakım	-	-
Toplam	-	-

Kaynak: CBS/Hollanda İstatistik Bürosu

İş Kazaları ve Meslek Hastalıklarına İlişkin Sayısal Veriler

2013 yılı itibariyle

	İş Kazası	Meslek Hastalığı	Toplam
Genel	11.900*		
Yabancı	-		
Türk	-		

Kaynak: CBS/Hollanda İstatistik Bürosu

* Her 100.000 çalışan bakımından yaşanan iş kazası sayısı

Sektörlere göre iş kazası geçiren işçilerin oranı

2015 yılı itibariyle

Sektör	%
Tüm ekonomik faaliyetler	3,0
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	3,0
Sanayi (inşaat dışı) ve enerji	3,8
İnşaat	4,4
Ticaret, nakliye, otelcilik ve konaklama	3,8
Bilişim ve iletişim	0,7
Finansal hizmetler	0,7
Kiralama ve ticari mülkiyet hizmetleri	1,2
Ticari hizmetler	2,3
Kamu hizmetleri ve bakım	2,8
Kültür, rekreasyon ve diğer hizmetler	2,7

Aile Yardımları

Çocuk Parası Miktarları

Yaşına göre çocuk başına sağlanan yardım miktarı

01/01/2015 tarihi itibarıyla

Yaş	Avro
0-5 yaş	191,65
6-11 yaş	232,71
12-17	273,78

Kaynak: Hollanda Sosyal Güvenlik Kurumu (SVB) İnternet Portalı

İşyeri/İşkolu/İlave Emeklilik Aylığı

Bu bölümde hangi işkolları itibarıyla hangi sigorta kollarının kapsandığı, zorunlu veya isteğe bağlı olduğu, prim oranları, hak kazanma koşulları gibi hususlar belirtilecek ve sayısal bilgiler varsa verilecektir.

Sosyal Yardımlar

Sosyal yardım, kişinin temel yaşam ihtiyaçlarını karşılayabilmek için ihtiyaç duyduğu en az gelir düzeyidir. Gelir, en alt gelir düzeyinden düşükse, bu gelir sosyal yardım düzeyine yükseltilir. Sosyal yardıma hak kazanabilmek için sadece gelirin asgari gelir düzeyinden düşük olması yetmemekte aynı zamanda kişinin mal varlığının da belli bir düzeyin üzerinden fazla olmaması gerekir.

Geçim Yardımı (WWB Uitkering) hakkına sahip olmak için en üst gelir ya da tasarruf değeri sınırları:

2015 yılı	En fazla gelir/mal varlığı sınırı
Aile için	11.790,00 avro
Yalnız yaşayan kişi için	5.895,00 avro

Gelir ya da tasarruf; para, hisse senedi, otomobil veya karavan gibi değerleri de kapsamaktadır.

Ev sahibi olanlar için daha farklı bir değerlendirme yapılmaktadır. Evin ipotek borcunun evin değerinden düşüldükten sonraki kısmı en fazla 49.700,00. avro olmalıdır. Hesaplanan değer bu miktarın altında ise sosyal yardım hakkı vardır. Hesaplanan değer bu tutar üzerinde olması halinde de bazı istisnai durumlar için sosyal yardım hakkı olmaktadır. Bunun için belediyelerin sosyal yardım dairesi ile görüşülmelidir.

27-65 yaş arası olan kişilere 1 Ocak 2015 tarihten itibaren ödenen sosyal yardım ödeneğinin net miktarları (avro olarak), aile durumları itibarıyla sınıflanmış olarak aşağıda belirtilmiştir:

27- 65 yaş arasında olanlar için:

- Evli olanlara ödenen sosyal yardım ödeneği

Aylık	1.303,99 avro
Aylık tatil parası	68,63 avro
TOPLAM	1.372,62 avro

- Tek ebeveyn olanlara ve yalnız yaşayanlara ödenen sosyal yardım ödeneği

Aylık	912,79 avro
Aylık tatil parası	48,04 avro
TOPLAM	960,83 avro

65 Yaşında Olanlar için:

- Evli olanlara ödenen sosyal yardım ödeneği

Aylık	1.377,46 avro
Aylık tatil parası	94,22 avro
TOPLAM	1.471,68 avro

- Tek ebeveyn olanlara ve yalnız yaşayanlara ödenen sosyal yardım ödeneği

Aylık	1.011,67 avro
Aylık tatil parası	65,96 avro
TOPLAM	1.077,63 avro

Kurumlarda (Bakım, Huzurevleri vs.) kalan kişiler için:

- Evli olanlara ödenen sosyal yardım ödeneği

Aylık	449,47 avro
Aylık tatil parası	23,66 avro
TOPLAM	473,13 avro

- Tek ebeveyn olanlara ve yalnız yaşayanlara ödenen sosyal yardım ödeneği

Aylık	288,97 avro
Aylık tatil parası	15,21 avro
TOPLAM	304,18 avro

01.07.2015 tarihinden itibaren geçerli Geçim Yardımı miktarları (Wet Werk en Bijstands Uitkering/WWB Uitkering):

Sosyal Yardım ödeneği, kişinin temel yaşam ihtiyaçlarını karşılayabilmek için ihtiyaç duyduğu en az gelir düzeyinde ödenen bir ödenektir. Hiçbir geliri olmayan veya kişinin aldığı gelir asgari ücret düzeyinden düşük ise o zaman o kişi Sosyal Yardım ödeneğine müracaat etme hakkına sahiptir. Eğer kişinin geliri asgari ücret düzeyinden düşük ise belediyenin Sosyal İşler Dairesi tarafından asgari ücret düzeyine kadar sosyal yardım ödeneği ile tamamlanmaktadır. Sosyal Yardım ödeneğini hak edebilmek için sadece alınan gelirin asgari gelir düzeyinden düşük olması yetmemektedir. Aynı zamanda kişinin servetinin, mal varlığının belli bir ekonomik tutardan fazla olmaması gerekmektedir.

Geçim yardımı (WWB Uitkering) hak edebilmek için azami gelir ya da tasarruf değeri sınırları:

2015 yılı	En fazla gelir/mal varlığı sınırı
Aile için	11.790,00 avro
Yalnız yaşayan kişi için	5.895,00 avro

Gelir ya da tasarruf; para, hisse senedi, otomobil veya karavan gibi menkul ve gayri menkul değerleri de kapsamaktadır.

Ev sahibi olanlar için daha farklı bir değerlendirme yapılmaktadır. Evin ipotek borcunun evin değerinden düşüldükten sonraki kısmı en fazla 49.400,00 avro olmalıdır. Hesaplanan değer bu miktarın altında ise Sosyal Yardım alınma hakkı vardır. Hesaplanan değer bu tutar üzerinde olması halinde de bazı istisnai durumlar için Sosyal Yardım hakkı olmaktadır. Bunun için belediyelerin Sosyal İşler Dairesi ile görüşülmelidir.

27- 65 yaş Arasında Olanlar için:

- Evli olanlara ödenen sosyal yardım ödeneği

Aylık	1.306,42 avro
Aylık tatil parası	68,76 avro
TOPLAM	1.375,18 avro

- Tek ebeveyn olanlara ve yalnız yaşayanlara ödenen sosyal yardım ödeneği

Aylık	914,50 avro
Aylık tatil parası	48,13 avro
TOPLAM	962,63 avro

65 Yaşında Olanlar için:

- Evli olanlara ödenen sosyal yardım ödeneği

Aylık	1.402,58 avro
Aylık tatil parası	73,82 avro
TOPLAM	1.476,40 avro

- Tek ebeveyn olanlara ve yalnız yaşayanlara ödenen sosyal yardım ödeneği

Aylık	1.025,79 avro
Aylık tatil parası	53,99 avro
TOPLAM	1.079,78 avro

Kurumlarda (Bakımevleri vs.) kalan kişiler için:

- Evli olanlara ödenen sosyal yardım ödeneği

Aylık	450,33 avro
Aylık tatil parası	23,70 avro
TOPLAM	474,03 avro

- Tek ebeveyn olanlara ve yalnız yaşayanlara ödenen sosyal yardım ödeneği

Aylık	289,52 avro
Aylık tatil parası	15,24 avro
TOPLAM	304,76 avro

<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/brochures/2015/06/29/sociale-verzekeringen-en-bijstandsuitkeringen-per-1-juli-2015.html>

2.6.4. GENEL VE MESLEKİ EĞİTİM BİLGİLERİ

2.6.4.1. Sayısal Veriler

Öğrencilerin Sayısı ve Dağılımı

2014-2015 Eğitim/Öğretim Yılı

Okul Türü	Genel	Yabancı	Türk
Anasınıfı	-	-	-
İlkokul	1.457.550	351.215	43.803
Ortaokul	985.069	219.796	31.162
Meslek Liseleri	491.731	130.481	21.504
Okuldan erken ayrılanlar	36.230 (%2,5)	14.890 (%4,4)	2.190 (%4,4)
Üniversite 2014-2015	94.571	-	1.551

mezunları			
...			
Genel Toplam			

Kaynak: CBS/Hollanda İstatistik Bürosu

Meslek Eğitime Devam Edenlerin Sayısı

(Meslek Liselerine devam eden öğrencilerin eğitim görmekte oldukları sektörler)

2014-2015 Eğitim/Öğretim Yılı

Eğitim/Meslek Türü	Genel	Yabancı	Türk
Tarım	26.732	2.337	155
Teknoloji	134.972	28.023	4.167
İktisat	163.111	55.977	10.146
Bakım ve refah	157.666	39.202	6.374
Kombinasyon	9.250	4.942	662

2.7. AVUSTRALYA

2.7.1. DEMOGRAFİK BİLGİLER

Genel, Yabancı ve Türk Nüfus

Eylül 2015 itibariyle

Cinsiyet	Genel	Yabancı	Türk
Erkek	11.876.933(2015)	2.774.664	41.124
Kadın	11.953.074(2015)	2.887.917	39.124
Toplam	23.830.007(2015)	5.662.581	80.248

Kaynak: Avustralya İstatistik Bürosu (ABS) 2016 Avustralya nüfus sayımı sonuçları 2017 yılı ortalarında resmi olarak açıklanacaktır. Türk sayısı ABS tarafından nüfus sayımının yapıldığı Ağustos 2011'den Eylül 2015'e kadar hesaplanmış %1,8 nüfus artış hızı eklenerek Ataşeliğimizce bulunmuştur.

Not: Avustralya istatistiklerinde kökenlere göre ayırım yapılmamakta, Avustralya doğumlular ile, Avustralya dışı doğumlular olarak ayırım verilmektedir. Kuzey Kıbrıs Türkleri de Türk olarak sayılmamaktadır. Avustralya'ya gelmiş vatandaşlarımız kısa sürede vatandaşlık almakta ve kayıtlarda artık Avustralyalı olarak görülmektedirler, Avustralya'da doğan çocukları ise Türk olarak kaydedilmemektedir. Dolayısı ile Avustralya tarafından verilen rakamlar vatandaşlarımızın sayısını tam olarak göstermemektedir. Daha önceki verilerin üzerine Ataşeliğimizce elde edilen çeşitli kaynak bilgiler ile Avustralya İstatistik Bürosu nüfus sayımları, artış hızı, ölüm oranları, yurtdışından gelen göç oranları gibi bilimsel veriler göz önüne alınarak tahmini hesaplama yapılarak vatandaşlarımızın sayısı bulunmaktadır. Bu nedenle Avustralya ve OECD yayınlarında belirtilen resmi rakamlardaki Türk sayıları ile Raporumuzda belirtilen Türk sayıları arasındaki fark bu açıklama gözetilerek değerlendirilmelidir.

Vatandaşlarımızın Cinsiyetlerine ve Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Eylül 2015 itibariyle

	0-14	15-24	25-44	45-64	65 ve yukarı	Toplam
Erkek	7.674	7.891	16.552	6.983	2.024	41.124
Kadın	7.360	7.066	16.105	6.638	1.955	39.124

Toplam	15.034	14.957	32.657	13.621	3.979	80.248
---------------	--------	--------	--------	--------	-------	--------

Kaynak: Avustralya İstatistik Bürosu (ABS) 2016 Avustralya nüfus sayımı sonuçları 2017 yılı ortalarında resmi olarak açıklanacaktır. Türk sayısı ABS tarafından nüfus sayımının yapıldığı Ağustos 2011'den Eylül 2015'e kadar hesaplanmış %1,8 nüfus artış hızı eklenerek Ataşeliğimizce bulunmuştur.

Vatandaşlarımızın Eyaletlere/Bölgelere/İdari Yapılanmaya Göre Dağılımı Eylül 2015 itibariyle

Eyalet/Bölge/İdari Yapılanma (Bölge Adı)	Başkenti	Toplam
Yeni Güney Galler	Sidney	39.055
Viktorya	Melburn	33.661
Queensland	Brisbane	2.985
Batı Avustralya	Perth	2.085
Güney Avustralya	Adelaide	1.973
Tazmanya	Hobart	290
Kuzey Bölgesi	Darwin	107
Avustralya Başkent Bölgesi	Canberra	92
Genel Toplam		80.248

Kaynak: Avustralya İstatistik Bürosu (ABS) 2016 Avustralya nüfus sayımı sonuçları 2017 yılı ortalarında resmi olarak açıklanacaktır. Türk sayısı ABS tarafından nüfus sayımının yapıldığı Ağustos 2011'den Eylül 2015'e kadar hesaplanmış %1,8 nüfus artış hızı eklenerek Ataşeliğimizce bulunmuştur.

Doğum Yerine Göre Yabancıların Nüfusu

Eylül 2015 itibariyle

Doğum Ülkesi	Kişi	Avustralya dışında Doğanlara oranı	Ortalama yaş
	'000	%	yaş
İngiltere	1 101.1	20.8	54
Yeni Zelanda	483.4	9.1	40
Çin	319.0	6.0	35
Hindistan	295.4	5.6	31

İtalya	185.4	3.5	68
Vietnam	185.0	3.5	43
Filipinler	171.2	3.2	39
Güney Afrika	145.7	2.8	39
Malezya	116.2	2.2	39
Almanya	108.0	2.0	62
Başka ülkede doğanlar	2 183.8	41.2	44
Toplam Yurtdışı Doğumlular	5 294.2	100	45

Doğan, Ölen, Evlenen Vatandaşlarımızın Sayısı(Aralık 2015 itibariyle)

Doğan vatandaşlarımızın sayısı

Melburn Başkonsolosluğu kayıtları	717
Sidney Başkonsolosluğu kayıtları	305
TOPLAM	1022

Kaynak: Melburn ve Sidney Başkonsolosluk kayıtları

Vefat eden vatandaşlarımızın sayısı

Melburn Başkonsolosluğu kayıtları	78
Sidney Başkonsolosluğu kayıtları	57
TOPLAM	135

Kaynak: Melburn ve Sidney Başkonsolosluk kayıtları

Evlenen vatandaşlarımızın sayısı

Melburn Başkonsolosluğunda kıyılan nikah	284
Sidney Başkonsolosluğunda kıyılan nikah	168
TOPLAM	452

Not: Türk-Türk evlilikleri Konsolosluga bildirilmekte, Türk-Yabancı evlilikleri Konsoloslukta yapılmadığından kayıtlarına ulaşamamaktadır.

Kaynak: Melburn ve Sidney Başkonsolosluk kayıtları

2.7.2. ÇALIŞMA VE İSTİHDAM

2.7.2.1. Önemli Olaylar ve Gelişmeler

Emeklilik Yaşının Yükseltilmesi Planları

Şu anda 65 olan emekli yaşı, 2023'ten itibaren geçerli olmak üzere 67'ye yükseltildi. 2035 yılı itibariyle ise emeklilik yaşının 70'e yükseltilmesi karara bağlanmıştır.

Asgari Ücrette %2,5 artış sağlandı:

Avustralya Asgari Ücret Komisyonu, ülkede asgari ücrette %2,5 artış yaptığını açıkladı. 1,8 milyondan fazla asgari ücretli böylece haftada 640,90AUD yerine, 656.90 AUD asgari ücret alacak. Artış bir saatlik ücretin 16,87 AUD'den 17,29 AUD artış sağladığı anlamına gelmektedir.

Avustralya'da İstihdam 15 Yıl Sonra Nasıl Olacak:

Avustralya Ekonomik Gelişme komitesi (CEDA) ilginç bir araştırmada bulunarak 2030 yılında muhtemel olması beklenen istihdam raporunu yayımladı. Rapora göre Avustralya'da bu gün var olan 5 milyon iş 2030 yılında olmayabilir. İstihdam konusunda en çok etkilenecek sektörlerin arasında sağlık, bilim, din ve sosyal hizmetler olacağı açıklanıyor. Avustralyalı istihdam uzmanlarına göre Çin'in etkisiyle Avustralya'da son 10 yıl içerisinde sıfır sözleşme ile çalışanların sayısında artış olacak. Sıfır saatli çalışma sözleşmesine göre işverenler, çalışanı ile bir sözleşme anlaşması yapmakta ancak haftada kaç saat çalışılacağı belirtilmemekte, işveren, çalışanına hafta kaç saat çalışacağı konusunda söz vermemektedir. İşte, bu rapora göre; bazı işlerde çalışan işçiler 10 yıl sonra haftada sıfır saatle çalıştığı günleri görecekler.

Maaşların Üçte Biri Süper Emeklilik Fonlarına Yatırılıyor

Ortalama bir Avustralyalının superannuation (süper emeklilik) için yılda 2000 AUS para ödediği belirtildi. Buna göre 20 yaşında iş hayatına 25bin AUS maaşla başlayan bir kişi, ödeme koşullarına göre 502bin ila 663bin AUS arası emeklilik parası biriktiriyor. Fakat toplam paranın 118 – 174 bin AUS’unu ödüyor. Sigorta primleri kariyere ve yaşa bağlı olarak katlanarak artıyor. 65 yaş üstündekiler en fazla sigorta primi yatıranlar olup, yıllık ortalama 6130 AUS prim yatırmaktadırlar.

Yaşlara göre yatan ortalama sigorta primleri :

35 yaş altındakiler : 445 AUS,

35-49 yaş arası : 1239 AUS

50-59 yaş arası : 3262 AUS

60-65 yaş arası : 3682 AUS

500bin AUS ile emekli olmak isteyen bir kişi 35 yıl boyunca parasının beşte birini süper emeklilik fonlarına ödemek zorundadır.

2.7.2.2. Sayısal Veriler

Aktif Nüfus/işgücü sayıları ve oranları

Aralık 2015 İtibari ile İstihdam Bilgileri				
	Kasım 2015	Aralık 2015	Kasım 2015- Aralık 2015	Aralık
Genel				
İstihdam edilenler ('000)	11.866,4	11.893,8	27,5	%2,7
İşsizler ('000)	744,2	734,3	-9,9	%-4,8
İşsizlik oranı (%)	5,9	5,8	-0,1pts	-0,4pts
Katılım Oranı (%)	65,1	65,2	0,0pts	0,5pts
Mevsimsel				
İstihdam edilenler ('000)	11.903,3	11.902,3	-1,0	%2,6

İşsizler('000)	738,4	727,5	-10,9	%-3,6
İşsizlik oranı (%)	5,8	5,8	-0,1pts	-0,3pts
Katılım oranı (%)	65,3	65,1	-0,1pts	0,5pts

Çalışan Vatandaşlarımızın Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Türk İş Gücü 15-64 Yaş arası nüfus

31.12.2015 itibariyle

Erkek	33.451
Kadın	31.478
Toplam	64.929

Kaynak : Avustralya İstatistik Bürosu (ABS) 2016 Avustralya nüfus sayımı sonuçları 2017 yılı ortalarında resmi olarak açıklanacaktır. Türk sayısı ABS tarafından nüfus sayımının yapıldığı Ağustos 2011'den Eylül 2015'e kadar hesaplanmış %1,8 nüfus artış hızı eklenerek Ataşeliğimizce bulunmuştur.

Çalışan Vatandaşlarımızın Sayısı

31.12.2015 İtibariyle

Erkek	25.423
Kadın	15.441
Toplam	40.864

Kaynak : Avustralya İstatistik Bürosu (ABS) 2016 Avustralya nüfus sayımı sonuçları 2017 yılı ortalarında resmi olarak açıklanacaktır. Türk sayısı ABS tarafından nüfus sayımının yapıldığı Ağustos 2011'den Eylül 2015'e kadar hesaplanmış %1,8 nüfus artış hızı eklenerek Ataşeliğimizce bulunmuştur.

31.12.2015 itibariyle

Yaş Grubu	Erkek	Kadın	Toplam
15-24	5.997	3.462	9.459

25-44	12.579	7.756	20.335
45-55	5.308	3.267	8.571
65 Yaş Üzeri	1.537	958	2.495
Toplam	25.421	15.443	40.864

Kaynak : Avustralya İstatistik Bürosu (ABS) 2016 Avustralya nüfus sayımı sonuçları 2017 yılı ortalarında resmi olarak açıklanacaktır. Türk sayısı ABS tarafından nüfus sayımının yapıldığı Ağustos 2011'den Eylül 2015'e kadar hesaplanmış %1,8 nüfus artış hızı eklenerek Ataşeliğimizce bulunmuştur.

Not: Avustralya istatistiklerinde kökenlere göre ayırım yapılmamakta, Avustralya doğumlular ile, Avustralya dışı doğumlular olarak ayırım verilmektedir. Kuzey Kıbrıs Türkleri Türk olarak sayılmamaktadır. Avustralya'ya gelmiş vatandaşlarımız kısa sürede vatandaşlık almakta ve kayıtlarda artık Avustralyalı olarak görülmektedirler, Avustralya'da doğan çocukları ise Türk olarak kaydedilmemektedir. Dolayısı ile Avustralya tarafından verilen rakamlar vatandaşlarımızın sayısını tam olarak göstermemektedir. Daha önceki verilerin üzerine Ataşeliğimizce elde edilen çeşitli kaynak bilgiler ile Avustralya İstatistik Bürosu nüfus sayımları, artış hızı, ölüm oranları, yurtdışından gelen göç oranları gibi bilimsel veriler göz önüne alınarak tahmini hesaplama yapılarak vatandaşlarımızın sayısı bulunmaktadır. Avustralya ve OECD yayınlarında belirtilen resmi rakamlardaki Türk sayıları ile Raporumuzda belirtilen Türk sayıları arasındaki fark bu açıklama gözetilerek değerlendirilmelidir.

Çalışan Vatandaşlarımızın, Çalışma Dairelerine/ Bölgelere/İdari Yapılanmaya Göre Dağılımı

(31.12.2015 itibariyle)

Eyaletler	Erkek	Kadın	Toplam sayı
Viktorya	13.702	7.800	21.502
Yeni Güney Galler	9.400	6.817	16.217
Quensland	906	559	1.465
Batı Avustralya	399	309	708
Güney Avustralya	332	315	647
Diğer	202	123	325
Toplam	24.941	15.923	40.864

Kaynak : Avustralya İstatistik Bürosu (ABS) 2016 Avustralya nüfus sayımı sonuçları 2017 yılı ortalarında resmi olarak açıklanacaktır. Türk sayısı ABS tarafından nüfus sayımının yapıldığı Ağustos 2011'den Eylül 2015'e kadar hesaplanmış %1,8 nüfus artış hızı eklenerek Ataşeliğimizce bulunmuştur.

Çalışan Vatandaşlarımızın İşkollarına Göre Dağılımı

(31.12.2015 itibariyle)

İşkolu	Çalışan İşçi Sayısı
Tarım,Orman,Balıkçılık, madencilik	1.355
İmalat Sanayi	8.405
İnşaat	2.526
Toptan ve Perakende Ticaret	5.873
Ulaştırma ve Depolama Hizmetleri	3.510
Maden	2.175
Banka,Sigorta,Finans	3.627
Kamu Yönetimi, Savunma	731
Eğitim,Sağlık Hizmetleri	3.015
Diğer	4.123
Bağımsız Çalışanlar	5.524
Toplam	40.864

Kaynak : Avustralya İstatistik Bürosu (ABS) 2016 Avustralya nüfus sayımı sonuçları 2017 yılı ortalarında resmi olarak açıklanacaktır. Türk sayısı ABS tarafından nüfus sayımının yapıldığı Ağustos 2011'den Eylül 2015'e kadar hesaplanmış %1,8 nüfus artış hızı eklenerek Ataşeliğimizce bulunmuştur.

Bağımsız Çalışan Vatandaşlarımızla İlgili Bilgiler

Avustralya'da kendi adına çalışanların etnik kökenine göre istatistikler bulunmamaktadır, ancak yapılan işgücü araştırmalarında Avustralya'ya göç edenler arasında %10 civarında bağımsız çalışanların bulunduğu belirtilmektedir.

Avustralya'da bulunan vatandaşlarımız arasında kendi adına serbest çalışanların oranının daha yüksek olduğu gözlenmektedir. Büyük çoğunluğu hizmetler sektöründe iştil eden, gıda

ürünleri imalat ve pazarlama, lokanta-restoran işletmeciliği, oto tamir-alım satım işleri, emlak alım-satım işleri, sigorta-kredi yatırım danışmanlığı, muhasebecilik, inşaat yapım işleri ve malzemesi imalat pazarlama ve tarım alanlarında aile işletmesi düzeyinde birçok işyeri bulunmaktadır. Vatandaşlarımızın sahip veya ortağı olduğu gerek imalat sanayi, gerek hizmetler sektöründe orta ve büyük boy işletmeler de mevcuttur.

**Avustralya’da Türklere Ait Küçük ve Orta Ölçekli Firma, İşletme ve Kuruluşların
Sektörel Dağılımı Mart 2015 İtibariyle**

MÜTEAHHİTLİK	420	GIDA SEKTÖRÜ	593	OTOMOTİV	237
MÜHENDİSLİK					
İNŞAAT-PEYZAJ					
Alüminyum -Doğrama	25	Baharatçılar	12	Oto Alarm	7
Bahçe Malz. Satanlar	9	Bar-Cafe	36	Oto Cam	8
Banyo Aksesuarları	9	Balık Satanlar	8	Oto Çekici	9
Betoncular	28	Fırıncılar	28	Oto Döşeme	6
Hafriyat	16	Gıda Ürünleri Satanlar	57	Oto Elektrik	7
Boyacılar	39	Kasaplar	37	Oto Kaportacılar	26
Camcılar	8	Kebapçılar	272	Oto Karbüratör	13
Cilacılar	13	Kebap İmalathanesi	18	Oto Klima	6
Çatı Tamirâtı	16	Pastane	23	Oto Lastik	8
Demir Doğrama- Çit	28	Restoranlar	84	Oto Parça	23
Fayans Satışı	9	Şifalı Bitki Satanlar	5	Oto Radyatör	1
Fayans Serenler	25	Manavlar	13	Oto Satıcıları	19
Marangoz	13			Oto Tamir	58
Mimarlar	11			Benzin İstasyonları	10
Mutfak Yapanlar	24			Oto Koltuk Kılıfı	3
Müteahhitler	39			Oto Egzos Yapanlar	5
Pencere Yapanlar	7			Oto Temizlik	28
Mermer Satanlar	8				
KepenK Yapanlar	5				
Sıvacılar	16				

Su Tesisatçıları	15			
Tuğla Kesenler	7			
Tuğla Örenler	41			
Tuğla Yıkayanlar	9			

HUKUK HİZMETLERİ	216	HABERLEŞME	90
MALİ HİZ. Ve DİĞER		BASIN - YAYIN	
DANIŞMANLIKLAR		FOTOĞRAF	
Avukatlar	25	Basın	16
Bankacılar	51	Cep Tel. Satış-Servis	18
Emlak Alım Satımı	22	Fotoğrafçılık	3
Göçmenlik Danışmanları	18	Fotoğraf servisi	16
Muhasebeciler	26	Fotoğraf Mak. Satışı	7
Sigortacılar	13	Reklamcılık	15
Tercümanlar	24	Telefon Bağlantısı Kuranlar	7
Yatırım Danışmanı	15	Telefon Sist. Kuranlar	8
Seyahat Acentaları	22		

	93	TEKSTİL	84	DİĞER			470
SANAYİ		Ve		İŞLETMELER			
		KONFEKSİYON					
Ambalaj Sanayi	9	Ev Tekstili	12	Antenciler	10	Halı Temizleme	22
Döner Makina İmalatı	11	Giyim	26	Elektronik Eşya Satanlar	5	Matbaacılar	16
Güneş Enerjisi	6	Kumaşa Nakış	13	Hediyelik Eşya Satanlar	18	Musluk Satanlar	5
Güvenlik Sistemleri	13	Kuru Temizleme	5	Koltuk Yüzü Değiştirme	16	Mutfak Ürünleri Satanlar	11

Isıtma- Soğutma Sist.	7	Halı Satanlar	16	Kuyumcular	19	Perde Dikenler	13
Karavan İmalatı	5	Ayakkabı Satanlar	12	Mobilyacılar	7	Suni Güneşlenme	4
Yatak İmalatı	7			Tabelacılar	11	Saat Tamiri	13
Yatak Ürünleri	16			Bilgisayar Satış Servis	23	Sigara Satanlar	5
End. Mutfak Aletleri	19			Bilgisayar Programcıları	8	Taksi Grubu İşletenler	9
				Berberler	58	Tamirat İşleri	14
				Buzdolabı Servis ve Tamir	8	Temizlik İşleri	18
				Çiçekçiler	9	Oto Limuzin	17
				Çimen Mak. Satış-Servis	5	Ürün Tasarımı	3
				Dedektif	4	Bilardo Salonları	18
				Elektrikçiler	25	Video Kaset Kiraya Verenler	13
				Elektronik Eşya Tamiri	17	Bileyici	3
				Grafik Tasarımcıları	13	Böcek İlaçlama	6
				Yeniden Kullanım için Toplama (Recycle) Geri Dönüşüm	3	Elektronik Sözlük Satanlar	3

				Bilgisayar Kursları	3	Avize Satış & Işıklandırma	5
				Yiyecek Hazırlayanalar (Catering)	6	İkinci El Eşya Alım Satımı	4

EYALETLERE GÖRE İŞLETME, KURUM VE KURULUŞLARIN TOPLAM SAYISI = 2.203

MELBOURNE (VIC)	1081
SYDNEY (NSW)	928
WOLLONGONG (NSW)	37
PERTH (WA)	46
BRISBANE (QLD.)	48
ADELAIDE (SA)	24
CANBERRA (ACT)	23
TASMANIA (TAS)	16
TOPLAM	2.203

Kaynak :Türk İşyerleri rehberleri ve Ekonomi Ataşeliği verileri

Asgari ve Ortalama Aylık Ücretler

Avustralya’da ücretlerde değişiklik her bütçe yılının temmuz ayında yapılmaktadır.

Avustralya’da 01 Temmuz 2015 – 30 Haziran 2016 tarihleri arasında geçerli olacak ortalama ve asgari ücretler ile Sosyal Güvenlik Ödemeleri;

Haftalık asgari ücret 640,90AUD dan, 656.90 AUD ‘a arttırıldı. Bu artışla, bir saatlik asgari ücret 16,87AUD’den 17,29 AUD oldu.

Asgari Ücret: Avustralya’da asgari ücret uygulaması bulunmaktadır. 1 Temmuz 2015 tarihi itibariyle asgari ücret haftalık olarak brüt 640,89 AUS veya asgari saat ücreti brüt olarak 16,87 AUS’dır. (Aylık Brüt 2.777,23 AUS).

İş kolları İtibariyle Ortalama Aylık Brüt Ücretler

Tam zamanlı çalışan yetişkinler için işkollarına göre, 01 Temmuz 2015 geçerli olmak üzere ortalama brüt yıllık ve aylık ücretler aşağıda verilmiştir.

31 Ağustos 2015

	Avustralya Doları (AUS)	Avustralya Doları
	Yıllık Brüt Ortalama	Aylık Brüt Ortalama Ücret
Madencilik	131.887,6	10.990,63
Pazarlama	69.752,8	5.812,73
Elektrik, Gaz, Water,Atık Servisi	86.392	7.199,4
İnşaat	77.870	6.489,16
Toptan Ticaret Sektörü	74.042,8	6.170,23
Perakende Ticaret Sektörü	57.272,8	4.772,73
Konaklama ve Yemek Sektörü	55.161,6	4.596,8
Nakliye, Posta ve Depolama	75.982,4	6.331,86
Bilişim Medya ve Telekomünikasyon	89.138,4	7.428,2
Finans ve Sigortacılık Sektörü	90.906,4	7.575,53
Kiralama ve Emlak Sektörü	63.767,6	5.313,96
Profesyonel Bilimsel ve Teknik Servis	91.156	7.596,33
İdari ve Destek Sektörü	64.610	5.384,16
Kamu Yönetimi ve Güvenlik Sektörü	80.360,8	6.696,73
Eğitim ve Öğretim	82.248,4	6.854,03
Sağlık ve Sosyal Yardım Sektörü	73.361,6	6.113,46
Sanat ve Eğlence Sektörü	68.182,4	5.681,86
Diğer hizmetler	58.593,6	4.882,8
İş kolları Ortalaması	77.121,2	6.426,76

01.07.2014-30.06.2016 mali yılları arası geçerli gelir miktarları ve bu miktarlara uygulanan gelir vergisi oranları:

Gelir Miktarı (Avustralya Doları)	Oranlar (%)
0 - 18.200	0
18.201 – 37.000	18001 AUS’ın üzerindeki her 1 dolar için 19 cent
37.001 – 80.000	37.000 AUS’un üzerindeki her 1 dolar 3.572 AUS + için 32.5 cent
80.001 – 180.000	80.000 AUS’un üzerindeki her 1 dolar için 17.547 AUS + 37 cent
180.001 ve üzeri	180.000 AUS’un üzerindeki her 1 dolar için 54.547 AUS + 45 cent

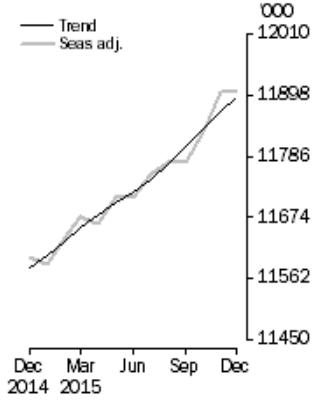
2.5.6.3.1. Toplu İş Uyuşmazlıkları ve Toplu İş Sözleşmeleri

		Grev Sayısı –Aralık 2015			
		Üç aylık		Yıllık	
		Haziran 2015	Eylül 2015	Eylül 2014	Eylül 2015
Grev Sayısı					
Dönem	çinde				
gerçekleşen	grev	53	70	188	217
sayısı					
Toplam sayı		59	78	193	222
Etkilenen çalışan sayısı					
Yeni katılan ('000)		18,5	12.0	132,0	55,5
Toplam ('000)		18,,9	19.8	132,0	55,6
Kaybedilen	işgünü				
sayısı('000)		24,6	16.9	131,0	714

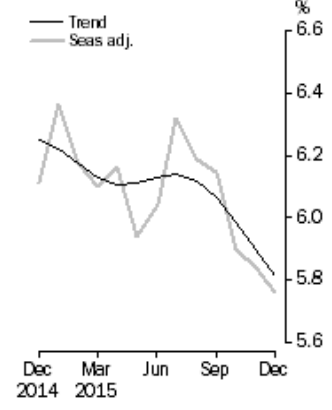
Kaynak: ABS, 6321.0.55.001 - Industrial Disputes, Australia, Dec 2015

İşsiz Sayısı ve İşsizlik Oranları

İstihdam Edilenler

İşsizlik oranı

Aktif olarak iş aramama için seçilmiş 10 Ana Neden, Eylül 2015

	Erkekler	Kadınlar	Kişiler
	%	%	%
Çalışmak isteyen ama aktif olarak iş aramayanlar ve 4 hafta içinde işe başlayabilecek olanlar			
Cesaretli iş arayanlar	12.6	11.6	12.0
*Gerekli okul eğitim, öğretim, vasıf ve deneyimi olmayanlar	1.4	2.6	2.1
*Bölgede veya İş alanında iş olmayanlar	2.1	1.9	2.0
*İşveren tarafından çok yaşlı bulunanlar	6.2	3.6	4.6

Diğer nedenler	87.4	88.4	88.0
*Kişisel nedenler	60.6	34.0	43.9
-Kısa süreli hastalık veya sakatlığı olanlar	3.9	2.6	3.1
-Uzun süreli hastalığı veya sakatlığı olanlar	15.5	5.2	9.0
-Eğitim kurumuna katılanlar	32.6	17.9	23.4
Diğer kişisel nedenler	8.6	7.8	8.1
Çalışmak zorunda olmayanlar	5.7	4.3	4.8
Ev taşıyanlar veya tatile çıkanlar	2.4	2.1	2.2
Ailevi nedenler	5.6	42.1	28.5
*Aile bireylerinden birinin hasta olması	1.5	3.7	2.9
*Çocuk bakımı	2.7	29.8	19.7
Diğer ailevi nedenler	1.4	8.5	5.8
Diğer nedenler	10.7	5.6	7.5
İşi olanlar	9.3	5.7	7.0

Kaynak: Persons Not in the Labour Force, Australia (6220.0)

İşsiz Vatandaşlarımızın Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Vatandaşlarımız Arasında İşsizlik

Aralık 2015 itibariyle

	Aktif Türk İşgücü	Çalışan Türk İşgücü	İşsiz Türkler	İşsizlik Oranı %
Erkek	32.860	25.421	7.439	22,64
Kadın	30.922	15.443	15.479	50,06
Toplam	63.782	40.864	22.918	35,93

Kaynak: <http://www.abs.gov.au/AUSSTATS> ve Ataşeliğimizin 2006 yılına ait ABS istatistikleri üzerinden yıllık işsizlik oranları eklenerek yapılmış olduğu tahmini hesaplamadır. Yaş gruplarına göre işsizlik dağılımı hakkında istatistik bulunamamıştır.

2.7.3. SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIMLAR

2.7.3.1. Önemli Olaylar ve Gelişmeler

Sosyal Güvenlik:

Avustralya’da, sosyal güvenlik sistemi emeklilik (superannuation) dışında primsiz olup, bütün yardımlar devletçe karşılanmaktadır. Sağlık hizmetleri devlet (medicare) tarafından karşılanmaktadır.

Sosyal güvenlik, Federal Hükümetin sorumluluğunda olup, sosyal güvenlik hizmeti eyaletlerde “Centrelink” (Sosyal Güvenlik Kurumu) aracılığıyla yürütülmektedir. Centrelink, kişilere bir merkezden sosyal güvenlik ödemeleri hakkında bilgi ve yardım sağlayan ve iş bulmalarına yardımcı olan bir devlet kuruluşudur. Avustralya sosyal güvenlik sisteminin dört temel özelliği bulunmaktadır.

-Sosyal güvenlik yardım ve hizmetleri, ülkede daimi ikamet hakkı olan herkesi kapsamaktadır.

- Yardım için ilgili kişiden işverenden prim alınmamakta, masraflar genel bütçeden karşılanmaktadır.

- Sosyal güvenlik aylık ve ödeneklerinin miktarı, ilgilinin Avustralya’da veya Avustralya dışında başka bir ülke veya ülkelerden elde ettiği gelirlerin miktarıve/veya sahip olduğu malvarlıklarının değeri dikkate alınarak tespit edilmektedir. Bu tür gelir ve malvarlıklarının belirli bir düzeyi aşması halinde aylık ve ödemelerin miktarı azaltılmakta ve belli bir üst sınırı aşması halinde ise tamamen kesilmektedir.

- Bazı sosyal güvenlik ödenekleri için öngörülen sürelerin hesaplanmasında, ilgilinin Avustralya’da ikamet ettiği süre göz önüne alınmaktadır.

Sosyal Güvenlik Yasasında öngörülen sosyal güvenlik yardım ve hizmetleri;

Yaşlılık aylığı, Maluliyet Destek Aylığı, Dul Aylığı, Hastalık Ödeneği, Aile Yardımı, Analık Ödeneği başta olmak üzere çok çeşitli ödeneklerden oluşmaktadır.

Sosyal güvenliğin bir başka boyutu da, emeklilik (superannuation) konusudur. Bir iş sahibi olup, yanında eleman çalıştıran herkesin emeklilik ile ilgili yükümlülükleri bulunmaktadır. Bu kapsamda işveren ve çalışan kişi tanımları yapılmış, ödenmesi gereken prim miktarı belirlenmiştir. Buna göre, belirli bazı istisnaların dışında, işverenin ödemesi gereken prim miktarı hesaplanmakta ve bunun ödenmemesinin ciddi cezai yaptırımları bulunmaktadır. Bunun oranı ücretin minimum % 9'u olup, bu kesintinin işveren tarafından yatırılması gerekmektedir.

Avustralya vatandaşı olmamakla birlikte, Avustralya'da devamlı ikamet izni bulunanlar için de bu ödemenin yapılması gerekmektedir. Bu konuda ayrıntılı bilgi Avustralya Vergi İdaresi'nin internet sitesinde "Employers superannuation essentials" kısmında bulunmaktadır. Öte yandan çalışanların hastalık, kaza gibi durumlarla karşılaşmaları halinde mağduriyetlerini önlemek amacı ile "Workcover" olarak nitelendirilen bir uygulama bulunmaktadır. Bu kapsamda ödenmesi gereken primler ve ayrıntılı bilgiler <http://www.workcover.nsw.gov.au> internet sitesinde yer almaktadır.

Avustralya'da sosyal güvenlik ülkede ikamet eden herkesi kapsar ve Federal Hükümetin sorumluluğundadır. Sistem primsizdir, sosyal güvenliğin mali yükü vergilerle karşılanır, ayrıca çalışan ve işverenlerden prim alınmaz.

Sosyal güvenlik ödemelerini verilmiş amacına göre istihdama bağlı ödemeler, eğitime bağlı ödemeler, emeklilik ödemeleri, aile yardımları ve diğer ödemeler olmak üzere beş grup altında toplamak mümkündür.

İstihdama bağlı ödemeler;

- *İşsizlik Yardımı:* 21-63/65 yaş arasında, işsiz olup da aktif bir şekilde iş arayanlara veya iş piyasasına hazırlık için mesleki eğitime devam edenlere yapılan bir ödemedir. Ödemenin devam etmesi için kişinin, Avustralya'da ikamet etmesi, geçerli bir neden ile işten ayrılması, iş görüşmelerine katılması, ve sunulan işi kabul etmesi gerekir
- *Hastalık Yardımı:* Fiziksel veya ruhsal rahatsızlığı ya da yaralanma nedeniyle çalışamayan, geçici işgöremez durumda olup, Avustralya'da ikamet edenlere verilir.
- *Maluliyet Destek Aylığı:* 16-63/65 (emeklilik yaşı) yaş arasında olan ve çalışmaya engel fiziksel veya ruhsal bir hastalığı nedeniyle haftada en az 15 saat çalışma gücünü yitirmiş (en az %20 maluliyet derecesi) ve Avustralya'da ikamet edenlere verilir.

Eğitime bağlı demeler:

- *Gençlik deneği:* 16–24 yaşlarında olup, tam gün genel ve mesleki eğitime devam eden veya 16–20 yaş arasında olup, ıraklık eğitimine devam edenlere verilir. Avustralya’da ikamet koşulu ile verilen gençlik deneği gencin geliri ve mal varlığı ile birlikte ailenin geliri ve mal varlığına da bağlıdır.
- *Eğitim Yardımı:* 25 yaşın üzerinde tam gün genel ve mesleki eğitime devam eden veya 16–20 yaş arasında olup ıraklık eğitimine devam edenlere Avustralya’da ikamet koşulu ile verilir.

Emeklilik demeleri;

- *Yaşlılık Aylığı:* Yaşlılara yeterli bir gelir temini amacıyla verilmektedir. Yaşlılık aylığına hak kazanma yaşı erkekler için 65 kadınlar için 01.07.2007 tarihinden itibaren 63,5’dur. Doğum tarihine göre kademeli olarak artmakta olan kadınların emeklilik yaşı 2014 tarihinden itibaren 65 olacaktır. Gelir ve mal varlığına bağlıdır. Geliri ve mal varlığı alt limite kadar olanlara tam aylık, alt ve st limitler arasında kısmi aylık verilir. Gelirin veya mal varlığının st sınırı aşması halinde hiç verilmmez.

Aile Yardımları:

- *Aile Vergi deneği:* Avustralya’da ikamet eden, 21 yaşın altında olup, aileye bağımlı olan veya 21–24 yaş arasında olup tam gün eğitime devam eden çocuğu olan ailelere geçinmek için değil, ailenin gelirine ek olarak ödenir. Ailenin gelirine bağlıdır, düşük gelirli olan ailelere yapılan ödeme daha fazladır.
- *Doğum deneği:* Doğum yapan anneye bir defada ödenir. Çoklu doğum halinde ödeme her bir ocuk için yapılır. Gelire bağlı değildir, ikamete bağlıdır.
- *ocuk bakım deneği:* Okul saatleri dışında, gündüz bakım evlerinde bakım hizmeti alan ailelere çocuklarının masraflarına katkı olarak ödenir. Ailenin gelirine ve mal varlığına bağlı değildir, ikamete bağlıdır.
- *Ebeveyn deneği:* 6 yaşın altında çocuğu bulunan ve yeterli geliri olmayan ailelere (anne veya babadan sadece birine) verilir, 1 Ocak 2011 tarihinden itibaren yeni

ebeveyn yarası ile çalışan anne veya babadan sadece biri işyerinden ücretli ebeveyn iznine ayrılabilir. İkamete bağlı bir ödenektir.

- *Yetim aylığı*: Anne ve babasının ölümü veya birinin ölümü sonucu yetim kalan, 16 yaşın altındaki (eğitimde ise 21) ocukların bakımı için verilir. Ailenin geliri ve mal varlığına bağlı değildir, ikamete bağlıdır.

Diğer Yardım ve Ödemeler:

- *Bakıcı ödeneği*: Fiziksel, zihinsel veya psikolojik bir özrü nedeniyle başkasının bakımına muhtaç olan bir kişiye sürekli bakım hizmeti veren kişilere ödenir. Bakıcı ve bakıma muhtaç kişinin Avustralya’da ikamet ediyor olması, gelir ve mal varlığının limiti aşmaması gerekir.
- *Bakıcı Yardımı*: Maluliyeti veya sağlık durumu nedeniyle evde bakımı gerektiren kişilere bakım hizmeti veren ebeveynlere/kişilere gelir desteği olarak verilir. Bakıcı ve bakıma muhtaç kişinin Avustralya’da ikamet ediyor olması gerekir. Gelir ve mal varlığına bağlı değildir.
- *Mahrumiyet/Ölüm Yardımı*: Eşlerden birinin ölümü halinde geride kalana verilir. Hak sahibinin Avustralya’da ikamet ediyor olması gerekir. Gelir ve mal varlığına bağlıdır.

Sosyal Güvenlik Aylık ve Yardımlarına Hak Kazanma Koşulları:

Avustralya Sosyal Güvenlik mevzuatına göre Avustralya’da verilen aylık, ödenek ve yardımları hak edebilme koşulları, aylık ödenek ve yardımın türüne göre farklılıklar göstermekle beraber, genel ve ortak kural Avustralya’da ikamet koşuludur. Talep tarihinde Avustralya’da ikamet ediyor olmak gerekmektedir. Yaşlılık Aylığı ve Maluliyet Destek Aylığı için, 5 yılı sürekli olmak üzere en az 10 yıl ikamet süresi aranır.

Kişinin geliri ve malvarlığı sosyal güvenlik ödemelerine hak kazanmada esas alınır. Aylık ve ödemelerin miktarının belirlenmesinde de, talep sahibinin Avustralya’da ve Avustralya dışında elde ettiği gelir ve malvarlığı hesaba katılmaktadır. Sosyal güvenlik ödemelerinin verilmesinde esas alınan gelir ve mal varlığı miktarları her mali yılda Bütçe Yasası ile tespit edilir.

Sosyal Güvenlik Aylık ve Yardımlarının Ödenme Koşulları:

Sosyal güvenlik aylık, yardım ve ödenekleri genel olarak ülkede sürekli ikamet edenlere, hak kazanma koşullarını taşıdığı sürece ödenmektedir. Hak sahiplerinin kısa süreli Avustralya dışına çıkmaları ödemeyi durdurmaz. Genel kural ikamet koşulu olmakla birlikte, bazı aylıklar kısa bir süre, bazı aylıklar da Avustralya'nın ikili sosyal güvenlik anlaşması olan ülkelerde sürekli ödenebilmektedir.

Sosyal güvenlik, aylık, yardım ve ödeneklerinin Avustralya dışına çıkıldığında ödenmesine ilişkin kurallar:

* Sadece Avustralya'da ödenenler:

İşsizlik yardımı
Hastalık yardımı
Doğum yardımı
Çocuk bakım ödeneği
Gençlik ödeneği
Eğitim yardımı

* Sınırlı koşullarda Avustralya dışına çıkıldığında ödenmeye devam edenler.

- Avustralya dışında 6 hafta süre ile ödenenler:
  - a) Maluliyet destek aylığı
  - b) Aile vergi yardımı
  - c) Ebeveyn ödeneği
  - d) Bakıcı ödeneği
  - e) Bakıcı yardımı

Bu ödenekler Avustralya dışında 6 hafta süre ile ödenir, bu sürenin sonunda kesilir. Bu yardımlar ikili anlaşma kapsamında ise Avustralya dışında daha uzun süre ödenebilir.

- Avustralya dışında daha uzun süre ya da sürekli ödenenler:
  - a) Yaşlılık aylığı: Sürekli ödenir, 26 haftadan sonra hak sahibinin Avustralya'da geçen çalışma-ikamet süresi ile orantılı olarak azaltılır. Çalışma yaşamındaki ikamet süresi 16–65 yaş dönemindeki 25 yıldır. (ya da 300 ay) ve 25 yıl çalışma/ikamet süresi olanların

Avustralya dışında ikamet etmeleri halinde aylıklarından kesinti yapılmaz. (Avustralya'da iken yaşlılık ve maluliyet bağlanmış ve 1 Temmuz 2004 tarihinden önce Türkiye'ye dönmüş olanların aylıkları süresiz olarak ödenmektedir, ancak bu tarihten sonra dönenler bu hakka sahip değildir.)

- b) Maluliyet destek aylığı: Ağır maluliyet halinde (ölümcül) Avustralya dışında ödenir.
- c) Yetim aylığı: Avustralya dışında üç yıla kadar ödenir.

Avustralya'dan alınan ödeneklerin Avustralya dışına çıkıldığında devam edip etmeyeceği, ne süre ile devam edebileceği ödeneğin türüne, gidilen ülkeye ve Avustralya'da yaşanan süreye bağlı olarak değişmektedir. İkili Sosyal Güvenlik Sözleşmesi yapılan ülkelerde, sözleşmede ödeneklerin transferine imkân tanınmış ise, bazı ödenekler Avustralya dışında da ödenmeye devam etmektedir.

Avustralya'da Sosyal Güvenlik Ödemelerinden Sorumlu Kurum

Avustralya'daki sosyal güvenlik ve sosyal yardım ödeneklerinin hepsi CENTRELINK adı verilen Kurum tarafından yapılmaktadır. Centrelink, Avustralya Hükümetine bağlı, Toplum İşleri Bakanlığı bünyesinde yer alan bir kuruluştur. 9 ayrı Bakanlığın politikalarını uygular ve ödemelerini yerine getirir. Bunlar;

- Aile, Konut, Toplum Hizmetleri ve Yerlilerle ilgili İşler Bakanlığı
- Eğitim, İstihdam ve İşyeri İlişkileri Bakanlığı
- Altyapı, Ulaştırma, Bölgesel Kalkınma ve Yerel Hükümet Bakanlığı
- Sağlık ve Yaşlılık Bakanlığı
- Tarım, Balıkçılık ve Ormancılık Bakanlığı
- Dışişleri ve Ticaret Bakanlığı
- İletişim ve Dijital Ekonomi Bakanlığı
- Göçmen ve Vatandaşlık Bakanlığı

CENTRELINK, yukarıda belirtilen Bakanlıkların ortak temsilcisi olarak, Toplum İşleri Bakanlığı bünyesinde tüm ödenekleri ve yardımları yapmak ve kontrol etmekle yükümlüdür.

Pek çok Centrelink ödenek ve hizmetlerinden yararlanmak için Avustralya'da ikamet ediyor olmak ve başvuru yapıldığında Avustralya'da bulunmak gerekmektedir.

Yerleşmek için Avustralya'ya henüz gelmiş olanların da Centrelink'den alabileceği ödenekler olabilir. Bunlar, Aile Vergi Yardımı, Çocuk Bakımı Ödeneği, Bebek Aşılama Ödeneği, Bebek İkramiyesi, Çift Yetim Aylığı gibi ödeneklerin verilmesi için bekleme süresi bulunmamaktadır. Ülkeye yeni gelen göçmenler de bu ödenekler için başvuruda bulunabilir.

Ancak, İşsizlik Ödeneği, Ebeveyn Ödeneği gibi yardımlara hak kazanmak için 104 hafta Avustralya'da ikamet zorunluluğu vardır. Yaşlılık aylığı ve maluliyet aylığı için ise genel olarak 10 yıl Avustralya'da ikamet etmek, bunun da 5 yılının peş peşe ikamet olması zorunluluğu bulunmaktadır.

Avustralya'da Çalışma ve Sosyal Güvenlik ile İlgili Alanlardan Sorumlu olan Bakanlıklar

Avustralya'da Bakanlığımız görev alanına karşılık gelen tek bir Bakanlık bulunmamaktadır. Avustralya'da Eğitim, İstihdam ve İşyeri İlişkileri Bakanlığı ile Aile ve Toplum Hizmetleri Bakanlığı çalışma ve sosyal güvenlik ile ilgili alanlardan sorumlu olan Bakanlıklardır. Söz konusu Bakanlıklar, istihdam ve sosyal güvenlik politikasının oluşturulması ve planlanmasından sorumlu olup, bu alanlardaki hizmetler; Toplum Hizmetleri Bakanlığı'na bağlı olan ve eyaletlerde yaygın bir şekilde örgütlenmiş bulunan Sosyal Güvenlik Hizmetleri Kurumu (CENTRELINK) tarafından sunulmaktadır.

Eyaletler düzeyinde de paralel Bakanlıklar bulunmakta olup, bu Bakanlıkların Federal düzeyde örgütlenmelerine ilişkin bilgiler:

- **Eğitim, İstihdam ve İşyeri İlişkileri Bakanlığı**

Görev alanına giren konular: İstihdam politikası hizmetleri dahil, iş bulma hizmetleri, işgücü piyasası, gelir desteği ve çalışma yaşındaki nüfusa yönelik programla, işyeri ilişkileri konusunda politikaları geliştirme ve uygulama, iş sağlığı ve güvenliği, rehabilitasyon, istihdama girişte fırsat eşitliği, özürülere yönelik istihdam hizmetleri vb.

Görev alanına giren mevzuat: İşyeri İlişkileri Yasası, Sosyal Güvenlik Yasası'nın iş piyasasına ilişkin hükümleri, İnşaat Sektörü Yasası, Maden Sektörü Yasaları, Özürlülere Yönelik Hizmetler Yasası, İstihdam Hizmetleri Yasası, Analık İzni Yasası, İşyerinde Kadınlara Eşit Muamele Yasası, ILO Yasası, İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası, Gemi Adamlarına İlişkin Yasa, vb.

Teşkilat Yapısı:

- a) Merkez Örgütü: Parlamento üyesi bir veya birkaç Bakan (aralarında görev paylaşımı olan iki Bakan), Müsteşar, üç tane Müsteşar Yardımcısı, görev alanlarına ve eyaletlere göre ayrılmış Müsteşar Yardımcılarına bağlı dairelerden oluşur.
- b) Taşra Örgütü: Bakanlığın görev alanına giren iş bulma hizmetleri, işsizlik ödenekleri vb. eyaletler düzeyinde yaygın teşkilatı olan Sosyal Güvenlik Hizmetleri Kurumu (Centrelink) tarafından sunulmaktadır.

- **Aile ve Toplum Hizmetleri Bakanlığı**

Görev Alanına Giren Konular: Çocuğu olan ailelere, yaşlılara ve zor durumda olanlara gelir güvenliği politika ve programlarını oluşturma ve buna yönelik hizmetleri sağlama, toplumu destekleme ve aile ilişkileri hizmetleri, sağlık, konut hizmetleri, gençlik hizmetleri, kadın hizmetleri gibi konularda politika ve programlar oluşturma ve yürütme

Görev Alanına Giren Mevzuat: Sosyal Güvenlik Yasası, Aile Yardımları Yasaları, Çocuk Destekleme Yasaları, Özürlülere Hizmet Yasası, Evsizlere Yardım Yasası, Aile Hukuku ve Evlilik Yasası, vb.

Teşkilat Yapısı:

- a) Merkez Örgütü: Parlamento üyesi bir veya birkaç Bakan (İki ya da üç Bakan aralarında görev paylaşımı yapabilirler), Müsteşar, üç tane Müsteşar Yardımcısı, Müsteşar Yardımcılarına bağlı sosyal politika, aile, çocuk, konut vb. görev alanlarına göre gruplar ve gruplara bağlı şube ve alt şubeler.

- b) Taşra Örgütü: Eyalet başkentleri ve büyük yerleşim merkezlerinde şubeler, Bakanlık adına topluma sosyal güvenlik yardım ve hizmetleri, bir başka bakanlığa bağlı olan Centrelink tarafından sunulmaktadır.

Centrelink (Avustralya Sosyal Güvenlik Ödemelerinden Sorumlu Kurum)

Centrelink ile ilgili bazı kısa bilgiler :

- 35,838 kişi Centrelink için çalışmaktadır.
- Yapılan toplam ödemeler \$149.4 milyardır.
- \$22.1 milyar aile ile ilgili ödemeler için yapılmaktadır.
- \$3.4 milyar çocuk yardımı olarak 1.2 milyon çocuk için yapılmaktadır.
- Yaklaşık 27,000 baba veya hayat arkadaşı “baba ve hayat arkadaşı ödemesi” almaktadır.
- 344 milyon Medicare (sağlık harcaması) yapılmıştır, %81.5 elektronik olarak işleme girmiştir.
- 263 million Medicare hizmeti genel sağlık hizmetinden verilmiştir.
- \$18.6 milyar Medicare ödeneği verilmiştir.
- \$9.5 milyar ilaç ödemesi yapılmıştır.
- 598 hizmet merkezi vardır.
- \$661.3 milyon küçük ve orta ölçekli işverenler için superannuation prim ödemesi bulunmaktadır.
- \$145.5 milyon Tasmanya Dönüşüm programına ödenmiştir.
- \$5.2 milyar Avustralya Hükümeti tarafından özel sağlık sigorta prim ödemelerinde indirim katkısı yapılmıştır.

2.7.3.2. Mevzuat Değişiklikleri ve Önemli Yargı Kararları

Mevzuat Değişiklikleri

Yaşlılık Ödeneği

Yaşlılık Emekliliği almak için yaş koşulu şu an kadınlarda 64.5 yaş, erkeklerde 65 yaşdır. Bu yaşa ulaşan kişiler, gelir ve mal varlığı testini geçtiği takdirde, yaşlılık emekliliği ödeneği hakkına kavuşur.

Emeklilik yaşı 01.07.2013 tarihinde yapılan bir değişiklikle 01.07.2017 tarihinden itibaren kadın erkek 65 yaş olacak ve yıllara orantılı olarak her iki yılda bir 6 aylık yaş artışı olacak ve bu artış 2023 yılına kadar devam edecek. 2023 yılında ise emeklilik yaşı kadın ve erkek için 67 yaşına ulaşmış olacak.

Yeni Yaş Emekliliği yasasında doğum tarihi tablosu aşağıda gösterilmiştir:

Doğum tarihi	Kadınlarda Yaşlılık aylığı almaya uygun yaş	Erkeklerde Yaşlılık aylığı almaya uygun yaş
1 Temmuz 1935 ve öncesi	60	65
1 Temmuz 1935-31 Aralık 1936	60.6	65
1 Temmuz 1937-30 Haziran 1938	61	65
1 Temmuz 1938-31 Aralık 1939	61.6	65
1 Ocak 1940-30 Haziran 1941	62	65
1 Temmuz 1941-31 Aralık 1942	62.6	65
1 Ocak 1943-30 Haziran 1944	63	65
1 Temmuz 1944-31 Aralık 1945	63.6	65
1 Ocak 1946- 30 Temmuz 1947	64	65
1 Temmuz 1947-31 Aralık 1948	64.6	65
1 Ocak 1949-30 Haziran 1952	65	65
1 Temmuz 1952-31 Aralık 1953	65.6	65.6
1 Ocak 1954-30 Haziran 1955	66	66

1Temmuz1955-Aralık 1956	66.6	66.6
1Ocak1957-Sonrası	67	67

Sosyal Güvenlik Ödemelerinin Yurtdışında iken Ödenme Süreleri

01Eylül 2015 tarihinden itibaren, Avustralya dışındayken pek çok sosyal güvenlik ve aile yardımı ödemesini almaya devam edilebilecek azami süre 6 haftadan 4 haftaya indirilmiştir.

Aşağıda belirtilen Avustralya Hükümeti ödemelerinden birini alanlar, bunu almaya Avustralya dışındayken' de süresiz olarak devam edebilir, ancak altı haftadan sonra alınmakta olunan tutar aşamalı olarak azalabilir.

Bu kapsama giren ödemeler :

- Yaşlılık Aylığı
- Uluslararası bir sosyal güvenlik anlaşması altında yapılan ödemeler,
- Maluliyet Ödenegi, (belirli koşullarda)
- Kadın Ödenegi, (belirli koşullarda)
- Dul Ödenegi (belirli koşullarda)

Altı haftadan sonra veya eğer Avustralya'dan kalıcı olarak ayrılıyorsa, ayrıldıktan sonra, alınan ödenekler ve ek ödemeler ayrılma tarihinde azalmaya başlayacaktır.

Eğer 26 haftadan daha uzun bir süre Avustralya dışında kalınırsa ödeme oranı tekrar değişebilir. Eğer uluslararası bir sosyal güvenlik anlaşmasına göre Avustralya'dan bir ödeme alınıyorsa, anlaşma dahilindeki ülkede kalındığı sürece ödeme süresiz olarak ödenecektir. Fakat, anlaşma dahilindeki ülkeden o kişi ayrıldığı takdirde, ödemesi altı haftadan sonra biter.

Kişiler altı haftalık süreçten sonra ödemeyi almaya aşağıdaki koşullarda devam edebilir:

- Belirli Avustralya hükümeti ödemeleri alırken Avustralya'daki tam zamanlı bir öğrenim programının uzantısı olarak yurt dışındaki program tarafından onaylanmış bir çalışma yapılıyorsa, bu süre boyunca ödeme almaya devam edebilir.

- Aile Vergi Yardımı (Kısım A) alanlar, üç yıla kadar taban maaş miktarını almaya devam edebilirler.
- Raporun düzenlendiği tarihi itibariyle, halihazırda Avustralya dışında olanlar, geri dönene kadar bu yeni kanunlardan etkilenmeyeceklerdir.

Bebek Ödemeleri İptali

Avustralya'nın 2013 yılı Bütçesinde 43 milyar Dolar civarında kesinti yapıldı. Bütçede yapılan kısıntı çerçevesinde 5000 AUS olan bebek ödemesi kaldırıldı ve yeni uygulamaya göre bebek ödemesi Aile Vergi Yardımı Programına dahil edilerek, ilk bebek için 2000 AUS ve sonraki bebekler için 1000 AUS olarak belirlendi. 2014 yılından itibaren uygulamaya geçen yeni bebek ödemesi sistemi sayesinde devlet 1.1 milyar dolar tasarruf etti.

2.7.3.3. Sayısal Veriler

2.7.3.1.1. Aktif/Pasif Sigortalı Sayısı ve Oranı

Yıl ar	0- 15 yaş			16- 64 yaş			65 + yaş		
	Kadın	Erkek	Topla m	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Topla m
2012	2.100.00	2.190.00	4.290.00	7.560.00	7.640.00	15.200.000	1.700.00	1.520.00	3.220.00
2013	2.265.254	2.389.376	4.654.630	7.562.624	7.579.840	15.142.464	1.786.767	1.547.070	3.333.837

Not: Avustralya'da aktif-pasif sigortalı sayısı, oranları ve etnik kökenleri şeklinde bir istatistik temini mümkün olamamıştır.

Sigorta Kolları İtibariyle Ödenek Alanların Sayısı

Yıllar	2007-2008	2008-2009	2009-2010
	\$ 000	\$ 000	\$ 000
Tüm ödenekler için ödenen toplam miktar	137.233,9	149.654,0	168.214,5

Kaynak : Centrelink Yıllık Rapor 2012

Not: Sigorta kollarına göre ödenek tipleri için ödenen \$ miktarları ve faydalanan kişi sayısı ile etnik kökene dair istatistikler Centrelink tarafından paylaşılmamaktadır.

20 Eylül 2013 tarihinden itibaren yurtdışında yaşayan emekli aylığı sahiplerine ödenecek en yüksek miktar iki hafta için bekar olanlara 773,20 AUS ve evli olan çiftlerin her birine ise 584,50 AUS olarak belirlenmiştir. Bu miktarlar temel ek ödemeleri de kapsamaktadır. Ek ödemeler bekarlar için iki haftalık 61.70 AUS ve evliler için toplam birleştirilmiş iki haftalık 93 AUS olarak ödenmektedir, bu miktarlar yaşlılık aylığı alanların yurtdışında geçen ilk 6 haftalarında ödenir, 6 haftadan sonra yurtdışında kalmaya devam edenlere ödenen miktarlarda düşüş yapılır. Bekarlara iki haftalık 21.50 AUS, evliler için toplam birleştirilmiş olarak 35.80 AUS ödenir. Kira yardımı ise Avustralya dışına geçici olarak giden yaş emeklilerine 26 hafta, diğer aylık alanlara ise 6 hafta süre ile yapılır.

Sosyal Güvenlik Prim Oranları

Avustralya'da sosyal güvenlik primli sistem değildir. Avustralya'da yaşayan herkes genel vergiye tabidir. Vergi oranları federal hükümet ve eyaletler ile yaşanan bölgeye göre değişiklik gösterebilir. Vergilendirme yapılırken kişilerin dünya gelirleri göz önüne alınarak yapılır. Vergiler gelire göre dilimlendirilir. Gelir miktarına göre ödenecek vergi oranları her yıl Temmuz ayında belirlenir.

Mali yıl her yıl 1 Temmuz'dan diğer yılın 30 Haziran'ına kadar olan aralık için belirlenir. Avustralya'daki şirketler, bireyler, ortaklıklar, yatırım şirketleri, iş adamları, superannuation bireysel özel sigortaları için vergi uygulaması vardır. Avustralya'da ikamet edenler tüm dünya varlıkları ve gelirleri üzerinden vergilendirilir, Avustralya dışında ikamet eden Avustralyalılar ise sadece Avustralya gelirleri üzerinden vergilendirilirler.

Vergi bakımından Avustralya'da ikamet ediyor kabul edilenler; normal olarak Avustralya'da yaşayanlar ile Avustralya'da evi olup, ülke dışında sürekli yaşadığı bir adres veremeyen ve mali yılın en az 183 gününü Avustralya'da geçirenlerdir. Eşler ayrı ayrı vergiye tabidir.

Avustralya sosyal güvenlik sistemi primsiz sistem olsa da aşağıda belirtilen sigorta kollarında prim bulunmaktadır:

Prim alınan sigorta kolları:

İş Kazaları Sigortası

İş kazaları sigortası işyerinde sakatlanan işçiler için öngörülen tazminat ve rehabilitasyon tedavisini düzenleyen 1985 tarihli İş Kazası Tazminat Yasası ile işverenlerce ödenen sigorta primlerini düzenleyen 1993 tarihli İş Kazası Tazminat Yasası'na göre düzenlenmiş olup, işyeri kaza sigortası kapsamında olan tüm işverenler için zorunludur. Bunların dışında, 2001 tarihli Kaza Tazminatları Düzenlemesi, 2004 tarihli İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası konuyu düzenleyen mevzuat içindedir.

Yaptığı iş nedeniyle hastalanan ya da iş kazası geçirerek sakatlanan işçilerin masraflarını karşılamak üzere oluşturulan fonlar bu işverenlerce ödenen primlerden meydana gelmektedir. Söz konusu iş kazası sigortası sakatlanma dolayısıyla gelir kaybına uğrayan işçiye toptan tazminat ödenmesi de dahil olmak üzere, tıbbi tedavi ve rehabilitasyon masrafları ile hak aramak üzere açılan davaların masraflarını da karşılamaktadır.

İş kazası sigortası federal düzeyde düzenlenmediği için eyaletten eyalete bazı değişiklikler göstermektedir. İş kazası için ödenen primler de eyaletten eyalete değişiklik göstermekte olup, en az prim Queensland Eyaletinde ödenmekte, ikinci en az prim ise Victorya Eyaletinde ödenmektedir. Viktorya Eyaletinde İş Kazası primi %1.338 oranındadır. Ancak bu oran bir sanayi kolundan diğerine değişebildiği gibi, işverenin performansına göre de değişiklik göstermekte, örneğin yüksek performansı olan bir işveren diğerlerine göre daha az prim ödeyebilmektedir.

Prim hesaplamalarında aşağıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurulmaktadır.

Bunlar;

- İşçiye ödenen toplam ücret,
- İş yerinin büyüklüğü
- Sanayi kolu için belirlenmiş en üst prim oranı
- İşçilerin talepleri sonucu ortaya çıkacak muhtemel masraf miktarı ve
- Yapılan işin taşıdığı riske göre İş Kazası Sigorta Kurumu tarafından belirlenen sektörel oran
- Prim miktarı hesaplandıktan sonra eklenen KDV olarak sıralanmaktadır.

Söz konusu primlerin toplanması, başvuruların İş Kazası Sigortası Kurumuna iletilmesi, sakatlanan işçiye iş kazası yardım ve rehabilitasyon tedavisinin sunulması hizmetleri, anılan Kuruma bağlı sigorta şubeleri aracılığıyla yürütülmektedir.

Ek Emeklilik Sigortası

1992 tarihli Ek Emeklilik Güvencesi Yasası'na göre tüm işverenlerin tam gün, yarım gün veya ara sıra çalışan kimselerin de bulunduğu işletmelerin yöneticileri de dahil olmak üzere, istihdam ettikleri tüm çalışanlar için asgari düzeyde ek emeklilik sigortası primi ödemesi gerekmektedir. Yaşlanan nüfus neticesinde gittikçe artan miktardaki devlet yaşlılık aylığı ödemeleri, Avustralya ekonomisi üzerinde baskı oluşturacağından, hükümet, işveren ve işçi sendikaları temsilcilerinin uzlaşması ile üçlü bir anlaşma yapılarak, ek emeklilik sistemi kabul edilmiş (superannuation), 1993 yılından itibaren uygulanmaya başlamıştır.

İşverenler işçileri için zorunlu ek emeklilik primi ödemek durumundadır. Başlangıçta bu prim işçilerin kazancının %3'ü ile sınırlı ve gittikçe artan şekilde idi. 1 Temmuz 2002 tarihinden itibaren ise minimum prim oranı işçinin kazancının %9'u olarak belirlenmiştir. %9 oranı belirlenirken fazla mesai göz önüne alınmamakta, ama ikramiye, komisyon, vardiya ödemeleri gibi ödemeler göz önüne alınarak hesaplanmaktadır. İşverenler durumları aşağıda belirtilen çalışanlar için ek emeklilik sigortası primi ödemekten muaf tutulmaktadırlar.

Bunlar;

- Aylık kazancı 450 AUD'ndan az olan,
- 18 yaşından küçük olup haftada 30 saatten az çalışan,
- Yaşları 65 ile 70 arasında olup haftada 10 saatten az çalışan,
- Yaşı 70 ve üzeri olan,
- Birikmiş ek emeklilik yardımlarının makul yaşlılık aylığı sınırını aşması muhtemel olan ve dolayısıyla ek emeklilik güvencesi desteğini almaları uygun görülmeyen,
- Avustralyalı işveren tarafından Avustralya dışında ücretli yapılan bir iş dolayısıyla Avustralya'da oturma izni olmayan,
- Olimpiyatlarda ya da Dostluk Oyunlarında hizmetleri dolayısıyla aylık ya da maaş alan ve Avustralya'da oturma izni olmayan çalışanlar ile

- Uluslararası sosyal güvenlik anlaşmaları gereğince ek emeklilik güvence rejimine tabi olmayan ve Avustralya’da geçici süre ile işveren konumunda,
- Vize ve giriş izni ile çalışan yabancı yöneticiler,
- Federal Hükümet tarafından uygulanan İstihdamı Destekleme Programı gereğince aylık veya ücret karşılığı çalışanlar olarak belirlenmiştir.

Ek emeklilik sigortası ilk başlatıldığında gönüllülük esasına göre başlatılmış ve hükümetin yaptığı vergi teşvikleri ile kapsam genişletilmeye çalışılmış ise de bunda başarılı olunamamıştır. Dolayısıyla Federal hükümet tarafından ek emeklilik garanti rejimi oluşturularak gönüllü uygulama zorunluluk haline dönüştürülmüştür. Dolayısıyla 1988 yılında çalışanların % 41’i ek emeklilik kapsamına girerken, bu oran zorunluluk haline getirildiği 1992 yılında % 79’a, 2001 yılında ise % 90’a yükselmiştir.

Ek emeklilik sigortası primlerinin ücret içerisinde yer alması adil bir prim sistemi oluşturulmasını sağlamıştır. Bu uygulama ile prim ödemelerinden kaçınan işverenler ile bunun yükünü çekmek zorunda kalanlar arasındaki açığın kapatılması amaçlanmıştır. Oluşturulan ek emeklilik fonlarında işveren tarafından ödenen primler çeşitli yatırım, hisse senedi vb. yollarla değerlendirilmekte ve birikimlerin erozyona uğraması engellenmektedir. Ayrıca bu fonlar devlet garantisi altında bulunmaktadır.

Özel Sağlık Sigortası

Avustralya vatandaşları ulusal sağlık sisteminin (Medicare) yanında, bu sistem tarafından karşılanmayan tedaviler için ya da daha iyi hizmet almak üzere özel sağlık sigortası da yaptırabilmektedirler. 2003 yılı itibariyle nüfusun % 43.5’ini oluşturan yaklaşık 8.6 milyon kişinin özel sağlık sigortası kapsamında olup bu oran 2005 yılında % 49’a kadar yükselmiştir.

Avustralya’daki özel sağlık sigortasına yapılan harcamalarının % 30’u devlet tarafından iade edilmektedir. Özel sağlık kurumlarında sağlanan bir kısım hizmetlerin masrafları Genel Sağlık Sigortasınca (Medicare) karşılanmaktadır. Avustralya’da verilen sağlık hizmetlerinin % 40’ı özel sağlık kurumları tarafından sağlanmaktadır. Devlet hastanelerinde tedavi için sıra beklemek gerekebilirken, özel sağlık kurumlarında sıra beklemeden tedavi mümkün olabilmekte, bunun için ise özel sağlık sigortası önemli olmaktadır.

Federal Hükümet özel sağlık sigortası fonunun yönetiminden sorumlu olmakla beraber üyelik koşulları fondan fona ve eyaletten eyalete değişmektedir.

İlgililerin özel sağlık hizmetlerinden yararlanabilmeleri için her özel sağlık fonuna göre değişen bekleme süreleri öngörülmektedir. Ayrıca Federal Hükümet özel sağlık sigortasını özendirmek üzere teşvikler öngörmekte, bu amaçla ilgililere ödedikleri primlerin yaşı 65'in altında olanlara % 30'unu, 65 69 arasında olanlara % 35'ini, yaşı 70 ve üzerinde olanlara % 40'ını iadesini yapmaktadır.

Özel sağlık harcamaları, hastaların kendi cebinden ödediklerinin yanı sıra ek özel sağlık sigortası tarafından da karşılanmaktadır. Avustralya özel sağlık sigorta sistemi çalışanlar ve ailelerinin sağlık hizmetlerinin finansmanında öncelikli bir araç olup Genel Sağlık Sigortası sistemine bağlı olarak sözleşme usulü ile işletilen özel sağlık kurumları vasıtasıyla bu hizmetlerin sunumu gerçekleştirilmektedir.

Özel sağlık sigorta sistemi Federal Hükümet tarafından düzenlenmekte, prim yardımı aracılığıyla doğrudan, Genel Sağlık Sigortası tarafından hastanelerde özel hastalara sunulan hizmetler için yapılan ödemeler aracılığıyla da dolaylı olarak desteklenmektedir.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik ödeneğine hak kazanabilmek; Avustralya'da ikamet etmek, gelir testine göre işsizlik parası almayı hak etmek, işsiz olmak veya işsiz gibi sayılmak (bazı çalışanlar da – daha iyi iş arayanlar- işsiz olarak kabul edilebilir), 22 – 64 yaş arasında olmak, kendisine uygun olan ücretli işleri kabul etmeye hazır olmak, iş arama ile ilgili faaliyetlere, eğitimlere katılmak ve katılmaya istekli olmak, kendisine bir istihdam yolu planı yapmak için aktivite testlerine katılmak gerekmektedir.

İki haftada bir 100 \$ kazananların işsizlik parası kesilmez ve düşürülmez. İki haftada bir 100-250 \$ arasında kazananların ödemelerinde 50 cents kesinti yapılır. İki haftada bir 250\$'dan fazla kazananlar için ise 60 cents kesinti yapılır.

İşsizlik yardımı	İki haftalık (Avustralya Doları)
Bekar çocuksuz	523,40
Bekar çocuklu	566,30
Bekar 60 yaş üstü	566,30
Eşli, eşlerin her birine	472,60

İş Kazaları ve Meslek Hastalıklarına İlişkin Veriler

	2007-2008		2008-2009		2009-2010		2010-2011	
Sanayi	Ciddi kazalar	Sıklık oranı	Ciddi kazalar	Sıklık oranı	Ciddi kazalar	Sıklık oranı	Ciddi kazalar	Sıklık oranı
Tarım-Orman-Balıkçılık	4.325	24.7	4.340	25.6	4.050	22.1	3.790	21.6
Maden	2.760	19.9	2.665	16.4	2.815	16.4	2.900	14.6
İmalat	25.665	25.4	23.100	24.0	21.115	22.4	20.160	21.7
Elektirik-Gaz-Su	810	9.3	720	7.1	745	7.7	785	7.0
İnşaat	14.895	22.4	15.035	22.2	13.865	19.9	13.970	19.1
Toptan ticaret	6.600	15.7	6.305	15.0	6.065	13.7	6.250	14.4
Perakende ticaret	12.865	8.6	12.905	8.5	12.610	8.4	12.770	8.1
Yeme-İçme	6.370	12.0	6.175	11.6	5.795	10.2	5.910	10.3
İletişim	11.210	24.9	10.855	25.0	10.445	24.1	9.820	22.4
Finans ve Sigorta	1.110	2.9	1.065	2.8	1.075	2.8	1.125	2.9
Emlak	9.810	8.2	9.700	8.3	9.555	7.9	10.825	8.6
Hükümet İdaresi ve Savunma	6.000	12.1	5.735	10.8	6.000	10.9	5.630	10.1

Eğitim	135	3.6	140	3.8	140	3.6	135	3.6
Sağlık ve Toplum hizmetleri	17.205	15.5	17.410	15.1	19.025	15.5	19.260	14.7
Kültürel ve yaratıcılık	2.795	10.3	2.725	9.3	2.630	9.2	2.715	9.1
Kişisel ve diğer hizmetler	6.460	18.4	6.615	19.1	7.110	19.8	7.105	19.2
Toplam	138.145	14.2	134.465	13.6	132.125	13.1	132.570	12.7

Kaynak : SafeWork Avustralya

Not : İşkazarları istatistikleri etnik kökene göre tutulmadığından Türklere ait bilgilere ulaşılamamıştır.

Aile Yardımları ile İlgili Sayısal Bilgiler ve Aile Yardımlarının Miktarı

Çocuk Parası Miktarları

Avustralya’da çeşitli çocuk parası ödemeleri bulunmaktadır.

Aile Vergi Bazlı Çocuk Ödemeleri (Family Tax Benefit A ve B) :

Family Tax Benefit, çocuk yetiştirmenin giderlerinin karşılanmasına yardımcı olur. İki parçadan oluşur: Family Tax Benefit Part A ve Family Tax Benefit Part B.

- Family Tax Benefit Part A her çocuk için ödenir. Bağlanan miktar ailenin yapısına ve gelirine bağlıdır.
- Family Tax Benefit Part B tek yaşayan anne ve babalara veya anne ya da babadan birinin tam-gün olarak çocuklara bakmak üzere evde bakıcı olarak kaldığı durumlarda, yani tek temel geliri olan veya bir miktar paralı işi olan ailelere ek yardım sağlamak üzere verilir.

Family Tax Benefit Part A almak için çocukların aşağıdaki koşullara uyması gerekir

- 16 yaşın altında olmak

- 16 veya 17 yaşlarında olup 12. Sınıf veya eşdeğeri bir eğitimi tamamlamış olmak, ya da 16-19 yaşları arasında olmak (19 yaşını doldurdukları takvim yılı sonuna kadar) ve: onaylanmış bir kurumda 12. Sınıf veya eşdeğeri bir eğitimi tamamlamasına imkan verecek tam gün süreli bir eğitim alıyor olmak / kabul edilebilir bir eğitim yükü altında olmak, veya kendisine bu koşuldan muafiyet tanınmış olması gerekir
- Aynı zamanda ödeme talep eden kişinin gelir testinden geçmesi ve çocuğa en az yüzde 35 oranında bakıyor olması gerekir.

Family Tax Benefit için Gelir testi

- Eğer bir mali yılda ailenin geliri \$48,837 veya altındaysa ödeme gelir testinden etkilenmeyecektir.
- Pek çok durumda Family Tax Benefit Part A ödemesi iki gelir testi uygulanarak belirlenir ve aileye en yüksek ödemeyi verdiren test dikkate alınır.

İlk test, \$48,837 doların üzerindeki her dolar için, maksimum Family Tax Benefit Part A ödeme tutarını Family Tax Benefit Part A- temel ödeme tutarına ulaşıncaya kadar 20 sent indirir.

İkinci test, \$94,316 doların (bu tutar Family Tax Benefit alan ilk çocuktan sonraki her çocuk için \$3,796 dolar artırılır) üzerindeki her bir dolar için Family Tax Benefit Part A temel tutarını ödemeler sıfıra düşünceye kadar 30 sent indirir.

Okul Çocuğu ödemesi (Schoolkids Bonus)

Okul Çocuğu Bonus hak sahibi ailelere ve öğrencilere ilkokul ve ortaokul masraflarını karşılamada yardımcı olur. The Schoolkids Bonus, Ocak'ta ve Temmuz'da ya da hak sahibinin toplu ödeme istemesi halinde tek seferde ödenir. Schoolkids Bonus için talepte bulunulması gerekmez, hak sahibine ödeme otomatik yapılır. Orta öğrenimdeki her bir çocuk için yıllık 820 \$, ilkokuldaki her bir çocuk için ise 410\$'dir.

Çocuk Bakım Ödemesi (Child Care Benefit):

Child Care Benefit ailelere çocuk bakımı masrafı konusunda yardımcı olur. Bu ödemeye hak sahibi olmak için çocuğun onaylı veya kayıtlı bir kreşe gidiyor olması gerekir. Onaylı çocuk bakımı kavramı, ev ortamında veya bazı bakım merkezlerinde verilen okul saatleri dışındaki bakımı, aile yanı bakımı, tatil bakımını, tüm gün bakımı kapsar.

Kayıtlı bakım ise Centrelink'e bakıcı olarak kayıtlı büyük anne ve büyük babaların, akrabaların, arkadaşların veya bakıcıların sağladığı bakımı kapsar. Bazı durumlarda bu kavram, özel kreşlerde, ana okullarında ve okul saatleri dışı bakım merkezlerinde verilen bakımı da kapsayabilir.

Alınacak Child Care Benefit tutarı şunlara bağlı olarak değişebilir:

- tercih edilen çocuk bakımı türü
- ailenin geliri
- çocuk bakımı alan çocukların sayısı

Onaylı çocuk bakımı:

Onaylı çocuk bakımı veya ruhsatlı çocuk bakımı için Child Care Benefit talep edilebilir, ancak çocuğun aşı koşullarına uyulması ve çocuk bakımı ücretlerini ödemekle sorumlu kişi olunması gerekir. Onaylı çocuk bakımı okul öncesi veya sonrası bakımı, tatil bakımı, tam gün bakımı, evde bakım ve bazı zaman zaman bakım hizmetleri için olabilir.

Sosyal Güvenlik Ödemeleri (Avustralya Hükümet Ödemeleri)

Aile Vergi Yardımı Bölüm A	İki haftalık (Avustralya doları)
18 yaşın altındaki her bir çocuk için	57,68
18-19 yaş arası her bir çocuk için	57,68
Aile Vergi Yardımı Bölüm B	İki haftalık (Avustralya doları)

5 yaşın altındaki her bir çocuk için	152,88
5-15 yaş arası (veya tam zamanlı eğitim alıyorsa)	106,82
16-18 yaş arası her bir çocuk için	
Doğum Yardımı	01 Mart 2014'ten itibaren kaldırıldı.
Çocuk Bakım Yardımı(7 yaşın altında ve okula gitmeyen)	Aylık
Onaylı bakım	834
Kayıtlı bakım	139,2

Ebeveyn Ödeneği	İki haftalık (Avustralya Doları)
Yalnız yaşayan ebeveynler	731,20
Eşli olan ebeveynler	472,60
Yetim aylığı	62,00
Yaşlılık aylığı	
Yalnız yaşayanlar	788,40
Birlikte yaşayan çiftlerin her birine	594,30
Maluliyet Destek Aylığı	İki haftalık (Avustralya Doları)
18 yaş altı, bekar, ailesi ile yaşayan	360,60
18 yaş altı, bekar,bağımsız yaşayan	556,70
18-20 yaş arası, bekar, ailesi ile yaşayan	408,70
18-20 yaş arası, bekar, bağımsız yaşayan	556,70
Evli çiftlerden her biri 18-20 yaş arası	556,70
21-63/65 yaş arasındakiler	Yaşlılık aylığı kadar
Hastalık Yardımı	İşsizlik yardımı kadar
Ölüm yardımı	Yaşlılık aylığı kadar
Bakıcı ödeneği	Yaşlılık aylığı kadar
Bakıcı yardımı	123,70
Eğitim ödeneği (25 yaş ve üstü)	İki haftalık (Avustralya Doları)
Bekar	433,20
Bekar çocuklu	567,20
Evli, çocuksuz	433,20
Evli, çocuklu	475,70

Gençlik Yardımı (16-24 yaş arası tam gün genel eğitim ve çıraklık eğitimi alan)	İki haftalık (Avustralya Doları)
18 yaş altında, ailesi ile	237,10
18 yaş altında, ailesi ile	433,20
18 yaşın üstünde, ailesi ile	285,20
18 yaşın üstünde, ailesi ile	433,20

2.7.4. GENEL VE MESLEKİ EĞİTİM

2.7.4.1. Sayısal Veriler

Mayıs 2013 verilerine göre, yaşları 15-64 arası 198.400 kişi çıraklık ve mesleki eğitim almıştır. Bu kişilerin 96,200'ü (48%) eğitimlerini son 12 ay içinde tamamlamıştır. Katılımcıların çoğunluğu (81%) erkektir. En çok eğitim alınan meslek grubu İnşaat sanayisindedir.

Mayıs 2013 itibariyle 15-64yaş arası nüfusun 15.5 milyon olduğu tahmin edilmektedir ve bu nüfusun 2.9 milyonu (%19) örgün eğitimde yer almıştır. 2.1 milyon kişi okul yeterliliği

kazanmadan eğitim almıştır, 813.600 kişi ise okul yeterliliği olarak eğitim almıştır. Örgün eğitime katılanların :

- 53%'i kadın
- 41%'i 15-19 yaş aralığında ve 24%'ü 20-24 yaş aralığında
- 66%'sı tam zamanlı eğitime katılmış
- 25%'i Avustralya dışı doğumlu
- 5.7% 'i öğrenci vizesi sahibi olanlar

Yaklaşık 1.2 milyon kişi (40%) yüksek eğitim kurumlarına, 828,600 kişi (29%) meslek okullarına, 528,800 kişi (18%) Teknik ve Yüksek eğitim kurumlarına (TAFE) ve 381,800 kişi (13%) diğer eğitim kurumlarına katılmıştır.

15-64 yaş aralığındaki nüfusun örgün eğitime katılma oranı Mayıs 2001 de %17 iken, Mayıs 2013'de %19 olmuştur. Bu yaş gurubundaki kadınların örgün eğitime katılımı ise Mayıs 2001'de %17 iken, Mayıs 2013'de %20 olmuştur, erkeklerin oranı ise aynı zaman aralığında %17'den sadece %18'e yükselmiştir.

Mesleki Eğitim Alanlar

Aralık 2010 İtibariyle

	Erkek Sayısı	Kadın Sayısı	Toplam
15-19 yaş	258.172	203.334	461.506
20-24 yaş	178.446	127.986	306.432
25- 29 yaş	104.476	87.284	192.462
30-39 yaş	159.572	149.811	309.383
40- 49 yaş	122.728	148.771	271.499
50-59 yaş	78.286	92.725	171.011
60 ve üzeri yaş	30.634	32.381	63.015
Toplam	932.314	841.640	1.773.954

Kaynak: National Centre for Vocational Education Research, National Apprentice and Trainee collection.

Mesleklerine göre Çıracılık ve Mesleki Eğitim Alanlar—30 Mart 2010

	Erkek no.	Kadın no.	Toplam(a) no.
Teknisyenler ve ticaret işçileri			
Teknik eleman, ICT and fen teknisyenleri	4 981	1 543	6 524
Otomotiv ve teknik işler işçisi	49 392	970	50 364
İnşaat işleri işçisi	54 314	534	54 849
Elektroteknik ve telekomünikasyon işçileri	33 100	643	33 744
Yiyecek işleri işçisi	14 109	5 003	19 113
Vasıflı hayvan ve bahçe işleri işçisi	6 504	1 933	8 437
Diğer teknik işler işçisi	16 799	14 458	31 257
<i>Toplam Teknik ve ticari işler işçisi</i>	<i>179 198</i>	<i>25 084</i>	<i>204 287</i>
Müdürler	5 729	10 898	16 627
Uzman meslek sahipleri	1 549	1 156	2 705
Toplum ve personel hizmetleri işçisi	13 416	34 325	47 741
İdari işler işçisi	25 843	41 945	67 788
Satış işçileri	17 168	27 680	44 850
Makina operatörleri ve söförler	27 879	3 266	31 146
İşçiler	17 959	7 548	25 507
Toplam	288 742	151 902	440 650

(a) Cinsiyetleri belirtilmeyenler dahildir.

Kaynak: National Centre for Vocational Education Research, National Apprentice and Trainee collection.

Okula Devam Eden Türk Çocuklarının Sayısı ve Devam Ettikleri Okullara Göre Dağılımı

Avustralya’da etnik kökenlerine göre okula devam edenlerin istatistikleri tutulmamaktadır.

Avustralya’da Eğitimde Bulunan Nüfus 2011 ve 2006 yılı karşılaştırmalı

Eğitim	2011 Nüfus	%	2006 Nüfus	%
--------	------------	---	------------	---

Okul Öncesi	332,844	5.1	307,817	4.9
İlkokul-Devlet okulu	1,181,787	18.2	1,174,546	18.9
İlkokul-Katholik okulu	359,062	5.5	336,732	5.4
İlkokul-Özel okul	214,359	3.3	185,520	3.0
Ortaöğretim-Devlet okulu	774,074	11.9	764,826	12.3
Ortaöğretim-Katholik okulu	307,142	4.7	280,789	4.5
Ortaöğretim- Özel okul	254,828	3.9	229,530	3.7
Teknik veya Yüksek Eğitim	473,606	7.3	428,026	6.9
Üniversite veya Yüksek Okul	932,524	14.3	745,444	12.0
Diğer	161,660	2.5	127,987	2.1
Belirtilemeyen	1,511,694	23.2	1,640,295	26.4
Toplam	6,503,580	--	6,221,512	--

Kaynak : ABS (2012 Yılı verileri yayınlanmadığından 2011 yılı verileri verilmiştir.)

Türk Dili ve Kültürü Derslerine Devam Eden Çocukların Sayısı

Avustralya’da Türkiye’den gönderilen öğretmen bulunmamaktadır. Öğretmenler mahallinden görevlendirilmektedir. Avustralya Eğitim Bakanlığınca mahallinden görevlendirilen Viktorya Eyaletinde 90 civarında, Yeni Güney Galler (NSW) Eyaletinde 70 civarında Türk öğretmen yarı zamanlı olarak görev yapmaktadır. Ayrıca özel Türk eğitim kurumlarınca tam gün istihdam edilen Türk öğretmenler bu sayıya dâhil değildir.

Avustralya’da bulunan vatandaşlarımızın çocuklarından oluşan ilk-orta-lise-üniversite ve Türk Dili okullarında olmak üzere değişik düzeyde eğitim programlarına devam eden 15.500 civarında öğrencimiz bulunmaktadır. Türkiye’den gönderilen 1900 civarında öğrenci Avustralya’daki üniversitelerde lisans ve lisans-üstü eğitim görmektedirler.

Türk öğrencilere Türkçe ve Türk Kültürü dersleri müfredatında seçimlik ders olarak Türkçe dersi bulunan hafta içi Devlet Okullarında, hafta sonu Devlet Okullarında ve devlet veya yerel

yönetimlerce desteklenen hafta sonları dernek okullarında verilmektedir. Katılımcıların sayısına dair istatistiki bilgi mevcut değildir.

Yüksek Öğrenime Devam Eden Türk Öğrenci Sayısı

Etnik kökenlerine göre üniversite öğrencilerine dair, dolayısıyla Türk öğrencilerine dair istatistiki veri bulunmamaktadır. Yabancı öğrencilere ilişkin veriler aşağıda verilmektedir.

Seçilmiş Üniversitelerde Okuyan Uluslararası Öğrencilerin Tüm Öğrencilere Oranı 2010 (a)

Üniversite	Uluslararası öğrenci	Ulusal öğrenci	Toplam	Uluslararası öğrenci oranı
	'000	'000	'000	%
University of Ballarat	5.1	5.6	10.7	47.7
Bond University	2.7	3.9	6.6	40.5
Central Queensland University	7.8	11.7	19.5	39.9
Macquarie University	12.2	24.1	36.4	33.6
Swinburne University of Technology	6.6	13.6	20.2	32.8
Toplam tüm üniversiteler	233.1	813.7	1,046.8	22.3

(a) onshore öğrenciler de dahildir.

Kaynak: Australian Education International, October 2011 Research Snapshot: Onshore international students as a proportion of all onshore students by university, 2010

En Yüksek Uluslararası Öğrencisi Olan Üniversiteler – 2010 (a)

Üniversite	Uluslararası öğrenci	Ulusal öğrenci	Toplam	Uluslararası öğrenci oranı
	'000	'000	'000	%
Monash University	13.4	40.3	53.6	24.9
The University of New South Wales	13.2	36.3	49.5	26.7
Macquarie University	12.2	24.1	36.4	33.6
The University of	12.0	33.4	45.4	26.4

Melbourne				
Griffith University	11.0	30.8	41.8	26.2
Total all universities	233.1	813.7	1,046.8	22.3

(a) onshore öğrenciler de dahildir.

Kaynak: Australian Education International, October 2011 Research Snapshot: Onshore international students as a proportion of all onshore students by university, 2010

Mesleki Eğitim Görenlerin Sayısı

Temin edilebilen sayısal veriler 5.3 başlığı altında verilmiştir.

2.7.5. İŞGÜCÜ GÖÇÜ VE UYUM

Avustralya Göç Politikası

Avustralya bir göçmen ülkesidir. Nüfus artış hızı yavaş olduğundan (%1.8) ve yaşlıların aktif nüfus içindeki oranı giderek arttığından, işgücü açığını yerel kaynaklardan karşılamayan Avustralya’da genç işgücüne olan gereksinim her geçen yıl daha da artmaktadır.

Avustralya Göç Programı ırk ve din ayrımcılığı yapmayan bir politika izler. Bunun anlamı, her ülkeden herkes, etnik kökeni, cinsiyeti, rengi ne olursa olsun göçmen olarak başvurabilir ve Göçmen Yasasında yer alan koşulları yerine getirip getirmediğine bakılır.

Avustralya’ya göç etmek amacıyla yapılan başvuruların hepsi Göç Yasası ve Yönetmeliklerinde yer alan koşullara göre değerlendirilir. Değişik vize çeşitleri için değişik kriterler yer alır. Bu kriterler Avustralya’nın ülkesel çıkarlarının ve ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için oluşturulmuştur. Kriterlere Hükümet karar verir ve bir yıllık program çerçevesinde kaç kişinin göçmen olarak alınacağını belirler. Göçmen seçimini yöneten politikalar ve mevzuat tüm başvurulara eşit olarak uygulanır.

Göçmen Politikası kriterleri Avustralya'nın ihtiyaçlarını karşılayan ve başarılı bir yerleşim için olumlu görüntü veren başvuru sahiplerini seçmek üzere geliştirilmiştir. Her bir göçmen kategorisi için detaylı kurallar vardır ve her bir başvuru tek tek değerlendirilerek seçme yapılır Avustralya bir plan çerçevesinde her yıl 150 bin 'den fazla göçmen almaktadır.

Göçmen alımı programı, Avustralya ekonomisine katkı verebilecek nitelikli göçmenleri hedef almaktadır. Bu program çerçevesinde ülkeye alınacak göçmenlerin genç olmaları, mesleğinde iş deneyimine ve yeterli İngilizce dilbilgisine sahip olmaları istenmektedir.

Nitelikli göçmen alımı serbest başvuru ve davet yoluyla yapılmaktadır. Davet yoluyla alınacaklar bir işveren, eyalet bölge yönetimi veya Avustralya'daki bir yakını tarafından davet edilirler. Aile birleştirmesi programı çerçevesinde alınacak olanlar, Avustralya'daki yakınları ile aile bağları dikkate alınarak seçilmektedirler.

Özel uygunluk aranan göçmenler ise daha önceden Avustralya'da ikamet etmiş ancak Avustralya vatandaşlığını almamış olanlardan Avustralya'ya sürekli oturma almak üzere dönmek isteyenleri kapsar.

Göç ve Göç ile ilgili Avustralya Hükümet Yapısı

Avustralya'da göç ve vatandaşlık için yasa düzenlemek Federal Parlamentonun yetkisindedir.

Göç Bakanı

Göç ve Vatandaşlık Bakanı, göç ve vatandaşlık politikası ile hukukunu idare etme sorumlulukları verilen Bakan'dır. Bakan bu görevi Göç ve Vatandaşlık Dairesi aracılığı ile yürütür.

Göç ve Vatandaşlık Dairesi

Bu Daire, Bakan'a tavsiye ve arka plan bilgiler verir. Yeni göç mevzuatını ve politikalarını belirlemede çok büyük etkisi vardır. Daire, aşağıda belirtilen yasaları ve yönetmelikleri yürütür:

- Yabancılar Kayıt Yasasının Kaldırılması,1984;
- Avustralya Vatandaşlık Yasası 2007;
- Göçmen (Eğitim) Yasası 1971;
- Göçmen (Eğitim) Yükümlülük Yasası 1992;

- Göçmen (Çocuk Vesayeti) Yasası 1946;
- Göçmen Yasası 1958;
- Göçmen Acentesi Kayıt Başvuru Yükümlülük Yasası 1997;
- Göçmen (Sağlık Hizmetleri) Yükümlülük Yasası 1991;
- Göçmen (Sponsorluk ücretleri) Yasası 2007; ve
- Göçmen (Vize başvuru) Yükümlülük Yasası 1997.

Göçmen Dairesi

Göç alımı her yıl devlet tarafından belirlenir. Yasa Bakan'a belli bir mali yıl içerisinde bir vize sınıfı için verilecek vize sayısının limitini (Cap olarak da adlandırılır) belirleme yetkisi verir. Bu limit Bakan tarafından Gazete'de ilan edilmek durumundadır ve sadece bir senelik mali yıl için belirlenir.

Cap belirlendiğinde, bu "Cap" ile bir yıllık mali yıl için belirlenen vize sayısına ulaşıncaya, Daire yasal olarak bu Cap sayısından fazla tek bir vize bile veremez. O mali yıl için başvuruların aşan kısmı gelecek mali yılın Cap'i için bekleme sırasına girer.

Göç Programı

Göçmenler Göçmen Programı altında üç grup altında seçilirler.—Yetenek, Aile ve Özel Uygunluk. Bu arada, İnsani Program çerçevesinde ise ilticacıların ve insani hakları üzerinde büyük eziklikler yaşayarak ayrımcılığa uğramış kişilerin yerleştirilmesi programı uygulanır.

Genel olarak her biri için uygulanan kurallar:

Yetenek — çoğu göçmenin puanlama testini geçmesi, özellikle bazı işverenler tarafından belirlenmiş iş yeteneğine sahip olması, Avustralya ile başka bağlarının olması veya başarılı bir işi ya da yatırım vasıflarının olması ve Avustralya'ya bu ülkenin yararına olacak bir iş kurmaya veya yatırım yapmaya yeterli sermaye getirmesi gerekmektedir.

Aile — Aile bağları temelinde Avustralya'daki eş, nişanlı, bağımsız çocuk veya ebeveynin destekleyici olması ile seçilmesi gerekmektedir.

Özel Uygunluk — Daha önceden Avustralya'da ikamet etmiş ancak Avustralya vatandaşlığını almamış olanlardan Avustralya'ya sürekli oturum almak üzere dönmek isteyenleri kapsar.

İnsani nedenler —İlticacılar ve diğer İnsani Program çerçevesinde gelenler ilticacılar veya insani vakalara ilişkin kriterleri mutlaka karşılamak durumundadırlar.

Geçici oturma çerçevesinde, belirli bir süre için turizm, akraba ziyareti, okumak, çalışmak, uluslararası gelişmeler ve tıbbi tedaviler amacıyla, vatandaş olmayanların Avustralya'ya gelmesi ve kalmasına imkân veren çeşitli vizeler vardır.

Alt-grup vizeler olarak bilinen 140 adet değişik vize çeşidi vardır. Her bir alt grup vize, bu vizenin verilebilmesi için karşılanması gereken o gruba dair benzersiz uygunluk kriterine sahiptir. Tüm vizeler için genel olan kural ise sağlık ve karakter standardı ile tanımlanmış kamu çıkarlarına ilişkin gerekliliği karşılamaktır. (PIC).

Avustralya'da Göç Programı ve Nüfusa Oranı

10 yıllık dönem	Alınan Göçmen Ortalaması	Nüfusa oranı %
1950'ler	114.286	1.20
1960'lar	140.300	1.23
1970'ler	95.311	0.70
1980'ler	97.163	0.61
1990'lar	78.016	0.43
2000'ler	130.597	0.63
2010-2011	168.700	0.75
2011-2012	185.000	0.82

Avustralya'da Kaçak Yabancı İşçilikle Mücadele

Avustralya Göç ve Vatandaşlık Dairesi kaçak yabancı işçilikle mücadeleden sorumlu birimdir.

Göç ve Vatandaşlık Dairesi 1945 yılında kurulmuştur ve 1945 yılından bu yana 200 ülkeden yaklaşık 7 milyon göçmenin ülkeye gelişini ve yerleşmesini düzenlemiştir, ki bunlara İnsani Program çerçevesinde gelen 700 binden fazla kişi de dahildir.

İdari kadro olarak, dairenin başında bir Genel Sekreter, 3 adet de Genel Sekreter Yardımcısı bulunmaktadır. Dairenin 8000 elemanı bulunmaktadır. Bu elemanların 1000 adeti Avustralya'nın denizaşırı diplomatik misyonlarında görevlendirilmiş elemanlardır. Belirtilen

bu görevli sayısının dışında tercüme işleri için yaklaşık 1500 civarında sözleşmeli eleman da bulunmaktadır.

Dairenin Ana hedefleri :

Etkin bir sınır güvenliği sağlayarak kişilerin Avustralya'ya yasal yollardan, düzenli bir şekilde girişinin ve kalışının sağlanmasını temin etmek,
Kültürel farklılıklara saygı duyulan, göçmenlere toplumda eşit şekilde yer verilen ve Avustralya vatandaşlığına değer verilen bir toplumu teşvik etmektir.

Avustralya Hükümeti insani sorumluluğu çok ciddiye almaktadır ve Avustralya'nın ülke dışı İnsani Programı devam etmektedir. Bu program dünyada yer alan en üst düzeydeki üç insani yerleştirme programlarından biridir. Diğer ikisi Kanada ve Amerika Birleşik Devletleri'ndedir.

Hükümet, aynı zamanda, Göç ve Vatandaşlık Dairesinin Avustralya'nın sınır güvenliğini sağlmasına da büyük önem vermektedir. Sınır güvenliği Avustralya'nın ulusal güvenliğinin sağlanması bakımından anahtar öğedir. Daire, sınır kontrollerini atlatabilen kaçakçılık ile terörizm tehlikelerini ülkeden uzak tutmak diğer ülkelerle işbirliği içinde aktif olarak çalışmaktadır.

Kaçak İşçilikle Mücadele İçin Yasal Düzenleme

Federal Hükümet, yaklaşık 50bin kişinin kaçak olarak, vize sürelerinden daha uzun süre Avustralya'da kalması ve belki de izin almadan çalışması konularında sıkıntılar yaşamaya başlamıştır. Ayrıca geçici vize ile ülkeye gelip, vizeleri uygun olmadığı halde çalışan kişilerin çoğaldığı tespit edilmiş ve bu gibi durumlar Federal Hükümetin kaçak işçiler konusunda daha fazla tedbir almasını gerekli hale getirmiştir.

Bu konuda yeni yasa düzenlenmesine karar verilmiştir. Yeni yasa işverenlerin üzerine yükümlülükler getirmiştir. İşverenler yanlarında çalıştıracakları işçilerin kaçak işçi olması halinde sorumluluk altına gireceklerdir.

Taksicilik, cinsel sömürüye açık işlerde kaçak işçilikle daha yoğun karşılaştığı görülmüştür ve yeni yasal düzenleme özellikle bu alanlarda daha sıkı denetim ve ağır cezalar öngörmektedir.

Kimler Kaçak İşçidir?

Avustralya vatandaşı olmayan ve Avustralya'da çalışma vizesi olmadan çalışanlar veya Avustralya'da yasal olarak bulunan ancak vizesinde yazılı olan koşullara aykırı olarak başka işlerde çalışanlar kaçak işçidir. Çalışmak ücretsiz veya gönüllü olarak yapılan işler de dahil olmak üzere her türlü işi kapsamaktadır.

Kaçak işçilik Avustralya'da büyük problemler yaratmaktadır. Avustralyalıların iş edinmesini önlediği gibi Avustralya vatandaşı olmayanların da suiistimal edilmesine yol açabilmektedir. Ayrıca kaçak işçilik Avustralya'nın güçlü, güvenli ve adil bir ekonomi oluşturması çabalarını da yıkmaktadır.

19 Ağustos 2007 tarihinde yapılan düzenleme ile 1958 - Göç Yasası'na göre bilerek veya umursamazca kaçak işçi çalıştırmak suçtur. Kaçak işçinin çalışmasına izin vermek, başka bir iş yapan kaçak işçi ile çalışmak yasaktır.

Sınırdışı Etme :

1958 sayılı Avustralya Göç Yasası bazı durumlarda yabancıların sınırdışı edilmesini öngörmektedir. Yabancı, güvenlik için tehdit oluşturuyorsa, bir suç işlemiş ve Avustralya'da 10 yıldan az bulunuyorsa veya 10 yıldan fazla bulursa da çok ciddi bir suç işlemiş ise sınır dışı edilebilir.

Sınırdışı edilen yabancının bakmakla sorumlu olduğu eşi ve çocukları da onunla birlikte sınırdışı edilir. Sadece Avustralya vatandaşı olmayanlar sınırdışı edilebilir, Avustralya vatandaşlığını elde etmiş olanlar sınır dışı edilmez.

Mevzuat Değişikliği ve Önemli Yargı Kararları

Avustralya Sığınmacı Gözlem Evlerinin Statüsü Kararı;

Avustralya Yüksek Mahkemesi, Avustralya'ya botlarla kaçak yollardan sığınmacı olarak gelenlerin açmış oldukları davayı karara bağladı. Sığınmacıların iddialarına göre Avustralya Federal hükümeti tarafından açılan gözlem ve sığınmacı evlerinin insan haklarına aykırı yerler olduğu ve bu yerlerin kapatılması talebini içermekteydi. Ancak Avustralya Yüksek Mahkemesi Avustralya aleyhine açılan davayı haksız bularak sığınma evlerinin statüsünü yasal hale getirmiş oldu.

Sayısal Veriler

Avustralya'ya Yeni Gelenler

Yıl	Gelenlerin Sayısı	Sürekli GöçmenVizesi ile Gelen Sayısı
1998–1999	84 100	49 000
1999–2000	92 300	51 200
2000–2001	107 400	60 800
2001–2002	88 900	40 700
2002–2003	93 900	43 500
2003–2004	111 600	52 500
2004–2005	123 400	60 800
2005–2006	131 600	63 700
2006–2007	140 100	68 000
2007–2008	149 400	72 400
2008–2009	158 021	77 000
2009–2010	140 610	54 300
2010–2011	127 460	39 000

Kaynak: Deniz Aşırı giriş-çıkış kayıtları

Avustralya'ya Temmuz 2010 – Haziran 2011 arası Gelenlerin Doğum Bölgelerine Göre Sayıları

Doğum Bölgesi	Gelenler	% Değişim
Okyanusya ve Antartika	29 614	37.0
Avrupa	16 936	-25.4
Kuzey Afrika ve Orta Doğu	9 508	-8.0
Güney Doğu Asya	17 938	-12.8
Kuzey Doğu Asya	18 813	-11.5
Güney Asya	18 348	-26.3
Merkezi Asya	1 909	19.0
Kuzey Amerika	2 245	-3.8
Güney ve Merkezi Amerika ve Karayipler	1 754	-27.3
Sahra Afrikası	9 471	-30.2
Ek ülke kodlarına göre	904	11.5
Belirtilmeyen	18	-33.3
Genel Toplam	127 458	-9.4

Not: Türkler Avustralya İstatistiki kayıtlarında “Orta Doğu” grubu içinde yer almaktadır.

Büyük Göçmen Kaynağı olan Başlıca Ülkeler

Temmuz 2010 ile Haziran 2011 tarihleri arasında Avustralya'ya Gelenlerin Doğum Ülkelerine Göre Sayıları

Doğum Ülkesi	Gelenler	% Değişim
Yeni Zelanda	25 772	42.2
Çin	14 611	-12.2
İngiltere	10 944	-29.6
Hindistan	10 566	-32.4
Filipinler	5 048	-15.3
Güney Afrika	4 752	-33.6

Vietnam	3 339	-10.9
Sri Lanka	3 225	-27.4
Irak	2 988	16.4

Net Denizaşırı Göç(NDG) — Vatandaşlık ve Göç Dairesi (DIAC) Yıl Sonu Tahmini

‘000 kişi	2012 Eyl (a)	2012 Aralık (b)	2012 Mart	2013 Haziran	2013 Eyl	2013 Aralık	2014 Haz.	2015 Haz.	2016 Haz.	2017 Haz.
NDG gelenler	488.1	495.5	502.1	504.7	504.9	505.5	511.8	520.8	528.4	534.9
NDG gidenler	260.1	262.7	264.5	268.0	272.5	271.9	269.9	270.3	277.3	284.1
Net NDG	228.0	232.8	237.6	236.7	232.5	233.6	242.0	250.5	251.1	250.8

(a) ABS ana tahminler

(b) DIAC Aralık 2012 ve sonrası tahminler

Kaynak: Avustralya İstatistik Bürosu ve Vatandaşlık ve Göçmen Dairesi

Net Denizaşırı Göç (NDG) Yıl Sonu Tahminleri

Yıl sonu NDG gelenler ‘000 kişiler	2012 Eyl	2012 Aralık	2013 Mart	2013 Haziran	2013 Eylül	2013 Aralık	2014 Haziran	2015 Haziran	2016 Haziran	2017 Haziran
Öğrenciler	85.2	85.7	88.2	88.2	89.5	90.4	93.1	98.2	103.6	109.3
Altgrup-457	46.6	46.9	47.1	47.3	47.2	47.8	48.6	49.6	50.2	50.6
Çalışma-Tatil vizesi ile gelenler	57.2	57.9	59.1	60.8	62.1	62.6	61.9	62.6	62.7	62.7
Turist	30.2	30.3	30.3	30.2	30.7	30.2	29.3	29.2	28.8	28.7
Geçici Gelenler Toplamı	219.3	220.8	224.8	226.5	229.5	231.0	232.8	239.6	245.4	251.3
Vasıflı gelenler	47.7	47.8	47.7	47.7	47.7	47.6	47.8	48.1	48.4	48.4
Aile birleşimi gelenler	34.1	35.6	37.4	39.2	39.2	39.7	40.5	40.8	40.8	41.1
İnsani nedenler	9.3	10.9	12.5	14.1	14.4	14.7	15.3	16.5	17.0	16.9
Daimi Gelenler Toplamı	91.2	94.3	97.6	101.1	101.3	102.0	103.6	105.4	106.2	106.4
Avustralya vatandaşlığı	83.3	82.9	82.4	81.5	81.2	81.4	82.0	82.3	82.7	83.4
Yeni Zelanda vatandaşlığı	62.5	64.7	63.4	61.1	58.8	56.9	58.5	58.5	59.0	58.5

Diğerleri	31.8	32.7	33.9	34.5	34.1	34.1	34.9	34.9	35.0	35.2
Diğerleri Toplamı	177.6	180.3	179.7	177.2	174.1	172.4	175.4	175.8	176.8	177.2
Toplam gelenler	488.1	495.5	502.1	504.7	504.9	505.5	511.8	520.8	528.4	534.9
Yıl sonu NDG gidenler ‘000 kişiler	2012 Eylül	2012 Aralık	2013 Mart	2013 Haziran	2013 Eylül	2013 Aralık	2014 Haziran	2015 Haziran	2016 Haziran	2017 Haziran
Öğrenciler	52.2	50.8	49.8	49.5	49.2	48.9	46.6	41.8	44.1	46.5
Alt-grup 457	12.6	15.1	17.0	19.6	21.8	20.6	18.9	19.4	19.9	20.1
Çalışma-Tatil vizesi ile gidenler	17.1	19.8	22.2	25.4	28.3	27.8	27.3	27.9	28.2	28.2
Turist	18.6	16.4	14.2	12.2	10.5	11.0	12.1	11.7	11.7	11.5
Geçici gidenler toplamı	100.5	102.1	103.3	106.7	109.8	108.3	105.0	100.8	103.8	106.4
Vasıflı	3.8	3.9	3.9	3.9	3.9	3.9	3.9	3.9	3.9	3.9
Aile birleşimi ile gidenler	2.3	2.3	2.3	2.4	2.5	2.5	2.5	2.6	2.6	2.6
İnsani nedenler	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Daimi Gidenler Toplamı	6.2	6.2	6.3	6.4	6.5	6.5	6.5	6.5	6.5	6.5
Avustralya vatandaşı olanlar	85.7	86.1	85.4	84.6	84.7	85.0	85.5	87.1	89.5	91.6
Yeni Zelanda vatandaşı olanlar	21.6	21.8	22.3	22.3	22.3	22.9	24.3	26.2	27.0	28.4
Diğer	46.2	46.5	47.2	48.1	49.3	49.2	48.6	49.6	50.5	51.1
Diğerleri Toplamı	153.4	154.4	154.9	155.0	156.3	157.1	158.4	163.0	166.9	171.2
Toplam Gidenler	260.1	262.7	264.5	268.0	272.5	271.9	269.9	270.3	277.3	284.1
Yıl sonu NDG ‘000 kişiler	2012 Eylül	2012 Aralık	2013 Mart	2013 Haziran	2013 Eylül	2013 Aralık	2014 Haziran	2015 Haziran	2016 Haziran	2017 Haziran
Öğrenciler	33.0	34.9	38.4	38.7	40.3	41.5	46.5	56.4	59.5	62.8
Alt-grup 457	34.0	31.7	30.1	27.7	25.4	27.2	29.6	30.2	30.4	30.5
Çalışma-Tatil vizesi ile göç	40.1	38.1	36.9	35.4	33.9	34.9	34.5	34.7	34.5	34.5

Turist	11.6	14.0	16.1	18.0	20.2	19.1	17.2	17.4	17.2	17.2
Toplam geçici göç	118.8	118.7	121.5	119.8	119.8	122.7	127.9	138.8	141.6	144.9
Vasıflı göç	43.9	44.0	43.9	43.8	43.7	43.7	43.9	44.2	44.5	44.5
Aile birleşimi göç	31.8	33.3	35.0	36.8	36.7	37.2	38.0	38.2	38.2	38.6
İnsani Nedenle göç	9.3	10.9	12.4	14.1	14.4	14.7	15.3	16.5	17.0	16.9
Daimi Göç toplamı	85.0	88.2	91.3	94.7	94.8	95.6	97.1	98.9	99.7	99.9
Avustralya vatandaşlığı	-2.4	-3.2	-2.9	-3.1	-3.5	-3.6	-3.5	-4.8	-6.8	-8.2
Yeni Zelanda vatandaşlığı	41.0	42.9	41.1	38.8	36.4	34.1	34.2	32.3	32.0	30.1
Diğerleri	-14.4	-13.8	-13.3	-13.6	-15.1	-15.1	-13.7	-14.6	-15.5	-15.9
Toplam Diğerleri	24.2	25.9	24.8	22.2	17.9	15.3	17.0	12.9	9.8	6.0
Toplam NDG	228.0	232.8	237.6	236.7	232.5	233.6	242.0	250.5	251.1	250.8

Kaynak: ABS ve Avustralya Göçmen ve Vatandaşlık Dairesi

Net Danışaşırı Göç Üç Aylık Tahminler

Yıl sonu NDG gelenler '000 kişiler	2012 Eylül	2012 Aralık	2013 Mart	2013 Haziran	2013 Eylül	2013 Aralık	2014 Haziran	2015 Haziran	2016 Haziran	2017 Haziran
Öğrenciler	27.4	16.0	31.4	13.4	28.7	16.9	14.5	15.6	16.0	16.9
Alt-grup 457	13.4	9.3	13.2	11.4	13.3	10.0	11.5	11.7	11.6	11.9
Çalışma-Tatil vizesi ile göç	14.3	15.8	16.4	14.3	15.6	16.3	13.8	14.3	14.5	14.4
Turist	7.4	8.6	8.2	5.9	7.9	8.0	5.7	5.6	5.9	5.4
Toplam geçici göç	62.5	49.8	69.2	45.0	65.5	51.3	45.3	47.2	48.0	48.6
Vasıflı göç	11.0	11.7	13.2	12.0	10.9	11.6	12.2	12.2	12.0	12.0
Aile birleşimi göç	10.0	10.1	9.5	9.7	10.0	10.6	10.2	10.3	10.2	10.3
İnsani Nedenle göç	3.7	4.1	3.2	3.3	4.0	4.4	3.6	3.9	3.9	4.0
Daimi Göç toplamı	24.6	25.8	25.8	24.9	24.8	26.5	25.9	26.3	26.0	26.2
Avustralya vatandaşlığı	20.0	26.5	19.3	15.7	19.7	26.7	16.1	16.3	16.5	16.8
Yeni Zelanda vatandaşlığı	15.5	15.0	17.0	13.5	13.2	13.2	15.0	14.7	14.8	14.7

Diğerleri	8.6	7.7	9.9	8.3	8.2	7.7	8.8	8.8	8.9	8.8
Toplam Diğerleri	44.1	49.2	46.3	37.4	41.1	47.5	39.8	39.8	40.2	40.2
Toplam Gelenler	131.2	124.8	141.3	107.4	131.4	125.3	111.1	113.3	114.2	115.1
Yıl sonu NDG gidenler '000 kişiler	2012 Eylül	2012 Aralık	2013 Mart	2013 Haziran	2013 Eylül	2013 Aralık	2014 Haziran	2015 Haziran	2016 Haziran	2017 Haziran
Öğrenciler	14.1	15.6	10.7	9.1	13.7	15.4	8.3	7.5	7.9	8.4
Alt-grup 457	3.3	6.9	4.2	5.2	5.5	5.7	4.4	4.5	4.6	4.6
Çalışma-Tatil vizesi ile göç	3.8	7.8	6.7	7.2	6.7	7.3	7.3	7.4	7.5	7.5
Turist	4.8	2.5	2.2	2.7	3.1	3.0	3.3	3.2	3.2	3.1
Toplam geçici göç	25.9	32.8	23.8	24.1	29.0	31.3	23.2	22.6	23.2	23.6
Vasıflı göç	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0
Aile birleşimi göç	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6
İnsani Nedenle göç	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Daimi Göç toplamı	1.5	1.6	1.6	1.6	1.6	1.6	1.6	1.6	1.6	1.6
Avustralya vatandaşlığı	23.3	19.9	21.9	19.5	23.4	20.2	19.7	20.0	20.6	20.8
Yeni Zelanda vatandaşlığı	5.2	6.3	5.8	4.9	5.3	6.9	5.8	5.8	6.0	6.5
Diğerleri	10.9	13.5	12.3	11.4	12.1	13.4	11.1	11.0	11.4	11.4
Diğerleri Toplamı	39.4	39.7	40.0	35.8	40.7	40.5	36.6	36.9	38.0	38.6
Toplam gidenler	66.9	74.0	65.5	61.6	71.4	73.4	61.4	61.1	62.8	63.9
Yıl sonu NDG '000 kişiler	2012 Eylül	2012 Aralık	2013 Mart	2013 Haziran	2013 Eylül	2013 Aralık	2014 Haziran	2015 Haziran	2016 Haziran	2017 Haziran
Öğrenciler	13.3	0.5	20.6	4.3	15.0	1.6	6.1	8.1	8.1	8.5
Alt-grup 457	10.1	2.5	8.9	6.2	7.8	4.3	7.1	7.3	7.0	7.3
Çalışma-Tatil vizesi ile göç	10.4	8.1	9.8	7.1	8.9	9.1	6.5	6.9	7.0	6.9
Turist	2.7	6.1	6.0	3.2	4.8	5.0	2.4	2.4	2.7	2.3
Toplam geçici göç	36.6	17.0	45.4	20.9	36.5	19.9	22.1	24.6	24.8	25.0

Vasıflı göç	10.0	10.7	12.2	11.0	9.9	10.6	11.2	11.2	11.0	11.0
Aile birleşimi göç	9.4	9.4	8.8	9.0	9.3	9.9	9.5	9.6	9.5	9.6
İnsani Nedenle göç	3.7	4.1	3.2	3.3	4.0	4.4	3.6	3.9	3.9	4.0
Daimi Göç toplamı	23.1	24.2	24.2	23.3	23.2	24.9	24.3	24.7	24.4	24.6
Avustralya vatandaşlığı	-3.3	6.6	-2.5	-3.9	-3.7	6.5	-3.6	-3.7	-4.1	-4.0
Yeni Zelanda vatandaşlığı	10.3	8.7	11.2	8.6	7.9	6.3	9.1	8.9	8.8	8.2
Diğerleri	-2.3	-5.7	-2.4	-3.2	-3.8	-5.7	-2.3	-2.2	-2.5	-2.7
Diğerleri Toplamı	4.7	9.6	6.3	1.6	0.4	7.1	3.3	2.9	2.2	1.6
Toplam gidenler	64.3	50.8	75.8	45.8	60.1	51.9	49.7	52.2	51.4	51.2

Kaynak: ABS ve Avustralya Göçmen ve Vatandaşlık Dairesi

Avustralya'ya Gelen ve Ayrılan Vatandaşlarımızın Sayısı

Avustralya Dışında Doğmuş ve Doğdukları Ülkeye Geri Dönenlerin Sayısı 2008 – 2009

Ülke	Sayı
İngiltere	4.774
Çin Cumhuriyeti	2.455
Hongkong	990
Hindistan	1.296
Lübnan	794
Yeni Zelanda	1.255
Tayvan	726
Birleşik Amerika Devletleri	813
Filipinler	789
Yunanistan	535
Vietnam	691
Türkiye	389
Kanada	387
Sırbistan Karadağ	440

Tayland	300
Polonya	326
Singapur	360
İrlanda	347
Kore Cumhuriyeti	305
Hırvatistan	249

Avustralya Uyuşuna Geçen Vatandaşlarımızın Yıllar İtibariyle Sayısı

2011–12yıllarında OECD üyesi ülke vatandaşlarından Avustralya vatandaşlığı alanlar

Vatandaşlık	Erkek	Kadın	Toplam
Avusturya	46	36	82
Belçika	61	66	127
Kanada	369	466	835
Şili	108	91	199
Çek Cumhuriyeti	23	40	63
Danimarka	17	22	39
Estonya	12	15	27
Finlandiya	23	56	79
Fransa	290	290	580
Almanya	403	440	843
Yunanistan	62	37	99
Macaristan	77	95	172
İzlanda	3	5	8
İrlanda	640	505	1 145
İsrail	164	134	298
İtalya	303	210	513
Japonya	42	84	126
Kore	696	874	1 570
Lüksemburg	2	1	3
Meksika	61	64	125
Hollanda	200	190	390
Yeni Zelanda	1 726	1 732	3 458

Norveç	2	5	7
Polanya	115	192	307
Portekiz	49	54	103
Slovakya	26	43	69
Slovenya	24	23	47
İspanya	48	61	109
İsveç	105	145	250
İsviçre	69	97	166
Türkiye	177	170	347
İngiltere	8 509	7 892	16 401
ABD	654	702	1 356
OECD toplam	15 106	14 837	29 943
OECD Olmayan toplam	25 699	28 056	53 755
Toplam	40 805	42 893	84 183

Kaynak :<http://www.immi.gov.au/media/publications/statistics/australia-migration-trends-2011-12/>

2011 yılı genel nüfus sayımına göre Türkiye doğumlu olanların %90.5'i Avustralya vatandaşlığını elde etmişlerdir. Anne-babadan biri Avustralya vatandaşı veya daimi ikamet hakkına sahip olanların Avustralya'da doğan çocukları, doğumla Avustralya vatandaşlığını kazanmaktadırlar. Ancak doğumla Avustralya vatandaşlığını kazanan Türkler hakkında sayısal veri bulunmamaktadır.

Kaynak: Avustralya Göçmenlik ve Vatandaşlık Dairesi istatistikleri

Not: Avustralya istatistiklerinde kökenlere göre ayırım yapılmamakta, Avustralya doğumlular ile, Avustralya dışı doğumlular olarak ayırım verilmektedir. Kuzey Kıbrıs Türkleri de Türk olarak sayılmamaktadır. Avustralya'ya gelmiş vatandaşlarımız kısa sürede vatandaşlık almakta ve kayıtlarda artık Avustralyalı olarak görülmektedirler, Avustralya'da doğan çocukları ise Türk olarak kaydedilmemektedir. Dolayısı ile Avustralya tarafından verilen rakamlar vatandaşlarımızın sayısını tam olarak göstermemektedir. Daha önceki verilerin üzerine Ataşeliğimizce elde edilen çeşitli kaynak bilgiler ile Avustralya İstatistik Bürosu nüfus sayımları, artış hızı, ölüm oranları, yurtdışından gelen göç oranları gibi bilimsel veriler göz önüne alınarak tahmini hesaplama yapılarak vatandaşlarımızın sayısı bulunmaktadır. Bu

nedenle Avustralya ve OECD yayınlarında belirtilen resmi rakamlardaki Türk sayıları ile Raporumuzda belirtilen Türk sayıları arasındaki fark bu açıklama gözetilerek değerlendirilmelidir.

Vatandaşlarımız Arasında Örgütlenme

Avustralya’da çoğunluğu Melburn ve Sidney’de olmak üzere, vatandaşlarımız tarafından kurulan çok sayıda Türk Dernekleri bulunmaktadır.

Sidney’de Sidney Türk Kuruluşları Konseyi, Sidney İş Adamları Derneği başlıca Türk Kuruluşlarıdır. Viktorya Eyaleti-Melburn’da faaliyet gösteren Türk İşadamları Dernekleri, Moreland Türk Derneği, Avustralya Türk Medya Grubu, Viktorya Türk Öğretmenler Derneği, Meadow Heights Türk Kadınlar Derneği, Avustürk Karadeniz Kültür Derneği,Avustralya Denizlililer Cemiyeti, Broadmeadows Türk Yaşlılar Derneği, Meadow Heights Türk Yaşlılar Derneği, Osmanlı Köyü Yaşlılar Evi ve Diyanet İşleri Başkanlığınca görevlendirilen din görevlilerinin bulunduğu camiler çerçevesinde faaliyet gösteren Türk İslam Derneklerinin, gerek Başkonsolosluk ve diğer temsilciliklerimiz, gerek yerel makamlar nezdinde faaliyetlerinin olduğu gözlenmektedir.

Türk Derneklerine İlişkin Sayısal Bilgiler

2015 Yılı İtibariyle Dernek Türü	Sayı
Üst Kuruluşlar	7
Dini Hizmet Amaçlı Dernekler	23
Sosyal ve Kültürel Amaçlı Dernekler	62
Spor Dernekleri	4
Diğerleri	
Toplam	96

Vatandaşlarımızın Genel ve Yerel Yönetimlere Katılımlarıyla İlgili Sayısal Bilgiler

Avustralya’da yaşayan vatandaşlarımız yoğun olarak Viktorya ve Yeni Güney Galler (NSW) Eyaletlerinde ikamet etmekte ve çalışmaktadırlar. Türk kökenli üç milletvekilinden biriside

bayan milletvekilidir. Viktorya Eyalet Parlamentosunda 2014 Viktorya eyalet seçimlerinde Parlemantoya girmeye hak kazanmışlardır.Bu üç milletvekilinden ikisi Bakan olarak halen görev yapmaktadır. Diğer Eyalet Parlamentolarında da henüz Türk kökenli temsilcimiz yoktur.

Avustralya'da ilk kez bir Türk kökenli, senatör Ağustos 2013'de seçilerek parlamentoya girdi. Türk kökenli Mehmet Tillem (39), Avustralya İşçi Partisi'nden Victoria senatörü seçilerek Avustralya Federal Parlamentosu'na girmeyi başardı. Avustralya İşçi Partisi (ALP) Victoria Senatörü David Feeney'nin istifası ile boşalan ve İşçi Partisi içinde delegelerin oyları ile belirlenen senatörlük seçimini Mehmet Tillem kazandı. Tillem bu görevi 1 yılına sürdürdü.

Viktorya Eyaleti Parlamentosunda bulunan ve Kasım 2014 seçimlerinde İşçi Partisi adayı olarak seçime giren Adem Kubilay Somyürek ve Hamdi Eren Nazlı Süleyman Melburn'dan milletvekili seçilmişlerdir.

Başbakan Daniel Andrews'in, kabinesinde Türk kökenli iki milletvekili Adem Kubilay Somyürek ve Hamdi Eren'e yer vermesi toplumumuz tarafından büyük sevinçle karşılandı. Buna göre eski gölge bakanı Somyürek, Küçük İşletmeler ve Ticaret Bakanı olarak yeni bakanlar kurulunda yer alırken, Eren ise; Spor, Turizm ve Gazi İşleri Bakanı olarak görev yapacak.

Viktorya Parlamentosu'ndan bir milletvekilinin siyasetten çekilmesi ile boşalan Türklerin yoğun olarak yaşadığı Broadmeadows semti milletvekilliği için ara seçim yapılmış ve bağımsız olarak Türk kökenli aday Celal Şahin %20 oranında oy almıştır, ancak seçilememiştir.

Türk kökenli Oscar Öztürk Yıldız Melburn'da Moreland Belediyesi Başkanı olarak 2014 yılında görev yapmıştır. Ayrıca Hume Belediye Başkanlığı görevine de 2014 yılında Adem Atmaca seçilmiştir. Atmaca bu görevini 1 yılına sürdürecektir.

2.7.6. İKİLİ VE ÇOK TARAFLI ANLAŞMALAR/İKİLİ İLİŞKİLER

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Alanlarında Ülkemiz ile Avustralya Arasındaki Akdi Durum

- **İşgücü Anlaşması**

Türkiye ile Avustralya arasında Türk vatandaşlarının Avustralya’da Çalışma ve İkametlerini düzenleyen İşgücü Anlaşması 5 Ekim 1967 tarihinde imzalanmış ve 10 Şubat 1968 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Anlaşma Türk işçilerinin seçimi, seçilen işçilerin ve ailelerinin nakilleri, ikametleri ve işe yerleştirilmelerine ilişkin ayrıntıları düzenler. Anlaşmanın yürürlüğe girmesiyle birlikte iki ülke yetkili kurumlarınca seçilen Türk işçileri 1968 yılının Ekim ve Kasım aylarından itibaren kabileler halinde Avustralya’ya gelmeye başlamışlardır.

- **Sosyal Güvenlik Anlaşması**

Çalışmak üzere Avustralya’ya gelen Türk işçilerinin sayısının giderek artması üzerine, çalışanların sosyal güvenlik haklarını teminat altına almak gereği doğmuştur. Bunun üzerine sosyal güvenlik konusunda iki ülke arasındaki ilişkiler 1970’lerde başlamış ve İkili Sosyal Güvenlik Anlaşması 4 Kasım 1972 tarihinde imzalanmıştır.

İki ülke arasında kazanılmış sosyal güvenlik haklarının karşılıklı olarak transferini öngören bu anlaşma, Türkiye’den Avustralya’ya herhangi bir transferin gerçekleşmemesi ve Avustralya Sosyal Güvenlik Mevzuatında yapılan değişiklikler nedeniyle fiilen uygulanamaz hale geldiğinden 1 Temmuz 1991 tarihinden geçerli olmak üzere 30 Haziran 1991 tarihinde tek taraflı olarak Avustralya Hükümeti tarafından feshedilmiştir.

Türkiye-Avustralya arasında yeni bir Sosyal Güvenlik Anlaşması hazırlık çalışmaları teknik düzeyde Mayıs 1994 yılında Ankara’da, daha sonra Sidney’de yapılan görüşmeler ile başlatılmış ve bu görüşmelerde tarafların hazırladıkları taslak metinler müzakere edilmiştir.

5 Şubat 1996 tarihinde Avustralya tarafının, kendi mevzuatında yapılan yeni değişiklikler nedeniyle daha önce sundukları metin yerine mevcut değişiklikleri yansıtan yeni bir metin üzerinde ikinci tur müzakereye başlanmasının uygun olacağını bildirmesi üzerine, çalışmalara ara verilmiştir.

Avustralya tarafı 4 Eylül 1998 tarihinde bir anlaşma taslağını Türkiye’ye göndermiş, Türkiye de bu taslağa karşı Avrupa Konseyi Sosyal Güvenlik tip Sözleşmesini temel alan bir anlaşma

taslağı hazırlayarak taslak metni 2000 yılında Avustralya tarafına göndermiştir. Ancak daha sonra herhangi bir gelişme kaydedilmemiştir.

Türkiye – Avustralya Arasında Yürürlükteki Anlaşma ve Protokoller

Anlaşma Adı	İmza Tarihi	RG Tarih ve No'su
Ticaret, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması	21/11/1988	16/01/1989, 20051
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	16/06/2005	14/04/2009, 27200
VI. Dönem KEK Protokolü	09/02/2009	10/07/2009, 27284
Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması	28/04/2010	05/06/2013

2.8. AZERBAYCAN

2.8.1. DEMOGRAFİK BİLGİLER

Genel, Yabancı ve Türk Nüfus

2015 yılı

Cinsiyet	Genel	Toplam Yabancı	Türk
Erkek	4.833.389	*	
Kadın	4.872.211	*	
Toplam	9.705.600	*	15.248

Kaynak: A.C. Devlet Migrasiya (Göç) Hizmeti

* İlgili kurumlardan bilgi alınmamıştır

Not: Azerbaycan'daki Türk Vatandaşları içinde çalışma izinsiz veya izinden muaf, kendi nam ve hesabına, işveren vb. gerekçelerle oturma olarak çalışan vatandaşlarımızın yanı sıra, kaçak çalışan ve çalışan vatandaşlarımızın aileleri de bulunmaktadır. Yıl içinde oturma ve çalışma izni almadan, giriş-çıkış yaparak çalışan vatandaşlarımız da dikkate alınır, Azerbaycan'daki toplam Türk nüfusun 18 bin civarında olduğu tahmin edilmektedir.

Vatandaşlarımızın Cinsiyetlerine ve Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

01.01.2016 tarihi itibariyle geçerli geçici ve daimi oturma izni olan vatandaşlarımız

Yaş Grubu	Geçici Oturma		Daimi Oturma		Toplam
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	
0-15	572	563	43	28	1206
16-25	1442	469	3	5	1919
26-55	5865	981	756	51	7653
55 Yaş Üzeri	384	34	72	1	491
Toplam	8263	2047	874	85	

Genel Toplam	10310	959	11269
---------------------	--------------	------------	--------------

Kaynak: A.C. Devlet Migrasiya (Göç) Hizmeti

Doğan, Ölen, Evlenen Vatandaşlarımızın Sayısı

(2015 yılı itibariyle)

Doğan	Ölen	Evlenen	
		Türk-Türk	Türk-Yabancı
331	22	4	159

Kaynak: T.C. Bakü Büyükelçiliği Konsolosluk Şubesi

2.8.2. ÇALIŞMA VE İSTİHDAM

2.8.2.1. Önemli Olaylar ve Gelişmeler

“İş güvenliği alanında önlemler alınması kültürünü birlikte geliştirelim” konulu konferans

Haydar Aliyev Kültür Merkezinde 28 Nisan – Dünya İş Güvenliği Günü ile ilgili A.C. Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanlığı tarafından “İş güvenliği alanında önlemler alınması kültürünü birlikte geliştirelim” konulu konferans düzenlenmiştir. Konferansta resmi kurumlar, sivil toplum kuruluşları, yabancı şirketler, sendikacılar ve işveren kuruluşlarının yöneticileri, milletvekilleri, ILO yetkilileri, diplomatik misyon temsilcileri iştirak etmişlerdir. Söz konusu konferansa Müşavirliğimizce de katılım sağlanmıştır.

A.C. Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanlığında Azerbaycan’da işgücü göçünün yönetilmesinin pekiştirilmesi konusu görüşülmüştür

A.C. Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanlığında Azerbaycan’da yabancı vatandaşlar için işgücü göçünün yenilikçi rekabete dayanıklı ulusal ekonominin taleplerine uygun olarak pekiştirilmesi amacıyla A.C. Devlet Migrasiya (Göç) Hizmeti ile ortak hazırlanan tekliflerin değerlendirmesi yapılmıştır.

A.C. Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanı Selim Müslümov, bu yılın birinci yarısında Çalışma Bakanlığına yabancı vatandaşlara çalışma iznine görüş bildirilmesi için Migrasiya (Göç) Kurumundan gönderilen müracaatların sayısının 9.357 adet olduğunu, bu sayının geçen yıla oranla % 11,8 arttığını , söz konusu müracaatların maalesef yalnız % 7'sinin üst düzey ihtisaslı, vasıflı uzmanlara ait olduğunu ve ulusal işgücü piyasasının vasıfsız yabancı işgücünden korunması, yüksek ihtisaslı / vasıflı uzmanların istihdam edilmesi yönünde adımlar atılmasının gerekli hale geldiğini bildirmiştir.

S.Müslümov, Azerbaycan Cumhurbaşkanının bu konuya özen gösterdiğini ve 24 Aralık 2014 tarihli Fermanında bununla ilgili kesin talimatlar verdiğini bildirmiştir. Söz konusu Fermana, A.C. Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanlığı ve A.C. Devlet Migrasiya (Göç) Hizmetine ulusal işgücü piyasasında vasıfsız yabancı işçilerin çalıştırılmasının önlenmesi ve yerel işgücünün etkin bir şekilde kullanılması amacıyla işgücü göçü kotasının sertleştirilmesi, ayrıca Azerbaycan'da yenilikçi, rekabete dayanıklı ulusal ekonominin taleplerine uygun olarak vasıflı yabancı personelin istihdam edilme mekanizmasının kurulması için tekliflerin hazırlanması talimatı verilmiştir.

A.C. Devlet Migrasiya (Göç) Hizmeti Başkanı Firudin Nebiyev vasıfsız yabancı göçmenlerin Azerbaycan'a akımının önlenmesi için Kurumun aldığı tedbirler hakkında bilgi vermiş, hazırlanan yeni tekliflerin bu alanda mekanizmanın pekiştirilmesine neden olacağını bildirmiştir. Görüşmede, hazırlanan teklifler detaylı ele alınmıştır. Tekliflerde bir takım ilkesel hususlarla birlikte, işgücü piyasasında öncelikle yerel işgücü kullanımına öncelik verilmesi, sadece ilgili mesleklerde yerel işgücü yeterli olmadığı takdirde, bu mesleklerde iş yerlerine yabancı iş gücünü çalıştırmasına izin verilmesi meselesi de ifade edilmiştir. Görüşme sırasında bu konuyla ilgili ulusal işgücü piyasasına girmek için yabancı işgücüne izinlerin verilmesi sırasında ilgili bilgilerin elde edilmesi için iki kurum arasında elektronik bilgi alışverişinin gerçekleştirilmesi, ayrıca iş sözleşmesi bildirimleri ile ilgili elektronik bilgi sisteminin imkanlarından göç kurumlarının kapsamlı kullanabilmesi üzerinde anlaşmaya varılmıştır.

2.8.2.2. Mevzuat değişiklikleri ve önemli yargı kararları

Emek Müfettişliğinin yetkileri artırılmıştır

A.C. Cumhurbaşkanınının 11 Mart 2015 tarihinde yayımlanan Kararıyla “A.C. Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanlığı Devlet Emek Müfettişliği Hizmeti hakkında Esasname (Yönetmelik)”de değişiklik yapılarak Emek Müfettişliğinin yetkileri artırılmıştır. Buna göre, Emek Müfettişliğine, A.C. İş Kanunu çerçevesinde, göçmen işçilerin haklarının işverenler tarafından korunması ile ilgili denetim yapma yetkisi verilmiştir. Bir başka ifadeyle, bundan böyle emek müfettişleri işyerlerinde yabancı uyruklu işçilerin hak ve sorumluluklarına ait denetimleri de yapabilecekleri yönetmelik hükmü haline getirilmiştir.

Çalışma Yılı Takvimi

A.C. Bakanlar Kurulununun 24 Aralık 2015 tarihli Kararı ile resmi tatil günleri, A.C. Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanlığınının 29 Aralık 2015 tarihli Kararı ile 2016 yılı çalışma ve tatil günlerine ilişkin takvimi onaylanmıştır. Ayrıca, bayram günleri hafta sonuna denk geldiğinde, kaydırılarak sonraki mesai günleri tatil yapılmaktadır. Buna göre:

2016 Resmi Tatil Günleri	
1-2 Ocak	Yılbaşı
20 Ocak	Şehitleri Anma Günü
8 Mart	Uluslararası Kadınlar Bayramı
20-24 Mart	Nevruz Bayramı
9 Mayıs	Faşizme Karşı Zafer Günü
28 Mayıs	Cumhuriyet Günü
15 Haziran	Milli Kurtuluş Günü
26 Haziran	Silahlı Kuvvetler Günü
6-7 Haziran	Ramazan Bayramı
12-13 Eylül	Kurban Bayramı
9 Kasım	Devlet Bayrak Günü
31 Aralık	Dünya Azerbaycanlıların Dayanışma Günü

2.8.2.3. Sayısal Veriler

Aktif Nüfus/işgücü sayıları ve oranları

2015

	Kadın		Erkek		Toplam	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Ülke Geneli (Çalışabilir nüfus)					4.915.300	51⁽¹⁾
Ülke Geneli (Çalışan nüfus)	2.226.800		2.446.000		4.672.800	95⁽²⁾
Yabancı						

Türk						
Genel Toplam						

Kaynak: A.C. Devlet İstatistik Komitesi

A.C. Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanlığı

(1) Çalışabilir nüfusun toplam nüfusa oranı

(2) Çalışan nüfusun çalışabilir nüfusa oranı

İstihdam Oranları

2015

	Kadın		Erkek		Toplam	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Ülke Geneli (A.C. vatandaşları)	2.226.800	47,7	2.446.000	52,3	4.672.800	

Kaynak: A.C. Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanlığı

Çalışan* Vatandaşlarımızın Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

2015

Yaş Grubu	Erkek	Kadın	Toplam
15-24			
25-55			
56-65			
65 Yaş Üzeri			
Toplam			6.138

Kaynak: A.C. Devlet Migrasiya (Göç) Hizmeti

* Çalışma izinli vatandaşlarımıza ilişkin veriler

01.01.2016 tarihi itibariyle geçerli geçici ve daimi oturma izni olan vatandaşlarımız

Yaş Grubu	Geçici Oturum		Daimi Oturum		Toplam
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	
0-15	572	563	43	28	1206
16-25	1442	469	3	5	1919
26-55	5865	981	756	51	7653
55 Yaş Üzeri	384	34	72	1	491
Toplam	8263	2047	874	85	
Genel Toplam	10310		959		11269

Kaynak: A.C. Devlet Migrasiya (Göç) Hizmeti

Asgari ve Ortalama Aylık Ücretler

İşkolları	Aylık Asgari Ücret	Asgari Saat Ücretleri	2014 Orta. Üc. AZN	2015 Orta. Üc. AZN
Ortalama	105		444,3	466
Madencilik sanayi			1719,1	
Maliye ve sigorta faaliyeti			1198,5	
Enformasyon ve iletişim			734,9	
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyet			667,2	
İnşaat			626,9	
Kamusal ve yardımcı hizmetlerin verilmesi			566,6	
Nakliyat ve ambar işletmesi			538,8	
Elektrik enerjisi, gaz, buhar vb. teçhizat			489,3	
Devlet yönetimi ve savunma, sosyal güvenlik			479,6	
Turistlerin yerleştirilmesi ve içtimai iāşe			461,3	
İmalat Sanayi			489,7	
Diğer alanlardaki hizmetler			400,2	
Ticaret; nakliyat araçlarının tamiri			374,0	
Su teçhizatı; kirli su ve atık arıtma			331,8	

Gayri menkul ile ilgili işlemler			323,4	
Eğitim			297,0	
Dinlenme, eğlen. güzel sanat. alan. faaliyet			250,1	
Tarım/hayvancılık, ormancılık ve balıkçılık			241,3	
Sağlık ve sosyal hizmetler			197,7	

Not: Ortalama ücretlerin 2015 yılı işkoları dağılımına ilişkin veriler açıklanmamıştır

İş Teftişi

Denetlenen işyeri sayısı – **11.189**

Denetleme, zamanı tespit edilen aykırılıklar – **14.769**

Kaynak: A.C. Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanlığı

İşsiz Sayısı ve İşsizlik Oranları

2015

	Kadın		Erkek		Toplam	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
A.C. İşsiz Sayısı					243.700	
A.C. Kayıtlı İşsiz Sayısı	11.155		17745		28.900	
Yabancı						
Türk						

Kaynak: A.C. Devlet İstatistik Komitesi

Azerbaycan'da 2015 yılı sonu itibarı ile çalışabilir nüfus **4.915.300** kişi olup nüfusun %50,6 oluşturmuştur. Onların **4.671.600**'ü çalışan, **243.700**'ü işsiz nüfustur (ILO metodolojisine uygun). 2015 yılı sonu itibarı ile resmi işsiz statüsü alanların sayısı (istihdam kurumuna kayıtlı) **28.900**'dür. Buna göre, kayıtlı işsizlik oranı ise **%0,6**'dır. Ancak genel işsizlik oranı ise **%5**'dir.

	2014	2015
A.C. Genel Nüfus	9.593.000	9.705.600

A.C. Çalışabilir Nüfus	4.840.700	4.915.300
A.C. Çalışan Nüfus	4.602.900	4.671.600
A.C. İşsiz Sayısı	237.800	243.700
A.C. Kayıtlı İşsiz Sayısı	28.700	28.900
A.C. İşsizlik Oranı %	4,9	5
A.C. Kayıtlı İşsizlik Oranı %	0,6	0,6

Kaynak: A.C. Devlet İstatistik Komitesi

2.8.3. SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIMLAR

2.8.3.1. Önemli Olaylar ve Gelişmeler

A.C. Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanlığı tarafından engelli çocuklar velilerinden biri ile birlikte Türkiye'ye rehabilitasyon tedavi merkezine gönderilmiştir

2015 yılı içinde çeşitli tarihlerde A.C. Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanlığı tarafından engelli çocuklar velilerinden biri ile birlikte Türkiye'ye rehabilitasyon tedavi merkezine gönderilmiştir. Bakanlık yetkililerinin açıklamalarında; 2015 yılı Nisan ayından itibaren 265 kişinin Denizli'de Nobel Sağlık Merkezinde tedaviye gönderildiğini, tedavi süresince beş yıldızlı otelde barındırıldıklarını, yüksek seviyede tedavi ve rehabilitasyon gördüklerini belirtmiştir.

A.C. Devlet Sosyal Müdafaa Fonunun bireysel kayıt sisteminde kayda alınan yabancıların sayısı

A.C. Devlet Sosyal Müdafaa Fonunun (DSMF) bireysel kayıt sisteminde kayda alınan yabancıların sayısı 01.01.2016 tarihi itibarıyla 27.868 kişiye ulaşmıştır. Toplam 116 ülkenin vatandaşlarını kapsayan yabancılar arasında Türkiye vatandaşları ilk sıradadır (13.797 kişi). Bireysel kayıt sisteminde kayda alınan yabancıların sayısına göre ikinci sırada Gürcistan vatandaşlarının sayısı 3.018 kişiye ulaşmış. Üçüncü sırada gelen Rusya vatandaşlarının sayısı ise 1.692 kişi olmuştur. Sonraki sıralarda Hindistan (1.036), İran (978), Çin (856), Büyük Britanya (580), Pakistan (546), Ukrayna (456), Bangladeş (442), Özbekistan (283), Filipinler

(256), Almanya (256), ABD (244), Kazakistan (223), Türkmenistan (213), İtalya (198), Kore Cumhuriyeti (192), Bosna (162), Polonya (137), Malezya (119) ve diğer ülkeler geliyor. Azerbaycan'da yabancıların zorunlu devlet sosyal sigorta kapsamına alınmasına 01 Ocak 2006 tarihinden başlanmıştır.

A.C. Devlet Sosyal Müdafaa Fonuna yurtdışından yapılan başvurularda Türkiye ikinci sıradadır

2015 yılında A.C. Devlet Sosyal Müdafaa Fonuna yabancı ülkelerin sigorta-emeklilik kurumları, yabancı vatandaşlar ve yurtdışında yaşayan A.C. vatandaşları tarafından 5.072 başvuru yapılmıştır. Fona yapılan başvuruların çoğu Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) ülkelerinden yapılmıştır. Bu dönemde Fona BDT ülkelerinden 3.744 başvuru yapılmıştır. Bu başvuruların konusu vatandaşların emeklilik haklarına ilişkin gerekli belgelerin tanzim edilmesi ile ilgilidir. Başvuru sayısına göre ikinci sırada Türkiye gelmektedir. Türkiye'den Fona 380 başvuru yapılmıştır. Bu başvuruların konusu Türkiye ve Azerbaycan arasında ikili sosyal güvenlik sözleşmesine uygun vatandaşların sosyal sigorta ve emeklilik işlemlerinin gerçekleştirilmesi ile ilgilidir. Geri kalan 948 başvuru ise diğer yabancı ülkelerin payına düşmüştür.

2.8.3.2. Mevzuat Değişiklikleri ve Önemli Yargı Kararları

Emekli maaşlarının enflasyon oranına uygun indeksleştirilmesi

Azerbaycan'da emeklilerin sosyal güvenliğini güçlendirmek amacıyla 26 Ocak 2015 tarihinde A.C. Cumhurbaşkanı tarafından, emekli aylıklarının sigorta kısmının, ilgili yürütme organı tarafından açıklanan tüketim fiyatları indeksinin yıllık seviyesine (enflasyon oranı) uygun indeksleştirilerek 1 Ocak 2015 tarihinden itibaren artırılması kararlaştırılmıştır. Tüketim fiyatlarındaki indeksi bir önceki yıla oranla %1,4 olarak açıklanmıştır.

A.C. Devlet Sosyal Müdafaa Fonu Bütçesi

A.C. Cumhurbaşkanınca 20 Ekim 2015 tarihinde onaylanan ve 01 Ocak 2016 tarihinde yürürlüğe giren "A.C. Devlet Sosyal Müdafaa Fonu'nun 2016 yılı bütçesine ilişkin A.C.

Kanunu” 07 Aralık 2015 tarihinde yayımlanmıştır. Buna göre; Fon’un 2016 yılı bütçe gelirleri 3.078.570.100 AZN, harcamaları ise 3.078.570.100 AZN miktarında belirlenmiştir.

2.8.3.3. Sayısal Veriler

a. Aktif/Pasif Sigortalı Sayısı ve Oranı

31.12.2015 tarihi itibarıyla

Yıllar	Aktif Sigortalı		Pasif Sigortalı		Aktif/Pasif Oranı	
	Genel	Türk ⁽¹⁾	Genel ⁽²⁾	Türk	Genel	Türk
2009	1.852.467	4.639	1.308.000		1,42	
2010	1.800.452	5.908	1.292.000		1,39	
2011	1.966.854	7.120	1.277.596		1,54	
2012	2.266.074	8.021	1.272.136		1,78	
2013	2.691.357	9.848	1.275.200		2,11	
2014	2.976.318	12.033	1.290.900		2,3	
2015	3.180.154	13.797	1.295.900		2,45	

Kaynak: A.C. Devlet Sosyal Müdafaa Fonu

(1) 01.01.2006 tarihinden itibaren Azerbaycan’da sigortalı bireysel kayıt sistemine geçilmiştir. Söz konusu sayı, belirtilen tarihten itibaren sistemde kayıtlı sigortalı T.C. vatandaşı sayısı olup, halihazırda sigortalılıklarının devam edip etmediğine ilişkin kayıt bulunmamaktadır. Bir başka ifadeyle, Kurum (Sosyal Müdafaa Fonu) kayıtlı pasif TÜRK vatandaşlarının sayısını verememektedir. Aktif kayıtlar içerisinde Türkiye’ye dönenler veya halen çalışmayanlar da bulunmaktadır.

(2) Emekli sayısı

b. Sigorta Kolları İtibarıyla Ödenek Alanların Sayısı

2015

Sigorta kolları ve rejimleri	Yararlananların sayısı		Ortalama aylık Ödenek AZN	
	Genel	Türk	Genel	Türk
Bağımlı Çalışan	*1.295.900		176,03	
Yaşlılık			196,08	
Maluliyet				
Ölüm(Dul, Yetim)				

İşsizlik				
Bağımsız Çalışan/Serbest Meslek Sahibi				
Yaşlılık				
Maluliyet				
Ölüm(Dul, Yetim)				
İşsizlik				

Kaynak: A.C. Devlet Sosyal Müdafaa Fonu

* Ödenek alanlar arasında bağımlı ve bağımsız çalışan ayrımı yapılmamaktadır.

c. Sosyal Güvenlik Prim Oranları

Zorunlu Devlet Sosyal Sigortasında sigorta primi, çalışma ücreti (geliri) oranında yüzdeyle belirlenir ve sigortalının hesabına ödenilir. Çalışanların sigorta priminin %22'si işveren, %3'ü çalışan tarafından ödenmekte olup, işçi-işverenin ödedikleri prim miktarı toplamı %25'tir. Bu sigorta primi sadece uzun vadeli sigorta kolunu kapsamaktadır.

Sigorta Kolları	İşçi Payı	İşveren Payı	Devlet Katkısı	Toplam
Yaşlılık	%3	%22		%25
Maluliyet				
Ölüm(Dul, Yetim)				
Hastalık				
Meslek Hastalığı				
İşsizlik				
Analık				
İş Kazası				
Bakım Sigortası				

d. İşsizlik Ödeneği

Ödeneklerin ödenmesi süresi 12 aylık dönem içinde 26 takvim haftasından çok olamaz. İşsizlik ödeneğinin aylık asgari miktarı 55,0 AZN, maksimum miktar ülke geneli için ortalama aylık ücret miktarına eşittir (466 AZN).

e. İş Kazaları ve Meslek Hastalıklarına İlişkin Veriler

	2015		
	İş Kazası	Meslek Hastalığı	Toplam
Ülke Geneli	149 (49 ölü, 111 yaralı)	-	
Yabancı			

Türk			
-------------	--	--	--

Kaynak: A.C. Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanlığı

Not: Ölen ve yaralananların hepsi Azerbaycan vatandaşıdır

f. Aile Yardımları ile İlgili Sayısal Bilgiler ve Aile Yardımlarının Miktarı

Çocuk Parasından Yararlanan Çocuk ve Aile Sayısı ile Ödenen Miktarlar

2015

	Görev yapılan ülkedeki çocuklar için	Türkiye’de kalan çocuklar için
Çocuk Parası Alan Çocuk Sayısı	33.128	
Çocuk Parası Alan Aile Sayısı	18.351	
Ödenen Toplam Çocuk Parası		

Kaynak: A.C. Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanlığı

2015

	Çocuk parası alan anne sayısı	Çocuk parası alan çocuk sayısı	Bir çocuk için ödenen bir defalık yardım miktarı AZN
Yeni doğmuş çocuğa ödenen yardım	93441	100261	90

Kaynak: A.C. Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanlığı

g. Sosyal Yardımlar

2015

Sosyal Yardım Türü	Faydalanan Kişi Sayısı			Toplam Tutar - AZN
	Genel	Yabancı	Türk	
	Aile	Kişi		
	112662	492337	-	-
				196.958.900

--	--	--	--	--

Kaynak: A.C. Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanlığı

Sosyal Yardımlar

Azerbaycan Cumhuriyeti Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanlığınca ödenen prim karşılığı olmayan sosyal yardımların türü ve miktarı aşağıda belirtilmiştir:

Aylık yardımlar:

- Yaşa göre yardım 60 AZN

- Malullük yardımı:

I derece malullere 67 AZN

II derece malullere 50 AZN

III derece malullere 43 AZN

- Savaş malullerine yardım

I derece malullere 83 AZN

II derece malullere 66 AZN

III derece malullere 60 AZN

- Askeri görev malullerine yardım

I derece malullere 77 AZN

II derece malullere 66 AZN

III derece malullere 50 AZN

- Sağlık imkanları kısıtlı 18 yaşından küçük çocuklara yardım 67 AZN

- Aile reisini kaybetmeye göre yardım 55 AZN

- Velilerini kaybetmiş ve veli himayesinden mahrum kalmış çocukların kayyumlarına: 50 AZN

- Bir yaşından küçük çocuğu olan düşük gelirli ailelere: 45 AZN

- Şehit çocuklarına:	17 AZN
- Savaş gazileri ve malulleri ile Çernobil kazası malullerinin çocuklarına:	12 AZN
- 5'ten çok çocuğu olan kadınlara her çocuk başına	30 AZN

Bir defalık yardımlar:

- Doğum yardımı	90 AZN
- Defin yardımı	120 AZN
- Radyasyon kazazedelerine yıllık tedavi yardımı	195 AZN

2.8.4. GENEL VE MESLEKİ EĞİTİM

2.8.4.1. Önemli Olaylar ve Gelişmeler

Azerbaycan'da eğitim sistemi milli, manevi ve beşeri değerlere dayanmakta ve Bologna sürecinde yakından iştirak etmekle uluslararası eğitim sistemine entegrasyon yolu ile gelişmektedir. Yapılan reformlarla eğitim düzeyi her yıl daha da artmaktadır.

2015-2016 eğitim yılı başında 4439 devlet ve 23 özel okulda 1,4 milyon öğrenci eğitim görmüştür. 2015-2016 eğitim yılı başında ülkede faaliyet gösteren 61 ihtisas lisesinde 56427 öğrenci eğitim almıştır.

41 devlet ve 13 özel yüksek öğrenim müessesesinde 161234 kişi eğitim görmüştür. 2015 yılında yüksek öğrenim müesseselerini 33,6 bin kişi kazanmıştır. Üniversitelerde yerli öğrencilerin yanı sıra 60 ülkeden 3932 yabancı öğrenci de eğitim görmektedir. Yabancı öğrencilerde çoğunluk Türkiye, İran, Rusya, Gürcistan, Türkmenistan, Irak ve Çin öğrencilerindedir.

2015-2016 eğitim yılı başında devlet burslusu olarak yurtdışında yüksek öğrenim gören Azerbaycanlı öğrenci sayısı 2998 olmuştur.

Kaynak: A.C. Devlet İstatistik Komitesi

2.8.4.2. Sayısal Veriler

Okula Devam Eden Türk Çocuklarının Sayısı ve Devam Ettikleri Okullara Göre Dağılımı

2015-2016

T.C. Bakü Büyükelçiliği Eğitim Müşavirliği Sorumluluğu Altında Faaliyet Gösteren Resmi Eğitim Kurumları

	Türk Öğr.	Azeri Öğr.	Toplam
Bakü Türk İlkokulu	730	-	730
Bakü Türk Ortaokulu	408	3	411
Bakü Türk Anadolu Lisesi	231	231	462
Türkiye Türkçesi Eğitim Öğretim Merkezi (TÖMER)		311	311
Toplam	1369	545	1914

Vakıflara Bağlı Olarak Faaliyet Gösteren Eğitim Kurumları:

	Türk Öğr.	Azeri Öğr.	Toplam
Türkiye Diyanet Vakfı Bakü Türk Lisesi	--	868	868
Türk Dünyası Araştırma Vakfı Bakü Atatürk Lisesi	13 20	583 504	596 524
Türk Dünyası Araştırma Vakfı İşletme Fakültesi			
Toplam	33	1955	1988

Kaynak: T.C. Bakü Büyükelçiliği Eğitim Müşavirliği

Yüksek Öğrenime Devam Eden Türk Öğrenci Sayısı

Azerbaycan Üniversitelerine Kayıtlı Türk Öğrenciler

Sıra	ÜNİVERSİTENİN ADI	Öğrenci Sayısı
1	Az.Agrar Üniversitesi	1

2	Az.Beden Terbiyesi Ve İdman Akademisi	3
3	Az.Ressamlık Akademisi	9
4	Bakü Devlet Üniversitesi	314
5	Bakü Müzik Akademisi	16
6	Diller Üniversitesi	18
7	Gence Devlet Üniversitesi	2
8	Hazar Üniversitesi	0
9	İktisat Üniversitesi	106
10	Kafkas Üniversitesi	166
11	Medeniyet Ve İncenanat Üniversitesi	20
12	Mimarlık Ve İnşaat Üniversitesi	497
13	Az.Devlet Neft Ve Sanayi Üniversitesi	23
14	Pedagoji Üniversitesi	200
15	Slavyan Üniversitesi	30
16	Sumgayıt Devlet Üniversitesi	24
17	Tahsil Problemleri Enstitüsü	2
18	Teknik Üniversitesi	48
19	Tıp Üniversitesi	392
20	Odlar Yurdu Üniversitesi	1
	TOPLAM	1872

Azerbaycan'da Öğrenim Gören Özel Öğrencilerin Sayısı

Cinsiyeti	Lisans			Master			Doktora			Tıp Uz.	Toplam			Toplam
	Fen	Sosyal	Top.	Fen	Sosyal	Top.	Fen	Sosyal	Top.	Fen	Fen	Sosyal		
E	871	577	1448	13	21	34	2	22	24	3	889	620	1509	
K	161	194	355	3	3	6	0	2	2	0	164	199	363	
Toplam	1032	771	1803	16	24	40	2	24	26	3	1053	819	1872	

2.8.5. İŞGÜCÜ GÖÇÜ VE UYUM

2.8.5.1. Mevzuat Değişikliği ve Önemli Yargı Kararları

Kayıt Altına Alınma İşlemine İlişkin Değişiklik

A.C. Göç Kanununda yapılan değişikliğe göre, 01.04.2015 tarihinden itibaren yabancıların ve vatandaşlığı olmayan kişilerin bulunulan adreste kayıt altına alınma işlemlerinin postanelerden yapılması kaldırılmıştır. Yabancılar ve vatandaşlığı olmayan kişiler söz konusu kayıt için A.C. Devlet Migrasiya (Göç) Hizmetinin www.migration.gov.az sitesine girmekle elektronik şekilde veya kurumun bölge idarelerine başvurarak kayıt yaptıracaklardır. Kayıt işlemleri için harç alınmamaktadır. Bilgi için (0099412) 919 numaralı çağrı merkezine başvurulabilmektedir.

A.C. Kamusal Suçlar Kanununda değişiklik

A.C. Cumhurbaşkanınca imzalanarak 22.10.2015 tarihinde yayınlanan “A.C. Kamusal Suçlar Kanununda değişiklik yapılmasına ilişkin Kanun” ile söz konusu Kanunun;

“... yabancılar, Azerbaycan’da yasal oturma kurallarını ihlal ettiğinde veya haklarında alınmış sınır dışı kararından kaçındığında ilgili merci yetkililerince tutuklanır...” maddesi,

“... yabancılar, Azerbaycan’da yasal oturma kurallarını ihlal ettiğinde veya haklarında alınmış sınır dışı kararından saptığında veya böyle sapmaya ihtimal vermeye yeterli esaslar olduğunda ilgili merci (A.C. Devlet Migrasiya (Göç) Hizmeti) yetkililerince tutuklanır, A.C. Göç Kanununu ile belirlenmiş şekil ve sürede yabancıların barınma merkezlerine yerleştirilir...” şeklinde değiştirilmiştir.

Azerbaycan’dan Çıkış Yasaklarına İlişkin Mevzuat Değişikliği

A.C. Cumhurbaşkanı’na 20 Ekim 2015 tarihinde onaylanan “**A.C. Migrasiya (Göç) Kanununda Değişiklik Yapılmasına ilişkin A.C. Kanunu**” 07 Aralık 2015 tarihinde imzalanan A.C. Cumhurbaşkanı Kararıyla yürürlüğe girmiştir.

Azerbaycan vatandaşları ve yabancıların Azerbaycan’dan çıkışının geçici yasaklanmasına ilişkin hususlarda değişiklik yapılarak; mahkeme kararları, emirleri ve vergi kurumlarının

para taleplerinin ödenmesi ile ilgili idari kararlarla verilmiş icra belgesinin gönüllü icra için belirlenmiş sürede mazeretsiz olarak yerine getirilmemesi durumunda, haklarında geçici olarak yurtdışına çıkış yasağı getirilmesine ilişkin mahkeme kararı olduğunda, yasağın kaldırılmasına ilişkin karar kabul edilene kadar çıkış yasağı getirilebilecektir.

Ayrıca, vergi mükellefi (Azerbaycan vatandaşları ve yabancılar) vergi yükümlülüğünü A.C. Vergi Kanunu ile belirlenmiş sürede yerine getirmediğinde, hesaplanmış vergi borçları ve faizleri, uygulanmış mali cezalarını devlet bütçesine ödememesi sebebiyle haklarında geçici olarak yurtdışına çıkış yasağı getirilmesine ilişkin mahkeme kararı olduğunda, yasağın kaldırılmasına ilişkin karar kabul edilene kadar çıkış yasağı getirilebilmektedir.

2.8.5.2. Sayısal Veriler

A.C. Devlet Migrasiya (Göç) Hizmetinden alınan T.C. vatandaşlarına ait 2015 yılı istatistikî veriler

T.C. Vatandaşı	2014	2015
İkamet yeri kaydı yaptırılan	97.977	58.510
Daimi (5 yıllık) oturma izni verilen	160	164
Geçici bulunma süresi uzatılan	109	111
Geçici oturma izni verilen	15.027	14.178
Çalışma izni verilen	4.059	3.844
Çalışma izni süresi uzatılan	1.964	2.294
T.C. Vatandaşı	2014	2015
Oturumları resmileştirilen (süre ihlali yapanlar için)	876	531
Ülkeyi 48 saat içinde terk etme kararı verilen	6.309	4.026
Sınır dışı ve ülkeye giriş yasağı kararı verilen	816	810

Kaynak: A.C. Devlet Migrasiya (Göç) Hizmeti

01.01.2016 tarihi itibariyle geçerli geçici ve daimi oturma izni olan vatandaşlarımız

Yaş Grubu	Geçici Oturum		Daimi Oturum		Toplam
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	
0-15	572	563	43	28	1206
16-25	1442	469	3	5	1919
26-55	5865	981	756	51	7653
55 Yaş Üzeri	384	34	72	1	491
Toplam	8263	2047	874	85	
Genel Toplam	10310		959		11269

Kaynak: A.C. Devlet Migrasiya (Göç) Hizmeti

Azerbaycan Uyruğuna Geçen Vatandaşlarımızın Yıllar İtibariyle Sayısı

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
2	2	-	-	1	-	-	-

Kaynak: A.C. Devlet Migrasiya (Göç) Hizmeti

2.9. SUUDİ ARABİSTAN

2.9.1. DEMOGRAFİK BİLGİLER

Genel, Yabancı ve Türk Nüfus

14.12.2014 tarihi itibarıyla

Cinsiyet	Genel	Yabancı	Türk*
Erkek	17.266.325	6.867.332	47.112
Kadın	13.504.050	3.200.507	14.404
Toplam	30.770.375	10.067.839	61,516

Kaynak: SAMA (Suudi Arabistan Merkez Bankası) 51. Raporu, Tablo: 2.10

*Sadece Türk vatandaşı olanlar

Vatandaşlarımızın Cinsiyetlerine ve Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Vatandaşlarımızın cinsiyetlerine göre dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Yaş gruplarına ve çifte vatandaşlara ilişkin bilgi bulunmamaktadır.

14.12.2014 tarihi itibarıyla

Erkek		Kadın		Toplam
Türk Vat.	Çifte Vat.	Türk Vat.	Çifte Vat.	
47.112		14.404		61,516

Kaynak: T.C. Riyad Büyükelçiliği

Vatandaşlarımıza Bölgelere Göre Dağılımı

14.12.2014 tarihi itibarıyla

Bölge	Erkek		Kadın		Toplam
	Türk Vat.	Çifte Vat.	Türk Vat.	Çifte Vat.	
Riyad	16.619		4.343		20.962
Mekke	11.474		4.889		16.363
Doğu	6.104		838		6.942
Medine	4.417		2.182		6.599
Asir	2.723		578		3.301
Tebuk	1.896		964		2.860

Kassim	1.396		254		1.650
Hail	538		66		604
Nejran	486		96		582
Jouf	451		54		505
Jeza	446		51		497
Al Baha	286		43		329
Kuzey Sınırı	276		46		322
TOPLAM	47.112		14.404		61.516

Kaynak: T.C. Riyad Büyükelçiliği

Suudi Arabistan'daki Yabancılara İlişkin Sayısal Veriler

31.12.2014 tarihi itibarıyla

Ülkeler	Sayı
Türkiye	61.516
Hindistan	2.000.000
Pakistan	1.500.000
Bangladeş	1.400.000
Mısır	1.300.000
Filipinler	1.000.000
Yemen	500.000
Endonezya	300.000
Sudan	250.000
Ürdün	150.000
Srilanka	150.000
Diğer	1.561.323
Yabancı Toplam	10.172.839

Kaynak: life-in-saudi-arabia.blogspot.com

Suudi Arabistan'a Gelen ve Ayrılan Türk Sayısı

Suudi Arabistan'da ülkeye gelen ve ayrılan vatandaşlarımızın tam olarak sayısını tespit etmek mümkün olmamaktadır.

2.8.5.3. Doğan, Ölen ve Evlenen Vatandaşlarımızın Sayısı

Rapor Yılı	Doğan	Ölen	Evlenen
2015	189	17	64

Kaynak: Riyad Büyükelçiliği Konsolosluk ile Cidde Başkonsolosluğu kayıtları

Yukarıda belirtilen ölen vatandaşlarımızın sayısı, ülkede mukim vatandaşlarımıza aittir. Bu rakamın dışında, 132 vatandaşımız ise, hac ve umre ibadeti sırasında hayatını kaybetmiştir.

2.9.2. ÇALIŞMA VE İSTİHDAM

2.9.2.1. Kaydedilen Gelişmeler ve Mevzuat Değişiklikleri

24.02.2015 (05.05.1436H) tarihli ve M/46 sayılı Kraliyet Kararı ile Suudi Arabistan İş Kanunu'nda 38 adet değişiklik yapılmıştır. Bu değişiklikler, 18 Ekim 2015 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Yapılan değişikliklerin temel amacı, işgücünün Suudileştirilmesini desteklemektir.

Yapılan 38 değişiklikten bazıları nispeten önemsizdir. En önemli değişikliklerden bazıları şunlardır:

- İş Kanunu'nun ihlal edilmesinden dolayı, 100.000 SAR dan başlayan ve işin tamamen kapatılmasına kadar varan yeni cezalar,
- 50 ve daha fazla işçi çalıştıran şirketlerdeki Suudi işgücünün yıllık asgari eğitim gereksiniminin %6 dan %12 ye artırılması,
- Azami deneme süresinin 90 günden 180 güne yükseltilmesi,
- Suudi işçiler için azami belirli süreli sözleşmeyle çalışma süresinin en az 4 yıl veya 3 sözleşme dönemiyle sınırlandırılması,
- 80. Maddedeki izinsiz işe gelmeme süresinin yılda toplam 20 ve aralıksız 10 günden, yılda toplam 30 ve aralıksız 15 güne yükseltilmesi,
- İş akdinin feshinin haber verilmesi süresinin, belirsiz süreli sözleşmelerde ücreti aylık ödenenler için 30 günden 60 güne, saat başı ödeme yapılanlar için ise 15 günden 30 güne çıkarılması,

- 5 saatlik çalışmadan sonraki dinlenme süresinin en az 30 olması ve işçilerin günde 12 saatten fazla iş sahasında kalmasına izin verilmemesi,
- Kısa süreli izinlerin aşağıdaki gibi artırılması:
Evlilik izninin 3 günden 5 güne,
Babalık izninin 1 günden 3 güne çıkarılması,
Ölüm izninin 3 günden 5 güne çıkarılması,
Yeni annelere 4 hafta ilave ücretsiz annelik izni verilmesi,
Eşi vefat eden müslüman bayan işçilere (iddet müddeti kadar) 4 ay 10 gün izin verilmesi,
Eşi vefat eden müslüman olmayan bayan işçilere 15 gün izin verilmesi.

2.9.2.2. Sayısal Veriler

Toplam Çalışan Sayıları

31.12.2014 tarihi itibariyle

	Erkek	Kadın	Toplam
Genel	10.192.208	1.069.879	11.262.087
Yabancı	8.337.677	205.849	8.543.526
Türk	39.600		39.600

Kaynak: Kaynak: SAMA (Suudi Arabistan Merkez Bankası) 51. Raporu, Tablo: 2.10

Çalışan Türklerin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

31.12.2014 tarihi itibariyle

Yaş Grubu	Erkek	Kadın	Toplam
16-25	3.000		3.000
26-50	30.000		30.000
51-64	5.500		5.500
65+	100		100
Genel Toplam	38.600		38.600

Kaynak: Riyad Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği tahminleri.

2.9.2.1.1. Çalışan Türklerin İşkollarına Göre Dağılımı

31.12.2014 tarihi itibariyle

İşkolu Adı	Çalışan Sayısı
Avcılık, balıkçılık, tarım ve ormancılık	100
Gıda sektörü	15.000
Ticaret, oto tamirciliği	5.000
Madencilik ve taş ocakları	100
Eğitim, öğretim	500
İmalat Sanayii	300
Berberlik	3.000
İnşaat	14.000
Genel işler	1.400
Toplam	39.400

Kaynak: Riyad Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği tahminleri.

Bağımsız Çalışan Türklerle İlgili Bilgiler

Suudi Arabistan İş Kanununun 39. Maddesinin 2. Fıkrası yabancıların kendi hesaplarına çalışmasını yasaklamaktadır. Bu yasak hem çalışan, hem de yabancıların işvereni (kefili olan kişi ya da firma) için geçerlidir.

Ancak SA'da çalışan vatandaşlarımızın çoğunluğu, berberlik, oto tamirciliği, aşçılık, garsonluk ve inşaat işlerinde çalışmaktadırlar. Yine birçok yabancıların yaptığı gibi vatandaşlarımız da kefilleri (işverenleri) ile anlaşmakta, kefile aylık hangi miktar üzerinde anlaşma sağlanmışsa o kadar para verdikten sonra, kar da etse, zarar da etse işletmenin tüm sorumluluğunu üstlenmektedirler. Bu durum genelde iyi işlese de, özellikle karşılıklı hesaplarda anlaşılabilen hallerde sorunlara neden olmaktadır. Kanunen yasak olan bir fiil gerçekleştiğinden bu tür anlaşmazlıklar genellikle yabancıların aleyhine sonuçlanmaktadır. SA Çalışma Bakanlığı'nın yaptığı çalışmalarda, bu tür işletmelerin ülke vatandaşları tarafından çalıştırılmasının teşvik edildiği gözlenmektedir.

Son zamanlarda sayıları az da olsa, yabancı yatırımcı imkanlarından yararlanarak işletme çalıştıran vatandaşlarımız da bulunmaktadır. Ancak gerek yukarıda belirtildiği şekilde,

gerekse yabancı yatırımcı statüsünde bağımsız çalışan vatandaşlarımızın ve firmaların sayısı tam olarak bilinmemekte, toplam çalışanlar içinde % 25 veya 30 gibi bir oranda oldukları tahmin edilmektedir.

Türkiye Kaynaklı Yurt Dışı Yatırım ve Müteahhitlik Hizmetleri Kapsamında Türk İşgücü İstihdamı

SA Hükümeti'nin 10 Nisan 2000 tarihinde kabul ettiği Yabancı Sermaye Yatırım Yasası ile yabancıların SA dışından temin edecekleri sermaye ile SA'da, bir Suudlu kefile ihtiyaç duymadan, kendi adlarına iş kurabilecekleri öngörülmüştür. Söz konusu yasaya göre, tarım alanında asgari yatırım sermayesi 25 milyon SAR, sanayi alanında 5 milyon SAR ve diğer yatırım faaliyetlerinde 2 milyon SAR olarak belirlenmiştir.

Suudi Arabistan, Türk müteahhitlerin Körfez ülkeleri arasında Katar'dan sonra ikinci, dünya genelinde ise yedinci sırada en çok iş aldıkları ülke konumundadır. Türk müteahhitlik firmaları bugüne kadar Suudi Arabistan'da 100'den fazla projeyi üstlenmişlerdir. Türk firmalarının S.Arabistan'da üstlendikleri projelerin tutarı, 2015 Mart ayı sonu itibariyle toplam 14.9 milyar dolara ulaşmıştır. Müteahhitlerimiz 2015 yılının ilk üç ayında S.Arabistan'da yaklaşık 500 milyon dolar tutarında yeni iş almışlardır.

Kaynak: Riyad Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği

Asgari ve Ortalama Aylık Ücretler

Özel Sektörde Faaliyet Alanlarına Göre Ortalama Ücretler

31.12.2014 tarihi itibariyle

İşkolu	Suudlu		Yabancı		Genel Toplam
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	
Tarım, Orman, Kara ve Balık Avcılığı	4124	3017	754	1017	1029
Madencilik, Petrol, Gaz ve Kıymetli	13289	13700	4765	5381	12203

Taş Çıkarma					
Dönüşüm Sanayileri	6100	3082	1371	896	2778
Elektrik, Gaz ve Su	9299	5086	4614	6774	8633
İnşaat ve Bina	3806	2974	1005	661	1558
Toptan ve Perakende Ticaret	4162	3166	1174	1660	2026
Taşıma, Depolama ve Ulaşım	7313	3181	1095	6249	3336
Mal, Sigorta, Emlak ve Yapım Hizmetleri	9124	5987	3156	2910	6428
Bireysel, Toplumsal ve Kitle Hizmetleri	4645	3627	1405	2279	2592
TOPLAM	5557	3374	1149	1815	2311

Kaynak: SA Çalışma Bakanlığı 2014 Yılı İstatistikleri, Sayfa: 143

Toplu İş Uyuşmazlıkları ve Toplu İş Sözleşmeleri ile İlgili Sayısal Veriler

SA'da sendika ve meslek örgütü gibi örgütler bulunmamaktadır. Ancak işverenlerin örgütlendiği ticaret odaları vardır. Yöneticileri seçimle işbaşına gelirler. İş uyuşmazlıkları önce Mekteb al-Amel denilen çalışma bürolarına iletilmektedir. Burada uzlaşma sağlanamazsa, sırasıyla İşçi Uyuşmazlıklarını Gidermek İçin İptidai Komisyonlar ve İşçi Uyuşmazlıklarını Gidermek İçin Yüksek Kurullar'a havale edilmektedir.

Mekteb al-Amel’de tarafların rızası ile sonuçlanan uyuşmazlıklar:

Yıl	Uyuşmazlık	İş Kazaları	Diğer
2014	58.408	1.686	508

Kaynak: SA Çalışma Bakanlığı 2014 Yılı İstatistikleri, Sayfa: 127

İptidai Komisyonlarda sonuçlandırılan uyuşmazlıklar:

Yıl	Uyuşmazlık
2014	21.498

Kaynak: SA Çalışma Bakanlığı 2014 Yılı İstatistikleri, Sayfa: 128

Yüksek Kurullarda sonuçlandırılan uyuşmazlıklar:

Yıl	Uyuşmazlık
2014	5.107

Kaynak: SA Çalışma Bakanlığı 2014 Yılı İstatistikleri, Sayfa: 129

SA’da, sendika kurmak, grev, lokavt gibi eylemlerde bulunmak yasaktır ve bireysel iş sözleşmelerinin dışında toplu iş sözleşmesi yapılmamaktadır.

İşsiz Sayısı ve İşsizlik Oranları

31.12.2014 tarihi itibarıyla

	Erkek		Kadın		Toplam	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Genel	258.880	39,7	392.425	60,3	651.305	11,7

Kaynak: SA Çalışma Bakanlığı 2014 Yılı İstatistikleri, Sayfa: 51

İşsiz Vatandaşlarımızın Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Suudi Arabistan’da uygulanmakta olan Kefalet Sistemi işsiz yabancıların ülkede kalmalarına imkan tanımamaktadır. İşi biten yabancıların ülkesine dönüş işlemleri işveren tarafından yaptırılmakta, dolayısıyla iş bitiminde, ya da işveren tarafından işe son verilmesi durumunda yabancı kendi ülkesine dönmek zorunda bırakılmaktadır. Ayrıca işverene/işyerlerine işin durumuna göre yabancı çalıştırma kontenjanı (kotası) verildiğinden yabancıların ülkesine dönüşü sağlanmadığı sürece yerine yeni yabancı işçi istihdam edilememektedir. Bu yüzden yukarıdaki verilere göre değerlendirildiğinde çalışan yabancı sayısı yerli sayısından fazla olduğu halde, işsiz yabancı sayısı işsiz yerli sayısından azdır.

İşsiz sayısına dahil olan yabancıların çoğunluğunu, işvereni (kefili) ile sorunu olan, hukuki anlaşmazlıktan dolayı mahkeme süreci devam eden, ya da işyerinden ayrılarak gününbirlik işlerde çalışanların teşkil ettiği tahmin edilmektedir. Bu bağlamda vatandaşlarımız arasında da işsizlik yok denecek kadar azdır.

2.9.3. SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIMLAR

2.1.3.1. Kaydedilen Gelişmeler ve Mevzuat Değişiklikleri

S. Arabistan ile ülkemiz ya da başka bir ülke arasında sosyal güvenlik anlaşması bulunmamaktadır. Ayrıca, bu ülkedeki diğer bütün yabancılar gibi, vatandaşlarımız da yaşlılık, maluliyet ve ölüm sigortaları bakımından S. Arabistan Sosyal Sigorta Yasası kapsamı dışındadır. İş kazası ve meslek hastalığı dışında bir sebeple sürekli iş göremez durumuna düşenlerin hak edebilecekleri bir yardım bulunmadığı gibi buradaki hizmet süresine dayanarak kısmi de olsa bir yaşlılık aylığı talep edilememektedir.

Suudi Arabistan'da 11.03.1987 tarihinde çıkarılan Kraliyet Kararı gereğince tüm yabancılar sosyal güvenlik sisteminin dışına çıkarıldığından, Türk vatandaşları için de uzun vadeli sigorta kollarına sigorta primi ödenmemektedir. Kısa vadeli sigorta kolları için toplam yabancıların içinde kaç vatandaşımız adına prim ödendiğinin tespiti mümkün olmamaktadır.

2.1.3.2. Sayısal Veriler

Sosyal Sigortalar

Sosyal Sigorta Prim Oranları

31.12.2015tarihi itibariyle

Sigorta Kolları	İşçi Payı	İşveren Payı	Devlet Katkısı	Toplam
Uzun Vadeli	% 9	% 9	0	% 18
Kısa Vadeli	0	% 2	0	% 2
Toplam Prim Oranı	9	11	0	20

Kaynak: Sosyal Sigortalar Kanunu, Madde: 18

Sosyal Sigorta Kolları İtibariyle Aylık/Ödenek Alanların Sayısı

31.12.2014tarihi itibariyle

Sigorta Kolları	Yararlananların Sayısı		Toplam Ödenek Miktarı (Ülke Para Birimi)	
	Genel	Türk	Genel	Türk
Yaşlılık	132.242		13.156.600.284	
Maluliyet	11.543		475.374.026	
Geride Kalanlar (Dul/Yetim)	158.008		1.820.364.127	
Evlilik Yardımı	3.875		55.516.827	
Ölüm Yardımı	13.871		32.555.461	
Bir Defalık Ödeme			183.096.334	
Toplam	319.539		15.723.507.059	

Kaynak: GOSI 2015 Yıllık Raporu, Sayfa:31

Türkiye’de İkamet Eden Vatandaşlarımıza Yapılan Sosyal Sigorta Ödemeleri

Yukarıda belirtildiği üzere, tüm yabancılar gibi vatandaşlarımız da 11.03.1987 tarihli Kraliyet Kararı ile sosyal güvenlik kapsamının dışına çıkarıldıklarından Türkiye’de ikamet eden vatandaşlarımıza kısa vadeli sigorta kollarına ilişkin ödemeler dışında herhangi bir ödeme yapılmamaktadır.

Suudi Arabistan’da çalıştığı sırada iş kazası sonucu malül kalanların kendilerine ve vefat edenlerin hak sahiplerine önceden kalma uygulamalar çerçevesinde aylık ödemesi yapılmaktadır. Ancak bu vatandaşlarımızın sayısı ve almış oldukları aylıklar konusunda Müşavirliğimizde herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Yukarıdaki tabloların incelenmesinden anlaşılacağı üzere Sosyal Sigortalar Kurumu da bu şekilde ödeme yaptığı kişileri uyuğuna göre belirtmediğinden Türk vatandaşlarının sayısı tespit edilememektedir.

Son yıllarda iş kazası sonucu malül kalanların kendilerine ya da vefat edenlerin hak sahiplerine genellikle toptan ödeme yapıldığı müşahede edilmektedir.

İş Kazaları ve Meslek Hastalıklarına İlişkin Sayısal Veriler

31.12.2015tarihi itibariyle

	İş Kazası	Meslek Hastalığı	Toplam
Suudi	3.082	Bilinmiyor	3.082
Yabancı	64.005	Bilinmiyor	64.005
Türk	Bilinmiyor	Bilinmiyor	Bilinmiyor

Kaynak: GOSI 2015 Yıllık Raporu, Sayfa: 92

Aile Yardımları

Çocuk Parası Miktarları

Suudi Arabistan’da yetimler ile tutuklu ve hükümlülerin çocuklarının dışında çocuk parası ödemesi yapılmamaktadır.

Diğer Aile Yardımları

Suudi Arabistan’da aile yardımı (çocuk parası) ödemesi bulunmamaktadır. Ancak ilk, orta ve lise eğitiminde okul kitapları bedava dağıtılmakta, üniversite eğitiminde de, sosyal bilimler alanında tahsil görenler için aylık 890 SAR, fen bilimleri alanında tahsil görenler için ise 1000 SAR yardım yapılmaktadır.

Suudi Arabistan’da sosyal yardım hizmetleri Sosyal Güvenlik Kurumu, Sosyal İşler Bakanlığı ve 300’ü aşkın hayır cemiyeti tarafından gerçekleştirilmektedir. Genel olarak, duruma göre yardım uygulaması yapıldığından periyodik ödemeler ve ortalama miktarların tespiti imkanı bulunmamaktadır. Ancak Sosyal İşler Bakanlığı tarafından Alternatif Koruma adı altında uygulanan, kimsesiz ve bakıma muhtaç çocukları topluma kazandırma (aile edindirmeye yönelik) programları çerçevesinde, uygun bir sosyal bakım merkezine yerleştirme ya da bu çocukların bakımını istekli olarak üstlenmeyi arzulayan ailelere :

- 0 - 6 yaş arası çocuklar için aylık 2000.-SAR
- 6 yaş ve yukarısı için aylık 3000.- SAR
- Bakımı üstlenen aileye, bakım süresi sonunda her çocuk için 20000.- SAR

nakdi yardım yapılmaktadır.

Primsiz Nitelikteki Özel Nakdi Yardımlar

Primsiz nitelikteki özel nakdi yardımlara ilişkin veriye ulaşılamamıştır.

2.1.3.2.1. İşyeri/İşkolu/İlave Emeklilik Aylığı

Ülkede uygulanan sigorta kolları:

• Maaşlar Kolu:

Sadece Suudlu vatandaşlara uygulanır. Prim ödeme oranları ücretin %18'i olup, bu oranların %9'u işverenden, %9'u da işçiden kesilmektedir. Bu kolun sunduğu hizmetler :

- Emeklilik maaşı
- Mesleki olmayan iş göremezlik maaşı
- Dul – Yetim maaşı
- 60 yaş öncesi maaş
- Emeklilik süresini doldurmayanlara hak kazanma yardımı
- Emekli maaşı alıp yeniden işe başlama hükmü
- Toptan ödeme tazminatı
- Evlilik yardımı

• İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları Kolu:

İş Kazalarına maruz kalanlara uygulanır. Suudlu ve yabancılar arasında bir ayırım yapılmamaktadır. İş kazası geçirenlere ve meslek hastalığına maruz kalanlara yapılan yardımlar:

- Sağlık yardımı
- Para (nakdi) yardımı
- Sürekli iş göremezlik yardımı

- Süreklilik kısmi iş göremezlik yardımı
- Ölüm ve cenaze yardımı

- **İsteğe Bağlı Sigortalılık:**

1. Kendi nam ve hesabına hiç bir işverene bağlı olmaksızın çalışanları; hizmet alanında kendi hesaplarına yada ortaklaşa herhangi bir tarımsal, sanayi ve ticari alanlarda faaliyet gösteren zanaatkarları; ülke dışında çalışanlar ile Suudi çalışma mevzuatına tabi olmayıp uluslararası ve yabancı kurumlarda çalışanları kapsamaktadır.
2. İş mevzuatı uyarınca ilişkisi kesilenleri kapsamaktadır.

İsteğe bağlı emeklilik için 1-40 kadar gelir dilimi basamakları belirlenmiş olup iştirakçi tercih edeceği gelir dilimine göre aylık prim ödemekle yükümlüdür. Başka bir ifadeyle asgari aylık gelir dilimi 1200 SAR (1.dilim); en üst aylık gelir dilimi ise (40. dilim) 45.000 SAR olarak belirlenmiştir. İsteğe bağlı emeklilik için başvuruda bulunan kişi aylık gelirini hangi dilime göre seçerse seçtiği aylık gelirin %18'ini prim olarak ödemek zorundadır. Verilen hizmetler aşağıda belirtilmiştir.

- Emeklilik maaşı
- Erken emeklilik maaşı
- Mesleki olmayan iş göremezlik maaşı
- Dul - Yetim maaşı

Sosyal Yardımlar

Suudi Arabistan'da hayır kurumlarının dışında periyodik sosyal yardım veren kuruluş bulunmamaktadır. Hayır kurumlarının yaptığı yardımlar da, kendi imkanlarına ve kuruluş amaçlarına göre değişmektedir.

2.9.4. GENEL VE MESLEKİ EĞİTİM

2.9.4.1. Sayısal Veriler

Türk Okullarındaki Öğrencilerin Sayısı ve Dağılımı

2015-2016 Eğitim/Öğretim Yılı

Okul Türü	Türk	Yabancı	Toplam
Anasınıfı	254	12	266
İlkokul	1.866	90	1.956
Ortaokul	1.761	42	1.803
Lise	1.209	46	1.255
Meslek Lisesi	60	-	60
Genel Toplam	5.150	190	5.340

Kaynak: Riyad Eğitim Müşavirliği

Meslek Eğitimine Devam Edenlerin Sayısı

Suudi Arabistan'da yabancılara mesleki eğitim imkanı tanınmamaktadır. Yurtdışından işçi getirtme şartlarında işçinin mesleği çok önem arz etmektedir. İş Kanununda 3 aylık deneme süresi sadece işveren için tanınmış bir süredir ve bu süre içinde işçi istenilen işin gereğini yerine getirecek mahiyette değilse veya ibraz ettiği belgelerin gerçeği yansıtmaması halinde sözleşme süresi sona ermeden ülkesine gönderilebilir.

Çalışma Bakanlığı'nın yayınlamış olduğu istatistiklere göre mesleki eğitime ilişkin rakamlar aşağıda sunulmuştur:

Mesleki Eğitim	Katılanlar	Mezun Olanlar
Yurtdışı Lisans		-
Yurtdışı Yüksek Lisans	3	-
Yurtdışı Doktora	-	-
Alanında Mesleki Eğitim Görenler	1.502	1.502
S.A. da Mesleki Eğitim Görenler	525	525
S.A. Dışında Mesleki Eğitim Görenler	879	879
Toplam	2.909	2.906

Kaynak: SA Çalışma Bakanlığı 2014 Yılı İstatistikleri, Sayfa: 135

Yüksek Öğrenime Devam Eden Türk Öğrenci Sayısı

2015-2016 Eğitim/Öğretim Yılı

Eğitim Durumu	Öğrenci Sayısı
Ön Lisans	-
Lisans	39
Yüksek Lisans	1
Doktora	2

Kaynak: Riyad Eğitim Müşavirliği

2.9.5. GÖÇ VE UYUM

2.9.5.1. Kaydedilen Gelişmeler ve Mevzuat Değişiklikleri

SA'da yabancıların eşlerini ve çocuklarını ülkeye getirebilmeleri için eğitim ve gelir durumu birinci derecede göz önünde bulundurulmakta, bununla birlikte işverenin (kefilin) muvafakati istenmektedir.

Türk Derneklerine İlişkin Sayısal Bilgiler

31.12.2015 tarihi itibarıyla

Dernek Türü	Sayı
Üst Kuruluşlar/Federasyon/Konfederasyon	-
Dini Hizmet Amaçlı Dernekler	-
Sosyal ve Kültürel Amaçlı Dernekler	1
İşadamları Dernekleri	1
Spor Dernekleri	1
Diğerleri	-
Toplam	3

Kaynak: Riyad Büyükelçiliği

SA'da yabancıların örgütlenmesi yasaktır. Ancak resmi olmayan "Türkiye – Suudi Arabistan Çalışanları Birliği" adında bir örgüt faaliyet göstermektedir. Birlik sosyal paylaşım siteleri üzerinden üyeleri arasında haberleşmeyi yürütmekte, toplamış olduğu aidatlarla "İstiraha" adı

verilen bir mekan kiralararak bu mekanda, voleybol, tavlâ gibi turnuvalar düzenlemek suretiyle çeşitli etkinlikler gerçekleştirmekte ve bu yolla üyeleri arasındaki yardımlaşma ve dayanışmayı geliştirmeye çalışmaktadır. Birliğin 1000'den fazla kayıtlı üyesi olmakla birlikte düzenli aidat ödeyen 650 üyesinin olduğu yöneticileri tarafından ifade edilmektedir. Bu birliğin yanı sıra yine resmi olmayan ve iş adamlarından oluşan Türk İş Konseyi ile spor etkinlikleri düzenlemek üzere oluşturulmuş Türk Gücü adında iki örgüt daha faaliyet göstermektedir.

Genel ve Yerel Yönetimlere Katılım

Suudi Arabistan'da vatandaşlarımızın yerel ya da genel yönetime katılma imkanları bulunmamaktadır.

2.9.6. İKİLİ VE ÇOK TARAFLI ANLAŞMALAR/İKİLİ İLİŞKİLER

Ülkemiz ile Suudi Arabistan arasında 2015 yılı itibariyle işgücü anlaşması, sosyal güvenlik sözleşmesi, işbirliği anlaşması veya protokolü, Bakanlığımız görev alanına giren konularda yürütülen ikili veya çok taraflı ortak proje bulunmamaktadır.

Suudi Arabistan; Birleşmiş Milletler (BM), Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), Arap Çalışma Örgütü (AÇÖ) ve İslam İşbirliği Teşkilatı'na (İİT) üyedir. Bunlardan BM, ILO ve İİT, ülkemiz ve SA'nın ortaklaşa üye oldukları kuruluşlardır.

2.10. KAZAKİSTAN

2.10.1. DEMOGRAFİK BİLGİLER

Genel, Yabancı ve Türk Nüfus

31.12.2015 tarihi itibarıyla

Cinsiyet	Genel	Yabancı	Türk*
Toplam	17.670.600	-	15.000

Kaynak: Kazakistan İstatistik Kurumu

Büyükelçiliğimiz kayıtları ve Müşavirliğimiz tahmini

*Sadece Türk vatandaşı olanlar

Vatandaşlarımızın Eyaletlere/Bölgelere/İdari Yapılanmaya Göre Dağılımı

Kazakistan'daki vatandaşlarımızın % 55'i Almatı Başkonsolosluğumuz görev bölgesinde, % 5'i Aktau Başkonsolosluğumuz görev bölgesinde % 40'ı da Astana Büyükelçiliğimiz görev bölgesinde yaşamaktadır.

Kaynak: Büyükelçilik ve Konsolosluk Kayıtları, Müşavirliğimiz Tahmini.

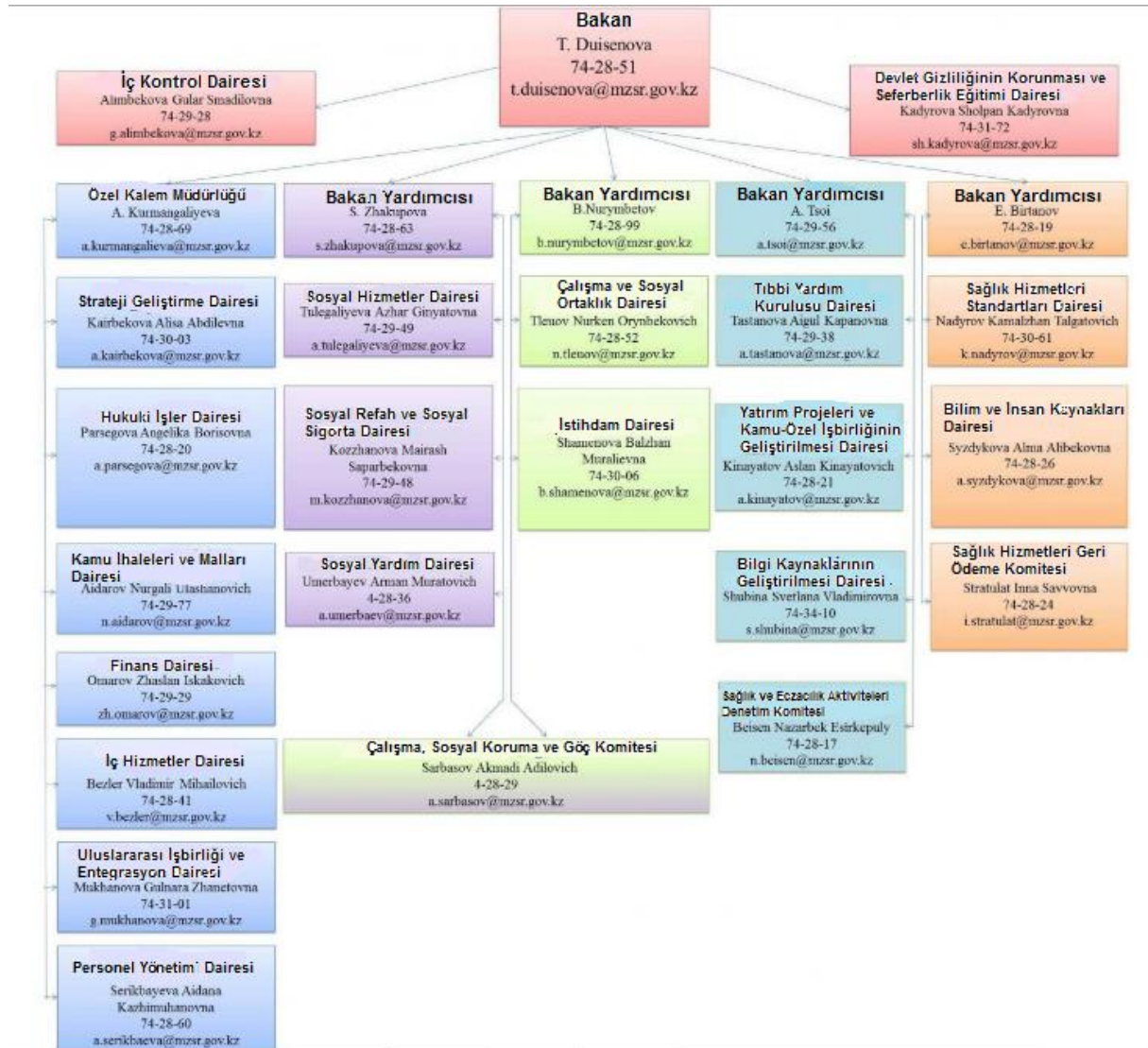
2.10.2. ÇALIŞMA HAYATI

Kazakistan Sağlık Hizmetleri ve Sosyal Kalkınma Bakanlığı'nın Kuruluşu³

Kazakistan Cumhuriyeti'nde Sağlık ve Sosyal Kalkınma Bakanlığı, Kazakistan Cumhurbaşkanlığının 6 Ağustos 2014 tarihli ve 875 sayılı kararnamesiyle kurulmuştur. "Kazakistan Cumhuriyeti'nin kamu yönetimi sisteminde yapılan reform" ile Kazakistan Sağlık Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Koruma Bakanlığı'nın fonksiyonları ve güçleri birleştirilmiştir. Duysenova Tamara Kasimovna, Sağlık Hizmetleri ve Sosyal Kalkınma Bakanı olarak atanmıştır.

Kaynak : ³ <https://www.mzsr.gov.kz/en/taxonomy/term/429>

İstihdam

Kazakistan'daki yabancı iş gücünün önemli bir kısmını Türk işgücü oluşturmaktadır. Kazakistan Çalışma ve Halkın Korunması Bakanlığı'nın verilerine göre 2015 yılında 32.363 yabancıya çalışma izni verilmiş olup, Türk işgücü Çin Halk Cumhuriyetinden sonra ikinci sırada yer almaktadır. Bu dönemde 4.844 vatandaşımıza çalışma izni verilmiştir.

Kalifiye Kazak işgücünün yetersiz olmasına rağmen, Kazak makamlarınca Kazak vatandaşlarına daha fazla istihdam sağlanması için yabancı işgücü kotası düşük tutulmaktadır.

Kaynak: ⁴ <https://www.mzsr.gov.kz/en/taxonomy/term/247>

Bu nedenle, Türk şirketleri ihtiyaç duydukları kalifiye Türk personeli serbestçe Türkiye'den getirememektedir. İşçi kotasının düşüklüğünün yanı sıra, Kazakistan'ın yabancılara uyguladığı "çalışma lisansı" alma şartları ve süreci hem işverenimiz hem de işçilerimiz için zaman ve maliyet açısından sıkıntı yaratmaktadır.

Diğer yandan, yerel işçi çalıştırma zorunluluğu işverenlerimiz için ek külfetler yaratmaktadır. Halihazırda her bir istihdam edilecek yabancı personele karşılık 10 Kazak vatandaş istihdam etme zorunluluğu bulunmaktadır

Yukarıda mezkur nedenlerle, işverenlerimiz istediği sayıda Türk işçi temin etmekte zorlanmakta, çalışma lisansı almak için aylarca bekleyen işçiler ise mağdur olmakta, bu süreç işçileri yasal olmayan yollarla çalışmaya itmekte, şirketlerimiz de yasadışı istihdama yönelebilmektedir.

2.10.2.1. Kaydedilen Gelişmeler ve Mevzuat Değişiklikleri

1 Ocak 2015 tarihli Kararla, 2014 yılında 19.966 Tenge olarak uygulanan asgari ücret 2015 yılı için 21.364 Tengeye yükseltilmiştir.

2.10.2.2. Sayısal Veriler

Toplam Çalışan Sayıları

	2013	2014	2015
İşgücü sayısı	9.041.300	8.962.000	9.074.900
İstihdam sayısı	8.570.600	8.510.100	8.623.800
Çalışan sayısı	5.949.700	6.109.700	6.294.900
Bağımsız çalışanlar	2.621.000	2.400.400	2.328.900

Kaynak: Kazakistan İstatistik Kurumu

Yabancı Çalışanlara İlişkin Veriler

31.12.2015 tarihi itibariyle

Ülkeler	Sayı
Çin Halk Cumhuriyeti	13.373
Türkiye	4.844
Ukrayna	1.620

Özbekistan	1.303
Hindistan	1.235
Diğer	9.988
Yabancı Toplam	32.363

Kaynak: Kazakistan İstatistik Kurumu

Kazakistan'daki yabancı iş gücünün önemli bir kısmını Türk işgücü oluşturmaktadır. Kazakistan Çalışma ve Halkın Korunması Bakanlığı'nın verilerine göre 2015 yılında 32.363 yabancıya çalışma izni verilmiş olup, Türk işgücü Çin Halk Cumhuriyetinden sonra ikinci sırada yer almaktadır. Bu dönemde 4.844 vatandaşımıza çalışma izni verilmiştir.

Çalışan Türklerin İşkollarına Göre Dağılımı

Bu konuda detaylı bilgi bulunmamakla beraber, Kazakistan'daki vatandaşlarımız ağırlıklı olarak, inşaat işleri, yapı malzemeleri imalat ve ticareti, küçük ve büyük işletmeler, otel ve turizm işkolları, ticaret ve marketing ile eğitim, finans ve hizmet sektörlerinde çalışmaktadır.

Bağımsız Çalışan Türklerle İlgili Bilgiler

Kazakistan'da yaklaşık 2.000 vatandaşımız bağımsız olarak çalışmaktadır. Kazakistan'da bağımsız çalışan vatandaşlarımız ağırlıklı olarak, inşaat işleri, yapı malzemeleri imalat ve ticareti, küçük ve büyük işletmeler, perakende, ticaret ve hizmet sektörlerinde faaliyet yürütmektedir.

Asgari ve Ortalama Aylık Ücretler

2015 yılı için (Tenge)

Asgari ücret (Aylık)	21.364
Ortalama aylık ücret	136.094

Kaynak: Kazakistan İstatistik Kurumu

İş kollarına göre aylık ortalama ücretler

	2015 yılı
	<i>tenge</i>
Toplam	136.094
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	76.853
Sanayi	185.699
Madencilik ve taş ocakçılığı	295.696
İmalat	148.668
Elektrik, gaz, buhar ve iklimleme beslemesi	135.562
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	86.408
İnşaat	166.993
Toptan ve perakende satış; motorlu taşıt ve motosiklet tamiri	128.576
Taşıma ve saklama	173.470
Konaklama ve yiyecek hizmetli faaliyetleri	124.179
Bilişim ve iletişim	199.728
Finans ve sigorta faaliyetleri	270.799
Gayrimenkul faaliyetleri	126.310
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	298.851
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	112.311
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	115.889
Eğitim	80.320
İnsan sağlığı ve sosyal çalışma faaliyetleri	96.165
Sanat, eğlence ve dinlenme	113.480
Diğer hizmet faaliyetleri	212.658

Kaynak: Kazakistan İstatistik Kurumu

İşsiz Sayısı ve İşsizlik Oranları

İşgücü Piyasasının Temel Göstergeleri

	2013	2014	2015
İşsiz sayısı	470.700	451.900	451.100

İşsizlik oranı, %	5,2	5,0	5,0
Genç işsizlik oranı (15-24 yaş) ¹⁾ , %	3,9	3,8	4,1
Genç işsizlik oranı (15-28 yaş) ²⁾ , %	5,5	4,2	4,3
Uzun süreli işsizlik oranı, %	2,5	2,4	2,4
Ortalama işsizlik süresi ³⁾ , Ay	7,4	7,3	6,7

Kaynak: Kazakistan İstatistik Kurumu

Türkiye Kaynaklı Yurt Dışı Yatırım ve Müteahhitlik Hizmetleri Kapsamında Türk İşgücü İstihdamı

Ülkemizin Kazakistan'daki Yatırımları

Kazakistan'da faaliyet gösteren Türk sermayeli firmalarımızın yatırım tutarı yaklaşık 2 milyar Dolar değerindedir. Mezkur firmalarımızda 555'i Türk, 14.471'i yerel olmak üzere toplam 15.026 kişiye istihdam sağlanmaktadır.

Yatırımlarımızın sektörel dağılımına bakıldığında; 520 milyon Dolarlık yatırımla “gıda, içecek ve tütün ürünleri” ilk sırada gelmekte olup, bunu 400 milyon Dolarlık yatırımla “gayrimenkul faaliyetleri” ve 246 milyonluk yatırımla “inşaat sektörü” takip etmektedir.

Kazakistan'ın Ülkemizdeki Yatırımları

Kazakistan Türkiye'ye gelen doğrudan yatırım girişlerinde 22. sıradadır. Kazakistan sermayeli yatırımların ülkemizdeki değeri 681 milyon Dolar seviyelerinde bulunmaktadır. Söz konusu değer 610 milyon Doları 2007 yılında Bank Turanalem'in (BTA Bank) Şekerbank'ın hisselerinin %34'ünü almasından kaynaklanmaktadır.

Kazakistan'da Türk Müteahhitlik Sektörünün Durumu

Kazakistan'da müteahhitlik sektöründe geçmişten günümüze Türk firmalarının emeği büyüktür. Astana şehrinin % 75'i Türk firmalarınca inşa edilmiştir. Kazakistan'da Türk müteahhitlik firmalarınca 1990'lardan 2015 yılı sonuna kadar yaklaşık 21 milyar Dolar

tutarında 475 adet proje gerçekleştirilmiştir. 2015 yılında Türk müteahhitlik firmalarınca 808.449.211 Dolar tutarında 13 proje üstlenilmiştir.

Başkent olduktan sonra yoğun inşaat faaliyetleri yürütülen Astana kentindeki projelerin yaklaşık % 75'i Türk müteahhitlik firmalarınca gerçekleştirilmiştir. Türk firmalarının tamamlamış oldukları bazı önemli projeler şunlardır: Astana Uluslararası Havaalanı, Parlamento Binası, Cumhurbaşkanlığı Konutu, Regent Ankara Oteli, Okan Intercontinental Astana, Çocuk Rehabilitasyon Merkezi, Ulusal Müze, Devlet Konukevi, Ahmet Yesevi Üniversitesi, Astana İkiz Kuleler, GSM Telekomünikasyon Altyapısı, Tengiz-Novorossisk Boru Hattının Kazakistan kısmı ve alışveriş merkezleri.

Kazakistan'daki Türk firmaları çalışma izni ile 4.844 Türk işçi istihdam etmektedir. Buna ek olarak Türk Firmalarında en az 15.000 Kazak işçi çalışmaktadır.

2.10.3. SOSYAL GÜVENLİK

2.10.3.1. Kaydedilen Gelişmeler ve Mevzuat Değişiklikleri

Bağımsızlıktan sonra Kazakistan'da sosyal güvenlik sisteminin yeniden yapılandırılması ihtiyacı oluşması neticesinde, eski dönemde sosyalist politikalara göre şekillenmiş olan sosyal güvenlik sisteminin daha çağdaş bir yapıya kavuşturulması için çeşitli reformlar gerçekleştirilmiştir.

Sosyal kalkınmaya odaklanılan 2030 Ulusal Kalkınma Programında, Kazakistan'ın sosyal güvenlik sorunlarını çözmek amacıyla acilen yeni sosyal güvenlik politikalarının uygulamaya geçirilmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Kazakistan Sosyal Güvenlik Kanunu'na göre sosyal güvenlik, "bireyi, toplum ve devletin karşılıklı sorumluluğunda" saymaktadır. Yapılan reformlar çerçevesinde vergiler düşürülerek net ücret düzeylerinin artırılması hedeflenmiştir. Geliri asgari ücretin altında olan aileler için yoksulluk sigortası uygulaması getirilmiştir.

Geniş halk kitlelerinin yaşam standardı yükseltilmeye çalışılmış ve sosyal yardımlar, işsizlik tazminatı, emeklilik sistemi, sağlık ve eğitim sistemi yeniden düzenlenmiştir. Bu bağlamda öncelikli olarak ekonomi güçlendirilmeye çalışılmıştır.

Sosyal güvenlik sisteminin yeni yapılanmasında tamamlayıcı emeklilik sistemlerine de yer verilmiş olup, sistem üç aşamalı hale dönüştürülmüştür. Birinci aşamada; tüm vatandaşlara eşit olarak sağlanan haklar ile doğum, sakatlık vb. yardımlar söz konusudur. İkinci aşamada; birikimli emeklilik sistemine geçiş ile sağlanan haklar oluşturulmuştur. Üçüncü aşama sosyal güvenlik hizmetlerinde, vatandaşların isteğine bağlı olarak sosyal prim kesintilerinin artırılarak, gönüllü tasarruflarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Böylece, Kazakistan vatandaşlarının sosyal güvenlik kurumlardan aldıkları gelirlerin gelişmiş ülkelerdekilerin seviyesine çıkarılması amaçlanmıştır.

Yaşlılık aylıklarında 2018 yılı itibarıyla yeni düzenleme:

4 Ağustos 2015 tarihinde Kazakistan Cumhurbaşkanı, emeklilik sisteminin sosyal güvenlik içerisinde modernleştirilmesi amacıyla uzun soluklu girişimin bir parçası olarak yeni bir emeklilik reformunu imzalamıştır. Halihazırda emekli maaşları esasen devletin yıllık gelirlerinden finanse edilen, herkes için aynı bir temel aylık miktarına ilaveten çalışanın primlerinden finanse edilen bireysel tanımlı primlerden (DC) (ücretin % 10'u) oluşmaktadır.

Yeni kanun ile 2018 yılı itibarıyla teorik olarak varsayım dayanan primlerden (NDC) oluşan, bir nevi işveren primlerinden finanse edilen ikinci bir yaşlılık aylığı düzenlenmesi öngörülmektedir.

1998 yılında kurulan, çalışan tarafından finanse edilen ilk DC hesapları, özel emeklilik fonu sağlayıcıları tarafından yönetilmiştir. Ancak 2014 yılında hükümetin talimatı ile bu varlıklar, yeni oluşturulan, hükümete ait tek emeklilik fonuna (SPF) aktarılmış olup, şu anda merkez bankası tarafından yönetilmektedir. Yeni NDC hesaplarının fonlaması ve yönetimi yine SPF tarafından yapılmaktadır. 2015 yılının ilk çeyreğinde SPF tarafından yönetilen net emeklilik varlıkları yaklaşık 26,4 milyar dolar olmuştur (SPF verisi).

Yeni kanunun ana hatları

Yeni kurulacak sistemin temeli hükümetin mevzuat uygulamaları ve diğer yönlendirmelerine dayansa da, genel çerçeve aşağıdaki şekilde olacaktır:

- 1 Ocak 2018 itibarıyla işverenler tek emekli fonuna (SPF) % 5 prim yatıracaktır. Bu primler, varsayıma dayanan primler hesaplarına (NDC) temel olacaktır.
- 2023 yılından itibaren, tehlikeli işlerde veya riskli koşullarda eleman çalıştıran firmalar ayrıca bu durumdaki çalışanları için NDC sistemine ilave % 5 prim yatıracaklardır.
- NDC hesaplarından elde edilen gelirler, asgari ücretin azami 2 katına kadar (henüz netlik kazanmamıştır) oranda emekliliğe yıllık gelir olarak ödenecektir. Hak sahipliği için kişinin sistemde en az beş yıldır bulunması gereklidir. Bu yüzden de NDC'ye bağlı yıllık ödemeler Ocak 2023'den önce başlamayacaktır.
- Hükümet, NDC hesaplarıyla alakalı yıllık gelir hesaplanmasının hesap durumu ve yaşam beklentisine dayanacağını belirtmiştir. Gelirin endekslemesi enflasyon, demografi, SPF'nin finans durumu ve diğer faktörleri yanıtacaktır (Henüz netlik kazanmamıştır).
- NDC hesaplarında biriken gelir, hesap sahibinin kişisel kazancı olarak nitelendirilmeyecektir. Gelirler ölüm halinde hak sahiplerine transfer edilmeyecek, ayrıca ülke dışına da ödenmeyecektir. Aynı zamanda götürü ödeme yada erken emeklilik de sözkonusu değildir.
- Temel emeklilik gelirinin hesaplanması 1 Temmuz 2017 tarihinde değiştirilecektir. Ödenecek tutar, sigortalılık süresi ve aylık asgari ücrete bağlı olacaktır. Sosyal güvenlik sisteminde en az 35 yıl sigortalılık süresi olan hak sahipleri asgari ücretin % 100'ü (halihazırda aylık 21.364 tenge) oranında emekli maaşı alacaktır. 20-34 yıl sigortalılık süresi olanlarda bu oran % 70'e, 20 yıldan az olanlarda ise % 50'ye düşecektir.

İşverenler açısından değerlendirme

Hükümete göre yeni sistemde emekli maaşları, sistem tam olarak uygulamaya başlandığında ortalama bir işçi için emeklilik öncesi gelirin % 40'ına tekabül edecektir. Mevcut durumda neredeyse tüm emeklilik birikimleri SPF'nin, dolayısıyla merkez bankası ve hükümetin doğrudan kontrolü altındadır. NDC hesapları için yeni gelir eklenmesi, sadece varlıkların kontrolünün yoğunlaştırılmasını güçlendirecektir.

İşverenler için en önemli çıkarım, 1 Ocak 2018 itibarıyla NDC hesaplarına yatırılacak olan % 5 ilave işçilik maliyetidir. Buna ilaveten tehlikeli işlerde yada riskli koşullarda çalışan kişilere yönelik 2023 yılından itibaren çalışan başına ilave % 5 primdir. Kanun, bu primlerin işverenlerin sorumluluğunda olduğunu belirtmektedir. İşçi primlerine ilişkin bir hüküm bulunmamaktadır.

Yeni emeklilik reformu, hükümetin 2050 yılına kadar yapmayı planladığı reformlardan bir tanesidir. Bunun yanı sıra parlamentoda bekleyen, yeni iş kanunu ve yeni bir zorunlu sağlık fonu gibi diğer güncel önlemler de mevcuttur.

Kaynak:

<https://www.towerswatson.com/en/Insights/Newsletters/Global/global-news-briefs/2015/11/kazakhstan-new-component-added-to-old-age-pension-entitlement-starting-in-2018>

2.10.3.2. Sayısal Veriler

Sosyal Sigortalar

Sosyal Sigorta Prim Oranları

Kazakistan'da emeklilik yaşı erkeklerde 63, kadınlarda 58 olup, prim gün sayısı her ikisi için de 12.600'dür.

Kazakistan'da halen sadece Kazak çalışanların maaşlarından % 'de 10 oranında emeklilik (uzun vadeli) sigorta primi kesilmekte, yabancıların kapsam dışında tutulması nedeniyle maaşlarından emeklilik sigortası için prim kesilmemektedir. Bunun bir istisnası bulunmaktadır. Şöyle ki; Kazakistan'da 5 yıl süreyle yaşamış ve belirlenen diğer şartları taşıyan yabancılara 5-10 yıl süreli çalışma ve oturma izni hakkı tanınmakta ve kendilerine bu durumu tevsik eden Yaşam Belgesi (Vid na Vitelstva kartı) verilmektedir. Bu belge sahibi yabancıların aylıklarından % 10 oranında uzun vadeli sigorta primi kesilmekte, bu yabancılar ülkelerine kesin dönüş yapacaklarında bu kesintiler toplu olarak kendilerine geri ödenmektedir. Ayrıca ülkedeki tüm çalışanlardan (yerli ve yabancılardan) % 11 oranında sosyal koruma amaçlı prim alınmaktadır. Bu primler işveren tarafından ödenmektedir.

Sosyal Sigorta Kolları İtibarıyla Aylık/Ödenek Alanların Sayısı

Aylıklar ve Halkın Sosyal Koruması

	2014	2015
Emekli aylığı alanların sayısı	1.918.516	1.980.847
Ortalama aylık miktarı, tenge	36.068	38.933
Devlet sosyal ödeneği alanların sayısı, kişi	774.149	767.458
Aylık ortalama sosyal ödeneğin miktarı, tenge	19.918	21.674
Asgari aylık miktarı, tenge	21.736	23.692

Kaynak: Kazakistan İstatistik Kurumu

Türkiye’de İkamet Eden Vatandaşlarımıza Yapılan Sosyal Sigorta Ödemeleri

Böyle bir ödeme bulunmamaktadır.

Aile Yardımları

İhtiyaç testi ve gelir testini yerine getiren Kazakistan’da ikamet eden vatandaşlar, mülteciler, vatandaş olmayanlar ve *uyruksuzlardan*; engelli kişiler, tam zamanlı öğrenciler ve stajyerler, 80 yaş ve üstü kişiler, 7 yaşından küçük çocuklar aile yardımlarına hak kazanırlar.

Çocuk **Parası** **Miktarları**
2015 yılı için (Tenge)

	Çocuk Doğum Yardımı	Çocuk Bakım Ücreti
1. Çocuk için	62.255	11.417
2. Çocuk için	62.255	13.498
3. Çocuk için	62.255	15.559
4. ve sonraki her çocuk için	103.758	17.640

Kaynak: Kazakistan Çalışma Bakanlığı

*Sadece ülke içinde ödenmektedir.

İşyeri/İşkolu/İlave Emeklilik Aylığı

Kazakistan’da halen sadece Kazak çalışanların maaşlarından % ‘de 10 oranında emeklilik (uzun vadeli) sigorta primi kesilmekte, yabancıların kapsam dışında tutulması nedeniyle

maaşlarından emeklilik sigortası için prim kesilmemektedir. Bunun bir istisnası bulunmaktadır. Şöyleki; Kazakistan'da 5 yıl süreyle yaşamış ve belirlenen diğer şartları taşıyan yabancılara 5-10 yıl süreli çalışma ve oturma izni hakkı tanınmakta ve kendilerine bu durumu tevsik eden Yaşam Belgesi (Vid na Vitelstva kartı) verilmektedir. Bu belge sahibi yabancılardan aylıklarından % 10 oranında uzun vadeli sigorta primi kesilmekte, bu yabancılar ülkelerine kesin dönüş yapacaklarında bu kesintiler toplu olarak kendilerine geri ödenmektedir. Ayrıca ülkedeki tüm çalışanlardan (yerli ve yabancılardan) % 11 oranında sosyal koruma amaçlı prim alınmaktadır. Bu primler işveren tarafından ödenmektedir.

Sosyal Yardımlar

	2014	2015
Devlet sosyal ödeneği alanların sayısı	774.149	767.458
Aylık ortalama sosyal ödeneğin miktarı, tenge	19.918	21.674
Asgari aylık miktarı, tenge	21.736	23.692

Kaynak: Kazakistan İstatistik Kurumu

2.10.4. GENEL VE MESLEKİ EĞİTİM

2.10.4.1. Kaydedilen Gelişmeler ve Mevzuat Değişiklikleri

Kazakistan'da mesleki eğitim veren orta öğretim kurumları bulunmaktadır. Bu kurumlar 7.sınıf sonrası 4 yıl süreli eğitim vermektedirler. Meslek Yüksek Okulları ise 2 yıl süreli eğitim vermektedir.. Bunlardan başka 8.sınıftan sonra 3 yıl olarak özel ve devlet kolejleri mevcuttur. Bunun yanında üstün zekalı çocuklar için 7.sınıftan sonra özel ve devlet okulları vardır.

Kaynak: Astana Büyükelçiliği Eğitim Müşavirliği

2.10.4.2. Sayısal Veriler

Öğrencilerin Sayısı ve Dağılımı

2015/16 Eğitim/Öğretim Yılı

Okul Türü	Genel	Yabancı	Türk
İlkokul – Ortaokul Temel Eğitim (Lise)	2.785.400	Veri yoktur	yaklaşık 1.200
Meslek Lisesi	498.965	Veri yoktur	Veri yoktur

Kaynak: Astana Büyükelçiliği Eğitim Müşavirliği

Yüksek Öğrenime Devam Eden Türk Öğrenci Sayısı

2015/16 Eğitim/Öğretim Yılı

Eğitim Durumu	Öğrenci Sayısı
Dil Eğitimi Hazırlık	772
Ön Lisans	-
Lisans	186
Yüksek Lisans	20
Doktora	12

Kaynak: T.C. Astana Büyükelçiliği Eğitim Müşavirliği

2.10.5. GÖÇ VE UYUM

2.10.5.1. Kaydedilen Gelişmeler ve Mevzuat Değişiklikleri

1996 yılından 2015 yılı sonuna kadar Türkiye İş Kurumu kanalıyla Kazakistan'a 52.031 Türk işçisi gönderilmiştir.

Anılan ülkeye Türkiye İş Kurumu aracılığıyla 2004 yılında 4.403, 2005 yılında 5.775, 2006 yılında 8.227, 2007 yılında 7.972 çalışmamız gönderilirken bu sayı 2008 yılında 4.717'ye düşmüş, takip eden yıllarda tedricen azalarak 1000'in altına inmiş, 2015 yılında da 1.374 olarak gerçekleşmiştir. Bu düşüşün başlıca nedeni Kazakistan'ın yabancı çalışanlar için kota uygulamasıdır.

Kalifiye Kazak işgücünün yetersiz olmasına rağmen, Kazak makamlarınca vatandaşlarına daha fazla istihdam sağlanması için yabancı işgücü kotası düşük tutulmaktadır. Bu nedenle, Türk şirketleri ihtiyaç duydukları kalifiye Türk personeli serbestçe Türkiye'den getirememektedir.

İşçi kotasının düşüklüğünün yanı sıra, yerel işçi çalıştırma zorunluluğu da işverenlerimiz için ek külfetler yaratmaktadır. Halihazırda istihdam edilecek her bir yabancı personele karşılık 10 Kazak vatandaşı istihdam etme zorunluluğu bulunmaktadır.

Yabancı işgücü istihdamında uygulanan kotalar devlet tarafından her yıl yeniden belirlenmekte olup, 2015 yılında toplamda 32.363 yabancıya çalışma izni verilmiştir. Bunların 13.373'ünü Çin, 4.844'ünü Türk, 1.620'sini Ukrayna, 1.303'ünü Özbekistan, 1.235'ini Hindistan ve 9.988'ini de diğer ülke vatandaşları oluşturmaktadır. Firmalarımızın yetkilileriyle yapılan görüşmelerde, gerçek ihtiyacının bu rakamın çok üstünde olduğu dile getirilmektedir.

Vatandaşlarımız Arasında Örgütlenme

Türk Derneklerine İlişkin Sayısal Bilgiler

Kazakistan'da Türk vatandaşları tarafından kurulan bir dernek bulunmamaktadır.

Genel ve Yerel Yönetimlere Katılım

Türk vatandaşları arasında genel veya yerel yönetimlere katılım bulunmamaktadır.

2.10.6. İKİLİ VE ÇOK TARAFLI ANLAŞMALAR/İKİLİ İLİŞKİLER

Bakanlıklararası Ortak İşbirliği Anlaşması

Bakanlığımız ile Kazakistan Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanlığı arasında 19 Ekim 2000 tarihinde Astana'da imzalanan Ortak İşbirliği Anlaşması ile her iki Bakanlık arasında sürekli bir işbirliği kurulması, her iki ülkede çalışma, sosyal güvenlik ve istihdamın geliştirilmesi, karşılıklı bilgi ve uzman değişimi amaçlanmıştır.

Öte yandan, anılan Anlaşmanın ilgili maddesi hükmü çerçevesinde oluşturulan ve ilk toplantısı 4-5 Mart 2005 tarihlerinde Astana’da gerçekleştirilen Ortak Çalışma Grubu I. Toplantısı’nda alınan kararlar çerçevesinde, her iki Bakanlık görev alanına giren konularda uzman ziyaretlerinin yapılması kararlaştırılmış ve bu ziyaretlerin bir kısmı gerçekleştirilmiştir.

Kazakistan’da İnşaat İşçileri İçin Eğitim Tesisi Kurulması

24 Aralık 2010 tarihinde Ankara’da Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti arasında “Kazakistan’da Kazak İnşaat İşçileri için Eğitim Merkezi Kurulmasına İlişkin İşbirliği Anlaşması” imzalanmış olup, söz konusu Anlaşma 13 Ağustos 2011 tarihi itibarıyla yürürlüktedir. Ancak bugüne kadar bu alanda somut bir faaliyet gerçekleştirilmemiştir.

2.11. İSVEÇ

2.11.1. DEMOGRAFİK BİLGİLER

Genel, Yabancı ve Türk Nüfus

Stokholm Büyükelçiliği Konsolosluk şubesi kayıtlarına göre İsveç'te 63.685 vatandaşımız yaşamaktadır. Bu rakam, Konsolosluk Şubesinde herhangi bir işlem yaptırdığında kayıt altına alınan kişilerin sayısıdır. Ancak bu sayıya, İsveç doğumlu olup da anne-babasının İsveç vatandaşlığına da sahip olması nedeniyle otomatik olarak İsveç vatandaşlığını kazanan vatandaşlarımız dahil değildir. İkinci ve üçüncü nesil vatandaşlarımızın büyük bir bölümü bu kategoriye girmektedir. Gerek ülkede kaçak durumda yaşamlarını sürdüren vatandaşlarımızın sayılarının bilinmemesi, gerekse çifte vatandaş olan Türklerin kayıtlarda sadece İsveç vatandaşı olarak görülmesi sebebiyle, İsveç'te yaşayan Türk vatandaşlarının sayısını belirlemek mümkün olmamaktadır. Bu kapsamlara giren vatandaşlarımızla birlikte toplam vatandaş sayısının 100.000'in üzerinde olduğu tahmin edilmektedir.

İsveç İstatistik Kurumunun verdiği resmi rakamlar ise aşağıdaki gibidir.

2015 yılı itibarıyla

Cinsiyet	Genel	Yabancı	Türk
Erkek	4.930.966	828.027	25.520
Kadın	4.920.051	848.237	20.853
Toplam	9.851.017	1.676.264	46.373

Kaynak: <http://www.statistikdatabasen.scb.se>

Bulunulan Ülkedeki Türk Kökenlilere İlişkin Sayısal Veriler

Yıllar (Son Beş Yıl)	Bulunulan Ülke Uyruğuna Geçen Türk	Bulunulan Ülke Uyruğuna Geçen Türk	Çifte Vatandaş Sayısı	Türk Kökenlilerin Toplam Sayısı
-------------------------	--	--	--------------------------	---------------------------------------

	Vatandaşların Sayısı	Vatandaşlarının Toplam Sayısı		
2015	340⁵	1.182		11663
2014		1005		12238
2013		1124		12398
2012		1303		12517
2011		1322		12352

Kaynak:http://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/en/ssd/START_BE_BE0101_BE0101F/UtlmedbR/table/tableViewLayout1/?rxid=c6ec9fc3-895b-4700-8607-efd742abe76a

Vatandaşlarımızın Cinsiyetlerine ve Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

2015 tarihi itibariyle

Yaş Grubu*	Erkek		Kadın		Toplam
	Türk Vat.	Çifte Vat.	Türk Vat.	Çifte Vat.	
0-15	885		809		1694
16-25 (16-24)	968		773		1741
26-50 (25-49)	4514		2464		6978
51-64 (50-64)	526		298		824
65 +	170		256		426
Genel Toplam	7063		4600		11663

Kaynak:http://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/en/ssd/START_BE_BE0101_BE0101F/UtlmedbR/table/tableViewLayout1/?rxid=c6ec9fc3-895b-4700-8607-efd742abe76a

Bulunulan Ülkedeki Yabancılara İlişkin Sayısal Veriler

2015 yılı itibariyle

Ülkeler*	Sayı
Suriye	69 989
Finlandiya	57 589
Polonya	50 831
Somali	46 180
Danimarka	37 104
Norveç	34 373
Almanya	28 227
Afganistan	26 032
Eritre	25 097
Irak	23 190
Türkiye (17)	11 663

Kaynak: http://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/en/ssd/START_BE_BE0101_BE0101F/UtlmedbR/table/tableViewLayout1/?rxid=c6ec9fc3-895b-4700-8607-efd742abe76a

Bulunulan Ülkeye Gelen ve Ayrılan Türk Sayısı

Yıllar (Son Beş Yıl)	Gelen	Ayrılan
2015	1 228	773
2014	1 216	507
2013	1 326	435
2012	1 793	420
2011	1 965	316

Kaynak: http://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/en/ssd/START_BE_BE0101_BE0101J/ImmiEmiMedb/able/tableViewLayout1/?rxid=c6ec9fc3-895b-4700-8607-efd742abe76a

Doğan, Ölen ve Evlenen Vatandaşlarımızın Sayısı

Rapor Yılı	Doğan	Ölen	Evlenen
2015	698	49	120

Kaynak: Büyükelçilik Konsolosluk Şubesi kayıtları

2.11.2. ÇALIŞMA HAYATI

2.11.2.1. Sayısal Veriler

Toplam Çalışan Sayıları

2015 yılı itibariyle

	Erkek(1.000)	Kadın (1.000)	Toplam(1.000)
Genel (16 – 64 yaş arası)	2 415.7	2 235.1	4 650.8
Yabancı			
Türk			

Kaynak:http://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/en/ssd/START_AM_AM0401_AM0401A/NAKUBefolkningAr/table/tableViewLayout1/?rxid=3284995a-c01b-4a81-956c-11b5d5caec99

Asgari ve Ortalama Aylık Ücretler

2015 yılı itibariyle

İşkolu Adı*	Aylık Asgari Ücret**	Asgari Saat Ücreti**	Temel ücret	Ortalama Aylık Ücret**
Balıkçılık, Tarım Ve Ormancılık			25500	26200
İmalat			33100	34600
Madencilik Ve Taş Ocakları			34400	37900
Bilim ve Teknoloji Şirketleri			39200	39800
Bilgi ve İletişim Şirketleri			41100	42000
Ticaret Motorlu Taşıtlar ve Motorsiklet Tamir İşletmeleri			29200	31400
Banka, Finans ve Sigorta			44300	46600
Emlak Şirketleri			37700	34400
Su, Atık Su, Atık Arıtma Tesisi			30900	32000
Eğitim			29.300	29400
İnşaat			30900	31700
Elektrik, Gaz ve Termik Santral			38100	39600
Taşımacılık ve Depolama			28600	29900
Kültür, Eğlence ve Dinlenme			27700	28500

Sağlık ve Sosyal İşler			27500	29500
Otel ve Restoranlar			22.900	23900
Kamu Kurumları ve Savunma			33500	34100
İdari ve Destek Hizmetleri			26900	28100
Diğer Hizmetler			29300	29800
Toplam			30700	32000

Kaynak:http://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/en/ssd/START_AM_AM0110_AM0110C/LonSNIKon/table/tableViewLayout1/?rxid=8e77a620-e3e1-43ea-be5b-68d3eaadd030

** Ülkede belirlenmiş genel bir asgari ücret bulunmamakta; asgari ücret düzeyi, sektör veya endüstri düzeyinde yapılan toplu sözleşme ile belirlenmektedir.

Toplu İş Uyuşmazlıkları ve Toplu İş Sözleşmeleri ile İlgili Sayısal Veriler

İsveç Ulusal Arabuluculuk Bürosu tarafından hazırlanan yıllık raporda 2015 yılı, Büronun kuruluşundan bu zamana İsveç işgücü piyasasının en barışçıl yılı olarak nitelendirilmektedir. Yıl içinde iki arabulucunun atandığı merkezi görüşmeler esnasında işgünü kaybı yaşanmamış, grev ve lokavt nedeniyle yıl boyunca yalnızca 234 işgünü kaybı gerçekleşmiştir.

Rakamlarla İsveç'te 2015 İşgücü Piyasası

İsveç Ulusal Arabuluculuk Bürosu tarafından kaydedilen toplu sözleşme sayısı	682
Ücret ve istihdamın genel koşullarına ilişkin imzalanan toplu sözleşme sayısı <i>Bu sözleşmelerin kapsadığı çalışan sayısı</i>	40 <i>Yaklaşık 410.000 kişi</i>
2015 yılı içinde bir sonraki bildirim kadar geçerli olan sözleşme sayısı <i>Bunlar arasında yeni imzlananların sayısı</i>	157 6
2015 yılında geçerli 'rakamsız sözleşme' (figureless agreement) sayısı <i>Bunlar arasında yeni imzalananların sayısı</i>	225 18
Merkezi pazarlıklarda endüstriyel eylem bildirim sayısı <i>Endüstriyel eylem sayısı</i> <i>Grev veya lokavtı içeren endüstriyel eylem sayısı</i>	2 1 0
Merkezi pazarlıklarda endüstriyel eylem dolayısıyla kaybedilen işgünü sayısı <i>Kaybedilen toplam işgünü sayısı</i>	234 0

Tüfeye göre 2015 yılı reel ücret artışı (tahmini)	% 2.5
Ocak – Ekim 2015 arası ekonominin tümü için geçerli ücret artışı (yıllık ort. oran)	% 2.4
Ekonominin tamamı için ort. ücret (2014)	31 400 SEK
Kadın – erkek arasında ücret farklılığı oranı (2014)	% 13.2
Sendikalaşma Oranı (16 – 64 yaş arası tüm sektörlerde - 2014)	% 70
Toplu sözleşme kapsamı (16 – 64 yaş arası tüm sektörlerde - 2014)	% 91

Kaynak: İsveç Ulusal Arabuluculuk Bürosu 2015 yıllık raporu

İşsiz Sayısı ve İşsizlik Oranları

2015 yılı itibariyle

	Erkek		Kadın		Toplam	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Genel (16 – 64 yaş arası)	201.7	7.7	175.0	7.3	376.7	7.5
Yabancı						
Türk						

Kaynak: http://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/en/ssd/START_AM_AM0401_AM0401A/NAKUBefolkningAr/table/tableViewLayout1/?rxid=3284995a-c01b-4a81-956c-11b5d5caec99

2.11.3. SOSYAL GÜVENLİK

2.11.3.1. Kaydedilen Gelişmeler ve Mevzuat Değişiklikleri

İsveç'te sosyal güvenlik sistemi ;

- Sağlık sigortası,
- İş kazası ve meslek hastalığı ile ilgili yardımlar,
- Mallullük yardımları,
- Yaşlılık ve dul ve yetim aylığı,
- İşsizlik sigortası ve
- Aile yardımları ve ebeveyn sigortasını kapsamaktadır.

Sigorta sistemi, hem gelire dayalı yardımları hem de genel yardımlar ile gelir testine dayalı temel yardımları içermektedir.

- Gelirle bağlantılı yardımlar, hastalık ya da evde çocuk bakımı nedeniyle çalışmalarının mümkün olmadığı durumlarda, kişilerin gelir kaybını telafi etmek amacı taşımaktadır.
- Genel yardımlar, çocuk ödeneği ve evlat edinme ödeneğini içermekte ve tüm bireylere aynı oranda ödenmektedir.
- Gelir testi kapsamında ise, barınma ödeneği, emeklililer için barınma desteği ve bakım desteğinde telafi yardımı ödenmektedir. Gelire dayalı yardımların aksine bu ödenekler vergiye tabi değildir.

Sosyal sigorta kapsamında;

- garanti yardımı ve ödeneklere ilişkin sağlanan ikamete dayalı sigorta ve
- gelir kaybı dolayısıyla sağlanan çalışmaya dayalı sigorta yer almaktadır.

Her iki sigorta kategorisi, İsveç'te çalışan veya yaşayan herkese eşit olarak uygulanmaktadır.

Bu sigorta yardımlarından yararlanmak için İsveç vatandaşlığı koşulu bulunmamaktadır.

Pek çok sosyal sigorta yardımı, tüketici fiyat endeksine bağlı taban fiyat miktarı ile ilişkilendirilmiştir. Böylece, ödenen yardımlar genel fiyat düzeyi değişikliklerinde satın alma değerini korumaktadır. 2014 yılı için taban fiyat miktarı 44.400 SEK olarak belirlenmiştir.

Sosyal Koruma Sisteminin İdari Yapısı

İsveç'te sosyal sigorta konularından sorumlu bakanlık, Sağlık ve Sosyal İşler Bakanlığı'dır. Sosyal sigorta işlerinin yürütümünden sorumlu kurumlar ise, İsveç Sosyal Sigorta Kurumu (Försakringskassan) ve İsveç Emeklilik Kurumudur (Pensionsmyndigheten). Sosyal Sigorta Kurumu, İsveç Emeklilik Kurumu'nun sorumluluk alanına giren yaşlılık ve dul ve yetim aylığı dışında kalan sosyal sigorta kollarının yönetiminden sorumludur. İsveç Sosyal Sigorta Teftiş Kurulu (Inspektionen för socialförsakringen) sosyal sigortanın denetiminden sorumlu birimdir. Sosyal güvenlik katkı payları, İsveç Vergi Kurumu (Skatteverket) tarafından yönetilmektedir. Sağlık bakımı, alınacak vergileri de belirleme hakkına sahip olan il meclislerinin veya bölgesel yönetimlerin (belediyeler) sorumlulukları kapsamında yer almaktadır. İşsizlik sigortası İstihdam Bakanlığı'nın (Arbetsmarknadsdepartementet) yetki alanındadır. İşsizlik sigortasının idaresi, aynı adı taşıyan fon tarafından yürütülmektedir. İsveç'te sosyal sigortanın bir parçası olarak kabul edilmeyen sosyal yardımlar, Sağlık ve Sosyal İşler Bakanlığı'nın yetki alanında bulunmaktadır. Sosyal yardımlar, Ulusal Sağlık ve Sosyal İşler Heyeti tarafından (Socialstyrelsen) idare edilmektedir.

İsveç'te Sağlık Bakımı ve İşsizlik Sigortası

İşsizlik sigortası iki bölümden oluşmaktadır; temel sigorta ve tercihli, gelire bağlı sigorta. Temel sigorta, 20 yaş ve üzerinde olan ve tercihli sigortalılığı bulunmayan kişileri kapsamaktadır. İsveç'te işsizlik sigortası ve sağlık bakımı sosyal sigorta sistemine dahil değildir. İşsizlikle ilgili düzenlemeler, işgücü piyasası politikaları çerçevesinde ele alınmaktadır. İşsizlik sigortası fonları yasal olarak bağımsız olmakla birlikte, genellikle sendikalarla yakın işbirliği içindedirler.

Sağlık bakım yardımı İsveç'te ikamet etme prensibine dayalı olmakla birlikte, bu temel prensibin çeşitli istisnaları bulunmaktadır. AB'nin üye devletlerin sosyal güvenlik sistemlerini koordine eden düzenlemeleri bunların en önemlisidir.

İsveç'te Hastalık Sigortası

Hastalık durumunda mali güvence sağlamak üzere tesis edilmiştir. Hastalığın ilk günü herhangi bir tazminat ödenmez, takip eden 13 günlük süre için işveren hastalık ödemesi

yaparken, daha uzun hallerde İsveç Sosyal Sigorta Kurumu tarafından hastalık yardımı yapılır.

Yakın Akraba Bakım Ödeneği

Hayati tehlike arz eden bir hastalıkla karşılaşan yakın akrabanın bakımını yapmak üzere gelir getiren işine devam edemeyen kimselere, en fazla 100 günle sınırlı olmak üzere ödenmektedir.

Rehabilitasyon Tazminatı

Mesleki rehabilitasyona katılanlara ödenmektedir.

Hastalık Tazminatı/Aktivite Taminatı

Bu tazminat türü, hastalık nedeniyle çalışma kapasitesi tamamen ya da kısmen azalan kimselere ve tıbbi tedavi ve rehabilitasyonun çalışma kapasitesini artırmayı sağlamadığı durumlarda verilmektedir. Aktivite tazminatı 19 – 29 yaşları arasındaki sigortalılara ve en fazla üç yıllığına ödenmekte iken; hastalık tazminatı ise 30 -64 yaşları arasındaki sigortalılara, kişinin çalışma kapasitesinin kalıcı olarak azaldığı kabul edilen durumlarda ödenmektedir.

Her iki tazminat türü de hem gelire bağlı hem de hem de gelirden bağımsız garanti yardımı şeklinde koruma sağlamaktadır. Garanti yardımı, düşük miktarda gelire bağlı hastalık veya aktivite tazminatı alanlara veya hiç tazminat almayanlara ödenmektedir ve miktarı enflasyona bağlı olarak her yıl güncellenmektedir.

Emeklilere barınma desteği

Düşük emekli aylığı olan emeklilere sağlanmaktadır. Bu yardıma hak kazanılması, kişinin gelirine, mal varlığına ve barınma masrafına bağlıdır.

Dul ve Yetim Aylığı

Bu çerçevede, çocuk aylığı, intibak aylığı, (geçiş süreci için) dul aylığı, ilaveten (geçiş düzenlemeleri çerçevesinde) özel dul ve yetim aylığı biçiminde gelire dayalı yardımlar sağlanmaktadır. Ayrıca geride kalan yetişkinlere ‘garanti aylığı’, çocuklara ise ‘geride kalan çocuk yardımı’ yapılmaktadır.

İsveç’te Emeklilik Sistemi

İsveç sigorta sistemi üç bölümden oluşmaktadır.

- Gelire dayalı emeklilik
- Prime dayalı emeklilik
- Garanti (teminat) emekliliği

Bu emekli aylıklarının yanısıra pek çok kişi, mesleki emeklilik aylığı almakta ve özel emeklilik planlarına dahil olmaktadır.

Gelire dayalı ve prime dayalı emeklilik sistemleri, tanımlanmış bir katkı payı sistemi içinde gelire bağlı emekli aylığı sağlarlar ve yaşam boyu elde edilen kazançla bağlıdırlar. Emekli aylığını oluşturan gelirler, ücretler ve sosyal güvenlik ve işsizlik sigortası sistemlerinden yapılan ödemeleri içermektedir.

Emeklilik yaşı esnektir. Hem gelire dayalı hem de prime dayalı emeklilik aylığı, 61 yaşından itibaren alınmaya başlanabilmektedir. Aylığın tümü ya da bir kısmı alınabilmekte ve aylık alınırken bir yandan çalışmaya devam edilebilmektedir. 65 yaşından itibaren, ücrete bağlı yaşlılık aylığını tamamlamak üzere verilen garanti emeklilik aylığı bulunmaktadır.

➤ **Gelire dayalı emeklilik**

Ulusal emeklilik sisteminin asıl kısmını oluşturur, yaşam boyu elde edilen kazançlara dayanır. Kişi ne kadar uzun süre çalışırsa o kadar fazla emekli aylığı alır, emekli olduktan sonra edinilen kazançlar da emekli aylığının miktarını etkiler.

➤ **Prime dayalı emeklilik**

Prim emekli aylığı da yaşam boyu edinilen kazançlar üzerinden alınmaktadır. Gelir emekliliğinden farklı olarak prim emekliliği tasarruf edilmiş gerçek para miktarının fonlara yatırılması anlamına gelmektedir. Bu paranın gelişimi tamamıyla yatırım yapmayı tercih edilen fonlardaki artış ve bunların ne kadar büyüme sağladıklarına bağlıdır.

➤ **Garanti (teminat) emekliliği**

Yeterli emekli aylığı olmayan herkese, telafi edici garanti aylığı sağlanır. Bu ödeme, ikamete dayalıdır, merkezi hükümet bütçesinden karşılanır. Garanti aylığı enflasyona paralel olarak artırılır ve taban ücret miktarı ile bağlantılı olarak hesaplanır.

İsvec'te Çocuklu Ailelere Sağlanan Ebeveyn Sigortası Ve Ödenekler

Ailelere sağlanan destek üç şekilde verilmektedir:

- Sigorta
- Genel ödenekler ve
- İhtiyaca ve gelir testine göre sağlanan ödenekler

Sigorta Kapsamında Sağlanan Yardımlar

Sigorta çerçevesinde ebeveyn yardımı, geçici ebeveyn yardımı, hamilelik yardımı, çocuk aylığı ve çocuk bakım yılları için emeklilik hakkı yardımı sağlanmaktadır.

- Ebeveyn yardımı sayesinde ebeveynlerden biri işten izin alarak, bu süre içinde maaş alabilmektedir. 1 Ocak 2014 tarihinden sonra doğan ya da evlat edinilen çocuğun ebeveynleri çocuk 12 yaşına gelene ya da okulda beşinci sınıfı bitirene kadar ebeveyn

yardımları alabilmektedirler. Ebeveyn yardımı esnek olup, günün belli saatlerinde çalışmak şeklinde de düzenlenebilmektedir.

- Geçici ebeveyn yardımı ise 12 yaşından küçük hasta çocuğuna bakmak zorunda olduğu için işe devam edemeyen ebeveynlere, çocuk başına her yıl için 60 gün olarak verilmektedir.
- Hamilelik yardımı, fiziksel güç gerektiren işte çalışan hamile kadına veya çalışma ortamı nedeniyle günlük işinin hamilelik haline risk oluşturduğu kimselere ödenmektedir.
- Çocuklara, hasta bir ebeveynleri olması halinde çocuk aylığı ödenmektedir.
- Çocuk bakım yılları için emeklilik hakkı yardımı, çocukları küçükken ebeveyn iznine ayrılan ya da çalışma saatlerini azaltan ebeveynin, emeklilik katkı paylarındaki yatmayan katkı payını telafi etmeye yöneliktir.

Genel Ödenekler

- İsveç'te ikamet eden çocuklu ailelere çocuk ödeneği ödenmektedir. Çocuk ödeneği, çocuğun doğumunu izleyen aydan başlayarak ya da çocuğun İsveç'e taşındığı ay itibarıyla ödenir.
- Ayrıca resmi bir kurum aracılığı ile ülke dışından evlat edinen ailelere ödenen evlat edinme ödeneği bulunmaktadır.

İhtiyaca Ve Gelir Testine Göre Verilen Ödenekler

- Nafaka desteği, anne – babası ayrı olan çocukların, nafaka ödemesi gereken ebeveyninin nafaka ödemediği durumda, çocuğun birlikte yaşadığı ebeveyne ya da doğrudan çocuğa ödenmektedir.
- Barınma ödeneğine, çocuklu ve çocuğuyla görüşme hakkı olanlar başvurabilir. Ayrıca 18 – 29 yaş arası çocuğu olmayan kimselerin de başvuru hakkı vardır.
- Özürlü çocuk bakım yardımı, hasta veya özürlü çocuğu olup, çocuğuna evde bakan ebeveyne ödenir.
- Bu yardımların yanı sıra, belediyeler tarafından verilen ve 1 -3 yaş arasındaki çocuğuna evde bakan ebeveynlere yönelik 'çocuk yetiştirme ödeneği' bulunmaktadır.

Sosyal Sigortalar

Sosyal Sigorta Prim Oranları

2015 itibariyle

Sigorta Kolları	İşçi Payı	İşveren Payı	Devlet Katkısı	Toplam
Yaşlılık	%16 / %2.5*	10.21		
Maluliyet				
Geride Kalanlar (Dul/Yetim)		1.17		
İş Kazası/Meslek Hastalığı		0.3		
Sağlık/Hastalık/Analık		4.35		
Aile Yardımları/Çocuk Parası		2.6/		
İşsizlik		2.64		
Bakım				
Genel İstihdam Vergisi		10.15		
Toplam Prim Oranı		31.42		

Kaynak: Social Insurance in Figures

*Sırasıyla gelire dayalı emeklilik aylığı ve prime dayalı emeklilik sistemine ödenir.

Tabloda yer almayan maktu kesintiler ve ilave zorunlu sigortalar için ödenen primler ayrıca belirtilecektir

Sosyal Sigorta Kolları İtibariyle Aylık/Ödenek Alanların Sayısı

2015 itibariyle

Sigorta Kolları	Yararlananların Sayısı		Toplam Ödenek Miktarı (milyon SEK)	
	Genel	Türk	Genel	Türk
Yaşlılık	2.141.269**		298.300,2**	
Maluliyet	64.062		1.353	
Geride Kalanlar (Dul, Yetim)	319.829*		12.979, 601*	
İş Kazası/Meslek Hastalığı	25.836		3.397	
Hastalık Yardımı	609.832		34.718	
Aile Yardımları	790.566		30.816	
Çocuk Ödeneği	1.189.938		25.764	
İşsizlik				
Bakım				
Toplam	7.845.295	337.631 ⁶		

Kaynak: Social Insurance in Figures 2016

* <https://www.pensionsmyndigheten.se/statistik-och-rapporter/statistik/statistik-for-efterlevandepension>

** <https://www.pensionsmyndigheten.se/statistik-och-rapporter/statistik/statistik-for-alderspension>

Aile Yardımları

Çocuk Parası Miktarları

(SEK) 2015 itibariyle

	Görev Yapılan Ülkedeki Çocuklar İçin	Türkiye'de Kalan Çocuklar İçin ⁷
--	--------------------------------------	---

⁶ Kurum kayıtlarında yer alan istatistikte Türkiye'ye ilişkin rakam, Kuzey Afrika ve Orta Doğu ile birlikte hesaplanmıştır.

⁷ Çocuk yardımları yalnız İsveç'te yaşayan çocuklar için ödenmektedir.

1. Çocuk	1.050	-
2. Çocuk	2.100	-
3. Çocuk	3.150	-
4. Çocuk	4.200	-
5. Çocuk	5.250	-

Kaynak: Social Insurance in Figures

Diğer Aile Yardımları

(SEK) 2015 itibariyle

Geniş Aile Desteği		Çocuk Yardımı ile Birlikte	2015 yılında ortalama ödenen miktar
1. Çocuk	-	1.050	12.600
2. Çocuk	150	2.250	27.000
3. Çocuk	604	3.754	45.048
4. Çocuk	1.614	5.814	69.768
5. Çocuk	5.250	8.114	97.368

Kaynak: Social Insurance in Figures

Primsiz Nitelikteki Özel Nakdi Yardımlar

(Primli Bir Sosyal Sigorta Ödeneğine Bağlı Olarak Verilen İlave Yardımlar-1408/71 EEC Annex IIa)

2.11.4. GENEL VE MESLEKİ EĞİTİM BİLGİLERİ

2.11.4.1. Sayısal Veriler

Yüksek Öğrenime Devam Eden Türk Öğrenci Sayısı

Uppsala Üniversitesi Linguistik ve Filoloji Bölümü bünyesinde bulunan Türkoloji bölümünde yaklaşık 40 lisans, 10 yüksek lisans ve doktora, 40 kadar da uzaktan eğitim sisteminde ders alan öğrenci bulunmaktadır.

Türk Dili ve Kültürü Sınıflarına Devam Eden Türk Öğrenci Sayısı

2013 Eğitim/Öğretim Yılı

Öğrenci Sayısı	3.771
----------------	-------

Kaynak: Stokholm Büyükşehirliği Eğitim Müşavirliği kayıtları

Anne ve/veya babası yabancı olan çocukların evde günlük olarak konuşulan anadilde eğitim hakkı bulunmaktadır. Haftada bir saat olan anadil derslerini mahallen atanan Türk öğretmenler vermektedir. Öğretmenler MEB kaynaklı kitaplar kullanabildikleri gibi kendi ders materyallerini kendileri de hazırlamaktadır.

Anadil dersleri genel olarak şu şekilde verilmektedir: Belli bir bölgede aynı ana dil dersini almak isteyen öğrenciler bir okulda toplanmakta ve anadil öğretmeni haftanın belli günlerinde bu okula gelerek ders yapmaktadır. Bu durum öğrencileri hem fiziksel olarak zorlamakta hem de genel olarak ders saatlerinin sonuna alınan bu derlere öğrenciler yorgun gelmektedir. Yalnızca Türkçe için değil tüm anadil dersleri için program bu şekilde yapıldığı için bunun değişmesi kısa vadede mümkün görünmemektedir.

Türkçe, modern diller kapsamında yabancı dil olarak yalnızca Göteborg şehrinde lise seviyesinde verilmektedir.

Temel eğitimde birinci sınıftan itibaren verilen din dersleri tüm dinler hakkında bilgi verip daha çok dinler tarihi biçiminde içeriktedir. Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından gönderilen din görevlileri camilerde verdikleri Kuran kurslarının yanısıra din kültürü ve ahlak bilgisi dersleri vermektedir. Görevlilerden 700'e yakın öğrencileri bulunduğu bilgisi alınmıştır.

2.11.5. GÖÇ VE UYUM

2.11.5.1. Kaydedilen Gelişmeler ve Mevzuat Değişiklikleri

İsveç Vatandaşlık Yasası 1 Nisan 2015 tarihinde değiştirilmiştir. Yeni yasaya göre, İsveç vatandaşlığını çocuğuna aktarmak bakımından kadın ve erkeklere eşit haklar tanınmıştır. Yasada yapılan değişiklik, vatandaşlık hakkını daha önceden kaybedenlere bu kapsamda düzeltme yapmak için başvuru hakkı da tanımaktadır.

Yeni yasa, 1 Nisan 2015 tarihinden sonra doğan çocukların, anne ya da babalarından hangisinin İsveç vatandaşlığı taşıdığına bakılmaksızın ve dünyanın neresinde doğmuş olursa olsunlar, otomatik olarak İsveç vatandaşlığını elde etmelerini öngörmektedir.

Diğer yandan 2001 yılından bu yana ülkede çifte vatandaşlığın mümkün hale gelmesi nedeniyle, başvuru ya da anlaşma sonucu başka bir ülkenin vatandaşlığına geçenlerin, İsveç vatandaşlığına geçmek için başvuruda bulunabilmeleri öngörülmüştür.

Yasa çerçevesinde ayrıca, çocuklar ve gençlerin İsveç vatandaşı olmaları daha kolaylaştırılmıştır örneğin yerleşmek için gereken süreler kısaltılmıştır. Doğduğunda vatansız olan ancak sürekli ikamet izni olan çocuklar, 18 yaşından önce başvurmak koşuluyla İsveç vatandaşlığı alabileceklerdir.

Diğer yandan İsveç'e 2015'de gelen toplam sığınmacı sayısı tahminlerin altında kalırken, çocuk sığınmacıların sayısı ve oranı ise hızlı bir artış göstermiştir. Bu artış özellikle Afrika yarımadası ve Afganistan'dan gelen göçmenlerden kaynaklanmıştır. Yıl sonuna kadar ülkeye sığınma başvurusu yapması beklenen refakatsiz küçüklerin sayısının 12.000 civarında olması beklenmektedir.

Diğer yandan Avrupa'da sığınmacı sayısı artarken, İsveç'te bu artış eğiliminde azalma olmuştur. Yıl sonuna kadar beklenen sığınmacı sayısı yaklaşık 74.000 kişi olarak tahmin edilirken, bu grubun büyük çoğunluğunu ise Suriye'den gelenler oluşturmaktadır.

Hükümet ve hükümetin ittifak kurduğu partiler, göç ve entegrasyon politikası ile ilgili olarak İsveç'in sığınmacılık sistemini güçlendirmek konusunda Ekim ayında uzlaşmaya varmışlardır. Toplam 21 maddelik bir paket oluşturulmuştur. Getirilen yeni düzenlemeler arasında, aile birleştirmesi hakkının mülteci statüsünde olanlara, ikincil koruma altında olanlara veya farklı koruma altında olanlara verilmesi, geçici ikamet izninin koruma için geçerli nedenlerin hala geçerli olması halinde 3 yıl sonra kalıcı hale gelmesi, sığınma başvuruları için işlem süresinin kısaltılmasına yönelik düzenlemeler yapılması bulunmaktadır.

Vatandaşlarımız Arasında Örgütlenme

Türk Derneklerine İlişkin Sayısal Bilgiler

Aralık 2015 tarihi itibarıyla

Dernek Türü	Sayı
Federasyon	10
Dini Hizmet Amaçlı Dernekler	14
Sosyal ve Kültürel Amaçlı Dernekler	67
İşadamları Dernekleri	-
Spor Dernekleri	3
Soydaş Federasyonlar/Soydaş Dernekler	3/11
Toplam	108

Kaynak: Büyükelçilik Kayıtları

Genel ve Yerel Yönetimlere Katılım

İsveç, Kralın rolünün törensel görevlerle sınırlı bulunduğu anayasal bir monarşidir. Dünyanın en eski monarşilerinden biri olan İsveç'te Bernadotte ailesinden gelen Kral Carl XVI Gustav 1974 tarihli Anayasa ve Parlamento Yasasıyla kendışsne verilen görevleri yerine getirmektedir.

Ülkedeki parlamenter demokrasi, ulusal, bölgesel ve yerel düzeyde örgütlenmiş bir yönetim sistemine dayanmaktadır. İsveç'in Avrupa Birliğine girmesiyle, bu örgütlenme yapısına dördüncü bir basamak daha eklenmiştir.

Parlamento, belediye ve il meclisi seçimleri her dört yılda bir gerçekleştirilmektedir. Seçim günü itibariyle 18 yaşını dolduran tüm İsveç vatandaşları oy kullanma hakkına sahiptir. Ülkenin milli meclisi Riksdag'ın 349 üyesi bulunmaktadır. Bu meclis seçimlerinde aday olabilmek için, seçimlerde oy kullanma hakkına sahip olmak ve bir siyasi parti tarafından aday gösterilmek gerekmektedir.

2014 – 2018 dönemi için 14 Eylül 2014 tarihinde gerçekleştirilen ve katılım oranının % 83.3 olduğu genel seçimlerin sonuçlarına göre; Sosyal Demokrat İşçi Partisi % 31,2, İlimli Parti % 23,2, İsveç Demokratları ise % 12,9 oranında oy almışlardır. SDP ve Yeşiller Partisi'nden oluşan Hükümet, 3 Ekim 2014 tarihinde göreve başlamıştır.

14 Eylül 2014'te ayrıca İsveç İl Meclisi ve Belediye Meclisi seçimleri de yapılmış olup, ülke genelinde katılım oranı % 81 civarında gerçekleşmiştir. Sözkonusu seçimlerde koalisyonun büyük ortağı Sosyal Demokrat Parti % 30'dan fazla oy toplayarak birinci parti olmuş, anamuhalefet partisi İlimli Parti oyların % 21,5'ünü alarak ikinci olmuş, İsveç Demokratları ise % 9,3'lük oy oranıyla üçüncü parti olmuştur.

14 Eylül genel seçimlerinde seçilen Türkiye kökenli milletvekilleri

Sosyal Demokrat Partiden; Serkan KÖSE (Yedek) , Sultan KAYHAN (Yedek), Emmanuel ÖZ (Süryani kökenli), İbrahim BAYLAN (Süryani kökenli), Yılmaz KERİMO (Süryani kökenli), Roza Güçlü HEDİN (Kürt kökenli)

Hristiyan Demokrat Partiden; Robert HALEF (Süryani kökenli)

Liberal Partiden; Gülan AVCI (Yedek) (Kürt kökenli)

Yeşiller Partisinden milletvekili olmayan ancak Konut ve Şehirleşme Bakanı olarak görevlendirilen Mehmet KAPLAN ve Enerji Bakanı olan İbrahim BAYLAN ise 2015 yılı itibariyle kabinede yer alan Türkiye kökenli üyelerdir.

Aralık 2015 tarihi itibariyle

Avrupa Parlamentosu	-
Ulusal Meclis - Riksdag	8 milletvekili – 2 Bakan
Eyalet Parlamentoları	
Yerel Yönetimler	

Yabancılar Meclisleri	
Toplam	10

Kaynak: <http://www.riksdagen.se/en/>

2.11.6. İKİLİ VE ÇOK TARAFLI ANLAŞMALAR/İKİLİ İLİŞKİLER

Türkiye ile İsveç arasında 10 Mart 1967 tarihinde "Türk İşçilerinin İsveç'te İstihdamı Anlaşması" (Agreement Between The Government of The Kingdom of Sweden and the Government of the Republic of Turkey Concerning the Employment of the Turkish Workers in Sweden) başlıklı 13 maddelik bir işgücü anlaşması (İsveç adına Torsten Nilsson-Türkiye adına Talat Benler) imzalanmıştır.

Ayrıca, çalışmaya gelecek Türk işçilerinin dini ve milli günlerde tatil edilmeleri; yemek alışkanlıklarının dikkate alınmaları ve eşit çalışma şartlarına sahip olmaları hususunda bir protokol de yapılmıştır.

Ancak, 10 Mart 1967 tarihli İstihdam Anlaşması uygulanamamıştır. Bunun nedeni, o tarihlerdeki İsveçli yetkililerce anlaşmanın münferit değil toplu işçi talepleri-işe almalar-için düşünüldüğünü belirterek; anlaşmayı izleyen 1968-1970 yıllar arasında Finlandiya'da işsizlik önemli bir sorun haline geldiğini ve bu yıllarda ve bu ülkeden İsveç'e önemli sayıda çalışmak için Finlandiyalı geldiğini belirtmiştir. Böylece, 1968-1970 yılları arasında emek arzı artmış ve diğer ülkelerden işçi talebine fazlaca ihtiyaç olmamıştır. 1971 yılı ve ondan sonraki yıllarda da İsveç'teki işsizlik sorununa benzer çözüm bulunmuş ve bu yüzden bu yıllarda diğer ülkelerden toplu işçi talebinde bulunulmamıştır. Bu nedenler sonucu olarak da sözü geçen "İstihdam Anlaşması"nın uygulanması mümkün olamamıştır.

İsveç'te çalışan vatandaşlarımızın sosyal güvenliklerinin temini maksadıyla iki ülke arasında 30.06.1978 tarihinde imzalanan İsveç – Türkiye Sosyal Güvenlik Sözleşmesi, 01.05.1981 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Sözleşme ile vatandaşlarımızın, İsveç vatandaşları gibi sosyal güvenlik mevzuatı çerçevesinde hak ve yükümlülük bakımından eşit işlem görmeleri, her iki ülkede geçen hizmet sürelerinin birleştirilmesi ve İsveç'te kazanılan münzam aylıktan Türkiye'ye dönülmesi halinde de yararlanmaya devam edilmesini öngören temel haklar sağlanmaktadır.

Sözleşme, o tarihten günümüze kadar geçen süre içerisinde uygulamada ortaya çıkan ihtiyaçlar ve her iki ülkenin mevzuatlarında meydana gelen yenilikler göz önünde bulundurularak, 01 Şubat 2002 ve 26 Ağustos 2004 tarihlerinde iki kez tadil edilmiştir.

3. ULUSLARARASI KURULUŞLARLA İLİŞKİLER VE ULUSLARARASI YARGI KARARLARI

3.1. ULUSLARARASI İLİŞKİLER

3.1.1. ULUSLARARASI ÇALIŞMA ÖRGÜTÜ (ILO)

ILO'nun Kuruluşu ve Amacı

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) sosyal adaletin sağlanması yoluyla dünyada kalıcı bir barışın gerçekleştirilmesi amacıyla 1919 yılında Versailles Barış Antlaşması ile kurulmuştur. Kuruluşundan itibaren Milletler Cemiyeti bünyesinde faaliyette bulunan ILO, 1946 yılından itibaren Birleşmiş Milletler Teşkilatı'nın ilk uzmanlık kuruluşu olarak hizmet vermeye devam etmiştir.

ILO faaliyetleri son yıllarda dört stratejik hedefe yönelmiştir:

- Çalışmaya ilişkin temel ilke ve standartların teşviki ve uygulanması
- Kadın ve erkeklere saygın istihdam ve gelir elde etmede daha büyük fırsatlar yaratılması
- Herkese yönelik sosyal korumanın kapsam ve etkinliğinin geliştirilmesi
- Üçlü yapı ve sosyal diyalogun güçlendirilmesi

ILO'ya halen 186 ülke üyedir (Cook Island 2015 yılının Haziran ayında düzenlenen ILO Genel Konferansı'nda oy çokluğu ile üyeliğe kabul edilmiştir.) .Birleşmiş Milletler (BM) Teşkilatına üye olan ülkeler ILO Anasözleşmesinden doğan yükümlülükleri kabul ettiklerini bildirmeleri halinde ILO'ya üye olabilmektedir. BM'e üye olmayan bir ülke ise ancak ILO Genel Konferansı kararıyla üyeliğe alınmaktadır. Üyelikten çekilme ise ILO Genel Müdürü'ne yapılacak bir bildirimle mümkün olabilmektedir.

ILO'nun Yapısı ve Organları

Merkezi Cenevre'de bulunan ILO, her yıl Haziran ayında yapılan ve karar organı niteliği taşıyan Uluslararası Çalışma Konferansı, yürütme organı niteliğindeki Yönetim Kurulu ve Teşkilatın sekretarya hizmetlerini yürüten Uluslararası Çalışma Bürosu'ndan oluşmaktadır. Uluslararası Çalışma Bürosu'nun başında bir Genel Müdür bulunmaktadır. Bu göreve 2012 yılında Guy RYDER beş yıl süreliğine (İngiltere) seçilmiştir (2012-2017).

Uluslararası Çalışma Konferansı, her bir üye ülkenin 2 hükümet, 1 işçi ve 1 işveren temsilcisinden oluşmaktadır. Bu temsilcilere Konferans gündemindeki konulara göre teknik danışmanlar da refakat etmektedir.

Uluslararası Çalışma Konferansı, çalışma yaşamıyla ilgili güncel sorunları tartışmakta, Sözleşme ve Tavsiye Kararlarından oluşan uluslararası çalışma standartlarını tespit etmekte, bu standartların üye ülkelerde uygulanmasını denetlemekte, üye ülkelerin katkılarıyla finanse edilen iki yıllık ILO Bütçesini kabul etmekte, iki yıllık ILO faaliyet programını belirlemekte ve her üç yılda bir Yönetim Kurulu üyelerini seçmektedir. Konferans çalışmaları, oluşturulan Komiteler eliyle yürütülmektedir.

Yönetim Kurulu, ILO'nun yürütme organı olup, Konferans gibi üçlü yapıya sahiptir. Yönetim Kurulu, yılda üç kez toplanmakta ve 28 Hükümet, 14 işçi ve 14 işveren olmak üzere toplam 56 üyeden oluşmaktadır.

ILO bünyesinde ayrıca, bir İdare Mahkemesi, Araştırma Merkezi ve İtalya'nın Torino şehrinde faaliyet gösteren Eğitim Merkezi bulunmaktadır.

Sözleşme Raporları

Ülkemizin onaylamış olduğu Uluslararası Çalışma Sözleşmelerinin ülkemizde uygulanmasına ilişkin ulusal raporlar, Uzmanlar Komitesi'nin gözlem ve doğrudan taleplerinin tercümelerinin yapılmasını takiben Bakanlık birimleri, Bakanlık dışı ilgili kurum ve kuruluşlar ile işçi, işveren ve meslek örgütlerine gönderildikten sonra derlenen bilgi ve belgeler değerlendirilmek suretiyle, İngilizce veya Fransızca dillerinden birinde hazırlanarak ILO'ya gönderilmektedir.

Ayrıca, bu raporların birer örnekleri de ILO Anasözleşmesi uyarınca işçi ve işveren sendikaları konfederasyonlarına gönderilmektedir.

2015 Yılında Uygulama Raporları Hazırlanan Sözleşmeler:

- 53 Sayılı Ticaret Gemilerinde Çalışan Kaptanlar ve Gemi Zabitlerinin Mesleki Yeterliliklerinin Asgari İcaplarına İlişkin Sözleşme,
- 55 Sayılı Gemi Adamlarının Hastalanması, Yaralanması ya da Ölümü Halinde Armatörün Sorumluluğuna İlişkin Sözleşme
- 68 Sayılı Gemilerde Mürettebat İçin İlaş ve Yemek Hizmetlerine İlişkin Sözleşme
- 69 Sayılı Gemi Aşçılarının Mesleki Ehliyet Diplomalarına İlişkin Sözleşme

- 73 Sayılı Gemi Adamlarının Sağlık Muayenesine İlişkin Sözleşme
- 81 Sayılı İş Teftişi Sözleşmesi
- 87 Sayılı Sendika Özgürlüğü ve Sendikalaşma Hakkının Korunması Sözleşmesi
- 92 Sayılı Mürettebatın Gemide Barınmasına İlişkin Sözleşme
- 98 Sayılı Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı Sözleşmesi
- 108 Sayılı Gemi Adamları Ulusal Kimlik Kartlarına İlişkin Sözleşme
- 122 Sayılı İstihdam Politikası Sözleşmesi
- 133 Sayılı Mürettebatın Gemide Barındırılmasına İlişkin Sözleşme (İlave Hükümler)
- 134 Sayılı İş Kazalarının Önlenmesine (Gemiadamları) İlişkin Sözleşme
- 135 Sayılı İşçi Temsilcileri Sözleşmesi
- 146 Sayılı Gemi Adamlarının Yıllık Ücretli İznine İlişkin Sözleşme
- 151 Sayılı Çalışma İlişkileri (Kamu Hizmeti) Sözleşmesi
- 155 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği ve Çalışma Ortamına İlişkin Sözleşme
- 161 Sayılı Sağlık Hizmetlerine İlişkin Sözleşme
- 164 Sayılı Gemi Adamlarının Sağlığının Korunması ve Tıbbi Bakımına İlişkin Sözleşme
- 166 Sayılı Gemi Adamlarının Ülkelerine Geri Gönderilmesine İlişkin Sözleşme

ILO'nun Standart Tesisi ve Denetim İşlevleri

ILO'nun temel amacı, asgari ve evrensel uluslararası standartları belirlemek suretiyle üye ülkelerdeki çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesidir. Bu standartlar uluslararası çalışma sözleşmeleri ve tavsiye kararları ile belirlenmektedir. ILO'nun 2015 yılı itibarıyla 189 Sözleşme, 204 Tavsiye Kararı ve 6 Protokol olmak üzere toplamda 399 belgesi bulunmaktadır. 2015 yılında 204 Sayılı Kayıtdışı Ekonomiden Kayıtlı Ekonomiye Geçiş konulu yeni bir Tavsiye Kararı kabul edilmiştir.

Üye ülkelerin onaylamış oldukları Sözleşmeleri ne ölçüde uyguladıklarını izlemek üzere kapsamlı ve etkin bir denetim mekanizması oluşturulmuştur. Raporlara ve şikâyetlere dayanan iki tür denetim usulü bulunmaktadır.

Üye ülkelerin onayladıkları sözleşmelerle ilgili olarak ulusal mevzuat ve uygulamaları hakkında belirli aralıklarla ILO'ya gönderdikleri raporlara dayanan denetim sistemine göre, bu raporlar öncelikle Uzmanlar Komitesi tarafından incelenmekte ve tespit edilen aykırılıklar bir rapor halinde Konferansa sunulmaktadır. Konferansta oluşturulan Aplikasyon Komitesi ise bu raporda yer alan ülkelere bir kısmını Komitede sözlü savunma yapmaya davet etmektedir.

Ülkeler ayrıca, ILO tarafından zaman zaman henüz onaylamadıkları sözleşmelerle ilgili olarak da mevcut ulusal mevzuat ve uygulamaya ilişkin rapor vermeye davet edilmektedir.

Başvuru ve şikâyet hakkına dayanan denetim usulüne göre, şikâyet konusu, ilgili olduğu Sözleşmeye göre ya Sendikal Özgürlükler Komitesi'nde incelenmekte ya da Yönetim Kurulu'nda oluşturulan üçlü yapıda özel bir komitede ele alınmaktadır. Bu şikâyetler neticesinde, Yönetim Kurulu ilgili ülkeye Doğrudan Temas Misyonu gönderilmesine veya Soruşturma Komisyonu kurulmasına karar verebilmektedir.

Ülkemiz ile ILO İlişkileri

Türkiye'nin ILO ile ilişkileri 1927 yılına kadar dayanmaktadır. Ülkemiz, o yıllarda, Milletler Cemiyeti'nin üyesi olmadığı için ILO çalışmalarına gözlemci statüsüyle katılmış, 1932 yılında Milletler Cemiyeti'ne üye olduğunda ILO'nun da üyeliğini kazanmıştır.

Ülkemizin ILO Yönetim Kurulu üyeliğine seçilmesi

Ülkemiz, ILO Yönetim Kurulu'nda 1948-51, 1954-57 ve 1996-99 dönemlerinde "Asil Üye", 1975-78, 1987-90 ve 2002-05 dönemlerinde ise "Yardımcı Üye" sıfatıyla yer almış ve kurul çalışmalarına katılmıştır. Ülkemiz 2014-2017 dönemi için asil üye olarak ILO Yönetim Kurulu'na yeniden seçilmiştir.

Türkiye, aralarında temel çalışma haklarına ilişkin sekiz sözleşmenin de bulunduğu uluslararası çalışma sözleşmelerinden 59'unu onaylayarak ulusal mevzuatına katmıştır. Bu sözleşmelerden 53'ü yürürlüktedir. 187 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliğini Geliştirme Çerçeve Sözleşmesi 16.01.2015 tarihinden itibaren yürürlüktedir. 167 Sayılı İnşaat İşlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesi ve 176 sayılı Maden İşyerlerinde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesi 23.03.2015 tarihinde ILO tarafından tescil edilmiştir. Söz konusu Sözleşmeler, tescil tarihinden 1 yıl sonra 23.03.2016 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Onayladığımız her sözleşmeye ilişkin olarak ILO'ya düzenli aralıklarla ulusal uygulama raporları gönderilmektedir. Bu sözleşmelerden herhangi biriyle ilgili olarak ülkemizin Aplikasyon (Uygulama) Komitesi'ne alınması olasılığı göz önünde bulundurularak konferans öncesinde de hazırlık

yapılmaktadır. Ülkemiz aleyhine ILO'ya yapılan şikâyetlere ilişkin hükümet görüşümüz de Genel Müdürlüğümüz tarafından hazırlanmaktadır.

104'üncü Uluslararası Çalışma Konferansı

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) her yıl hükümet, işçi ve işveren temsilcilerinin katılımlarıyla gerçekleştirilen konferanslarının 104'üncüsü 1-13 Haziran 2015 tarihleri arasında Cenevre'de yapılmıştır. Ülkemiz, Konferansa Bakanlığımız Müsteşarı Sayın Ahmet ERDEM'in başkanlığında hükümet, işçi ve işveren kesimi temsilcilerinden oluşan bir heyetle katılmıştır. Konferans Hükümet, İşçi ve İşveren temsilcilerinin 31 Mayıs 2015 tarihinde yaptıkları hazırlık toplantısını müteakiben 1 Haziran 2015 tarihinde Birleşmiş Milletler Binası Genel Kurul salonunda toplanarak resmen açılmış ve Konferans'ta ele alınacak teknik konuları görüşecek olan Komiteler oluşturulmuştur. Konferans aşağıdaki gündemle toplanmıştır.

- ILO Yönetim Kurulu Başkanı'nın ve ILO Genel Müdürü'nün raporları,
- 2016-2017 için program ve bütçe önerileri ve diğer konular,
- Sözleşme ve Tavsiye Kararlarının uygulanmasına ilişkin bilgi ve raporlar (Standartların Uygulanması/Aplikasyon Komitesi),
- Küçük ve orta büyüklükteki işletmeler ve saygın ve verimli istihdamın oluşturulması (Genel Müzakere),
- Kayıt dışı ekonomiden kayıtlı ekonomiye geçişin kolaylaştırılması (Standart tesisi, ikili müzakere süreci uyarınca ikinci müzakere),
- 2008 tarihli Adil Küreselleşme İçin Sosyal Adalet ILO Bildirgesi'nin izlenmesi çerçevesinde, sosyal koruma (çalışanların korunması) stratejik hedefine ilişkin tekrarlanan görüşme.

Genel Kurul çalışmaları kapsamında Uluslararası Çalışma Bürosu'nun Genel Müdürü ise güncel sosyal politika alanında "İşlerin Geleceği Yüzüncü Yıl Girişimi" başlıklı bir rapor sunmuştur.

104'üncü Uluslararası Çalışma Konferansı'nın II. Gündem Maddesi olarak belirlenen ve hükümet temsilcilerinden oluşan Bütçe Komitesi'nde özetle, ILO'nun 2016-2017 yıllarına ait bütçesi ile ülkelerin bütçeye katkı payı oranları görüşülmüştür. ILO'nun iki yıllık bütçesi 797.390.000 ABD

Doları (757.520.500 İsviçre Frangı) olarak belirlenmiştir. 2015 yılı Mayıs ayı itibari ile 5.055.121 İsviçre Frangı tutarındaki yıllık katkı payımızın tamamı ödenmiştir. Bütçede ülkemizin katkı payı oranı % 1.329 oranında olup, ülkemizin 2016 yılında ILO'ya 5.033.724 İsviçre Frangı ödemesi gerekmektedir. Bu rakamdan mevcut kredi miktarımız düşüleceğinden ödenecek net miktar 5.031.938 İsviçre Frangıdır.

Konferansın III. Gündem maddesi çerçevesinde oluşturulan Standartların Uygulanması (Aplikasyon) Komitesi, ILO sözleşme ve tavsiye kararlarının uygulanması konusundaki denetim organlarından biri olan Uzmanlar Komitesi'nin Konferansa sunduğu iki raporu görüşmüştür. Bilindiği üzere, ILO Uzmanlar Komitesi her yıl Konferansa iki rapor sunmakta olup, bu raporlardan birisi belirli bir konudaki sözleşmelerin ve varsa o konuya ilişkin tavsiye kararlarının genel uygulanma durumuna ve ihtiyaca cevap veren hükümlere sahip olup olmadığına ilişkin genel değerlendirme içermektedir. Bu yılki konferansa sunulan genel değerlendirme raporu tarım işçilerinin örgütlenme haklarına ilişkin 11 ve 141 sayılı sözleşmeler ve 149 sayılı tavsiye kararı hakkındadır. Anılan belgelerin hükümlerinin daha iyi anlaşılmasına katkı sağlamak üzere hazırlanan bu raporda ilgili sözleşmeyi onaylayıp onaylamadığına bakılmaksızın üye ülke uygulamaları hakkında da bilgi verilmektedir. Bilindiği üzere, ülkemiz bu sözleşmelerden 11 Sayılı Sözleşmeye taraftır. Tavsiye Kararları ise onaya tabi değildir.

Standartların Uygulanması Komitesi'nin gündemindeki ikinci rapor ise, sözleşmelerin taraf ülkelerde uygulanmasına ilişkin olarak Uzmanlar Komitesi gözlemlerini içeren rapordur. Standartların Uygulanması Komitesi'nin görüşmeleri esasen bu rapor üzerinde olmuştur. Uzmanlar Komitesi'nin raporunda ülkemizle ilgili olarak aşağıda belirtilen sözleşmeler hakkında gözlemler yer almıştır:

- Cebri veya Mecburi Çalıştırma Hakkında 29 Sayılı ILO Sözleşmesi
- Sanayi ve Ticarete İş Teftişi Hakkında 81 Sayılı ILO Sözleşmesi
- Sendika Özgürlüğü ve Örgütlenme Hakkının Korunması Hakkında 87 Sayılı ILO Sözleşmesi
- İstihdama Kabulde Asgari Yaş Hakkında 138 Sayılı ILO Sözleşmesi
- İş Sağlığı ve Güvenliği ve Çalışma Ortamı Hakkında 155 Sayılı ILO Sözleşmesi
- İş Sağlığı Hizmetleri Hakkında 161 Sayılı ILO Sözleşmesi
- Kötü Şartlardaki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Önlemler Hakkında 182 Sayılı ILO Sözleşmesi

Standartların Uygulanması Komitesi, ILO Anasözleşmesinin 19 ve 22. maddeleri uyarınca rapor verme yükümlülüklerini yerine getirmeyen ülkeleri “otomatik vakalar” adı altında ayrıca görmektedir. Ülkemiz talep edilen raporları vermiş olduğu için Komite'de açıklama yapmaya davet edilmemiştir.

Standartların Uygulanması Komitesi, esas gündemini teşkil eden ülke incelemelerine ilişkin kesin liste kabul çalışmaları kapsamında 24 ülkeden oluşan kesin listeyi kabul etmiştir. Kesin listede yer alan ülkeler, Konferans'ın başlamasından iki hafta önce işçi ve işveren gruplarının belirlediği 40 ülkeden oluşan geçici listeden yine işçi ve işveren grupları arasında yapılan müzakereler sonucunda seçilmiş ve Komitede onaylanmıştır. Bu bağlamda Komite, söz konusu 24 ülkeyi taraf oldukları sözleşme ile ilgili olarak, Konferans sırasında, sözlü bilgi vermeye davet etmiştir. Komite gündemine alınan 24 ülke arasında ülkemiz de 155 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği ve Çalışma Ortamına İlişkin Sözleşme bakımından yer almıştır.

Yıllar İtibariyle Ülkemizin Standartların Uygulanması Komitesi Gündemine Alındığı Sözleşmeler	
Yıl	Sözleşme No. ve Konusu
1981	94-Kamu Sözleşmelerinde Çalışma Şartları Hükümleri 95-Ücretin Korunması 119-Makinalardan Korunma
1982	95-Ücretin Korunması 119-Makinalardan Korunma
1983	95-Ücretin Korunması 98-Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı (<i>Özel Paragraf</i>) 111-İş ve Meslekte Ayrımcılık (<i>Özel Paragraf</i>) 119-Makinalardan Korunma
1984	98-Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı (Doğrudan Temas Misyonu istedik) 111-İş ve Meslekte Ayrımcılık
1985	95-Ücretin Korunması 98-Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı 111-İş ve Meslekte Ayrımcılık
1986	98-Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı (<i>Listede yer almış, ancak sözlü görüşme olmamıştır</i>)
1987	98-Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı 111-İş ve Meslekte Ayrımcılık
1988	98-Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı
1989	98-Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı 111-İş ve Meslekte Ayrımcılık (<i>Özel Paragraf</i>)
1990	111-İş ve Meslekte Ayrımcılık
1991	98-Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı

	111-İş ve Meslekte Ayrımcılık
1992	-
1993	98-Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı
1994	98-Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı
1995	26-Asgari Ücret Tesbit Usulü 98-Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı
1996	98-Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı
1997	87-Sendika Özgürlüğü ve Sendikalaşma Hakkının Korunması
1998	98-Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı
1999	-
2000	98 -Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı
2001	158- Hizmet İlişkinde İşveren tarafından Son Verilmesi
2002	122-İstihdam Politikası
2003	-
2004	-
2005	87-Sendika Özgürlüğü ve Sendikalaşma Hakkının Korunması
2006	-
2007	87-Sendika Özgürlüğü ve Sendikalaşma Hakkının Korunması
2008	-
2009	87-Sendika Özgürlüğü ve Sendikalaşma Hakkının Korunması
2010	87-Sendika Özgürlüğü ve Sendikalaşma Hakkının Korunması
2011	87-Sendika Özgürlüğü ve Sendikalaşma Hakkının Korunması
2012	-
2013	98 -Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı
2014	-
2015	155-İş Sağlığı ve Güvenliği ve Çalışma Ortamı

104'üncü Uluslararası Çalışma Konferansı'nın IV. gündem maddesi çerçevesinde oluşturulan KOBİ'ler ve İstihdam Yaratılması Komitesi çalışmasını 11 oturum yapmak suretiyle tamamlamıştır. Komite çalışmalarına rehberlik etmek üzere Uluslararası Çalışma Bürosu tarafından *Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler ve Saygın ve Verimli İstihdam Yaratılması* başlıklı bir rapor hazırlanmış ve üye ülkelere Konferans'tan önce dağıtılmıştır. Komitede gerçekleştirilen müzakereler, hazırlanan bu rapor ışığında 5 tartışma konusu üzerinden yürütülmüştür. Komite çalışmaları sonucunda hazırlanan 24 maddeden oluşan bir sonuç metninin de dâhil olduğu taslak rapor, 10 Haziran 2015 tarihinde Komite tarafından, 12 Haziran 2015 tarihinde ise Konferans Genel Kurulu tarafından kabul edilmiştir.

104'üncü Uluslararası Çalışma Konferansı'nın V. Gündem Maddesi olarak belirlenen Kayıtdışı Ekonomiden Kayıtlı Ekonomiye Geçiş konusu 103 ve 104'üncü Konferanslarda olmak üzere iki sene üst üste Konferans gündeminde yer almıştır. 103'üncü Konferans sonunda kayıtdışı ekonomiden kayıtlı ekonomiye kademeli olarak geçişlerin kolaylaştırılması hususunda üye ülkeler için rehber niteliğinde olacak bir belgenin (Tavsiye Kararı) kabul edilmesine yönelik bir karar verilmiştir. Üye ülkeler ve sosyal taraflardan gelen görüşler çerçevesinde, Ofis tarafından yeniden şekillendirilen taslak Tavsiye Kararı metnine, komite çalışmaları esnasında son şekli verilmiştir. Komite çalışmaları sonucunda ayrıca, üye ülkeleri Tavsiye Kararının tam ve etkin bir şekilde yürürlüğe koymaya teşvik eden ve bu amaçla da Genel Direktörden üye ülkelere yol gösterecek kapsamlı bir strateji ve eylem planının hazırlanmasını talep eden bir Karar metni (Resolution) komite tarafından kabul edilmiştir. Kayıtdışı Ekonomiden Kayıtlı Ekonomiye Geçiş İlişkin Tavsiye Kararı, toplam 9 bölüm ve 42 Maddeden oluşmaktadır. 104 üncü Uluslararası Çalışma Konferansı'nın Genel Kurulunda oy çokluğuyla kabul edilen Kayıtdışı Ekonomiden Kayıtlı Ekonomiye Geçiş İlişkin Tavsiye Kararı üye ülkeler için onay prosedürü gerektirmeyen bir rehber niteliğindedir.

104'üncü Uluslararası Çalışma Konferansı'nın VI. Gündem Maddesi olarak belirlenen 2008 Tarihli Adil Bir Küreselleşme İçin Sosyal Adalet ILO Bildirgesi'nin İzlenmesi Komitesi, 2008 yılında kabul edilen Adil Bir Küreselleşme İçin Sosyal Adalet ILO Deklarasyonu'nda belirtilen dört stratejik hedeften biri olan sosyal koruma (sosyal güvenlik ve çalışanların korunması) kapsamında çalışanların korunması hususunu ele almıştır. Çalışanların Korunması Komitesi, Konferans boyunca toplam dokuz oturum gerçekleştirmiştir. Yapılan genel görüşmeye esas teşkil etmesi için Uluslararası Çalışma Bürosu tarafından bir rapor hazırlanmıştır. Görüşme, dört ana tartışma noktası üzerinden yürütülmüştür. Görüşmeler sonucunda toplam 14 Fıkra ve birçok alt başlık ve bentten oluşan Sonuç Kararları metni ile birlikte Komite taslak raporu, 11 Haziran 2014 tarihinde toplanan Konferans Genel Kurulu tarafından kabul edilmiştir.

3.1.2. AVRUPA KONSEYİ (AK)

AK'nin Kuruluşu ve Amacı

Avrupa Konseyi'nin (AK) oluşturulması fikri, İkinci Dünya Savaşı'ndan maddi ve manevi büyük kayıplarla çıkan Avrupa'da, bir daha aynı trajedinin yaşanmasını engellemek amacıyla ortaya atılmış, Avrupa'da gerginliğin ve çatışmanın yerini güven ve işbirliğinin alması hedeflenmiştir.

Bu konuda yapılan bir dizi konferans sonrası, 5 Mayıs 1949'da 10 ülke - Belçika, Danimarka, Fransa, Hollanda, İngiltere, İrlanda, İsveç, İtalya, Lüksemburg ve Norveç - merkezi Strasbourg olmak üzere Avrupa Konseyi'ni kuran antlaşmayı imzalamışlardır. AK'nin belkemiğini oluşturan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) ise 4 Kasım 1950'de Roma'da imzalanmıştır.

Türkiye, AK'ya, kuruluşundan üç ay sonra Yunanistan ve İzlanda ile birlikte Ağustos 1949'da davet edilerek, bu örgütün kurucu üyeleri arasında anılmaya hak kazanmıştır. Merkezi Strazburg'da bulunan AK' ya 47 üye ülke bulunmaktadır.

AK, savunma konuları dışında toplumun karşılaştığı tüm temel sorunlar ile ilgilenmektedir. Bunlar, insan hakları, hukuk alanında işbirliği, medya, eğitim, kültür, spor, gençlik, sağlık, yerel yönetimler, bölgesel planlama, çevre, aile ve sosyal güvenlik sorunlarıdır. Örgütün statüsünde ekonomik konularda da faaliyet gösterilmesi öngörülmeyle birlikte, uygulamada bu alandaki çalışmalar sınırlı kalmaktadır.

AK'nin yukarıda belirtilen alanlardaki çalışmaları, genellikle sözleşme ya da protokol hazırlanması ile gerçekleşmektedir. 2015 yılı sonu itibarıyla AK tarafından hazırlanmış olan toplam 219 Sözleşme/Protokol bulunmaktadır. AK Sözleşme ve Protokolleri, üye ülkelerin mevzuatlarının uyumlaştırılmasını, bu suretle Avrupa düzeyinde ortak normlar ve ortak bir hukuk düzeni oluşturulmasını amaçlamaktadır.

AK'nin Yapısı ve Organları

Kuruluşun temel organları, karar organı olan Bakanlar Komitesi, danışma organı olan Parlamenter Meclis ve yerel yönetimlerin geliştirilmesini amaçlayan Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi'dir (YBYK). Bir denetim organı olan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi de (AİHM) AK'nin dördüncü unsurunu oluşturmaktadır.

a) Bakanlar Komitesi: Bakanlar Komitesi'nde üye ülkelerin Dışişleri Bakanları, Bakanlara vekaleten daha sık toplanan Delegeler Komitesi'nde ise Daimi Temsilciler (Büyükelçiler) yer alır.

Komite'de, bütçe, yeni üye alımı ve Teşkilatın politika ve faaliyetlerinin ana hatları karara bağlanmaktadır. Kararlar, üye devletlere tavsiyeler ve onaylayan devletler için bağlayıcı nitelik taşıyan sözleşmeler veya anlaşmalar şeklinde olmaktadır.

b) Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi (AKPM): Konseyin tartışma forumunu ve itici gücünü oluşturmaktadır. AKPM, üye ülkelerin parlamentolarından ve parlamentolarındaki güç dengesini yansıtabilecek şekilde seçilen 324 asil, 324 yedek üyeden oluşur. Her üye devlete ayrılan parlamenter sayısı, söz konusu ülkenin nüfusuyla orantılı olup ülkemizden de 18 asil, 18 yedek üye AKPM çalışmalarına katılmaktadır.

AKPM'de, sahip oldukları üyelerin çokluğuna göre sırasıyla "Avrupa Halk Partileri Grubu", "Sosyalist Grup", "Avrupa Muhafazakârlar Grubu", "Avrupa için Liberal ve Demokratlar İttifakı" ve "Avrupa Birleşik Sol Grubu" olmak üzere beş siyasi grup mevcuttur.

Ayrıca AKPM'nin çeşitli konularda oluşturulmuş komisyonları da bulunmaktadır.

AKPM Genel Kurul'u yılda dört kez Ocak, Nisan, Haziran ve Ekim aylarında birer hafta süreyle toplanmaktadır. AKPM'nin çeşitli komisyonlarında oluşturulan raporlar Genel Kurul'a sunulmaktadır. Raporların işlem bölümleri, bir başka deyişle karar, Bakanlar Komitesine yönelik tavsiye kararları ya da yönergeler tartışılarak oylanmaktadır.

c) Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi: Kongre, Avrupa Konseyi prensiplerinin yerel yönetimler düzeyinde de geliştirilmesi, yerel ve bölgesel yönetimlerin güçlendirilmesi, bu yapılanmaların hukuki ve idari açıdan incelenmesi ve aralarındaki sınır ötesi işbirliğinin artırılması amacıyla oluşturulmuştur. Bölgesel Meclis ve Yerel Meclis olmak üzere iki alt organı bulunmaktadır.

d) Sekreteryası: Konsey'in yaklaşık 2000 memurdan oluşan ve yukarıda sayılan diğer organlara hizmet veren bir Sekreteryası vardır. Başkanlığını beş yıllık bir süre için Parlamenterler Meclisi tarafından seçilen Genel Sekreter yürütür. Sekreteryada her üye ülkenin bulunduracağı memur sayısı Konsey bütçesine yaptığı katkıya paralel olarak belirlenmektedir.

Bakanlığımızca katılım ve katkı sağlanan Avrupa Konseyi çalışmaları aşağıda özetlenmiştir.

Avrupa Sosyal Şartı ve Revize Sosyal Şart

Avrupa Sosyal Şartı (ASS) demokratik sistemlere tam işlerlik kazandırılabilmesini teminen, özellikle ekonomik ve sosyal alanlarda insan haklarının güvence altına alınmasını amaçlayan temel bir insan hakları sözleşmesidir.

Avrupa Sosyal Şartı 18 Ekim 1961'de imzaya açılmış ve 26 Şubat 1965 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Ülkemiz tarafından 18 Ekim 1961 tarihinde imzalanan, 24 Kasım 1989 tarihinde onaylanan Şart, 24 Aralık 1989 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Avrupa Sosyal Şartı, Avrupa Konseyi'nin insan hakları alanında kabul ettiği en önemli iki temel belgeden birini oluşturmaktadır. Birincisi 1950 tarihli İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi olup, medeni ve siyasi hakları düzenlemektedir. İkincisini oluşturan Avrupa Sosyal Şartı ise çalışma, sosyal güvenlik-sosyal refah, sağlık ve bunlarla ilgili diğer alanlarındaki temel insan haklarına ilişkin hükümleri içermektedir.

Avrupa Sosyal Şartı'nın öngördüğü denetim sistemi çerçevesinde Bakanlığımızca Şart'ın onayladığımız madde ve fıkralarının ülkemizde uygulanmasına ilişkin rapor hazırlanmakta ve hazırlanan ulusal raporlar Avrupa Konseyi'ne sunulmaktadır.

1961 tarihli Avrupa Sosyal Şartı toplam 19 madde ve 72 fıkradan oluşmaktadır. Avrupa Sosyal Şartı'nın 19 maddesinden 7'si temel (çekirdek) maddeler (1, 5, 6, 12, 13, 16 ve 19) olarak kabul edilmektedir.

5 Kasım 1990 tarihinde Roma'da düzenlenen İnsan Hakları Bakanlar Konferansı'nda alınan karar doğrultusunda; bir yandan kişisel, politik, ekonomik, sosyal ve kültürel olarak insan haklarının bütünlüğünü korumak, diğer yandan, Avrupa Sosyal Şartına yeni bir güç kazandırmak üzere, Şartın kabulünden sonra meydana gelen sosyal değişiklikler de alınarak, Şart güncellenmiştir, 1988 tarihli katma protokolde yer alan haklar ile bir takım yeni hakları ihtiva eden yeni bir Sosyal Şart hazırlanmıştır. 1961 tarihli Avrupa Sosyal Şartı'nın yerine geçen Gözden Geçirilmiş (Revize) Avrupa Sosyal Şartı, 3 Mayıs 1996 tarihinde imzaya açılmış ve 1 Temmuz 1999 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Gözden Geçirilmiş (Revize) Avrupa Sosyal Şartı tek bir metin halinde 1961 tarihli Şart ile garanti altına alınan haklarla birlikte, 1988 tarihli Ek Protokol'ün içerdiği 4 hakkı (20 – 23. maddeler) ve bunlara ilaveten 8 yeni hakkı (24 – 31. maddeler) ihtiva etmektedir.

Gözden Geçirilmiş (Revize) Avrupa Sosyal Şartı 31 madde ve toplam 98 fıkra'dan oluşmaktadır. Gözden Geçirilmiş (Revize) Avrupa Sosyal Şartınının 31 maddesinden 9'u temel (çekirdek) maddelerdir (1, 5, 6, 7, 12, 13, 16, 19 ve 20). Gözden Geçirilmiş (Revize) Avrupa Sosyal Şartı, 1961 tarihli Sosyal Şart'a göre iki yeni temel madde daha içermektedir (7. ve 20. Maddeler).

Gözden Geçirilmiş (Revize) Avrupa Sosyal Şartı'nın Maddeleri	
1	Çalışma hakkı
2	Adil çalışma şartları hakkı
3	Güvenli ve sağlıklı çalışma koşulları hakkı çalışma şartları hakkı
4	Adil bir ücret hakkı
5	Örgütlenme hakkı
6	Toplu pazarlık hakkı
7	Çocukların ve gençlerin korunma hakkı
8	Çalışan kadınların analık haklarının korunması
9	Mesleki yönlendirme hakkı
10	Mesleki eğitim hakkı
11	Sağlığın korunması hakkı
12	Sosyal güvenlik hakkı
13	Sosyal ve tıbbi yardım hakkı
14	Sosyal refah hizmetlerinden yararlanma hakkı
15	Özürli kişilerin bağımsızlık, toplumsal bütünleşme ve toplum yaşamına katılma hakkı
16	Ailenin sosyal, hukuksal ve ekonomik korunma hakkı

17	Çocukların ve gençlerin sosyal, hukuksal ve ekonomik korunma hakkı
18	Diğer Akit Taraf ülkesinde kazanç getirici bir işte çalışma hakkı
19	Göçmen işçiler ve ailelerinin korunma ve yardım hakkı
20	Cinsiyet ayrımı gözetmeksizin iş ve meslekte fırsat ve muamele eşitliği hakkı
21	Bilgilendirme ve danışılma hakkı
22	Çalışma şartlarının ve çalışma ortamının belirlenmesine ve iyileştirilmesine katılma hakkı
23	Yaşlı kimselerin sosyal korunma hakkı
24	İşe son verilmesinde korunma hakkı
25	İşverenin iflas etmesi durumunda işçilerin taleplerinin korunma hakkı
26	Onurlu çalışma hakkı
27	Aile sorumluluğu taşıyan işçilerin fırsat eşitliğinden yararlanma ve eşit muamele görme hakkı
28	İşletmede çalışan işçi temsilcilerinin korunma ve kendilerine tanınan kolaylıklardan faydalanma hakkı
29	Toplu işten çıkarma yöntemlerine ilişkin bilgilendirilme ve danışılma
30	Yoksulluk ve sosyal dışlanmaya karşı korunma hakkı
31	Konut hakkı

(Not: Koyu olarak yazılmış maddeler temel maddeleri göstermektedir.)

Ülkemiz tarafından 6 Ekim 2004 tarihinde imzalanan ve 27 Haziran 2007 tarihinde onaylanan Gözden Geçirilmiş (Revize) Avrupa Sosyal Şartı, ülkemiz açısından 1 Ağustos 2007 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

Ancak anılan Revize Şart'ın;

- 2. maddesinin (Adil Çalışma Koşulları Hakkı), "en az dört haftalık ücretli yıllık izin sağlamayı" öngören 3. fıkrasına,
- 4 maddesinin (Adil Bir Ücret Hakkı), "Çalışanların kendilerine ve ailelerine iyi bir yaşam düzeyi sağlayacak ücret hakkına sahip olduklarını tanımayı" öngören 1. fıkrasına,
- işçi/memur ayırımı yapmaksızın tüm çalışanlar ile işverenlerin ulusal ve uluslararası örgütler kurma ve bu örgütlere üye olma özgürlüğünü öngören 5. maddesine (Örgütlenme Hakkı),
- tüm çalışanlar ile işverenlerin toplu pazarlık hakkını düzenleyen 6. maddesine (Toplu Pazarlık Hakkı)

ülkemizin kalkınmışlık düzeyi, sosyo-ekonomik şartları ve iç mevzuatımızdaki düzenlemeler dikkate alınarak onaylanmamıştır.

Bununla birlikte, Şartın kabulünden bu yana geçen süre zarfında, gerek ülkemizin göstermiş olduğu sosyal ve ekonomik gelişme, gerekse de ilgili ulusal mevzuatımızda yapılan değişiklikler göz önünde bulundurulmuş ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları, sosyal taraflar ve Avrupa Konseyi'nin ilgili birimleri ile yapılan müzakereler neticesinde Şart'ın 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrası, 5 inci maddesi ve 6 ncı maddenin ilk üç fıkrasının kabul edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir. Bu amaçla izlenmesi gereken süreç başlatılmıştır.

Ülkemiz, 1961 tarihli Avrupa Sosyal Şartı'nı temel ve temel olmayan maddelerinin uygulanmasına ilişkin olarak onaylamış bulunduğu 1989 yılından 2008 yılına kadar Avrupa Konseyi'ne 14 Ulusal Rapor sunmuştur.

Revize Şart'ın uygulanmasına ilişkin olarak 2008 tarihinden 2015 yılı sonuna kadar 7 Ulusal Rapor sunulmuştur. 2007 yılından beri konu grupları halinde sunulan Şart raporlarının 2015 yılında hazırlanan maddeleri şunlardır;

- > Madde 3: Güvenli ve sağlıklı çalışma koşullarına sahip olma hakkı,
- > Madde 11: Sağlığın korunması hakkı,
- > Madde 12: Sosyal güvenlik hakkı,
- > Madde 13: Sosyal ve tıbbi yardım hakkı,
- > Madde 14: Sosyal hizmetlerden faydalanma hakkı,
- > Madde 23: Yaşlı kişilerin sosyal korumadan yararlanma hakkı,
- > Madde 30: Toplumsal dışlanma ve yoksulluğa karşı korunma hakkı.

Avrupa Sosyal Güvenlik Kodu

1964 tarihli ‘‘Avrupa Sosyal Güvenlik Kodu’’, tüm Avrupa Konseyi yesi devletlerde sosyal güvenlik sistemlerinin en iyi seviyeye getirilmesini hedefleyen ve tıbbi yardım, hastalık yardımları, işsizlik yardımları, yaşlılık yardımları, analık yardımları gibi alanlarda sosyal güvenlik kapsamı konusunda normlar ve ye devletlerin temin etmesi gereken asgari koruma düzeylerini tayin eden bir sözleşmedir.

Avrupa Sosyal Güvenlik Kodu, lkemiz tarafından 13.05.1964 tarihinde imzalanmış, 21.09.1978 tarih ve 2170 sayılı Kanunla Kod’un Aile Yardımlarına ilişkin VII. ve İşsizlik Yardımlarına ilişkin IV. bölümleri dışında kalan bölümlerinin onaylanması uygun bulunmuş, sözleşme 8.03.1981 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Avrupa Sosyal Güvenlik Kodu’nun 76. Maddesi uyarınca her yıl ulusal zet rapor hazırlanmakta, beş yılda bir ayrıntılı rapor sunulmaktadır. Ülkelerin taraf olmadıkları maddelere ilişkin iki yılda bir ulusal mevzuat ve uygulamalar hakkında rapor hazırlanmaktadır. 01.07.2014-30.06.2015 dönemini kapsayan 34’nc zet ülke raporumuz 2015 yılında Avrupa Konseyi’ne gönderilmiştir.

Avrupa Sosyal Güvenlik Kodu’nun kabulünden bu yana geçen süre zarfında, gerek ülkemizin göstermiş olduğu sosyal ve ekonomik gelişme, gerekse de ilgili ulusal mevzuatımızda yapılan değişiklikler göz önünde bulundurulmuş, ilgili kurumlarla yapılan müzakereler neticesinde Kod’un İşsizlik Yardımlarına ilişkin IV. Bölümünün kabul edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Avrupa Sosyal Şartı ve Avrupa Sosyal Güvenlik Kodu Hükümet Komitesi

Avrupa Sosyal Şartı ye ülkelerinin temsilcilerinden oluşan Avrupa Sosyal Şartı ve Avrupa Sosyal Güvenlik Kodu Hükümet Komitesi, Fransa’nın Strazburg şehrinde yılda iki kez toplanan Avrupa Konseyi Sosyal Şart Hükümet Komitesi’nin (ASŞHK) 131. ve 132. dönem toplantıları 18-22 Mayıs 2015 ve 5-9 Ekim 2015 tarihlerinde yapılmıştır.

18-22 Mayıs 2015 tarihinde yapılan 131. Komite toplantısının ilk iki günü Avrupa Sosyal Güvenlik Kodu görüşmelerine, son üç günü ise Avrupa Sosyal Şartı’nın denetim organı olan Avrupa Sosyal Haklar Komitesi (ASHK) tarafından Hükümet Komitesinde görüşülmesine karar verilen maddelere aykırı bulunan ülke durumlarının incelenmesine ayrılmıştır.

Avrupa Sosyal Uyum, İnsan Onuru ve Eşitlik Komitesi (CDDECS)

Avrupa Konseyi, Bakanlar Komitesi'ne bağlı olarak faaliyet gösteren Avrupa Sosyal Uyum, İnsan Onuru ve Eşitlik Komitesi CDDECS Avrupa Konseyi'nin üst komitelerinden biridir. Bu komiteye bağlı olarak çalışan, Kadın ve Erkek Eşitliği Komisyonu (DECS-GEC), Özürlü kişilerin Hakları Uzmanlar Komitesi (DECS-RPD), Çocuk Hakları Avrupa Stratejisi Uzmanlar Komitesi (DECS-ENF) olmak üzere üç alt komite bulunmaktadır.

CDDECS'in görevi, Avrupa Konseyi Sosyal Uyum Stratejisi ve Eylem Planı, Avrupa Konseyi Kadın Erkek Eşitliği Programı, Avrupa Konseyi Çocuk Hakları Stratejisi ile Avrupa Konseyi Özürlü Hakları Eylem Stratejisinin uygulanmasını izlemek, desteklemek, kendi alanı ile ilgili Avrupa Konseyi normlarının hayata geçirilmesini sağlamaktır.

Komite'nin 3. toplantısı, 27-29 Mayıs 2015 tarihlerinde Strazburg'da gerçekleştirilmiştir.

2015 yılı sonu itibarıyla Avrupa Sosyal Uyum, İnsan Onuru ve Eşitlik Komitesi'nin (CDDECS) faaliyetlerine son verilerek, 2016-2017 döneminde faaliyet göstermek üzere Avrupa Sosyal Uyum Platformu oluşturulmuştur.

Sosyal Korumaya İlişkin Karşılaştırmalı Bilgi Sistemi (MISSCEO)

1999 yılında kurulan MISSCEO (Mutual Information System on Social Protection of the Council of Europe), üyeleri arasında sosyal koruma alanında düzenli olarak bilgi alışverişini amaçlayan ve AK Sosyal Politikalar Dairesi ile üyelerinin yakın işbirliğiyle çalışan bir oluşum olup, kuruluşundan bu yana her yıl düzenli olarak ülke uzmanlarının katılımıyla 2 günlük çalışma toplantısı gerçekleştirmektedir. Sosyal Uyum Komitesi'nin (CDCS) bir alt komitesidir. AK Sosyal Korumaya İlişkin Karşılaştırmalı Bilgi Sistemi (MISSCEO) Komitesi, üye ülkelerin sosyal güvenlik mevzuat ve uygulamalarını karşılaştırmalı olarak incelemektedir.

Sosyal Korumaya İlişkin Karşılaştırmalı Bilgi Sistemi'nin (MISSCEO) 17. Toplantısı 2-3 Temmuz 2015 tarihlerinde Strazburg'da (Fransa) düzenlenmiştir.

Diğer Konular

Avrupa Konseyi Irkçılığa ve Hoşgörüsüzlüğe Karşı Avrupa Komisyonu (ECRI), Avrupa Konseyi tarafından kurulmuş olan bağımsız bir izleme kuruluşudur. ECRI, yasal faaliyetleri çerçevesinde, ülke bazında inceleme çalışmaları yürütmekte ve bu çalışmalar sayesinde her bir üye Devletin ırkçılık ve

hoşgörüsüzlük açısından durumunu inceler ve tespit edilen sorunlara çözüm önerileri ve teklifler oluşturur. Çalışmalar 5 yıllık dönemlerde, yılda 9-10 ülkeyi ele alacak şekilde sürdürülmektedir.

ECRI, 2-6 Kasım 2015 tarihlerinde ülkemize bir inceleme ziyareti gerçekleştirmiş, 15 Şubat 2005 tarihli raporundan bu yana kaydedilen ilerlemeler konusunda bir rapor hazırlamak üzere Dışişleri Bakanlığı koordinasyonunda temaslarda bulunmuştur. Göçmenlerin ve çeşitli grupların istihdamı, çalışma izinlerinin verilmesi, istihdamda ayrımcılığa karşı alınan tedbirler ve göçmenler gibi konularda Bakanlığımız kendi görev alanına giren alanlarda çalışmalara katkıda bulunmuştur.

3.1.3. İKTİSADİ İŞBİRLİĞİ VE GELİŞME TEŞKİLATI(OECD)

OECD'nin Kuruluşu ve Amacı

II. Dünya Savaşı sonrası Avrupa'nın yeniden yapılanması için oluşturulan Marshall Yardımı'nın eşgüdümünü sağlamak amacıyla 1948 yılında kurulan Avrupa Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (OEEC) İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı'nın (OECD) ilk nüvesini oluşturmaktadır.

OECD 14 Aralık 1960 tarihinde imzalanan Paris Sözleşmesi'ne dayanılarak, 1961 yılında kurulmuştur.

NATO'nun ekonomik açıdan tamamlayıcısı olarak kurulan OEEC'den 1961 yılında görevi devralan OECD'nin amacı ülke hükümetlerine mali istikrarı korumada destek olmak, sürdürülebilir ekonomik büyümeyi, istihdam artışını ve yüksek yaşam standartlarını sağlamada yardım etmek, böylece dünya ekonomisinin kalkınmasına katkı sağlamaktır.

OECD analitik deneyimini ve birikmiş tecrübesini son yıllarda OECD'ye üye olmayan ancak pazar ekonomisine sahip 70'in üzerindeki kalkınan ve gelişmekte olan ülkeye taşımaktadır. Küreselleşmeyle birlikte OECD çalışmalarının her bir üye ülkede belirli bir alanı ayrı ayrı incelemektense belirli alandaki politikaların üye ülkeleri ve OECD alanı dışındaki diğer ülkeleri topluca nasıl etkilediği üzerinde yoğunlaştırmaya başlamıştır. Öte yandan, G 20 platformuna yaptığı çalışmalarla da katkı vermektedir.

OECD'nin kurucu üyeleri şunlardır: Avusturya, Belçika, Danimarka, Fransa, Almanya, Yunanistan, İzlanda, İrlanda, İtalya, Lüksemburg, Hollanda, Norveç, Portekiz, İspanya, İsveç, İsviçre, Türkiye, İngiltere Kanada ve ABD.

OECD'ye sonradan katılan ülkeler ise şunlardır: Japonya (1964), Finlandiya (1969), Avustralya (1971), Yeni Zelanda (1973), Meksika (1994), Çek Cumhuriyeti (1995), Macaristan (1996), Polonya (1996), Kore Cumhuriyeti (1996), Slovakya (2000) Şili, Slovenya, İsrail ve Estonya(2010).

OECD'nin 2015 yılı itibarıyla 34 üyesi bulunmaktadır.

Bölgeler itibarıyla (Avrupa-Kafkaslar-Orta Asya-Orta Doğu- Kuzey Afrika ve Afrika Kıtasının diğer bölgelerinde, yaklaşık 70'e yakın ülkeyle) ortak çalışmalar yürütülmektedir.

OECD temel ilkeleri ve üyelik şartları, Demokrasi, İnsan haklarına ve yurttaş özgürlüğüne bağlılık, Açık Pazar ekonomisi çerçevesinde istikrarlı gelişme olarak sıralanabilir.

OECD'nin amacı,

- Çok taraflı ve korumacı olmayan bir temelde dünya ticaretinin geliştirmek,
- Üye ülkelerde halkın yaşam standartlarını iyileştirmek,
- Sürekli ve dengeli ekonomik gelişimi sağlayan politikalara destek vermek,
- İstihdamı geliştirmek, işsizliği ortadan kaldırmak,
- Yukarıdaki hususları gerçekleştirirken ülkelerin birbirlerine destek olmasını

sağlamaktır.

OECD ekonomik gelişme ve refahın sağlanması amacıyla kamu politikalarının hemen her alanında teknik çalışmalar yürüten bir Hükümetler arası işbirliği teşkilatıdır. Ülkemizin de kurucuları arasında bulunduğu OECD, makroekonomik politikalar başta olmak üzere; ticaret; tarım; vergi; finans; rekabet; eğitim; sağlık; çevre; sanayi; teknoloji, yeşil büyüme, sürdürülebilir kalkınma, istihdam, sosyal güvenlik ve uluslararası göç gibi hükümetlerin politika oluşturdukları çok geniş bir sahada faaliyet göstermektedir. Teşkilatın temel hedefi, bahse konu alanlarda üyelerini en güncel veri ve analizler ışığında en iyi politika seçenekleriyle donatmak, bu kapsamda küresel sorunlar için de gerekli çözümleri üretmektir.

OECD'nin Yapısı ve Organları

OECD'nin aşağıdaki organlardan oluşmaktadır:

- Konsey

- Genel Sekreterlik
- Komiteler
- Çalışma Grupları
- Özel Çalışma Grupları
- Bakanlar Konferansı
- Diğer OECD Kuruluşları

Konsey: Yönetim ve karar organıdır. Konsey her üye ülkeden birer temsilci ile Avrupa Komisyonu temsilcisinden oluşmaktadır. Düzenli olarak Daimi Temsilciler düzeyinde toplanır. Genel Sekreter Konseyin başkanıdır. Konsey Genel Sekreterliğin tavsiyelerini karara bağlar. Konsey yılda bir kez önemli konuları tartışmak için ve OECD çalışmalarının önceliklerini belirlemek üzere Bakanlar düzeyinden toplanmaktadır. Konsey'de kararlar oybirliği ile alınır.

Genel Sekreterlik: Yaklaşık 2500 OECD görevlisi Paris'te komitelerin faaliyetlerine destek olmak için çalışmaktadır. Bir düzine kadar Direktörlükte görevli ekonomist, hukukçu, bilim adamı ve farklı meslekten uzman, araştırma ve incelemeleri gerçekleştirmektedir. Sekretaryanın başkanlığını Genel Sekreter deruhte etmektedir ve kendisine dört Genel Sekreter Yardımcısı destek vermektedir. Genel Sekreter ulusal temsilcilerle Sekretarya arasındaki temel bağı sağlayan Konsey'e de başkanlık etmektedir. Halen görevde olan Genel Sekreter Angel Gurría'dır.

Komiteler: 34 ülkenin temsilcileri, fikir alışverişinde bulunmak ve ekonomi, ticaret, bilim, istihdam, eğitim ve mali piyasalar gibi önemli politika alanlarındaki gelişmeleri incelemek için uzmanlaşmış komitelerde bir araya gelmektedirler. Halen Örgüt bünyesinde 250'den fazla komite, çalışma grubu ve uzmanlar grubu bulunmaktadır. Başlıca komiteler şunlardır:

- Ekonomik Gelişmeleri Komitesi (EDRC)
- Çelik Komitesi
- Turizm Komitesi
- Tarım Komitesi
- Kamu Yönetimi Komitesi(PUMA)
- İstihdam, İşgücü ve Sosyal İşler Komitesi (ELSA)

Diğer OECD Kuruluşları

Uluslararası Enerji Ajansı:

1974 yılında kurulmuştur. Ülkemiz kurucu üyesidir. Örgütün temel amacı petrol piyasasında yer alabilecek krizlere karşı hazırlıklı olmak ve üye ülkeler arasındaki dayanışmayı artırarak enerji güvenliliğini sağlamaktır. Uluslararası Enerji Ajansı (UEA), üye ülkelere petrol stoku bulundurma zorunluluğu getiren bir kuruluştur. Kurumun Başkanlığına 1 Eylül 2015 tarihinden itibaren ekonomist ve enerji uzmanı Dr. Fatih Birol geçmiştir.

Nükleer Enerji Ajansı (NEA):

Üye ülkelerin nükleer enerji üretimlerinin barışçı amaçlarla geliştirilmesi için faaliyet göstermekte, nükleer alanda üye ülkelere verilen kararların uyumlaştırılmasına çalışmaktadır.

OECD'nin Parasal Kaynakları:

Üye ülkelerin ekonomik büyüklüğüne bağlı katkıları ile finanse edilmektedir. En büyük katkıyı yaklaşık olarak % 22 ile ABD ardından Japonya sağlamaktadır. Ülkemizin katkısı %1,64 civarındadır. 2014 yılı bütçesinin 357 milyon Avro olması öngörülmektedir.

Konseyn onayından geçmek suretiyle üye ülkeler özel program ve projeleri finanse etmektedirler.

İstihdam, Çalışma ve Sosyal İşler Komitesi

OECD'nin Bakanlığımız görev alanına giren konularda yürüttüğü çalışmalar yakından izlenerek düzenlenen toplantılara katılım sağlanmakta, ülkemiz mevzuatı ve uygulamaları ile diğer ilgili konularda istenilen bilgi, belge ve görüşler hazırlanarak OECD'ye iletilmektedir.

Başta İstihdam, Çalışma ve Sosyal İşler Komitesi (ELSA) ve KOSGEB tarafından yürütülen Yerel Ekonomi ve İstihdamın Geliştirilmesi Programı (LEED) olmak üzere, OECD'nin Bakanlığımız görev alanına giren konulardaki çalışmaları yakından izlenmektedir.

PIAAC olarak bilinen "Uluslararası Yetişkin Becerilerinin Ölçülmesi Programı" 15-65 yaş grubu arasında yetişkinlerin eğitim durumları, eğitimlerinden edinmiş oldukları birikimi, bu birikimin iş hayatına geçişte ne şekilde kullanıldığı ve eğitim sisteminin sosyo-ekonomik hayatın gereklerine ne

şekilde yanıt verdiği hususlarında istatistiki bilgi toplanmasını ve karşılaştırmalı değerlendirmelerde bulunulmasını amaçlamaktadır. Anılan Programın 2. tur çalışmalarına ülkemiz 01 Ocak 2012 tarihinde dâhil olmuştur. Bu program 5 yıl sürecektir. Programın yürütülmesinden Avrupa Birliği ve Mali Yardımlar Dairesi Başkanlığı sorumlu olup, Genel Müdürlüğümüz koordinasyonu sağlamaktadır.

OECD'nin 2015 yılında gerçekleştirdiği ELSA Komitesi'nin 126. Toplantısı 16-17 Nisan 2015 tarihlerinde OECD'nin Paris'te bulunan merkez binasında yapılmıştır. Söz konusu toplantıda 2016 yılının Ocak ayında gerçekleştirilmesi planlanan Bakanlar Toplantısı hazırlıkları, işgücü piyasasında temel sorunlar, göçmenlerin entegrasyonu, kapsayıcı büyüme, çalışma hayatında mental sağlık gibi konular görüşülmüş, İspanya işgücü piyasası hakkında İspanyol yetkililerince sunum yapılmıştır. ELSA Komitesi bünyesinde faaliyet gösteren İstihdam Çalışma Grubu'nun 45. Toplantısı 13-14 Nisan 2015 tarihlerinde yapılmış olup toplantıda 2015 yılı İstihdam Raporu çalışmaları ele alınmıştır. Yine ELSA Komitesi bünyesinde bulunan Göç Çalışma Grubu Toplantısı 9-12 Haziran 2015 ve 10 Aralık 2015 tarihlerinde Paris'te düzenlenmiştir. Toplantılarda "Avrupa'da Yaşanan İlticacı Krizi Alanındaki Son Gelişmeler", "Göç Çalışma Grubunun 2017-2018 Yıllarındaki Faaliyet, Bütçe ve Programı" ile "Göçmenler ve Çocuklarının Ekonomik ve Sosyal Katılımına İlişkin Ortak İlkeler" tartışılmıştır. Ayrıca, bu toplantılar marjında 12 Haziran 2015 tarihinde OECD ile Avrupa Birliği tarafından ortaklaşa hazırlanan "Avrupa'da İş Göçü Yönetişimine Bakış" konulu konferans ve 11 Aralık 2015 tarihinde "OECD Ülkelerinde Göç" konulu akademik bir konferans düzenlenmiştir. Sözü edilen bu toplantılara Genel Müdürlüğümüzden katılım sağlanmıştır.

Asya Kalkınma Bankası Enstitüsü (ADBİ), İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı (OECD) ve Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından 28-30 Ocak 2015 tarihleri arasında Çin Halk Cumhuriyeti'nin Şanghay kentinde "Asya'da İşgücü Göçü konulu ADBİ-OECD-ILO 5.Yuvarlak Masa Toplantısı" düzenlenmiştir. Bahse konu toplantıya Genel Müdürlüğümüzden katılım sağlanmıştır.

Birincisi G20, OECD ve Avrupa Komisyonu'nun eşgüdümünde 9 Nisan 2014 'te Paris'te "Gençliğe İşgücü Piyasasında Daha İyi Bir Başlangıç İçin Nitelikli Çıraklık Konferansı" başlığı altında gerçekleştirilen toplantının ikincisi G20 – OECD Nitelikli Çıraklığın Teşviki Konferansı adıyla 25 Şubat 2015 tarihinde Bakanlığımız inisiyatifinde Antalya'da düzenlenmiştir.

3.1.4. G20 PLATFORMU

Kuruluşu ve Amacı

Küresel ekonomik ve mali istikrarın sağlanması ve teşvik edilmesi için gayri resmi bir tartışma ve görüş alışverişi ortamı olan G20 (20'ler Grubu), 25 Eylül 1999 tarihinde gerçekleştirilen -o zamanki adıyla- G8 Maliye Bakanları ve Merkez Bankası Başkanlarının Washington Toplantısı'nda resmen ilan edilmiştir.

Dünya ekonomisinin %85'ini, ticaretinin %75'ini ve nüfusunun 2/3'ünü temsil etmekte olan G20, farklı kıtalardan gelişmiş ve yükselen ekonomileri aynı platformda bir araya getiren, kapsayıcı yapısıyla uluslararası ekonomik düzlemde profili giderek yükselen bir oluşum olarak kendisini göstermektedir. G20'ye üye ülkeler ABD, Almanya, Arjantin, Avustralya, Brezilya, Çin, Endonezya, Fransa, Güney Afrika Cumhuriyeti, Güney Kore, Hindistan, İngiltere, İtalya, Japonya, Kanada, Meksika, Rusya, Suudi Arabistan ve Türkiye'dir. Avrupa Birliği de bu forumun üyesidir.

Daimi bir sekreteryası bulunmayan G20'nin yönetiminde bir önceki, mevcut ve müteakip dönem başkanı ülkeden oluşan üçlü yapı (troyka) önemli bir role sahiptir. 2015 yılında troykada bir önceki dönem başkanı olan Avustralya, bir sonraki başkan Çin ve mevcut dönem başkanı olarak Türkiye yer almıştır. 1 Aralık 2014 itibarıyla G20 Dönem Başkanlığını Avustralya'dan devralan Türkiye faaliyetlerini 1 Aralık 2015 tarihine kadar sürdürmüş ve bu tarihten sonra Başkanlığı Çin'e devretmiştir.

G20 çalışmaları iki temel kanal üzerinden yürütülmektedir. İlk kanal ülkelerin ilgili Bakanları, Müsteşarları ve Merkez Bankası Başkan/Başkan Yardımcılarının oluşturduğu "Finans Kanalı"dır. İkinci kanal ise, üye ülkelerin genellikle Dışişleri Bakanlığı yetkililerinin oluşturduğu "Şerpa Kanalı"dır. Türkiye Dönem Başkanlığı süresince de Şerpa kanalı faaliyetleri Dışişleri Bakanlığımız tarafından yürütülmüştür. Ayrıca tartışılan gündem maddelerine bağlı olarak gerek "Finans" gerekse "Şerpa" kanallarında teknik düzeyde çalışma grupları da kurulabilmektedir.

G-20'nin dışı açılma çabalarının bir parçası olarak, 2010 yılından beri üye ülkelerin özel sektör temsilcileri (B20), 2013 yılından beri işçi temsilcileri (L20), düşünce kuruluşları (T20), sivil toplum kuruluşları (C20) ve gençlik kuruluşları (Y29) ile 2015 yılında kadın kuruluşları (W20) G-20 bünyesindeki pek çok toplantıya katılım sağlamışlardır. W20, Türkiye Dönem Başkanlığı sırasında

kurulmuş ve faaliyetlerine başlamıştır. 16-17 Ekim 2015 tarihinde İstanbul'da Türkiye'nin ev sahipliğinde ilk W20 Zirvesi düzenlenmiştir.

G20 Çalışma ve İstihdam Bakanları Toplantıları ve İstihdam Çalışma Grubu (İÇG)

Küresel ekonomik krizin istihdama etkilerinin kalıcı hale gelmesi ve istihdamın ekonomiye olumlu katkıları nedeniyle 2009 yılında ABD'de düzenlenen Pittsburgh Liderler Zirvesi'nde Çalışma ve İstihdam Bakanları'nın da düzenli olarak bir araya gelmesi ve çalışmalarını Liderlere sunması kararı alınmıştır.

İlk defa ABD'nin ev sahipliğinde 2010 yılında Washington'da bir araya gelen G20 Çalışma ve İstihdam Bakanları, daha sonra 2011'de Paris'te, 2012'de Guadalajara'da, 2013'te Moskova'da, 2014'te Melbourne'de ve 2015'de Ankara'da toplanmıştır.

G20 Çalışma ve İstihdam Bakanları toplantılarında görüşülecek konuları teknik düzeyde çalışan ve tartışan İstihdam Görev Gücü'nün kurulması, 2011 yılında Paris'te düzenlenen Çalışma ve İstihdam Bakanları toplantısında tavsiye edilmiş, Liderlerin de Cannes Zirvesi'nde uygun bulmasıyla Görev Gücü çalışmalarına başlamıştır. 2014 yılında Avustralya Dönem Başkanlığı sırasında İstihdam Görev Gücünün yapısal bir dönüşümle daha da kurumsallaşarak, İstihdam Çalışma Grubu (İÇG)'na dönüştürülmesi kararı alınmıştır. İÇG 2015 yılında kurularak Görev Tanımı hazırlanmış ve Bakanlığımız koordinasyonunda faaliyetlerini yürütmeye başlamıştır.

G20 İstihdam Çalışma Grubu 2015 Öncelikleri

2015 yılı Türkiye G20 Dönem Başkanlığında 3İ olarak adlandırılan “Kapsayıcılık, Uygulama ve Yatırımlar” şeklinde öncelikler belirlenmiş, bunlara paralel olarak G20 İstihdam Çalışma Grubu ise “İstihdam ve Büyümenin Karşılıklı İlişkisi”; “Mesleki Beceriler ve Kaliteli İstihdam” ile “İzleme” önceliklerini benimseyerek yıllık bir gündem çerçevesinde faaliyetlerini uygulamaya koymuştur.

G20 İstihdam Çalışma Grubu ilk toplantısı 26-27 Şubat 2015 tarihinde Antalya'da gerçekleştirilmiştir. İstihdam Çalışma Grubuna bağlı olarak 2015 yılında “İşgücü Gelirleri ve Eşitsizlikler Alt Grubu” kurulmuş, bu grubun çalışma prensiplerini belirlemek üzere bir Görev Tanımı hazırlanmıştır. Alt Grup 2015 senesi içinde Fransa ve Arjantin temsilcilerinin başkanlığında 2 kez toplantı yapmış ve “İşgücü Geliri Payı ve Eşitsizliklere Yönelik G20 Politika Öncelikleri” belgesini hazırlayarak G20 Çalışma ve İstihdam Bakanlarına sunmuştur.

İÇG ikinci toplantısı için, 7-9 Mayıs 2015 tarihlerinde İstanbul'da bir araya gelmiştir. 6 Mayıs 2015 tarihinde ise G20 Güvenli İşyerleri Gayri Resmi Toplantısı ABD ve Türkiye eş başkanlığında yine İstanbul'da gerçekleştirilmiştir. İŞKUR'un Başkan seçilmesiyle sonuçlanan Dünya Kamu İstihdam Kurumları Birliği (WAPES) Dünya Kongresi ile aynı tarihlerde gerçekleştirilen İkinci İÇG Toplantısında, WAPES çalışmalarının tanıtılmasına da olanak verilmiş, WAPES Kongresine katılım sağlanarak da G20 istihdam alanı faaliyetleri hakkında katılımcılara bilgi verilmiştir.

Üçüncü İÇG toplantısı 23-25 Temmuz 2015 tarihlerinde Kapadokya'da, dördüncü ve son resmi toplantısı ise 2 Eylül 2015 tarihinde Ankara'da düzenlenmiştir.

“Kapsayıcı ve güçlü büyümenin desteklenmesi amacıyla herkes için kaliteli işler oluşturulması, becerilere yatırım yapılması ve eşitsizliklerin giderilmesi” temalı İstihdam ve Çalışma Bakanları Bildirgesi, 3-4 Eylül 2015 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilen G20 İstihdam ve Çalışma Bakanları Toplantısında kabul edilmiştir.

“G20 Beceriler Stratejisi”, “Daha İyi Genç İstihdamı Çıktılarının Desteklemesine Yönelik G20 Politika İlkeleri”, “Kaliteli İşler Yaratılmasına Yönelik G20 Çerçevesi”, “Etkin Kamu İstihdam Hizmetlerine Yönelik G20 İlkeleri” ile “Gümüş Ekonomi ve Aktif Yaşlanmaya Yönelik G20 İlkeleri” başlıklı raporlar da Bildirgenin ekleri olarak G20 Liderlerine sunulmuştur.

İlki Rusya Dönem Başkanlığında yapılan G20 Finans ve Çalışma Bakanları Toplantısının ikincisi 4 Eylül 2015 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir.

Öte yandan her bir üye ülke, ILO ve OECD'nin katkılarıyla hazırlanan istihdam planı öz-izleme raporlarını ve istihdam planlarını Bakanlığımız bünyesinde kurulan G20 koordinasyon birimine göndermiş ve gönderilen raporlar analiz edilerek bir sentez rapor oluşturulmuş, destekleyici belge olarak Liderler Bildirgesinin ekleri arasında yer almıştır.

2015 yılı boyunca G20 İstihdam Çalışma Grubu üyelerinin katılım sağladığı yan etkinlikler de gerçekleştirilmiştir. 25 Şubat 2015'de Antalya'da G20-OECD işbirliği ile düzenlenen Nitelikli Çıraklık Konferansının yanı sıra, 24 Haziran 2015 tarihinde İtalya'da “Gümüş Ekonomi ve Yaşlanan Toplumlar: G20 Ülkelerinde Büyüme ve İş Yaratma için Bir Fırsat” konulu bir çalıştay ile 7-8 Ekim 2015 tarihlerinde Fransa'da “Daha Kapsayıcı İşgücü Piyasaları ve Büyüme için İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi, Beceriler ve İşgücü Hareketliliği konularında Bilgi Paylaşımı Çalıştayı” düzenlenmiştir.

Ayrıca Dönem Başkanlığımız süresinde Dışışleri Bakanlığı koordinasyonunda yürütölen G20 Kalkınma Çalışma Grubu (DWG) toplantılarının İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi (HRD) oturumlarına İstihdam Çalışma Grubundan temsilciler katılım sağlamıştır.

Ölkemiz Dönem Başkanlığına kadar geçen süredeki tüm istihdam görev güçlerinde ve Dönem Başkanlığımızda İÇG'nun gerçekleştirdiği faaliyetleri, tüm Bildiri, Bildirge ve kararları içeren G20 Almanadı hazırlanmıştır.

Dönem Başkanlığımız süresince birisi Dönem Başkanlığımıza ait, diğeri ise daimi olmak üzere iki adet web sitesi kullanıma açılmıştır. Daimi olan sitenin yönetimi bir sonraki Dönem Başkanı olan Çin'e devredilmiştir.

4 Kasım 2015'de Cenevre'de düzenlenen İÇG gayrı resmi toplantısında İÇG Başkanlığı Çin'e devredilerek çalışmaların İstihdam Grubu ayağı tamamlanmıştır.

15-16 Kasım 2015 tarihlerinde Antalya'da gerçekleştirilen Liderler Zirvesi sonunda yayınlanan Liderler Bildirgesinde İstihdam Çalışma Grubunda alınan kararların birçoğuna yer verilmiş, en önemli istihdam çıktılarından birisi olarak "2025 yılı itibariyle işgücü piyasalarından sürekli olarak dışlanma riskiyle en çok karşı karşıya olan düşük nitelikli genç bireylerin (NEET) oranını %15 azaltma hedefi" kabul edilmiştir.

3.2. AVRUPA BİRLİĞİ ADALET DİVANİ KARARLARI

Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın 10.07.2014 tarih ve C-138/13 sayılı aile birleşimi çerçevesinde Almanya'ya gelecek eşlere dil testi uygulanamayacağına ilişkin Kararı

Avrupa Birliği Adalet Divanı (ABAD), 10.07.2014 tarihli ve C-138/13 sayılı kararıyla aile birleştirmesi çerçevesinde Almanya'ya gelecek Türk vatandaşı eşlere lisan testini uygulanamayacağına karar vermiştir

Naime Doğan adlı vatandaşımızın açtığı dava sonucunda ABAD, Kararını Türkiye-AB Arasında 23 Kasım 1970'de imzalanan ve 1 Ocak 1973 tarihinde yürürlüğe giren Katma Protokol'ün 1. maddesine dayandırmış ve lisan testi ile aile birleştirmesinin zorlaştırılmayacağına hükmetmiştir. Söz konusu Katma Protokol'ün 41. maddesinin 1. fıkrası Türk vatandaşlarının AB ülkelerindeki mevcut yerleşim haklarını korumakta ve bu hakların geriye doğru kısıtlanmasını yasaklamaktadır.

İstihdam Alanı 2015 Öncelikleri

2007'den beri AB, ABD, Kanada gibi bazı ülkeler haricindeki diğer ülke vatandaşlarının Almanya'ya gelecek eşleri için şart koşulan A1 seviyesinde dil testi ile Almanya'ya göçün kontrolü amaçlanmıştı. Söz konusu uygulama vatandaşlarımızın mağduriyetine neden olmuş, buna karşı resmi kanallardan yapılan girişimlerden de bir sonuç alınamamıştı.

Karara tepki olarak Federal İçişleri Bakanlığı tarafından yapılan ilk açıklamada, kararın inceleneceği belirtilerek, lisan testinin Almanya'daki yabancıların entegrasyonu açısından gerekli olduğu savunulsa da ABAD'ın kararının istenmeyerek de olsa uygulamaya geçirileceği değerlendirilmektedir.

Leyla Ecem DEMİRKAN Kararı (24.09.2013 tarihli ve C2 11/11 sayılı)

Dava Konusu:

Leyla Ecem Demirkan adlı vatandaşımız, Alman makamlarının üvey babasını ziyaret etmek için vize başvurusunu reddetmesi üzerine Berlin İdare Mahkemesi'nde Almanya Cumhuriyeti'ne karşı dava açmıştır. L. E. Demirkan başvurusunu Katma Protokol'ün 41'inci maddesinin 1 'inci fıkrasına dayandırarak, anılan hükmün üye ülkelere yeni kısıtlamalar getirilmesini yasakladığını, hizmet sunma özgürlüğüne (aktif hizmet sunma özgürlüğü) yeni

kısıtlama getirilemeyeceğini, bahsi geçen özgürlük ilkesinin diğer taraftan bu hizmetlerden faydalanmak isteyenleri de (pasif hizmet sunma Özgürlüğü) kapsadığını iddia etmiştir.

L. E. Demirkan, kendisinin potansiyel hizmet alan olarak nitelenmesi gerektiğini; zira, ziyaret amaçlı seyahatlerin Almanya'da akraba ziyaretleri gibi, aynı zamanda hizmet alma olasılığını içerdiğini ileri sürmüştür. Ayrıca, Katma Protokol'ün yürürlük tarihinden önce Türk vatandaşlarının Almanya'ya yapacakları ziyaretler için de vize zorunluluğu bulunmadığını, bu nedenle "daha fazla kısıtlama yapılamaz ilkesi" uyarınca 1980 yılında yürürlüğe giren vize zorunluluğunun Türk vatandaşları için geçerli olmadığını iddia etmiştir.

Berlin İdare Mahkemesi, 22 Ekim 2009 tarihli kararıyla dava başvurusunu reddetmiştir. Bunun üzerine davacı Demirkan, Berlin-Brandenburg Mahkemesi'nde temyiz davası açmıştır.

Berlin-Brandenburg Yüksek İdare Mahkemesi, 13 Nisan 2011 tarihinde Katma Protokol'ün 41'inci maddesinin 1'inci fıkrası açısından Türk vatandaşlarının pasif hizmet alma özgürlüklerinin bulunup bulunmadığının tespiti için ABAD'a ön karar alınabilmesi için başvurmuştur.

IL Berlin-Brandenburg Yüksek İdare Mahkemesi Divan'dan bilhassa iki sorunun cevaplandırılmasını talep etmiştir:

1. Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu arasında bir Ortaklık kurulmasına yönelik Anlaşmaya ilişkin 23 Kasım 1970 tarihli Katma Protokol'ün 41. Maddesinin 1. Fıkrası rnanasında; pasif hizmet serbestisi, yani hizmet alımı da hizmetlerin serbest dolaşımı kavramına dahil midir?

2. Sorunun "evet" ile cevaplandırılması halinde, Katma Protokol'ün 41. Maddesi 1. Fıkrasına göre hizmet alım serbestisinin Ortaklık Hukukuyla korunması, müşahhas bir hizmet alımı için değil, bilakis akrabaları ziyaret amacıyla, Federal Almanya'ya üç aylık bir süreyle seyahat etmek isteyen ve bu esnada sadece Almanya'daki hizmet alımı imkanlarını ileri süren davacının durumundaki Türk vatandaşlarını da kapsar mı?

ABAD'ın Kararı:

AB Adalet Divanı bu kararıyla "hizmetlerin serbest dolaşımı" kavramına açıklık getirmiş ve Katma Protokol'ün "mevcut şartlarda zorlaştırma yapılamayacağı" esasından hareketle, "hizmetlerin serbest dolaşımı kavramı" nda pasif hizmet serbestliğine ilişkin bir sonuca varılamayacağı, başka bir ifade ile söz konusu kavramdan herhangi bir hizmeti almak için

Türk vatandaşlarının, hizmet alıcısı sıfatıyla bir üye devlete gidebilme serbestliğine sahip olmadıkları kararını vermiştir.

Divan hizmet sunumu ile ilgili kararlarıyla herhangi bir çelişkiye düşmemek için gerekçesinde zaman zaman söz konusu kararlara (Savath, Savaş, Abatüy kararları gibi.-) atıfta bulunmakta, hizmet sunumu serbestliğiyle ilgili kararların yerindeliliğine işaret etmekte, ancak hizmet alımı için söz konusu kararların referans olamayacağını vurgulamaktadır.

Mahkeme karar gerekçesinde, bilhassa Avrupa Ekonomik Topluluğunu (AET) kuran Anlaşmanın 59. Maddesi gereği (daha sonraki AB Anlaşmasının 59. Maddesi, bilahare yapılan değişiklikle 49. Maddesi ve en son 56. Madde olarak yer almaktadır) Birlik Anlaşmalarıyla AB üyesi ülke vatandaşlarına tanınan serbest hizmet dolaşımı hakkının sadece bir hizmet sunumu değil, aynı zamanda hizmet alımı hakkını da içerdiğini ve bunun 1984 yılındaki "Luisi/Carbone" kararıyla da teyit edilmiş olduğunu vurgulamaktadır. Bu itibarla Birlik vatandaşları, sadece hizmet sunmak için değil, örneğin eğitim, sağlık hizmeti ve turistik amaçlarla bir başka üye ülkeye gidebilmektedirler. Böyle bir hak, yani pasif hizmet alımı sınırlardan arındırılmış bir iç piyasanın oluşumuna yönelik bir haktır. Divan'a göre, böyle bir piyasa ancak bu tür engellerin ortadan kaldırılmasıyla mümkün olabilir.

Ancak Divan, Birlik vatandaşlarına serbest dolaşım ile ilgili, yani hizmet alımıyla ilgili haklar tanıyan Birlik Anlaşmaları ile bir taraftan Ortaklık Anlaşması ve diğer taraftan Katma Protokol hükümleri arasında eşit değerde hükümler görmemektedir. Kararın gerekçesinde Birlik Anlaşmaları ve Ortaklık Anlaşması/Katma Protokol arasındaki hedef farklılığına işaret etmektedir.

Divan gerekçesinde Birlik Anlaşmalarının hedefinde açık ve bariz bir şekilde hem hizmet alımının hem de hizmet sunumunun yer aldığı, bunun da 1984 yılında verdiği "Luisi/Carbone" kararıyla pekiştiği, Türkiye/AS Anlaşmalarında (Ortaklık Anlaşması, Katma Protokol OKK) hükümler açık olmadığından hizmetlerin serbest dolaşımı kavramının hizmet sunumuna uygulanabileceği, fakat Katma Protokol'de yer alan "mevcut şartlarda zorlaştırmaya gidilemeyeceği" hükmüne, başka bir ifadeyle, pasif hizmet alımına (Stilhalteklausel) uygulanamayacağı görüşüne yer vermektedir.

Serbest dolaşım ile ilgili olarak Ortaklık Anlaşmasının 14. Maddesinde yer alan AB Anlaşmasının serbest dolaşım ile ilgili maddelerine atıfta bulunulması, Türk vatandaşları için

AB Anlaşmaları manasında bir serbest dolaşım hakkı içerdiği şeklinde anlaşılabilir. Bu maddelere sadece bir ilham kaynağı olarak işaret edilmiştir.

Diğer taraftan Ortaklık Konseyi şimdiye dek Katma Protokol hükümleri mucibince hizmetlerin serbest dolaşımındaki engelleri ortadan kaldırmaya yönelik yol planı ve ayrıntıları tespit edecek herhangi bir tedbir almamıştır. Serbest dolaşımı somutlaştıracak herhangi bir girişimde de bulunmamıştır. Ayrıca 1984 yılında Louisi/Carbone Kararı verilmeden 14, yani 21 yıl önce Ortaklık Anlaşmasının ve Katma Protokol'ün taraflarının imza aşamasında hizmetlerin serbest dolaşımının pasif hizmet serbestisini de içerdiğinden hareket ettiklerine dair herhangi bir ipucu mevcut değildir.

Ayrıca Ortaklık Anlaşması ve Katma Protokol yanlış anlaşmaya mahal vermeyecek şekilde amaç olarak bilhassa ekonomik hedeflere odaklanmıştır. Ortaklık Anlaşmasının 2. Maddesi bilhassa ekonomik gelişmeye vurgu yapmaktadır. Katma Protokol'un 41/2. maddesi ise bu hedefleri detaylandırmıştır.

Divan genel bir serbest dolaşımı mümkün kılmak için, Birlik Anlaşmasının 21. Maddesi gereği Birlik vatandaşları, için geçerli olan ekonomik özgürlüklerle mukayese edilebilir gibi görünen ekonomik özgürlüklerin geliştirilmesinin Ortaklık Anlaşmasının konusu olmadığını ve Ortaklık Anlaşmasının muayyen hakların kullanılmasını sadece ikamet edilen ülkenin egemenlik sahasında teminat altına aldığını belirterek, bu hususta 18 Temmuz 2007 tarihli ve C 325/05 Derin Kararına atıfta bulunmaktadır.

Gerekçede Divan geçmişte mütemadiyen Katma Protokol'ün 41/1. Maddesinde yer alan 'mevcut şartlarda kötüleştirme yapılmaması' kaydının Türk vatandaşlarına sadece Birlik Hukuku esasında bir yerleşme ve buna bağlı bir ikamet hakkı verilmesine uygun bir hüküm olmadığına ve bu hükmeye bağlı olarak hizmetlerin serbest dolaşım hakkının veya üye bir ülkeye serbestçe giriş hakkının verilmediğine işaret etmektedir. Keza bu hususta da Savaş, Abatay, Tüm/Darı ve Soysal kararlarını ileri sürmektedir.

Divan gerekçesinde ayrıca aşağıdaki hususlara değinmektedir:

"Mevcut şartlarda kötüleştirme yapılamayacağı" kaydı ister yerleşme özgürlüğüyle bağlantılı olsun, isterse hizmetlerin serbest dolaşımıyla bağlantılı olsun, sadece iktisadi bir faaliyetin icrasıyla irtibatlı olarak bir Türk vatandaşının üye ülkelerin egemenlik sahasına girişini ve oradaki ikametini alakadar eder.

Birlik hukukunda yer alan pasif hizmet serbestliği hakkı ise sınırlardan ve her türlü engellemelerden arındırılmış bir iç piyasasının ortaya çıkarılması hedefine istinat etmektedir. Keza bu hedef Birlik Anlaşması ile Ortaklık Anlaşması arasındaki farkı ortaya koymaktadır. Mevcut karar gerekçesinde de tespit edildiği üzere, Ortaklık Anlaşması ağırlıklı olarak iktisadi hedeflere odaklanmıştır.

Ayrıca Ortaklık Anlaşması ve Katma Protokol hükümleri manasında hizmetlerin serbest dolaşımı kavramının yorumuna ve Birlik Anlaşması manasındaki yorumuna anlaşmaların zamanlaması bağlamında bakılması gerekir.

Bu itibarla, Katma Protokol'un 41/1. Maddesinde öngörülen "kötüleştirmeme" kaydının kendiliğinden haklar yaratmadığının vurgulanması gerekir. Böylece belli bir zaman zarfından itibaren her türlü yeni bir kısıtlayıcı tedbiri yasaklayan hüküm söz konusudur.

Görüş sunan hükümetlerin, AB Konseyi'nin ve Avrupa Komisyonunun da ifade ettikleri üzere, hizmetlerin serbest dolaşımı esas itibarıyla özünde hizmet sunma serbestliği olarak tasarlanmıştır. Bu nedenledir ki, Divan 1984 yılında Louisi/Carbone Davasında AB Anlaşması manasında hizmetlerin serbest dolaşımının pasif hizmet serbestliğini, yani hizmet alımı serbestliğini de kapsadığına karar vermiştir.

Böylece Ortaklık Anlaşmasının ve Katma Protokol'ün taraflarının imza aşamasında hizmetlerin serbest dolaşımının pasif hizmet serbestisini de içerdiğinden hareket ettiklerine dair herhangi bir ipucu mevcut değildir.

Diğer taraftan, Başsavcının 11 numaralı kenar başlığında da ifade ettiği üzere, Ortaklık Anlaşmasının taraflarının uygulaması tam aksi için ipuçları sunmaktadır. Çok sayıda üye devletler Katma Protokol yürürlüğe girdikten sonra Türk vatandaşlarının turistik ikametleri için vize mükellefiyeti getirmiş ve bu konuda Katma Protokol'ün 41/1 maddesi hükmünü bir engel olarak görmemiştir. Keza Türkiye de Ekim 1980'de 1973 yılından beri vize mükellefiyetinden muaf tutulan ve işçi olmayan Belçika ve Hollanda vatandaşları için bu muafiyeti kaldırmak suretiyle Belçika ve Hollanda Krallığına karşı ayın tarzda işlem yapmıştır.

4. MERKEZ VE YURTDIŞI BİRİMLERİ ADRES REHBERİ

4.1. GENEL MÜDÜRLÜK

DIŞ İLİŞKİLER VE YURTDIŞI İŞÇİ HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Genel Müdürlük Adresi: İnönü Bulvarı No: 42 06100 Emek / ANKARA

Telefon : (312) 296 60 00 (Santral)

Faks : (312) 215 23 12

e-mail : diyih@csgb.gov.tr

4.2. YURTDIŞI BİRİMLERİ

4.2.1. F. ALMANYA

Berlin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği

Adres : Tiergartenstr 19-21 10785 Berlin-F.ALMANYA

Tel : 0049/30/278 96 85-0-56 57

Faks : 0049/30/278 96 85-8

E-mail : berlinmus@csgb.gov.tr

Berlin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ataşeliği Adres : Heerstr. 21, 14052 Berlin - F. ALMANYA Tel : 0049-30-34153 95 Fax : 0049-30-342 42 04 E-mail : berlinata@csgb.gov.tr

Frankfurt Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ataşeliği

Adres : KENNEDYALLEE 115-117, 60596 FRANKFURT AM MAIN Tel : 0049-69-77 88 41 Faks : 0049-69-77 80 41 E-mail : frankfurt@csgb.gov.tr

Mainz Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ataşeliği

Adres : An der Karlsschanze 7, 55131 Mainz - F. ALMANYA

Tel : 0049/613 13 294832-9826027

Faks : 0049/6131/4803365

E-mail : mainz@csgb.gov.tr

Hannover Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ataşeliği

Adres : An der Christuskirche 3, 30167 Hannover - F. ALMANYA

Tel : 0049/511/363 25 09-768 65 45-48

Faks : 0049/511/300 81 04-17700

E-mail : hannover@csgb.gov.tr

Hamburg Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ataşeliği

Adres : Mittelweg 13, Stock 3, 20148 Hamburg - F. ALMANYA

Tel : 0049/40/44809366

Faks : 0049/40/44809355

E-mail : hamburg@csgb.gov.tr

Düsseldorf Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ataşeliği

Adres : Graf-Adolf-Str. 80, 40210 Düsseldorf - F. ALMANYA

Tel : 0049/211 35 94 69

Faks : 0049/211 179 57 75

E-mail: dusseldorf@csgb.gov.tr

Karlsruhe Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ataşeliği

Adres : Rintheimerstr. 82, 76131, Karlsruhe - F. ALMANYA

Tel : 0049/721/85 77 87

Faks : 0049/721/84719

E-mail: karlsruhe@csgb.gov.tr

Essen Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ataşeliği

Adres : Am Zehnthof 55, 45307 Essen- Deutschland

Tel : 0049-201-79 33 40

Faks : 0049-201-78 47 79

E-mail: essen@csgb.gov.tr

Nürnberg Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ataşeliği

Adres : Regensburgerstr 69, 90478 Nürnberg - F. ALMANYA Tel : 0049/911/ 26 01 66 Faks : 0049/911/ 409 92 93 E-mail: nurnberg@csgb.gov.tr

Münster Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ataşeliği

Adres : Lotharinger Str. 25-27, 48147 Münster - F. ALMANYA

Tel : 0049/251/287 99 200 Santral: 414 70 52

Faks : 0049/251/28799201

E-mail: munster@csgb.gov.tr

Stuttgart Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ataşeliği

Adres : Kernerstr. 19/B, 70182 Stuttgart - F. ALMANYA

Tel : 0049/711/16667530-88786301

Faks : 0049/711/2845875-2622102

E-mail: stuttgart@csgb.gov.tr

Münih Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ataşeliği

Adres : Goethe Str. 5, Stock 3, 80336 München - F. ALMANYA

Tel : 0049/89/55028848

Faks : 0049/89/55028849

E-mail: munih@csgb.gov.tr

Köln Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ataşeliği

Adres : Luxemburger Str. 285, 50354 Hürth/Köln - F. ALMANYA Tel : 0049/2233/979690-9741849 Faks : 0049/2233/76732-75572 E-mail: koln@csgb.gov.tr

4.2.2. HOLLANDA

Lahey Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği

Adres : Jan Evertstraat 15, 2514 BS Den-Haag - HOLLANDA

Tel : 0031/70/362 02 82

Faks : 0031/70/362 01 17

E-mail: lahey@csgb.gov.tr

Rotterdam Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ataşeliği Adres : Westblaak 2, 3012 KK Rotterdam - HOLLANDA Tel : 0031/10/4144052 Santral: 0031/10/4132270 Faks : 0031/10/4144052 - 4114417 E-mail: rotterdam@csgb.gov.tr

Deventer Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ataşeliği

Adres : Keizerstraat 8, 7411 HG Deventer - HOLLANDA

Tel : 0031/570/611394

Faks : 0031/570/619554

E-mail: deventer@csgb.gov.tr

4.2.3. FRANSA

OECD Nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliği Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği Adres:
44. Rue Sevres, 92100 Boulogne-Fransa Tel : 00331/42889845 Faks : 00331/45272824 E-
mail: oecdmus@csgb.gov.tr

Paris Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği

Adres : 44, rue de Sevres, 92100 Boulogne - Billancourt - FRANSA

Tel : 0033-1-47-1236 27-47123037-46990267

Faks : 0033-1-41/314076

E-mail: paris@csgb.gov.tr

Strazburg Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ataşeliği

Adres : 10, rue Auguste Lamey, 67000 Strasbourg - FRANSA

Tel : 0033-3- 88 /371427 -88529709

Faks : 0033-3-88 371427

E-mail: strazburg@csgb.gov.tr

Lyon Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ataşeliği Adres : 87, rue de Seze, 69006 Lyon - FRANSA
Tel : 0033/4/72839857-72839840 (BK) Faks : 0033/478/263003-78248675(BK) E-mail:
lyon@csgb.gov.tr

4.2.4. AVUSTURYA

Viyana Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği

Adres : Hietzinger Hauptstr. 29, A 1130 Viyana-AVUSTURYA

Tel : 0043/1/8760751-8777181/118

Faks : 0043/1/8761830

E-mail: viyana@csgb.gov.tr

Bregenz Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ataşeliği Adres : Senderstr 10 A 6960 Wolfurt-AVUSTURYA Tel : 0043/5574/42083/125 Faks : 0043/5574/42441 E-mail: bregenz@csgb.gov.tr

Salzburg Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ataşeliği

Adres : Strubergasse 9, A-5020 Salzburg - AVUSTURYA

Tel : 0043/662/424116

Faks : 0043/662/424116

E-mail: salzburg@csgb.gov.tr

4.2.5. BELÇİKA

Brüksel Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği Adres : 4, rue Montoyer, 1000 Brükselles - BELÇİKA Tel : 0032/2/513 31 28; 506 11 73 Faks : 0032/2/513 31 28 E-mail: bruksel@csgb.gov.tr

AB Nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliği

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği

Adres : Avenue des Arts, 36-38 1000 Brükselles-BELÇİKA

Tel : 0032/2/25024836

Faks : 0032/2/25024836

E-mail: abcalisma@skynet.be

4.2.6. İSVİÇRE

Bern Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği Adres : Lombachweg 33, CH-3006 Bern - İSVİÇRE Tel : 0041 (0)31/351 06 29 Faks : 0041 (0)31/352 88 19 E-mail: bern@csgb.gov.tr

Zürih Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ataşeliği

Adres : Weinbergstr. 65, CH- 8006 Zürich - İSVİÇRE

Tel : 0041 (0)44 363 93 13

Faks : 0041 (0)44 3630247

E-mail: zurih@csgb.gov.tr

BM Cenevre Ofisi Nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliği Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği

Adres : 28 B. Chemin du Petit Saconnex,1209 Geneve - İSVİÇRE Tel : 0041/22/918 50 82 - 50 80 Faks : 0041/22/733 27 97 - 734 08 59 E-mail: ilo@csgb.gov.tr

4.2.7. AVUSTRALYA

Melburn Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ataşeliği

Adres : Level 8, 24 Albert Road (P.O.Box 323), South Melbourne, Vic.3205-AVUSTRALYA
Tel : 0061/3/96822182 Faks : 0061/3/96822182 E-mail: melburn@csgb.gov.tr

4.2.8. İSVEÇ

Stokholm Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği

Adres : Dag Hammerskjölds Vag 20, 115527 Stokholm - İSVEÇ

Tel : 0046/8/664 42 88-230840-2277621

Faks : 0046/8/663 55 14

E-mail: stocsgm@telia.com

4.2.9. İNGİLTERE

Londra Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği

Adres : Rutland Lodge, Knightsbridge SW7 1BW Londra-İNGİLTERE Tel : 0044/20/758 909 49/206 Faks : 0044/20/759 169 11 E-mail: londra@csgb.gov.tr

4.2.10. DANİMARKA

Kopenhag Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği

Adres : Vestagervej 16, DK 2100 Kopenhavn - DANİMARKA

Tel : 0045/39/101 461-205500/200

Faks : 0045/39/201017

E-mail: kopenhag@csgb.gov.tr 11. RUSYA FEDERASYONU

Moskova Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği

Adres: 7 Rostovskiy Peureulok 12 115127 Moscow/Russian Fidiration

Tel :Büyükelçilik (0078 495) 994 4808/1147

Faks :00 78 495) 956 55 97 (Büyükelçilik)

E-mail : moskova@csgb.gov.tr

4.2.12. S.ARABİSTAN

Riyad Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği

Adres :P.O.Box : 94 390, Riyadh 11693 - S.ARABİSTAN

Tel :00966/11/4887954

Faks :00966/11/4887954

E-mail :riyad@csgb.gov.tr

Cidde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ataşeliği Adres : P.O.Box 70, Jeddah 21411-
S.ARABİSTAN Tel : 00966/12/665 48 73 -2840945 Faks : 00966/12/ 6654873 E-mail:
cidde@csgb.gov.tr

4.2.13. LİBYA

Trablus Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği Adres : Turkish Embassy P.O.Box: 947,
Tripoli - LİBYA Tel : 00218/21/ 340 11 40-48-43-44/123-111 Faks : 00218/21/ 340 11 46 E-
mail: trablus@csgb.gov.tr

4.2.14. KUVEYT

Kuveyt Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği Adres : P.O.Box: 20627, Safat 13067 -
KUVEYT Tel : (00 965)22277413 Faks : (00 965)2252 30 49 E-mail: kuveyt@cs gb.gov.tr

4.2.15. KATAR

Doha Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği

Adres: Al-Katifiya Zone 66 Al Rabwa Street 310 Diplomatic Arca Dafna Doha-

Qatar P.O.Box: 1977 Tel : +974 44951300 Faks : +974 44951320 E-mail: doha@csgb.gov.tr

4.2.16. KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

Lefkoşa Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği

Adres : Bedrettin Demirel Cad. Lefkoşa - K.K.TÜRK CUMHURİYETİ

Tel : 0392 600-3156-2285118-2282209

Faks : 0392/22/85118

E-mail: lefkosa@csgb.gov.tr

4.2.17. AZERBAYCAN

Bakü Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği

Adres : Samed Vurğun Küçesi No: 94 Bakü - AZERBAYCAN

Tel : 0099412/449 95 03

Faks : 0099412/449 95 04

E-mail: baku@csgb.gov.tr -tccalmus@yahoo.com

18. TÜRKMENİSTAN

Aşkabat Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği

Adres : Shevchenko No: 9 Ashgabat - TÜRKMENİSTAN

Tel :0099312-379169-942326-379131

Faks : 0099312/ 942326-941915

E-mail: askabat@csgb.gov.tr

4.2.19. KAZAKİSTAN

Astana Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği Adres : Tashenova Cad. 3, Astana-

KAZAKİSTAN Tel : 0077172/704666-925886 Faks : 0077172/925874 E-mail:

astana@csgb.gov.tr

4.2.20. CEZAYİR

Cezayir Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği

Adres: Ambassade de Turquie a Alger, 21, Villa Dar El-Quard, Clup, de la Rochelle, Blvd.
Col. Bougara Alger 16000/ALGERIE Tel: +213 21 230004 Faks: +213 21 230112

4.2.21. ABD

Vaşington Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği Adres: 2525 Massachusetts AVF Nw
Washington, DC 20008 Tel: (202) 612-6800 Faks: (202) 319- 7446

4.2.22. NORVEÇ

OSLO Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği Adres: Halvdan Svartes Gate 5, 0244 oslo-
NORWAY Tel: +47 930 03 674